

החשבון הכללי בזהירי בזהירי הרקבי

ספר
אור
הזוהר
החדש

השלום והמנוח

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

בו יבאר גדל החיוב ללמוד וללמוד
הזהר הקדוש והתקונים והכמות האמת שחבר
התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א
שבו גלה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו הקדושים בהם העולם קים
ועל ידי זה תמלא הארץ דעה את השם באמונה

❖ בזהר דא יפקון מן גלותא ברחמי ❖

עיר יקדיש מין שימא נחת - כי לא תשכח מפני זרעו

שנת 'ספ"ר או"ר הזוה"ר' - [בגמטריא] תש"ע לפ"ק
הוצאה שנית עם הוספות ותיקונים
חודש תשרי ש"ע"ת האלה לפ"ק - עיד"ק בית שמש תובב"א

הוצאת:

"החברה מזאכי הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
ב"ק מרו אדמו"ר מהאלמין שליט"א

CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מוצח גדולה לזכות את הרבים

לפריכם את כל ספרי האחר הינו

בבתי מנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים

לכל אחד ואחד מישראל – לקרב האוילה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר לזרם אביהם י"ים

בבית המדרש "נעמה נעמה" האלמין

י"חב נחל לביט 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
011 972.648 436 784

בס"ד

הוד והדר פעלם וצדקתם עומדת לעד
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו
כל הרוצה ליטול חלק במפעל הזוהר הקדוש היומי
נא להתקשר: +972-548-436-784
או באי-מעיל: hazohar.com@gmail.com

A partner of the worldwide Zohar Hakadosh -
Is, in essence, a partner of Rabbi Shimon Bar Yochai himself. As known

לזכות לזרע של קיימא זיווג הגון ברכה והצלחה מרובה לפרנסה טובה בשפע,
לעשירות, לבריאות, לגידול צאצאים
לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

לעילוי נשמת אבי מורי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה לחודש שנת
לעילוי נשמת אמי מורתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....
לעילוי נשמת זקני ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....
לעילוי נשמת זקינתי ב"ר.....ז"ל
יום השנה לחודש שנת

על ידי שתעזור לפרסם את ספר הזוהר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע,
נוכה לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל מדינה
ומדינה כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

To merit much blessing and success, finding a shidduch, abundant
parnassah, wealth, children, good health, true torah study, the raising of our
offspring to torah chupah and maasim tovim with peace of mind, and success in
settling in eretz yisrael.

הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש

מורי ורבותי! כבר היה מספיק

עד מתי? בואו נתעורר?

- ❖ מאנשים שהתפוצצו ממכוניות תופת רח"ץ.
- ❖ מאנשים שהתפוצצו בעקבות מתאבדים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שקיבלו חולי הידוע רח"ץ.
- ❖ מאנשים שנעלמו עקבותיהם תחת הריסות בנין רח"ץ.
- ❖ מאנשים שהשאירו יתומים ואלמנות רח"ץ.
- ❖ מאנשים שנפטרו לעולם רח"ץ.
- ❖ מאנשים שאינם בריאים פיזית רח"ץ.
- ❖ מאנשים שאינם בריאים נפשית רח"ץ.
- ❖ מאנשים שאבדו פרנסתם רח"ץ.
- ❖ מאנשים שהסתככו במשפטים קשים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שמתניעים ואין להם ילדים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שילדיהם אינם גדלים כפי רצון ההורים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שמתניעים בשידוכים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שמסתובבים עם חובות לאלפים ורבבות רח"ץ.
- ❖ מאנשים שבתיהם נשברו רח"ץ.

העט לא יוכל לתאר את הכאב ואת הזעקה האילמת מלב כואב של כל אלו הנזכרו לעיל

אבל רבותי! בואו נחשוב, במה יכולים האנשים הסובלים לעזור לעצמם, ומה יכולים אחרים לעשות בעדם לפדותם ממצבם הקשה.

— יש לנו עצה קלה בשבילכם —

למדו כל יום ויום ספר "זוהר הקדוש" אנשים מעידים שהם רואים בחוש ישועות בכל הענינים ספר "זוהר הקדוש" מחולק בחנם

* * *

לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושערויות.

(אמרי פנחס שער ו אות עג)

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגורות קשות ורעות ומתנא וחרבא וביזה מעלמא.

(רבני ירושלים תרפ"א)

אלו שלא עוסקים בלימוד הזוהר, או להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם רח"ל, וגורמים שמסתלק רוח המשיח. (תקוני זוהר)

על ידי זה שתעזור לפרסם את ספר הזוהר הזה בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע, יוכו לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

— למדו והפיצו — גליוני "ספר זוהר הקדוש" בדיק ומנסה לכל מיני סגילות רפואות וישועות

כ"י לא תשנ"ח מפ"י ורע"ו

ספר זוהר

הש"ס והמנקה

יוצא לאור במהדורה
ש"י יד:

מכון "זוהר הקדוש היומיו"

ללמוד כל ספר "זוהר הקדוש" במעגל השנה

ש"י יד:

מפעל זוהר העולמי. תלמידים וחסידי של התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זי"ע"א. לפרסם בחנם תורת הנסתר. ועל ידי זה יתקנים מה שהקטיח הרשע"י: "בדא יפקון מן גלותא".

מטרת המפעל, כמו שכתוב בזוהר הקדוש (רע"ו ח"ג כד): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאל"נא דתני דאיהו האי ספר זוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי ויתקנים בהון ה' בדר יתנו ואין עמו אל נכר.

כל הזכויות של זוהר הקדוש המנקה השלם, שמורות להמחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זי"ע"א, ומצוה גדולה לכל אחד משראלי להדפיסו ולהפיצו בחנם ולחלקם לכל אחד ואחד משראלי לזכות את הרבים, ועל ידי זה יזכה להיות "בן עולם הבא", ולהיות במחיצת הרשע"י זי"ע"א. וכל המזכה את הרבים יזכה לבנים צדיקים.

תפילה קודם ללמוד הזוהר

(קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדך ובהשתחוויה, ששרכתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש. ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לבינינו. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבנינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניה לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למוחנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך כריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינותינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדך הקדושים אשר על ידם גלית דבריה אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לכל נשאל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

הכשתח אלהי הנביא וכו' לטוב לרבן שמעון בר יוחאי זי"ע"א

ובמה בני נשא לתתא ותפרטון מהאי חבורא דלה. בר יתגלי לתתא

בדרא בתראה במוף יומא, ובגניית וקראתם דרור בארץ וכו' (תקני וד כג)

עיר וקדש מ' ש' מ'א נ'חית

זכור השאלה שישאלו אותך בבית הין של מעלה, "צפית לישועה?"

מה עשית לקרב את הגאולה ולהביא את מלך המשיח? שעל זה אנו מתפללים בכל יום "כי לישועתך קנינו כל היום" !!!

הקב"ה מתרעם על האדם כשאינו מחבה למלכותו, כדאיאת בפסיקתא (במאמר גילי) שאמר הקב"ה לצדיקים לא יפה עשיתם שחיבתם לתורתו ולא הכיתם למלכותו, הרי אפילו שמצדיקים המחבבים את התורה דורשים מהם על הצפייה לישועה. (צפית לישועה מהחפץ חיים זצ"ל. פרק ג)

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					</

❧ תוכן הספר ❧

רשימת 52 הספרים 8

מבוא 13

הקדמה 17

מפתח הפרקים 27

מפתח הענינים 31

ספר "אור הזהר החדש השלם

והמנקד" (ל"ג פרקים) 75

רמזי "זהרי חמה" 608

קונטרס "מי גלה ר"ז זה לבני" 609

מפתח הספרים 613

52 סְפָרִים

על הזֶהר וכתבי האֹרִיז"ל שְׁהוּצָאנוּ לְאֹר בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם:

- א. סְפָר זֶהר הַיּוֹמִי – סְפָר הַזֶּהר הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי ל-354 יָמוֹת הַשָּׁנָה (עם זֶהר חֲדָשׁ וְתַקּוּנֵי זֶהר) 12 פְּרָכִים מְפָאָרִים ל"ב חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה.
- ב. סְפָר זֶהר הַיּוֹמִי – סְפָר הַזֶּהר הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי ל-354 יָמוֹת הַשָּׁנָה (בְּלִי זֶהר חֲדָשׁ וְתַקּוּנֵי זֶהר) 12 פְּרָכִים מְפָאָרִים ל"ב חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה.
- ג. סְפָר תַּקּוּנֵי זֶהר הַיּוֹמִי – סְפָר תַּקּוּנֵי זֶהר הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי ל-354 יָמוֹת הַשָּׁנָה – 400 עֲמוּדִים.
- ד. סְפָר זֶהר חֲדָשׁ – סְפָר זֶהר חֲדָשׁ הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי ל-354 יָמוֹת הַשָּׁנָה.
- ה. אֵין לִיכְט פֿון תּוֹרָה – נִפְלְאוֹת הַזֶּהר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וּבְאִידיש – 192 עֲמוּדִים.
- ו. אֵין לִיכְט פֿון תּוֹרָה – גֵּן עֵדֶן הַתַּחֲתוֹן עַל הַרֶשֶׁב"י בְּאִידיש – 32 עֲמוּדִים.
- ז. אֵין לִיכְט פֿון תּוֹרָה – נִפְתַּת צוּפִים בְּאִידיש עַל הַתּוֹרָה.
- ח. זֶהר תּוֹרָה עַל הַתּוֹרָה ה' חֻלְקִים.
- ט. זֶהר תּוֹרָה עַל ג"ך.
- י. זֶהר תּוֹרָה הַחֲדָשׁ עַל הַתּוֹרָה.
- יא. לְקוּטֵי זֶהר: בְּרֵאשִׁית – 80 עֲמוּדִים.
- יב. לְקוּטֵי זֶהר: שְׁמוֹת – 105 עֲמוּדִים.
- יג. לְקוּטֵי זֶהר: וַיִּקְרָא-בַּמִּדְבָּר-דְּבָרִים – 206 עֲמוּדִים.
- יד. תַּקּוּן הַבְּרִית: בְּרֵאשִׁית, לְקוּט גָּדוֹל מִהַזֶּהר וְעוֹד עַל קִדְשֵׁי תַּקּוּן הַבְּרִית – 400 עֲמוּדִים.
- טו. אֹר הַזֶּהר – לְקוּט גָּדוֹל וּמְקִיף עַל עֲנִינֵי לִמּוּד הַזֶּהר, רֶשֶׁב"י, ל"ג בְּעֶמֶר, וְכָל הַמִּסְתַּעֵף – 560 עֲמוּדִים.

- טז. קרא לשמש ויזרח אור הזהר – 386 עמודים.
- יז. אור הזהר הקדוש – לקוט גדול ומקיף על עניני למוד הזהר ותקונים ולמוד הקבלה, וגדל מעלת התקשרות לרשב"י על ידי למוד הזהר, וכל המסתעף – 586 עמודים.
- תהרף ותהכנה ללמוד ספר הזהר הקדוש – בו יבאר גדל החיוב ללמוד וללמד הזהר הקדוש ותקונים ותכמת האמת – סגולת הגדולות והנוראות הטמונות בזהר הקדוש – הזהר תקון להשכינה ומקרב הגאולה – ספר הזהר הוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילחב לבך בשלחבת אש לעבודה התמימה – ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר – על ידי למוד והפצת הזהר הקדוש מתקשרים להרשב"י בזה ובכא – הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק – הענין הגדול ללמוד הזהר הקדוש בדור הזה יותר מדורות הקודמים – בדורות האחרונים יבינו וישפילו ברוי התורה שלא השיגו הקודמים – מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות" – טבילת עזרא הוא הברית ללמוד תורת הח"ן, ויפתח וזרי לבך ומוחקר לעבודת השם ותהרף, ולמוד הקבלה ללא טהרה גורמת מינות ואפיקורסות – עוד יבאר בו גדל הענין להזהר בטיבילת עזרא.
- יח. אמירת הזהר בהלכתה – 92 עמודים.
- יט. שער התקונים – עניני למוד ספר "תקוני זהר היומי" – 66 עמודים.
- כ. זהר לזקנים עם נערים – 26 עמודים.
- כא. גדולי ישראל על הזהר – 64 עמודים.
- כב. שער הזהר – תהרף ותהכנה ללמוד ספר הזהר הקדוש.
- כג. שער הזהר – 36 עלונים חדשים.
- כד. ספר "שער ארץ ישראל" – בו יבאר גדל מעלת קדשת ארץ ישראל – מלקט מזהר הקדוש ותקונים ובתבי הארץ"ל ועוד.
- כה. ספר הערב רב על פי הזהר הקדוש – 226 עמודים.
- כו. ספר הערב רב על פי הארץ"ל – 178 עמודים.
- כז. הערב רב וכל המסתעף חלק ראשון – על פי ספר הזהר סדר בראשית – 36 עמודים.

- כח. הערב רב וכל המסתעף חלק שני – על פי ספר הזהר סדר שמות – 70 עמודים.
- כט. הערב רב וכל המסתעף חלק שלישי – על פי ספר הזהר סדר ויקרא – 20 עמודים.
- ל. הערב רב וכל המסתעף חלק רביעי – על פי ספר הזהר סדר במדבר – 54 עמודים.
- לא. הערב רב וכל המסתעף חלק חמישי – על פי ספר הזהר סדר דברים – 26 עמודים.
- לב. הערב רב וכל המסתעף חלק שישי – על פי ספר הקדוש תקוני זהר – 90 עמודים.
- לג. הערב רב וכל המסתעף חלק שביעי – על פי ספר הקדוש זהר קדש – 30 עמודים.
- לד. הערב רב וכל המסתעף חלק שמיני – על פי ספר הקדוש עץ חיים לרבינו האריז"ל – 16 עמודים.
- לה. הערב רב וכל המסתעף חלק תשיעי – על פי ספר הקדוש שער הגלגולים לרבינו האריז"ל – 12 עמודים.
- לו. הערב רב וכל המסתעף חלק עשירי – על פי ספר הקדוש שער הפסוקים לרבינו האריז"ל – 64 עמודים.
- לז. הערב רב וכל המסתעף חלק י"א – על פי ספר הקדוש שער הקוטים לרבינו האריז"ל – 44 עמודים.
- לח. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ב – על פי ספר הקדוש עץ הדעת טוב על התורה לרבינו האריז"ל – 128 עמודים.
- לט. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ג – על פי ספרים הקדושים שער מאמרי רשב"י, לקוטי תורה, משנת חסידים, לרבינו האריז"ל – 16 עמודים.
- מ. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ד – מנהיגי הדור האחרון קדם ביאת המשיח – ילקוט מאמרים דבנרי נבואה ורונת הקדש מצדיקים הקודמים מה שנבאו על מנהיגי הדור האחרון הלזה

בעקבות דמשיחא, מיסד מהזהר הקדוש ומהאר"י הקדוש –
54 עמודים.

מא. הערב רב וכל המסתעף חלק ט"ו – מנהיגי הערב רב והסטרא
אחרא בדור האחרון לפני ביאת המשיח – ילקוט מאמרים
דבורי נבואה ורוח הקדש מזהר הקדוש ומהאר"י הקדוש,
ומהפעל שם טוב הקדוש ותלמידיו הקדושים זכותם יגן עלינו,
שבאחרית הימים יהיו רב המנהיגים והראשים מהערב רב,
וסימנים אף להפירם, וגדל החיוב להתרחק מהם ומהמונם,
והצרך להתפלל ולהנצל מהם, ובאורים בענינים אלו – 60
עמודים.

מב. הערב רב וכל המסתעף חלק ט"ז – מנהיגי הערב רב והסטרא
אחרא – ילקוט מאמרים דבורי נבואה ורוח הקדש מזהר
הקדוש ומהאר"י הקדוש ומהפעל שם טוב הקדוש ותלמידיו
הקדושים שבאחרית הימים יהיו רב המנהיגים והראשים
מהערב רב, וסימנים אף להפירם, וגדל החיוב להתרחק מהם
והמונם, והצרך להתפלל ולהנצל מהם, ובאורים רבים
בענינים אלו. – 38 עמודים.

מג. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ז – לקוט מספרי קבלה ומוסר
– 58 עמודים.

מד. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ח – לקוט מספרי קבלה ומוסר
– 364 עמודים.

בספרי "הערב רב" חנזכרים לעיל:

בהם מבאר גדל ענין חיוב הלמוד ולחקר מעשי ועניני הערב רב, ואף שצריכים
ללחם נגדם, שמקלקלים את כל עם ישראל בכל העולם כלו, ועוקרים כל
המצוות שבתורתנו הקדושה. – גם מבאר בהם השכר הגדול למי שעוסק
להציל את עם ישראל מן הערב רב, ומעורר את הרבים שלא יפלו
ברשותם חס ושלום. – עוד מבאר, שהערב רב הם רמאים בנחשים
ועקרבנים, במבאר אכל נחשים ועקרבנים יש בו. וזה לשונו: ונחשין
ועקרבין דילה אינן ערב רב. (זהר חדש פרשת יתרו מאמר ז' ימי
בראשית). – עוד מבאר בהם, גדל החיוב שמטל על כל איש ואיש להיות
בקי בהם בפרטותיהם ובדקדוקיהם, כי בזה תלוי יסוד קדשת ישראל, ובו
תלוי גם כן ביאת משיח בן דוד, כמו שגלה לנו העץ חיים בהקדמתו.

מה. ספר בית הרשב"י על שמירת ותקון פגם הברית דיניו ומנהגיו סדר בראשית שמות – חלק א', בו יבאר גדל ענין הלמוד של שִׁכָּר ועֲנֵשׁ על עניני פגם ותקון הברית – 160 עמודים.

מו. ספר בית הרשב"י על שמירת ותקון פגם הברית, דיניו ומנהגיו, סדר בראשית שמות – חלק ב', בו יבאר גדל ענין הלמוד של שִׁכָּר ועֲנֵשׁ על עניני פגם ותקון הברית – 124 עמודים.

מז. ספר תקון פגם הברית חלק ראשון – הוצא לאור שנת תשס"ד לפרט קטן. הספר נדפס לזכות הרבים, ומתחלק בחנם לכל דורש ומבקש – 420 עמודים.

מח. תקון הכללי – כי הוא תקון הברית הנקרא "תקון הכללי" כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' (סימן כ"ט אות ד'), והוא תקון למקרה לילה, חס ושלום, לומר אלו העשרה מזמורי תהלים (טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קנ) באותו היום שנקרה לו, מרבנו הגדול והקדוש צדיק האמתי אור ישראל וקדוש, נחל נובע מקור חכמה, רבי נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו – 72 עמודים.

מט. ספר קדשת הברית – והוא לקוט מ"חק לישראל" פרשיות שמות-משפטים עם הוספות חדשות שערי קדשה על קדשת ושמירת הברית – 36 עמודים.

נ. השִׁכָּר והעֲנֵשׁ בשמירת עינים – 44 עמודים.

נא. סוד ד' ליראיו. סדר הגלגולים, על פי האריז"ל ורבי חיים ויטאל זכותם יגן עלינו, נדפס בספרי שִׁכָּר ועֲנֵשׁ פרשת פנחס – 50 עמודים.

נב. סוד ד' ליראיו החדש – 14 עמודים.

מבוא לספר "אור הזהר החדש"

ישמחו החסידים ויגילו הלומדים, בעזרת השם יתברך, ובזכות רבי שמעון בר יוחאי, הרינו נותנים לפניכם היום ברכה הספר הקדוש "אור הזהר החדש והשלם – המנקד", קבץ גדול מתלמוד בבלי, תלמוד ירושלמי, מדרשים, זהר הקדוש, תקונים, ראשונים ואחרונים, ספרי בעל שם טוב הקדוש ותלמידיו, ספרי מוסר. כללים יסודיים ועקריים בענין למוד הזהר והתקונים, ובהשלמות שונות.

קראנו לספר בשם "אור הזהר החדש והשלם" – כי בדפוס ראשון לקטנו הרבה מאמרים הנמצאים בספרים שונים המדברים בגדל מעלת למוד הזהר, וסדרונם בסדר נאה כל ענין וענין, מאחר שהיה קצת באריכות בהרבה ענינים, לכן בחבור זה קצרנו והוספנו מאמרים חדשים וגם ישנים, כקנקן חדש מלא ישן. עוד הוספנו במהדורה זו (הוצאה ה'), לקוט מאמרים רבים הנמצאים בקרוב ל- 1000 ספרים, המביאים את גדל מעלת למוד הזהר ואמירתו לכל אחד ואחד מישראל, מסדרים באופן נאה ומחלקים לפי ענינם. הרבה מאמרים הוספנו ועוד היד נטויה להשלים בעזרת השם יתברך בספר "אור הזהר" חלק ב'.

עוד הוספנו במהדורה המפארת הנוכחית דברים חדשים נוראים ונפלאים, כגון שאלות ותשובות על אמירת הזהר הקדוש ולמודו, "כללים יסודיים ועקריים בענין אמירת ולמוד הזהר והתקונים לכל אחד ואחד מישראל, אפלו כשאין מבינים כלום, ובפרט לילדים קטנים". "זהר לזקנים עם נערים" – קבץ נדיר המלקט מדברי גדולי ישראל, עבודות מרתקות ועוד ועוד.

כן הוספנו ג' מפתחות כדי שהמעין יוכל למצא כל מאמר בנקל ובמהרה. ואלו הם:

1. מפתח הפרקים – ל"ג פרקים שבספר בנגד ל"ג בעמר, יום ההילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, מחברו של ספר הזהר.

2. מפתח ענינים – כל עניני הספר לפי תכנם, הנושא של כל קטע וקטע.

3. מפתח הספרים ושמות הצדיקים – מראי המקומות, רשימת הספרים מהם לקטנו המאמרים.

נעבר בסקירה קצרה על עבודת הקדש של "מפעל הזהר העולמי", שכל מטרתו לזכות עוד יהודים בלמוד הזהר, להרבות חילים לתורת רשב"י, להפיץ עוד ועוד את גדל מעלת אמירת הזהר, ולהדליק את אורו בנשמת כל איש ישראל.

בט"ו מנחם אב תשס"ח לפרט קטן העבר עלינו לטובה הוצאנו לאור בסייעתא דשמיא את סדר למוד היומי על הזהר הקדוש שנדפס בי"ב חלקים, ומחדש אלול תשס"ח עד היום התפשט וכבר הגיע לכל קצוות תבל.

ערב ל"ג בעמר (תשס"ט לפרט קטן) העבר עלינו לטובה הוצאנו לאור בסייעתא דשמיא את סדר למוד היומי על הזהר הקדוש, זהר חדש עם תקוני זהר ונדפסו בי"ב חלקים.

לרגל חג השבועות (תשס"ט לפרט קטן) העבר עלינו לטובה, הוצאנו לאור בסייעתא דשמיא את סדר למוד היומי על תקוני זהר ונדפס בחלק אחד עם הוספת קונטרס "שער התקונים" והוא לקוט נפלא מספרים קדושים בגדל מעלת אמירת ולמוד ספר התקונים בכל יום ויום, ואפלו כמה פעמים ביום.

וימאז שהפצנו את הלמוד היומי של הזהר בתשעה חדשים בלבד, הגענו בסייעתא דשמיא קרוב לשש מאות אלף איש הלומדים ומעינים בזהר הקדוש מדי יום ביומו.

מה מפעלים ומרגש לראות איה כלל ישראל מתגייס יחד, מסתופפים בצל הקדש כלם כאחד, להנות מאור הגנוז בזהר הקדוש ולגרש את חשך הגלות בהדלקת האור הצפון בזהר. משלהבת קטנה ומרצדת כבר הפכה לאבוקת אש שאורה מופץ ומאיר כל פנה אפלה על פני כדור הארץ. עוד קט וכבר תהפוך למדורה ענקית שתאיר ותחמם כל לב יהודי באשר הוא שם, תגרש את חשכת הגלות ויתגלה מלכנו ומשיחנו. אור חדש על ציון תאיר ונזפה כלנו יחד במהרה לאורו, אכי"ר.

על כן נודה את השם בכל לב ובתוך רבים נהללנו אשר הגיענו עד הלם, שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, להדפיס את ספר "אור הזהר הקדש והשלם" מהדורה ה' – עם הוספות ותקונים-בנוסף לקונטרסים הבאים: "תקוני זהר היומי" – על גדל ענין למוד הזהר מדי יום ביומו, "זקנים עם נערים" – גדל מעלת למוד הזהר לזקנים ונערים. "אמירת זהר כהלכתה" – גדל מעלת למוד הזהר אף בלי הבנה כלל.

רבי שמעון בן יוחאי ודאי ימליץ טוב בעד הלומדים מתורתו, כמו שכתוב בספר חסידים [סימן רכ"ד]: כל האומר דבר שמועה מפיהם הם מתפללים עליו שם וממליצים טוב עליו.

זכות רבינו הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, שטרחנו לקבץ מאורותיו להפיץ ב ישראל, יגן בעדנו לחזק הלמוד בהן. צקון לחשנו, כשם שזכינו להוציא לאור הספרים הנזכרים לעיל, כן נזכה להוציא לאור שאר החלקים מספר זה, אמן כן יהי רצון.

אחת שאלתי מאת השם אותה אבקש שבתי בבית השם כל ימי חיי לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו. ואזפה ביחד עם זוגתי תחיה לגדל בנקל את יוצאי חלצנו היקרים שיחיה בדרך ישראל סבא בדרכי התורה והיראה ולמעשים טובים, ולרוות מהם רב נחת ושמחה כל הימים, בתינו יהיו מלאים ברפת השם, ששון ושמחה ומצא בהם, תודה וקול זמרה.

כפינו נפרש לשמים שיזכנו השם גם להלאה להיות ממזכר הרבים, כמו שעזרנו עד הנה והצילנו מגלי גלים דעברו עלינו, ובכן יהי רצון שחבורנו זה ימצא חן בעיני אלקים ואדם, יתגלגל זכות הרבים על ידינו, ויזכנו לישוב באהלה של תורה להרביץ תורה ויראת שמים, עד שיקצו וירננו שוכני עפר, ונזכה לעלות לציון מושיעים עם גואל האמתי במהרה דידן אמן.

יתן השם שימצא ספר זה חן ושכל טוב בעיני צבור היראים את דבר השם שאליו הספר מפנה בעקר, ושבשבילו כל מאמץ כדאי ומשתלם, ויאירו דברי הספר את עיניהם של ישראל בכל מקום שהם, לדבק ולילך בדרך הדיקים המובאים בספר, לזכות ולאור באור פני מלך חיים, וזכותם של הדיקים הנזכרים לעיל, יגנו עלינו ועל כל בני ביתנו, להשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עם ישראל לטב ולחיון ולשלם, אמן כן יהי רצון.

יהי רצון שיערה השם עלינו רוח טהרה, ונזכה לטהר לבבנו לעבד ליוצרנו בכל כחנו ובכל נפשנו ובכל מאדנו, עד שישלח לנו משיחנו ויקבץ נדחנו במהרה בימינו אמן.

וזאת למודעי, שספרים אלו מתר לכל אחד להדפיס כמה שרוצה באיזו לשון שרוצה, וכל המזכה את הרבים זכותו עומדת לעד וזוכה לבנים צדיקים.

בטרם נכלה לדבר אנו קובעים ברכה לכבוד ידידנו הרבני הנגיד המפלג, מכתר בנימוסין מורנו הרב רבי... נרו יאיר שסיע בידינו להוציא לאור הספר הקדוש הזה.

ויהי נעם השם עליו להתברך בכל מילי דמיטב ובשיבה טובה, אתה השם לעולם תשמרם, ברכם, שמרם, טהרם, שיזכה לראות מיוצאי חלציו רב תענוג ונחת דקדושה, עד אשר נזכה בקרוב לשמע קול מבשר ואומר בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

כה דברי חד מזעירי דחבריא

הקדמה לספר "אור הזהר החדש"

מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש, שנתחבר בקדשה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן. ובזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנופה ונגאל ברחמים ללא צרות ויסורים רחמנא ליצלן. דבר זה מבאר בספר הזהר הקדוש עצמו, מפי קדשו של משה רבנו עליו השלום "הרעיא מהימנא", אשר היה נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריו במעמד מלא הוד, ומגלה להם סתרי תורה מישיבה של מעלה.

וכך אומר משה רבנו עליו השלום לרשב"י זכותו יגן עלינו אמן בזהר הקדוש פרשת נשא, "בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי".

באור הדברים: בזכות החבור שלך, ספר הזהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים ללא צרות ויסורים וללא צער חבלי משיח!

ואף משמים הסכימו לך! בספר תקוני הזהר מבאר, שבשעה שאלהו הנביא זכור לטוב נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריא קדישא שעמו, ולמד עמהם סתרי תורה בענין תקוני נשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם: "כמה רב כחו וקדשתו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם", ואחר כך הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון: "וכמה בני נשא לתתא לתפרנסון מהאי חבורא דילך כד יתגלו לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגינה, וקראתם דרור בארץ".

באור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסון מזה החבור
שלבך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובזכותו
יתקיים הפסוק "וקראתם דרור בארץ" - המרמז על הגאולה השלמה.

וכאור לעינים באורו של השל"ה הקדוש, שכתב על כך: "הנה
מבאר מכאן שחבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא
הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות
העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו אשר זה
תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה "ושבתם איש אל
אחזתו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו
ישראל ממצרים עד שהצרך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח
ובדם המילה, כן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שיוזכו
לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה"
(עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

כמו כן, בנוסף למעלה הנפלאה של קרוב הגאולה ברחמים,
מסגלים הלמוד והקריאה בספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות
קשות ולהיות כחומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן.

רבינו הקדוש הרמח"ל, רבנו משה חיים לוצאטו זכר צדיק
וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישירים" ועוד,
תקן בשיבתו סדר למוד מיוחד של גירסא בספר הזהר הקדוש
במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה
הראשונה בשיבתו, וכתב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל
בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו
טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלנו, כי רב
הדבר ועצום מאד..."

... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גנם, כי
אני אלמלא נתניש חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום,
אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות, כי אין
כמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא
דבר קשה הוא כלל".

ומי לנו גדול כהרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל אלא את העצה הזו, למוד בספר הזהר ברצף ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות ולקרב הגאולה ברחמים.

עד כמה היה חביב למוד תורת הסוד על תלמידי הפעל שם טוב וממשיכיו, יש ללמוד ממה שהרב הקדוש מורנו הרב רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן, העיד בעצמו ואמר, שלמד וישנה הפרי עץ חיים מאה פעמים ואחד.

ועוד רבים הפליגו במעלת הלומד מספר הזהר, ונמנה.

ממעלות העוסק בספר הזהר בקצרה:

- ◆ מקרב גאולת ישראל ברחמים.
- ◆ מבטל גזרות קשות.
- ◆ זוכה לטהר ולקדש את נשמתו שתאיר ותזהיר באור נפלא ומזככה מכל סיג ופגם עד שמרפאה לגמרי.
- ◆ מרחיק מעצמו כל המקטרגים ויצר הרע.
- ◆ ישמר ממקרים רעים בעולם הזה ובעולם הבא.
- ◆ ינצל מתאוות רעות וממדות רעות.
- ◆ הרי הוא כהוגה ומפרש את השם שיש בכחו לעשות נסים.
- ◆ יזכה לחזות בנעם השם.
- ◆ נצל מטמטום הלב והופך לב האבן ללב מאיר ומבין.
- ◆ זוכה להבין את למודו ומתקנים בידו.
- ◆ למוד בספר הזהר הקדוש לעלוי נשמת נפטרים מסגל ביותר לתקן נשמתם ולהעלותם למקומם העליון ולהצילם מכל דינים.

◆ "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק",
שבזכות שלומדים בספרו של התנא האלקי רבי שמעון
בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן, נושע בכל הנצרך לנו.

◆ תבת "ורפאתיו" עולה בגימטריא (703) כמנין שמעון
בר יוחאי (703), כי בזכותו נמשכת רפואה לאדם.

ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות, ראשי תבות רש"י,
שהעוסק בתורתו יזכה בסייעתא דשמיא לשפע רב רוחני וגשמי.

האמת היא, שדי בדברים שהבאנו עד עתה לעורר את הלבבות
לקריאה ולמוד בספר הזהר הקדוש; וכי ימצא חלילה יהודי, אשר
לא רוצה לפעל בשביל לקרב גאולת ישראל ברחמים ולבטל כל
גזרות קשות רחמנא ליצילן. אלא שלצערנו הרב, כלל גדול ונורא
הוא, שכפי קדשתו ומעלתו של הדבר, כך יש יצר הרע שמנסה
להתנגד לכך בכל כחו. דבר זה בולט וזועק לשמים בפרט בנושא
הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש. היצר הרע שיודע בודאות
שעל ידי הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש, הוא נדחה מן העולם
ומתבטלת ממשתלו לעד, וכל מציאות העולם משתנה והוא מתקרב
בצעדי ענק לקראת הגאולה השלמה ברחמים, משקיע מאמצים
מיחדים להחדיר דעות שטות והבל הפך האמת ממש, ואף לא בוחל
כדרכו בשקרים ובהפחדות, והעקר שמטרתו תשג ותאבד טובה
מישראל חלילה וחס. כדרכו של היצר, הוא פונה לכל אדם בשפתו
שלו וכביכול מתוך דאגה עמקה ואהבה:

לאחד - שאיננו מבין את לשון הזהר, טוען כנגדו: מה התועלת
בקריאתו, הרי אינך מבין כלום.

לשני - שעוסק כל יומו בלמוד ש"ס ופוסקים, טוען: הרי אינך
מקבל, כשתסים ללמד את כל הש"ס והפוסקים אז תמצא זמן גם
ללמוד בספר הזהר, כעת זהו בטול תורה.

לשלישי - שעדין רחוק מקיום המצוות, טוען: מה לך ולספר
הזהר הקדוש הזה? זה לא בשבילך כלל!

לרביעי - המחפש כל טענה להתחמק מקיום חובותיו, טוען:
אסור לקרוא בספר הזהר! השמר נפשך והתרחק מזה הספר.

בראשונה נבאר: כי אף גירסא בעלמא - קריאה ללא הבנה כלל
בספר הזהר הקדוש - מעלתה גדולה ונשגבה ופועלת רבות ונצורות.

ונביא משל למה הדבר דומה - לרופא הנותן תרופה לאדם
הנזקק לה, אף על פי שאדם זה אינו מבין כלום בחכמת הרפואה,
רק לקח תרופה מרופא ממחה שבקי ויודע בחכמת הרפואה,
התרופה מועילה לו, והוא בסייעתא דשמיא מתרפא וקם מחליו,
נכון גם הדבר לגבי הקריאה בספר הזהר, אף שהקורא לא מבין כלל
את אשר הוא מוציא מפיו, הקדשה העליונה הטמונה במלים של
ספר הזהר הקדוש פועלת בקורא אותם את פעלתה וזוכה לכל
המעלות שנאמרו לגבי העוסק בספר הזהר הקדוש.

(גורי האריז"ל, החיד"א, פלא יועץ, דגל מחנה אפרים, רבי חיים פלאג'י, שו"ת ישכיל
עבדי, שו"ת פרחי כהנה, עצי עדן קומארנה, בן איש חי ספר בניהו, הסכמת הרב הקדוש
מאפסטא, תקוני זהר דפוס מעזבז, אור נערב להרמ"ק חלק ג' פרק ג', מטה אפרים סימן
תקפ"א סעיף קטן י"ז, ועוד)

לשני - שעוסק כל היום בלמוד ש"ס ופוסקים - תלמיד
חכמים ובני ישיבות העוסקים כל זמנם בלמוד התורה, צריכים
להקדיש בכל יום זמן לקריאת מספר דפים בספר הזהר, שזכות
הקריאה הזאת, מלבד כל מעלותיה לכלל ישראל, תועיל להם ביותר
שיזכו להבין את המודם ולזכרו, וכן להתעלות רוחנית גדולה,
כנראה בחוש.

מִן רַבִּינוּ יוֹסֵף חַיִּים זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, בעל הבן איש חי,
מבאר את מאמר הגמרא "כל העוסק בתורה מבפנים תורתו מברכת
עליו מבחוץ", שכל העוסק בחלק הפנימי של התורה זוכה ומאירות
עיניו בחלק הנגלה של התורה. ואף מִן הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל רַבִּי בֶּן צִיּוֹן
אבא שאול זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן הִיא מורה
לתלמידיו בעודם בחורים צעירים לקרוא בכל יום מספר דפים בספר
הזהר, שיעזר לפתח את הלב לתורה ולזכר הנפש. והוסיף עוד ואמר,

כי ספר הזהר הקדוש מלא וגדוש במוסר ומלהיב ביותר לעבודת השם ויתברך, וזהו ספר המוסר הטוב ביותר.

וְכַתֵּב בְּסֵפֶר הַקִּנּוּה הַקְדוֹשׁ עַל הַפְּסוּק "וְשִׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם כּו' לְאִשֶּׁר לֹא עָבְדוּ", כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק דּוֹקָא בַּנִּגְלָה וְלֹא בַּזֶּהר הַקְדוֹשׁ נִקְרָא "לֹא עָבְדוּ", גַּם אֵינוֹ נִקְרָא תַלְמִיד חֶכֶם, רַק בָּשָׂם תַלְמִיד, כִּי שֵׁם חֶכֶם אֵינוֹ רַק עַל חֲכָמָה הַפְּנִימִית, יַעֲוִין שֵׁם...

וְכִינּוּן שֶׁיִּדְעֶתָ כַּמָּה גְדוּלָּה מַעֲלֵת לַמּוֹד חֲכָמַת הָאֵמֶת כּו'... יוֹדֵעַ גָּדֵל הַחַיּוּב וְגָדֵל הַשָּׂכָר לְמִי שֶׁלּוֹמֵד הַקְּבָלָה, כִּי לַמּוֹד הַזֶּהר בְּגִירָסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנֵה עֲלֵמִין, וְכָל שָׂכָן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהִבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמָר אֶחָד, יַעֲשֶׂה בּוֹ תַקֵּנוֹן לְמַעֲלָה בְּשַׁעֲה אַחַת מֵה שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוֹד הַפְּשֻׁט שָׁנָה תַמְיָמָה (לְשׁוֹן הַפֶּסֶס מֶלֶךְ, תַּקּוּנֵי זֶהר מ"ג).

וְכֵן אָמַר הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁלֹמֹה בְּלוֹךְ זָכָר צַדִּיק לְבִרְכָּה מִשֵּׁם רַבּוֹ הַחֹפֵץ חַיִּים זָכָר צַדִּיק לְבִרְכָּה, שֶׁעַל לַמּוֹד סֵפֶר הַזֶּהר אֵין שׁוּם הַגְּבָלָה כִּי רַבּוֹ מְדַרְשׁ, וְהִזָּה הַחֹפֵץ חַיִּים מְעוֹרֵר לְכֻלָּם שֶׁיִּלְמְדוּ כָּל שִׁבְתָּ אֶת הַזֶּהר שֶׁל אוֹתָהּ פֶּרֶשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחוּרִים. (ר' יוֹסֵף בֶּן שְׁלֹמֹה מִפּוֹז'ין, הוֹסֵפּוֹת בִּנְיָן יוֹסֵף).

רַבֵּנוּ מֶרֶן הַחַזוֹן אִישׁ זָכָר צַדִּיק לְבִרְכָּה הוֹרָה לְשׁוֹאֲלָיו לְלַמֵּד זֶהר כְּסֵפֶר מוֹסֵר, וְאֵף לְמַד בְּעַצְמוֹ עִם בֶּן אַחוֹתּוֹ, הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמַרְיָהוּ גִרְיִינְמָן זָכָר צַדִּיק לְבִרְכָּה. וּבְסֵפֶר מַעֲשֶׂה אִישׁ, (עֲבָדוֹת עַל מֶרֶן הַגָּאוֹן הַקְדוֹשׁ הַחַזוֹן אִישׁ זצ"ל): שֶׁאָמַר: לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ מְעוֹרֵר יוֹתֵר מִכָּל מֵאֲמָרֵי חַז"ל.

נִתֵּן לְהַאֲרִיךְ עַל כֵּן בְּעוֹד עֲבָדוֹת רַבּוֹת, אֵף דִּי בִּכְךָ לְמַבִּין.

לְשִׁלְשִׁי - אוֹתוֹ אַח זָקָר שֶׁעָדִין לֹא זָכָה לְקִיָּם אֶת כָּל מִצְוֹת הַשֵּׁם בְּכָל דְּקְדוּקִיָּהוּ, גַּם הוּא צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל וּלְקַרְא בְּכָל יוֹם בְּסֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ, שֶׁעַל יְדֵי הַקְרִיאָה תִּזְדַּכֵּךְ נַפְשׁוֹ וְתִטְהַר מִכָּל זִהְמָה וְיִמְשֹׁךְ בְּעֲבוֹתוֹת אֲהֲבָה לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם וְיִתְבָּרַךְ כְּנוֹדֵעַ בְּסִפְרִים הַקְדוֹשִׁים וּמִגּוּרֵי הָאֲרִיז"ל.

ולרביעי – המחפש מפלט ואינו בודק, אם אָזְנוּ פְּרוּיָה לשמע,
נתן להסביר ולבאר לו כי דעה זו היא ההפך הגמור לאמת, ובאה
להרחיקו חלילה מהטובה הגדולה שיכול לזכות בה!

ספר הזהר הקדוש - הוא המרפא לנפש הגדול ביותר שקיים!
בכח הקריאה בו לטהר ולקדש את נפש האדם ולרפאה מכל חלי
ומכל מדות רעות ותאוות רעות רחמנא ליצלן, עד שהיא מאירה
ומזהירה באור קדוש ועליון. וכל האזהרה אודות למוד הקבלה
וההגבלות על כך לא נאמרו כלל ועקר על למוד פשט הזהר ומוסריו
ועל הקריאה בו, אלא נאמרו על למוד בכתבי האריז"ל בשער
הפנויות, שער הגלגולים, עץ חיים וכו', אשר ללמודם נצרכות הכנה
גדולה ואזהרות גדולות. ולכן אין בכך כל חשש, ותוכל לצמוח מכך
רק טובה וברכה לאדם עצמו ולכלל ישראל.

במיוחד שזכינו ויש לנו כיום את הזהר המחלק לעמוד היומי –
למוד קבוע בכל יום, מספר דקות המעניקות לנו את הכח, את
העצמה, את ההבנה העמקה בכל תורת הנגלה והנסתר. ואם תשאל,
מדוע עלי להקדיש מזמני היקר בכל יום ויום, אולי כדאי פעם
בשבוע וכדומה?

אינך הראשון בשאלתך, גם תלמידיו של רשב"י שאלוהו שאלה
מעין זו: מדוע לא ירד מן לישראל פעם אחת בשנה עבור השנה כלה,
למה ירד המן מדי יום ביומו?

תשובתו של רשב"י: משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם
שיש לו בן יחיד, ונתן לו מזונותיו פעם אחת בשנה. לא היה הבן
מקבל את פני אביו רק פעם אחת בשנה. עמד המלך ונתן לו
מזונותיו בכל יום – היה מקבל את פני אביו כל יום.

אף ישראל בן, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג
ואומר: אולי לא ירד מן למחר ונמצאו כלן מתים ברעב, אלא, שכלם
מכונים לבם לשמים.

ולעניננו, אין לתאר את גדל הקדשה שנספגת מלמוד הזהר
הקדוש. מי שטעם את הערבות והמתיקות בהתמדתה, את הקשר

להקדוש ברוך הוא, את ה"מכון לבו לשמים", רוצה לטעם ממנה בכל יום, רוצה לקבל את פני אביו שבשמים בכל יום ויום, להתקרב אליו, להרגיש את נעם העליון בתוך תוכו. אשרי אדם שומע לי לשקד על דלתותי יום יום.... והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע.

ונעתיק כאן מאגרת קדש – מספר 'ויקהל משה' דף ל"ז: ואני הדל כתבתי מעט מזער ואמר והודיע לנו שהכלל בריאת העולם והאדם וכל הברואים בכלל הכל כדי להודיע לנו גדל עז אלקותו וחסדו וגבורתו וממשלתו ותפארתו, כאשר אמר דוד לשלמה בנו "דע את אלקי אביך ועבדהו", שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממני שמכיר באלקותו, זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא ויש לו רשות לחפש בגנזי דמלכא והקדוש ברוך הוא משתבח עמו בפמליא שלו בכל יום ודיוקנו נרשם למעלה בין אוהבי דמלכא ומכריזין לפניו הוי זהירין בדיוקנא דפלגיא, הקדוש ברוך הוא גוזר והוא יש לו רשות לבטל, צדיק מושל ביראת אלקים, מי מושל בי צדיק. ובשעה שהנשמה יורדת בזה עולם השפל משביעים אותה קדם ומראה לה רזי דרזין, אוצרי וגניזין דמלכא ומשביעין אותה וגוזרין עליה שלא תרדה לעולם אלא כדי לחקר ולדרש ברזין דאורייתא. וגם הוכחתי מכמה מאמרי זהר של הרבי שמעון בן יוחאי נתן רשות והורמנא מהקדוש ברוך הוא ושכינתיה עם כל פמליא שלו בצרוף כל הנשמות דצדיקיא דגן עדן עליון ותחתון לגלות לנו הזהר, כדאיתא בהקדמת תקוני הזהר ע' אנפין קח צנצנת הפן למשמרת עד דרא בתרייתא ויטעמון. בחבורא דילך יפקון ישראל מן גלותא בלא נסיון כלל זיהרא דאימא עלאה משם יצא לעולם חיים ושלום רזא דאורייתא הגאולה והחרות והשמחה ובהתעוררות התחתון אנו מעוררים המקור העליון. עד כאן לשונו.

ומובא בספר אור ישראל מירא דכיא שכתב: קדם ביאת המשיח תתגבר מינות ואפיקורסות רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזה לזהר בשלשה דברים הללו, האחד לאמר בכל יום זהר, אף על פי שאינו מבין מה שאומר, כי אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב... עין שם.

במיחד שנה זו "תש"ע" שהיא בגימטריא 'ספ"ר או"ר
 הזהר"ר' – תש"ע גם בגימטריא 'רב"י שמעון ב"ן יוחא"י' עם
 הד' תבות ועם הפולל. נתחזק כלנו לקרב את ביאת משיח צדקנו
 ללא צער ומכאוב "דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא
 ברחמי", אמן כן יהי רצון.

וזאת למודעי, שספרים האלו מתר ומצוה לכל אחד להדפיס
 כמה שרוצה באילו שפה ולשון שרוצה, וכל המזכה את הרבים זכותו
 עומדת לעד וזוכה לבנים צדיקים. ובגדל פח זכות הרבים של
 העוזרים והמסייעים למפעל הקדוש הזה, יזכו לראות מיוצאי
 חלציהם רב תענוג ונחת דקדשה, עד אשר נזכה בקרוב שיגרה השם
 עלינו רוח טהרה, ונזכה לטהר לבבנו לעבד ליוצרנו בכל כחנו ובכל
 נפשנו ובכל מאדנו, ויתקיים הבטחת הרע"א מהימנא "בהאי ספר
 הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" בביאת גואל צדק במהרה
 בימינו, אמן.

המוציאים לאור

כח

[illegible][illegible]

מפתח הפרקים לספר "אור הזהר החדש"

פרק א ענף א – מעלת אמירת הזהר והתקונים אפלו בלי הבנה.	75
פרק א ענף ב	113
פרק ב – לקוט נפלא אודות תורת הח"ן.....	184
פרק ג – בו יבאר גדל מעלת למוד ספר הזהר והתקונים וסגלתו בזה ובבא.....	219
פרק ד – עקר בריאת האדם שילמד חכמת הנסתר	248
פרק ה – הזהר תקון להשכינה ומקרב הגאולה.....	254
פרק ו – אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור.....	263
פרק ז – אור הזהר מצנע בתלמוד ופוסקים.....	268
פרק ח – סגלת ספר הזהר	275
פרק ט – כלם חייבים ללמוד זהר.....	284
פרק י – חדש אלול ראוי ללמוד התקונים בשפי.....	289
פרק יא – התנגדות להזהר הקדוש.....	305
פרק יב – העלם וגלוי הזהר	309
פרק יג – החיוב והשלילה ללמוד הזהר	314
פרק יד – גדולי החסידות בשבח למוד הזהר	325
פרק טו – נפלאות רבי שמעון בר יוחאי	331
פרק טז – למוד ספר הזהר הקדוש במרוץ	337

- פָּרָק יז** – דְּבָרֵי הָרָאשׁוֹנִים הַמֵּתְאַרִים אֶת הַקְּבִלָּה..... 349
- פָּרָק יח** – הַתְּגָלוֹת סֵפֶר הַזִּהָר 354
- פָּרָק יט** – מִדּוּעַ לֹא נִתְּגַלָּה סֵפֶר הַזִּהָר לְהַקְדָּמוֹנִים..... 360
- פָּרָק כ** – רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי תַלְמִיד מִבְּהֶק לְרַבִּי עֲקִיבָא..... 362
- פָּרָק כא** – דְּמוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי לַמֶּשֶׁה רַבִּינוּ..... 366
- פָּרָק כב** – גִּדְל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּמִרוֹן 374
- פָּרָק כג** – לְמוֹד הַזִּהָר בְּטָהֳרָה..... 380
- פָּרָק כד** – לְהִיּוֹת בְּמַחְצָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא..... 383
- פָּרָק כה** – תִּקּוּן לַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית מִטַּעַם הָרַבָּנִים הַגָּאוֹנִים מֵאֲרִי
דְּאַרְעָא קְדִישָׁא בְּשָׁנַת תרפ"א לפ"ק..... 386
- פָּרָק כו** – שְׁלַחַן עֲרוֹךְ הַזִּהָר הַלְכוֹת תַּלְמוּד תוֹרָה סִימָן רמ"ו
(לְהַגְאֹן הַצִּדִּיק הָרַב אַבְרָהָם אֲבִישׁ צִינְוִירְט שְׁלִיט"א – חֵלֶק חֲמִישִׁי יְרוּשָׁלַיִם
תשס"א)..... 402
- פָּרָק כז** 416
- פָּרָק כח עֲנָף א** – הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וִיטָאֵל זְכוּתוֹ יָגֵן
עָלֵינוּ אָמֵן עַל שַׁעַר הַהַקְדָּמוֹת..... 475
- פָּרָק כח עֲנָף ב** – סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהַרְמֵחַ"ל בַּעַל סֵפֶר מַסְלַת
יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַקְדָּמָה לְסֵפֶר פִּתְחֵי חֲכָמָה, וְהוּא מֵיֶסֶד עַל סֵפֶר
עֵץ הַחַיִּים לְמוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וִיטָאֵל זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא..... 523
- פָּרָק כט** – הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיחַ זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ
לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא..... 543
- פָּרָק ל** – הַחֲזוֹן אִישׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן..... 558
- פָּרָק לא** – הַצִּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֶלְיָהוּ מִנִּי זְכָר צַדִּיק
וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה..... 574
- פָּרָק לב** 584

פֶּרֶק ל"ג עֵנָף א [ל"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינִי] – קוֹנְטֵרַס "הַבֶּן אִישׁ חַי

וְהַזֹּהֵר" – הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַחַד בְּדָרָא מְגֵלָה לָנוּ, שְׂקִימוּ וְקַבְלוּ הַיְּהוּדִים

קָהֵל עַדֹת יִשְׂרָאֵל, לְהַחְזִיק בְּלִמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזֹּהֵר יַחֲד וְרַבִּים

מִנְעֵר וְעַד זְקָן.....588

פֶּרֶק ל"ג עֵנָף ב [ל"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינִי] – גִּדֹּל הַחַיּוּב עַל כָּל אֶחָד

אֲשֶׁר נִקְרָא בְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל" לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֹּהֵר, זְקֵנִים עִם נְעָרִים, הַקְטָנִים עִם

הַגְּדוּלִּים, עֲשִׂיר וְאַבְיוֹן, גְּאוּנִים עִם הַגְּדוּלִּים, חֲכָמִים עִם הַמּוֹנִים וְצֹאן

קֹדְשִׁים, מִקְטָן שֶׁהִגִּיעַ לְחֲנוּךְ, וַיְהִי נְצוּלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים.....600

קוֹנְטֵרַס "מִי גֵלָה ר' זֶה לְבָנִי".....609

שלו ואדע ואתכנשו לרבי שפען
נתבנס כולנו בכל ליל שישי

לאמירת ספר הזוהר ותיקונים
מטרתינו להגיע לאלף

1000 סיומי זוהר

כתקנת הבי"ד הגדול בירושלים משנת תרפ"א
(ראו בקול קורא הישי בפנים הספר)

כל המעונין להשתתף נא להתקשר: 052 - 7270300

תודתי מן לנו והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יחאי

מִפְתַּח הָעֲנִיִּים לְסֵפֶר "אור הזֶהר הַחֲדָשׁ"

פֶּרֶק א עָנָף א – מַעֲלַת אֲמִירַת הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים אֲפִלּוּ בְּלִי

- 75..... **הַבְּנָה**
- (א) גַּם כִּי סְתוּמִים וְחֲתוּמִים הִדְבְּרִים, אֵל נָא תִמְנַע מִקְרִיאָתָם..... 75
- (ב) לַמּוֹד תִּהְיוּ הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אֲפִלּוּ בְּאֵין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמִקְבֵּל וּמִרְצָה לִפְנֵי הַשֵּׁם..... 75
- (ג) אִם אֵין מִבֵּין בָּהֶם יֹאמֶר דְּבָרֵי הַזֶּהר וְתִקּוּנֵיהֶם..... 76
- (ד) לְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהר מְזַכֵּךְ הַנֶּשְׁמָה..... 76
- (ה) לַמּוֹד סֵפֶר הַזֶּהר מְרוּמָם עַל כָּל לַמּוֹד, בְּשָׁגֵם לֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאמֶר וְאִם שִׁיטָּעָה בִּקְרִיאָתוֹ, וְהוּא תִקּוּן גָּדוֹל לַנֶּשְׁמָה..... 76
- (ו) לַמּוֹד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ נוֹרָא וְנִשְׁגָּב מְאֹד הֵגֵם דְּלֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאמֶר..... 76
- (ז) לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ הוּא מְסַגֵּל לַנֶּשְׁמָה, אִם שְׂאִינוּ מִבֵּין כָּלֵל מֵה שֹׁאמֶר..... 77
- (ח) אִם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה; אֲמִירַת הַזֶּהר מְסַגֵּל לַנֶּשְׁמָה..... 77
- (ט) בְּשֵׁם אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתֵּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִזְי מְרוּמִים: סֵפֶר הַזֶּהר הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לַנֶּשְׁמָה אִם עַל פִּי דְלֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאמֶר..... 77
- (י) שְׂמַעְנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתֵּנִיָּא) בְּלִיאָזְנִי: מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אִם דְּלֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאמֶר..... 78
- (יא) בְּדִבְקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם בְּצִרוּפֵי אוֹתִיּוֹת אִם שְׂאִינוּ יוֹדַע וּמִבֵּין הָעֲנִין בְּעֵין הַשֶּׁכֶל רַק שְׁהוּגָה וּמִדְבָּר בָּהֶם, הֲרִי הֵם מַעֲלִים אֶת הַנֶּפֶשׁ..... 78
- (יב) הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהר מְסַגֵּל לְשִׁכְנִיתָא וּלְנִשְׁמָתָא לְקָרָא בּוּ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה.. 78
- (יג) בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֹן מוֹיִטְאמִיר: שְׁזֶהר הַקְּדוֹשׁ צָרִיךְ לְאָמְרוֹ בְּלֹא בְּאוֹר, כִּי הַתְּבוּת וְהַדְּבוּר שֶׁל זֶהר הַקְּדוֹשׁ עֲצָמָן מְקַשְּׁרִין אֶת הָאָדָם לְאֵין סוּף יִתְבָּרֵךְ..... 79
- (יד) לְשׁוֹן הַזֶּהר מְסַגֵּל לְזִכְרָה הַנֶּשְׁמָה..... 79
- (טו) עֵקֶר לַמּוֹד בְּפִנִּימִיּוֹת הַתּוֹרָה יִהְיֶה שְׂתִישִׁיג הָאָרֶה וְחִיּוֹת אֱלֻקִּית בְּנִפְשָׁהּ בַּעֲת לַמּוֹדָה וּבְכָל הַיּוֹם, וְלֹא שְׂתִיהִיָּה מִקְבֵּל אוֹ חוֹקֵר..... 79

- טז) מי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה – ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה – אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד – ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מכל פגם וסיג וחולאת 80
- יז) סימן למרה שחורה, שאין לו חשק ללמוד בספר הזהר 80
- יח) רבי פנחס מקאריץ זצ"ל פוסק: מלמד צריך שילמד זהר, להמשיך נשמה אמתית לתלמידים 80
- יט) ההשגה מתחילה מתורת הנסתר 81
- כ) רק על ידי למוד הזהר תבוא האנושות לגאולה הרוחנית ולביאת המשיח. ולכן אסור להתחמק מלמוד הקבלה 81
- כא) אי אפשר שכל כלל ישראל יבואו לטהרה הגדולה הזו, וזאת על ידי למוד הקבלה, שהיא הדרך הקלה ביותר, המספיקה גם לקטני הדעת 81
- כב) אוי לאלו שלא רוצים ללמד את הזהר, מפני שהם מביאים לעולם עני, מלחמות ואסונות 82
- כג) למוד ספר הזהר מעל ועדיף על כל למוד אחר 82
- כד) הגאולה וביאת המשיח תלויים רק בלמוד הקבלה 82
- כה) על למוד הזהר אין שום הגבלות 82
- כו) אם דורי היה שומע בקולי, היה לומד כבר מגיל תשע ספר הזהר 82
- כז) אני קורא לכל אחד, להקדיש כל יום זמן ללמוד הקבלה 82
- כח) בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל 83
- כט) למוד הזהר הקדוש מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות 83
- ל) על ידי הזהר הקדוש יצאו מן הגלות 83
- לא) ספר הזהר מוכן הוא לפתח פתחי גאולה 83
- לב) הבעל שם טוב: קדם כל תפלה ללמוד מאמרי זהר 83
- לג) למוד התקוני זהר הקדוש מקרב הגאולה במהרה בימינו 84
- לד) למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש 84
- לה) התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך 84
- לו) על ידי למוד הזהר באשמרת יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה 84
- לז) האדמור הזקן זכותו יגן עלינו אמן פוסק: בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר. 84
- לח) הלשון מסגלת לזכר הנשמה ולהאירה בזהר נפלא 85
- לט) כל אות בזהר הוא חדוש בפני עצמו 85

- (מ) על ידי הזהר ומרן האר"י יתחדש לו בכל רגע אור חדש ממש עד שנעשה
ממש בריה חדשה..... 85
- (מא) כל אות ואות של ספר הזהר וכתבי מרן של הרב חיים ויטאל... הם תקונים
גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים..... 85
- (מב) טעם שם ספר הזהר מפני השפעת האור שהוא מהזהר העליון, ודרך אורו
משפיעים בהשגחה אלהית כל המתעסקים בו 86
- (מג) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמד עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר
והתקונים 86
- (מד) לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו וזכרונם לברכה 86
- (מה) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים
והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן..... 86
- (מו) אפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש
ברוך הוא ובדאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו 87
- (מז) החפץ חיים זכר צדיק לברכה פוסק: על למוד ספר הזהר אין שום הגבלה –
למדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים..... 87
- (מח) על ידי למוד ספר הזהר והתקונים וכתבי מרן האר"י מבער הקוצים והרע
שבנפשו, ויזכה לדבק עצמו באור עליון, ויזכה לכל מידות טובות שבעולם –
אמר מרן האר"י, שבזמן הזה נסתרות נעשו נגלות ושמחה לפני המקום ללמוד
ברזי התורה ולגלות רזין לכל בר ישראל..... 87
- (מט) להלהיב לבבות ישראל לטעם טעם אור הגנוז עולם הבא בעולם הזה על ידי
חכמת הזהר 88
- (נ) אין הזהר מדבר במקרים גשמיים כלל, אלא בעולמות עליונים..... 89
- (נא) החד"א פוסק: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי
קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה..... 89
- (נב) ההוגה בספר הזהר ובדברי חכמי אמת וביותר בכתבי האר"י וזכרונם לברכה
יגלו שערי אורה ופתחי חכמה, ויחשב באלו עומד הוא כל היום תמיד
בחצרות השם ומשכנותיו ברזין דאורייתא 89
- (נג) ללמד את כל הספרים עם דברי זהר הקדוש וספרא דצניעותא, ספר הבדיר
וספר יצירה, וכל מדרשי חכמינו וזכרונם לברכה, בעיון ובבקיאות, צריך על
זה התמדה גדולה, ממש בהתמדת השם ופוסקים..... 90
- (נד) בשעוסק בחבור זה מעוררים בוח הנשמות וכוח הצדיקים והם עם בוח משה
רבינו עליו השלום – ומעוררים אותו התועלת ואותו האור הקודם שגלה רבי
שמעון בן יוחאי וחבריו בשעת חבורו 90

- נה) שיתחזק כל בר ישראל ללמוד בזהר הקדוש אף שיעבר עליו במה נסיונות להפריד אותו חלילה מללמוד בזהר הקדוש 91
- נו) השמר פן ישיאך לבבך לחדל מללמוד דף זה בכל יום 91
- נז) הבני יששכר מדינוב פוסק: עובד אלקים הינו העוסק בתלמוד ובזהר, לא עבדו – העוסק בתלמוד לבד ואינו עוסק בזהר 91
- נח) תדבק בספר הזהר כאשר ידוע מפי קדמונינו סגלית עסק ספר הקדוש 92
- נט) לומר זהר בכל יום מציל ממניות ואפיקורסות 92
- ס) ילמוד זהר הקדוש בשפת בבקר ובחל אחר חצות לילה 92
- סא) גם הצעירים יאמרו זהר 92
- סב) האר"י זכרוננו לברכה: ללמוד זהר בבקיאיות [בלי שיעמיק בעיון] 40 50 דפים בכל יום 93
- סג) ללמוד קדם השנה בזהר הקדוש 93
- סד) זהר בכל יום 93
- סה) שקידה רבה בספר הזהר 94
- סו) ילמוד זהר בכל יום 94
- סז) לעסק סמוך לשכיבה בספר זהר הקדוש 94
- סח) למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות 94
- סט) כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור והתר כשר ופסול אלא מתוך פנימיות התורה 94
- ע) השל"ה הקדוש פוסק: מי שלא ראה אור חכמת הקבלה לא ראה מאורות מימיו, וכל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים 95
- עא) ספר הזהר הוא כמו תבת נח – ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יבנס 95
- עב) לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר – בדור הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עלינוה אלא על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד 95
- עג) הזהר מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו – "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח 96
- עד) גאלי ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד הזהר ובפנימיות התורה 96
- עה) למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע – מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת? 96

- עו) משנת ה' ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים
בחכמת האמת – אחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר,
אין ראוי להתירשל..... 97
- עז) מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדשים כשהם עדין בקטנותם בר ט' וי'
שנים ספר הזהר הקדוש – רק על פי חכמת הקבלה תושע יהודה וישראל
תשועות עולמים..... 97
- עח) על ידי למוד בספר הזהר והתקונים ובתבי מרן מבטלין כל גזרות רעות
וממשיכים שפע ואור חיות אדם הישראלי – חיות אדם הישראלי תלוי בספר
הזהר ובכתבי מרן ללמוד בקדושה ובשמחה ובנעם וביראה ואהבה..... 98
- עט) להיות נזהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה והזהר הקדוש בחלק
נכבד ביותר בסדר היום, ואף רב שעות היום 98
- פו) מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדיו לעמנו עם
סגולה, והוא ספר הזהר הקדוש שנתחבר בקדושה עליונה על ידי התנא
האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן..... 99
- פא) בזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנוזהר ונגאל
ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא ליצלן..... 99
- פב) חלקת הזהר הקדוש ל-50 חוברות – שכל אדם מישראל יוכל לעסק מדי יום
ביומו בספר הזהר הקדוש, ולסימו בסייעתא דשמיא בנקל במשך שנה. חלקת
תקוני הזהר ב-8 חוברות מחלק ל-40 יום בנגד ימי אלול ועשרת ימי תשובה,
כדי לסיים את ספר תקוני הזהר בימי הרחמים והסליחות בנהוג..... 99
- פג) קריאה קדושה להתחזק בדברי קדשו של רשב"י זכותו יגן עלינו אמן,
המבטיח שבזכות הקריאה בספר הזהר הקדוש נצא מן הגלות ברחמים, (אף
ללא הבנה כלל, בידוע מדברי רבותינו), וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו
בשעת הדחק..... 100
- פד) הסכמת המקבל רבי יצחק בדורי ובר צדיק לברכה על הדפסת הזהר..... 101
- פה) הסכמת רבי אליהו לאפיאן ובר צדיק לברכה על הדפסת הזהר..... 101
- פו) הסכמת רבי יוסף חיים זוננפלד ובר צדיק וקדוש לברכה על הדפסת הזהר..... 102
- פז) ותרב הדעת שנפתחו שערים ללמוד וללמד הזהר הקדוש גם לפשוטים כמונו..... 102
- פח) לכל המתנדבים בעם העוסקים במלאכת הקדש בהפצת הזהר בכל העולם
כלו – על ידי מפעל הזהר העולמי..... 103
- פט) דבר גדול מאד הוא להנהיג ללמוד דף זהר בכל יום, והוא בתריס בפי
הפרעניות ולבטל גזרות קשות וכו' ולהשפיע שפע קדש על עם הקדש,
ואשרי המקימים בן בכל יום..... 106

- צ) הסכמת הבית דין צדק על הדפסת הספר הזהר בנקוד מלא, כנודע גדל התועלת בזה לאלו האומרים הזהר הקדוש המסגל לטהרת הנשמה 108
- צא) ונזכה להבטחת אליהו הנביא איש מבשר טוב 109
- צב) נודע בשערים גדל מעלת אמירת תקוני זהר אשר היא מזכר הנפש, וישוטטו רבים ותרבה הדעת בעולם וזה יקרב בעזרת השם את ביאת הגואל 109
- צג) יעשו רשם למעלה בפמליא של מעלה 109
- צד) בלי ספק שחבור קדוש זה יוסיף הרבה לומדים בתקוני זהר, ובלי נדר בסייעתא דשמיא בריצוני גם בן ללמד בו את כל תקוני זהר, ובנדיא כל בני גילי בן יעשו, ויהיה להם חבור זה לתועלת רבה, ועל ידי זה תתרבה הדעת דקדושה. 109
- צה) לקבע למוד של עמוד יומי בספר הזהר הקדוש חק ולא יעבר 110
- צו) תורת האמת, משקל מכריע לזכות בנגד פורצי הדור 110
- צז) על ידי הפצת למוד הזהר בכל תפוצות ישראל, נזכה לסוף וקץ לכל צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשנו 111
- צח) שעור קבוע בספר הזהר מדי יום ביומו, עמוד אחד בכל יום, הוא בתריס בפני הפרענות לבטל גזרות קשות וחלאים רעים 111
- צט) שלא יעבר שלשה ימים בלא זהר 111
- ק) צריך לומר זהר בכל יום 112
- קא) בשאני לומד זהר, אני מתירא לדבר מחמת פחד 112
- קב) למוד הזהר אחר חצות לילה אפלו קדם השנה 112
- פרק א ענה ב..... 113**
- א) רבי שמעון בר יוחאי ובנו שמחו לקראתכם בקריתכם זהר על מערתם 113
- ב) הזהר ותקונים נשמת התורה 113
- ג) על למוד הפרדס אם היה יכול ללמד ולא למד לא יוכל להתעלם בעבור לתקן את אשר עות אלא צריך לבוא בגלגול ממש 113
- ד) האומר די לי בנגלות איני רוצה בנסתרות טוב ליה דלא אברי בעלמא 114
- ה) מאן דאולף רזין דאורייתא איקרי בן למלכא ולמטרוניתא ועייל בלא בר ואית ליה רשות והורמנא לחפש בגנזי דמלכא 114
- ו) וגדול שכר למוד הזה יותר משאר כל התורה וכל המצוות 115
- ז) אם עסק בחכמה זו, לאחר יציאת נשמתו מגופו פוטרין אותו מכל דינים 115
- ח) העוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא מתפאר בו ברקיע 115

- (ט) מי שלא עסק בחכמת האמת ולא רצה ללמד אותה, בשעה שנשמתו רוצה לעלות בגן עדן דוחין אותה משם בבזיון – ואפלו אם יש בידו כל מעשים הטובים שבְעוֹלָם, השרפים בעלי שש כנפים שורפים את נשמתו בכל יום ויום – ואינון דידעי ומסתבלין ברזין עילאין, אסתלקו מניה כל דינין דעלמא, ופתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכיא 116
- (י) יש לנו לרדוף בכל לב ובכל נפש אחר חכמת הקבלה שהוא דרך האמת 117
- (יא) היצר הקשה הרע, לוחם ומפתה אותך, עד שתמות בלי חכמה ובלי דעת וידיעת השם, ואתה מתלכלך בחמר ובלבנים, עד שלא יתנו לך חלק לעולם הבא 117
- (יב) אם תחסר החכמה אמתית תמות הנפש מיתה משנה הכרת תכרת הנפש והיא עונה בה 117
- (יג) עקר קניות דבקות הבורא ברוך הוא כשהוא לומד דברי הזהר בשמחה 118
- (יד) כל מי שמתחיל ללמד בדברי זהר הקדוש, נותנים לו מאת השם יתברך חזק גדול משני עולמות מעולם עליון ומעולם הזה בסוד כי ביה הוי"ה צור עולמים 118
- (טו) על קבר רבי שמעון בן יוחאי לומדים הזהר באימה וביראה כי כמה נסים ארעו שם 119
- (טז) מצוה וחובה על כל אחד ואחד ללמד פנימיות התורה 119
- (יז) מתר ומצוה לגלות זאת החכמה – חובת מצוה וחובת חובה הוא ללמד פנימיות התורה והיא מצוה רבה ונשא 120
- (יח) מי שאינו לומד פנימיות התורה הרי הוא מתחייב בנפשו 121
- (יט) בלא פנימיות התורה יבשה בלי אור וחיית בו כי החיות היא פנימיות התורה 122
- (כ) בלא פנימיות התורה אז התורה היא יבשה בלי אור וחיית בו והחיית היא פנימיות התורה 123
- (כא) כאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת בעץ החיים, אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי 123
- (כב) אשרי לו מה טוב חלקו ומה נעים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה 124
- (כג) עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המזין וטמטום הלב... לומר זהר ותקונים – אנשים פשוטים וכו' על ידי זה לענינים גבוהים 124
- (כד) ואנן בלמודנו אותן לא ימצא בדעתנו דבר מוכן זילת קריאת המלות 125
- (כה) כל המונע וחושף עצמו מלמוד הקבלה הוא נדחה ממחצת צדיקים ומפסיד עולמו ואינו זוכה לראות באור פני מלך חיים יתברך 125

- (כו) אשרי אדם שילמד התקונים באלו הימים כל תקון של אותו היום דבר יום ביומו ולא יעבר 125
- (כז) על ידי חכמת האמת דרבי שמעון בן יוחאי יהיה תקון זהוד באמת שהוא הגאולה שלמה ואור חדש על ציון יאיר במהרה בימינו 126
- (כח) רבי שמעון בן יוחאי גלה הנסתרות בספר הזהר דבהאי חבורא יתפרנסין בדרך בתראה גם בן אור המאיר ובא לכל העולם 126
- (כט) גם איש פשוט שלא קדש את עצמו במעלות הראויים ללמוד הקבלה מכל מקום יקרב אל החכמה שהוא בפרט בסוף יומיא אילין, שבזה תליא התקרבות הגאולה 127
- (ל) סגלה לטמטום הלב – לטהר את עצמו במקוה וללמוד ספר הזהר כי זהר הוא מלשון הארה שמאיר במקום החשך 128
- (לא) הבעל שם טוב זכרוננו לברכה: באמירת הזהר, אחד המכונן ואחד שאינו מכונן ובלבד שירבה 128
- (לב) תקוני זהר דף אחד בשביל תקון נשמה 129
- (לג) זהר עבור תקון נשמה 129
- (לד) מאירים נשמת האדם 129
- (לה) תקוני הנפש לגמר בכל חדש ספר התקונים לגמר בכל חדש בלי ישנה וזה יועיל לה יותר מכל למודי ספרי מוסר 129
- (לו) הבעל שם טוב: ללמוד מאמר אחד מתקוני זהר קדם השנה 130
- (לז) אפלו אינו מבין מכל מקום מיגע עצמו בתורה שחביב בעיניו להגות במאמרו יתברך 130
- (לח) רבינו הבעל שם טוב: בשאדם אומר דברי תורה באהבה השם יתברך אוהבו מאד ואין מדקדק אחר דבריו אם אומרם פראוי או לא 131
- (לט) ותמהתי על אנשי דורנו שהצנועים שכם מושכין את ידיהם מללמוד חכמת האמת 131
- (מ) גדל העניש העצום והמר על מי שמנע את עצמו מללמוד חכמת הקבלה ועצם השכר והענג בעולם הבא למי שלמדה 132
- (מא) לכן נקרא הספר תקונים, כי מדבר ביהודים תקון עולמות לברר וללבן הטוב מן הסיגים והפסלות 132
- (מב) אל תמנע בשביל הפחד לבנס בעסק החכמה כי מה נפש חיותך אשר אתה בעולם אם חס ושלום אין בך חכמה ומדע אין חייך חיים 133

- מג) עסק החכמה הצפונה הזאת לבקשה במטמונים ולחפש אחריהם לבתת רגליו מחיל אל חיל וכו' – אף מי שאינו יכול למעט בעסקיו כל כך אין אתה פטור מפנימיות התורה כי מפלעדה האדם בבהמה שור אוכל עשב 134
- מד) מי שיתעסק בזאת החכמה באמת אזי תתקשר נפשו להשם יתברך 135
- מה) עקרי ידיעות אמתיות יחוד הקדוש הוא על ידי החכמה הקדושה הלזו 135
- מו) בספר הקנה: אפשר שילמד אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור עם נבל – אחי ובני נפשות יקרות גבוהים ורמים תדבקו נפשכם בספר הזהר תקונים זהר חדש 135
- מז) ספר הזהר מלא מוסר וכל אות ואות של ספר הזהר ... הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים 136
- מח) בעסקו במתיקות לשון הזהר ובאור של סודות התורה מתוקים מדבש, מתוקים ודאי, טעמו וראו, בכל אלה יתמתקו הדינים, וממש יתהפך ברגע לאיש אחר בלב רחב ושמח, ובזה ממתיק הדינים, ובורת ומשבית הקלפות, וזהו הנקרא מחצדי חקלא 136
- מט) טעמו וראו אור הגנוז ומתיקות שיש בזהר הקדוש המאיר לנפש, עד שמרב אורה תקבל על עצמך כל הרעות והצרות והיסורים ולא יתחלש דעתך ולא תפל ממדרגתך ותתעלה למעלה למעלה עד רום המעלות חזק חזק חזק ואמץ לא תירא ולא תפחד. 137
- נ) חיוב למוד ספר הזהר הוא מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלוה מצוי 138
- נא) עבודת ישראל: על ידי מאמר הזהר נמתקו כל הדינים 139
- נב) בשנת תצ"א בקיץ היה גזרות נוראות מאת האפיפיור של אותו הזמן לבער ספרי התלמוד וכל גדולי ישראל עסקו בזה האיר לביטל הגזרה – ולמודו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים, אפלו בזמן התלמוד הכללי 139
- נג) כלילה ילמד זהר כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות 140
- נד) כבר עשינו חשבון שב"ה (325) דפין של דפוס מנטובה מזהר לחמשה לילות ישלים הזהר ותקונים 140
- נה) לגרס איניש אף על גב דלא ידע מה קאמר 140
- נו) בדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק ובפרט בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום ורבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו 141
- נז) בכח רשב"י יתחזקו עד ביאת גואל צדק – רשב"י ממשיך גם אחרי הסתלקותו שלא יסיר מאתנו אור זהר בהירתו להאיר מתוך חשכה לכל אחד ואחד 142

- (נח) הלומיד הזהר אפלו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא מפיו הקדוש ברוך הוא
מתקן דבריו 142
- (נט) גם בכל שבת תקבעו ללמד שעור בזהר הקדוש 144
- (ס) אי אפשר להשיג סתרי האמונה שרשיה ועקריה כי אם בקבלת חכמת האמת. 144
- (סא) אין נחת רוח להשם בעסק בנשמת התורה שהיא החכמה האמתית
המקבלת כי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצוותיו 145
- (סב) אמר ליה אליהו לרבי שמעון רבי רבי כמה זכאה אנת דמהאי חבורא דילך
יתפרנסון כמה עלאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא ובגיניה ושבתם איש
אל אחותו 147
- (סג) התצלחה והאשר האמתיים אשר הם פרי כל הבריאה וכל חפץ וכל ישע הם
ידיעת היחוד 148
- (סד) כל מי שפתח חכמת האמת סגור בפניו אי אפשר לדעת את השם הנכבד
והנורא 148
- (סה) ספר הזהר יפרש הדרכים יסקל המסלה יכניס אהבה ויראה בלבו של אדם
למדנו ידריבנו במעגלי צדק להביא אותנו אל המנוחה ואל הנחלה 150
- (סו) רבי שמעון בר יוחאי וסתרי תורה הוא בחינת התעוררות השנה 150
- (סז) מה שנזכר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי היזה לזמן קצוב 151
- (סח) על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו 152
- (סט) ללמד בכל יום זהר להשביע נפשו בשבע שמחות את פניך 152
- (ע) הלומיד הזהר פניו מזהירים – תבת זהר גימטריא האין סוף ברוך הוא 152
- (עא) אספירה אל חק הויה אמר אלי בני אתה דתבת חק ראשי תבות ח' חכמת
ק' בלה בלומר הלומיד חכמת הקבלה נעשה בן להקדוש ברוך הוא 152
- (עב) הלומיד הזהר מקרב הגאולה 153
- (עג) סוד למוד חכמת הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא
ראה מאורות מימיו – כל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים 153
- (עד) כל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרדס בפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע –
וכל מי שיכול להשיג ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט, צריך
לבוא בגלגול עד שישגי וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג 154
- (עה) כל החכמות חיצוניות בא על ידי שלא למדו חכמה זו 157
- (עו) אף על פי שאינו מבין הלשון מסגל לנשמה 157

- עז) אין לנו לא זכות אחר להגן עלינו זולת התעסקות בחכמה הזאת – התעסקות בחכמה הזאת בורתת ומקצצת את מסך הענן מי השמא המבדיל מעבור תפלה..... 158
- עח) מי שלא עסק בחכמה זו בזמן עלית נשמתו למעלה אף על פי שיש בידו כמה תורה ומעשים טובים, זה המלאך הגדול ויפיא"ל דוחה אותו לחוץ והשרפים אשר תחתיו שהם כלם בעלי שש כנפים שורפים אותו בהבלי כנפיהם והוא חוזר..... 159
- עט) אין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים בכבודי ובמעשה מרפכה..... 160
- פ) כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק במעשה המרפכה מקבל לפני הקדוש ברוך הוא כאלו התפלל כל היום בלוי..... 161
- פא) שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממני שמכיר באלקותו זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא..... 162
- פב) ועקרי סודות הזהר הם מחתמין באלף עיזקין..... 163
- פג) החפץ חיים: מעורר לבלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים..... 163
- פד) תאמינו לי בעת היותי כבר שית כבר שבע נתלהב לבו בקרפי הרבה ללמוד זה ודבקתי נפשי מעודי בלמוד זה..... 164
- פה) למוד תורה ובפרט בזהר הקדוש ובכתבי מרן אשרי עין ראתה כל אלה..... 166
- פו) לא נתגלה לנו מציאות הספירות והשמות אלא לקים לדבקה בו..... 166
- פז) שני מצוות לרבינו יונה אור עינינו: התלויות בכללות השם הקדוש מצות עשה להתבונן בגדלות השם יתברך שנאמר וידעת היום והשבת אל לבבך כי הויה הוא האלקים..... 167
- פח) נקרא ספר הזהר – כי מזהירים כל הלומדים בו..... 168
- פט) ולבך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראא שהוא זמן בעתה ואז בסגלת החבור וקראתם דרור..... 170
- צ) גדול וחשוב היום שנתגלה בו קבלת רבינו האר"י זכרנו לברכה ביום שנתן תורת משה לישראל..... 172
- צא) אשרי העוסק בסודות התורה ובדברי רבי שמעון בן יוחאי שפמו שטעם בעולם הזה מעין עולם הבא בן ישיבועהו מפני מעשיו ותורתו..... 172
- צב) רבי משה גרינולד זצ"ל בעל ערוגת הבשם בנערותו מצאו אותו יושב ומעין בעיניו גדול בספר הזהר ופלגי מים יורדים מעינו, ורבו הכתב סופר הוסיף לחבבו ביותר שאת על יראתו הקודמת לחכמתו..... 173

- צג) מצינו בהרבה ספרי מקבילים שמזהירים על למוד חכמה זו כל אדם חיב
 174 ללמד אותה
- צד) כל שהאדם אינו מבין על בוריו בהשתדלותו בעולם, הנה בד יקום לתחיה
 174 יבין אותם על שרשם ועקרם
- צה) מאן דמתפרש מרבי שמעון באלו מתפרש מבלא 175
- צו) ומי שלא ראה חכמה זו לא ראה אורות מימיו 176
- צז) הספרים שידבק בהם האדם להשפיע בהם הם חבורי הרשב"י עליו השלום
 176 כמו הזהר והתקונים ורעיא מהימנא ושיר השירים וסבא
- צח) אפלו גרסה לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש ביראת השם באלו
 177 עוסק עם הצדיקים בגן עדן
- צט) יעסק בספר התקונים להרשב"י וברונו לחיי העולם הבא... וספר הזהר עצמו
 177 יעסק בו מדי שבת בשבתו וחדש בחדשו
- ק) החכמה הפנימית היא הנקרא חכמה באמתות ועליה נאמר לא המדרש הוא
 177 העקר אלא המעשה, וזאת החכמה מאת השם מן השמים לטוב לפניו יתעלה
- קא) כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק ומשתדל במעשה מרובה מקבל
 179 לפני הקדוש ברוך הוא באלו מתפלל כל היום בלו
- קב) ויאר את הלילה בתקוני הזהר בעצם השמים לטהר 179
- קג) אף שלא יבין מכל האותיות והתבות עצמן הן הן המרובה הרפבת צורות
 180 הקדושות ורוחניותם
- קד) להגן בעדנו בגלות המר הנה מכל הקלפות ומכל המקטרגים עלינו לעסק
 180 בחכמה הנפלאה הזאת
- קה) דע אלקי אביך ועבדהו בלב שלם, אין נחת לקודשא בריך הוא ושכינתיה
 181 יותר בעולם כי אם בהתעסקות תלמיד חכם בחכמה הזאת
- קו) אין לשכינה נחת רוח יותר בעולם כי אם בלמוד הקבלה בדאיתא בזהר פנחס
 181
- קז) אין אנו עושים נחת רוח יותר להקדוש ברוך הוא ושכינתיה אם לא בלמוד
 182 החכמה הזאת
- קח) בעלי המקבילים נקראים "מחצדא חקלא" שבלמוד החכמה הזאת אנו
 182 מקצרים הקמשונים והחרולים מן השדה הידוע אשר ברכו השם, ומתבערין
 הקלפות לנוקבא דתהומא רבא ואין יכולים להרים את ראש
- קט) אין אדם יכול להשיג אור העליון אם לא בלמוד החכמה הזאת 183
- פרק ב – לקוט נפלא אודות תורת הח"ן** 184
- א) שכר למוד חכמת הקבלה וחיוב הפלפול בה 184

- (ב) למוד חכמת האמת פועל עשית המצוות בתקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפלה 185
- (ג) ספר הזהר הוא מגן לישראל בתבת נח 185
- (ד) למוד הזהר מתקן עולמות העליונים – למוד התקונים מתקן עולם העשיה 186
- (ה) עצה טובה לענין השגה, ללמד בזהר דרך בקיאות בלבד 187
- (ו) ראוי לקבוע שעורו בלמוד הזהר והתקונים באפן שישלימם כל שנה 187
- (ז) למוד חמש דפין זהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש 187
- (ח) למוד הזהר הקדוש באשמרת הבקר 188
- (ט) טעם שדוקא למוד הזהר הוא תקון להנפש 188
- (י) בכלל מקרא הוא גם בן למוד פנימיות התורה 189
- (יא) למוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא" 189
- (יב) הנה למוד הזהר וכתבי האר"י וברונו לברכה הוא בכלל שליש במקרא 190
- (יג) כמו שהמלח נותן טעם בבשר בן למוד פנימיות התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר) 190
- (יד) מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה), לא טעם טעם של יראת חטא 191
- (טו) על ידי שיראת השם היא אוצרו, על ידי זה התורה נקרא תורת השם 192
- (טז) ארץ הגלות מחמת העדר למוד הסוד; הלומד מבטח לו שהוא בן עולם הבא. 192
- (יז) בדורנו מי שאינו עוסק בזהר ותקונים וכתבי האר"י כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ 193
- (יח) תכלית למוד חכמת האמת 194
- (יט) ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א הקדמה 195
- (כ) עקר התגלות חכמת הסוד באחרונה לזכר הנפש לתשוקה ודבקות בקדשה 198
- (כא) על ידי למוד הסוד זוכים לענוה ומחין דקדשה 199
- (כב) נסתר דתורה מגן נגד מינות, שנאת חנם ולשון הרע 200
- (כג) למוד הנגלה על דרך הסוד 201
- (כד) האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י 201
- (כה) בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה 202
- (כו) כ"י לא תשכח מפ"י ורע"ו, אותיות יוחאי, על ידי ורעו של יוחאי שהוא רבי שמעון בן יוחאי, לא תשכח התורה 203

- בז) דורנו, דור האחרון לפני ביאת המשיח, נלקה בחשבות מכפלת מהמימינים
ומהמשמאלים 204
- בח) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא 204
- בט) אלו שנמנעים מלמוד הזהר וכתבי האר"י מחמת יראתם, או חס ושלום
עצלותם, או זרות הלמוד הקדוש הזה, שהוא לא בנגלות התורה 204
- ל) אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי תורה, האיש הזה הוא
בעקר בדעת השלם בלי חסרון 204
- לא) המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם 205
- לב) ספר הזהר הוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה
התמימה – ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר 205
- לג) ללמד אף על פי שאין לו לב 206
- לד) אינו מוצא מי שילמדהו – יקרא בזה מעצמו 206
- לה) הגר"א זכרנו לברכה והזהר הקדוש: העוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול
להתגבר בהם. 206
- לו) פנימיות התורה הם חיים לנפש 206
- לז) עקר הגאולה בלמוד הקבלה 206
- לח) ללמד ספר הזהר ושערי אורה 207
- לט) סודות הקבלה, קדם רשב"י והאר"י זכרנו לברכה היו בסוד גדול, ואחר כך
שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד 207
- מ) הזהר סגלה אף שאינו מבין 207
- מא) עת קבוע בספר הזהר 207
- מב) תקוני הזהר הקדוש – קדם השנה ממש 208
- מג) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא 208
- מד) אחר פטירתו יזכה להבין 208
- מה) זהר הקדוש מסגל לנשמה ודבר השוה לכל נפש 208
- מו) למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש 209
- מז) ללמוד ספר הזהר הרבה, ואין מספיק שאר הלמוד 209
- מח) אף מי שאינו מבין פנימיות דבריו, כל חך הטועמו מסגל לנשמה להאירה
ולזכרה 209
- מט) לשון הזהר מסגל לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר 209
- נ) ללמוד חמש דפין בזהר בכל יום 210

- נא) תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זהר או תקונים בכל יום 210
- נב) למוד זהר הקדוש אף באין מבין חשוב באלו חדש חדושים 210
- נג) לומר זהר חדש קדם התפלה 211
- נד) ילמדו בזהר הקדוש באשמורות כי הוא מזכר הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו. 211
- נה) ללמד זהר הקדוש בלו בכל השנה – מחלקים הדפים בפני הימים של כל השנה 211
- נו) לחלק הזהר על פי דפים ולרשם כל חלק על פתקא אחד, ויחלקו הפתקאות לאנשי עירם החרדים על דבר השם, ללמד כל אחד חלק הרשום בכל יום. 211
- נז) תקון לגאלה האמתית – מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא 212
- נח) לגמור האלף סיומים בב"ה אלול הבא עלינו לטובה בפני שעור הראשון יותר או פחות עם בני חברתו של אשתקד, סיום זהר אחד לעלוי מזל עם ישראל, ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו. 212
- נט) רבי בונם מפשיסחא: מקדם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך, והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו, אבל עתה קדם הגאלה היצר הרע מתגבר יותר, וצריכים להתחזק גם בנסתר 213
- ס) ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי 214
- סא) זהר בתבי מרן האר"י זכרונו לחיי העולם הבא כל אחד לפי בחו ונשמתו ויכלתו חצי שעה קדם זמן התפלה 214
- סב) ללמד זהר הקדוש קדם התפלה 215
- סג) קדם התפלה ללמד איזה ענין בזהר 216
- סד) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא 216
- סה) באשמרת הבקר ילמד ספר הזהר. 216
- סו) אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום 216
- סז) זהר הוא חלק מהתקון על חטאת נעורים 216
- סח) ללמד בכל יום זהר ושמרי אורה. 217
- סט) בי"ת ראשי תבות: 'רבה ת'למודו ב'זהר. 217
- ע) ספר התקונים הוא תקון גדול לנפש 218
- עא) ללמד תקוני זהר בכל יום 218
- עב) לומר בכל יום כמה דפים תקוני זהר וימתקו הדינים 218

פֶּרֶק ג - בּוּ יִבְאֵר גִּדְל מַעֲלַת לַמּוֹד סֵפֶר הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים

- וּסְגִלְתּוֹ בְּזֶה וּבִבְא 219
- (א) מִי שֶׁלֹּא לָמַד רִזִּין דְּאוֹרִיתָא לֹא זָכָה לַפְּנִימִיּוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא 219
- (ב) אֹר שֶׁשֶׁת הַיָּמִים גָּנוּז בְּזֶהר 219
- (ג) הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ מַעְרִיף אֶת הַבַּעַל שֶׁם טוֹב כָּבֵר-סִמְכָא בְּתוֹרַת הַסּוּד 220
- (ד) לַמּוֹד הַזֶּהר תִּקּוּן הָאָדָם בְּזֶה וּבִבְא 221
- (ה) עַל יְדֵי לַמּוֹד תּוֹרַת הַח"ן בְּחִיּוֹת דְּקִדְשָׁה נִבְרָא אֹר שִׁיבּוּלִים לְרֵאוֹת שְׂרָפִי מַעֲלָה 224
- (ו) עֲמֻקּוֹת בְּסוּד מְאֻפָּשֶׁר פְּקִידַת עֲקֻרוֹת וְרַפּוּי חוּלִים 224
- (ז) הָאֶר"י זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה זָכָה לְהַשְׁגוּתוֹ עַל יְדֵי יִגִּיעָתוֹ הַגְּדוּלָּה בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ 224
- (ח) הַ"מַּגִּיד" הַבְּטִיחַ לְהַבִּיט יוֹסֵף שֶׁבְּשִׁילָמַד תּוֹרַת הַסּוּד יִפְתָּחוּ לוֹ שַׁעְרֵי אוֹרָה 225
- (ט) בְּאִשְׁמֶרֶת הַבִּקֵּר יִלְמַד סֵפֶר הַזֶּהר 226
- (י) סִגְלָה לְפִרְנָסָה - לוֹמֵר זֶהר בְּכָל יוֹם 226
- (יא) שְׁנֵי דָפִים זֶהר 226
- (יב) לְלַמֵּד זֶהר בְּכָל עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ 226
- (יג) שַׁבַּת מְסֻלָּה לְלַמּוּדֵי קִבְלָה 226
- (יד) אָנוּ אֵין לָנוּ אֵלָא תוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב וְשֶׁבַע פֶּה סֵפֶר הַזֶּהר וְסִפְרֵי הַקְּדוּמוֹנִים 227
- (טו) מִי שֶׁאֵינוֹ מֵאֲמִין וְלוֹמֵד תּוֹרַת הַח"ן הוּא בְּבַחֲיַנַּת "מִפְרִיד אֶלּוֹף לֹא יִרְאֶה מֵאוֹרוֹת" 227
- (טז) וּמִי שֶׁאֵינוֹ מֵאֲמִין בְּסוּד נִשְׁאָר פֶּר'ד' 228
- (יז) מִי שֶׁהוּא שָׁלֵם גַּם בְּסִתְרֵי תוֹרָה נִקְרָא מְשִׁבֵּל 228
- (יח) בְּמָה גְּדוּל הַשֹּׁכֵר בְּלַמּוּד תּוֹרַת הַסּוּד וְהַדְּפֻסָּה בְּהַעֲדֵר לַמּוֹדָה 228
- (יט) מִי שֶׁלֹּא נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי סִפְרֵי הַזֶּהר וְסִפְרֵי הָאֶר"י זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, בְּהִכָּרַח שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַדְּבָר הַקְּדוֹשׁ בְּאַמֶּת, וּבְאַמֶּת יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה וַיֵּשׁ לוֹ בַּח לְשִׁבֵּר אֶת מִזְגוֹ הָרַע 230
- (כ) שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה רַק עַל יְדֵי תּוֹרַת הַח"ן 231
- (כא) בְּכָל יוֹם גְּלוּי חֹדֶשׁ לְלַמּוּד הַזֶּהר 231
- (כב) הַנִּשְׁמָה מְשַׁבֵּעַת לְלַמֵּד רִזִּי הַתּוֹרָה 231
- (כג) גִּדְל מַעֲלַת לַמּוֹד הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים 232
- (כד) אֶפְלוּ בְּקִרְיַת הַזֶּהר לְבַד וּבְגִמְגוּם, הָרִי הוּא כְּהוֹגָה וּמִפְרָשׁ אֶת הַשֵּׁם שֵׁשׁ בַּח בּוּ לַעֲשׂוֹת נְסִים אֶפְלוּ בְּלֹא יְדִיעָה 233

- 234 (בד) עקר למוד הקבלה - הזהר והתקונים
- 235 (בו) הזהר והתקונים - נשמת התורה עגן הצלה נגד כל רע
- 236 (בז) בשבת ילמד כל היום זהר
- 237 (בח) העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקדוש ברוך הוא, ונשמתו מעולם האצילות - בלמוד הפשט נקרא עבד
- 238 (בט) הזהר מסגל לזכר הנשמה
- 239 (ל) על ידי למוד הזהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם
- 239 (לא) אמירת זהר בכל יום מסגל לפרנסה
- 239 (לב) למוד הזהר מביא את האדם לידיעת ודבוקת הבורא
- 240 (לג) על ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה
- 240 (לד) עצם תבות ודבורי הזהר מקשרין האדם לאין סוף
- 240 (לה) לא ימנע מקריאת הזהר הגם שהדברים סתומים וחתומים
- 240 (לו) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש, כי הוא מאיר במקום החשך
- 241 (לז) הרב הקדוש החוזה מעריך את ספר אור החיים ומאור עינים כספר הזהר
- 241 (לח) למוד או אמירת הזהר בבקר השכם מועיל לטהרת הנפש וְתַאֲוֹת לְמוֹד התורה
- 241 (לט) על ידי טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
- 242 (מ) עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדרה מפניה כהחשך מפני האור
- 243 (מא) למוד הזהר, תקונים וזהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שרפת התלמוד
- 243 (מב) אפלו בעת עצלות וכבדות יתגבר בלמוד הזהר
- 243 (מג) חק ולא יעבר ללמד הזהר מסדר השבוע
- 244 (מד) למוד הזהר הקדוש אפלו בלי הבנה חשוב לפני השם - גדר גדול לאדם שלא יעבר מלקרא הפרשה מספר הזהר הקדוש מדי שבוע בשבוע
- 245 (מה) אם אין מעשרים למוד הנגלה השנתי בלמוד הקבלה יום אחד, למוד המשנה אינו כלום
- 246 (מו) ילמד אדם זהר בחשק גדול
- 246 (מז) מי שלא ראה אור הזהר לא ראה אור מִקְמִיו

- מח) מחמת שאין ספרי הזהר הקדוש באשכנז, על כן הם הולכים מלבשים
במלבושי דייטש (גרמניה)..... 246
- מט) הלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך..... 247
- נ) בזהר אינו נמצא אפלו תבה אחת יתרה..... 247
- נא) הזהיר ללמד זהר הרבה..... 247
- פרק ד – עקר בריאת האדם שילמד חכמת הנסתר..... 248**
- א) עקר בריאת האדם שילמד חכמת הנסתר..... 248
- ב) דבורי הזהר הקדוש הם קשויי נפש החיים לנשמת האדם..... 248
- ג) כל אות ואות מהזהר הוא תקון לנשמה..... 248
- ד) צריך לטרוח בפרד"ס התורה עד היכן שיכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל
עוד פעם..... 249
- ה) הרב חיים ויטאל היה צריך לעסק תמיד בכל יכלתו בספר הזהר מפני שבאחד
מגלגוליו לא האמין בזה..... 249
- ו) אליהו הנביא אמר לרבי שמעון בן יוחאי, שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו
שתהיה מתוק לנפש ומרפא לעצם..... 250
- ז) נמצאים כמה מאמרים בזהר הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו
אחר הסתלקותו..... 251
- ח) ענין "פתח" בזהר הקדוש..... 251
- ט) כל המספרים ומנינים שבהר, מדקדק במנין בדקדוק גדול על פי שמות שהיה
קבלה בידם..... 251
- י) "המאור שבה מחזירו למוטב" – הכוונה לתורת הסוד..... 252
- פרק ה – הזהר תקון להשכינה ומקרב הגאולה..... 254**
- א) למוד הזהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה..... 254
- ב) בטול הדינים הוא על ידי למוד פנימיות התורה..... 255
- ג) הזהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות ברחמים..... 256
- ד) גאולת ישראל על ידי למוד הזהר..... 260
- ה) בזכות הזהר תפרח ישועת ישראל..... 261
- ו) על ידי הזהר יתבטלו כל הקלפות..... 262
- פרק ו – אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו
זמן עם הארץ גמור..... 263**

- (א) הלמוד בכתבי האר"י זכרוננו לברכה לא יהיה מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצחצח. 263
- (ב) אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור. 264
- (ג) מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הפרם. 266
- פרק ז – אור הזהר מצנע בתלמוד ופוסקים. 268**
- (א) כל דברי התנאים והאמוראים יסדתם בהררי קדש מסוד התורה. 268
- (ב) גליא ורזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים. 269
- (ג) הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה בלה, ונענש. 271
- (ד) בשלומדים נגלה התורה, אנו מדברים עם נשמת ופנימיות התורה. 272
- (ה) על ידי סוד התורה ידע להבחין בין אסור להתר. 272
- (ו) אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה. 273
- פרק ח – סגלת ספר הזהר. 275**
- (א) הזהר מקור לכל ספרי היראים. 275
- (ב) ראוי ללמד הזהר והתקונים עם תינוקות בני תשע, כדי שיראתם תהיה קודמת לחכמתם. 275
- (ג) קריאת הזהר, אף על פי דלא ידע מאי קאמר, הוא תקון לשכינה הקדושה ולנשמתו. 275
- (ד) הלומד זהר, אף על פי שאינו מבינו, הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו – תושיע הגי"ה עם השתי התבות ושתי הכוללים, בגימטריא 'זה"ר תקוני"ם'. 276
- (ה) ללמד זהר ותקונים או זהר חדש קדם התפלה. 276
- (ו) זהר הכנה לתפלה. 276
- (ז) למוד הזהר מועיל לתשובה באמת. 276
- (ח) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו. 277
- (ט) כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמזותיו של ספר התקונים אשר לא יבילם הרעיון. 277
- (י) בספר התקונים כלולים כל החכמות שבעולם. 278
- (יא) הזהר קדוש ונורא, אף אין ערכו בהתקונים. 278
- (יב) על ידו יכולים לראות נעם השם. 278
- (יג) לשונו מזכר הנשמה. 278

- יד) סגלה להנצל מחכמות חיצוניות 279
- טו) סגלה לטהר הנשמה 279
- טז) אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום 280
- יז) להנצל ממחשבות זרות בעת התפלה 280
- יח) הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזהר הקדוש 280
- יט) מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר בחוץ לארץ ודומה במי שאין לו
אלקי 281
- כ) ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר 281
- כא) יזכה לתקן נפש רוח נשמה 281
- כב) על ידי הזהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה נעשה האדם בבריה חדשה 282
- כג) על ידי למוד בתקונים הבין שנמתקו כל הדינים 282
- כד) סגלה לבעל עסק שיהיה רב למודו בזהר הקדוש 282
- כה) סגלתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים 282
- פרק ט – פלם חיבים ללמוד זהר** 284
- א) האר"י זכרוננו לברכה לא קצב זמן להתחלת למוד תורת הח"ן 284
- ב) למוד תורת הסוד בלי טהרה מביא לאפיקורסות 285
- ג) מלוי ברסו בש"ס ופוסקים קדם למוד הקבלה 285
- ד) אין אדם יכול לבוא למשהו השגה בגדלות הבורא מכל למודי התורה כמו
מחכמת הקבלה 286
- ה) לעולם יקדים אדם למוד הנגלה להנסתר 287
- ו) סודות התורה הם אור הנפש 288
- פרק י – חדש אלול ראוי ללמוד התקונים בשפי** 289
- א) גדל מעלת אמירת תקונים בחדש אלול, שמזכר הנפש רוח ונשמה 289
- ב) אשרי למי שישלים ספר תקונים בימים הללו 289
- ג) מהנגון של התקונים בחדש אלול ומהחלישות הלב בשמתאחרים, נעשה
דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה 290
- ד) תקון לבעל תשובה לומר ה' דפין זהר או תקונים בכל יום, שמטהר הגוף
והנשמה 291
- ה) ללמוד תקוני זהר ארבעים יום מראש חדש אלול עד יום הכפורים 291

- (ו) בחדש אלול חצי היום תלמוד חכמת האמת – ובעשרת ימי תשובה לא תלמוד
 כי אם חכמת האמת דוקא, ובזמנים שבין כפור לסכות תרבה בלמוד התהלים
 וזהוזהר..... 292
- (ז) בחדש אלול יד הבל משמשת בספר התקונים..... 292
- (ח) אשרי מי שישלים ספר התקונים בימים אלו מחמשה עשר באב עד יום
 הכפורים – יקירי ירושלים מתחילים באמירת התקונים מחמשה עשר באב. .. 292
- (ט) וכן נהג האדמו"ר מסקווירא זכרנו לברכה. 292
- (י) על ידי דרשת הרשב"י בענינים הללו נעשו ונבנו אותן הענינים למעלה, וזהו
 כל עקר תקון למוד הקבלה יותר מכל שאר חלקי התורה..... 293
- (יא) חכמת הקבלה נקרא בשם נסתר, משום שמדבר מעולמות העליונים למעלה
 למעלה, שאין השגה ותפיסה בזה לשום ברירה והוא נעלם ונסתר מהכל. 293
- (יב) כל הפורש מחכמת האמת פורש מן החיים הנצחיים – סוד למוד חכמת
 הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מיימי. 294
- (יג) חכמת הקבלה יכניס אהבה ויראת השם בלב האדם – ואשרי למי שיזכה לזה 294
- (יד) למוד חכמת האמת פועל שיבנה בית המקדש..... 296
- (טו) ללמוד גם נגלית התורה וגם סתרי התורה..... 296
- (טז) מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי האר"י, כל תורתו הוא משפה
 ולחוף, וכלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם,
 להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק
 בחיים – ובדאי לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן
 הרב חיים ויטאל בלבד. 297
- (יז) אי אפשר להמשיך השכינה בדור הזה, רק על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים
 ויטאל בלבד..... 298
- (יח) מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב עולם הבא בעולם הזה, ידבק
 בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד..... 298
- (יט) ספר תקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומד אותו בחדש אלול ... 299
- (כ) התקונים – סגלתן למתק הדינין..... 299
- (כא) הטעם שנתפשט למוד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר..... 299
- (כב) תקוני הנפש והגוף..... 300
- (כג) סוד תקוני הזהר שגלה הרבי שמעון בן יוחאי..... 300
- (כד) הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן מעורר ללמוד תקוני זהר..... 301

כד) ללמוד בכל לילה קדם השנה ממש, מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש, ואז תישן בטח ובל תירא 301

כו) בימי אלול הקדושים מערב ראש חדש ואילך, היה רבינו הקדוש מסאטמאר לומד שעור בתקוני זהר, מדי יום אחר התפלה, מעטף בטליתו ומעטר בתפלין דרבינו תם 301

כז) התופס חלק מן האחדות באלו תופס בלו 302

כח) עורו ישנים מתרדמתכם 302

כט) גדל מעלת למוד הזהר 303

פרק יא – התנגדות להזהר הקדוש 305

א) מי שאינו זוכה ללמוד תורת הח"ן מחמת שאינו חפץ, או הסת ודים או שאר מניעות, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זכה ונקיה, וישוב אל השם וירחמנו. 305

ב) מי ששומע לדברי מסיתים ומדיחים שלא ללמוד חכמה נסתרה זו – או מי שקמים עליו מפריעים, שלא ילמד זהר הקדוש וחכמת הקבלה, והוא אינו יכול לעמוד נגדם ונמשך אחריהם רחמנא ליצולן, ידע כי נפשו אינה טהורה ונקיה 305

ג) פנימיות התורה היא גלוי יקרא דקודשא בריך הוא 306

ד) בזהר מכניסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו 306

ה) ספר הזהר הוא כתבת נח שנתפנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. 307

ו) בופרים לגמרי בכל דברי הזהר הקדוש ובכל דרכי הקבלה, ומחציפים פניהם ואומרים שכל ספר הזהר הקדוש והתקונים לא יצא מפיו רבי שמעון בר יוחאי וחבריו – כל בר דעת מבין שדברי הזהר הקדוש והתקונים אי אפשר להתגלות כי אם על פי רוח הקדש גבוה ונורא מאד 307

ז) וכן כתבי האר"י זכרוננו לברכה, שאי אפשר בשכל אנושי לגלות חדושים והתגלות פאלה וכו', והם רוצים לעקר ולסתור חס ושלום בננינים נשגבים פאלה, לא תהא פזאת בישראל. 308

פרק יב – העלם וגלוי הזהר 309

א) מדוע נתגלה הזהר משנת ה'ר"ן ואילך? 309

ב) כל אחד ואחד מחיב לתקן נפשו ורוחו ונשמתו, אותו ואת כל העולם בלו, ברוי דאורייתא ובהתעסקות דברי הזהר והתקונים על פי דברי מורינו ורבינו הרב האר"י זכרוננו לברכה – אין בטולם ובעורם של הקלפות אלא בלמוד הקבלה על פי עולם התקון 309

ג) הזהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עלינו מצרינו ולהחיש גאלתנו... 311

- (ד) הסביר להעלמת הזהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי 311
- א. לא נתן לכתב סתרי הזהר אלא לרבי אבא 311
- ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם 312
- ג. אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי אמרה החבריא: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך" 312
- ד. רבי שמעון בן יוחאי הכיר ברבי אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו מחכמי דור זהוא 313
- פֶּרֶק יג – החיוב והשלילה ללמוד הזהר** 314
- מדוע לא נפוץ למוד הזהר בשאר מדרשי חכמינו זכרונם לברכה? 314
- (א) היבשות והחשכות בדורנו זה, לא נשמע במוהן בכל הדורות שקדמו לנו – הוא משום שאפלו עובדי השם מוטו ידיהם מהעסק בסודות התורה 314
- (ב) רבי יצחק דלטאש בפסקו המפרסם יצא להגן על הזהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר 319
- (ג) הרב חיים ויטאל אודות החיוב והשלילה ללמוד הזהר – לא נברא האדם אלא כדי שילמד חכמת הקבלה 321
- פֶּרֶק יד – גדולי החסידות בשבח למוד הזהר** 325
- (א) ובני ישראל יוצאים ביד רמה, ברי"ש גלי – ראשי תבות ר' בי שמעון בן יוחאי 325
- (ב) משיח בן יוסף יחיה ויתקיים על ידי למוד רזין דאורייתא 325
- (ג) או"ר בגימטריא ר"ז 325
- (ד) או"ר בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז 326
- (ה) שמחת סיום ספר הזהר מעין שמחת תורה 326
- (ו) רבינו נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו אמן, הפליג מאד במה פעמים בשבח גדלת קדש התקוני זהר 326
- (ז) בספר התקונים פלילים כל החכמות שבעולם וכו' 327
- (ח) על ספר התקונים לבד לא יספיקו אלפים ספרים וכל עורות אילי נביות לבאר עצם רבוי הסודות ורמיזות שיש שם 327
- (ט) רק על ידי התגלות סודות חכמת האמת יבוא משיח צדקנו 327
- (י) אין לי נחת רוח, כמו בשעה שאני מתפלל או לומד זהר 328
- (יא) אין דבר שנוכל להחביא את עצמו שם, כמו בספר הזהר 328

יב) שבח וְהוֹדָאָה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׁלֹא בָּרָא אוֹתוֹ בְּשָׁנִים שְׁלֹא נִתְפַּשֵּׁט הַזֹּהֵר
בְּעוֹלָם..... 329

יג) מְבָרַךְ לַהֵשֶׁם בְּכָל פֶּעַם, מִה שֶׁנִּבְרָא בְּזִמְנָן שֵׁישׁ זֹהֵר הַקָּדוֹשׁ בְּעוֹלָם..... 329

יד) רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ מִסֵּאטְמָאָר לִוְמֵד בִּסְפָר הַקָּדוֹשׁ "עַץ חַיִּים" בְּקוֹל גְּדוֹל בְּרָגֶשׁ אֵשׁ
קָדָשׁ בְּהִתְלַהּבוֹת גְּדוֹלָה..... 329

פֶּרֶק טו – נִפְלְאוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי 331.....

א) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה מְלַמֵּד בְּנִסִּים – 'שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי' גִּימְטְרִיא 'מַחֲיָה
מֵתִים'..... 331

ב) 'אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ הוּא' ה' בְּגִימְטְרִיא 'רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי'..... 332

ג) הַגִּעְגּוּעִים שֶׁל הַחֲבֵרִיא קִדִּישָׁא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי..... 332

ד) בְּשִׁמְשׁוּבָהִים הָרֶשֶׁב"י זָכְרוֹנוּ לְבִרְכָה, אִזִּי מְגַלֶּה אַחֵר כֶּף חֲדוּשִׁי תוֹרָה..... 332

ה) אִיךָ לִוְקָחִין חֲבֵרִיא בְּמֹו שְׁהִיָּה אֶצֶל רֶשֶׁב"י, וְהִיִּיתִי גַם בֶּן תוֹחֵב רֹאשִׁי בִּינִיָּהֶם.. 332

ו) רַבִּי "שְׁמַעוֹן" בֶּן יוֹחָאִי בַּחֲנִינָת "וְשְׁמַעוֹ" הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינּוֹת..... 333

ז) בְּכַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחֲבֵרִיו, יֵשׁ בַּח אֶפְלוֹ לְמִי שֶׁנוֹפֵל לְבַחֲנִית מְקוֹמוֹת
הַמְּטַנְפִּים לַחֲפֶשׁ וּלְבִקֵּשׁ אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ עַד שְׁנִתְתַּקֵּן גַּם בֶּן..... 333

ח) בְּזֶה הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ "רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי" כָּלוּל כָּל מַעֲשָׂיו שְׁהִיָּה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
שָׁנִים בְּמַעֲרָה וְחֲבֵר סֵפֶר הַזֹּהֵר, וְכָל הַמַּעֲשִׂיּוֹת הַנִּזְכָּרִים מִמֶּנּוּ..... 333

ט) רֶשֶׁב"י הַמְּשִׁיךְ תְּקוּנִים כְּאֵלֶּה, שֶׁבְּכָל יוֹר וְדוֹר עַד הַסּוֹף, שֶׁכָּל מִי שִׁירְצָה
לָשׁוּב יוֹכֵל לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל מְקוֹם שְׁהוּא..... 334

י) אִי אֶפְשָׁר לְהַמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֵקֶר קִדְשֵׁת שַׁבָּת כִּי אִם בְּכַח הַצַּדִּיקִי אֲמַת שְׁהֵם
בַּחֲנִינָת שַׁבָּת..... 334

יא) שְׁמַחַת הִילּוּלָא דְרֶשֶׁב"י בְּשִׁבִּיל הַהִשְׁאָרָה הַקָּדוֹשָׁה שְׁהִשְׁאִיר לָנוּ הַזֹּהֵר
הַקָּדוֹשׁ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת..... 334

יב) הַשְּׁבַע סְפִירוֹת עֵילָאִין הֵם נִתְגַּלּוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, וְגַלּוּ לוֹ סוּדוֹת
הַתּוֹרָה, וְעַל פִּיהֶם עָשָׂה תְּקוּנֵי הַזֹּהֵר..... 335

יג) כָּל פְּנִימִית בַּתּוֹרָה נִתְגַּלּוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. דְּהִינּוּ, כָּל סֵפֶר הַזֹּהֵר וְתְּקוּנֵים וְכָל
כְּתָבֵי הָאֶרֶץ זִל"ה..... 336

פֶּרֶק טז – לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהֵר הַקָּדוֹשׁ בְּמֵרוֹן 337.....

א) לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהֵר בְּמֵרוֹן גָּרַם שְׁנִתְמַלֵּא הַבֵּית רֵיחַ טוֹב וְנִמְשָׁכָה הָאָרֶה גְּדוֹלָה
וְהִרְגֵּשׁ גְּדוֹל לְהַנְשָׁמָה..... 337

ב) קְבִיעוֹת זְמַנִּים לְלַמֵּד סֵפֶר הַזֹּהֵר עַל צִיּוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי..... 338

- 338 ג) ללמד זהר על ציון הרשב"י במרון.
- 339 ד) רבינו הרמ"ק במרון.
- 339 ה) מרן הבית יוסף זכותו יגן עלינו אמן במרון.
- 340 ו) חבורת האר"י זכרוננו לברכה במרון.
- 340 ז) הקדוש ברוך הוא וכל הפמליא של מעלה וכל נשמות הצדיקים נמצאים במרון בל"ג בעמר בעת ההילולא קדישא של רשב"י.
- 340 ח) ביום ל"ג בעמר הילולא חדוה ושמחה בעולם.
- 341 ט) בל"ג בעמר אנו עושים משתה ושמחה.
- 341 י) ל"ג בעמר בחינת ג"ל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.
- 341 יא) רבי ברוך ממעזיבוז נכד הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן, נהג בכל ל"ג בעמר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש.
- 341 יב) רבי יצחק איזיק מזידיטשוב למד ושנה בספר הקדוש "פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים.
- 342 יג) הקדוש ברוך הוא ברא את האדם בסוד החכמה, כדי לדעת ולהסתכל בכבוד רבנו.
- 345 יד) ללמד ספר הזהר בנחת.
- 345 טו) בכל יום בפרטיות צריכים ללמוד חכמת הקבלה – ואין להמתין עד שימלא ברוסו בש"ס ופוסקים, כי מי יודע כמה חיי.
- 346 טז) מי שסיים "חלק אחד" מהזהר "בהבנה" יוכל לעשות סעדה מצוה – ועל סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה.
- 347 יז) מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה.
- 348 יח) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד אף שיטעה בקריאתו.
- 348**פרק יז – דברי הראשונים המתארים את הקבלה.**
- 349 א) דברי גדולי הראשונים המתארים את הקבלה.
- 349 ב) מרמב"ן זכרוננו לברכה עד היום הזה לא נגלה אליהו כי אם למורי [האר"י] זכרוננו לברכה.
- 350 ג) בן אדם שאומר שהתורה מספר ספורים בעלמא ודברי הדיוט, אין לו חלק בעולם הבא – כל דברי התורה הם דברים עליונים וסודות עליונים – אשריהם לאלו הצדיקים שמסתכלים בהתורה בראוי.
- 350 ד) באור הזהר הנזכר לעיל מפרוש "הסלם".
- 352**פרק יח – התגלות ספר הזהר.**
- 354

- א) קדמונת ספר הזהר הקדוש 354
- ב) תורת הקבלה והסוד קבלו שלומי אמוני ישראל מרשב"י ז"ל, כל דברי האריז"ל מיוסד על ספר הזהר, וכל דברי רבי ישראל בעל שם טוב ז"ל מיוסד על דברי הזהר והאריז"ל, והגר"א ז"ל כתב פרושים על הזהר הקדוש, וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו 354
- ג) סדר גלוי ספר הזהר הקדוש 356
- ד) ספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה והפעל שם טוב זכרוננו לברכה, הם כלם מיוסדים על פי רוח הקדש 357
- ה) ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרוננו לברכה כל דבריהם מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום, מה שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוהה מאד, ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה 358
- ו) אין ללמד ספרים של פרושים ומוסר כי אם אותם ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה 359
- פרק יט – מדוע לא נתגלה ספר הזהר להקדמונים 360**
- א) רבי יהודה חיט מבאר מדוע בדורו נתגלה ספר הזהר – ובזכות שעסק לאסוף ספרי הזהר נצול מגרוש ספרד 360
- פרק כ – רבי שמעון בר יוחאי תלמיד מבהק לרבי עקיבא 362**
- א) רבי שמעון בן יוחאי היה אחד מן התנאים הגדולים בדור השני שאחר חרבן בית שני 362
- ב) רבי שמעון בן יוחאי נולד בארץ ישראל במרון, ונאסף אל עמיו במרון, ביום ל"ג בעמר ביום ל"ג בעמר 362
- ג) רשב"י היה תלמידו המבהק של התנא הגדול רבי עקיבא 362
- ד) רשב"י למד במשך שלש עשרה שנה בבני ברק אצל רבי עקיבא 363
- ה) רשב"י מסר נפשו לחדר בבית הסדר לשמע תורה מרבו רבי עקיבא 363
- ו) דיק שאני ובוראך מבירין כחך 363
- ז) התענה כל כך תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות 364
- ח) סתם רבי שמעון בש"ס הוא רבי שמעון בן יוחאי 364
- ט) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים 364
- י) רבי שמעון בר יוחאי היה התקון של העשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא 365
- יא) דיקא על ידי רשב"י נתוספו כמה מאות ספסלי בבית המדרש 365

פֶּרֶק כֹּא – דִּמּוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי לַמֶּשֶׁה רַבִּינוּ..... 366

(א) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא בְּשִׁמוֹת מֹשֶׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי 366

(ב) לַמֶּשֶׁה רַבִּינוּ וְלִרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִגְלָה מִן הַשָּׁמַיִם שְׁדוּרְשֵׁי נַפְשָׁם מֵתוּ 366

(ג) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִסְתַּכְּלוּ בְּאַסְפֻּקְלָרִיא הַמְּאִירָה..... 366

(ד) מֹשֶׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי קָבְלוּ תוֹרָה מִסִּינִי 367

(ה) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִקְרְאוּ "סִינִי" 367

(ו) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יָדְעוּ סוּד "צְדִיק וְטוֹב לוֹ" וְהַפּוּכוֹ..... 367

(ז) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁקוּלִים בְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ..... 368

(ח) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עָלָה לְמָרוֹם בְּעֶנְן כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבִּינוּ 368

(ט) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי מְנִיעוּ פְּרַעַנְיּוֹת מִן הָעוֹלָם..... 368

(י) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יָדְעוּ ע' פָּנִים לַתּוֹרָה..... 369

(יא) לַמֶּשֶׁה רַבִּינוּ וְלִרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִמְסַר הַבַּח לְבָרֶךְ אֶת יִשְׂרָאֵל..... 369

(יב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה נִיצוץ מֹשֶׁה רַבִּינוּ..... 369

(יג) קְבוּרַת מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לֹא עַל יְדֵי יְלֹוד אִשָּׁה 369

(יד) פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נוֹדְעָה עַל יְדֵי בַת-קוֹל..... 370

(טו) מַעֲשֵׂה נוֹרָא מִהָאָר"י זְכוּרָנוּ לְבָרְכָה וּבַעַל הַחֲרָדִים, שֶׁקָּדוּ בִּיחָד עִם רַבִּי

שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בִּל"ג בְּעֶמֶר..... 371

(טז) לַמּוֹד הַזֶּהר בְּהִילּוּלָא דִּרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי..... 372

(יז) לְלַמֵּד הַזֶּהר הַקְדוּשׁ שְׁלֵם בִּל"ג בְּעֶמֶר, בְּכַנּוּפִיא כָּל הַתְּלִמִּידֵי חֲכָמִים שְׁבָעִיר –

אַשְׁרֵי שִׁיאַחוּ בְּסִפְר שְׁבָחֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי אוֹ בְּסִפְר הִילּוּלָא רַבָּה לְהַגּוֹת

בִּל"ג בְּעֶמֶר לִילוֹ וַיּוֹמוּ וַצְדִּיק יִבְחַן הַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹל בְּנַפְשׁוֹ בְּקִרְיָתוֹ..... 372

פֶּרֶק כֵּב – גְּדֹל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּמִרוֹן..... 374

(א) הַתְּפִלָּה עַל קִבְרֵי צְדִיקִים, אֶפְלוּ יָחִיד וּבְלִי כּוֹנֵה שְׁלֵמָה, מִתְקַבֵּלַת בְּתַפְלַת

צָבוֹר..... 374

(ב) זְכוּת הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי מְסִיעַת לְהַבָּא לְטָהָר..... 374

(ג) ל"ג בְּעֶמֶר מְסַגֵּל לְרִפּוּאֵת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ..... 374

(ד) רַבִּינוּ עוֹבְדֵיָה מְבָרְטִנוּרָא בְּמִרוֹן..... 374

(ה) רַבִּי נִתָּן מְבָרְסָלָב זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן בְּמִרוֹן..... 375

(ו) לְנִסְעַ מֵאַרְבַּע פְּנוֹת הָעוֹלָם לִל"ג בְּעֶמֶר לְמִרוֹן, הוּא חֲתֻנָּה יָפָה – בָּאִים אֲנָשִׁים

מִקְצָה אֲרָצוֹת וּמִפְּזָרִים הוֹן רַב..... 375

- ז) מעשי רבי שמעון, זה ענין נפלא 375
- ח) אצל הציון של הרשב"י מרגישים ממש טעם גן עדן 376
- ט) מי שלא ראה ההתעוררות שיש בל"ג בעמר במרון, לא ראה התעוררות מימיו 376
- י) מי שלא ראה השמחה שיש בל"ג בעמר במרון, לא ראה שמחה וחיות מימיו ... 376
- יא) בדאי לכסף ולהשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסר נפשו לראות ולהשתתף
להיות בל"ג בעמר במרון 376
- יב) המקום של הרשב"י זכרונו לברכה מלמד בנסים למעלה מהטבע 377
- יג) המקום שם הוא למעלה מהמקום, והזמן שם הוא למעלה מהזמן 377
- יד) אשרי הזוכה לבוא לשם תמיד, ומכל שכן בערב ל"ג בעמר ול"ג בעמר 377
- טו) אין לשער זאת למי שלא ראה כל זאת בעיניו, ואף בשנמשיל בפה ובכתב
אלף פעמים, אף על פי כן בשבאים בעצמו ורואים כל זה, אז רואים שאין
דגמה כלל למה שהוא באמת 377
- טז) כל תקוותינו עתה הוא על אלו הצדיקים שנתגלה קבורתם 378
- יז) שמחים על שבאים על קברו בהילולא של רבי שמעון בן יוחאי, כי עתה עקר
התקון על ידי קברי צדיקים כאלו, על ידי שבאים על קבריהם הקדושים, כי
בבר עשו פעולות נוראות כאלו מאז ועד עתה, שיכולים לבוא על קברם אפלו
הגרוע שבגרועים, הרשע שברשעים, ולהתתקן על ידי זה 378
- יח) יש נשמות נפולות מאד מאד, שאי אפשר שיהיה להם שום תקון בעולם כי
אם על ידי נשמת הצדיק 378
- יט) השמחה הגדולה של הילולא דרשב"י, שאז עולין ונתתקנין וחוזרין בתשובה
במה רחוקים 379
- פרק כג – למוד הזהר בטירה** 380
- א) טבילת עזרא הכרח ללמוד תורת הח"ן; למוד הקבלה ללא טירה גורמת
מינות ואפיקורסות 380
- ב) רמז לטבילת עזרא 380
- ג) בחג נדונים על המים על שהם מזלזלים במקנאות ובטהרות שהם מים 381
- ד) ידחקו עצמן תמיד לבון בעת טבילה לעשות נחת רוח לפניו יתברך שמו 381
- ה) למד כל הלילה זהר, תקוני זהר ותהלים, במים הקפואים, אפלו בעת שהיה
חולה 381
- פרק כד – להיות במחצתו בעולם הבא** 383
- א) על ידי הפצת ספריו זוכה לישב במחצתו בעולם הבא 383

- (ב) הספֿר של הצדיק הוא נשמת הצדיק..... 384
- (ג) אשֿרי הזהיר לתן מעות לצדקה נוראָה בִּזאת להדפיס ספֿרים קדושים לשם שמים..... 384
- (ד) המזכה את הרבים בצדקתו בספֿרים חדשים קדושים שהם בחינת קיום התורה, בודאי אין קץ לשכרו וצדקתו עומדת לעד, אשֿרי לו..... 384
- פֿרק כה – תקון לגאֿלה האמתית מטעם הרבנים הגאונים מארי**
- דארעא קדישא בשנת תרפ"א לפ"ק..... 386**
- (א) תקון לגאֿלה האמתית מטעם הרבנים הגאונים מארי דארעא קדישא..... 386
- (ב) למוד הזהר מרומם על כל למוד אפלו דלא ידע מאי קאמר..... 386
- (ג) למוד הזהר בגירסא בונה עולמות עליונים..... 386
- (ד) בדיאי ספֿר הזהר יתפרקון מן גלותא בד אתגליא בדרא בתראָה..... 387
- (ה) כי הלומד בספֿר הזהר לא יסבל חבלי משיח..... 387
- (ו) הגאֿלה תלויה בלמוד הזהר..... 387
- (ז) ילמודי הזהר והתקונים אֵלף פעמים בסוד האֵלף לך שלמה..... 388
- (ח) כל חבר ילמד זהר שלם עד כ"ה אלול או חציו או רבעו, ולזוג כל סיום שלם על ג' או ד' חברים בכדי לדעת כמה סיומים יש בכל עיר ועיר להשלים אֵלף פעמים, וכבר מנינו חֶבֶרֶת מְזֻכָּה את הרבים להשתדל בזה..... 389
- (ט) מודעה חדשה מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אֵלף סיומים, וכפי הרשימות אשר קבלנו לא נגמר רק לערך שש מאות סיומים..... 389
- (י) קדם הלמוד יאמר:..... 390
- (יא) דברי הגאון בבוד מורינו הרב רבי יצחק ירוחם דיסקין שליט"א..... 390
- (יב) לב כל יראי השם וחושבי שמו ישמח על ההתעוררות הקדושה של התמדת הלמוד בספֿר הזהר הקדוש ליחידי הסגלה אשר בארץ הקדש ובחוץ לארץ – ומה טובה וקדושה היא ההתחזקות הזאת של גמירת כל ספֿר הזהר אֵלף פעמים..... 391
- (יג) ברופ השם, כי מציון תצא תורה ודבר השם מירושלים..... 392
- (יד) מזכי לחיביא: אמרו רבותינו זכרונם לברכה: למה זכה אלקנה להעמיד שמואל ששקול במשה ואהרן, מפני שהיה עולה ומעלה לבני אדם הרבה עמו ומזכה אותם, וכן שמואל בנו נהג אחריו..... 393
- (טו) מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה ומישרם אל עבודת הבורא, זכיותו נכפלות בעבור זכיותם..... 394

- טז) ראש רבני ארץ ישראל בירושלים תפנה ותבונן 396
- יז) הגאולה עתידה לבוא בזכות הסוד והרמז 397
- יח) הגאולה עתידה לבוא בזכות למוד הזהר וסודות הקבלה 398
- יט) על ידי למוד הזהר נעשה לו חשק לכל התורה – רשב"י קדש כל כך התרגום, שגם שאר דברים הנכתב בתרגום מעורר לראת שמים 398
- כ) 'למען' בגימטריא 'קץ' – 'למען', אם תרצה לקרב את הגאולה, אז תהיה תורת השם' דהינו סתרי תורת 'בפי"ך', אז יהיה 'למען' – 'קץ' 399
- כא) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין 400

פרק כו – שלחן ערוך הזהר הלכות תלמוד תורה סימן רמ"ו

(להגאון הצדיק הרב אברהם אביש צינורט שליט"א – חלק חמישי ירושלים

תשס"א) 402

- א) מי שלומד סתרי תורה נקרא בן להקדוש ברוך הוא, ואשרי חלקו בכל העולמות 402
- ב) אין שעור לשכר של אלו הלומדים סודות התורה, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא 404
- ג) אזי לבני אדם, שאינם לומדים סודות התורה, רק פשט שהוא לבוש התורה 404
- ד) כל אלו העוסקים רק בתורת הנגלה ולא בתורת הנסתר, הם גורמים שפשיח ילך מן העולם ולא ישוב, וכן הם גורמים עניות וחרב ובהו והרג ואבדון בעולם 406
- ה) גדל הענש למי שנפטר מן העולם בלי שום ידיעות מתורת הנסתר 408
- ו) מי שגורם לאנשים שלא ילמדו חכמת הקבלה, טוב לו שלא נברא 410
- ז) גדל המדרגה של בעלי קבלה 412
- ח) משה רבינו עליו השלום היה מעורר לרשב"י עליו השלום ותלמידיו הקדושים בסודות עליונים 413
- ט) בזכות למוד ספר הזהר יצאו מן הגלות ברחמים 413
- י) קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות 414

פרק כז 416

- א) רבי שם טוב בספר האמונות: רק על פי חכמת הקבלה תושע יהודה וישראל תשועות עולמים 416
- ב) אי אפשר אלא בלמוד החכמה הנסתרה 416
- ג) העוסקים בחלק חכמה זו ולומדים אותה לשמה להכנס בסודותיה לדעת את קונם, היא העבודה הרצויה לפני בורא כל 416

- (ד) להיות ראוי לבגס אל ההיכל הזה, ראוי ראשונה להפשיט מעליו קלפת הגאווה הגסה המונעת אותו מלהשיג האמת 417
- (ה) (אמר המעתיק: מכאן רואים שמי שלא רוצה ללמוד בספר הזהר ובחכמת האמת, זה בא מחמת הגאווה שלו שמונעת אותו) 417
- (ו) תלמוד ספר הזהר רק למען השם יתברך 417
- (ז) חובה ללמוד חכמת האמת בלי שום ספק 417
- (ח) אין יותר חשיבות מדרישת סתרי תורה, מפני שהם נוגעים באלקות 418
- (ט) חכמת האמת היא רק להאיר על מה שחבוי בתוכו של אדם 418
- (י) יש סגולה נפלאה לאין ערוף לעוסקים בחכמת הקבלה, שאפלו בשאינם מבינים מה שלומדים, מעוררים עליהם את האורות המקיפים את נשמתם – כל אדם מישראל מבטח בסופו, שישגיג כל ההשגות הנפלאות 418
- (יא) אותם שעמדו על סוד השם והעמיקו בדברי רבי שמעון וסתרי סודותיו, והבירו וידעו את אלהי אביהם בידיעה ולא החליפו לזולתו, ולא עבדו באותם הסתומים עיני השכל, אלו הם המבחרים 419
- (יב) אין חשש בכתיבת חכמת האמת, אדרבה הוא כמו תבת נח שאוסף ושואב אותו אליו בשער להשם 420
- (יג) כאשר יבוא האדם ללמוד בתורה צריך שיהיה בונתו שהוא לומד הענין שהוא במה שהם דברים אלקיים, שנעלם ממנו עצם פנימיותם, ובדבר הזה ייטב הכל התורה היוצא מפיו לפני הקדוש ברוך הוא 420
- (יד) מי שלא למד דרך הסוד כלל, יזכה אל מדרגת עבד שלם, ולעולם לא יוכל לזכות אל מדרגת בן 420
- (טו) העוסק בחכמת האמת בשבועות רואה סימן יפה בלמודו 420
- (טז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל, וכל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם 421
- (יז) דוקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמוד ומחו ולבו אטומים ולא יכול לבון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הזהר 421
- (יח) כל אדם מישראל מחיב בהחלט ללמוד חכמת הקבלה – ואם לא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה 421
- (יט) חכמי הגויים כלם אינם יודעים ביצירה מה שיודע קטן שבישראל 422
- (כ) חייבים לדעת אותה כי מצוה היא עלינו 422
- (כא) כל חכמת הקבלה היא רק לדעת הנהגתו של הרצון העליון 422

- כב) הפתאים היתושים נמנעים מיראתם מלהתעסק בחכמת האמת, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה בהם חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת, ואומרים שאין בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד, ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא 423
- כג) מי שפבד וקשה בענין העיון בתלמוד, מוטב לו שיניח את ידו ממנו, ויעסק בחכמת האמת 423
- כד) הסכלים המתחכמים הפוערים פיהם נגד העוסקים בחכמת הקבלה, אוי להם ולרע מזלם על סכלותם והוללותם, כי לא ירויחו מזה, רק שהם מניאים את עם השם מעלות להר קדשו 423
- כה) הדוברים עתק על העוסקים בספרי הקבלה בגאונה ובזו, עתידין לתן את הדין, כי תאלמנה שפתיהם בזה ובבא, כי יסבר פי דוברי שקר, ודי להם סכלותם לענש נפשם 424
- כו) מי שהיה יכול להשיג סודות התורה ולא השתדל להשיגן, נדון בדינין קשין .. 425
- כז) אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאור הזהר הקדוש – מי שלא ראה אור ספר הזהר לא ראה אור מימיו 425
- כח) על ידי סודות התורה שקורא האדם עושה תקון גדול לשכינתא בגלותא 425
- כט) לא יתפלל עד שילמד בזהר הקדוש הן רב הן מעט 426
- ל) צריך להזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא שמע מאדם שראוי לסמוך עליו 426
- לא) לפעמים ילמד באימה במעט איזה פתבים מהאר"י וזכרנו צדיק לברכה לחיי העולם הבא 426
- לב) נפתחו שערי החכמה על הרשב"י, להאיר לכל ישראל עד קץ הימים 427
- לג) רשב"י חבר ספר הזהר, לפי ההארה אשר הגיע אליו בהתקנו במערה 427
- לד) הזהר הנעשה על התורה זה נקרא הפתח הגדול של כללות התורה 427
- לה) אף מי שאין לו יד בחכמה זו לא ימנע משוט בספרי המקבילים 428
- לו) חכם אחד מכר ספר הזהר שלו, וחלם לו בלילה שקורין אותו 'בהמ"ה' – 'בהמ"ה' ראשי תבות ב' ערף ה' קדש מ'ן ה' בית, והלף והחזיר הזהר 428
- לז) המחלקת על הצדיקים הגדולים 429
- לח) אלו הסודות לא אתמסרו לכל בר נש, אלא המשפילים חד בדרא או תרי בדרא, ובדור רבי שמעון לא נמצאו אלא שבעה החברים 429
- לט) לקבע עתים לעין בספר הזהר לידע מקור האור מתוך הוא לעינים 429
- מ) עת לעשות להשם ולהציל מה שאפשר עוד להציל, לצאת מהגדר להפיץ חכמת הקבלה בקרב העם 430

- מא) חֲכָמַת הַקְּבִלָּה נִמְצְאָה סְגוּרָה וּמִסְגֵּרַת בְּאֵלֶּף עֲזָקָאוֹת עַד הַיּוֹם הַזֶּה 431
- מב) רִשְׁבִּי זָכְרוֹנוּ לְבִרְכָּה הִיָּה בּוֹ בַּח לְהַלְפִּישׁ הַדְּבָרִים וּלְדַרְשֵׁם, בְּאִפֶּן שְׂאֵף אִם יְדַרְשֵׁם לְרַבִּים, לֹא יִבְיִנָם אֲלֵא מִי שְׂרָאוּי לְהַבִּינָם, לְכֵן נִתֵּן לוֹ "רִשּׁוֹת" לְכַתֵּב סֵפֶר הַזֹּהָר 432
- מג) גִּדֹּל הָעֲלָמֶת סֵפֶר הַזֹּהָר שְׂאִין כָּל מַח וּמוֹחַ יָכוֹל לְהַבִּין דְּבָרָיו – מִזְמַן רִשְׁבִּי וְתַלְמִידָיו בְּעֲלֵי הַזֹּהָר עַד זְמַנּוֹ שֶׁל הָאֶרֶץ זָכְרוֹנוּ לְבִרְכָּה, לֹא הִיָּה אֵף אֶחָד מִהַמְחַבְרִים שֶׁיִּבִּין דְּבָרֵי הַזֹּהָר וְהַתְקוּנִים כְּמוֹ הָאֶרֶץ זָכְרוֹנוּ לְבִרְכָּה 433
- מד) מֵעַת שֶׁנִּתְגַּלּוּ סִפְרֵי הָאֶרֶץ לְכָל בְּעוֹלָם, כָּל הָעוֹסְקִים בְּחֲכָמַת הַקְּבִלָּה הִנִּיחוּ יְדֵיהֶם מִכָּל סִפְרֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהַגְּאוּנִים שֶׁקִּדְמוּ לְהָאֶרֶץ ל, וְכָל חַיֵּי רוּחַם הִדְבִּיקוּ רַק בְּכַתְבֵי הָאֶרֶץ לְכָל בְּלֶבֶד 434
- מה) עֲקָרֵי הַחֲבוּרִים בְּחֲכָמַת הָאֱמֶת, אֵינָם אֲלֵא סִפְרֵי הַזֹּהָר וְהַתְקוּנִים, וְאַחֲרֵיהֶם סִפְרֵי הָאֶרֶץ ל 434
- מו) כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה נֶאֱגָדָה עַל שֵׁם הַשֵּׁם 434
- מז) לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהָר בְּשֵׁאִינוֹ מִבֵּין מֵאֵי קָאָמֵר 435
- מח) כִּי לְדְבָרֵי הַזֹּהָר, סִפְרוֹ הוּא הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל אוֹתָנוּ, וְאַפְלוֹ אִם תִּטְעֶה בְּאִיזָה מְקוֹם אֵין שֶׁגִּגְתָּךְ עוֹלָה וְדוֹן 435
- מט) בַּזֹּהָר הַקִּדּוּשׁ רוֹאִים הַשֹּׁכֵר וְהָעֵנֶשׁ – רַבִּינוּ חַיִּים וִיטָאֵל: מִצּוּה וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּתְגַּלֶּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת כִּי בִּזְכוּתָהּ יָבוֹא מְשִׁיחַ 436
- נ) אֵין שׁוּם לְמוֹד שֶׁיָּבִיא יִרְאֵת אֱלֹקִים בְּלִבּוֹ כְּמוֹ לְמוֹד הַזֹּהָר, בְּרִאוֹתוֹ גִּדֹּל הָעֵנֶשִׁים וְעַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגָם שֶׁל עֲבָרָה 436
- נא) עַל יְדֵי הַזֹּהָר תִּבּוֹא הַגְּאֻלָּה בְּרַחֲמִים – וְכַמָּה בְּנֵי נֶשָׁא לְתַתָּא יִתְפָּרֵן סוֹן מִהָאֵי חֲבוּרָא דִּילָךְ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתִרְאָה בְּסוֹף יוֹמֵיָא, וּבְגִינִיָּה וּקְרִיאָתָם דְּרוּר בְּאֶרֶץ 438
- נב) בְּהָאֵי חֲבוּרָא דְּאִידֵּו סֵפֶר הַזֹּהָר יִפְקוֹן בֵּיה מִן גְּלוּתָא 438
- נג) הַמַּעֲלָה הַגְּדוֹלָה בְּלְמוֹד הַזֹּהָר – גַּם לֹא הִבְנָה 438
- נד) אֲפֹלו גֵרֶסֶת לִשׁוֹן הַזֹּהָר, כְּאֵלוֹ עוֹסֵק עִם צְדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן 439
- נה) אֲפֹלו מֵאָמֵר אֶחָד יַעֲשֶׂה בּוֹ תִּקּוֹן לְמַעַלָּה בְּשַׁעַת אַחַת – וּמִבְטָח שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא 439
- נו) כִּי מִה יִגֵּן עָלֵינוּ מִן הַמְּקַטְרָגִים, אִם לֹא קִרְיָתָנוּ בְּחֲכָמָה זֹאת הַנִּפְלְאָה וְהַעֲמֻקָּה 439
- נז) לְלַמֵּד לִפְנֵי כָּל תַּפְלָה מֵאָמֵר אֶחָד מִהַזֹּהָר הַקִּדּוּשׁ אוֹ מִהַתְקוּנִים 439
- נח) בְּכָל לֵילָה קֹדֶם הַשְׁנָה מְמִשׁ, תִּלְמֵד מֵאָמֵר אֶחָד מִתְקוּנֵי זֹהָר 440

- (נט) רבי לוי יצחק בנדר עליו השלום (מחסיד בריסלב) אמר לי פעם, שמאז שבא לארץ ישראל במשך שלשים שנה, הספיק לעבר את הזהר למעלה משלשים פעמים – היה מחלק לעצמו כל פרשה לשבעה חלקים, ובכל יום למד חלק אחד, בגון בפרשה שיש בה עשרים דפים זהר, היה מחלק לשבעה החלקים, והיה לומד בשלשה דפים ליום, ואלו פרשה של ארבעה דפים בלבד, היה לומד מעט יותר מעמוד זהר ליום..... 440
- (ס) בשלומדים כל יום דף אחד, אזי במשך שנים ספורות זוכים לעבר על כל הזהר ועל תקוני זהר וזהר חדש – זה מחזיר באדם הרבה יראת שמים בנעם ובזיו מיחד, בנראה בחוש..... 440
- (סא) רבי שמעון בר יוחאי קדש כל כך את לשון התרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון התרגום, יש להם כח לעורר להשם יתברך..... 441
- (סב) דע, שעל ידי למוד הזהר, נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה 441
- (סג) קבלה מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זהר, שהוא בחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר להתינוק, בזה מניח בו נשמה אמיתית..... 442
- (סד) על ידי הזהר נגאלין מהגלות הפרטי – לעלות לעולם העליון עם רכוש של כמה וכמה פעמים זהר הקדוש..... 442
- (סה) בזהר דא יפקון ביה מן גלותא, ועוד "ברחמי"..... 443
- (סו) דרך הלמוד מרבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו אמר – ללמד במהירות ובזריזות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו..... 443
- (סז) אין צריכין בלמוד רק האמירה לבד לומר הדברים בסדר וממילא יבין – מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל..... 443
- (סח) ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם..... 444
- (סט) לגמר בכל שנה כל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרנו לברכה..... 444
- (ע) ללמוד הזהר נותן לי הרגעה..... 445
- (עא) וזה"ר בגימטריא רי"ח..... 445
- (עב) ללמוד הזהר מרומם את הנפש – ללמוד המדרש מעורר את הלב – ואמירת תהלים בבכי ודמעות "שוטפת את הכלי"..... 446
- (עג) בקשר לכנוסי הילדים, ללמוד הזהר..... 446
- (עד) בזה הלמוד יצאו עם ישראל מהגלות – "תשכן בתוך ירושלים... כי לישועתך קוינו וצפינו כל היום"..... 447

- עז) לקרא זהר בערך שני דפים ליום, בפרט לפני השנה, כי יש בכחה גם לזכר את הנשמה לפני שעולה לתת דין וחשבון – כל מי שיתרגל בכך יהיה קל לו יותר להבין את לשון התלמוד..... 448
- עו) במכירת חסול לא משלמים בהקפה – משיח צדקנו כבר עומד על סף הבית: בזמן כזה אין מקיפים, והקדוש ברוך הוא גובה מיד בו במקום, עבור כל עברה חס ושלום..... 448
- עז) כי למוד הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, והוא תקון גדול לנשמה – על ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה..... 449
- עח) גרסה נפשי לתאנה אף על גב דמשבח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר..... 449
- עט) הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה: גם בלי הבנה מקיים מצות למוד.. 450
- פ) ללמוד הזהר אף שאינו מבין מאי קאמר, כי הלשון מסגל לנפש..... 450
- פא) תקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר – למוד הזהר דוקא יש בו סגלה זו יותר מלמוד המושנה ותלמוד ומקרא, כי בזה למוד הזהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה..... 451
- פב) הזהר מועיל מאד לתקן הנפש..... 452
- פג) האר"י זכרנו לברכה: סגלה למרק חטאים היא למוד הזהר הקדוש אף שאינו מבין מה שלומד..... 452
- פד) סגלת אמירת הזהר הקדוש – גם כי סתומים וחתומים הדברים אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית ברוחה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא. בהני בבשי דרחמנא שאינם חזירות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוטה באהבתה..... 453
- פה) צריך לקרות ספר הזהר אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו..... 454
- פו) הלשון של הזהר הוא מסגל כל כך לשכינתא ולנשמתא לקרא בו יותר מכל עסק התורה..... 454
- פז) התקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו..... 454
- פח) ללמוד בדברי הזהר והתקונים בשקידה, שהוא מטהר הנפש ומזככה אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש..... 455
- פט) דגל מחנה אפרים: לשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר..... 455

- צ) יש בחינת טמטום המוח שאינו צרעת חזקה כל כך, ולזה מועיל קריאת דברי
הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר 455
- צא) הרב הקדוש מוילעדיניק בשם הרב הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר: זהר הקדוש
צריך לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין
את האדם לאין סוף יתברך 455
- צב) רבי צבי אלימלך מדינוב: מקבל בדינו שגם מי שלא ידע כלום, לשון הזהר
מסגל לזכר הנפש 456
- צג) הזהר הקדוש מסגל לטהר את הנפש יותר מכל עסק התורה, ומקשר את
האדם להשם יתברך 456
- צד) קבע ללמוד זהר הקדוש וספרי תלמידי הבעל שם טוב והיה רגיל הרבה
בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף ובנעם מגדים 457
- צה) למוד הזהר היא שלמות גדול אל הנפש – בשילמד זהר יעין בכל מלה, כי
כל אות הוא חדוש בפני עצמו 458
- צו) בקצור של"ה: בערב שבת קדש אחר הטבילה ואמירת שיר השירים, אם יש
לו פנאי אז מי שחננו השם בבינה ילמד מה בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה
458
- צז) חדושי זהר – פתח דבריו יאיר מבין פתיים 459
- צח) בלמוד ספר זה בחדש אלול ובעשרת ימי תשובה סגלתו לקרב גאלתו
יתברך וקץ ישועתו 459
- צט) נקרא ספר הזהר כי מזהירים כל הלומדים – סוד התקונים במספר קטן לתקן
עולם העשיה 460
- ק) נקרא ספר התקונים כי תקוני העשיה עקר כל תקוניה 460
- קא) גזר אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד לאתחדשא חבורא דא 461
- קב) סגלת חבורא דא להביא גאלה וחרות מהגלות 462
- קג) לכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה
שהוא זמן בעתה, ואז בסגלת החבור וקראתם דרור – ואשרי הדור שיזכה
לזה 462
- קד) מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול בגירסא בעלמא באין
מבין פרוש אמריו 463
- קה) בענין חשיבות למוד הזהר והקבלה 463
- קו) אמר אליהו זכרנו לברכה לרשב"י דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד
אתגליא בדרא בתראה 464

- קז) מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה..... 464
- קח) אם קובע עת להשם שעה אחד בכל לילה, אז מבטח לו שהוא בן העולם הבא, מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך, היושבים ראשונה במלכותא דרקינא..... 465
- קט) למוד פנימיות התורה..... 466
- קי) דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, ולא ולא יוליף הדיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה באלו אחור עלמא לתהו ובהו, וגרים ענייתא בעלמא ואורך גלותא..... 466
- קיב) אגרת הקדש ששלח הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו לגיסו הגאון הקדוש רבי אברהם גרשון..... 466
- קיג) סוד האגרת: בריש ראשי תבות רשב"י גלי דהינו בשיתגלה תורת הנסתר אז יצאו בני ישראל מן הגלות..... 467
- קיג) על ידי עסק התורה בפנימיות בדרך הסוד יפקון מן גלותא בבחינת אחישנה..... 467
- קיד) תולדות הרב נסים נחום זכרוננו לברכה..... 468
- קטו) מספר קצור לקוטי מזהר"ן להצדיק הקדוש רבינו נחמן מברסלב – נדפס שנת תרע"א בולגרייאה..... 469
- קטז) הגאון הצדיק רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק לברכה, אדמו"ר הזקן מליובאוויטש שנת "ונגלה כבוד אדונינו הרב זלמן זכרוננו לברכה" לפ"ק..... 469
- קיז) שאלות ותשובות רב פעלים חלק א' ארח חיים סימן א': שאלה – שעתיד אדם להתבע לעתיד לבוא אף על זה שלא למד מעשה מרובה, והאר"י הזהיר על זה בכמה מקומות..... 472
- פרק כח ענף א – הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן על שער ההקדמות**..... 475
- א) סבת ארך הגלות..... 475
- ב) עסק התורה שלא לשמה..... 477
- ג) ראיה שאין עוסקין לשמה..... 477
- ד) בגדר שלא לשמה..... 478
- ה) הקדוש ברוך הוא ברא עולמות והשתעשע בסוד התורה..... 479
- ו) הפשט הוא לבוש הסוד..... 479
- ז) במשנה הוא קלפת סודות התורה..... 480
- ח) לבון האמת בפשט התורה..... 481

- ט) שֶׁכֶּר עֵסֶק הַתּוֹרָה לְשִׁמְהָ וְשִׁלָּא לְשִׁמְהָ..... 481
- י) בְּעוֹלָם הָבָא לּוֹמְדִים רַק סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְנִשְׁמָתָה..... 482
- יא) יַעֲסֹק תַּחֲלָה בִּנְגּוּלָה וְאַחֵר בְּךָ בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת..... 482
- יב) סְדוּר וּבִנְיַת לְמוֹד הֶלְכָה וְקִבְלָה..... 483
- יג) חֲטָא אָדָם הָרָאוּן שֶׁלֹּא עֵסֶק בְּקִבְלָה וְלִכְן גַּם נִשְׁבְּרוּ הַלּוּחוֹת..... 485
- יד) הִגְאֵלָה תְּבוּאָה בְּשִׁנְעֵסֶק בְּאַהֲבָה בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת..... 486
- טו) כִּי לֹא עַל חֲנֹם כְּפִי רְצוֹנָם פִּסְקוֹ טָמֵא טְהוֹר אֲסוּר וְהִתֵּר כָּשֶׁר וּפְסוּל אֶלָּא מִתּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה בְּנוֹדָע לְיֹדְעֵי חֵן – חֻכְמַת סֵפֶר הַזֶּהָר הִיא הַמְאִירָה אוֹתָם, וּמִבְּאֵרֶת הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים בַּתְּלִמּוּד..... 488
- טז) אוֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת מֵעֲלֻבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה שְׁאִינָם עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקִּבְלָה שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת כְּבוֹד לַתּוֹרָה, כִּי הֵם מְאִרִּיכִים הַגְּלוּת וְכָל הָרַעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לְבוֹא בְּעוֹלָם..... 490
- יז) הָרַב חַיִּים וַיְטַאֵל אוֹדוֹת הַחַיּוּב וְהַשְׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֶּהָר..... 493
- יח) כָּל מֵאן דְּאָזִיל לְהַהוּא עֲלֵמָא בְּלֹא יְדִיעָה, אִף עַל גַּב דְּאִית בֵּיה עוֹבְדִין טְבִין סְגִיָּאִין, מִפְּקִין לִיה מִכָּל תַּרְעֵי דְהַהוּא עֲלֵמָא וְכוּ'. תָּא חֲזִי, מַה בְּתִיב אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים, אִם אֲנִתְּ אֲתִיָּא בְּלֹא יְדִיעָה, וְלֹא אִסְתַּפַּלַּת בְּחֻכְמָה, עַד דְּלֹא אֲתִית לְהִכָּא, וְלֹא יְדַעְתָּ רִזִּין דְּעֲלֵמָא עִילָאָה, אִף עַל גַּב דְּאֲנִתְּ הִיפָּה בְּנָשִׁים בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים לִית אֲנִתְּ בְּדִי לְמִיעַל הִכָּא צְאִי לָךְ..... 496
- יט) אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר רַבִּי יִרְמְיָה מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יָכוֹל אֲנִי לִפְטוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִיּוֹם הַדִּין כּו'. רְאִיתִי בְּנֵי עֲלִיָּה וְהֵם מַעֲשִׂים אִם אֶלְף הֵם אֲנִי וּבְנֵי מֵהֶם אִם מֵאָה הֵם אֲנִי וּבְנֵי מֵהֶם אִם שְׁנַיִם הֵם אֲנִי וּבְנֵי מֵהֶם..... 501
- כ) אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן: דִּיךְ שְׁאֲנִי וּבּוֹרְאָךְ מִכִּירִין עֲרַכְךָ..... 502
- כא) וְאֵל יִפְלֹא הָאָדָם מוֹדֵה, כִּי עִם הַיּוֹת שְׁרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אַחֲרוֹן שְׁבַתְנָאִים זָכָה לְמַעֲלָה כְּזוֹ, כִּי דְבָרִים אֵלּוּ בְּבִשּׁוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵין רְשׁוֹת בְּפֹה לְפָרֵשׁ עֲנִינָם הַכְּמוּס וְהַחֲתוּם אֲצִלָּנוּ..... 503
- כב) דְּבָרֵי הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עָלָיו הַשְּׁלוֹם אֲשֶׁר דְּבִרּוֹתָיו כְּלַהֲבֵי אִשׁ אוֹכְלָה וְחֲתוּמִּים וְסִתּוּמִּים בְּאֶלְף חוֹתָמוֹת..... 504
- כג) הִסְבִּיר לְהַעֲלֵמַת הַזֶּהָר אַחֲרֵי פְטִירַת הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי..... 504
- א. לֹא נָתַן לְכָתֵב סִתְרֵי הַזֶּהָר אֶלָּא לְרַבִּי אֲבָא..... 504
- ב. אוֹרוֹת הַזֶּהָר לֹא נִתְּגַלוּ רַק לְחֻבְרִיא בְּמַחֲשַׁבֶּת לִבָּם..... 505
- ג. אַחֲרֵי פְטִירַת הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אָמְרָה הַחֲבֵרְיָא: "אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְהַחֲטִיא אֶת בְּשָׂרְךָ"..... 505

- ד. רבי שמעון בן יוחאי הכיר ברבי אבא שיוכל להעלים הדברים אפלו מחכמי דור זהוא 505
- כד) הראשונים זכרונם לברכה שלמדו סתרי חכמה זו מפי אליהו הנביא 507
- כה) שבחי האר"י זכרונם לברכה – יודע בכל מעשי בני אדם שעשו ושעתידים לעשות – מכיר בריח האדם כל מעשיו 507
- כו) דברים מבהילים לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ מימי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועד הנה – אליהו הנביא היה נגלה אליו תמיד ומדבר עמו פה אל פה ולמדו זאת החכמה 508
- כז) הסתרת הקבלה של הרבי שמעון בן יוחאי ואחרי הרמב"ן 509
- כח) בענין כל ספרי המקבלים 510
- כט) סדר ותכן הספר 512
- ל) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל: – חלקי הספר 513
- לא) בענין ספרי קבלה אחרים 513
- לב) זאת לוקחת ומעתיקת מספר עץ חיים שבדמשק מכתב יד הרב חיים ויטאל זכרונם לברכה בעצמו וזה לשונו: 515
- לג) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל זכרונם לחיי העולם הבא – תנאי למוד הקבלה – הקדוש ברוך הוא מדקדק עם צדיקים בחיט השערה לכן צריך לפרש עצמו מבשר וזין 518
- פרק כח ענף ב – ספר דרך עץ חיים להרמח"ל בעל ספר מסלת ישרים, והוא הקדמה לספר פתחי חכמה, והוא מיוסד על ספר עץ החיים למורינו הרב חיים ויטאל זכרונם לחיי העולם הבא..... 523**
- א) ספר דרך עץ חיים להרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן – בעל ספר מסלת ישרים – והוא הקדמה לספר פתחי חכמה, והוא מיוסד על ספר עץ החיים למורינו הרב חיים ויטאל זכרונם לחיי העולם הבא 523
- פרק כט – המקבל האלקי רבי יהודה פתיה זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא 543**
- א) המקבל האלקי רבי יהודה פתיה זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא – מחבר ספר "זין הרקח", ועוד 543
- ב) מעשה שהיה: התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן נגלה בחלום – רבי שמעון בר יוחאי חפץ בהדפסת הספר "זין הרקח" 543
- ג) בית לחם יהודה – חלק ראשון – התעוררות ללמוד חכמת הקבלה 544

- (ד) מי שלא טעם טעם חכמת האמת כאלו לא ראה מאורות מימיו ואזי להם
לבריות מעלפונה של תורה, והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טב
ליה דלא איברי בעלמא..... 545
- (ה) אמר אליהו לרבי שמעון בתקונא שתיקא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן
גלותא פד אתגליא בדרא בתרא. 546
- (ו) אין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת..... 546
- (ז) מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם..... 546
- (ח) הזהר קורא לעוסקים בחכמת האמת "אינון דהוו קיימי בטורא דסיני"..... 547
- (ט) לית אתר פנימאה בכל אינון באינון דידעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקא
בהו בכל יומא..... 547
- (י) מי שעוסק בחכמת האמת נקרא בן להקדוש ברוך הוא..... 548
- (יא) החלום הנורא, שרק בזכות הזהר אוכל להציל את כל העיר – ומה שקרה
אחר כך..... 552
- (יב) אחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח החצר במבלבל וצעק עלי: קום
לך..... 552
- (יג) ידעתי את בונת החלום שירמזון על למוד עץ חיים..... 552
- (יד) וכתבתי זה להיות מזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שבכמה
צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתשרשם מעסק רזי התורה..... 553
- (טו) ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם..... 553
- פרק ל – החזון איש זכותו יגן עלינו אמן..... 558**
- הגדה של פסח – החזון איש – מעשה רב עבדות והנהגות ואמרות שסדרו על פי
סדר ההגדה – ונוספו עליהם הליכות והנהגות על פי פסקי מרן החזון איש
וזכר צדיק וקדוש לברכה..... 558
- (א) מרן החזון איש והזהר..... 558
- (ב) פסק החזון איש להגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א..... 559
- (ג) מי היה רבו של הגר"א בחכמת הנסתר? – וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?..... 559
- (ד) ורוח ונשמה שנפחת באפנו..... 560
- (ה) הדבוק משתולל בשהובא לפניו ספר הזהר שלא יכול לסבל הקדשה..... 560
- (ו) מה עשה הדבוק בשבת בשבקה השלחן המפה נשמטה והתגלה מעט?..... 561
- (ז) מערה מסתורית, בו התבודדו רבותינו רבי ישראל יעקב אלגאזי, בעל ה'קהלת
יעקב', בנו המהרי"ט אלגאזי והחיד"א זכותו יגן עלינו..... 561
- (ח) דנת מלך גרר בחלום הלילה – הנפטר בא אל החזון איש..... 562

- ט) אם לא תשוב – תמות בלא עת. 563
- י) זכות התעסקות במת מצוה במסירות נפש. 564
- יא) מרן ה'סטייפלער': אל ה'חזון איש' בא נפטר מעלמא דקשוט. 565
- יב) לשון הזהר הקדוש מעורר. 566
- יג) המקבל המפלא רבי שאול חיים בן רבי אליהו הכהן דוויץ זכר צדיק לברכה.. 566
- יד) על ידי למוד חכמת האמת הם מתבררים יותר ומתקרבת הגאולה. 566
- טו) כי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש נקרא לא עבדו. 566
- טז) השל"ה: העוסק במעשה מרובה אינו פוסק אפילו לאמן יהא שמייה רבא, לא יסיח דעתו מהענין אשר עוסק עד גמר אותו הענין, ואין צריך לומר שלא ישיח חס ושלום שום שיחה בטלה. 567
- יז) קדם כל למוד ימסר עצמו על קדשת השם כי זה מועיל מאד. 567
- יח) פה החיים: למוד שעה אחת בקבלה תועיל לאדם יותר מלמוד שנה אחת בפשט. 568
- יט) מי שיש לו מח בקדקדו הן בעודנו חי ירוץ לקבע עתים בספר הזהר ביום ובלילה. 568
- כ) על ידי למוד הנסתרות אפילו שעה אחת כל מה שילמד בפשט מתעטר באותו הלמוד. 568
- כא) נתיב התורה הוא שיגליל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים. 569
- כב) סגלה לטמטום הלב – "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוך וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפילו הכי הוא סגלה. 569
- כג) יש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בזה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו. 570
- כד) למוד הנסתר נקרא בלשון "טיול" בפרדס. 571
- כה) הגר"א: טיול בפרדס הינו סתרי תורה. 571
- כו) יש מעלה באמירת קטעי זהר אף על פי שלא מבין מה שקורא. 572
- כז) אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד, אין טענה זו פוטרנו ליום הדין כי יכול הוא ללמד במו שיודע. 572
- פֶּרֶק לֹא – הַצִּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֱלִיהוּ מִנִּי זֶכֶר צִדִּיק**
- וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה** 574.....
- א) ברבת אליהו תשכ"ו ירושלים – להרב הגאון הקדוש סלימאן אליהו מני זכותו יגן עלינו אמן. 574

- (ב) אֵלָא וְדאי לַמּוֹדוּ כָּל הַשָּׁנָה אֵינוֹ כָּלוּם, אִם אֵינוֹ מְעַטְרוֹ בְּיוֹם אֶחָד בְּלַמּוּד
הַקְּבִלָּה בִּי שְׁקוּל הוּא כְּנֶגֶד כָּלָם 576
- (ג) אוֹי לָהֶם מַעֲלָבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה שְׁאִינָם עוֹסְקִים בַּחֲכָמַת הַקְּבִלָּה, הֵם מֵאֲרִיכִים
הַגָּלוּת וְכָל הָרַעוֹת הַמַּתְרַגְּשׁוֹת לָבוֹא לְעוֹלָם, אוֹי לְאֲזִנִּים שֶׁכָּף שׁוֹמְעוֹת וְאוֹי
לְעֵינַיִם שֶׁכָּף רֹאוֹת, בִּי הַכֹּל תִּלּוֹי בְּעֶסֶק הַחֲכָמָה הַזֹּאת, וּמִנִּיעַתָּנוּ מִלְּהִתְעַסֵּק
בָּהּ הִיא גּוֹרֶמֶת אַחֲרָיו וְעֹבֹב כָּל דָּבָר טוֹב 578
- (ד) הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: אֵין הִנָּאָה בְּעוֹלָמִי אֵלָא בְּשַׁעַה שֶׁתִּלְמִידֵי חֲכָמִים
יוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה וּמִצִּיצִין וּמִבִּיטִין וְרוֹאִין וְהוֹגִין בַּהֲמוֹן הַתִּלְמוּד כִּסָּא
כְּבוֹדִי, הִיאָהּ הוּא עוֹמֵד 580
- (ה) מַחֲבִיב לְעֶסֶק כָּכָל יִכְלְתוּ בְּסִתְרֵי תּוֹרָה וּבִמְעַשֶׁה מְרַכֶּבֶה, בִּי אֵין הִנָּאָה לְהַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִכָּל מַה שֶׁבָּרָא בְּעוֹלָמוֹ, רַק בְּהִיּוֹת בָּנָיו לְמַטָּה עוֹסְקִים בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה
וּבִסְפּוּרֶיהָ וּבִדְיָנֶיהָ וּבִמְצוּוֹתֶיהָ 581
- (ו) כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִשִּׁית אֶל לְבוֹ בִּי בְּעֹבֹר הַתְּרַשְׁלוּתוֹ מִלְּלַמֵּד בַּחֲכָמָה הַזֹּאת גֵּרָם
כַּמָּה צְרוּת לְאַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – שֶׁבִּמְנִיעַת לַמּוֹד הַחֲכָמָה הַזֹּאת גּוֹרֵם עֲנִיּוּתָא
וְחֶרְפָּא וּבִזְיָה וְכו', הַשֵּׁם יִסְלַק חֶרוֹן אָפוֹ מֵעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אָמֵן. 581
- (ז) צָרִיךְ שְׁיִתְגַּלְגַּל עַד שְׁיִטְרַח בְּאַרְבַּע בַּחֲסִינוֹת שֶׁל פֶּרֶד"ס 583
- (ח) בְּזִכּוֹת לַמּוֹד הַזֶּה הַקָּדוֹשׁ יָבוֹא הַגּוֹאֵל 583
- פֶּרֶק ל"ב** 584
- (א) לְלַמֵּד הַזֶּה שֶׁל הַפֶּרֶשָׁה מִדֵּי שָׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ, עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם 585
- (ב) לַמּוֹד הַזֶּה הַקָּדוֹשׁ בְּכַמָּה לֵילוֹת 585
- פֶּרֶק ל"ג עֵנָף א ו"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינִין – קוֹנְטֵרַס "הַבֵּן אִישׁ חַי**
וְהַזֶּהר" – הַצִּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַחַד בְּדָרָא מְגַלָּה לָנוּ, שֶׁקִּיָּמוּ וְקִבְלוּ הַיְּהוּדִים
קָהַל עַדֵּת יִשְׂרָאֵל, לְהַחֲזִיק בַּלַּמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזֶּהר יָחִיד וְרַבִּים
מִנְּעֵר וְעַד זֶקֶן 588
- בְּשַׁעַר 588
- (א) רֵיחַ שֶׁל קֶדְשָׁה וְטַהֲרָה נֹדֵף מִסְפָּרָיו 588
- (ב) הִזָּה אוֹכֵל חֵלִין בְּטַהֲרָה 588
- (ג) יָדוּעַ שֶׁעָשָׂה גַם אֶת תְּקוּנַת הַקֶּנֶה שֶׁהוּא תַעֲנִית שֶׁל שֵׁשׁ שָׁנִים רְצוּפוֹת יוֹם אַחֵר
יוֹם 589
- (ד) גָּדוֹל הַדּוֹר – חַד בְּדָרָא בְּנִגְלָה וּבִנְסִתָּר 591
- (ה) רַבֵּינוּ הִזָּה חַד בְּדָרָא שֶׁהֵיוּ יָדוּעַ וּמִבֵּין בַּתּוֹרַת הָאֶרֶץ זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה לְעַמְּקָם
וְלִאֲמַתָּתָם – כָּל הַמְּקַבְּלִים מִתְּקוּפַת רַבֵּינוּ עַד הַיּוֹם, כָּלָם הוֹלְכִים לְאוֹר פֶּסְקֵי
הַלְכוּתֵינוּ וְהַבְּנָתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ בַּתּוֹרַת הָאֶרֶץ זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה 591

- ו) בעל הלשם בקש הסבמה מבעל בן איש חי 592
- ז) בעל אחיעזר והחפץ חיים על הבן איש חי 593
- ח) הגאון הקדוש מבעלז רבי יהושע רקח זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהבן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקייעא היו מכריזים עליו והזירו בפלוגי ובתורתו 594
- ט) בשמים ובמתיבתא דרקייע נתקבלה תורתו של רבינו 595
- י) תורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים 596
- יא) תורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת 597
- יב) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן 597
- יג) הטעם שנתפשט למוד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר 598
- יד) למוד הזהר הקדוש מגן בעת צרה 598
- רמזי "זהרי חמה" 599**

- פֶּרֶק ל"ג עֵנָף ב' ול"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינִין – גִּדֵּל הַחַיִּיב עַל כָּל אֶחָד**
אֲשֶׁר נִקְרָא בְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל" לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֶּהָר, זְקֵנִים עִם נְעָרִים, הַקְטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים, עֲשִׂיר וְאַבְיּוֹן, גְּאוּנִים עִם הַגְּדוֹלִים, חֲכָמִים עִם הַמּוֹנִים וְצֶאֱן קְדָשִׁים, מִקְטָן שֶׁהִגִּיעַ לְחֲנוּךְ, וְיִהְיוּ נִצּוּלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים 600
- א) קְרוֹב לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ, אֲפֹלוּ נְעָרִים יִדְעוּ נִסְתָּרוֹת 600
- ב) קִיְמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים קֹהֵל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַחֲזִיק בַּלְמוּד הַקְדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזֶּהָר יִחִיד וְרַבִּים מִנְּעַר וְעַד זָקֵן 601
- ג) צְרִיכִים לַעֲוֹדֵד אֶת כָּלם לַעֲסֹק בְּסֵפֶר הַזֶּהָר, שֶׁרַק עַל יְדוֹ תִּבּוֹא הָאֲנוּשׁוֹת לְגַאֲלָה הָרוּחָנִית וּלְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ, לְכֵן אֲסוּר לְהִתְחַמֵּק מִלְמוּד הַקְּבִלָּה 602
- ד) לוֹ עַמִּי שׁוֹמֵעַ לִי, הָיוּ שׁוֹקְדִין כָּל יְמֵיהֶם לְלַמֵּד סֵפֶר הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים, כַּתְּבֵי מֶרֶן בְּלוּל עִם חֲסִידוֹת וְהַקְדָּמוֹת שֶׁל מֶרֶן הָרֵב רַבִּי יִשְׂרָאֵל בַּעַל שֵׁם זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָה וְהָיוּ מִבְטָלִין כָּל הַגְּזֵרוֹת רָעוֹת, בֵּן הַשְּׁפָעוֹת פְּשֻׁטִיּוֹת, בְּנֵי חַיִּי מְזוּנֵי 602
- ה) חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תִּלְוֵי בְּסֵפֶר הַזֶּהָר וּבְכַתְּבֵי מֶרֶן לְלַמֵּד בַּקְדָּשָׁה וּבִשְׂמִיחָה וּבִנְעָם וּבִיִּרְאָה וְאַהֲבָה כָּל אֶחָד לְפִי הַשְׁגָּתוֹ וְקִדְשָׁתוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים 603
- ו) רַבִּינוּ נִחְמָן מִבְּרִסְלָב זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אֲמֵן בְּמֶרֶץ – צְנֹה שֵׁם לְבָנֵי הַנְּעוּרִים לְזוֹמֵר זֶהָר 603
- ז) לְמִד בְּקִטְנוּתוֹ סִפְרֵי הַזֶּהָר וְתְקוּנִים וְכָל כַּתְּבֵי הָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה 603

- ח) בלמוד זֶהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה, הִיָּה בוכה הרבה עד שזכה להבין 604
- ט) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמד עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים 604
- י) נערים קטנים ילמדו מסוד השם 605
- יא) כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא 605
- יב) מה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר בפרט לעת פזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו 605
- יג) כל ישראל מחיבים ללמד בספר התורה של רשב"י, אחד גאון, אחד רב גדול, אחד חכם, אחד המון, אחד קטן שהגיע לחנוך 605
- יד) מקטנים עד גדולים חייבים ללמד זֶהר הקדוש 606
- טו) הלואי לא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה – והלואי היו מלמדין דרך לתלמידיהם לעסק בחכמה הלזו 606
- טז) מי יתן שיתחילו ללמד עם הצאן קדושים בשהם עדין בני 9 – 10 שנים, ספר הזהר הקדוש, ויהיה בודאי הגאולה בקרוב בלי שום חבלי משיח 607
- קונטרס "מי גלה ר"ז זה לבני" 609**
- א) או"ר בגימטריא ר"ז 609

ספר אור הזהר

– פֶּרֶק א עֲנָף א' – מַעֲלַת אֲמִירַת הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים אֶפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה

(א) גַּם כִּי סְתוּמִים וְחֲתוּמִים הַדְּבָרִים, אֵל נָא תִּמְנַע
מִקְרִיאָתָם

גַּם כִּי סְתוּמִים וְחֲתוּמִים הַדְּבָרִים, אֵל נָא תִּמְנַע
מִקְרִיאָתָם, כִּי בְּרִית כְּרוּתָה לְשִׁפְתַּיִם הַנוֹטְפוֹת מִרְבֵּעֵי הַזֶּהָר
דִּלְבָּא בְּהִנֵּי כַּבְּשֵׁי דְרַחֲמָנָא שְׂאִינִם חוֹזְרוֹת רִיקָם, מְעוֹרֵר אֶת
הָאֱהָבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּץ בְּלִגְלוּג וְגִמְגוּם, אִישׁ הוֹגֵה וְשׁוֹגֵה בְּאֱהָבָתָהּ וְכו'.

(הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הפנויות)

(ב) לַמּוֹד תִּהְיֶה הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּאֵין מִבִּין כָּלֵל,
חָשׁוּב וּמִקְבֵּל וּמִרְצָה לִפְנֵי הַשֵּׁם

לַמּוֹד סֵפֶר הַזֶּהָר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטַהַר וּלְקִדְּשׁ הַנֶּפֶשׁ, וְאֶפְלוּ אִי
לֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמֵר וְשׁוֹגֵה בּוֹ שְׂגִיאוֹת הַרְבֵּה הוּא חָשׁוּב לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְנִהְיָ שֶׁבְּלַמּוֹד הַמְּשֻׁנָּיוֹת וְכַדּוּמָה יֵשׁ דַּעוֹת שְׂצָרִיף לְהַבִּין
לְפָחוֹת מֵהוּ הָעֵנָן שְׁלֹמֶד, אֲבָל בְּלַמּוֹד תִּהְיֶה הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ
בְּאֵין מִבִּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמִקְבֵּל וּמִרְצָה לִפְנֵי הַשֵּׁם וְכו'.

(פלא יועץ אות ז', זהר)

(ג) אף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים

ילמד בספרי קבלה, ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים, כי הם מסגלים לטהר הנשמה.

(סדור כונות האר"י זכרוננו לברכה מהמקבץ האלקי מורנו הרב רבי יעקב קאפיל של רבי יעקב קאפיל איש ליפשיץ זכר צדיק וקדוש לברכה אשר היה מגיד מישרים בבית המדרש של מעזריטש גדול לפני תקופת הפעל שם טוב - לפני 300 שנה. כולל באורים על כל חלקי התפלה. בסדר כונות הקמוד)

(ד) לשון של הזהר מזכר הנשמה

מי שלא זכה להבין הזהר, אף על פי כן ילמד, כי הלשון של הזהר מזכר הנשמה.

(אור צדיקים להרב מאיר פאפריש, סימן א' סעיף קטן טז)

(ה) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה. לפי שהגם דכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלבשה בכמה ספורים, ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על פשט הפשוט, אבל ספר הזהר, הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מובן מקצת המשיג ועמק המשיג.

(עבודת הקדש להחיד"א, מורה באצבע סימן מד)

(ו) למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר

הטעם שכתבו זכרונם לברכה כי למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר, משום דבכל התורה יש פרדס (פשט רמז דרוש סוד), ובכל למוד אינו נפר הסוד כלל, ואדרבה הקורא ושונה דעתו על הפשט לבד באין מבין אם יש סוד בתורה

כָּלֵל, מֵה שְׁאִין כֵּן סֵפֶר הַזֶּהָר הַקִּדּוּשׁ דִּהְסוּדוֹת הֵם בְּגִלּוֹי וְהַלּוּמִד
יֹדֵעַ כִּי יִדְבֵּר נִפְלְאוֹת וְרִזִּי תוֹרָה וְהוּא לֹא יֵדַע, וְלָזֶה מוֹעִיל מְאֹד
לְתִקּוֹן הַנֶּפֶשׁ.

(נֶפֶשׁ חַיִּים מַעֲרַכֶת הִז' אוֹת ד', מִשֵּׁם הַגְּדוֹלִים לְהַחִיד"א)

**ז) לְשׁוֹן הַזֶּהָר הַקִּדּוּשׁ הוּא מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה, אֵף שְׁאִינוּ מִבִּין
כָּלֵל מֵה שְׁאִמֹר**

עַל דֶּרֶךְ דְּאִיתָא שֶׁלְשׁוֹן הַזֶּהָר הַקִּדּוּשׁ הוּא מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה,
אֵף שְׁאִינוּ מִבִּין כָּלֵל מֵה שְׁאִמֹר, כִּמְשַׁל הַנִּכְנָס לַחֲנוּת שֶׁל בֶּשֶׂם,
אֵף עַל פִּי שֶׁלֹא לְקַח כָּלוּם, מְכַל מְקוֹם רֵיחַ טוֹב קָלֵט עֲמוּ.

(הַרֵב הַקִּדּוּשׁ רַבִּי מֹשֶׁה חַיִּים אֶפְרַיִם מִסְדִּילְקוֹב בַּעַל דָּגֵל מַחֲנֶה אֶפְרַיִם בִּלְקוּטִים דְּבוּר
הַמַּתְחִיל יִשְׁקֵנִי)

**ח) אָמַר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה: אֲמִירַת הַזֶּהָר
מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה**

אָמַר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה: בָּג' דְּבָרִים הַכָּלֵל הֵכֵף מִמֶּה
שְׁאִמֹרוֹ אֶחָד הַמְרַבֶּה וְאֶחָד כו' וּבִלְבַד שְׂיִכּוֹן, אֶלֶּא אֶחָד הַמְכּוֹן כו'
וּבִלְבַד שְׂיִרְבֶּה, אֲמִירַת הַזֶּהָר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה.

(סֵפֶר נְתִיב רָשִׁי, בֶּשֶׂם מוֹרִי, הֵלֵא הוּא הַרֵב הַצַּדִּיק רַבִּי הֵלֵל מִפְּאֲרִיטֶשׁ)

**ט) בֶּשֶׂם אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוֹמִים:
סֵפֶר הַזֶּהָר הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אֵף עַל פִּי דִלָּא יֵדַע מֵאִי
קָאֵמַר**

שְׁמַעְתִּי מִמֶּהָר"ם הַלּוֹי יִפֶּה שְׁאִמֹר בֶּשֶׂם אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל
הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוֹמִים סָגְלָה לְמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת בַּעַת הַתְּכַלָּה
הוּא ג' דְּרָכִים וְכו', וְכֵן סֵפֶר הַזֶּהָר הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אֵף עַל פִּי
דִלָּא יֵדַע מֵאִי קָאֵמַר, וְלִכֵּן כִּינּוֹן שֶׁג' דְּבָרִים אֱלֹו אֵינָם צְרִיכִים כְּוֹנֶה,
לִכֵּן מוֹעִילִים לְטַהַר הַמַּחְשָׁבָה מִמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת.

(סֵפֶר מַגְדֵּל עֹז, מֵאֲמָרֵי דְּבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים מֵאֲדָמוֹרֵי חֲב"ד, עֲמוּד תַּכ"ו)

**(י) שְׁמַעְנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא)
בְּלִיאָזְנִי: מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ אֵף דְּלֹא יָדַע
מֵאִי קֶאֱמַר**

וּכְמוֹ שֶׁשְׁמַעְנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) בְּלִיאָזְנִי,
שֵׁשׁ בְּחִינַת טַמְטוּם הַמֵּחַ וְכו', וְלִזֶּה מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי הַזֶּהָר
הַקָּדוֹשׁ אֵף דְּלֹא יָדַע מֵאִי קֶאֱמַר.

(חֲנָה אֲרִיאֵל, להרי"א מֵהוֹמִיל, שְׁמוֹת עֲמוּד סד)

**(יא) בְּדַבְּקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם בְּצִרּוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֵף שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ
וּמִבֵּין הָעֵינָן בְּעֵין הַשֶּׁכֶּל רַק שְׁהוּגָה וּמִדְּבַר בָּהֶם, הֲרִי הֵם
מַעֲלִים אֶת הַנֶּפֶשׁ**

כָּל צִרּוּפֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהֶם יִתְרוֹן וּמַעֲלָה יִתְרָה זֹה,
שֶׁבְּדַבְּקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם בְּצִרּוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֵף שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ וּמִבֵּין
הָעֵינָן בְּעֵין הַשֶּׁכֶּל רַק שְׁהוּגָה וּמִדְּבַר בָּהֶם (לֵאפוֹקִי הִרְהוּר דְּלֹא
כְּדַבּוּר דְּמִי) הֲרִי הֵם מַעֲלִים אֶת הַנֶּפֶשׁ לְמָקוֹם שֶׁלֹּא הִיָּתָה
הַנֶּפֶשׁ מַגַּעַת שֵׁם מִצַּד שְׂרָשָׁה, כִּי שְׂרָשׁ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הִיא גְבוּהָ
לְמַעֲלָה מִשְׂרָשׁ הַנֶּפֶשׁ.

(תּוֹרָה אוֹר לְבַעַל הַתְּנִיָּא, פְּרָשַׁת בְּשַׁלַּח דְּבוּר הַמִּתְחִיל אֲשִׁירָה לֵה')

**(יב) הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהָר מְסַגֵּל לְשִׁכְיִנְתָּא וּלְנִשְׁמָתָא לְקֶרֶא
בּוּ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה**

יַעֲסֹק בְּסִפְרֵי הַזֶּהָר אֵף עַל גַּב דְּלֹא יָדַע וְלֹא מִבֵּין מֵאִי
קֶאֱמַר, מִכָּל מָקוֹם הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהָר מְסַגֵּל לְשִׁכְיִנְתָּא וּלְנִשְׁמָתָא
לְקֶרֶא בּוּ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה.

(תְּקוּן לֵיל הַוִּשְׁעָנָא רַבָּה)

(יג) **בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֶן מִזִּיטְאמִיר: שְׂזַהֵר הַקָּדוֹשׁ
צָרִיךְ לְאָמְרוֹ בְּלֹא בָאוֹר, כִּי הַתְּבוּת וְהַדְּבוּר שֶׁל זֶה־
הַקָּדוֹשׁ עֲצָמָן מִקְשָׁרִין אֶת הָאָדָם לְאִין סוֹף יִתְבָּרֵךְ**

בענין למוד זהר הקדוש, אמר בשם הקדוש רבי אהרן
מזיטאמיר, שזהר הקדוש צריך לאמרו בלא באור, כי התבות
והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף
יתברך, רק מי שרוצה ללמד עם באור יעין מקדם בהבאור, וזההר
יאמר כסדר בלי באור.

(רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר
ב')

(יד) **לְשׁוֹן הַזֵּהָר מְסֻגָּל לְזִכָּךְ הַנִּשְׁמָה**

מקבל בידינו שגם מי שלא יודע כלום, לשון הזהר מסגל
לזכך הנשמה.

(מורנו הרב צבי אלימלך בהגהותיו לספר סור מרע, דפוס מונקטש אות ט')

(טו) **עֵקֶר לַמּוֹד בַּפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה יִהְיֶה שְׁתֵּשִׁיג הָאָרָה
וְחִיּוֹת אֱלֻקִּית בְּנִפְשָׁהּ בְּעֵת לַמּוֹדֵךְ וּבְכָל הַיּוֹם, וְלֹא
שִׁתְּהִיָּה מְקַבֵּל אוֹ חוֹקֵר**

עקר למוד בפנימיות התורה יהיה שתשיג הארה וחיית אלקית
בנפשה בעת למודך ובכל היום, ולא שתהיה מקבל או חוקר וכו'.
ולפעמים האדם הוא בקטנות השכל, לא יפטר את עצמו מכלום
כי זה מינות וכו' ואז עקימת שפתיו הנה מעשה ומלכא שכבי על
אבנים ואותיות כמו שהן.

(היכל הברכה דברים דף רח:)

טז) מי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה – ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה – אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד – ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מכל פגם וסיג וחולאת

על פן פני ואחי תרגילו עצמכם ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקידה, ומי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה, אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מכל פגם וסיג וחולאת.

(הקדמת ספר עצי עדן מקאמאנא זכרוננו לברכה)

יז) סימן למרה שחורה, שאין לו חשק ללמוד בספר הזהר

סימן למרה שחורה: א) שאין לו חשק לעלות לארץ ישראל. ב) שאין לו חשק ללמוד בספר הזהר, רק ללמוד לשם מצוה. ג) כששומע דבר אין יכול לעבד בו את השם יתברך (זה לשונו: ער הערט א זאך קען ער דערמיט ניט גיין – הוא שומע דבר ואינו יכול ללכת עם זה).

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס י' אות כ"ט)

יח) רבי פנחס מקאריץ זצ"ל פוסק: מלמד צריך שילמד זהר, להמשיך נשמה אמתית לתלמידים

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: מלמד צריך שילמד זהר, שהוא בחינת "עץ חיים", ויוכל להמשיך נשמה לתלמידים. כי בזה שֶהָרַב נותן שכל ישר לתינוק, בזה מניח נשמה אמתית.

[אמר המעתיק: כשאב שולח בנו למלמד ללמוד אצלו תורה, דבר הראשון צריך לברר אם המלמד של בנו לומד זוהר, כי אם לא, אז מי יודע איזה נשמה המלמד ימשיך לבנו – וגם אי אפשר שיהיה

להמלמד קצת יראת שמים בלי לימוד הזהר הקדוש כמבואר
בספרים הקדושים].

(חכם הרזים)

יט) ההשגה מתחילה מתורת הנסתר

ההשגה מתחילה מתורת הנסתר ורק אחר כך משיגים יתר
חלקי התורה. ולבסוף משיגים את התורה הנגלית.

(הגאון מוילנא. סדור)

כ) רק על ידי לימוד הזהר תבוא האנושות לגאולה הרוחנית ולביאת המשיח. ולכן אסור להתחמק מלימוד הקבלה

האסור ללמד קבלה היה רק לזמן קצוב עד 1490. ומ - 1540
והלאה צריכים לעודד את כלם לעסוק בספר הזהר, מפני שרק על
ידי לימוד הזהר תבוא האנושות לגאולה הרוחנית ולביאת
המשיח. ולכן אסור להתחמק מלימוד הקבלה.

(הרב אדלר, ספר אור החמה)

כא) אי אפשר שכל כלל ישראל יבואו לטהרה הגדולה הזו, זולת על ידי לימוד הקבלה, שהיא הדרך הקלה ביותר, המספיקה גם לקטני הדעת

אי אפשר שכל כלל ישראל יבואו לטהרה הגדולה הזו,
זולת על ידי לימוד הקבלה, שהיא הדרך הקלה ביותר,
המספיקה גם לקטני הדעת, מה שאין כן בדרך העסק בתורת
הנגלה בלבד, אי אפשר לזכות על ידה, זולת ליחיד סגולה, ועל ידי
יגיעה רבה, אבל לא למרבית העם.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, בהקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות
לו)

כב) אוי לאלו שלא רוצים ללמד את הזהר, מפני שהם מביאים לעולם עני, מלחמות ואסונות

אוי לאלו שלא רוצים ללמד את הזהר, מפני שהם מביאים לעולם עני, מלחמות ואסונות.

(תקוני הזהר, תקון ל')

כג) למוד ספר הזהר מעל ועדיף על כל למוד אחר למוד ספר הזהר מעל ועדיף על כל למוד אחר.

(החיד"א)

כד) הגאולה וביאת המשיח תלויים רק בלמוד הקבלה הגאולה וביאת המשיח תלויים רק בלמוד הקבלה.

(הגאון מוילנא. ספר אבן שלמה 11,3)

כה) על למוד הזהר אין שום הגבלות

על למוד הזהר אין שום הגבלות...

(החפץ חיים)

כו) אם דורי היה שומע בקולי, היה לומד כבר מגיל תשע ספר הזהר

אם דורי היה שומע בקולי, היה לומד כבר מגיל תשע ספר הזהר, וכך היה רוכש יראת שמים במקום חכמה חיצונית.

(הרב הקדוש רבי יצחק איזיק מקומרנא, ספר נוצר חסד)

כז) אני קורא לכל אחר, להקדיש כל יום זמן ללמוד הקבלה

אני קורא לכל אחד להקדיש כל יום זמן ללמוד הקבלה, מפני שבזה תלוי נקוי נשמתכם.

(הרב יצחק פדורי)

כח) בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל

בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל.

(רבי אליהו בן סולימן מאנז, פסא אליהו, שער ד')

כט) למוד הזהר הקדוש מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות

כבר ידוע לכבודם מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות.

(רבני ירושלים, שנת תרפא)

ל) על ידי הזהר הקדוש יצאו מן הגלות

ובגלל שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר הקדוש, יצאו על ידו מן הגלות.

(רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, נשא)

לא) ספר הזהר מוכן הוא לפתח פתחי גאולה

פעת הזמן המחייב להרבות קנן בתורה הפנימית. ספר הזהר הפורץ נתיבות חדשות, משים במדבר דרך מסלה בערבה, הוא וכל תבואתו מוכן הוא לפתח פתחי גאולה.

(אורות נז)

לב) הבעל שם טוב: קדם כל תפלה ילמדו מאמרי זהר

הבעל שם טוב צוה לאנשיו: שקדם כל תפלה ילמדו מאמרי זהר.

(רבי יצחק בר ישעיה עטיה, דורש טוב, ענין זהר)

ולעולם אין כח בנו להפשיט התורה ממלבושיה אם לא הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום וחבריו בקצת מקומות.

(הרב משה קורדובירו, הרמ"ק, דע את אלקי אביך, טז)

ומי שלא זכה להבין הזהר אף על פי כן ילמד כי הלשון של הזהר מזכר הנשמה.

(אור צדיקים ודרך סעודה לרבינו מאיר פאפיראש - סימן א' סעיף טז)

לג) למוד התקוני זהר הקדוש מקרב הגאולה במהרה בימינו

למוד התקוני זהר הקדוש... מטהר הגוף והנשמה וסגלתו לקרב הגאולה במהרה בימינו.

(רבי חיים צבי עהרנרייך, מטה אפרים, קצה המטה, סעיף קטן כג)

לד) למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש

למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש ואף על פי שאינו מבין. הלשון של הזהר לבד מסגל מאד.

(רבי חנוך העניך מאלקסנדר, סדר הלמוד, אות ב')

לה) התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך

התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך.

(רבי ישראל דוב מוילעזניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, שער א' דרוש ה' מאמר ב')

לו) על ידי למוד הזהר באשמרת יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה

אם זכה ילמד זהר באשמרת כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה.

(אור צדיקים ודרך סעודה לרבינו מאיר פאפיראש, סימן א' סעיף טו)

לז) האדמור הזקן זכותו יגן עלינו אמן פוסק: בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר

מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה שאינו מבין אפלו הכי הוא סגלה.

(רבי שניאור זלמן מליאדי, אדמור הזקן (בעל התניא), מאמרי האדמור הזקן הקצרים 1
דף תקעא)

לח) הלשון מסגלת לזכר הנשמה ולהאירה בזהר נפלא

מי שלא זכה להבין, אפלו הכי, יקרא הלשון מפני כי הלשון
מסגלת לזכר הנשמה ולהאירה בזהר נפלא.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מה)

לט) כל אות בזהר הוא חדוש בפני עצמו

כשלומד זהר יעין בכל מלה ומלה. כי כל אות הוא חדוש בפני
עצמו. ודברים הנראים כפשט אינם אלא סוד. כי הזהר כלו אורה.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מו)

אמת שמקבל בידינו שגם מי שלא ידע כלום אף על פי כן לשון
הזהר מסגל לזכר הנפש.

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, הוספות מהרצ"א, אות ט')

מ) על ידי הזהר ומרן האר"י יתחדש לו בכל רגע אור

חדש ממש עד שנעשה ממש בריה חדשה

יתחדש לו בכל רגע אור חדש ממש עד שנעשה ממש בריה
חדשה על ידי הזהר ומרן האר"י.

(רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה דברים דף יא)

מא) כל אות ואות של ספר הזהר וכתבי מרן של הרב

חיים ויטאל... הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל

הגלגולים

כל אות ואות של ספר הזהר וכתבי מרן של הרב חיים
ויטאל הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים.

(רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**(מב) טעם שם ספר הזהר מפני השפעת האור ההוא
מהזהר העליון, ודרך אורו משפיעים בהשגחה אלהית כל
המתעסקים בו**

ולזה הספר יקרא ספר הזהר מפני השפעת האור ההוא
מהזהר העליון, ודרך אורו משפיעים בהשגחה אלהית כל
המתעסקים בו, שהיה אור ושפע עליון מהדעת משפע ברזי תורה
דהינו רזי וסתרי תורה וכו' כיון שנשפע משם אתקרי החבור הזה
ספר הזהר, כלומר שנשפע מהזהר ההוא.

(הרב משה קורדובירו, הרמק, דע את אלקי אביך, ב')

**(מג) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמוד עם תינוק בן
תשעה שנים ספר הזהר והתקונים**

ולו עמי שומע לי בדור הזה שהמינות גובר היו לומדין עם
תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים להגות בהם והיה
יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים.

(רבי יצחק אציק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ').

**(מד) לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו
זכרונם לברכה**

לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו
זכרונם לברכה.

(מעשה איש למרן הגאון הקדוש בעל החזון איש זכר צדיק לברכה)

**(מה) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק
בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד
זקן**

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים
ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת
ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד
ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד

אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה, אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו)

מו) אפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא ובדאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב ודגלו עלי אהבה פרשו רבותינו זכרונם לברכה ודלוגו עלי אהבה הא למה הדבר דומה לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חצין של תבות בלעגי שפה ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו כך יושב בשמים שחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אף אין דעתו משגת או אין לו מי שילמדנו ולומד כפי שיודע בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד אין טענה זו פוטרנו ליום הדין כי יכול ללמד כמו שיודע.

(רבי אליעזר בר יצחק פאפו, פלא יועץ, ערך זהר.)

מז) החפץ חיים זכר צדיק לברכה פוסק: על למוד ספר הזהר אין שום הגבלה – ילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים

וכן אמר הגאון הצדיק רבי שלמה בלום זכר צדיק לברכה משם רבו החפץ חיים זכר צדיק לברכה, שעל למוד ספר הזהר אין שום הגבלה כי רבו מדרש. והיה החפץ חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים.

(רבי יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בגן יוסף)

מח) על ידי למוד ספר הזהר והתקונים וכתבי מרן האר"י מבער הקוצים והרע שבנפשו, ויזכה לדבק עצמו באור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שבעולם – אמר מרן

הָאֵר"י, שְׁבִיזְמַן הַזֶּה נִסְתָּרוֹת נַעֲשׂוּ נִגְלוֹת וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַמָּקוֹם לְלַמֵּד בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה וּלְגַלוֹת רִזִּין לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל

ובַּעֲת עֲקֵבְתָּא דְּמִשְׁיחָא הַתְּגַבְּרוֹת הָרַע וְהַעֲזוֹת וְהַמַּדּוֹת רַעוֹת
בְּהִנְהָגוֹת רֵאשִׁי עָרְב רַב נִתְּגַלָּה הָאוֹר הַגָּנוּז מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר הַזֶּה
וְהַתְּקוּנִים וְאַחֲרֵיהֶם כְּתִבִּי מֶרֶן הָאֵר"י וּבָזָה הַלְמוּד מִבַּעַר הַקּוֹצִים
וְהָרַע שֶׁבִּנְפָשׁוֹ וַיִּזְכֶּה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר עֲלִיוֹן וַיִּזְכֶּה לְכָל מַדּוֹת
טוֹבוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְלָזָה נִתְּגַלָּה הָאוֹר הַזֶּה. וְעַקֵּר לַמּוֹדֵד בְּפִנְיָמִיּוֹת
הַתּוֹרָה יִהְיֶה שֶׁתִּשְׁיֵג הָאֶרֶץ וְחַיּוֹת אֱלֻקִּית בְּנִפְשָׁךְ בָּעֵת לַמּוֹדֵד וּבְכָל
הַיּוֹם... אָמַר מֶרֶן הָאֵר"י שְׁבִיזְמַן הַזֶּה נִסְתָּרוֹת נַעֲשׂוּ נִגְלוֹת
וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַמָּקוֹם לְלַמֵּד בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה וּלְגַלוֹת רִזִּין לְכָל בֵּר
יִשְׂרָאֵל.

(רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים רח:)

מַט) לְהִלָּהִיב לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגָּנוּז עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל יְדֵי חֻכְמַת הַזֶּהר

לְהִלָּהִיב לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל לְתוֹרָה וְלַעֲבוּדָה בְּחֻכְמָה הַפְּנִימִיּוֹת
מִתּוֹקָה מִדְּבֶשׁ וְנִפְתַּת צוּף מְאִירוֹת עֵינַיִם וּמִשִּׁיבוֹת נֶפֶשׁ חֲמוּדָה גְּנוּזָה
מִתּוֹק הָאוֹר לְעֵינַיִם וְטוֹב לְנֶפֶשׁ לְזַכָּה וּלְהַאֲיִרָה בְּמַדּוֹת טוֹבוֹת
יִשְׁרוֹת לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגָּנוּז עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל יְדֵי
חֻכְמַת הַזֶּהר... וְעַקֵּר הַתְּגַלּוֹת הַחֻכְמָה הַזֹּאת בְּדוֹרְנוֹ לֹא הָיָה אֶלָּא
לְהַאֲיִר עַל הַנֶּפֶשׁ לְזַכָּה בְּתִשּׁוּקָה וּדְבִקוֹת אֲהָבָה וַיֵּרָא בְּקִדְשָׁהּ
טְהוֹרָה וְעֲנָה... כִּי הַתְּגַלּוֹת הָאוֹר הַצָּפוֹן הַזֶּה בְּיָמֵינוּ הָיָה לְהַאֲיִר
עֲלֵינוּ וְעַל נַפְשֵׁנוּ לְהַסִּיר מֵאֲתָנוּ כָּל הַזְּהֻמוֹת וְתַאֲווֹת הָרַעוֹת
לְטַעַם מְאוֹר עֲלִיוֹן אוֹר צַח מִמֶּשׁ טַעַם עוֹלָם הַבָּא וּלְהַסִּיר
הַקּוֹצִים מִדּוֹת רַעוֹת וְגִאָוָה וְהַשְׁתָּרוֹת עַל רַעְהוֹ וַיֵּתֶר מַדּוֹת
רַעוֹת אֲשֶׁר הֵם לְשִׁכִּים בְּעֵינֵינוּ קִנְיָה וְשִׁנְיָה וְאַהֲבַת רַעוֹת.

(רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נתיב מצוותיך, בהקדמה)

נ) אין הזהר מדבר במקרים גשמיים כלל, אלא בעולמות עליונים

כי האמת הוא, שאין הזהר מדבר במקרים גשמיים כלל, אלא בעולמות עליונים, שאין שם סדר זמנים כמו בגשמיות, וזמנים הרוחניים מתבארים בשנוי צורות ומדרגות הם למעלה ממקום וזמן.

(רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, ונצא עם פרוש הסלם דף סב. מאמר צדיק עליון צדיק תחתון)

נא) החיד"א פוסק: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תקון גדול לנשמה, לפי שהגם דכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלבשה בכמה ספורים, ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על פשט הפשוט. אבל ספר הזהר הן הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מוכן מקצר המשיג ועמק המשיג.

(רבי חיים יוסף דוד אזולאי, החיד"א, מורה באצבע, אות מד)

נב) ההוגה בספר הזהר ובדברי חכמי אמת וביותר בכתבי האר"י זכרוננו לברכה יגלו שערי אורה ופתחי חכמה, ויחשב פאלו עומד הוא כל היום תמיד בחצרות השם ומשפנותיו ברזין דאורייתא

אין שעור וערך למעלת ההוגה בדברי אלקים חיים, בספר הזהר וכל הנלוים אליו, ובדברי חכמי אמת וביותר בכתבי האר"י זכרוננו לברכה הברורים... כי על ידי העסק התמידי יגלו שערי אורה ופתחי חכמה לכל ההולך בתם בדרך השם, אשר חמדה נפשו לקרבה אל היכל מלך הכבוד חי העולמים ברוך הוא, ועל כן יהיו ברוכים כל המתנדבים לעסק בכמה אפלו שעה או

**שְׁתֵּים בְּיוֹם מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ... וּמִחֲשֶׁבֶת טוֹבָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִצְרָפָה לְמַעֲשֶׂה, וַיַּחֲשֹׁב כָּאֱלוֹ עוֹמֵד הוּא כָּל הַיּוֹם תָּמִיד בְּחִצְרוֹת
הַשֵּׁם וּמִשְׁכָּנֹתָיו בְּרִזִּין דְּאוּרִיתָא.**

(אוהב ישראל בקדושה, 232)

**נג) לְלַמֵּד אֶת כָּל הַסְּפָרִים עִם דְּבָרֵי זֶהר הַקָּדוֹשׁ וְסִפְרָא
דְּצִנִּיעוּתָא, סִפְר הַבְּהִיר וְסִפְר יִצְיָרָה, וְכָל מִדְרָשֵׁי חֲכָמֵינוּ
זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה, בְּעִיּוֹן וּבִבְקִיאוּת, צָרִיךְ עַל זֶה הַתְּמִידָה
גְּדוּלָּה, מִמָּשׁ כְּהַתְמַדַּת הַשֵּׁם וּפּוֹסְקִים**

יַדע כְּבוֹדוֹ, שְׂכָל עֵקֶר כּוֹנְנֵי בְּחוּבְרוּתִי, וּבְכָל מָה שְׁאֲנִי כּוֹתֵב,
הוּא רַק לְעוֹרֵר לִבִּי תִלְמִידֵי חֲכָמִים, זְקֵנִים וְצָעִירִים, לְעִסֵּק בְּעִיּוֹן
בְּפִנְיָמִיּוֹת הַתּוֹרָה... וְלַלְמֵד אֶת כָּל הַסְּפָרִים עִם דְּבָרֵי זֶהר
הַקָּדוֹשׁ וְסִפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא, סִפְר הַבְּהִיר וְסִפְר יִצְיָרָה וְכָל
מִדְרָשֵׁי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה בְּעִיּוֹן וּבִבְקִיאוּת, צָרִיךְ עַל זֶה
הַתְּמִידָה גְּדוּלָּה, מִמָּשׁ כְּהַתְמַדַּת הַשֵּׁם וּפּוֹסְקִים.

אֲמֵנָם לֹא הַכֹּל מוֹכֵנִים לָזֶה מִטְּבַע נַפְשָׁם, עַל כֵּן כָּל מִי שְׁאֲנִי
מִסְגֵּל וְלִבּוֹ לֵב חָרִיף, וְדַאי שְׁעָלִיו לְהַאֲרִיךְ בְּעֵמֶק פִּלְפּוּל גִּמְרָא פְּרוּשׁ
תּוֹסָפוֹת וּפּוֹסְקִים, אֲבָל מִי שְׁמִכְשֹׁר לְעִסֵּק בְּעִיּוֹן חֲכָמָתָא וְקִבְלָה עַל
כֵּן הוּא צָרִיךְ לְסַדֵּר לוֹ סְדָרִים קְצָרִים... אֲבָל עֵקֶר לְמוֹדוֹ צָרִיךְ
שְׂיָהֲנָה לְהַכִּיר אֶת קוֹנוֹ.

(אגרות א', מא – מב)

**נד) כְּשֶׁעוֹסֵק בְּחִבּוּר זֶה מְעוֹרְרִים כַּח הַנִּשְׁמוֹת וְכַח
הַצְּדִיקִים הֵהֱם עִם כַּח מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם –
וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ הַתּוֹעֵלֶת וְאוֹתוֹ הָאוֹר הַקּוֹדֵם שְׁגִלָּה רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחִבְרֵיו בְּשַׁעַת חִבּוּרֵם**

**כְּשֶׁעוֹסֵק בְּחִבּוּר זֶה מְעוֹרְרִים כַּח הַנִּשְׁמוֹת וְכַח הַצְּדִיקִים
הֵהֱם עִם כַּח מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם... כִּי בִּהְיוֹתָם מִתְעַסְקִים בּוֹ
הֵם מִתְחַדְּשִׁים הָאוֹר הַמִּתְחַדֵּשׁ שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ בְּעַת חִבּוּרוֹ, וּמִזְהִירָה הַשְּׂכִינָה
וּמֵאִירָה מֵאוֹתוֹ הָאוֹר כִּתְחַלֵּת חֲדוּשָׁה אַז, וְכָל הָעוֹסְקִים בָּהּ**

**חוזרים ומעוררים אותו התועלת ואותו האור הקודם שגלה
רבי שמעון בן יוחאי וחבריו בשעת חבורו.**

(הרב משה חיים בן יעקב קורדובירו, הרמ"ק, אור יקר, שער א' סימן ה')

**נה) שיתחזק כל בר ישראל ללמוד בזהר הקדוש אף
שיעבר עליו כמה נסיונות להפריד אותו חלילה מללמוד
בזהר הקדוש**

**שיתחזק כל בר ישראל ללמוד בזהר הקדוש אף שיעבר
עליו כמה נסיונות להפריד אותו חלילה מללמוד בזהר הקדוש**
וכן אם עבר עליו כמה נסיונות מבני אדם המגשמים בחמר שלהם
שהם ליצני הדור רחמנא ליצלן והוא יושב ביניהם כשושנה בין
החוחים... שיתחזק בעל נפש מישראל הרוצה לדבק בדבקות
הבורא ברוך הוא... אף על פי שנקאה לו במקצת איזה פעמים שהוא
כשושנה בין החוחים אל ישגים על זה, חזק ונתחזק בכח האין
סוף ברוך הוא וברוך שמו.

(הרב אליעזר בר שם טוב פאפו, דמשק אליעזר, בהקדמה דרך הקדש אות יב)

**נו) השמר פן ישיאך לבבך לחדל מללמוד דף זהר בכל יום
דף זהר הקדוש... והשמר פן ישיאך לבבך לחדל מזה.**

(רבי משה גרינלד מחוסט, - הנהגות רבי משה גרינלד, אות כא)

**נז) הבני יששכר מדינוב פוסק: עובד אלקים הינו
העוסק בתלמוד ובהזר, לא עבדו - העוסק בתלמוד לבד
ואינו עוסק בזהר**

**ושבתם וראיתם בין צדיק וכו' בין עבד אלקים לאשר לא עבדו,
עובד אלקים הינו העוסק בתלמוד ובהזר. לא עבדו - העוסק
בתלמוד לבד ואינו עוסק בזהר.**

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, מען גנים, פרק א' אות ב')

נח) תדבק בספר הזהר כאשר ידוע מפי קדמונינו סגלת עסק ספר הקדוש

שמעוני אחי ורעי החברים המשתוקקים ומבקשי אמת אמתת
עבודת הלב לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו, נפשי תשתוחח
ותדבק בספר הזהר כאשר ידוע מפי קדמונינו סגלת עסק
ספר הקדוש.

(רבי צבי הירש איקנשטיין מזידיטשוב, סור מרע, דף ד:)

נט) לומר זהר בכל יום מציל ממינות ואפיקורסות

אמר: קדם ביאת המשיח תתגבר מינות ואפיקורסות
רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזה לזהר בשלשה דברים הללו,
האחד לומר בכל יום זהר אף על פי שאינו מבין מה שאומר, כי
אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב.

(אור ישרים, מירא דכיא)

ס) ולמד זהר הקדוש בשבת בבקר ובחל אחר חצות לילה

ילמד בשבת קדש זהר הקדוש וכתבי מרן האר"י זכרוננו
לחיי העולם הבא, וכן בחל ילמד דיקא אחר חצות לילה האחרון
עד אור הבקר, ואל ילמד כלל בזהר ובכתבי מרן האר"י זכרוננו לחיי
העולם הבא בתחלת לילה ראשונה בימי החל, אבל בשבת מתר
ובבקר צריך לטבל.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סא) גם הצעירים יאמרו זהר

מסכימים אנחנו (לצעירים השואלים) שתאמרו זהר.
ולפעמים כשאין אפשרות ללמד גמרא ילמד כפי מצבו והשגתו
משניות או זהר, אי אפשר תמיד לקבץ מה ללמד, אצל השם יתברך
מה שלומדים הינו הן ובלבד שיהיה באמת.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סב) האר"י זכרוננו לברכה: ללמוד זהר בבקיאאות ובלי שיעמיק בעיון] 40 50 דפים בכל יום

אמר לי הרב אברהם הלוי ישמרהו צורו ויחיהו שאמר לו מורי זכרוננו לברכה עצה לענן ההשגה, והיא זו שלא ישיח שיחה בטלה ושיקום בחצי הלילה ויבכה על חסרון הידיעה ושלמד בזהר דרך בקיאאות בלבד, בלי שיעמיק בעיון, מ' או נ' עלים בכל יום, ושיקרא בספר הזהר פעמים רבים, ואמנם אמר לי מורי זכרוננו לברכה, כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי שטרח במאד מאד בחכמה זאת, ואמרתי לו כי גם הרמ"ק זכרוננו לברכה וגם אני חיים טרחת במאד מאד בחכמה זאת, ואמר לי שהאמת הוא שטרחנו מאד מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי כמה לילות היה נשאר בלתי שנה על מאמר אחד של ספר הזהר, ולפעמים ששה לילות של ימי החל שבשבוע היה מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזהר בלבד, ולא היה ישן כל הלילות ההם, רב פעמים.

(הנהגות צדיקים - הנהגות טובות מרבי חיים ויטאל)

סג) ללמוד קדם השנה בזהר הקדוש

יזהר ללמוד בכל לילה קדם השנה או באגדה או בזהר הקדוש.

(הנהגות צדיקים - הנהגות טובות - נסח ב' מרבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זכר צדיק לברכה)

סד) זהר בכל יום

ילמד בכל יום תנ"ך משנה גמרא ופוסקים וזהר ומדרשים ואגדות וספרי וראה, כי הם מוכיחים את האדם שיהיו כל מעשיו ולמודו לשם שמים.

(הנהגות צדיקים - הנהגות קדושות על פי סדר אל"ף ביי"ת מרבי יחיאל מיכל מזלוטשוב)

סה) שְׁקִידָה רַבָּה בְּסֵפֶר הַזֹּהָר

צָרִיךְ לְחַכְמָה זֶה לֵב נָבוֹן וּמֵלֵא יִרְאֵת הַשֵּׁם וּשְׁקִידָה רַבָּה בְּסֵפֶר הַזֹּהָר.

(הנהגות צדיקים - סדר קביעת התורה מרבי שבתי מראשקוב)

סו) יִלְמַד זֹהָר בְּכָל יוֹם

יִלְמַד בְּכָל יוֹם תַּנ"ךְ מִשְׁנָה וּגְמָרָא זֹהָר מְדַרְשִׁים וְאֲגָדוֹת וּפְסָקִים, וּבְסֵפֶר יִרְאִים מֵאֵד וּמֵאֵד כִּי הַסֵּפֶר יִרְאִים מְזִכִּירִים אֶת הָאָדָם שֶׁיְהִי כָל מַעֲשָׂיו וְלִמּוּדָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ.

(הנהגות צדיקים - הנהגות טובות מרבי צבי הירש מנדבורנה)

סז) לַעֲסֹק סְמוּךְ לַשְׁכִּיבָה בְּסֵפֶר זֹהָר הַקָּדוֹשׁ

יִזְהַר לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה סְמוּךְ לַשְׁכִּיבָה אֵיזָה שְׁעוֹר גִּירְסָא בְּמִשְׁנֵיּוֹת אוֹ בְּסֵפֶר זֹהָר הַקָּדוֹשׁ אֲשֶׁר קִדְּשֵׁת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לְמַד בְּשִׁכְבוֹ תִּנָּצֵר אוֹתוֹ.

(הנהגות צדיקים - אזהרות ותקונים מרבי חיים יוסף דוד אזולאי - החיד"א)

סח) לַמּוֹד הַזֹּהָר בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת

לַמּוֹד הַזֹּהָר בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וְכָל שֶׁכֵּן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמָר יַעֲשֶׂה בּוֹ תִּקּוֹן לְמַעַלָּה בְּשַׁעָה אַחַת מִה שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בְּלִמּוּד הַפֶּשֶׁט שָׁנָה תְּמִימָה.

(הרב שלום בן משה בוזגלו, כסא מלך, תקון מג אות ס')

סט) כִּי לֹא עַל חֲנָם כָּפִי רְצוֹנָם פִּסְקוֹ טֵמָא טְהוֹר אֲסוּר וְהִתֵּר כָּשֶׁר וּפְסוּל אֶלָּא מִתּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה

כִּי לֹא עַל חֲנָם כָּפִי רְצוֹנָם פִּסְקוֹ טֵמָא טְהוֹר אֲסוּר וְהִתֵּר כָּשֶׁר וּפְסוּל אֶלָּא מִתּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּנוֹדָע לְיֹדְעֵי חָן.

(הרב חיים ויטאל, כתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורנו הרב רבי חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן, ג')

**(ע) הַשֵּׁל"ה הַקָּדוֹשׁ פּוֹסֵק: מִי שֶׁלֹּא רָאָה אֹר חֲכָמָה
הַקֶּבֶלָה לֹא רָאָה מְאֻרוֹת מִיָּמָיו, וְכָל הַפּוֹרֵשׁ מִמְּנָה פּוֹרֵשׁ
מֵהַחַיִּים הַנִּצְחָיִים הַרוֹחֲנִיִּים**

הוא סוד למוד חכמת הקבלה אשר מחכימת פתי, ומי
שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו, כי אז יבין
וישכיל סוד אחדותו ברוך הוא וסוד השגחתו... וכל הפורש ממנה
פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים.

(רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ, השלה הקדוש, מאמר ראשון דף ל)

**(עא) סֵפֶר הַזִּהָר הוּא כְּמוֹ תִּבְת־נח – וְאִפְּלוּ אִם יִהְיֶה רָשָׁע
אֵין חֲשֵׁשׁ אִם יִכָּנֵס**

כי חבור זה שנקרא ספר הזהר הוא כמו תבת נח, שבו היו
מיינים הרבה ולא היה קיום לאותן המינים והמשפחות כלם אלא על
ידי פניסתם להתבה כן הוא ממש... כן יכנסו הצדיקים אל סוד אור
חבור הזה להתקיים, וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו,
אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבת את הפרזל
ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו, ואפלו אם
יהיה רשע אין חשש אם יכנס.

(אור זקר, שער א' סימן ה')

**(עב) לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים אֲלָא עַל יְדֵי לְמוּד הַזִּהָר –
בְּדוֹר הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינָתָא עֲלִיוְנָה אֲלָא עַל
יְדֵי הַזִּהָר וּכְתָבִי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בְּלִבָּד**

לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר... ובדור
הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על ידי הזהר
וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקדש, ובדור
הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי לבלות יום בלתי
קדשה לראות טוב עולם הבא בעולם הזה ידבק נפשו בספר
הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד.

(רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומנה, היכל הברכה, דברים נח:)

עג) הזהר מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו – "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח

הנה ביום הזה אשר נכתב הספר הקדוש הזהר שהוא מהארת האור כי טוב הגנוז... וזה מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו. "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח.

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, בני יששכר, מאמרי חדש איר מאמר ג' אות ד')

עד) גאלת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד הזהר ובפנימיות התורה

הרי לעיניך, שגאלת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד הזהר ובפנימיות התורה.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, קבלה למתחיל, הקדמה לספר הזהר, אות ס"ט, עמוד 61)

עה) למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע – מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת?

למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע, כי גלוי החכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא. כדי שיהיה לנו מגן עתה לאחז בלבב שלם לאבינו שבשמים. כי אותן דורות קודמים היו אנשי מעשה וחסידים והמעשים טובים היו מצילין אותן מפני המקטרגים. עתה רחוקים אנו משרש העליון כמו השמרים בתוך החביות. מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת.

(הרב יעקב צמח בהקדמתו לעץ חיים)

**(עו) מִשְׁנַת ה' ש' לִיצִירָה מִצֹּה מִן הַמִּבְחָר שִׁיתַּעֲסֻקוּ
בְּרַבִּים גְּדוּלִים וְקִטְנִים בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת – אַחֵר שְׂבֻכּוֹת זֶה
עֲתִיד לָבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזֻכּוֹת אַחֵר, אֵין רְאוּי
לְהִתְרַשֵּׁל.**

וּמִצָּאֵתִי כְּתוּב כִּי מֵה שְׁנֵיגָזָר לְמַעֲלָה שְׁלֹא יִתַּעֲסֻקוּ בְּחֻכְמַת
הָאֱמֶת בְּגִלּוּי הִיָּה לְזִמְן קָצוּב עַד תַּשְׁלִים שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשָּׁם וְאַיִלָּה...
וְהִתְרָה הַגְּזֵרָה וְהַרְשׁוֹת נְתוּנָה לְהִתַּעֲסֵק בְּסֵפֶר הַזֹּהֵר. וּמִשְׁנַת ה' ש'
לִיצִירָה מִצֹּה מִן הַמִּבְחָר שִׁיתַּעֲסֻקוּ בְּרַבִּים גְּדוּלִים וְקִטְנִים...
וְאַחֵר שְׂבֻכּוֹת זֶה עֲתִיד לָבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזֻכּוֹת אַחֵר,
אֵין רְאוּי לְהִתְרַשֵּׁל.

(רבי אברהם בן מרדכי אזולאי, אור החמה, בהקדמה)

**(עז) מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתַּחֲיִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֶּאֱן קְדָשִׁים
כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּקִטְנוּתָם בֶּר ט' ו' שְׁנִים סֵפֶר הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ –
רַק עַל פִּי חֻכְמַת הַקְּבֵלָה תִּוְשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת
עוֹלָמִים**

מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתַּחֲיִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֶּאֱן קְדָשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין
בְּקִטְנוּתָם בֶּר ט' ו' שְׁנִים סֵפֶר הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי ... וְהָיוּ בּוֹדְאֵי הַגָּאֹלָה בְּקִרְוֹב בְּלִי שׁוּם
חֲבִלֵי שֶׁל מְשִׁיחַ. וּכְבֵּר כָּתַב הַרַב רַבִּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֱמוּנוֹת כִּי
רַק עַל פִּי חֻכְמַת הַקְּבֵלָה תִּוְשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת
עוֹלָמִים, כִּי רַק הוּא חֻכְמָה אֱלֹקִית הַמְּסוּרָה לְחֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל מִימֵי
קֶדֶם וְשְׁנִים קִדְמוֹנוּת וְעַל יְדֵה יְגָלָה כְּבוֹד אֱלֹקִים וּכְבוֹד תּוֹרַתוֹ
הַקְּדוֹשָׁה.

(רבי שבתי בן יעקב יצחק ליפשיץ, סגלת ישראל, מערכת ז' אות ה')

**עח) על ידי למוד בספר הזהר והתקונים וכתבי מרן
מבטלין כל גזרות רעות וממשיכים שפע ואור חיות אדם
הישראלי – חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר
ובכתבי מרן ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה
ואהבה**

וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י
וספר הזהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי בעקבות משיחא אשר
הרע והמינות גובר היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזהר
והתקונים כתבי מרן והיו מבטלין כל גזרות רעות והיו
ממשיכים שפע ואור... חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר
ובכתבי מרן ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה ואהבה כל
אחד לפי השגתו וקדשתו וכל ישראל קדושים.

(רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**עט) להיות נוהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה
והזהר הקדוש בחלק נכבד ביותר בסדר היום, ואף רב
שעות היום**

התורה היא אמצעי בלבד. והעסוק בה צריך להיות מתוך
שאיפה ורצון עמוק לדבקות בהשם. ושום כונה אחרת אסורה בהיכל
השם. ברור, שאם לומדי התורה היו עוסקים בה מתוך אהבת השם
היוקדת בלבם, והרצון להדבק בו הוא זה שהיה ממלא את כל
ישותם, לא היה נוצר שום וכוח בקשר לפנימיות התורה, וכלם היו
נוהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה והזהר הקדוש
בחלק נכבד ביותר בסדר יומם, ואף רב שעות ימיהם.

(שביל הפרדס, כרך יא, פרשת וישלח תשנז)

(פ) מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדיו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן

(פא) בזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא ליצלן

מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדיו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן.

וידוע ומפרסם בספרים הקדושים שבזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא ליצלן... לאור זאת, ומתוך צפיה אמתית לביאת משיח צדקנו, החלטנו להקים את עמדת היכלא דרשב"י אשר תפעל ללא כל מטרת רוח ואשר שמה לה מטרה אחת ויחידה: לקרב את גאלת ישראל ברחמים ולבטל כל גזרות קשות מעם ישראל, וזאת בעקר על ידי הפצת הזהר הקדוש ומעלתו הגדולה...

(פב) חלקת הזהר הקדוש ל-50 חוברות – שכל אדם מישראל יוכל לעסק מידי יום ביומו בספר הזהר הקדוש, ולסימו בסיעתא דשמיא בנקל במשך שנה. חלקת תקוני הזהר ב-8 חוברות מחלק ל-40 יום בנגד ימי אלול ועשרת ימי תשובה, כדי לסים את ספר תקוני הזהר בימי הרחמים והסליחות בנהוג

וכעת זכנו השם יתברך ברחמיו וברב חסדיו למתנת חנם, להיות שליחים של בית ישראל ולהוציא לאור את ספר הזהר הקדוש במהדורה נפלאה ומיוחדת המחלקת לחמשים חוברות בנגד שבתות השנה ובחלקה פנימית לשבעת ימי השבוע, כדי

שכל אדם מישראל יוכל לעסוק מדי יום ביומו בספר הזהר הקדוש ולסימו בסיעתא דשמיא בנקל במשך שנה.

כמו כן הוספנו למהדורה זו את ספר תקוני הזהר בשמונה חוברות מחלק בחלקה פנימית לארבעים יום כנגד ימי אלול ועשרת ימי תשובה, כדי להקל על הצבור הלומדים המעניינים לסיים את ספר תקוני הזהר בימי הרחמים והסליחות פנהוג.

(מתוך הקדמת הגאון הצדיק המקובל רבי בניהו יששכר שמואלי שליט"א לספריו הקדושים זהר הקדוש המחלק יוצא לאור על ידי היכלא דרשב"י - ירושלים)

פג) קריאה קדושה להתחזק בדברי קדשו של רשב"י זכותו יגן עלינו אמן, המבטיח שבזכות הקריאה בספר הזהר הקדוש נצא מן הגלות ברחמים, (אף ללא הבנה כלל, כידוע מדברי רבותינו), וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק

קריאה קדושה:

בימים קשים אלו העוברים על כלל ישראל, השם יצילנו, ואין איש יודע מה ילד יום, ורבים שואלים ומבקשים עצה ותושיה במה לעורר רחמי שמים ולבטל כל גזרות קשות השם ישמרנו. עקר הכל, כידוע מדברי חכמינו זכרונם לברכה, חובה קדושה על כל אחד ואחד למהר ולפשפש במעשיו ולעשות תשובה מעמק לבו ולהרבות בלמוד התורה ובפרט למוד ההלכה, שידע לקיים מצוות השם בכל דקדוקיהם, וכן במצוות שבין אדם לחברו, להרבות בתפלה ובתחנון לבורא עולם שיחיש לגאולנו ויאמר לצרותינו די.

כמו כן יש להתחזק בדברי קדשו של התנא האלהי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן, המבטיח שבזכות הקריאה בספר הזהר הקדוש נצא מן הגלות ברחמים, (אף ללא הבנה כלל, כידוע מדברי רבותינו). וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק.

**לכן כל אחד ואחד ישתדל מדי יום לקרא מספר דפים
מספר הזהר הקדוש להצלחת כלל ישראל ולקרוב הגאולה...
ויהי רצון שזנכה לגאולה הקרובה בקרוב ממשי וכל הישועות, אמן
ואמן בברכה ובתפלה לשלום עם ישראל.**

(מתוך קריאת הגאונים הצדיקים: רבי יצחק פדורי זכר צדיק וקדוש לברכה, רבי יחיאל
פישל אייזנבאך זכר צדיק וקדוש לברכה. ולהבדיל בין חיים לחיים הגאונים הצדיקים:
הגאון הצדיק רבי עובדיה יוסף שליט"א, הגאון הצדיק המקביל רבי בניהו יששכר שמואל
שליט"א, רבי ראובן אלבז שליט"א, ועוד)

פר) הספמת המקביל רבי יצחק פדורי זכר צדיק לברכה על הדפסת הזהר

הנה באו לפני תלמידי כבוד קדשת האדמור הרב ברוך שלום
הלוי אשגל זכר צדיק לברכה ובגדס תכריז כתביו. באורים על תורת
האר"י הקדוש ובתורת אביו איש האלקים מרן בעל הסלם על הזהר
הקדוש, וכבר הסכימו צדיקי וגאוני ארץ מן הדור הקודם על תורתו
הטהורה לשם שמים של שר בית הזהר קדש הקדשים כבוד קדשת
אדמור הרב יהודה לייב הלוי אשגל זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי
העולם הבא זכותו יגן עלינו, כי חזו נכוחה יחידות מפעליו, אשר
מתוך התגלות רוח השם עליו השפיל להוציא מאפלה לאורה
את מאור התורה הזהר הקדוש וכתבי האר"י הקדוש, ושמחה
ירדה לעולם כביום נתינת התורה ממש. ואורו הקדוש יאיר
דרכנו נכוחה היאך הדרך לתקן עצמנו ולכוון צעדינו לקראת
ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

(מתוך הספמת זקן המקבילים פאר הדור והדרו הצדיק החסיד רבי יצחק פדורי זכר צדיק
לברכה, תמוז תשנו על הזהר עם פרוש הסלם)

פה) הספמת רבי אליהו לאפיאן זכר צדיק לברכה על הדפסת הזהר

הנני להביא לפניכם שאבי הגאון הצדיק (רבי אליהו לאפיאן)
זכר צדיק לברכה, שאחר שזכה ללמד תורת החן והגיע למעלות
רמות פידוע לכל, וכשהגיעו ספרי בעל הסלם לידי עסק ועמל בהם
בכל כחו, והפליג בשבחם ואמר שזו השיטה נכונה והאמתית

ומביאה את האדם לדבקות בהשם, ולהבין את כל דברי האר"י הקדוש זכותו יגן עלינו אמן, וכדאי לעסוק בה, כי הוא מסביר כל דבר בטוב טעם השוה לכל נפש.

(מתוך הסכמת הגאון רבי חיים שמואל בהגאון הצדיק רבי אליהו לאפיאן זכר צדיק לברכה, מחבר ספר ריוחא שמעתתא על השב שמעתתא, כח תמוז תשנו על הזהר עם פרוש הסלם)

פו) הסכמת רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק וקדוש לברכה על הדפסת הזהר

האמת אגיד, שאני יודע מן ערכי, כי אפלו בפשט אני כדאי לתן הסכמה, וכל שכן בדבר שלא בי הוא, אבל כולי עלמא מכירים את כבוד... הכהן הגדול בלמוד הקבלה ומפרסם שמו... אחד מיקירי ירושלים וחכמיה העוסק בתורה לשמה ומגלה צפונייה, הלא הוא האי גברא רבא ויקרא ידידי הוא הקשור במוסרות לבבי... בראתו הקודמתו כבוד קדשת הרב הגאון רבי יהודה לייב אשגל שליט"א... ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שכל ברכותיו יתקיימו ובעזרת השם המכסה לישועה קרובה.

(מתוך הסכמת הראב"ד הגאון הצדיק רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק וקדוש לברכה על הזהר עם פרוש הסלם)

פז) ותרב הדעת שנפתחו שערים ללמוד וללמד גם לפשוטים הקדוש גם לפשוטים במונו

אשרי חלקו שזכוהו מן השמים להגדיל תורה ולהאדירה בבאור נפלא, חמיד ורגיג אשר יהיה לתועלת עם סגלה בעזרת השם, **ותרב הדעת שנפתחו שערים ללמוד וללמד גם לפשוטים במונו** ושכרו רב בלי ערך – וכאשר מפרש יוצא מדברי הזהר הקדוש שהעתיק בהקדמתו, שבזכות למוד הזהר הקדוש יעזר לנו הקדוש ברוך הוא למיפק מן גלותא.

(הסכמת הגאון הקדוש מקאשוי רבי רפאל בלום זכותו יגן עלינו אמן, לספר הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

**פח) לְכָל הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם הָעוֹסְקִים בַּמִּלְאכַת הַקֹּדֶשׁ
בַּהֲפָצַת הַזֹּהַר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ – עַל יְדֵי מַפְעַל הַזֹּהַר
הָעוֹלָמִי!**

אֲשֶׁר־יִחַלְקֶכֶם שְׂזִכִיתֶם לְסִיעַ לְמַפְעַל קָדוֹשׁ וְיִקָּר הַמְזוּרָה וּמִקְרָב
הַגְּאֻלָּה כְּהַבְטַחְתָּ מִשֶּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם לְרִשְׁבִּי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
אֲמֵן בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ פָּרִשְׁתָּ נָשָׂא, "בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סִפְר
הַזֹּהַר יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי". שְׂבִזְכוּת חֲבוּרָךְ, סִפְר הַזֹּהַר
הַקָּדוֹשׁ, יֵצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים לֹא צְרוּת וְיִסּוּרִים
וּלְאֵל צַעַר חֲבִלִי מְשִׁיחַ!

**וְאִף מִשְׁמִים הַסִּפִּימוּ לְכָר! כְּמִבְאָר בְּסִפְר תְּקוּנֵי הַזֹּהַר
(תְּקוּן שְׁתִּיתָאָה בְּסוּפּוֹ), שְׂבִשְׁעָה שְׂאֵלִיהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב
נִגְלָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וּלְחֲבֵרָא קְדִישָׁא שְׁעִמּוֹ וְלַמַּד
עִמְהֶם סְתָרֵי תוֹרָה בְּעִנְיָן תְּקוּנֵי נִשְׁמוֹת, יֵצְאָה בֵּת קוֹל מִשְׁמִים
וְאָמְרָה לָהֶם "כְּמָה רַב כַּחוּ וְקִדְשְׁתוּ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי
בְּעוֹלָם", וְאַחֵר כֶּה הוֹסִיפָה וְאָמְרָה נְבוּאָה בְּזוֹ הַלְשׁוֹן, "וְכְמָה בְּנֵי
נָשָׂא לְתַתָּא יִתְפָּרְנִסוּן מִהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ כִּד יִתְגַּלּוּ לְתַתָּא בְּדָרָא
בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמִיא, וּבְגִינִיָּה, "וְקִרְאֶתֶם דְּרוּר בְּאַרְצֵךְ". וּבַלְשׁוֹן
הַקָּדֵשׁ: כְּמָה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה יִתְפָּרְנִסוּן מִזֶּה הַחֲבוּר שֶׁלָּךְ כְּאֲשֶׁר
יִתְגַּלּוּ לְמַטָּה בְּדוּר הָאַחֲרוֹן בְּסוּף הַיָּמִים, וּבְזְכוּתוֹ יִתְקַים הַפְּסוּק
"וְקִרְאֶתֶם דְּרוּר בְּאַרְצֵךְ" - הַמְרַמֵּז עַל הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.**

גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת הִכִּירוּ בְּגִדְל הַמַּעֲלָה שֶׁבְּלִמּוּד סִפְר
הַזֹּהַר, שְׂמַבְטֵל כָּל מִינֵי פְרַעְגִּיּוֹת וּגְזֵרוֹת קִשּׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא
וְחִרְבָּא וּבִזָּה מַעֲלָמָא. הֵם, שְׂיָדְעוּ אֶת עֵצָם קִדְשָׁתָהּ אֶפְלוּ בְּאַמִּירָה
בְּעִלְמָא. וּמִי לָנוּ גְּדוּל כְּהֶרְמַח"ל זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמֵן - רַבִּי מִשֶּׁה
חַיִּים לוּצְאָטוּ זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמֵן, בַּעַל
הַ"מְסַלֵּת יִשְׂרָאֵל", אֲשֶׁר הָיָה בְּקִי עֲצוּם בְּכָל מַכְמֵנֵי הַתּוֹרָה וְלֹא מְצָא
עֲצָה לְבַטֵּל גְּזֵרוֹת מַעַם יִשְׂרָאֵל אֶלָּא אֶת הָעֲצָה הַזֹּאת, לְמוּד בְּסִפְר
הַזֹּהַר בְּרִצָּף לֹא הִפְסֵק, שְׂבִכְחֵם הַקִּדְשָׁה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל סִפְר הַזֹּהַר
הַקָּדוֹשׁ לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת וּלְקָרֵב הַגְּאֻלָּה בְּרַחֲמִים.

לכן תקן בשיבתו סדר למוד מיחד של גירסא בספר הזהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה הראשונה בשיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו כי רב הדבר ועצום מאד... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גנם, כי אני אלמלא נתנשר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות כי אין כמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל".

גם אצל תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו מצינו חביבות מיחדת ללמוד תורת הסוד, כבוד הרב הקדוש מורנו הרב רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן אשר העיד על עצמו ואמר: למדתי ושנתי ה"פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים.

ב"כסא מלך" תקון מ"ג כתב, כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא.

גם בתקון ל' כתב, וזה לשונו: כמה גדול חיוב על תלמיד חכם ללמד קבלה. וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה וגורם ארץ גלותא כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלו, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאולה.

כאן המקום להאריך מכמה וכמה מקורות המחשיבים מאד את למוד ספר הזהר דוקא בימינו, דור עקבתא דמשיחא, כן מובא בספר אור ישראל מירא דכנא שכתב: קדם ביאת המשיח

תתגבר מינות ואפיקורסות רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזה להזהר בשלשה דברים הללו, האחד **לאמר בכל יום זהר אף על פי שאינו מבין מה שאומר, כי אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב.**

ומוסיף לבאר במקדש מלך לתקוני זהר, **שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו,** כמו שכתוב: **כאלו פדאני אני ובני מן הגלות כו'.** כי כך גזר הבורא שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא דבגינה יבוא דרור, **כי סגלה זו בו ולא בזולתו.**

בראות רבי שמעון בן יוחאי ברוח קדשו ענין זה, צוה לרבי אבא לכתב ספר הזהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד דרא בתרא קריב ליומיה מלכא משיחא, כדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם כנזכר בפרשת ויחי (דף רי"ז), על דא כתיב: **קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן כו' למשמרת, לאצנעותא, והבן זה מאד.** (הרב חיים ויטאל זלה"ה בהקדמתו לשער ההקדמות).

הנה מבאר בשל"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון, שהחבור מהזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים שאז יתגלה לתחתונים, **ובזכות העוסקים יבוא משיח,** כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו, אשר זו תהיה סבה קרובה לביאתו. וזהו שאמר ובגינה ושביתם איש אל אחזתו וכו', כדי שבזכותו יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצרך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם פסח ובדם מילה, כן גאולה העתידה לא תהיה הגאולה עד שיזכו לתוספות הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה.

ולשון דגל מחנה אפרים פרשת שמייני: וזהו דרש דרש משה, הינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, **הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאולה שיבנה במהרה בימינו אמן סלה ועד.**

וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים (חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד).

הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחר ועכוב בגין בית מקדשנו ותפארתנו (הקדמת הרב חיים ויטאל לעץ חיים).

אם עד כדי כך גדול ועצום כחו של הלמוד בספר הזהר, אין לנו אלא לחזק את ידי עושי מלאכת הקדש, להוסיף להם אמצ' וכח וחזק בעבודתם הקדושה, אמצו מתנים וחגרו עז להמשיך ולהפיץ את אורו של רבי שמעון בר יוחאי, לפרסם כחו בעולם ולסייע בכל מה דאפשר.

נשאר לנו איפה לברככם, הוסיפו לעשות חיל להרבות חילים לקודשא בריך הוא ואורייתא, ויהי הברכה במעשי ידיכם עד אשר תשלם כל המלאכה, להביא את העולם לשלמותו האמתית, ויהי שם ה' שלם וכסאו שלם ותכון כסאו לעד בביאת מלכנו ומשיחנו במהרה בימינו אמן.

(מתוך מכתב חזוק שכתב כ"ק אדמו"ר מהאלמין רבי שלום יהודה גראס שליט"א ל"מפעל הזהר היומי")

(פט) דבר גדול מאד הוא להנהיג ללמוד דף זהר בכל יום, והוא פתריס בפני הפרעניות ולבטל גזרות קשות וכו' ולהשפיע שפע קדש על עם הקדש, ואשרי המקימים בן בכל יום

הנה הגיש לפנינו הרב הצדיק רבי דניאל פריש שליט"א (זצ"ל) הסכמות מרבנים הגאונים הצדיקים גדולי ירושלים מדור הקודם משנת תרצ"א וכו' שבקשו לפרסם גדלת למוד הזהר הקדוש, ולבקש מבני תורה וכו' שכל מי שאפשר לו ישתדל ללמוד דף זהר בכל יום בלי נדר.

ועתה קם והתעורר הרב הנזכר לעיל, וברצונו לעשות ולסדר לוח יומי ללמוד דף זהר בכל יום, לפי דפוס וילנא, ובקש הסכמה מאתנו על כך.

וְרֵאֵינוּ כִּי בִשְׁעָתוֹ חֲתָמוּ עַל קְרִיאָה קְדוּשָׁה לְמַעַן הַפְּצַת רַעֲיוֹן
הַקְּדוֹשׁ הַנִּזְכָּר לְעִיל, כְּבוֹד קְדֻשַׁת מָרֵן הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זִנְנֶפֶלְד
זָכָר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרָכָה הַגָּאֹב"ד דָּפָה עִיר הַקְּדָשׁ תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֶן,
וְאַתָּה עָמוּ חֶבֶל נְבִיאִים גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל זְכוּרֹנִם צַדִּיקִים וְקְדוּשִׁים
לְבָרָכָה וְזִכּוּתָם יִגֵּן עָלֵינוּ, וְגַם הַגָּאוֹנִים הַצַּדִּיקִים חֲבָרֵי בֵּית דִּין צָדִק
שֶׁל עֲדַתְנוּ זְכוּרֹנִם צַדִּיקִים לְבָרָכָה, וְחֲתָמוּ בְּקְרִיאוֹת קְדָשׁ עַל כָּף
בְּנִיסָן תִּרְצ"א.

וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא קְדִישָׁא (פְּרֻשֶׁת נֶשֶׁא דֵּף קַכְד:) כְּכָר הִבִּיא וְאָמַר
דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הָאִי סִפְר הַזֶּה,
יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, וּבִתְקוּנִים (דֵּף מ') אֵיתָא: וּבִדְרָא בִּתְרָאִי
בְּסוּף יוֹמִיא בְּגִינִיָּה וְקִרְאָתָם דְּרוּר בְּאַרְץ וְכו'.

וְהִנֵּה בָּעַת כְּזֹאת שְׁעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
בְּרַחֲבֵי אֶרֶץ הַקְּדָשׁ תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֶן, וּבִתְפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצוֹת פְּזוּרָנוּ,
עֵינֵינוּ נִשּׁוּאוֹת לְאֲבֵינוּ שְׁבַשְׁמִים שִׁיתְעוּרְרוּ רַחֲמֵינוּ עַל שְׂאֲרֵית
פְּלִיטָתָנוּ, וְשׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל יִשְׁמֹר שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל וְכו', וְשִׁנּוּכָה לְרֹאוֹת
בְּקִרְוֹב בְּהַתְּגַלּוֹת כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל עָמוֹ אֶרְצוֹ וְנִחְלָתוֹ וּבְכָל
הָעוֹלָם וּבִישׁוּעַת הַשֵּׁם בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ וּבְרַחֲמֵים גְּדוּלִים יִקְבְּצֵנוּ
מֵאַרְבַּע כְּנִפּוֹת הָאֶרֶץ לְאַרְצָנוּ.

**דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד הוּא לְהַנְהִיג כְּנִזְכָּר לְעִיל, וְהוּא כְּתָרִיס בְּפִנֵּי
הַפְּרַעֲנִיּוֹת וּלְבַטֵּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת וְכו' וּלְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע קְדָשׁ עַל עַם
הַקְּדָשׁ, וְאַשְׁרֵי הַמְּקִימִים כֵּן בְּכָל יוֹם.**

... לָכֵן מִן הָרְאוּי שֶׁיִּהְיֶה הַזֶּה הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה בְּכָל בִּתְּי יִשְׂרָאֵל,
לְמַעַן יְרוּץ הַקּוֹרָא בּוֹ שְׂיָבִין כָּל מְלָה וְיִזְכּוּ לְלַמֵּד כְּנִזְכָּר לְעִיל בְּקִדְשָׁה
וּבִטְהָרָה וּבִדְחִילוּ וּבְרַחֲמֵינוּ, בְּסִיעֲתָא דְשִׁמְיָא.

וְזִכּוֹת הַתֵּנָּא הָאֱלֹקִי הַרְשָׁב"י שֶׁיִּלְמְדוּ תוֹרָתוֹ בְּטְהָרָה, בְּנוֹדָא
תַּעֲמִיד לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְהַנְשִׁיעַ בְּכָלֵל וּבִפְרָט שְׁנִנּוּכָה בְּקִרְוֹב לְרֹאוֹת
בִּישׁוּעַתָּן שְׁמַחְתָּן וְנִחְמָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּבִיאַת גּוֹאֵל צָדִק בְּרַחֲמִים
גְּדוּלִים בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, וּמְלָאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת ה' כַּמִּים לַיָּם
מְכֻסִּים, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן

(הסכמת הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשס"ב, הרב ישראל יעקב פיישר זכר צדיק לברכה, הרב מאיר בראנדסדארפער זכר צדיק לברכה, הרב משה הלברשטאם זכר צדיק לברכה, הרב בנימין ראבינאוויטש זכר צדיק לברכה, הרב ישראל משה דושינסקיא זכר צדיק לברכה. ולהבדיל בין חיים לחיים: הרב משה שטרנבוך שליט"א, הרב אברהם יצחק אולמן שליט"א - לספר הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

ז) הסכמת הבית דין צדק על הדפסת הספר הזהר בנקוד מלא, בנודע גדל התועלת בזה לאלו האומרים הזהר הקדוש המסגל לטהרת הנשמה

עלה בדעתו להוסיף מהדורה חדשה על פי בקשת רבים מאחינו בני ישראל ולהדפיס הספר הזהר בנקוד מלא, בנודע גדל התועלת בזה לאלו האומרים הזהר הקדוש המסגל לטהרת הנשמה, ואינם יודעים לקרות בלא נקוד.

וכבר בדורות שלפנינו נדפס הזהר הקדוש כמה פעמים עם נקוד בדפוסיו ליוורנו ולהלאה, וכבר הסכימו גם הגאון הקדוש הרב משה אריה פריינד זכר צדיק לברכה לחיי העולם הבא גאבד פה עיר הקדש, ויבדל לחיים טובים הגאון רבי אברהם דוד הורוויץ חבר הבית דין צדק דפה עיר הקדש ירושלים, על הדפסת התקוני זהר בנקוד מלא.

ועל כן לפעלא טבא אמינא ישר, והעוסקים בו יזכו לשלומים כמי נהר, ובפרט בדורנו שכלל ישראל זקוקים לרחמי שמים מרבים, וכבר הבטחנו שעסק הזהר הקדוש מסגל לדור אחרון כדברי הרעיא מהימנא (פרשת נשא קכד:): **כי בזכות זהר דא יפקון מגליתא ברחמי אמן.**

וזכות התנא האלקי הרשב"י שילמדנו תורתו בטרהרה, בודאי תעמד לנו ולכל ישראל להנשע בכלל ובפרט שנוזף בקרוב לראות בגאלתו וישועתו ונחמתו של ישראל בביאת גואל צדק ברחמים גדולים, ומלאה הארץ דעה כמים לים מכסים במהרה בימינו אמן.

(הסכמת הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשסד: הרב יצחק טוביה ווייס גאב"ד ירושלים שליט"א, הרב משה שטרנבוך ראב"ד ירושלים שליט"א. ולהבדיל בין חיים לחיים: הרב מאיר בראנדסדארפער זכר צדיק לברכה, הרב משה הלברשטאם

זכר צדיק לברכה - לספר הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צא) וְנִזְכָּה לְהַבְטַחַת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא אִישׁ מִבֶּשֶׁר טוֹב

וְיָבֹאוּ רַבִּים וְכֵן שְׁלָמִים וְיִהְיוּ מִנְפֶּת צוּף דְּבָרֵי הַזֶּהר
הַקְדוֹשׁ כִּי נַעֲמֹ, וְנִזְכָּה לְהַבְטַחַת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא אִישׁ מִבֶּשֶׁר טוֹב
(זהר חלק ג' קכד:); וּבִגִּין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטָּעִם מֵאִילָנָא דְּחַיִּי,
דְּאִיהוּ הָאִי סִפְרֵי הַזֶּהר, יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי.

(הספמות הגאון הקדוש הגאב"ד רבי יצחק יעקב ווייס זכר צדיק לברכה לספר הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צב) נֹדַע בְּשַׁעְרִים גָּדֹל מַעֲלַת אֲמִירַת תְּקוּנֵי זֶהר אֲשֶׁר הִיא מִזְכָּר הַנֶּפֶשׁ, וַיִּשְׁוֹטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם וְזֶה יִקְרַב בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אֶת בִּיאַת הַגּוֹאֵל

נֹדַע בְּשַׁעְרִים גָּדֹל מַעֲלַת אֲמִירַת תְּקוּנֵי זֶהר אֲשֶׁר הִיא
מִזְכָּר הַנֶּפֶשׁ וּבִפְרָט בִּימֵי חֹדֶשׁ אֶלּוּל, וּמוּבָא בְּהַקְדַּמַּת פֶּסַח
מֶלֶךְ שְׁאֲמִירַת הַתְּקוּנִים גְּרִידָא אֶפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה הוּא תְּקוּן
הַנֶּפֶשׁ גָּדוֹל וְכַעֲיִן זֶה מוּבָא בְּסִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב...
וַיִּשְׁוֹטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם וְזֶה יִקְרַב בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אֶת
בִּיאַת הַגּוֹאֵל.

(הספמות הגאון הקדוש הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זכר צדיק לברכה לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צג) יַעֲשׂוּ רַשָּׁם לְמַעְלָה בְּפַמְלִיָּא שֶׁל מַעְלָה

גַּם אֲנִי מַצְטָרֵף בְּהַדְיָהּ לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וְיִהְיוּ דְּבָרָיו נַחַת רוּחַ
לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיַּעֲשׂוּ רַשָּׁם לְמַעְלָה בְּפַמְלִיָּא שֶׁל מַעְלָה.

(הספמות הגאון הצדיק פוסק הדור רבי שמואל הלוי וואזנער שליט"א לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צד) בְּלִי סִפְק שְׁחַבּוּר קְדוֹשׁ זֶה יוֹסִיף הַרְבֵּה לּוֹמְדִים בְּתִקּוּנֵי זֶהר, וּבְלִי נֶדֶר בְּסִיעֶתָּא דְּשִׁמְיָא בְּרַצוּנֵי גַם כֵּן לְלַמֵּד בּוֹ אֶת כָּל תְּקוּנֵי זֶהר, וּבּוֹדָאֵי כָּל בְּנֵי גִילֵי כֵּן יַעֲשׂוּ,

**וַיְהִיָּה לָהֶם חֲבוּרָה זֶה לְתוֹעֵלַת רַבָּה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְרַבֶּה
הַדַּעַת דִּקְדָּשָׁה.**

בלי ספק שחבור קדוש זה יוסיף הרבה לומדים בתקוני זהר, ובלי נדר בסייעתא דשמיא ברצוני גם כן ללמד בו את כל תקוני זהר, ובנדאי כל בני גילי כן יעשו, ויהיה להם חבור זה לתועלת רבה, ועל ידי זה תתרבה הדעת דקדשה, ויקים בנו מאמר הזהר הקדוש ברעיא מהימנא (חלק ג' קכד): עתידין ישראל למיטעם מאילנא דחיי דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מגלותא ברחמי.

(הסכמת הגאון הצדיק רבי יוסף ליברמן שליט"א ראש מתיבתא כולל שומרי החומות, לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

**צה) לקבע למוד של עמוד יומי בספר הזהר הקדוש חק
ולא יעבר**

**ואקרא בקול גדול לבני תורה ויראי השם, לקבע למוד של
עמוד יומי בספר הזהר הקדוש חק ולא יעבר, כדי לטהר את
הנפש ולהחיש את גאלתנו ופדות נפשנו.**

(הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב מאיר שכתר שליט"א – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

**צו) תורת האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי
הדור**

**ידוע ומפרסם גדל ערך הלמוד בסתרי תורה ובפרט
בדורות אלו האחרונים אשר בסגלת העסק בהם תבוא הגאולה
וכהבטחת הרשב"י (רעיא מהימנא נשא קכד): דבדא יפקון מן גלותא
וברחמי.**

ויש בהשתדלות זו שהיא בדרך האמת לאנשי האמת ללמדם
תורת האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי הדור שנתרבו
בעוונותינו הרבים בימינו.

(הגאון הצדיק המקביל רבי יעקב משה הלל שליט"א ראש מתיבתא אהבת שלום – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתניסד על ידי הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צז) על ידי הפצת למוד הזהר בכל תפוצות ישראל, נזפה לסוף וקץ לכל צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשנו

הנני בזה בקריאה קדושה מעומקא דלבא... ולהנהיג למוד עמוד היומי בספר הזהר... - ועל ידי הפצת למוד הזהר בכל תפוצות ישראל, נזפה לסוף וקץ לכל צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשנו ולהושע בישועת עולמים.

(הגאון הצדיק המקביל רבי יחיאל פישל אייזנבאך זכר צדיק לברכה ראש מתיבתא שער השמים – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתניסד על ידי הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צח) שעור קבוע בספר הזהר מדי יום ביומו, עמוד אחד בכל יום, הוא פתריס בפני הפרענות לבטל גזרות קשות וחלאים רעים

ראוי לקבוע ליסד שעור קבוע בסיעתא דשמיא בספרא קדישא הדין (ספר הזהר) מדי יום ביומו, עמוד אחד בכל יום, שהוא פתריס בפני הפרענות לבטל גזרות קשות וחלאים רעים, ולהשפיע שפע קדש ברכה רבה רפואות וישועות עד בלי די.

(הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתניסד על ידי הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צט) שלא יעבר שלשה ימים בלא זהר

בשם הרב רבי פנחס מקאריץ זצ"ל: שלא יעבר שלשה ימים בלא זהר.

(חכם הרזים)

ק) צָרִיף לֹמֵר זֶהָר בְּכָל יוֹם

רבי פִּנְחָס מִקְאָרִיץ זצ"ל אָמַר: צָרִיף לֹמֵר זֶהָר בְּכָל יוֹם. וּפֶעַם אַחַת אָמַר לִי, שְׁצָרִיף לֹמֵר ב' או' ג' דְּפִים [בְּכָל יוֹם].
(חֲכָם הַרְזִים)

קא) כְּשֶׁאֲנִי לֹמֵד זֶהָר, אֲנִי מִתְיָרָא לְדַבֵּר מִחֲמַת פֶּחַד

רבי פִּנְחָס מִקְאָרִיץ זצ"ל אָמַר: כְּשֶׁאֲנִי לֹמֵד זֶהָר, וְכִשְׁאֲנִי פּוֹגֵעַ בְּאַיִזָּה מְקוֹם, אֲנִי מִתְיָרָא לְדַבֵּר מִחֲמַת פֶּחַד, רַק אֲנִי יוֹשֵׁב וְרוֹאֶה בּוֹ וְאֵינִי מְדַבֵּר.

(מִדְרַש פִּנְחָס, רבי פִּנְחָס מִקְאָרִיץ זצ"ל, קוֹנְטְרַס ה' אוֹת י"א)

קב) לְמוֹד הַזֶּהָר אַחֵר חֲצוֹת לַיְלָה אֶפְלוּ קֶדֶם הַשָּׁנָה

רבי פִּנְחָס מִקְאָרִיץ זצ"ל נָהַג לְהַזְהִיר בְּלִמּוּד הַזֶּהָר אַחֵר חֲצוֹת לַיְלָה אֶפְלוּ קֶדֶם הַשָּׁנָה.

(מִדְרַש פִּנְחָס, רבי פִּנְחָס מִקְאָרִיץ זצ"ל, קוֹנְטְרַס י' אוֹת ח')

- פֶּרֶק א עֲנָף ב -

**א) רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי וּבְנוֹ שְׁמַחוּ לְקִרְאָתְכֶם בְּקִרְוֹתְכֶם
זֶהָר עַל מַעֲרֹתָם**

וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי וּבְנוֹ שְׁמַחוּ לְקִרְאָתְכֶם בְּקִרְוֹתְכֶם זֶהָר עַל
מַעֲרֹתָם וּבִכְפֹּר הַסְּמוּךְ לָהֶם וְכוּ' וּבִכֵּן תִּדַּע כִּי הֵם שְׂמֵחִים מְאֹד
בְּקִרְוֹתְכֶם זֶהָר עַל מַעֲרֹתָם אוֹ בִכְפֹּר הַסְּמוּךְ לָהֶם וְאִם תִּתְּמִידוֹ
לְקִרְוֹת כֵּן יִגְלוּ לָכֶם רִזִּין עֲלֵאִין וְכֻלְהוּ רְמִיזוֹן בְּזֶהָר.

(מגיד מישרים פרשת אמור)

ב) הַזֶּהָר וְתִקּוּנֵי נִשְׁמַת הַתּוֹרָה

עַיִן שֵׁם גָּדֹל הַחַיּוּב לַעֲסֹק בְּסוּד הַזֶּהָר וְתִקּוּנֵי וְהֵם נִשְׁמַת
הַתּוֹרָה וּבְזֶה יִזְכֶּה לְאַסְתַּכְּלָא בְּנִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא דְּבָרִים
עֲתִיקִים וְכוּ'.

(הַדְרַת מֶלֶךְ חֵלֶק ג' דף רמז.)

**ג) עַל לַמּוֹד הַפְּרִדָּס אִם הָיָה יָכוֹל לְלַמֵּד וְלֹא לְלַמֵּד לֹא
יִוָּכַל לְהַתְּעַלֵּם בְּעֵבּוֹר לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עֲוִית אֶלָּא צָרִיךְ
לָבוֹא בְּגִלְגּוּל מָמֶשׁ**

וּמַצּוֹת עֲשֵׂה הַגְּדוּלָּה שֶׁל לַמּוֹד הַתּוֹרָה צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּאַרְבָּעָה
דְּרָכִים שֶׁבָּה הַנִּקְרָאִים פְּרִדָּס רוּצָה לוֹמַר פֶּשֶׁט רָמַז דְּרוּשׁ סוּד. וְזֶה
לְשׁוֹן הַקְּדוּשׁ הָאֵר"י לוֹרִיא זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה וְעַל לַמּוֹד הַפְּרִדָּס אִם
הָיָה יָכוֹל לְלַמֵּד וְלֹא לְלַמֵּד לֹא יִוָּכַל לְהַתְּעַלֵּם בְּעֵבּוֹר לְתַקֵּן אֶת
אֲשֶׁר עֲוִית אֶלָּא צָרִיךְ לָבוֹא בְּגִלְגּוּל מָמֶשׁ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. בְּפֶרֶט
נִזְר הַתּוֹרָה הִיא חֻכְמַת הַקְּבִלָּה אֲשֶׁר רַב הָעוֹלָם פּוֹרְשִׁים מִמֶּנָּה
בְּאַמְרָם בְּמָה שֶׁהִרְשִׁית הַתְּבוּנָה, וְאִין לָךְ עֵסֶק בְּנִסְתָּרוֹת, אֵתָּה שְׁלַח
נָא יָדְךָ וְאַחֲזֵ בְּזֶה אִם אֵתָּה מְסַגֵּל לַתּוֹרָה הַזֹּאת וּמִיָּנִיָּה לֹא

תזוע, כי מי שלא טעם טעם חכמה זו לא ראה מאורות מימי
והולך בחשך.

**(ד) האומר די לי בנגלות איני רוצה בנסתרות טב ליה
דלא אברי בעלמא**

ואוי להם לבריות מעלבונה של התורה הזאת והאומר די לי
בנגלות איני רוצה בנסתרות טב ליה דלא אברי בעלמא כמו
שאמרו בתקונים (תקון מג) זה לשונו: מאן דאסתלק קבלה וחקמתה
מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דכתב וגרים דלא ישתדלון בהון
ואמר דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא בודאי כאלו הנה
אסתלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן ווי ליה טב ליה דלא אתברי
בעלמא ולא יוליף ההוא אורייתא דא תחשב ליה כאלו חזר עלמא
לתהו ובהו וגרים עניות לעלמא וארץ גלותא. עד כאן לשונו.

וכתב בעל ספר 'ויקהל משה' שפונת זה המאמר הוא לבאר גדל
העוון של אותן האנשים הגורמים מניעה לאותם הרוצים ללמד
חקמת הקבלה בספרות טענותיהם המזיפים. (ובדף י.) זה לשונו
חמת השם מלאתי וקנאת השם צבאות קנאתי והמכשלה הזאת
איננה תחת יד ההמון בלבד אף יד הסגנים והחכמים מתחכמים
בדעתם במרד ומעל הזאת ולא זו בלבד שמואסים בידעת
האלקות אלא אף זו התחילו לבזות ולגנות החכמה הזו בחשך ילכו
ובחשך שמם יכסה על שפעריו פיהם ואמרו ידנו רמה בנגלה מה לנו
לחקמה הזאת די לנו בפשוטי התורה עד כאן לשונו.

**(ה) מאן דאוליף רזין דאורייתא איקרי בן למלפא
ולמטרוניתא ועייל בלא בר ואית ליה רשות ודורמנא
לחפש בגנזי דמלפא**

אמנם אנו מחיבים ומשבעים ועומדים ללמד זאת החכמה
האמתית כמו שאמרו בזהר פרשת תרומה (דף קסא) זה לשונו
קודשא בריך הוא אמר לה, לנשמתא, ואומי לה, דכד תיחות
להאי עלמא דתשתדל באורייתא למנדע ליה, ולמנדע ברזא
דמהימנותא. דכל מאן דהוי בהאי עלמא, ולא אשתדל למנדע

ליה, טב ליה דלא יתבירי. עד כאן לשונו. ובזכות ובכח הלמוד הקדוש הזה נצא מן הגלות, לא בזולת זה הלמוד, כאשר אמרו ברעיא מהימנא (פרשת נשא) זה לשונו: **בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר**, מן זוהרא דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, **יפקון ביה מן גלותא ברחמי**. ויתקיים בהון, (דברים לב) יי בדד נחננו עד כאן לשונו.

ו) וגדול שכר למוד הזה יותר משאר כל התורה וכל המצוות

וגדול שכר למוד הזה יותר משאר כל התורה וכל המצוות, כמו שאמרו בזהר (פרשת וירא) זה לשונו: ולית אתר פנימא בכול אינון כאינון דידעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקא בהו בכל יומא, על אלין כתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה, ואלין עאלין כל תרעי דלעילא ולית מאן דימחי בידהון, זכאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי, עד כאן לשונו.

ז) אם עסק בחכמה זו, לאחר יציאת נשמתו מגופו פוטרין אותו מכל דינים

ואם עסק בחכמה זו, לאחר יציאת נשמתו מגופו פוטרין אותו מכל דינים, כמו שאמרו בזהר (פרשת חיי שרה): מאן דאשתדל באורייתא חירו אית ליה מכלא בעלמא דין משעבודא דשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, חירו בעלמא דאתי בגין דלא יתבעון מניה דינא בההוא עלמא כלל. עד כאן לשונו.

ח) העוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא מתפאר בו ברקיע

והעוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא מתפאר בו ברקיע, כמו שאמרו (בתקוני זהר וברעיא מהימנא): אם כבנים

אם כעבדים, מאן דאולף רזין דאורייתא, איקרי בן למלכא ולמטרוניתא, ועייל בלא בר, ואית ליה רשות והורמנא לחפש בגנזי דמלכא לאשתעשעא ולקשט, וקודשא בריך הוא אשתבח ליה בכמליא דיליה, עד כאן לשונו.

(ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה')

(ט) מי שלא עסק בחכמת האמת ולא רצה ללמד אותה, בשעה שנשמתו רוצה לעלות בגן עדן דוחין אותה משם בבזיון – ואפלו אם יש בידו כל מעשים הטובים שבעולם, השרפים בעלי שש כנפים שורפים את נשמתו בכל יום ויום – ואינון הידעי ומסתכלין ברזין עילאין, אסתלקו מניה כל דינין דעלמא, ופתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכיא

ומי שלא עסק בחכמת האמת ולא רצה ללמד אותה, בשעה שנשמתו רוצה לעלות בגן עדן, דוחין אותה משם בבזיון, כמו שאמרו בזהר שיר השירים: זכאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעי ומסתכלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מניה כל דינין דעלמא. ולא עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכיא, דחכמתא עילאה תלייא בהו כו'. אם לא תדעי לה היפה בנשים, צאי לה אם אנת אתנא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לה, לית אנת כדי למיעל. עד כאן לשונו.

ולא עוד אפלו יש בידו כל מעשים הטובים שבעולם השרפים בעלי שש כנפים שורפים את נשמתו בכל יום ויום, כמו שאמרו בזהר (פרשת פקודי רמז): זה לשונו האי חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא ומטאת לגביה, כדין שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדיף אבתרה ואדבק (ספרים אחרים: בה), הכי יהבי ליה אגריה. ואי זכיל לאדבקא ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא.

(ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה')

**(י) יש לנו לרדף בכל לב ובכל נפש אחר חכמת הקבלה
שהוא דרך האמת**

על אחת כמה וכמה שיש לנו לרדף בכל לב ובכל נפש ובכל
מאד אחר חכמת האמונה הוא חכמת דרך הקבלה שהוא דרך
האמת.

(הבעל שם טוב, מאירות עינים פרשת ראה)

**(יא) היצר הקשה הרע, לוחם ומפתה אותך, עד שתמות
בלי חכמה ובלי דעת וידיעת השם, ואתה מתלכלך בחמור
ובלבנים, עד שלא יתנו לך חלק לעולם הבא**

אני נשבע לך בני, שכל המניעות האלו (עניות המחייב רדיפות
המזון והלבוש ותקון הבית שהם ענינים הכרחיים וכו'), הם
נמשכות אחר היצר הקשה הרע, הלוחם והמפתה אותך, עד
שתמות בלי חכמה ובלי דעת וידיעת השם, ואתה מתלכלך
בחמור ובלבנים, עד שלא יתנו לך חלק לעולם הבא.

**(יב) אם תחסר החכמה אמתית תמות הנפש מיתה
משנה הפרת תפרת הנפש ההיא עונה בה**

אך אם יש אלקים אתך ראוי לך שתחשב כי החכמה הוא
מזון הנפש, ואם תחסר החכמה היא חכמה אמתית, תמות
הנפש מיתה משנה, הפרת תפרת הנפש ההיא עונה בה. ואם
לא תחסר החכמה האמתית ממך, אז תחיה, כי עליה נאמר כי
הוא חייו וארץ ימיו.

דע, כי המניעות ההוא, מצד היצר הרע הממית החיים,
והאלקים וביאהו במשפט על שלא בחר בחיים, ובצירף זה בלבד,
לא ימנעו מונעים כלל מלבקש חכמה, שאתה יודע המונעים
הנזכרים, אלו בקשו למנע ממך מזון גופך לא היית סובל אלא היית
צועק להקדוש ברוך הוא ולבריות לפרנסה וגם היית בורח מהעיר
לעיר ואולי היה לך באפשר לפרח באויר היית פורח, וכל זה כדי

לְבַקֵּשׁ מִזִּנְיָהּ מִכָּל צַד וּפְנֵה, וְכָל זֶה לְקִיּוֹם הַגּוֹף הַנִּמְשָׁךְ אַחֵר הַיָּצָר,
כָּל שָׂכָן וְקָל וְחֹמֶר לְקִיּוֹם הַנֶּפֶשׁ, וְאוֹלֵי יַעֲזֹרֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הַצִּיּוֹר
הַשְׂכָּלִי לְקַבְּלוֹ וּלְהַאֲמִינּוֹ וּלְהַמְשִׁיךְ אַחֲרָיו בְּכָל יְכָלָתָהּ, דַּע לָךְ שֶׁלֹּא
יִמְנָעֶךָ שׁוֹם מוֹנֵעַ הֵן עֲנִי הֵן גְּלוּת.

(ספר הפליאה דף ג' עמוד ג')

(יג) עֵקֶר קִנְיֹת דְּבִקּוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁהוּא לִוְמוֹד דְּבִרֵי הַזֹּהַר בְּשִׁמְחָה

כִּי יָדוּעַ הוּא, שֶׁעֵקֶר קִנְיֹת דְּבִקּוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא בְּאִין
מִמֶּשׁ וּבְשִׁמְחָה, הוּא בָּא מִלְמוֹד דְּבִרֵי הַזֹּהַר, כְּדֹאִיתָא (תקוני זהר
בהקדמה דף ג'): כִּד אֵית בִּישְׂרָאֵל מִשְׁכִּילִים, מֵאֲלִין דְּאִתְמַר בֵּהוֹן (דנאל
יד ג) וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ בְּזֹהַר הַרְקִיעַ, דָּא דְּאִתְקַרֵי סֵפֶר הַזֹּהַר,
דִּינְדַּעִין לְמַפְלַח לְמֵאֲרִיהוֹן, וּלְאַפְקָא אֲזַכְרוֹת דְּשִׁמְהוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ בְּכִנְיָהּ.

(דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יא)

(יד) כָּל מִי שֶׁמֵּתְחִיל לִלְמֹד בְּדְבִרֵי זֹהַר הַקְּדוֹשׁ, נוֹתֵנִים לוֹ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲזוֹק גָּדוֹל מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת מַעוֹלָם עֲלִיּוֹן וּמַעוֹלָם הַזֶּה בְּסוֹד כִּי בִי"ה הָיִי"ה צוּר עוֹלָמִים

אֵלָּא יֵשׁ לְרַמֵּז שֶׁהַכּוֹנֵה שְׁלוֹ הֵיךְ כְּדִי שִׁיתְחַזֵּק כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל
לִלְמֹד בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ אֵף שִׁיעֵבֵר עָלָיו כְּמָה נִסְיוֹנוֹת לְהַפְרִיד
אוֹתוֹ חֲלִילָה מִלְלֵמֹד בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן אִם עָבַר עָלָיו כְּמָה
נִסְיוֹנוֹת מִבְּנֵי אָדָם הַמְּגַשְׁמִים בַּחֲמֹר שְׁלֵהֶם שֶׁהֵם לִיצְנֵי הַדּוֹר
רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וְהוּא יוֹשֵׁב בֵּינֵיהֶם כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כְּדֹאִיתָא
כִּיּוֹצֵא בּוֹ כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים כְּשׁוֹשְׁנָה דָּא כְּנֻסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִיְהִי בֵּין
אוֹכְלוֹסָא כְּנֻרְדָּא בֵּין כּוּבִין, עַל כֵּן לָזֶה מְרַמֵּז בְּפִתְיחַת מֵאֲמַר רַבִּי
חֲזַקְיָה, וְהוּא לְשׁוֹן חֲזוֹק, כְּדִי שִׁיתְחַזֵּק בַּעַל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הַרוּצָה
לְדַבֵּק בְּדְבִקּוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא (וּבֹא לְהַשְׁמִיעֵנוּ בְּלִשׁוֹן רַבִּי
חֲזַקְיָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁמֵּתְחִיל לִלְמֹד בְּדְבִרֵי זֹהַר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, אוֹ
שִׁבּוּא אֵיזָה אִישׁ כְּשֶׁר לְפָרֵשׁ אֵיזָה מֵאֲמָרֵי הַזֹּהַר, לָזֶה הָאִישׁ
נוֹתֵנִים לוֹ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲזוֹק גָּדוֹל מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, מַעוֹלָם

עליון ומעולם הזה, בסוד כי בן"ה הנז"ה צור עולמים, וזהו אותיות
 'חז"ק ז"ה', שהאיש הזה פתח ואמר בסייעתא דשמיא, אף על פי
 שבראה לו במקצת איזה פעמים שהוא כשושנה בין החוחים, אל
 ישגיח על זה, חזק ונתחזק בכם האין סוף ברוך הוא וברוך שמו)
 על ידי דברי הזהר הקדוש, אף על פי שהוא יושב בין החוחים
 בכמה נסיונות וליצני הדור, אף על פי כן חזק ואמץ ואל
 תשמע להם.

(דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יב)

טו) על קבר רבי שמעון בן יוחאי לומדים הזהר באימה וביראה כי כמה נסים ארעו שם

וכך מצאתי כתוב מהרב בעל של"ה הקדוש זכרוננו לחיי העולם
 הבא במסעיו בארץ ישראל בשנת שפ"ח, וזה לשונו: **ועל קבר רבי
 שמעון בן יוחאי לומדים הזהר באימה וביראה ובדבקות
 גדולה כי כמה נסים ארעו שם**, וצריכים ללמד הזהר באימה
 וביראה ובדבקות גדולה וכו', ושוב אודיעכם כי היום יום ראשון
 הייתי במערת הצדיקים וכו' ורבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר ושם
 למדתי הזהר.

(נעם הלבבות, רבי אהרן ראטה זצ"ל, מאמר למוד התורה סעיף יא)

טז) מצוה וחובה על כל אחר ואחר ללמוד פנימיות התורה

והנה עץ החיים הוא בחינת פנימיות התורה, וכמו שאמר
 ברעיא מהימנא דפרשת נשא: ובגין דעתידין ישראל למטעם
 מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר כו'. ובאגרת הקדש בבאור
 מאמר הנזכר לעיל בסופו, למיטעם מאילנא דחיי שהיא פנימיות
 התורה והמצוה כו'.

והענין הוא, דהנה תורה שבכתב נקרא עץ החיים, לפי שלא
 נתלבשה בלבושים גשמיים כל כך (להיותה מבחינת זעיר אנפין)
 ונרגש בה האור האלקי כו' כנזכר לעיל פרק י"א, וכל שכן בפנימיות

התורה שלא נתלבשה בלבושים גשמיים, שהרי היא מדברת מעניינים רוחניים בסדר ההשתלשלות ובענייני אלקות ובכלל, וגם השכל וההשגה בזה הרי הוא השגה רוחנית ונרגש בה האור האלקי, וכל ענינה הוא לידע את השם ולבוא לידי אהבה ויראה, וכמו שכתב השל"ה במסכת שבועות שלו (דף קפג:) בענין למוד התורה לשמה, וזה לשונו: ודברי תורה שהם מענייני חקירות וידיעות והשגות ולמדם בשביל שידע שמו יתברך וגדלתו ומסתרי מצוותיו ואז יתלהב לבבו ליראה אותו ולאהבה אותו, וזהו שסים בברכת אהבה רבה והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך, עד כאן לשונו.

ובפרט בתורת הבעל שם טוב זכרוננו לברכה אשר הנחילונו אבותינו רבותינו הקדושים נשמתם עדן וזכרונם לברכה, המגלים ומבארים גדלת ורוממות השם וכל ענייני אלקות המביאים לידי אהבה ויראה ומלמדנו לדעת את השם ואיך לעבדו יתברך באהבה ויראה כדבעי והדרכים המביאים לזה, וכמו שכתב באגרת הקדש בקונטרס אחרון דבור המתחיל להבין מה שכתב בפרי עץ חיים וזה לשונו אלא שידיעת המציאות מההשתלשלות היא גם כן מצוה רבה ונשגבה ואדרבה עולה על כלנה כמו שנאמר וידעת היום כו' דע את אלקי אביך כו' ומביאה ללב שלם כו' שהוא העקר כו' עד כאן לשונו וכו'.

יז) מתר ומצוה לגלות זאת החכמה – חובת מצוה וחובת חובה הוא ללמד פנימיות התורה והיא מצוה רבה ונשא

ולכן פנימיות התורה היא בחינת עץ החיים שהיא גלוי אלקות והיא המביאה ללב שלם הינו לאהבה ויראה שהוא העקר בכל עסק התורה והמצוות כו' ומשום זה נתגלה עקר פנימיות התורה בדורות האחרונים דוקא וכמו שכתב באגרת הקדש סימן כ"ו הנזכר לעיל בשם האר"י זכרוננו לברכה דדוקא בדורות אלו האחרונים מתר ומצוה לגלות זאת החכמה כי דורות הראשונים לא היו צריכים לזה כי היו צדיקים גמורים ומצד עצם מעלת נשמתם

שְׁהִיוּ מִמְדַּרְגּוֹת גְּבוּהוֹת הִיָּה בָּהֶם אֶהְבֶּה וַיֵּרָאָה אֲמִתִּית וְלִמְדוּ תוֹרָה
 לְשִׁמָּה וְלֹא הִיָּה נֶצֶרֶךְ לָהֶם גְּלוּי פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וּכְבוֹד אֱלֻקִּים
 הַסֵּתֶר דָּבָר וְכו' **אָבֵל בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים שְׂאִינָם נִשְׁמוֹת גְּבוּהוֹת
 כָּל כֹּף וְנִתְמַעֲטוּ הַלְבָבוֹת כו' לִזְאֵת מִצְוָה לְגִלּוֹת כו' וְדוֹר אַחֵר
 דוֹר מִכְרַח יוֹתֵר עֲנִין הַתְּגִלּוֹת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה לִידַע אֵת הַשֵּׁם
 וְשִׁיְהִיָּה בְּחִינַת אֶהְבֶּה וַיֵּרָאָה כו' כִּי מִפְּנֵי יְרִידַת מַדְרַגַּת הַנִּשְׁמוֹת
 וְהַהֲתַשְׁמוּת בְּיוֹתֵר וְרַבּוּי הַהֲעֻלָּמוֹת וְהַסִּתְרִים כו' גַּם תּוֹכְשֵׁי תוֹרָה
 לֹא הָיוּ יוֹדְעִים אֵת הַשֵּׁם וּמִמִּילָא לֹא הִיָּה אֶהְבֶּה וַיֵּרָאָה בְּאֲמַת כִּי
 אֶהְבֶּה וַיֵּרָאָה תְּלוּי בִּידְעָה וְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת דּוֹקָא כִּי אִיךָ יֵאָהֵב מֶה
 שֶׁלֹּא יָדַע וּכְמוֹ כֵּן בִּיֵּרָאָה וְכו' **וְלִזְאֵת בְּחֶסֶד הַשֵּׁם עָלֵינוּ גִּלָּה לָנוּ
 אֵת סֵפֶר הַזֹּהַר** אֲשֶׁר נִתְעַלַּם אַחֵר פְּטִירַת הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְהַתְּגַלָּה בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים וּכְמוֹ שְׁאֵמַר בְּתַקּוּנֵי הַזֹּהַר
**וְכִמָּה בְּנֵי נִשְׂא יִתְפַּרְנְסוּן לְתַתָּא מֵהָאִי חֲבוּרָא דִּילָךְ בְּדָרָא
 בְּתַרָּא בְּסוּף יוֹמִיָא כו'.****

וְדוֹר אַחֵר דוֹר גִּלָּה לָנוּ בְּחֶסֶד דוֹר יִתְבַּרֵּךְ אור פְּנִימִיּוֹת תּוֹרָתוֹ עַל
 יְדֵי עֲבָדָיו הַנֶּאֱמָנִים כו', **וְלִכְּנ מִצְוָה וְחוּבָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 לְלַמֵּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה** וְאִם הָיוּ כִּי עֶקֶר עֲנִין הַלְמוּד הוּא בְּהִלְכּוֹת
 אֲסוּר וְהַתֵּר טְמֵאָה וְטִהָרָה וְכו' כְּדֵי לְבָרֵר בְּרוּרִים וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב
 בְּאַגְרַת הַקֹּדֶשׁ סִימָן כ"ו הַנֶּזְכֵּר לְעִיל וּבְדַבּוּר הַמִּתְחִיל לְהַבִּין מֶה
 שֶׁכָּתַב בְּפָרִי עֵץ חַיִּים דְּצִרִיךְ לְהַרְבוֹת בְּלִמּוּד כָּל הַתְּרִי"ג וְקִיּוּמָן
 בְּפִעַל מִמֶּשׁ בְּמַחֲשָׁבָה דְּבּוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁהֵן בְּרִיָּאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה לְבָרֵר
 בְּרוּרִין אֲשֶׁר שֵׁם כו', מִכָּל מְקוֹם **חוּבַת מִצְוָה וְחוּבַת חוּבָה הוּא
 לְלַמֵּד גַּם כֵּן פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה** כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּאַגְרַת הַקֹּדֶשׁ שֵׁם
שֶׁהִיא מִצְוָה רַבָּה וְנִשְׂא וְאֲדַרְבָּה עוֹלָה עַל כָּלָּה כו'.

**יח) מִי שְׂאִינֵנו לִוְמַד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵרִי הוּא מִתְחַיֵּב
 בְּנִפְשׁוֹ**

וּמִי שְׂאִינֵנו לִוְמַד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵרִי הוּא מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ כִּי גַם
 בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה יִפֹּל הַנוֹפֵל כו' כְּנֹזֶכֶר לְעִיל בְּאַרְךָ וְלֹא זֶה בְּלִבְד שֶׁלֹּא
 יִבָּרֵר בְּרוּרִים אֲדַרְבָּה כו' וּכְמוֹ שְׁאֵמַר מִי שְׂאִינֵנו רוֹצֶה בְּלִמּוּד הַזֶּה כִּי

אם בלמוד הנגלה לבד הרי הוא מתדבק באתר דמותא כו' וכמו שכתב בזהר דו"חי שהובא לעיל שרק בה ועל ידה יזכה לאור החיים כי היא היא בחינת עץ החיים ועל ידה יבוא לידי אהבה ויראה וחי בהם בעסק תורתו לברר ברוצים לעלות נפשו ומקור נפשו וליחדו ביחודו יתברך כו' וזהו גם כן מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכלן פת במלח כו' במלח דוקא שהיא פנימיות התורה כנזכר לעיל פרק ד': קצור, יסביר אשר עץ החיים הוא פנימיות התורה שלא נתלבשה בלבושים גשמיים וענינה לידע את השם ולבוא לאהבה ויראה, בעקר נתגלה בדורות האחרונים שיירדה מדרגות הנשמות ונתרבו ההעלמות, מי שאינה למדה מתחייב בנפשו וכל שכן הממאן בלמוד זה.

(קונטרס עץ החיים פרק יג)

(יט) בלא פנימיות התורה התורה יבשה בלי אור וחיות
כו' כי החיות היא פנימיות התורה

והנה לבד מה שנתברר לעיל פרק יג בהכרח למוד פנימיות התורה לפי שהיא היא המביאה לידי אהבה ויראה הנה יש בזה עוד דבר מה שמועילה ללמוד הנגלה כי פנימיות התורה היא כנשמה לחיצונית התורה וכמו שאמר בזהר פרשת בראשית (דף כו) על פסוק ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אליו אננו ארבעה דנכנסו לפרדס. חד עאל בפישו"ן דאיהו פי שונה הלכות. תניינא עאל בגיחו"ן כו' ודא ודא איהו רמז כו' תליתא עאל בחדק"ל חד קל ודא לישנא חדידא קלא לדרשא. רביעא עאל בפר"ת דאיהו מוחא כו' בן זומא ובן עזאי דעאלו בקליפין דאורייתא הוו לקאן בהון. רבי עקיבא (פקודי רנד.) דעאל במוחא אתמר ביה דעאל בשלם ונפק בשלם.

(ופרוש המקדש מלך בקליפין דאורייתא בפשטי התורה שהן הלכות ודרשות רבי עקיבא עאל במוחא הם סודות התורה ויובן כו' יעין שם) ועין שם בזהר כל המאמר ועוד שם (דף כז:) סיום המאמר הנזכר לעיל ומה שאמר על פסוק ויקח הויה אלקים את האדם כו'.

**(ב) בלא פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה אִזְּ הַתּוֹרָה הִיא יְבִשָּׁה בְּלִי אֹר
וְחַיּוֹת כּו' וְהַחַיּוֹת הִיא פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה**

וּבְמִקְדָּשׁ מֶלֶךְ מֶה שֶׁאָמַר עַל זֶה וְהִינוּ דְּחִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה תּוֹרָה
הַנִּגְלִית הִיא בְּחִינַת לְבוּשֵׁי הַתּוֹרָה וְהַנִּשְׁמָה בָּהֶם הִיא בְּחִינַת
פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְכִמּוֹ שֶׁהַנִּשְׁמָה מְחִיָּה אֶת הַגּוֹף כְּמוֹ כֵּן פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה מְחִיָּה אֶת חִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה וְכִשְׁלֹמֶד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה
אִזְּ יֵשׁ לוֹ חַיּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַנִּגְלִית וְחַי בָּהֶם, וּמִמִּילָא
הַלְמוּד כֶּאֱשֶׁר הוּא בְּחַיּוֹת, הָרִי הוּא מִתְאַיֵּם אֶל הַכּוֹנֵה
הָאֱמֶתִית בְּלִמּוּדוֹ כּו' מֶה שֶׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאֵינוֹ לוֹמֵד פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה הָרִי לִמּוּד הַתּוֹרָה הַנִּגְלִית שְׁלֹו, הִיא כְּגוֹף בְּלִי נִשְׁמָה
וְהָרִי הוּא כְּגוֹף מֵת בְּלִי שׁוֹם חַיּוֹת וּמִמִּילָא גַם כּוֹנֵן הַלְמוּד
אֵינוֹ כְּדִבְעֵי כּו'.

וְזֶהוּ גַם כֵּן מֶה שֶׁאָמְרוּ בְּתַקּוּנֵי זֶהר תַּקּוּן ל' תַּנְיִנָא כְּתִיב וְרוּחַ
אֱלֹקִים מֵרַחֶפֶת מְאִי וְרוּחַ כּו' עַד דְּאֵלִין אֲנוּן דְּעִבְדִּי לְאוֹרִיתָא יְבִשָּׁה
וְלֹא בָּעֲאֵן לְאַשְׁתְּדָּלָא בְּחִכְמָה בְּקִבְלָה כּו' יַעֲיֵן שֵׁם דְּבִלָּא פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה אִזְּ הַתּוֹרָה הִיא יְבִשָּׁה בְּלִי אֹר וְחַיּוֹת כּו' וְהַחַיּוֹת הִיא
פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְכִי וְזֶהוּ עֲנִין וְדֶרֶךְ חַיִּים דְּקֵאִי עַל פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵץ הַחַיִּים וְכֶאֱשֶׁר יֵשׁ בְּחִינַת דֶּרֶךְ חַיִּים אִזְּ מִמְּשִׁיךְ עַל
יְדֹו בְּחִינַת נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אֹר כּו' שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעִיל פֶּרֶק ב' שֶׁעַל יְדֵי
תּוֹרָה וּמִצְוֹת מִמְּשִׁיךְ גִּלּוֹי אֹר אֵין סוּף וְהִינוּ כְּשִׁישׁ דֶּרֶךְ חַיִּים
בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְאִזְּ וְחַי בָּהֶם בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוּה שְׁלֹו כּו'
קִצּוֹר, יוֹסִיף אֲשֶׁר פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הִיא כְּנִשְׁמָה לְחִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה
הַגּוֹף וְנוֹתֶנֶת בָּהּ חַיִּים כְּשִׁישׁ דֶּרֶךְ חַיִּים פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה מִמְּשִׁיךְ עַל
יְדֹו נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אֹר.

(קוֹנְטְרַס עֵץ חַיִּים שֵׁם פֶּרֶק טו)

**(כא) כֶּאֱשֶׁר עוֹסֵק בְּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וּמִתְחַבֵּר עֵץ הַדַּעַת
בְּעֵץ הַחַיִּים, אִזְּ נַעֲשֶׂה לוֹ לִמּוּד הַנִּגְלָה בְּחִינַת סִמָּא דְּחַיִּי**

וְהִנֵּה עַל פִּי כָּל הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים לְעִיל תִּדְּעוּ וְתִבְיִנוּ נְחִיצוֹת
וְהִכְרַחֲיוֹת עֶסֶק פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְאֲשֶׁר הִיא עֶקֶר חַיִּינוּ וְאִם כִּי בְּזִמּוֹן

ביום צריכים לעסק יותר בתורה הנגלית בכדי לבקר ברוחין וכו' אבל זה גופא שיהיה עסק התורה רצוי ומכון אל אמתית הפונה הוא על ידי עסק התורה הפנימיות ובה דוקא יחיה בלמוד התורה הנגלית ובלעדה אין למוד הנגלה רצוי ומכון כלל כי חס ושלום יפל הנופל ממנה שנעשה יש ודבר ויורד ונופל חס ושלום ומתדבק באילנא דמותא רחמנא ליצילן כי אם כאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת בעץ החיים וכו' אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי כו'.

(קונטרס עץ החיים שם פרק כא)

כב) אשרי לו מה טוב חלקו ומה נעים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה

אוי לי אם איעצך על הפרישה ולגרם רפיון חשול ומניעה מחכמה זו שהיא בלי ספק נשמת התורה ושרש האמונה בחכמה ודעת ותבונה ובלי ספק דזכה לה וירית לה הוא מבני עליה אשרי לו מה טוב חלקו ומה נעים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה וכו'.

(חות זאיר סימן רי)

כג) עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המחין וטמטום הלב... לומר זהר ותקונים – אנשים פשוטים זכו על ידי זה לענינים גבוהים

וזה עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המחין וטמטום הלב ללמד בדברים קלים כמו עין יעקב מדרש או לומר זהר ותקונים וגם ללמד גמרא פשוט גם כי לא מוכן אצלו כלום וזה עצה גדולה ונפלאה להתעלות מכל מיני ירידה וקטנות ולא כדעת השוטים שאומרים שאין ללמד בשעה שלבו בל עמו וידוע כמה מעשיות מאנשים פשוטים שזכו על ידי זה לענינים גבוהים.

(נעם הלבבות מאמר למוד התורה)

**כד) ואֵנָן בְּלִמּוּדָנוּ אוֹתָן לֹא יִמָּצֵא בְּדַעְתָּנוּ דְּבַר מוֹבֵן
זולת קריאת המלות**

ואין ראיה ממאמרי זהר וספר יצירה ורענא מהימנא שקבלו
מפי סבא דסבין ואליהו ומקדישין עליונים וכן הנך ינוקי דבזהר
רוח השם היה בם ומלתו על לשונם וגם האלקי האר"י וגוריו
שקבלו ממנו פה אל פה מפי עליונים יצאו הדברים ואֵנָן בְּלִמּוּדָנוּ
אוֹתָן לֹא יִמָּצֵא בְּדַעְתָּנוּ דְּבַר מוֹבֵן זולת קריאת המלות מה
שאין כן אלו האחרונים המבקשים לבאר דברי הזהר החתומים
והנעלמים ולפעמים הם פסוּתִים זה את זה.

(חנות יאיר סימן רי)

**כה) כל המונע וחושף עצמו מלמוד הקבלה הוא נדחה
ממחצת צדיקים ומפסיד עולמו ואינו זוכה לראות באור
פני מלך חיים יתברך**

אף על פי שרבים וכן שלמים ממקבלים האחרונים התעוררו
במאד לבות בני אדם על למוד הקבלה והוכיחנו מדברי הזהר
ותקוננים ולא עוד אלא שפיתבו כל המונע וחושף עצמו מלמוד
הקבלה הוא נדחה ממחצת צדיקים ומפסיד עולמו ואינו זוכה
לראות באור פני מלך חיים יתברך.

(חנות יאיר סימן רי)

**כו) אשרי אדם שילמד התקוננים באלו הימים כל תקון
של אותו היום דבר יום ביומו ולא יעבר**

ואשרי אדם שילמד התקוננים באלו הימים כל תקון של
אותו היום דבר יום ביומו ולא יעבר, כי לכל דבר יש שרש וטעם
וכונה. לכן טוב שלא יקדם ולא יאחר, וכן היה מנהגו הטוב של
עטרת ראשנו מורנו הרב המפלא קדוש מר הפךד"ס זכותו יגן עלינו
אמן ואפלו בזמן שהיה לו על הצבור היה פונה מכל הענינים ולמד
חובת היום, גם טוב לבעל תשובה שילמד חמשת דפים בכל יום

מהזהר הקדוש כמו שכתב בספר שם הגדולים חלק ב' מערכה ב' אות ב'.

(רבינו חיים פאלאג'י, מועד לכל חי)

כז) על ידי חכמת האמת דרבי שמעון בן יוחאי יהיה תקון ההוד באמת שהוא הגאולה שלמה ואור חדש על ציון יאיר במהרה בימינו

יש לרמוז עוד בזה כי נודע אלה החמישי הוא בחינת הוד על כן לא נתגלה להראשונים כל כך חכמת הקבלה בסוד כל היום דוה כנודע בכל הספרים עד שבזמן האר"י זכרוננו לברכה שהיה באלף הששי מימיו והלאה היה התחלת זמן הגאולה של בעתה על כן נתגלה חכמת האר"י זכרוננו לברכה בפרוש דברי הזהר הקדוש אמנם רבי שמעון בן יוחאי היה בסוף אלף הרביעי קדם אלף החמישי ותלמידו רבי אבא שכתב ספר הזהר שהוא רב נפטר בשנת ג' לאלף החמישי כמבאר בסדר הדורות כי הקדים השם יתברך כמו רפואה למכה טרם תחלת האלף החמישי (שהוא הוד) נכתב ספר הזהר שנקרא מדרש יהיה אור, והאור הזה נאצל מהוד מעטה כביכול והיה קדם התחלת אלף החמישי בבחינת הקדים רפואה וכו' כנזכר לעיל עד שנתגלה פרושו בזמן האר"י זכרוננו לברכה ביתר שאת ועז של תורה העמידנו בקרן אורה ועל ידי חכמת האמת דרבי שמעון בן יוחאי יהיה תקון ההוד באמת שהוא הגאולה שלמה ואור חדש על ציון יאיר במהרה בימינו וזהו יש לומר שרמז בזמר בר יוחאי שם קנית הודך והדרך הינו הוד וגם הדר כנזכר לעיל.

(שער יששכר מאמר גל עיני אות ב')

כח) רבי שמעון בן יוחאי גלה הנסתרות בספר הזהר דבהאי חבורא יתפרנסין בדרא בתראה גם בן אור המאיר ובא לכל העולם

בזמר בר יוחאי נעשה אדם נאמר בעבורך: שמעתי מקדשת אדוני אבי זקני מורי ורבי הגאון הקדוש מפה זכותו יגן עלינו

בסעדת ל"ג בעומר כי לכאורה היכן נאמר שנעשה אדם קאי על רבי שמעון בן יוחאי דוקא, אף הנה דרשו רבותינו זכרונם לברכה נעשה אדם נאמר בזכות נעשה ונשמע והיינו בשביל שקבלו ישראל את התורה על ידי משה רבינו, וידוע כי רבי שמעון בן יוחאי היה נשמת משה רבינו עליו השלום, ומה שנתגלה על ידי משה רבינו עליו השלום התורה בכל פרטיה בנגלות ונסתרות אף הנסתרות גלה משה רבינו עליו השלום רק לאהרן ובניו ויהושע ועוד ליחידי סגלה מתלמידיו והנגלות לנו ולבנינו ממשה רבינו עליו השלום שקבל בסיני, אבל רבי שמעון בן יוחאי גלה הנסתרות בספר הזהר דבהאי חבורא יתפרנסין בדרך בתראה גם כן אור המאיר ובא לכל העולם, והוא לפי זה רבי שמעון בן יוחאי תכלית וגמר הנרצה ממשה רבינו עליו השלום, על כן שפיר יתכן מה שאמרו נעשה אדם נאמר בעבורך כי הנעשה אדם בשביל נעשה ונשמע והיה אז מטרת התכלית לגלוי הנסתרות באחרית הימים על ידי רבי שמעון בן יוחאי על כן שפיר נעשה אדם נאמר בעבורך.

(שער יששכר מאמר גל עיני אות ג')

**כט) גם איש פשוט שלא קדש את עצמו במעלות
הראויים ללמוד הקבלה מפל מקום יקרב אל החכמה
ההוא בפרט בסוף יומיא אילין, שבזה תליא התקרבות
הגאולה**

**עוד בזמר הנזכר אשרי העם לומדיך ואשרי העומדים על
סודך: לכאורה קשה דכיון שהמה לומדיך לומדי הזהר הקדוש
וחכמת האמת איך קראום בלשון העם שהוא מדרגה פחותה כנודע
בדרשות רבותינו זכרונם לברכה ורש"י על התורה כמה פעמים, אף
מזה הוא ראיה כשיטת המקבלים רבותינו ובפרט בספר סור מרע
ונעשה טוב כמו שהאריך לבאר שם, שגם איש הפשוט שלא קדש
את עצמו כל כך במעלות הראויים ללמוד הקבלה מפל מקום
יקרב אל החכמה ההוא בפרט בסוף יומיא אילין שבזה תליא
התקרבות הגאולה במהרה בימינו על כן כתב בזה בלשון 'אשרי**

הָעָם' שֶׁהוּא בִּבְחִינַת הָעָם בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָהּ וְאָף עַל פִּי כֹן יִתְקַרֵּב לִהְיוֹת לֹמְדִיךָ (וְיַעֲזֹרְהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִהְיוֹת בִּבְחִינַת) אֲשֶׁר־יְהִי הָעָם הָעוֹמְדִים עַל סוּדְךָ (לְהַשִּׁיג וּלְהַצְלִיחַ) כֹּן יְהִי רָצוֹן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(שער יששכר מאמר גל עיני אות טוב)

אך אם מוציא בשפתיו אף על פי שאינו מבין אפלו פרוש המלות מפני שהוא עם הארץ הרי זה מקים מצות ולמדתם, ולפיכך כל עם הארץ מברך ברכת התורה בשחר לפני הפסוקים וכן כשעולה לספר תורה. במה דברים אמורים בתורה שבכתב אבל בתורה שבעל פה אם אינו מבין הפרוש אינו נחשב למוד כלל ואף על פי כן יש לאדם לעסק בכל התורה גם בדברים שלא יוכל להבין ולעתיד לבוא (זהר וישב דף קפה) יזכה להבין ולהשיג כל התורה שעסק בה בעולם הזה ולא השיגה מקצת דעתו.

(שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק ב' הלכה יב ויג)

ל) סגלה לטמטום הלב – לטהר את עצמו במקוה וללמוד ספר הזהר כי זהר הוא מלשון הארה שמאיר במקום החשך

להבין ענין טמטום הלב וטמטום המוח שטמטום הלב היא שנעשה לב האבן וכו', ועצה היעוצה לזה לטהר את עצמו במקוה וללמוד ספר הזהר כי זהר הוא מלשון הארה שמאיר במקום החשך וכו'.

(אמרי קדש סטרעליסק אות י"ט)

לא) הבעל שם טוב זכרוננו לברכה: באמירת הזהר, אחד המכוון ואחד שאינו מכוון ובלבד שירבה

ממורי (רבי הלל מפאריטש) אמר הבעל שם טוב זכרוננו לברכה בשלשה דברים הפלל הפך ממה שאמרו אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים אלא אחד המכוון ואחד שאינו מכוון ובלבד שירבה. הראשון, אמירת הזהר מסגל לנשמה וכו'.

(מגדל עז עמוד תכ"ד)

לב) תקוני זהר דף אחר בשביל תקון נשמה

וכל אחד שקבל ממני עבודת השם יראה לעסוק בתקון נפשי ולאחר אריכות ימי ושנותי ללמוד בעדי כל יום פרק משניות ולומר קצת תקוני זהר בשביל טובת נפשי לכל הפחות דף אחד וללמוד קצת אגדה וזה בכל יום מי"ב חדש הראשונים וככה כל ימיהם ובזה ישארו בהתקשרות לעולם.

לג) זהר עבור תקון נשמה

וכן יזהרו בני ותלמידי ללמוד כל ימיהם איזה שיעור תקוני זהר בעבורי ובכח זה יהיה להם התקשרות, ואם יזכני השם להתקון אזור להם זו הטובה.

ועוד באתי לבקשך שתחזר בעל פה מסכת ברכות ותראה לגמרו ואל תתירשלו מזה למען השם כי טובה גדולה יצמח לך בנפשך על ידי זה ותאמר בכל יום איזה דפים תקוני זהר.

(ספר הצנאה - שומר אמונים)

לד) מאירים נשמת האדם

שני הספרים הזהר הקדוש ואור החיים הקדוש מאירים את נשמת האדם.

(בעל יסוד העבודה)

לה) תקוני הנפש לגמור בכל חדש ספר התקונים לגמור בכל חדש בלי ישנה וזה יועיל לך יותר מכל למודי ספרי מוסר

והנה לרפאות חלאים הפנימיים דהינו להעלות הנפש מבחינת הקטנות הוא להתעורר תמיד בשמחה ישמח ישראל בעושי אבל לזה צריך גם כן סיעתא דשמיא והנה העצה היעוצה לזה להרבות באמירת תקוני זהר הקדוש ודיקא לומר תקונים שעל זה נתיסד התקונים לתקן בחינת מחין דקטנות כמובא בספר

כסא מלך בהקדמתו ולומר אמירה פשוטה בלי שום פרוש כלל
בחיות אלקות ובהתעוררות ובאם תרגיל עצמך בזה תראה
פלאות וכאן נתתי להחברים תקוני הנפש לגמרו בכל חדש ספר
התקונים וקדם תגמור התקונים בשלש פעמים דהינו לומר
בפעם ראשון שליש תקונים בפעם אחד וככה שני ושלישית
ואחר כך תגמור בכל חדש בלי ישנה וזה יועיל לך יותר מכל
למודי ספרי מוסר.

(אגרות שומר אמונים אגרת מה)

**לו) הבעל שם טוב: ללמוד מאמר אחד מתקוני זהר קדם
השנה**

מכתב מורנו הבעל שם טוב להרב רבי דוד ממיקאלאיוב עצה
שלא לירא בשנה ללמוד מאמר אחד מתקוני זהר קדם השנה.

(כתר שם טוב)

**לז) אפלו אינו מבין מכל מקום מיגע עצמו בתורה
שחביב בעיניו להגות במאמרו יתברך**

תלכו: פרש רש"י מתורת כהנים, להיות עמלים בתורה וזהו
נקרא עמל בתורה להלך בחקיו יתברך, לכן אפלו אינו מבין מכל
מקום מיגע עצמו בתורה שחביב בעיניו להגות במאמרו יתברך
אפלו שאינו זוכה להשיג הטעם כי התורה נעלמה מעיני כל חי
והאדם צריך לעסק בתורה אחר הידיעה שאי אפשר להשיג אחד
מני אלף שבה ואז יש לו חלק בשורש התורה לכן כתב המהר"ל
שמברכין לעסק בדברי תורה הגם שאין יכול להשיג מכל מקום
עוסק הוא בתורה וכך הובא תמיד בזהר הקדוש לאשתדלא
באוריתא.

(שפת אמת בחקוטי תרמט)

(לח) רבינו הבעל שם טוב: כְּשֶׁאָדָם אוֹמֵר דְּבָרֵי תוֹרָה בְּאַהֲבָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵבוֹ מְאֹד וְאֵין מִדְּקָדֵק אַחֵר דְּבָרָיו אִם אוֹמְרָם כָּרְאוּ אוֹ לֹא

רבי ישראל בעל שם טוב זכרוננו לחיי העולם הבא אמר אדם שהוא קורא בתורה ורואה האורות של האותיות שבתורה אף על פי שאין מנגון הטעמים כראוי כיון שהוא קורא באהבה רבה גדולה ובהתלהבות אין השם יתברך מדקדק עמו ואף שאין אומרם כראוי משל לתינוק שאביו אוהבו מאד ומבקש דבר מאביו אף על פי שהוא מגמגם ואין אומר כראוי אביו נהנה מאד לכן כשאדם אומר דברי תורה באהבה השם יתברך אוהבו מאד ואין מדקדק אחר דבריו אם אומרם כראוי או לא כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ודגלו עלי אהבה אמר הקדוש ברוך הוא ולגלוגו עלי אהבה.

(לקוטים יקרים אות ג')

(לט) וְתַמְהָתִי עַל אֲנָשֵׁי דוֹרֵנוּ שֶׁהַצְנוּעִים שֶׁבָּם מוֹשְׁכִין אֶת יְרִידָהּ מִלְּמַד חֲכָמַת הָאֱמֶת

ידוע ומפרסם הוא גדל החיוב המטל על האדם ללמד חכמת האמת שהיא חכמת הקבלה וסתרי התורה כמבאר בספרים קדמונים הלא המה הזהר ונתקונים וזהר חדש ומדרש הנעלם ושנוי ומשלש בדבריהם הענין זה אין מספר כידוע ללומדים בהם אשר כל זה יורה גדל ההתאמצות והזריזות ללמד חכמת הקבלה כמאמרם זכרונם לברכה שנה עליו הכתוב לעבב, כשהאדם רוצה לזרז איזה אדם כופל לו האזהרה כמה וכמה פעמים, וגם בגמרא הזכירו הענין הזה באמרם שלאחר מיתה שואלין לאדם צפית במרכבתי ובכבודי כסא הכבוד היכן הוא עומד רגלי החיות היכן עומדים והאחרונים הרבו לדבר מאד מגדל החיוב הזה כמו בפסק הגאון מורנו הרב רבי יצחק דלטאש הנדפס אצל הזהר ודומה לו, ובקצת מקומות בספרים הקדמונים תלוי ענין ביאת המשיח בזה כדאיתא בתקונים בסוף תקון ו' וזה לשונו: וכמה בני

נָשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנָסוֹן מֵהָאֵי חֲבוּרָא דִּילָךְ, כַּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא
בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמִיָא, וּבְגִינִיָּה וּקְרֹאתָם דְּרוּר בְּאַרְץ עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ
וְתַמְהָתִי עַל אֲנָשֵׁי דּוֹרְנוֹ שֶׁהַצְנוּעִים שָׁבִים מוֹשְׁכִין אֶת יְדֵיהֶם
מִלְלָמַד חֲכָמַת הָאֱמֶת.

(עמוד העבודה דף א')

**(מ) גִּדְל הָעֶנֶשׁ הָעָצוֹם וְהַמֵּר עַל מִי שֶׁמֵּנַע אֶת עֲצָמוֹ
מִלְלָמַד חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְעֵצֶם הַשָּׂכָר וְהָעֶנֶג בְּעוֹלָם הַבָּא
לְמִי שְׁלֵמָדָה**

רִאִיתִי בְּסִפְרֵי מְקַבְּלִים רַבִּים הַרְבֵּה גִּדְל הָעֶנֶשׁ הָעָצוֹם וְהַמֵּר
עַל מִי שֶׁמֵּנַע אֶת עֲצָמוֹ מִלְלָמַד חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְעֵצֶם הַשָּׂכָר
וְהָעֶנֶג בְּעוֹלָם הַבָּא לְמִי שְׁלֵמָדָה.

(עמוד העבודה)

**(מא) לָכֵן נִקְרָא הַסֵּפֶר תְּקוּנִים, כִּי מְדַבֵּר בִּיחּוּדִים תְּקוּן
עוֹלָמוֹת לְבָרֵר וּלְלַבֵּן הַטּוֹב מִן הַסִּיּוּגִים וְהַפְּסָלֹת**

תְּקוּנֵי זֶהר: נִרְאֶה לִי שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר הַתְּקוּנִים כִּי מְדַבֵּר בְּכָאן
בְּזֶה הַסֵּפֶר מִיחּוּדִים וְצִנּוּרוֹת הַסְּפִירוֹת וְהֵם נִקְרָאִים בְּלִשׁוֹן
הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה תְּקוּנִים כְּמוֹ שֶׁאָמַר בְּתִקּוֹן א': "אֵנֶת הוּא דְּאִפִּיקַת
עֶשֶׂר תְּקוּנֵינוּ, וְקָרִינוּ לְהוֹן עֶשֶׂר סְפִירָן", וְהֵנָּה הַסְּפִירוֹת הֵם הָיָה
נִקְדּוֹת וְכו'. וְרַב דְּבָרֵי זֶה הַסֵּפֶר הוֹלֵךְ עַל דֶּרֶךְ צְרוּפֵי הַשְּׁמוֹת
וְיִחּוּדִים וְהֵם עֵצֶם עוֹלָם הַתְּקוּן מִמֶּה וּבִ"ן הַחֲדָשׁ עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת
הַתִּיַּחֲדָם בְּצִנּוּרֵי הַסְּפִירוֹת לְאִסְתַּכְּלָא אֲנָפִין בְּאֲנָפִין לְמַתֵּק הַדִּינִים
לָכֵן נִקְרָא זֶה הַסֵּפֶר תְּקוּנִים כִּי מְדַבֵּר בִּיחּוּדִים תְּקוּן עוֹלָמוֹת
לְבָרֵר וּלְלַבֵּן הַטּוֹב מִן הַסִּיּוּגִים וְהַפְּסָלֹת עַל יְדֵי יְחוּדֵי שְׁמוֹת
הַקְּדוֹשִׁים בְּכָלִים מְכָלִים שׁוֹנִים לְפִי הַזְּמַן וְהַשְּׁעָה וְהָעוֹלָם אֲשֶׁר הוּא
מְדַבֵּר בּוֹ הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה מֵה שֶׁאֵין כֵּן סֵפֶר הַזֶּהר שֶׁרַב דְּבָרָיו סוֹבֵב עַל
עֲצָמוֹת הַמִּדּוֹת בְּדֶרֶךְ חַיִּים וְתוֹכָחוֹת מוֹסֵר וְאֵינוֹ מְדַבֵּר מִן יְחוּדִים
זוֹלַת בְּמִקּוֹמוֹת מוֹעֲטִים וּבְסִפְרֵי אֲדָרָא.

(בצל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו)

**מב) אל תמנע בשביל הפחד לכנס בעסק החכמה פי מה
נפש חיותך אשר אתה בעולם אם חס ושלום אין בך
חכמה ומדע אין חיותך חיים**

כתיב עת לעשות להנ"ה הפרו תורתך יומין ועירון ומרי דחובה
דחיק וכו' והנה רבים מן החברים מתיראים לנפשם לעסק בעץ
חיים לטייל בפרדס הגן שלא יארע להם כמעשה אחר חס ושלום
ובפרט בראותם מה שהזהיר מורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה
בעצמו בהקדמת עץ חיים וכו' ובפרט בדור הזה החלש מכבד הגלות
ומי יקרב לגשת אל הקדש פנימה דע לך אחי ידידי נפשי הקורא
נעים, אמת שהעוסק בחכמה זו מתגרים בו החיצונים ומבקשים
להחטיאו אחר שכל מגמתו לבערם מן הפרם וכו' אמנם שמע
בקולי איעצך ויהי אלקים עמך אל תמנע בשביל הפחד לכנס
בעסק החכמה כי מה נפש חיותך אשר אתה בעולם אם חס
ושלום אין בך חכמה ומדע אין חיותך חיים והפכתוב אומר ראה
נתתי לפניך את החיים ובחרת בחיים.

והגע עצמך אם איש יצמיד עליך למנעך מחיים חס ושלום,
תעמד עמו למלחמה, הן וכו' והן לחיים, או תמשל בו, או חס ושלום
להפך, וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו, ויקלו בעיניו כל הפעולות
ואיצטדקאות שבעולם לעבר בים ולשמים וכו', עד שיכניע את
העומד כנגדו ורוצה למנעו מן החיים.

וקל וחמור מה נאמר בחיים הנצחיים הנקראים חיים ולא
במדמה, על אחת כמה וכמה שמחייב כל אחד להלחם לעמד על נפש
חיותו ולמסור נפשו לעסק בחכמה זו, לבער קוצים מן הפרם
ולהכרית חוחים, אם יזכה טוב, ואם חס ושלום יפל במלחמה הנה
בשביל זה נקרא מלחמה, כמו שכתב החסיד בעל חובת הלבבות
בזה נגד מלחמת היצר, בא וראה מלחמת החיצונית הספנה
העצומה בו ומכניס עצמו לספנה בשביל ספק אם ינצח יזכה לשלל
גדול על אחת כמה וכמה במלחמת היצר ומלחמה גדולה איך תמנע
עצמך בשביל ספק, כמה ששון ושמחה וכבוד וחיי נחת יגיע לך
אם תנצח ותזכה.

ועין בפסק הגאון מהר"י דלאטש ובהקדמת מורנו הרב חיים וייטאל זכרוננו לברכה בשם האר"י זכרוננו לברכה בכתב יד עצמו. על כן אחי אל תיראו ואל תפחדו כי הויה יהיה בכסף ושמו רגלך מלכד.

(בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות ח' עד)

מג) עסק החכמה הצפונה הזאת לבקשה במטמונים ולחפש אחריהם לכתת רגליו מחיל אל חיל וכו' – אף מי שאינו יכול למעט בעסקיו כל כך אין אתה פטור מפנימיות התורה פי מבלעדה האדם בבהמה שור אוכל עשב

אחי בשביל זה שאתה טרוד בעסקים הן בעתך והן בדלי דלות חס ושלום, לא תפטור מעסק חכמה זו חס ושלום כי על מה ולמה אתה חי ולמה נתגלה לנו זאת ולמה שלח השם לנו להתגלות בדורנו מה שלא גלה זולת בדורו של רבי עקיבא ורבי שמעון בן יוחאי וחבריו הוא עסק חכמת האר"י זכרוננו לברכה ובדור הזה רבא דרבא דעלמא הצריכים לבקש פרנסה למגדול ועד קטן אפלו צדיקי הדור אשר כל מגמתם וחספצם בהפשט עצמם במסירות נפש להשם בכל עת ובכל רגע אין להם מנוחה מחמת גדל קשי פרנסת עם השם ההולכים ודלים מענים ומדכים ממש כל ראש לחלי כו' ובמדה דא יתפרקון ומה יעשו הפשוטים מבני עמנו עם השם ולמה נגלה אור השם בימים ההם כתבי האר"י זכרוננו לברכה בבאר דברי הזהר.

אלא ודאי אף מי שאינו יכול למעט בעסקיו כל כך אמת מה שיש בידו וכחו מחייב לעשות ויותר על כחו ואחר זה בודאי אינו פטור מעסק החכמה הצפונה הזאת ואדרבה עסק החכמה לבקשה במטמונים ולחפש אחריהם לכתת רגליו מחיל אל חיל וכו' אמנם זאת תעשה כגון אם היית רגיל ללמד חמש דפין גמרא חמש פרקים משניות וכדומה תקמץ מעט בלמוד ותלמד דף אחד או שנים לפי יכולתך וכו' ובספרי פרשת ראה אמר רבי יוסי רצונך להכיר קונך עסק באגדה

למען ישאר לך זמן לעסק בחכמה זו כי הוא יסודי התורה ועקרי האמונה ועליה תסובב צירי דלתות התורה והעבודה ומבלעדה לא תדע מה הוא תורה לשמה כי לא תדע שרש ציורי שמונתיו ברוך הוא וברוך שמו ואי אתה בן חורין להבטל ממנה בשביל העסק משא ומתן כשם שאין אתה פטור מקביעות עתים לפשוטי התורה ואפלו אם העסק גדול וצריך לפרנסה כי על זה שואלים קבעת עתים לתורה קל וחמר שאין אתה פטור מפנימיות התורה כי מבלעדה האדם כבהמה שור אוכל עשב כנזכר לעיל בשם התקונים מפסוק כל הבשר חציר וכו'.

(בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות כט: דבור המתחיל תשיעית)

מד) מי שיתעסק בזאת החכמה באמת אזי תתקשר נפשו להשם יתברך

וכן בכל דור מי שיתעסק בסודות אלו לא יצטרך לנסיון והשכל ישפט זה בצדק כי מי שיתעסק בזאת החכמה באמת אזי תתקשר נפשו להשם יתברך ובכל עת מוסר נפשו בכח באמת להשם יתברך באהבה עזה עד שאינו צריך למסירות נפש בפעל ופוק חזי מה עלתה להשלשה חברים שבאידירא שנגנזו בדבקות נפלא.

(הוספות מהרצ"א אות ח')

מה) עקרי ידיעות אמתיות יחוד הקדוש הוא על ידי החכמה הקדושה הלזו

ודוד המלך הקדוש, צוה לבנו החכם: "דע את אלקי אביך ועבדהו" ועקרי ידיעות אמתיות יחוד הקדוש הוא על ידי החכמה הקדושה הלזו.

(הוספות מהרצ"א מדינוב אות יח)

מו) בספר הקנה: אפשר שילמד אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור עם נבל – אחי ובני

נפשות יקרות גבוהים ורמים תדבקו נפשכם בספר הזהר תקונים זהר חדש

או לאמר איזהו חכם כמבאר בספר הקנה שאפשר שילמד
אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור עם
נבל דקבילו אוריתא [תורה] שהוא נובלות חכמה שלמעלה ואינו
לומד ברזין דאוריתא שהוא החיות הפנימי של התורה ומי שאינו
לומדן מפלג בקי בכל התורה ועוסק בפלפול של הכל שלא לשמה
ואינו לומד לשמה להשיג נעם ערבות ידידות מתיקות התורה אשר
זה אי אפשר להשיג אם לא בהסיר ממנו כל תאוות הזמן וערבות
המרגש וללמד בספר הזהר ובכתבי מרן אלקי האר"י בעץ חיים
ופרי עץ חיים ושער היחודים במתיקות ונעם זיו השכינה שלזה
יקרא חכם וכו' כי אין לה חיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא
בלמוד גמרא ופוסקים עם חכמת הזהר וכתבי מרן אלקי
האר"י על פי הקדמות מרן אלקי הרב רבינו ישראל בעל שם
זכר צדיק לברכה וכו', ודבק נפשך תמיד לפי השגתך בספר
הזהר ובכתבי מרן האר"י, ודבק נפשך מאד ביראה ואהבה
והכנעה שלא תהיה פונתך חלילה להיות רב ורבי, כי זה הוא
עבודה זרה ממש וכו' ולכן אחי ובני נפשות יקרות גבוהים
ורמים תדבקו נפשכם בספר הזהר תקונים זהר חדש וכו'.

(נוצר חסד פרק ד' משנה א')

מז) ספר הזהר מלא מוסר וכל אות ואות של ספר הזהר
... הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים

ובפרט שספר הזהר מלא מוסר וכל אות ואות של ספר
הזהר וכתבי מרן של הרב חיים ויטאל דוקא וספר שערי אורה
הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים.

(נוצר חסד קאמארנא פרק ד' משנה א')

מח) בעסקו במתיקות לשון הזהר ובאור של סודות
התורה מתוקים מדבש, מתוקים ודאי, טעמו וראו, בכל
אלה יתמתקו הדינים, וממש יתהפך ברגע לאיש אחר

בִּלְבַב רָחֵב וְשִׁמְחָה, וּבְזֶה מַמְתִּיק הַדִּינִים, וְכוּרֶת וּמִשְׁבִּית הַקְּלָפוֹת, וְזֶהוּ הַנִּקְרָא מִחְצָדֵי חֻקְלָא

וְהֵעֵנִן דְּהַעוֹסְקִין בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה נִקְרָאִין מִחְצָדֵי חֻקְלָא שְׁקוּצָרִין וּמַכְלִין הַקּוּצִים, אֵתָה אַחֵי תִסְבֵּר שֶׁבְּלִמּוּד קִבְּלָה קוּצָרִין הַקּוּצִים, לֹא כֵן אַחֵי, אֲלֵא שֶׁהַחַיּוֹת וְהָאוֹר וְהַדְּבָקוֹת וְהַשְּׂרָאוֹת הַשְּׂכִינָה וְנַעֲיֻמוֹת עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת אוֹר הַתּוֹרָה וְהַיְחוּדִים וְהַמִּשְׁכּוֹת נֵעַם אוֹר חַיּוֹת זֵיו הַשְּׂכִינָה הוּא מִמֶּשׁ מִיתָה וּמָוֶת לְקַלְפוֹת מְקוֹם חַיּוֹתוֹ שֶׁל זֶה הוּא מִמֶּשׁ מִיתָתוֹ שֶׁל זֶה וּמִחְצָדֵי חֻקְלָא הֵם עֲצָמָן הַקּוּצִים הַסּוֹבְבִין אֶת הָאָדָם מִחֲשָׁבוֹת רָעוֹת יֵשׁ מֵהֶם אֲסוּרִים בְּאֲסוּר לֹאֻ וְרָשָׁע מִיִּקְרִי כְּגוֹן הַרְהוּר נֶאֱוֹף בְּכֻנָּה שְׁזָה צָרִיךְ לְדַחּוֹת בְּשֵׁתֵי יָדַיִם כִּי הוּא מִמֶּשׁ עוֹמֵד בַּעַת הַהוּא בְּאֵשׁ שֶׁל גִּיהֶנֶם וְנִפְשׁוֹ מְלַהֲטוֹת בְּאֵשׁ גִּיהֶנֶם וְהֵם מְכַאֲבֵי הַנֶּפֶשׁ וּבַעַת מִיתָה יִרְגֹּשׁ הַכָּאֵב וְהַצָּעַר אֵף גּוֹף וְנֶפֶשׁ הַקְּטָנוֹת שְׁלֹ שְׁזָה עֶקֶר הַרְגֵּשׁ אָדָם בְּגִשְׁמִי וְיִזְכֹּר לְעֲצָמוֹ שֶׁהוּא מִמֶּשׁ נַעֲשֶׂה מְרַכְּבָה לְקַלְפוֹת וְגוֹרֵם שְׁפַע לְשׁוֹנָאֵי הַשֵּׁם שֶׁהֵם אוֹיְבָיו וְשׁוֹנָאָיו גַּם כֵּן וְכָל זֶה יִתְרַבֶּה אֲצֵל הַנִּעְרִים וְהַצָּעִירִים עַל יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה כִּי צָדִיק אֲמַת הַמִּזְכָּר לֹא יָבוֹא לוֹ כָּזָה וְאִם עוֹבֵר בְּהֶרֶף עֵין תִּכְף נִהְפֵּךְ אֲצֵלוֹ לְאֵשׁ קְדוֹשׁ אוֹר וְדְבָקוֹת וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹת.

אֲבָל אֲפִלּוּ סֵתֶם מִחֲשָׁבוֹת הַטּוֹרֶדֶת מִקְנֵאת אִישׁ עַל רָעָהּ אוֹ מִרְשָׁעִים הַמַּחְבְּלִים הַמִּצְעָרִים וּמַבְזִים אוֹתוֹ וְכִיּוּצָא בְּאֵלוֹ כָּל הַמִּחֲשָׁבוֹת הַטּוֹרֶדֶת הֵם דִּינִים הַשּׁוֹרִים עַל הָאָדָם וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבִפְרָט בְּעֶסְקוֹ בְּמַתִּיקוֹת לְשׁוֹן הַזֶּהֱר וּבְאוֹר שֶׁל סוּדוֹת הַתּוֹרָה מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ, מִתּוֹקִים וְדֹאֵי, טַעְמוֹ וּרְאוֹ, בְּכָל אֵלֶּה יִתְמַתְקוּ הַדִּינִים, וּמִמֶּשׁ יִתְהַפֵּךְ בְּרָגַע לְאִישׁ אַחֵר בִּלְבַב רָחֵב וְשִׁמְחָה, וּבְזֶה מַמְתִּיק הַדִּינִים, וְכוּרֶת וּמִשְׁבִּית הַקְּלָפוֹת, וְזֶהוּ הַנִּקְרָא מִחְצָדֵי חֻקְלָא.

(נוצר חסד שביל התורה א' אות י')

(מט) טַעְמוֹ וּרְאוֹ אוֹר הַגִּנוּז וּמַתִּיקוֹת שֵׁשׁ בְּזֶהֱר הַקְּדוֹשׁ
הַמְּאִיר לְנֶפֶשׁ, עַד שֶׁמֶרֶב אוֹרָה תִּקְבֹּל עַל עֲצָמָךְ כָּל

**הַרְעוֹת וְהַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְלֹא יִתְחַלֵּשׁ דַּעְתְּךָ וְלֹא תִפֹּל
מִמִּדְרָגְתְּךָ וְתִתְעַלֶּה לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה עַד רוֹם הַמַּעֲלוֹת חֲזֵק
חֲזֵק חֲזֵק וְאַמֵּץ לֹא תִירָא וְלֹא תִפְחָד.**

דע שבדורות הראשונים היו יכולים להשיג שלמות נפשם להלהיב בזכור רב ובקדושה להמשיך על עצמם נעם זיו אור השכינה באור עליון וצח בדבקות ויראה ואהבה והכל על ידי פשטות התורה תורה שבעל פה נגלה אבל בדור הזה עקבות דמשיחא שהרע גובר ומתנשא וחוצפא יסגי וכו' ומי יגן עלינו מן הקלפות הרעות המחשיכים האור והשכל ועל ידי נגלות התורה אי אפשר בדור הזה באין פנים להלהיב כל כך נפש המשכלת בדביקה וחשיקה שהרע והמקטרגים הרוחניים מתגברים ולא עוד אלא שהם מתלבשים בגשמיות בערב רב שהם הרבנים ומושל וגובר אפיקורסות ומינות ושאנת חנם ולשון הרע וכל מי שהוא חצוף ביותר גובר ביותר ולולא מתיקות ערבות נעם זיו לשון הזהר והתקונים וכתבי מרן המאירים לנפש המשכלת ומישבין הדעת משמחת לב ומאירת עינים לא היה באפשרות להאיר מרב הצרות וחלישות דעת מרשעים המינים ואפיקורסים.

ולכן אחי טעמו וראו אור הגנוז ומתיקות שיש בזהר הקדוש המאיר לנפש עד שמרב אורה תקבל על עצמך כל הרעות והצרות והיסורים ולא יתחלש דעתך ולא תפל ממדרגתך ותתעלה למעלה למעלה עד רום המעלות חזק חזק חזק ואמץ לא תירא ולא תפחד.

(נוצר חסד קאמארנא שביל התורה אות ל')

**ג) חיוב למוד ספר הזהר הוא מצות עשה לדבקה בו
ולידע שיש אלוה מצוי**

ודע שכל ספר הזהר וחיוב למודו וחיוב למוד של כתבי מרן האר"י הכל מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלוה מצוי בידיעה קדושה בפרט וביוחדים ואהבה ויראה ואחדות.

(נוצר חסד שביל התורה שביל ב' אות ג')

נא) עבודת ישראל: על ידי מאמר הזהר נמתקו כל הדינים

וכאשר התעוררתי בחצות הלילה וראיתי אגרת אחד מונח לפני אשר מעודי בחבלי שנה על עיני לא יכלתי לקרותו עד אשר למדתי תורת בספר תקוני זהר הקדוש והוא מחצות עד שעה ב' ואז נזכרתי לקרות האגרת של מעלת כבוד תורתו והבינתי על ידי מאמר הזהר הנזכר שנמתקו כל הדינים.

(עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרונו לחיי העולם הבא, אגרת הקדש)

אשר חנן לו אלקים עשר, חטאיו בצדקה יפרק, וירבה בימים אלו בצדקה ולמוד זהר ותקונים ותהלים.

(מורה באצבע סימן ח' אות רמח)

נב) בשנת תצ"א בקיץ היה גזרות נוראות מאת האפיפיור של אותו הזמן לבער ספרי התלמוד וכל גדולי ישראל עסקו בזה האיר ל בטל הגזרה – ולמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים, אפלו בזמן הלמוד הפללי

והנה בשנת תצ"א בקיץ היה גזרות נוראות מאת האפיפיור של אותו הזמן, ואחד הגזרות היה לבער ספרי התלמוד של בני ישראל, ומוכן כי זה היה צרה נוראה מאד וכל גדולי ישראל עסקו בזה האיר ל בטל הגזרה, והגאון ר"י באסאן רבו של רבינו שאל את רבינו לבאר לו סוד הענין שיהיה כח כזה להסטר אחרא נגד התורה, ורבינו השיב לו בבאור מספיק סוד כל הענין, וכן כותב לו רבינו כי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה ותקן בהשיבה שלו שילמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים.

ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמד כל היום כלו ועוד שש שעות בלילה חוץ מן הלילות ממוצאי יום

כפוד וכו' וכן הוסיפו שלא לפסק מן הלמוד של הזהר אפלו
בזמן הלמוד הפללי של כבוד מורנו הרב רבי מ"ח.

(י"רם משה משפט הבה"ת אות יד)

נג) בלילה ילמוד זהר פי בזכותו יצאו ישראל מהגלות

אם זכה לחכמת אמת, מסגלת ההצלחה בעתים הללו, כי
אז נאמר סוד הויה ליראיו, ואין האשה מגלה סתרה אלא לבעלה.
ובלילה ילמוד זהר באשמורות כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות
והגלות נמשל ללילה ומי שלא זכה להבין בזהר אף על פי כן
יקרא כי הלשון מסגל לזכר הנשמה ולהאירה זהר נפלא.
ובספר התקונים על היותר טוב וכשלומד זהר יעין לחכמת
אמת בכל מלה ומלה כי כל אות חדוש בפני עצמו והדברים
הנראים פשוטים אינם רק סוד.

(סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למוד דף יז)

נד) כפר עשינו חשבון שכ"ה (325) דפין של דפוס מנטובה מזהר לחמשה לילות ישלים הזהר ותקונים

זהר שיהיה לו קביעות בזהר אחד לגירסא ואחד לעיוני,
ויקדים אל המעין ואחר כך לגירסא כשיקרא בקול תעורר הכונה
ותעבר השנה כפר עשינו חשבון שכ"ה (325) דפין של דפוס
מנטובה מזהר לחמשה לילות ישלים הזהר ותקונים.

(סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למוד דף יז)

נה) לגרס איניש אף על גב דלא ידע מה קאמר

כי הלומד בתורה ומבין ומכיר בפלפול וסברת התורה ומתענג
לזה לא נקרא למוד התורה עבודה ויגיעה ועמל כי בזה שאדם נהנה
ושמח לא יעף ולא יגע וכמו שאמר במדרש (ילקוט שמעוני, ישעיה פרק מג,
רמז תנו): ולא אותי קראת יעקב וכו' את טרח כל יומא ולית את לעי
וצלויי קמי את לעית. כי רק הלומד תורה מתוך הדחק ומתוך טרור
הדעת אף שאיננו מבין בה היטב רק שלומד מצד שהוא תורת הויה
כמו שאמר דוד המלך עליו השלום ממשפטיך לא סרתי יען כי אתה

הורתני וזה באור הכתוב גרסה נפשי מלשון לגרס איניש שלומד אני
מצוותיך אף כי איננו מבין טעמה אף תאותי היא אל משפטיך יען
כי הוא משפטיך וכמאמרם זכרונם לברכה לגרס איניש אף על גב
דלא ידע מה קאמר ואצל זה הלומד על אפן זה אצלו נקרא יגיעה
ועבודה ועמל כי לא ירגיש התענוג מהתורה ואצל זה נקרא כל
התורה חקיה בלא טעם כי זה אינו מבין טעמה מפני דחוק וטרור
הדעת שלו וזה הפרוש שתהיו עמלים בתורה הינו שתלמדו התורה
אף שיהיה בדרך חקיה וברב עמל ויגיעה.

(ישמח ישראל פרשת בקקותי)

**(נו) כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק ובפרט
בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום ורבי שמעון
בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון
בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא
בכחו**

בברכות (דף ס:): **כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת
הדחק** וכן עוד בכמה דוכתי בש"ס ולשון בשעת הדחק (דוקא) יש
לומר על פי דברי הש"ס ספה (מה:): שאמר רבי שמעון בן יוחאי
(דהוא סתם רבי שמעון בכל מקום) יכולני לפטר את כל העולם מן
הדין מיום שנברא העולם עד סופו והאחרון הכביד כעת סופו של
גלות אדום (שהוא קדם ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן)
שרבי שמעון בן יוחאי הוא שעמד בנפשו כנגד מלכי רומי
(אדום) כדאמרינן בשבת, ועל כן אמר המלך אז שמעון שגנה יהרג,
ובפרט בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום, וזהו רבי
שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון
בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו
ואלו הימים נקראים שעת הדחק בדוחקא (דגליתא) בטר דוחקא
כמבאר בזהר הקדוש, על כן שפיר אמרו (רק ברשב"י) **כדאי הוא**
רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק שעומד בעודנו בשעת
הדחק הינו בשנים האלו ועל זכותו אנו סומכין כנזכר.

(דברי תורה מהדורא ט' אות לט)

**(נז) בכח רשב"י יתחזקו עד ביאת גואל צדק – רשב"י
ממשיך גם אחרי הסתלקותו שלא יסיר מאתנו אור זהר
בהירתו להאיר מתוך חשכה לכל אחד ואחד**

מה דמצינו הרבה פעמים בזהר הקדוש ובתקונים כדאמר רבי שמעון בן יוחאי דברי תורה ואיגלי רזין עילאין הוו בכו חבריא ואמרו וי כד תסתלק מן עלמא מאן ינהיר נהורא דאורייתא וכו' וישתומם כל עובר על זה וכיוצא לשונות כאלו שנמצאו שם לומר זה לאדם חי בפניו לעורר קינה מה שיהיה בעת פטירתו בפרט לרבי שמעון בן יוחאי רבם ואיך יפתחו פה וכו' לדבר כזה אף ה'יה להם כנראה ההכרח מחמת ששמעו מרבי שמעון בן יוחאי שצנח וי דגלותא יתמשך וידעו והבינו גדל החשכות שיהיה אחרי הסתלקותו והדורות הולכים וחסרים מההתגלות הנסיונות וההסתערות תגבר חס ושלום ולאשר ידעו כי בכח רשב"י יתחזקו עד ביאת גואל צדק וכמו שאמרו בזהר הקדוש כי בהאי חבירא יתפרנסין בדרא בתראה דיייתי מלכא משיחא, על כן עוררו העקר את רשב"י להאיר בדבריו אלו על דורות שלאחריו עד דרא בתראה הזאת וזה יהיה על ידי דברי תורתו על כן בעת מאמריו שאמרו זכאה חולקיהון דחבריא דשמעון מילי דאורייתא מפומך עוררו אותו לזכר להמשיך כח קדשת תורתו גם אחרי הסתלקותו שלא יסיר מאתנו אור זהר בהירתו להאיר מתוך חשכה לכל אחד ואחד מבני תורה ובהכרח היה להם למען תקון עולם בדורות הבאים לעורר הרחמנות בלבם מה שיהיה אחריו כדי להמשיך הכח הטובה להקימנו בגלותנו כן יהי רצון במהרה בימינו.

(דברי תורה מהדורא קמא אות ס')

**(נח) הלומד הזהר אפלו אינו יודע ואינו מבין מה
שמוציא מפיו הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו**

**הלומד הזהר אפלו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא
מפיו הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו וכך אמרו קמאי**

ואסמכוהו אקרא ודגלו עלי אהבה אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו.

עין בהרב חיד"א בקונטרס טוב עין בשם הא זכרוננו לברכה ומעשה נורא כזה בצפת תבנה ותכונן, שהיו נוהגים שילכו למערת רבי שמעון בן יוחאי בכל ליל ל"ג לעומר כמה חכמים ויחידים, ולומדים שם כל ספר הזהר ומחלקים אותו לכל אחד מהקוראים חלק אחד. ויהי היום שהיה עמם איש אחד מיחד וידוע בפניהם, ונתנו לו חלק אחד מהזהר עם הקוראים לקרות עמם, והוא יודע בעצמו שאינו יודע לקרות והוא כבהמה בצורת אדם. מה עשה אותו האיש? קדם שיגיע העת של הלמוד יצא לחוץ מהמערה וילך הלך ובכה הרבה מאד, עד שכמעט נסרו ריסי עיניו מהבכיה ונפלה עליו תרדמה וישן במקומו, ואז בא אליו רבי שמעון בן יוחאי, זכותו יגן עלינו אמן, בחלום, ואמר לו: אל תירא ואל תחת, עתה מה לך נרדם, קום קרא אל אלקיך החלק שעלה בגורלך. השיבו האיש: הרי אני כבהמה ואיני יודע כלל לקרות. אמר לו רבי שמעון בן יוחאי: קום קרא ואני אסייעך ותמצא עצמך יודע לקרות כגדולי החכמים. וכן היה, והקיץ משנתו ומצא עצמו יודע בטוב, ותמהו עליו כל הרואים אותו שמצאו בו דברים נוראים שלא ידעו בו מקדם. עד כאן המעשה.

ובזה פרוש אדוני אבי זכרוננו לחיי העולם הבא משום הרש"ז זכרוננו לברכה, שזהו מה שאמר הכתוב תורת הויה תמימה משיבת נפש, דידוע דלמוד הסוד נקרא תורת השם, וכמו שאמרו זכרונם לברכה על פסוק בתורת הויה חפצו זה הסוד ובתורתו זה הפשט וזהו שאמר תורת הויה שהוא תמימה כלומר שצריך ללמד אותה בשלמות וזה שאינו יודע ללמד רבי שמעון בן יוחאי מלמדו ומשיב נפשו וזהו שאמר משיבת נוטריקון מ'למדו ת'ורה ש'מעון ב'ן יוחאי ואמר נפש שכמעט יצאה נפשו וחזרה לו ובזה פרוש גם כן אדוני אבי זכרוננו לחיי העולם הבא שזהו הרמז שרמזו לאיש אחד שהראו לו בחלום תבת בהמה ולא

ידע פֿרושׂו ופֿרשׂו לו כי יען שִׁמְכר סִפְר הַזֶּהר שֶׁהִיָּה לו בְּבִיתוֹ
לְכֹן הָרָאוּ לוֹ תַבַּת בְּהֶמָּה דְּרָאשִׁי תַבּוֹת בְּעֶרְתִּי ה'קֹדֶשׁ מִן
ה'בֵּית רַחֲמָנָא לִיצֵלָן וּלְפִי הָכִי יִתְפָּרֵשׁ לְרִמּוֹ לוֹ דָּאף עַל גַּב שְׂאֲדָם
הוא כְּבֶהֱמָה וְאִינוּ יוֹדֵעַ לְקֵרוֹת עִם כָּל זֶה מִשְׁמִיָּא יִכְפְּלוּ לוֹ שְׂכָרוֹ
וְאַפְשָׁר שִׁיקְרָה לוֹ כְּאֶשֶׁר קָרָה לְאִישׁ הַזֶּה אִם יִכְשְׁרוּ מַעֲשָׂיו וְתִהְיֶה
כְּוֹנֶנְתּוֹ לְטוֹבָה וַיֵּשׁ רָמּוֹ בַּפִּסּוּק 'אָדָם וּבְהֶמָּה תוֹשִׁיעַ הַיְוִ"ה' דְּתַבּוֹת
'תוֹשִׁיעַ הַיְוִ"ה' עִם הַתַּבּוֹת וּב' כּוֹלָלִים שֶׁל ב' תַּבּוֹת יַעֲלוּ כְּמִסְפַּר
תַּבּוֹת 'זֶהר תְּקוּנִים' בְּדִקְדּוּק צַח.

(הַקְדַּמַּת הַמוֹצֵיא לְאוֹר זֶהר דְּפּוֹס לִיווֶרְנו)

נט) גַּם בְּכָל שַׁבַּת תִּקְבְּעוּ לְלַמֵּד שְׁעוֹר בַּזֶּהר הַקְדוּשׁ

גַּם בְּכָל שַׁבַּת תִּקְבְּעוּ לְלַמֵּד שְׁעוֹר בַּזֶּהר הַקְדוּשׁ.

(הַנְהַגוֹת הָרַב רַבֵּי יַעֲקֹב מְלִיסָא זָכָר צַדִּיק לְבָרְכָה אוֹת ג')

**ס) אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג סִתְרֵי הָאֱמוּנָה שְׂרָשִׁיָּה וְעַקְרִיָּה כִּי
אִם בְּקִבְּלַת חֲכָמַת הָאֱמֶת**

וְהָאֱמֶת הַמְקַבֵּל שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג סִתְרֵי הָאֱמוּנָה שְׂרָשִׁיָּה
וְעַקְרִיָּה כִּי אִם בְּקִבְּלַת חֲכָמַת הָאֱמֶת כִּי מִמֶּנָּה יִשְׁתַּלֵּם הַמַּאֲמִין בְּכָל
זֶה וּבְזוּלָתָה נִמְנָע, וְלָזֶה יִצְטָרֵף הַמַּאֲמִין הָאֱמֶתִי וְהַעוֹבֵד הַשְּׁלָם אַחֵר
הַיּוֹתוֹ תוֹרְנֵי שְׁלָם לְהַתְעַסֵּק בְּחֲכָמַת הַקִּבְּלָה אֲשֶׁר הִיא נִשְׁמַת
הַתּוֹרָה וּמִמֶּנָּה יַעֲמִיד עַל סוֹד הָאֱמוּנָה הָאֱמֶתִית הַמְסַכֶּמֶת עִם הַדַּת
מְכַל צַד וְעַל כְּוֹנֶנֶת הַתּוֹרָה וְהַרְצוֹן וְהַחֲפֶץ בַּעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַמַּצּוּת
וְאַחֵר עֲמִידוֹ עַל זֶה יִשְׁתַּדֵּל לְהוֹסִיף לְקַח וּלְהוֹלִיד תּוֹלָדוֹת וְעֲנָפִים
דּוֹמִים לְשָׂרָשִׁים אֲשֶׁר בִּידּוֹ אֲשֶׁר אֵין זֶה כְּפִי הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי כִּי קָצֵר
קִצְרָה יָדוֹ לְהַשִּׁיג הָאֱמֶת לֹא יוּכַל בְּשׁוּם פָּנִים אֲבָל הוּא כְּפִי הַשְּׂכָל
הָאֱלֹקִי לְקַיֵּם פְּלִפְלֵת בְּחֲכָמָה זֶה דֶּרֶךְ הַחַיִּים אֲשֶׁר בּוֹ חַיּוֹ וְדִרְכוֹ
הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים וְאֵין הַרְצוֹן בְּהַקְדַּמַּת הַתּוֹרָה אֲבָל הַחֲכָמָה
הָאֱמֶתִית וּמִנִּיעַת לַמּוֹדָה תַּחֲלָה כְּמִנִּיעַת לַמּוֹד הַפִּילוֹסוֹפִיָּה תַּחֲלָה
לְחוֹשְׁבִּים שֶׁהִיא הַחֲכָמָה הָאֱמֶתִית שְׁלֹא רָאוּ אוֹר, כִּי מִנִּיעַת לַמּוֹד
הַפִּילוֹסוֹפִיָּה תַּחֲלָה רָאוּ וּמִחֲבִיב לְפִי שֶׁהִיא הוֹרֶסֶת וְעוֹקֶרֶת שְׂרָשִׁי

דת האמת ודרך הדרך המינות והעוסק בה קדם שיהיה תורני שלם בעל אמונה שלמה תביאהו לידי מינות וכפירות וכו'.

אבל החכמה האמתית חס ושלום שתוריש שום אמונה רעה או דעת נפסד אבל בהפך שתנחיל האמת והצדק ותשריש אמונות ודעות אמתיות בלב לומדיה ואף אם יקדימוה ללמד התורה כי היא המוציאה לאור תעלומות התורה ועקריה מחזקת ותומכת שרשיה לפי ששתייהן עולות בקנה החכמה האלקית אבל טעם אחרונה לפי שהתורה בגוף והחכמה פנשמה אליה וכשיקדים למוד התורה וידע המצוות ופרושן כפי מה שבאה בהן הקבלה מסיני ואחר כן יכנס לטיל בפרדס החכמה אז תחול הנשמה בגוף כהגון וכסדר כי יעמד ויבין הסודות והסתרים ההם של כל מצוה ומצוה על בורין ואמתתן ולא יתבלבל שכלו אחר שקדם לו וידעת הדברים אשר עליהם יורו הסתרים ההם וזה כדרך קדימת החומר לחול הצורה בו.

(עבודת הקדש להרשב"א חלק התכלית פרק יז)

סא) אין נחת רוח להשם בעסק בגשמת התורה שהיא החכמה האמתית המקבלת כי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצוותיו

רבי שמעון בן יוחאי קבל מרבי עקיבא וזה היה אחר חרבן הבית וזה הקדוש עליו השלום הוא בעל המדרש הנעלם הנקרא ספר הזהר ועל ידו חבר והוא עליו השלום הבטיח בחבור המקדש ההוא כי רבים יתפרנסו ממנו באחרית הימים.

ובמלת בראשית הנקרא ספר התקונין אמר בזה הלשון (תקוני זהר חדש - ספרא תנינא): **והמשכילים יזהרו כזהר הרקיע** (דניאל יב) **ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד.** והמשכילים אליו רבי שמעון וחבריו, יזהרו כד אתקנשו למעבד האי חבורא דאיהו מזיהרא עלאה דלעלא, רעותא עלאה אתגליא, רשותא אתיהיב לרבי שמעון וחברוי לגלאה בה רזין סתימין עמיקין, ולכל נשמתין דמתיבתא דלעלא, ומתיבתא תתאה, ולשבע טורין עלאין, דאנון

תלת אבהן ורעיא מהימנא ואהרן ודוד ושלמה ואלהיו עמהון וכו' ובגין דא אסתכחם קודשא בריך הוא ושכינתה למעבד האי חבורא, על יד ההוא דאתגליא וכניס בה עלאין ותתאין לאשכחא בה נחא לשכינתא בגלותא, וחירו לה ולבנהא וכו' והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגיין מתכנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד עד כאן.

נפלאה אהבת חכמת האמת הטוהרה, נשמת התורה לבעליה יתברך, חכם הרזים, עד שהפליא להשגים ולהסכים לעשות החבור המקדש ההוא כמו שהפליא להסכים בחבור המשנה על יד תלמידו רבינו הקדוש עליו השלום שקבל ממנו והכונה והתכלית בכל משום עת לעשות להשם, לעשות להשם ודאי כידוע לחכמי לב כי בו תמצא היונה תמה הנזכרת בשיר המקדש מנוח לכך רגלה בגלות המר והארץ הזה כי אין נחת רוח לה כעסק בנשמת התורה שהיא החכמה האמתית המקבלת כי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצותיו אשר גם זאת היתה השגחה נפלאה מצורפת אל הראשונה לבל תשתכח ותאבד החכמה מקרב עמה עד שלהראות תקף ההשגחה הזאת נגלה זה החבור המקדש בעולם, אחר שהיה מכסה ונעלם, וכשנגלה בעולם רבים נאספו אליו וסרו אל משמעתו כמו שהבטיח הוא עליו השלום: "וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגיין מתכנשין לגבה" וכו'.

אשר לולא זה בזמן הזה כמעט נטיו רגלי החכמים התמימים ומעדו קרסולי העובדים עבודת הקדש הנאמנים להתפשטות הצרעת הממארת במצחות אנשי התורה צץ ופרח המינות בלבות החכמים בסבת השפחה הכושית צרת שרה פרה סוררה הפלוסופיא אשר נעתקה מלשון יוני אל לשון עברי שרא ליה מאריה למאן

דעסיק בה אשר בהגלות נגלות החבור המקדש הוא התחיל האור לזרח ואמר לאסירי הדעות הזרות פקח קוח ותחל האמת להיות גוברת אחר שהיתה נעדרת וחזרה העטרה לישנה והנשמה אל נדנה היא נשמת התורה הנאמנה ושבה נפש האדם אל קרבו אחר שנכרתה מקרב עמו ותחל רוח השם לפעמו ואז מצאה היונה מנוח בגלותא אחר שנתקיים בה ושפחה כי תירש גברתה ועבדי האמונות הנכריות יצאו לחרות לקים ההסכמה העליונה: **"לאשפחא בה נחא לשכינתא בגלותא וחירו לה ולבנהא"**.

**סב) אמר ליה אליהו לרבי שמעון רבי רבי כמה זכאך
אנת דמהאי חבורא דילך יתפרנסון כמה עלאי עד
דאתגליא לתתאי בסוף יומיא ובגיניה ושבתם איש אל
אחזתו**

ועוד שם (תקוני זמר דף כד.): **אמר ליה אליהו לרבי שמעון רבי רבי כמה זכאך אנת דמהאי חבורא דילך יתפרנסון כמה עלאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא ובגיניה ושבתם איש אל אחזתו וגומר עד כאן.** הנה הודיעו כי החבור הזה יהיה נסתר ומכסה ובאותו הזמן יתהנו ממנה למעלה ובדור האחרון יתגלה למטה אל התחתונים והעסק בו יהיה סבה קרובה לשוב אל אחזתנו שהיא סבת הגאולה אשר מזה אני מוליד שני תולדות גדולות האחת אמת היות זאת החכמה אלקות אמתית מקבלת באמה ממה שהיתה ההסכמה העליונה לעשות החבור המקדש ההוא אשר הוא כלו מלא מפניני סתרי התורה ושרשי החכמה וסוד האלהות ותעלומות היחוד והאמת אין צריך חזר כי מחזק ועומד הוא ולא באנו לזה כי אם לחסם פי המתפתים אחר שכלם ושרירות לבם החושבים כי אין חכמה בישראל כי אם הפילוסופיא והשנית כי אחר שיש בזה צרך עליון ותחתון והוא אמרו **"לאשפחא בה נחא לשכינתא בגלותא וחירו לה ולבנהא"** אם כן זה הצרך ובפרט צרך גבוה חייב שימשך בכל זמן ובפרט בזמן הגלות שהוא צריך ביותר ולא תקצר יד הכח האלקי מלהשגים בזה כמו שלא קצרה כשמהר והחריב את ביתו להגלות דורו של צדקיהו לבבל

בעוד שחכמי גלות יכנייה קימים שילמדו תורה לאלו והגולין כדי שלא תשתכח תורה שבעל פה מהם וסתרי תורה וטעמי המצוות ומעשה בראשית ומעשה מרכבה בכלל תורה שבעל פה הוא שהכל היה ונתן על פה וכל שכן בהיות זה תלוי בצדקתו של הקדוש ברוך הוא וכאמרם צדקה עשה הקדוש ברוך הוא עם ישראל שהגלה גלות צדקיהו ועדין גלות יכנייה קימת.

(עבודת הקדש חלק התכלית פרק יח)

סג) ההצלחה והאשר האמתיים אשר הם פרי כל הבריאה וכל חפץ וכל ישע הם ידיעת היחוד

ההצלחה והאשר האמתיים אשר הם פרי כל הבריאה וכל חפץ וכל ישע הם ידיעת היחוד שכתבנו כי הוא הדעת את השם וכל מה שיוסף המיוחד ידיעה והשגה ביחוד הנה הוא מוסיף דעת, והתורה ומצוותיה סובבות על זה והם הדרך לידיעה זו שהוא היחוד, וזולתם אין שם יחוד ולא דעת השם, ואי אפשר להשיג זה הדעת כי אם בעסק התורה ומצוותיה, ומהם נשכיל אפן העשיה שהוא תקון הכבוד והוא היחוד כמו שכתבנו, וזה רמזו אדון הנביאים עליו השלום באמרו ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשון, והכונה כי השמירה שהוא העסק בפרוש התורה שהוא תורה שבעל פה וכאמרם זכרונם לברכה ושמרתם זו משנה ועשיתם שהוא קיום המצוות בפעל הראוי מתוך שניהם נשכיל את אשר נעשה שהוא הפרי היוצא משניהם אלה וזאת העשיה לשון תקון הוא והוא תקון הכבוד ואין תקונו כי אם היחוד ועל הדרך שהתבאר כבר.

סד) כל מי שפתח חכמת האמת סגור בפניו אי אפשר לדעת את השם הנכבד והנורא

ואי אפשר שיעלה ידיעת זה התקון ואפן עשיתו אם לא יהיה המתקן ממלא בנשמת התורה היא חכמת הקבלה העוסקת בהישרת הדעת את השם שהוא יחודו כידוע מעניינה למתהלכים בה וממנה יודעים כי אפשר לראות אור היחוד

שהוא הדעת האמתית כי אם באורה לפי שחכמת האמת אין עסקה כי אם להישיר אל זה השלמות ולזה היתה החכמה הזאת הפתח לדעת את השם הנכבד והנורא וכל מי שפתח זה סגור בפניו אי אפשר לדעת אותו ועליו נאמר גם בלא דעת נפש לא טוב והרי הרחוק מזה הדעת רחוק מן החיים האמתיים והנה כפי מה שתהיה הנפש נעדרת מן הדעת הנה בהיותה בגוף הנה היא סבת הרחק והעדר דעת עליון סוד הרוח מן הנפש סוד נפש דוד וזה סוד גם בלא דעת שהוא רוח חיים נפש לא טוב כי הנפש הזאת אין קיומה כי אם ברוח ההוא שהיא הדעת שבו היחוד תלוי כן הנפש בהיותה בגוף אין קיומה ושלמותה כי אם בדגמא זו והוא שתהיה ממלא בדעת שהוא חכמת האמת שאין קיום ושלמות אלא בה לפי שהוא הפתח אל היחוד שהוא הדעת את השם ובזה הוא חלוף מדרגת השלמים ויתרונם זה על זה לפי שחכמת האמת כוללת ותועלותיה רבים ויקרים ידועים כי מלבד היות העוסק בה ומשיגה יודע את השם ומשיג סתרי התורה וטעמי המצוות המתוקים מדבש ונפת צופים אשר מצדם היא משיבת נפש וזה כי הנפש מתחזקת בהם ונדבקת עם קונה עוד ימשך ממנה עשיית המצוות כתקונם באהבה רבה כי היא המלהבת את לב יודעיה לעשותם בשלמותם כידוע זה מענינה עוד ימשך ממנה תועלת נמרץ בענין העבודה והתפלות בקשר היחוד והאמונה.

(עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע')

כמו דאיתא במדרש משלי סימן י' בא מי שיש בידו תלמוד הקדוש ברוך הוא אומר לו בני הואיל ונתעסקת בתלמוד צפית במרובה צפית בגאון שאין הניה בעולמי אלא בשעה שתלמיד חכמים יושבים ועוסקים בתורה ומציצין ומביטים ורואין והוגין אמון התלמוד הזה כסא כבודי היאך הוא עומד וכו' עין שם וגם חמר כתב הזהר הנה טמון וגנוז אצלם עד אחר דורות האחרונות שנתפרסם חמר הכתב ונמסר לכל ולנו כי אם לצפות ולהביט כל איש לפי הבטתו ועל ידי זה נזכה גם לראות ולהגות

לעתיד לבוא שגם שאר חכמינו זכרונם לברכה היו יודעים במעשה בראשית ובמעשה מרכבה לדרש אף לא נתנה להתגלות לנו כי אם בריתות דרבי שמעון בן יוחאי לטעם לכל אחד כפי ערכו עד לפחות האותיות כדי שיזכו כל ישראל חלק במעשה בראשית ובמעשה מרכבה ומטעם זה גם כן נתנה הזהר הקדוש גם לגמור אף על גב דלא ידע מאי קאמר שאמירת הזהר הוא שני מדרגות צפיה והבטה ועל ידי זה נזכה אחר שני המדרגות שתקן בזמן הזה לראות ולהגות במעשה בראשית ובמעשה מרכבה עצמו לעתיד לבוא ברוך הוא וכו' כי לשון השאלה צפיה והבטה הוא אף על פי שאין עוסק בו ואין בידו לעסק אלא צופה ומביט לזכות לאחר זמן לידיעת המעשה מרכבה לעסק בה כמו השאלה צפית לישועה הלא הישועה עדין אין אלא הקדוש ברוך הוא תובע ממנו הצפיה לבד ודי שגם על ידי זה לבד מתקרב הישועה לבוא כן הוא השאלה צפית במרכבה תחלה ואחר כך יראה ואחר כך יתגלה כמו שכתב ומציצין ומביטין ורואין.

(הקדמת מסלות חכמה)

סח) ספר הזהר יפרש הדרכים יסקל המסלה יכניס אהבה ויראה בלב של אדם ילמדנו ידריכנו במעגלי צדק להביא אותנו אל המנוחה ואל הנחלה

ומי לנו גדול מהספר הקדוש הזה ספר הזהר יפרש הדרכים יסקל המסלה יכניס אהבה ויראה בלב של אדם ילמדנו ידריכנו במעגלי צדק להביא אותנו אל המנוחה ואל הנחלה.

(הקדמת המוציא לאור זהר דפוס מנטובה)

סו) רבי שמעון בר יוחאי וסתרי תורה הוא בחינת התעוררות השנה

רבי שמעון בר יוחאי הוא בחינת התעוררות השנה, כי מבאר בדברי רבינו זכרוננו לברכה שרבי שמעון הוא בחינת (דניאל

(ד) ע'יר ו'קדיש מ'ן ש'מיא נ'חת, שהוא ראשי תבות שמעון, עיר וקדיש דיקא בחינת התעוררות השנה, כי עיר הוא הפך השנה.

ועל כן הוא גלה ביותר כל רזין דאורייתא וסתרי תורה כי ליה יחבי רשותא, כי סתרי תורה הם בבחינת התעוררות השנה, כי פשטי אורייתא הם בחינת שנה, וסתרי אורייתא הם בחינת התעוררות השנה שנתגלו על ידי רבי שמעון בר יוחאי שהוא עיר וקדיש, עיר דיקא, הפך השנה.

וימחמת שרשב"י ה'יה בבחינת התעוררות השנה, בחינת אור הפנים, על כן התפאר באידרא (זהר נשא קלב:) דהא חמינא דאנפאי נהירין וכו', בחינת אור הפנים.

(ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ג)

סז) מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי ה'יה לזמן קצוב

דע כי גזרה חכמתו יתברך שחבור ספר הזהר לא יתפרסם ולא יתגלה אלא בדורו של רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועל ידו ונגזרה גזרה בפמליא של מעלה שלאחר דורו של הרבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר בנו לא יתעסקו בזאת החכמה בפרסום עד הדור האחרון דורו של משיח בן דוד והכי איתא בתקונים בהרבה מקומות שאלו הסודות לא יתגלו עד דרא דייתי מלכא משיחא ובמקום אחר אומר ובזכות האי חבורא יתגלי מלכא משיחא ונצח לומר בדור האחרון בשביל המתעסקים בחבור הזהר יתגלי מלכא משיחא ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי ה'יה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה'ר"ן ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והתרה הגזרה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר ומשנת הש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים כדאיתא ברעיא מהימנא ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר ואין ראוי להתרשל.

(אור החמה בהקדמה)

סח) על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו

על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו במהרה בימינו אמן כמבאר בזהר הקדוש וסימן לדבר: "סוד" במלוי 'סמ"ך וא"ו דל"ת' גימטריא 'משי"ח ב"ן יוס"ף' במקונו, שאף משיח בן יוסף יחיה ויתקיים על ידי זכות למוד רזין דאורייתא.

(קהלות יעקב ערך סוד)

סט) ללמוד בכל יום זהר להשביע נפשו בשבע שמחות את פניו

סדר הלמוד ללמוד בכל יום גמרא ומשניות וזהר להשביע נפשו בשבע שמחות את פניו.

(נתיב מצוותיך שביל התורה א' ל"ב)

ע) הלומד הזהר פניו מזהירים – תבת זהר גימטריא האין סוף ברוך הוא

הלומד הזהר פניו מזהירים, וזהו הטעם למה נקרא ספר הזהר וכו' ואדוני אבי זכרוננו לחיי העולם הבא, בריש פרשת בראשית כתב, דקראו ספר הזהר רמז למלין עלאין כי תבת זהר גימטריא האין סוף ברוך הוא.

(המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

עא) אספרה אל חק הויה אמר אלי בני אתה דתבת חק ראשי תבות ח'כמת ק'בלה פלומר הלומד חכמת הקבלה נעשה בן להקדוש ברוך הוא

הלומד הזהר שהיא חכמת הקבלה נעשה בן להקדוש ברוך הוא. ובזה פרש אדוני אבי זכרוננו לחיי העולם הבא בספר אמן על התהלים בשם ה"ה מורנו הרב רבי א"ן זכרוננו לברכה שזה שאמר הכתוב אספרה אל חק הויה אמר אלי בני אתה דתבת חק

ראשי תבות ח'כמת ק'בלה כלומר הלומד חכמת הקבלה אזי נעשה בן להקדוש ברוך הוא וזה שאמר הויה אמר אלי בני אתה עד כאן דבריו. ובהרצותי הדברים לפני מי שגדול, הלא הוא החו"ש הדו"ט מורינו הרב מרדכי סמאג'א נר"ו הוסיף על זה דלקך אמר הפסוק בלשון אספיה דאפלו ספור בעלמא כמו שמבאר לעיל אפלו שאינו מבין אפלו הכי נעשה בן להקדוש ברוך הוא, והוא נכון שפרש.

(המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

עב) הלומד הזהר מקרב הגאולה

הלומד הזהר מקרב הגאולה וכך כתב הרב אמת ליעקב זכרוננו לחיי העולם הבא בהקדמת ספרו משם הזהר והתקונים והחריד הרבה הרב על מי שלומד תורה שבכתב ותורה שבעל פה ענשו גדולה אם לא ילמד בספר הזהר וחכמת קבלה.

(המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

עג) סוד למוד חכמת הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו – כל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים

עוד פרוש הפסוק (וידעת היום והשבת אל לבבך) מה שאמר דע את אלקי אביך בענין אחדותו יתברך וידעת שמותיו וסוד האצילות אמר דע כמו שאמר הפסוק אשגבהו כי ידע שמי הוא סוד למוד חכמת הקבלה אשר מחכימת פתי ומי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו כי אז יבין וישכיל סוד אחדותו ברוך הוא וסוד השגחתו ועניני התארים הנזכרים בתורה הנעלמים מחכמי הפילוסופים, אשרי עין ראתה כל אלה.

ויען כי הרבה בני אדם פורשים מזו החכמה וכל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים, על כן אעתיק דברי החכמים חכמי האמת מה שאמרו על ענין הרב הבעל מנחת יהודה בהקדמתו להמערכת כתב וזה לשונו: "ראוי שיחפץ האדם בחיים כדי

לראות בטוב שנאמר מי האיש החפץ חיים לראות טוב והטוב הזה לא ישג כי אם באמצעות התורה שנאמר: "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו".

ותפס לשון 'לקח' לומר תקחו הטוב אם תורתי אל תעזבו וכו' ומי שהוא מהפכת השלישי פונתו רצויה ומעשיו אינם רצויים כי לא מפני זה ראוי להתרשל ממנה והשם הטוב יכפר בעדו כי על כל פשעים תכסה אהבה והשגיאה ההיא ערבה לפני השם בא וראה בספר הזהר (חלק ג' פה:) זה לשונו: **"האי מאן דתיאובתיה למלעי באורייתא, ולא אשכח מאן דיולף ליה, והוא ברחימותא דאורייתא, לעי בה, ומגמגם בה, בגמגומא דלא ידע. כל מלה ומלה סלקא, וקודשא בריך הוא חדי בההיא מלה, וקביל לה, ונטע לה סחרניה דההוא נחלא, ואתעבידו מאלין מלין אילנין וברבין, ואקרון ערבי נחל, הדא הוא דכתיב, (משלי ה) באהבתה תשגה תמיד" עד כאן לשונו.**

(שק"ה מאמר ראשון)

עד) כל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרדס כפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע – וכל מי שיכול להשיג ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט, צריך לבוא בגלגול עד שישגיג וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג

ועוד אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרדס כפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע וכל מי שיכול להשיג ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט צריך לבוא בגלגול עד שישגיג וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג מידעת התורה והן בפשטי ההלכות הן ברמזים ודרשות וסודות כי כל מה שנשמתו יכולה להשיג ולידע מידעת התורה זהו תקון שלמותה ואי אפשר לה להתתקן ולהשתלם בצרור החיים את השם במקורה אשר חובה משם בלתי ידיעה זו ולכן אמרו חכמים אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו כדי שלא יצטרך לבוא בגלגול לעולם הזה.

(שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק א' סימן ד')

ועוד שאפלו יהיה חכם גדול בתקון עשיית המצוות כל עוד
שיתחכם בתורה ידע סוד תקון עשייתה יותר ויותר בעמק הסוד
שהרי **תכלית הידיעה הוא לדעת סוד שעור קומה** כדפּרוש
בברייתא של רבי ישמעאל במדרש משלי בפסוק ארח לחיים שומר
מוסר ועוזב תוכחת מתעה. ואמר שם רבי ישמעאל כי ביום הדין
שואלים לאדם אם עסק במקרא ואם ידע שתא סדרי ואם ידע
תורת כהנים ואם ידע הגמרא.

זה לשונו: בא לפניו מי שיש בידו אגדה והקדוש ברוך הוא
אומר לו בני גמרא למה לא למדת שכל הנחלים הולכים אל הים
והים איננו מלא ואי זה הגמרא בא מי שיש בידו גמרא והקדוש
ברוך הוא אומר לו **בני הואיל ונתעסקת בגמרא צפית במרכבה**
צפית בגאותי שאין לי הניה בעולמי אלא בשעה שתלמידי
חכמים יושבים ועוסקים בתורה ומציצין ומביטין ורואים
והוגים המון התלמוד הזה כסא כבודי היאך הוא עומד וכו'
גדולה מכלם כסא כבודי היאך הוא עומד לאיזה רוח משמש באחד
בשבת וכו' כי לא זה הוא כבודי לא זהו גדלתי זהו הדרי ויפיי שבני
מכירין את כבודי במדה הזאת עליו אמר דוד בחכמתו מה רבו
מעשיך הויה. מכאן היה רבי ישמעאל אומר אשרי תלמיד חכם
שמשמר למודו בידו כדי שיהא לו פה להשיב להקדוש ברוך הוא
ליום הדין לכה נאמר ארח לחיים שומר מוסר אבל אם עזב למודו
והניחו, משיגו בושה וכלימה ליום הדין לכה נאמר: "ועוזב תוכחת
מתעה", מהו לשון מתעה שהקדוש ברוך הוא מרחיקו מלפניו. עד
כאן לשונו.

הרי שתכלית הידיעה בחכמה הוא לדעת מעשה מרכבה
ושאר הדברים הנזכרים במאמרו אם כן הרי יש ממנו תועלת
למעשה כדפרשתי בפרשת יתרו שכל המצוות כלם תלויים למעלה
זה לשונו דתנינן מתאחדן בגופא דמלכא. (דבר אחר במלכא קדישא עלאה)
מנהון ברישא דמלכא, ומנהון בגופא, ומנהון בידי מלכא, ומנהון
ברגלוי, ולית מאן דנפיק מן גופא דמלכא לבר עד כאן לשונו, הרי

**כפי ידיעתו בחכמה ידע לעשות המצוה ברמיזתה (כפי הסוד)
העליון ולא ישג אלא על ידי העסק בתורה יומם ולילה וכולי
האי ואולי.**

[תרגום ללשון הקדש]: כל מצוות התורה נאחזים בגוף המלך,
מהם בראש המלך, ומהם בגוף המלך, ומהם בידי המלך, ומהם
ברגליו, ואין מהם מי שיוצא מגוף המלך לחוץ, ומשום כך מי שעובר
על מצוה אחת הוא כמי שפושע בגוף המלך עצמו.
(ראשית חכמה בהקדמה)

ועל הדבר אשר כתבת שם שטובים היו הדורות שלפני זמננו
שלא ידעו מזה והיו עמלים כל ימיהם בתורת כו' עד כאן קורא אני
על זה אל תאמר שהימים הראשונים היו טובים מאלה כי לא
מחכמה שאלת על זה וכבר הדברים נחקרים ועומדים בדרך השכל
והמשכל בגדל ברור אחר ברור ומנפה בשלש עשרה נפה שהעקר
בכל התורה והמצוות הם תכן ופנימיותן והרוחניות שבהם
משמותיו של הקדוש ברוך הוא הנעלמים בהם וכל הספרים ספרי
קדש מלאים מזה ובראשם הגאון המבהק בעל השל"ה הקדוש
(במסכת שבויעות ובש"ס) שהאריכו בראיות מברורות שחלוק ומרחק רב
להגדיל למעלה עד אין שעור בין הלומד התורה ומקיים
מצוותיה בפשוטיהן לבד ובין המביט אל אור הרוחניות ושמו
של הקדוש ברוך הוא הנעלם בהן וחוצ מכל השבחים הנה על
ידי זה נתוסף באדם אהבה ויראה גדולה בקיומם וזאת היא
העקר בכל קיום התורה והמצוות כמפרש בכל משנה תורה
כנודע.

ואמנם כל דבריהם מיסדים על יסוד גדול שבראש כלם הוא
התנא האלקי הרבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה לחיי
העולם הבא שלו נגלו כל תעלומות חכמה והוא מגנה מאד למי
שאינו נותן לבו ללמד פנימיות התורה כאשר יוכל לשער בנפשו
בדחילו ורחימו דמריה ונשכל עקר גאלתנו ופדות נפשנו תלוי בזה
כאשר מבאר בדבריו הקדושים במקומות רבים אין מספר ועין מה

שכתב בתקוני הזהר (תקון מג) וכמו כן מבאר בדברי קדשו בספר הזהר (בהעלותך קנב) עין שם וכדברים האלה מבאר בדבריו הקדושים לאלפים ורבבות אין מספר עין עליהם ומצאם ומרן קדש קדשים הרב האר"י זכרוננו לברכה (לקוטי תורה פרשת עקב) כתב וזה לשונו **והנה התורה עצמה יש לה גוף ונפש הגוף בענין הלבוש הנזכר בדברי רבותינו זכרונם לברכה גופי תורה ויש לה פנימיות התורה שהוא הנשמה.**

(בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה)

עה) כל החכמות חיצוניות בא על ידי שלא למדו חכמה זו

ואומר אני הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה והלואי היו מלמדים דרך לתלמידיהם לעסוק בחכמה הלזו אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות החיצוניות והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החשך מפני האור. אף שעוונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את הדלת החכמה בפני פרחי הכהנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי מדרגה ורוח הקדש והנה עבור זה נשארו ערמים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות הכסיל בחשך הולך, ובמהרה בימינו ויאמר אלקים **יהי אור ויאר לנו.**

(בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה אות ה')

עו) אף על פי שאינו מבין הלשון מסגל לנשמה

ולטענת כת השלישי הגם שאין זו טענה בשביל שאינו מבין לכך לא יהא רוצה להבין הלא לא עליך לגמור, כתיב: והגית בו יומם ולא כתיב והבנת בו יומם ולילה אם תבין תבין ואם לאו שכר הלמוד בידך והא ראיה מספר הזהר שאף על פי שאינו מבין **הלשון מסגל לנשמה.**

(קל"ח פתחי חכמה בהקדמה)

**עז) אין לנו לא זכות אחר להגן עלינו זולת התעסקות
בחכמה הזאת – התעסקות בחכמה הזאת בורתת
ומקצצת את מסך הענן מי הטמא המבדיל מעבור תפלה**

וזהו בודאי סימן לגאלה שמתחיל להתנוצץ אור פני מלך חיים
עולם התקון עולם הפרצופין מה שהיה מקדם בהסתר פנים שנאמר
ואנכי הסתר אסתיר פני אראה מה אחריתם ובעוונותינו הרבים
החטא היה גרם שלא זכר ותקן האר"י זכרנו לברכה את נשמותינו
עד הקצה אחרון לגאל אותנו וחסדי הויה כי לא תמנו כי לא כלו
רחמיו ואין לנו לא זכות אחר להשען לתן לנו יד ושם להגן
עלינו זולת התעסקות בחכמה הזאת הכורתת ומקצצת את
מסך הענן מי הטמא המבדיל מעבור תפלה להראות פני מלך
חיים להראויים אליו לקבל תורתנו ותפלותינו ולגלות עלינו אור
שבעת הימים.

(ויקהל משה דף ד.)

הכלל עולה בכונת המאמר הזה לבאר לנו גדל הפגם של אותן
האנשים הגורמים מניעה לאותם הרוצים ללמד חכמת הקבלה
בסברות טענותיהם המזיפים בכל אפני טעמיהם ואמר מורנו הרב
משה קורדיווירי זכרנו לברכה שעליהם אמר הפתוב עד מתי
פתים תאהבו פתי, ירצה, אתם נמשכים אחר פשוטי תורה ואתם
מפתים את עצמכם בפשוטי של תורה ותאהבון פתים ועליהם
נאמר כסילים ישנאו דעת דהינו ידיעת התורה ובתורה מה פתיב
תשובו לתוכחתי הנה אביעה לכם רוחי הנסתרות סוד נשמה
של תורה המתלבש תוך הפשט אז יקראוני ואני אענה נקרא
בן להקדוש ברוך הוא כידוע לנו באריכות גדול מתוך מאמרי זהר
ועליהם אמר שלמה המלך עליו השלום לא יחפץ כסיל בתבונה
רוצה לומר בסודות הנעלמים הנקראים תבונה כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה מבין דבר מתוך דבר כי אם בהתגלות בפשוטי של
תורה והוא כסיל ממש וגורם עניות לעולם וגורם אריכות גלות
דגמת עולם התהו שנתבטל הנהגה הישרה והזווג התמידי
אשר בין זעיר ונוקבא ומרים ראש להטמאה והקלפה וגורם

פרוד היחוד כביכול בין זעיר ונוקבא הנקרא תורה שבכתב
ובין תורה שבעל פה ובין שמים וארץ אשר צנה הקדוש ברוך
הוא לעמו ישראל לעשות בסוד אשר ברא אלקים לעשות
תקונים בהתעוררות התחתון בסוד אמר הקדוש ברוך הוא
למשה היה לך לעזרנו ועל זה העולם קים כידוע אצלנו.

(ויקהל משה דף ד:)

עח) מי שלא עסק בחכמה זו בזמן עליית נשמתו למעלה
אף על פי שיש בידו כמה תורה ומעשים טובים, זה
המלאך הגדול [יופיא"ל] דוחה אותו לחוץ והשרפים אשר
תחתיו שהם כלם בעלי שש כנפים שורפים אותו בהבלי
כנפיהם והוא חוזר

וקדם שירדת הנשמה מעולם העליון להאי עלמא הקדוש
ברוך הוא משביע אותה לעסק ברזי דאורייתא כדאיתא בזהר פרשת
תרומה (דף קסא) בדבור המתחיל דזמינו לנחתא בהאי עלמא וכו'
הרי לך בפרוש מדברי הזהר שתכלית בריאת האדם כדי
שילמד החכמה הזאת וקדם ביאת הנשמה לעולם הזה הקדוש
ברוך הוא משביע הנשמה לעסק בהאי עלמא ברזי דהימנותא
ברזי דאורייתא גם ביציאת הנשמה לעולם הבא אינה יכולה
להשיג לאור עליון למעלה אל מקום הרמתה אשר שם אהלו
מתחלה לחזות בנעם הויה פני מלך חיים אם לא בהתעסקות
החכמה הזאת חזי מה שהזהיר לנו הרבי שמעון בן יוחאי זכרוננו
לברכה בזהר פרשת פקודי (דף רמז) האי חיותא וכו', ומי שלא עסק
בחכמה זו בזמן עליית נשמתו למעלה אף על פי שיש בידו כמה
תורה ומעשים טובים זה המלאך הגדול [יופיא"ל] דוחה אותו
לחוץ והשרפים אשר תחתיו שהם כלם בעלי שש כנפים
שורפים אותו בהבלי כנפיהם והוא חוזר ומתחדש וחוזרים
ושורפים אותו עד שמתגלגלין רחמיו של הקדוש ברוך הוא
עליו וחוזר ובוראו פעם אחרת והם הנשמות החושקין בחכמה

זו מפני שלקו מקדם לכן רודפים אחר חכמה זאת כמאן
דרדין בתר חיים אף על גב דאיהו לא חזו מזליהו חזי.

(ויקהל משה דף ה:)

**עט) אין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים
יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים בכבודי ובמעשה
מרכבה**

גם במדרש משלי היה רבי ישמעאל אומר אוי לאותה בושה
אוי לאותה כלימה על זה בקש דוד המלך תפלה ותחנונים לפני
המקום ואמר הויה בקר תשמע קולי וכתוב בתריה בקר אערך לך
ואצפה פונת המדרש דוד היה מתפלל על יום הדין לעתיד ואמר
אערך לפניך כל למודי מי שיש וכו'... צפית במרכבה צפית בגאון
שלי שאין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים
יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים בכבודי ובמעשה מרכבה
והוגים המון הלמוד הזה כסא הכבוד האף הוא עומד רגל אחד
מה הוא משמשת רגל שניה מה הוא משמשת כו' זהו הדרי זהו
גדלתי זהו יפיי שבני מכירין את כבודי וזה שאמר דוד מה רבו
מעשיך הויה כלם בחכמה עשית מפאן היה רבי ישמעאל אומר
אשרי תלמיד חכם שמשמור תורתו ולמודו בידו כדי שיהיה לו
פתחון פה להשיב להקדוש ברוך הוא ליום הדין לכו ארח
לחיים שומר מוסר רוצה לומר שיהא שמורה בלבו מה שישב
להקדוש ברוך הוא אם אינו יודע להשיב אוי לאותה חרפה אוי
לאותה בושה אוי לאותה כלימה ועל צדיקים הוא אומר ואוהביו
כצאת השמש בגבורתו הם מתגברים להשיב ונאמר להנחיל
אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא עד כאן.

יצא לנו מנדון דידן מהמדרש, שמצוה גדולה לעסק בחכמה
הזאת שאין נחת רוח מלפני הקדוש ברוך הוא יותר כי אם לעסק
בחכמה הזאת לשלמות נפשו ואם לאו יענש מי שיכול למדבר ולא
אדביק הוא נדון על זה ומכרח להתגלגל על כל פנים על זה נאמר
אשרי אדם מצא חכמה ויפיק תבונה.

וַיֵּשׁ אַנְשֵׁים גְדוֹלִים וְחֹשׁוּבִים בְּדוֹרֵנוּ הֵמָּה חֲכָמִים וְנְבוֹנִים
 בְּעֵינֵיהֶם לְמִסִּיף שֶׁקֶר בְּטַעֲנוֹתֵיהֶם הַמְזִיפּוֹת נֶפֶת תִּטְפְּנָה
 שִׁפְתֵי זֶרֶה רָאמוֹת לְאוֹיֵל חֲכָמוֹת בְּשַׁעַר לֹא יִפְתַּח פִּיהוּ, וַיּוֹרֶה
 הַתֵּר לַעֲצָמוֹ וְאָמַר עֲדִין לֹא מִלַּאתִי כְרִסִּי לֶחֶם וּבֶשֶׂר בְּגִמְרוֹת
 וּבִפּוֹסְקִים עַד שֶׁהֶעֱנִי הַזֶּה כָּל יָמָיו לֹא יִסְפִּיקוּהוּ לְלַמֵּד אֶפְלוּ
 קֶצֶת מִמֶּנּוּ כָּל שִׁימְלָא בְטָנוֹ שִׁיאֲכַל מִהַחֲכָמָה הַזֹּאת עַל הַשִּׁבְעַ
 וּבָזָה הֶעֱנִי זֶה נִפְטָר לוֹ לְבֵית עוֹלָמוֹ וּבֵין חֲכָמָה כְּסוּמָא שְׁלֹא
 רָאָה אוֹרָה מֵעוֹלָם וְדוּמָה לַעֲטֹלֶף שֶׁמַּעֲיֵד שְׂרָאָה אוֹר גְּדוֹל
 וַיִּדְוַע לְכָל שְׁלֹא זָכָה לְאוֹר מֵעוֹלָם וְנִעְלַמְתָּ מֵעֵינֵיהֶם לָמָּה סִפֵּר
 תּוֹרָה נִפְסָלֶת בְּחִסְרוֹן אוֹת אַחַת אוֹ מְלּוּאִים וְחִסְרוֹת תִּגִּין אוֹתִיּוֹת
 גְּדוּלוֹת וְקִטְנוֹת וְכו'.

(ויקהל משה דף ה')

**פ) כָּל הַמַּפְנָה לְבוֹ מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם וּמִתְעַסֵּק בְּמַעֲשֵׂה
 הַמְרַבָּה מְקַבֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּאֵלוֹ הַתְּפִלָּל כָּל
 הַיּוֹם כָּל־**

וְגַם אֵלֶּה מוֹסִיף עַל הָרִאשׁוֹנִים שֶׁיֵּשׁ פֶּת שִׁיתְרַחֲקוּ מִן הַחֲכָמָה
 הַנִּפְלְאָה בְּאִמְרָה כִּי קְרוֹב אָדָם לְטַעוֹת לִפְלֵי בְּאַחַד מִן הַטַּעוֹת
 בְּבַחֲיִנוֹת הַנוֹגְעִים בְּמָקוֹם הַגָּבוֹה כְּזֶה הִנֵּה כּוֹנְנִים רְצוּיָה אֲבָל
 מַעֲשֵׂיהֶם אֵינָם רְצוּיִים שֶׁזֶהוּ אֶמֶת בְּאִמְרָם כִּי קְרוֹב אָדָם לְטַעוֹת
 בְּדַבָּרִים הַנִּעְלָמִים מִמֶּנּוּ עַל כָּל זֶה לֹא יֵאָשֶׁם אֲדַרְבָּה נַחַת רוּחַ הוּא
 לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כְּדֹאִיתָא בְּזֵהר קְדוּשִׁים, דְּבוּר הַמִּתְחִיל הָאֵי מֵאֵן דְּתִיאֻבְתִּיה
 לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֲשַׁכַּח מֵאֵן דְּיֻלִּיף לִיה, וְהוּא
 בְּרַחֲמֵימוֹתָא דְּאוֹרֵייתָא, לְעֵי בְּה, וּמִגְמָגִם בְּה, בְּגִמְגוּמָא דְּלֹא
 יָדַע. כָּל מֶלֶךְ וּמֶלֶךְ סִלְקָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי בְּהִיא
 מֶלֶךְ, וְקַבִּיל לָהּ, וְנָטַע לָהּ סַחְרָנִיָּה דְּהִהוּא נַחֲלָא, וְאַתְעֵבִידוּ
 מֵאֲלִין מֵלִין אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאַקְרוּן עֲרַבִי נַחֲל, הִדָּא הוּא
 דְּכִתִּיב, (מְשִׁלִּי ה) בְּאַהֲבָתָה תִּשְׁגֶּה תְּמִיד וְדוּד מִלְכָּא אָמַר הוֹרֵנִי
 הוֹיָה דְּרַכָּךְ אֶהְלֵךְ בְּאַמְתָּךְ וְגוֹמַר.

וכן הוא בספר הבהיר שאלו תלמידיו את רבי רחומאי מאי דכתיב תפלה לחבקוק הנביא על שגיונות תהלה מבעי אלא כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק במעשה המרכבה מקבל לפני הקדוש ברוך הוא כאלו התפלל כל היום כלו שנאמר תפלה מאי שגיונות כמה דאת אמר באהבתה תשגה תמיד וכו' אמר רבי רחומאי מאי דכתיב ודרך חיים תוכחת מוסר מלמד שכל הרגיל במעשה מרכבה ובמעשה בראשית אי אפשר לאדם שלא יכשל בה שנאמר והמכשלה הזאת תחת ירך אף על פי כן הוא אהוב וחביב לפני המקום שנאמר ודגלו עלי אהבה עד כאן.

(ויקהל משה דף י' עמוד ג')

פא) שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממנו שמפיר באלקותו זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא

ואני הדל כתבתי מעט מזעיר ואמר והודיע לנו שהכלל בריאת העולם והאדם וכל הברואים בכלל הכל כדי להודיע לנו גדל עז אלקותו וחסדו וגבורתו וממשלתו ותפארתו כאשר אמר דוד לשלמה בנו דע אלקי אביך ועבדו שאלו להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממנו שמפיר באלקותו זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא ויש לו רשות לחפש בגנאי דמלכא והקדוש ברוך הוא משתבח עמו בפמליא שלו בכל יום ודיוקנו נרשם למעלה בין אוהבי דמלכא ומכריזין לפניו הוי זהירין בדיוקנא דפלגיא הקדוש ברוך הוא גוזר והוא יש לו רשות לבטל צדיק מושל ביראת אלקים מי מושל בי צדיק ובשעה שהנשמה יורדת בזה עולם השפל משביעים אותה קדם ומראה לה רזי דרזין אוצרי וגנזין דמלכא ומשביעים אותה וגוזרין עליה שלא תרד לעולם אלא כדי לחקר ולדרש ברזין דאורייתא וגם הוכחתי מכמה מאמרי זהר שרבי שמעון בן יוחאי נתן רשות והורמנא מהקדוש ברוך הוא ושכינתיה עם כל פמליא שלו בצרוף כל הנשמות דצדיקנא דגן עדן עליון ותחתון לגלות לנו הזהר כדאיתא בהקדמת תקוני הזהר ע' אנפין קח צנצנת המן למשמרת עד דרא בתרייתא

וְיִטְעֲמוּ בַחֲבוּרָא דִּילָךְ יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּלֹא נִסְיוֹן כָּלֵל
זִיְהָרָא דְאִימָא עֲלָאָה מִשָּׁם יֵצֵא לְעוֹלָם חַיִּים וְשְׁלוֹם רָזָא
דְּאוּרִיתָא הַגְּאָלָה וְהַחֲרוּת וְהַשְׁמִיחָה וּבְהַתְעוּרוֹת הַתַּחֲתוֹן אָנוּ
מְעוּרָרִים הַמְּקוֹר הָעֲלִיוֹן.

(ויקהל משה דף לו.)

פב) וְעִקְרֵי סוּדוֹת הַזִּהָר הֵם מַחֲתָמִין בְּאֶלֶף עֵיזָקִין

וְעֵין בִּתְשׁוּבוֹת חוֹת יָאִיר (סימן ר"י) מֵה שֶׁכָּתַב הוּא וּמֵה שֶׁכָּתַב
בְּשֵׁם אָבִיו זְכוּרָנוּ צָדִיק לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא עֵין שֶׁמֶה אָרִיכוּ
בְּדָבָרִים הָאֵלֶּה וְעַם כָּל זֶה לֹא מִנְעָתִי עֲצָמִי מִלְּלַמֵּד בְּזִהָר בְּשִׁבְתוֹת
וְיָמִים טוֹבִים וְסִמְכָתִי יִתְדוּתִי עַל מֵה שֶׁכָּתַב הַזִּהָר פֶּרֶשֶׁת בְּמִדְבָּר
זֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהַמְשָׁכִילִים יְבִינּוּ מִסְטָרָא דְבִינָה וְכו'. שְׁמַעֲיִן מֵהַמְאָמֵר
הַזֶּה, שֶׁטוֹב הוּא לְלַמֵּד הַזִּהָר שְׁבִיזְכוּת זֶה יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא אֲמָנָם
מִמֶּה שֶׁכָּתוּב דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעַם וְכו' הֵאֵי סֵפֶר הַזִּהָר, מִשְׁמַע
טְעִימָה בְּעֶלְמָא, אֲמָנָם לֹא לְהַסְבִּיר סִבְרָה מְדַנְפְּשִׁיָּה בְּדָבָרִיהֶם
שְׂאִינָם מְבִינִים לוֹ בְּנֶקֶל בְּלִי עֵיוֹן וְכֵה עֲשִׂיתִי וְאַעֲשֶׂה כִּי יֵשׁ בּוֹ
מוֹסְרִים וְהִנְהֻגוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַתְקַדֵּשׁ אֶפְלוּ מִמֶּה שֶׁמִּתֵּר לוֹ גַּם מִרְאָה
לָנוּ גְדֻלוֹת וְרוֹמְמוֹת תּוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה אֲבָל מִמֶּה שֶׁנִּרְאָה שֶׁהֵם
דְּבָרִים פְּשוּטִים הֵם עוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעִקְרֵי סוּדוֹת הַזִּהָר
הֵם מַחֲתָמִין בְּאֶלֶף עֵיזָקִין כְּדֹאִיתָא בְּזִהָר וְלֹא יִפְתַּח עַד כִּי
יָבוֹא הַגּוֹאֵל וְחִדּוּשֵׁי תוֹרָה מֵאֲתוֹ יֵצְאוּ וּמִלְאָה הָאָרֶץ דַּעָה
וְגוֹמֵר.

(הוספות לסוד יוסף תקון יג)

פג) הַחֲפֵץ חַיִּים: מְעוּרָר לְכֻלָּם שְׁלִמְדוֹ כָּל שִׁבְתָּא אֶת הַזִּהָר שֶׁל אוֹתָהּ פְּרָשָׁה וְאַפְלוּ לְבַחְוָרִים

כָּתַב בַּהוֹסְפָה לִיסוּד יוֹסֵף (תקון יג) דְּהַהֲגָבָלוֹת עַל לְמוֹד הַקְבֵּלָה
כְּגוֹן שְׁלִמְדָּה מִפִּי מְקַבֵּל וְלֹא מִפִּי כְּתָבִים וְכו' זֶה לֹא נֶאֱמַר עַל לְמוֹד
סֵפֶר הַזִּהָר עֵין שָׁם. וְכֵן אָמַר הַגָּאוֹן הַצָּדִיק רַבִּי שְׁלֵמָה בִּלּוֹךְ
זְכוּרָנוּ צָדִיק לְבָרְכָה מִשָּׁם רַבּוֹ הַחֲפֵץ חַיִּים זְכוּרָנוּ לְבָרְכָה שֶׁעַל
לְמוֹד סֵפֶר הַזִּהָר אֵין שׁוּם הַגְּבֵלָה כִּי רַבּוֹ מְדַרְשׁ וְהִיא הַחֲפֵץ

**חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה
ואפלו לבחורים.**

(הוספות בגין יוסף)

**פר) תאמינו לי בעת היותי כבר שית כבר שבע נתלהב
לבו בקרבי הרבה ללמוד זה ודבקתי נפשי מעודי בלמוד
זה**

ואתם בני אחי ורעי אם תזכו לפני השם להסיר מעט מגסות
ועביות החמר אזי תדבק נפשכם בספר הזהר ובכתבי האר"י
וסדר הלמוד יהיה מתחלה ללמד ספר הזהר לדבק נפשו
באותיות התורה ובדפי התורה דרך הכבושה בסתר ותלמדו
אחר כך בכתבי האר"י בספר עץ חיים ובפרי עץ חיים ובלקוטי
תורה אוצרות חיים מבוא שערם זהר הרקיע ותענינו היטב בכל מלה
ואין לכם מתיקות ערבות ידידות התורה בתכלית אם לא
תקשרו עצמכם באור רזי התורה וסודיה ועל זה נאמר מתוקים
מדבש ונפת צופים לידע האיק לנהג בכל תנועה ותנועה טעמו וראו
פי טוב ד' ומכל הספרים הנזכרים לעיל שפתבתי לכם בני אל יהיה
לכם ואל יעלה בלבבכם שום פחד ללמד כי על ידי למודם
יתקדשו ויטהרו רמ"ח איברים ושס"ה גידים ותלכו לקדש
ולטהר כל איבר ואיבר להיות מרובה לשכינה ולקרב קץ
הגאולה כי בלא למוד ספרים הנזכרים לעיל תהיה בבקר יאכלו
תבן בלי דעת.

אבל הלמוד יהיה באימה ויראה ורתת ואהבה וקדשה יתרה
לדבק נפשו באור החיים אור צח ומצחצח כל אחד לפי מדרגתו, ואל
תפחדו ואל תיראו פחדו אל טוב ד' כי תאמינו לי בעת היותי כבר
שית כבר שבע נתלהב לבו בקרבי הרבה ללמוד זה ודבקתי
נפשי מעודי בלמוד זה בשרפות שלהבת יקודי אש הבוער
בקרבי לדבק נפשי באל עולם באמת אף על פי שעבר על ראשי
מים הזידונים מי המרים כמה פעמים והיה אף על פי כן לפי חזק
כספירינון ושברתי תודה לקל את מתלעות און ועמל בתכלית בכל

כחי בעזר אלקי טוב עשית עם עבדך אתה עשית ולא אני לזכך נפשי
 באור התורה מתוקים מדבש ונפת צוף עייל ונפיק ואף על פי שעברו
 על ראשי כמה גלים צרות צרורות ונתקיים בי ללמד תורה מתוך
 הדחק ומתוך טלטול גדול הרבה ומתוך הטרור והשעבוד ומתוך
 חסרון מזונות עניות ודחקות ודלות ובזיונות אף על פי כן מקבל
 אני הכל עלי באהבה ובשמחה ומני הטוב לא אעזב לא שלותי
 ולא שקטתי ולא נחתי מן האור התורה ורזיה וסודיה לקשר
 נפשי באור התורה רשפי אש להבת שלהבת לא אעזב אפלו
 רגע אחד וכן תעשו ויהיה לכם טוב בעולם הזה ובעולם הבא
 בודאי בודאי אשריך וטוב לך ודי בזה.

(היכל הברכה קאמארנא בראשית דף לב:)

והאמן חסר יוד כי אמונה אין צריכה לחכמות אלא אמונה
 בפשטות בדבקות ואהבה באלקי אחד אלקי ישראל ובדברי
 הזהר ומרן האר"י אבל לא בחקירות והבנות אמרתי זאת בשבת
 העבר ואמרו לי שכן פרש הצדיק אור מפלא מורנו הרב רבי צבי
 אלימלך מדינאב זכותו יגן עלינו.

(היכל הברכה קאמארנא בראשית דף צד:)

ותשב תמר ושממה בית אחיה בלילה יורדת בגלות לברר
 הברורין ותשב מצד הקוצרים לשמע שרקות עדרים לומדי תורה
 לשמה מחצדי חקלא עוסקין ברזא דאורייתא בלילה בספר
 הזהר לשמה ותשב את חמתה כמבאר בפרי עץ חיים שער
 הקריאת שמע כד אית בישראל למשכילים נעשין גדפין דשכינתא
 לעלות המלכות עד הבינה על ידי מסירות נפש וזהו קרוב קץ
 הגאולה.

(היכל הברכה קאמארנא בראשית דף ריט:)

**פה) למוֹד תוֹרָה וּבִפְרֹט בְּזֹהַר הַקְדוּשׁ וּבִכְתָּבִי מֶרֶן אֲשֶׁרִי
עֵין רְאֵתָה כָּל אֱלֹה**

וּבְאַמֶּת אֱלֹמֶלָא בְּהֵאֵי רֵאשִׁית אֲשַׁגַּח בִּירוּשָׁלַיִם לֵב יְרוּשָׁלַיִם
שִׁיְהִיָּה יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר נִבְרָא מִמֶּנּוּ מִלְאָכִים
טוֹבִים אוֹ רָעִים הָיָה שׁוֹקֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַתְּפִלָּה לְהַתְּפַלֵּל כָּל מֶלֶךְ
וּמֶלֶךְ בְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה וְלַעֲשׂוֹת כָּל הַמַּצּוּוֹת בְּנֶעֱם זִיו הַשְׁכִּינָה
וְלֹמַר כָּל הַבְּרָכוֹת בְּהָאֲרָה נִפְלְאָה אֲשֶׁר אֵין תַּעֲנוּג וְנֶעֱם
וְשִׂמְחָה וְהִדָּר יוֹתֵר מִזֶּה וְכָל חִלְלָא דְעֵלְמָא וְהִרְחַבּוּת הֵם הֵבֵל וְרִיק
כְּנֻגָּד תַּעֲנוּג שֶׁל הַנְּחִת תְּפִלִּין פַּעַם אַחַת וְאַמִּירוֹת תְּפִלָּה וְלִמּוּד
תּוֹרָה וּבִפְרֹט בְּזֹהַר הַקְדוּשׁ וּבִכְתָּבִי מֶרֶן אֲשֶׁרִי עֵין רְאֵתָה כָּל
אֱלֹה.

(היכל הברכה קאמארנא שמוות דף עב עמוד ג')

**פו) לֹא נִתְגַּלָּה לָנוּ מִצִּיאוֹת הַסְּפִירוֹת וְהַשְּׁמוֹת אֱלֹה
לְקִיָּם לְדַבָּקָה בּוֹ**

וְלָכֵן יִשְׂרָאֵל פָּגְמוּ בִּנְקֻדּוֹת צִיּוֹן בְּמִינּוֹת שְׁנוֹרְקוֹ בָּהֶם וְעִבְדוֹ
פְּרוּדָא אִם רַץ לִבָּךְ שׁוּב לְאַחַד בְּהַכְנָעָה יִתְרָה וּבִבְטוּל עַד עֶפֶר רַמָּה
וְתוֹלָעָה יַחֲשֹׁב לְהַשִּׁיג עֲנִין מֵהוּת וְדִמְיוֹן בְּסְפִירוֹת כִּי לֹא נִתְגַּלָּה לָנוּ
מִצִּיאוֹת הַסְּפִירוֹת וְהַשְּׁמוֹת אֱלֹה לְקִיָּם לְדַבָּקָה בּוֹ כִּי כְּשֶׁאָדָם
לומֵד בְּמִצִּיאתוֹ מִנְעֻנֵעַ מִצִּיאתוֹ וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ לוֹ הָאֲרָה עֲצוּמָה וְלֵב
אֵין וְלֵב נִשְׁבֵּר בְּטֵל וּמִבְּטָל דְּבוּק בְּאוֹר אֵין וּמִשְׁתַּעֲשֵׂע בְּשַׁעֲשׁוּעִים
דְּמִלְכָּא בְּאוֹר אֵין סוּף וּבְאוֹר הַמַּצּוּוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְלֵב טוֹב וּבְאוֹר
עֲצוּם וּבְהַכְנָעָה יִתְרָה נֶגֶד כָּל פְּחוֹת שְׁבִי־יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע בְּאַמֶּת שֶׁהוּא
פְּחוֹת מִמֶּנּוּ הִרְבֵּה וּמִדְּרָגָה זֹאת יִהְיֶה לוֹ עַל יְדֵי לִמּוּד כְּתָבִי מֶרֶן הָרֵב
חַיִּים וַיִּטְאַל לְבַדּוֹ מִשֵּׁם מֶרֶן הָאֲר"י וְזֹהַר הַקְדוּשׁ.

(היכל הברכה קאמארנא שמוות דף קד עג)

**פז) שְׁנֵי מִצְוֹת לְרִבֵּינוּ יוֹנָה אור עֵינֵינוּ: הַתְּלוּיֹת
בְּכָל־לוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, מִצְוַת עֲשֵׂה לְהַתְּבוֹנֵן בְּגִדְלוֹת הַשֵּׁם
יִתְּבָרֵךְ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבְבָּךְ כִּי הוּיָהּ
הוּא הָאֱלֹקִים**

וַיֵּשׁ עוֹד שְׁנֵי מִצְוֹת לְרִבֵּינוּ יוֹנָה אור עֵינֵינוּ, הַתְּלוּיֹת בְּכָל־לוֹת
הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, מִצְוַת עֲשֵׂה לְהַתְּבוֹנֵן בְּגִדְלוֹת הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, שֶׁנֶּאֱמַר:
"וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבְבָּךְ כִּי הוּיָהּ הוּא הָאֱלֹקִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל
וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד", וְנֶאֱמַר: "שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי
בָּרָא אֱלֹהִים", דִּהְיִינוּ לְהַתְּבוֹנֵן בְּגִדְלוֹת יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית הָאֵיךְ הָאֱצִיל בָּרָא
וַיִּצֹר וַעֲשֵׂה מֵרֵאשִׁית אָדָם קִדְמוֹן לְכָל הַקְּדוּמִים עַד הַסּוֹף עֲשֵׂה הָאֵיךְ
יֵשׁ אֱלֹפִים וְרַבּוֹא רַבּוֹת עוֹלָמוֹת וְכָל עֲלָמִין קָמִיהָ כִּהְיָ חִירָגָא
דִּימָא דְלֹא שְׁמִיהָ חֲשִׁיבִין וְהָאֵיךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִן בְּשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל
הַיּוֹהֵ כָּל הַנִּקְרָא בְּשָׁמַי וּלְכַבּוֹדֵי בְּרֵאשִׁיתוֹ יִצְרָתוֹ אֵף עֲשִׂיתוֹ כִּסָּא
כְּבוֹדוֹ הָאֵיךְ הוּא עוֹמֵד רָגַל רֵאשׁוֹן שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי רְבִיעִי בִּמְהָ הוּא
מִשְׁתַּמֵּשׁ חֲשִׁמ'ל הָאֵיךְ הוּא עוֹמֵד וּבְכַמָּה פָּנִים הוּא מִתְּהַפֵּךְ בְּשַׁעָה
אַחַת הַבִּז'ק הָאֵיךְ הוּא עוֹמֵד כְּרוֹב הָאֵיךְ הוּא עוֹמֵד מִצְפָּרְנִי וְעַד
קִדְקֵדֵי הָאֵיךְ אֵנִי עוֹמֵד כִּמְהָ שְׁעוֹר בְּפֶת יָדֵי וְכַמְהָ שְׁעוֹר אֲצַבְעוֹת
רָגְלֵי וְכִי לֹא זֶה הַדְּרִי זֶהוּ גִדְלָתִי זֶה הַדְּרִי יִפִּי שְׁבָנֵי אָדָם מִפִּירִים
כְּבוֹדֵי מֶה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךְ הַיּוֹהֵ וְעַקֵּר מִצְוָה זֹאת לַחֲקֹר וּלְלַמֵּד
בְּדַבְּרֵי מֶרֶן אֱלֹקֵי וּבְדַבְּרֵי הַזֹּהַר וַיְבִין מַעֲמַד וּמַצֵּב כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

(אוצר החיים קאמארנא שְׁמוֹת דָּף נז עמוד ג')

אַקְדִּים טַעַם לְשִׁבַּח לְמַה קָרָא הַרְשָׁב"י זְכוּרֵנוּ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא
לְחַבּוֹר זֶה תַּקּוּנִים. בְּשִׁלְמָא לְסִפְרֵי הַזֹּהַר מִצִּינוּ טַעְמוֹ מִפְּרֵשׁ בְּרַעֲיָא
מִהִימָנָא פְּרִשְׁתָּ נִשְׂא שְׁאֵמֵר רַעֲיָא מִהִימָנָא לְהַרְשָׁב"י: "הָאִי חַבּוּרָא
דִּילָךְ דְּאִיהוּ סִפְרֵי הַזֹּהַר מִן זֹהֲרָא דְּאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָהּ וּבְגִין
דְּעִתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מֵאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּבִינָה אִיהִי אִילָנָא
דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ סִפְרֵי הַזֹּהַר, יִפְקוֹן בֵּיהּ מַגְלוּתָא בְּרַחֲמֵי". פְּרוּשׁ, כִּי
בִינָה הִיא חֲרוּת וּבֵיהּ נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְנִקְרָאת אִילָנָא דְּחַיִּי
וּבְעֶסְקָם בַּזֹּהַר שֶׁהוּא גַם כֵּן אִילָנָא דְּחַיִּי, שֶׁעַל כֵּן נִקְרָא הַחַבּוּר

על שם זהר דבינה דבה נפקין עבדין לחירו גם הם יפקון לחירו מגלותא.

פח) נקרא ספר הזהר – פי מזהירים כל הלומדים בו

ובפרשת בהעלותך: והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע אליו אינו דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר. מפרש שנקרא "ספר הזהר" כי מזהירים כל הלומדים בו אבל "תקונים" מאי טעמה אם נאמר לפי דביה תליא תקונא דעלאין ותתאין דמלאכין ודנשמתין ודשכינתא כמו שכתוב בריש הקדמת התקונים (דף א' ריש עמוד ב') וזה לשונו ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו מאתרייהו בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקנא בהאי חבורא, דאתמר בה (משלי כו י) כצפור נודדת וכו' ובהר פרשת תרומה בזמנא דישראל משתדלין באורייתא האי עת מהימנא מתתקן בתקונא ומתקשטת וכו' זה לא יספיק כי אמה משתדלין באורייתא באיזה ספר שיהיה וכן אמר בדף א' פנזכר לעיל זכאה איהו מארי מתיבתא מארי מדרש מארי תורה, דגם צפור מצאה בית (תהלים פד ד), בית דנשמעין בו דברי תורה וכו' הרי מפרש שכל דברי תורה יש בהם סגלה זו לתקן לה בית ולתקנא בקישוטא.

וימה נשתנה ספר התקונים מהאחרים ורבינו הגדול האר"י זכרונו לחיי העולם הבא דלי לן חספא ומיד תותה אשפחנא מרגניתא ההוא אמר מה טעם הרשב"י זכרונו לחיי העולם הבא מפרש בספר התקונים כל הפסוקים והתבות וחדושים הכל במספר קטן מה שלא עשה בספר הזהר כי נודע כי חשבון קטן היא מסוד הקטנות וכי קצרה ידו לבנות חדושו על יסוד מספר גדול ותרץ הוא זכרונו לחיי העולם הבא שפונת הרשב"י בספר התקונים העקר לתקן עולם העשיה שכל מספר קטן הוא בעשיה כי שם קלפות תקיפין ועשיה אין בה כי אם מקרא וחדושי תורה שבה כלם במספר קטן לכן כדי לתקן עולם העשיה בנה יסודותיו על מספר קטן בכונה מכוונת לזה עד כאן לשונו האר"י זכרונו לחיי העולם הבא.

אם כן גם אנן ענינן בתריה דהינו טעמא שקרא שמו תקונין
הגם שכל דברי תורה מתקנים השכינה הנה עקר התקון הוא
בעולם העשיה שבה מדור הקלפות והשכינה צריכה לירד לעמקם
להעלות הניצוצות ולאסוף נדחיה אליה ואם כן צריך כח גדול כדי
לתקנה ולהעלותה מהעשיה ששם הקלפות תקיפין ואם עלתה
מהעשיה תקונה מן יצירה נקל הרבה מעשיה ומכל שכן אם לתקנה
בבריאה ששם הרע מועט ואינו כמו ביצירה ועשיה וכמו שכתב הרב
בסדר חמר הטמאות ואם כן ישתבח ויתפאר מי שמעלה אותה
מהעשיה יותר מהמעלה אותה מהיצירה ובריאה וכו' ומטעם זה
ישתנה לשבח ספר זה לקרות לו ספר תקונים כי תקוני העשיה עקר
כל תקוניה ואם לא תתקן ותעלה מהעשיה איך יהיה תקון יצירה
ובריאה כי תחלת הכל הוא תקון עשיה וכו' הנה מצינו ועלה
בידינו טעם הגון לשם ספר התקונים שכל כונת הרשב"י לתקן
השכינה בעולם העשיה כי מלכות מקננא באפן שהיא עשיה.

(כסא מלך בהקדמה)

גם אתן טעם לשבח למה לא נגלו לנו האלקים בפרושי
האר"י זכרוננו לברכה על ספר התקונים כי אם בימים ההם
ובזמן הזה וכי אכשר דרי להשיג מה שלא השיגו ולא גבלו
ראשונים הנה מצאתי תשובה נצחת ומספקת לשאלה זו לקמן (בדף
ק.) וזה לשונו אמר רבי שמעון חב"דא בודאי קודשא בריך הוא
אסתפס עמנא, עלאין ותתאין למיהוי בהאי חבורא, זכאה דרא
דהאי אתגלגליא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשא
בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה
ה"ו ויא שיהיה וכו' עד ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק
וחכם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו
מפגימו דלהון וכו' עין שם דוק באמרי קדוש הרבי שמעון בן יוחאי
זכרוננו לחיי העולם הבא שדבריו אלה מורים באצבע כי גזר אמר
שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד לאתחדשא חבורא
דא ואם תאמר אעיקרא דדינא פירכא למה תצא זאת מלפנינו
להיות תורתנו זאת חתומה וסתומה עד דרא בתראה הנה

אליהו זכרוננו לחיי העולם הבא נתן טעם להתרת קושיא זו
לקמן (דף יט:) וזה לשונו:

פט) ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף
יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה ואז בסגלת החבור
וקראתם דרור

"אדהכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חזילין
דנשמתינן, וכמה מלאכיא סוחרניה, ושכינתא עלאה עטרה על
פלהו וכו' עד וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא
דילה, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה
(ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ". עד כאן לשונו, כי סגלת
תעוררו את האהבה עד שתחפץ השכינה בזמן בעתה כי אם
תעוררו האהבה קדם בעתה צריך למרק העוונות בצרות רבות
ויהרגו כמה מישראל ויתקטיל משיח בן יוסף וכדי שלא יהרג שום
אחד מישראל ולא יהרג משיח בן יוסף סובלת השכינה צער
אחר הגלות לטובת בניה גם משה רבינו עליו השלום סבל כמה
יסורין על עצמו כדי שלא ימות משיח בן יוסף כמו שכתוב בזהר
ובתקונים בהרבה מקומות ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא
דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה ואז
בסגלת החבור וקראתם דרור ויהיה דבר בעתו מה טוב ולא
משום דאכשר דרי אלא משום דמשה רבינו עליו השלום מתנוצץ
ברבותינו האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא ותלמידיו לפרש מאמרי
חבורא דא וכמו שכתבתי לעיל דעתיד לאתחדשא על ידא דמשה
שישתדל לאשלמא פגימו דילהון מצד חסרון ידיעתם והוא ילמדם
ויעזרם ויסיעם לכון אל האמת לסיוע שיש בו ממש ואשרי הדור
שיזכה לזה כמו שכתב לעיל הרבי שמעון בן יוחאי זכאה דרא
דהאי רזא אתגלייא ביה.

ובכן יהי רצון מלפניך שיטע אהבתו ותורתו בלבנו ללמד
בחבור זה בלב שלם ובחשק רב כי הוא מטהר הגוף ומקדש
הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין

מבין פרוש אמריו וכל שכן אם יזכה עד שרוח השם ידבר בו להבין כונת הרשב"י באמרי קדוש ומועט מספר זה מחזיק את המרבה, ובו יזכה להיות מבני עליה, וכלנו כאחד נזכה שיקים בנו נבואת הרשב"י זכאה דרא דהאי רזא אתגלייא ביה. ובסגלתו וקראתם דור ותחזינה עינינו בן דוד משיחנו.

(פסא מלך בהקדמה)

נכספה וגם כלתה נפשי בתורת השם תמימה תורת אמת בפיהו של רבינו האר"י זכרונו לחיי העולם הבא בראותי מה שכתב בזהר בפרשת תרומה (בדף קסא:): קודשא בריך הוא אמר לה, ואומי לה, דכד תיחות להאי עלמא, דתשתדל באורייתא למנדע ליה, ולמנדע ברזא דמהימנותא. וכו'.

ובתקונים (דף ג') דהא כד אית בישראל משכילים, מאלין דאתמר בהון (דנאל יד ג) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע, דא דאתקרי ספר הזהר, דידעין למפלח למאריהון וכו', ואיתא בספר חי וזה לשונו: לעשות עקר קביעותם בתורתו של הרשב"י בזהר כי בו נגלו כל תעלומות חכמה אשר נגלו ואשר עתידים להגלות לקץ הימין, ואם ביתר הימים עצמה מאד במהלליה קריה נאמנה זו עוד תתעצם ותתגדל יתר מאד הוד הדרה בעצם יום השבת נאדר בקדש סוד האצילות וכו', והיה אומר מורי זכרונו לברכה שסגלה למודי השם בספר הזהר תועלת עצום בשבת אף אם לא ידע שכלו לחדש בו דבר וכו', אבל ללומדים בסוד השם בזהר ובתקונים אשר מהלל בתשבחות ממלח טהור קדש בסוד האצילות קריאתו זו היא הללו להקדיש ולהעריץ הנשמה הטהורה ולתת חיל ועז בפמליא של מעלה מה שלא יעשה באלף אלפי דרושים ברבבות פשטים וכל שכן אם השג ישיג להשקיף ולחזות בנעם השם במכתב הקדש האר"י זכרונו לברכה להשכיל בהם מאמרי הזהר אשר אין לה מדה טובה הימנה.

(הקדמת מקדש מלך)

**(צ) גדול וחשוב היום שנתגלה בו קבלת רבינו האר"י
זכרוננו לברכה פיום שנתן תורת משה לישראל**

וכן השל"ה הקדוש אמר לבניו שכל מי שלא טעם חכמת
הקבלה לא טעם טעם וראת חטא מימיו ואמר שגדול וחשוב היום
שנתגלה בו קבלת רבינו האר"י זכרוננו לברכה פיום שנתן תורת
משה לישראל.

(הקדמה כללית מנחם ציון)

**(צא) אשרי העוסק בסודות התורה ובדברי רבי שמעון בן
יוחאי ששטעם בעולם הזה מעין עולם הבא בן
ישביעיהו מפני מעשיו ותורתו**

אם אדם טורח בזה העולם לדעת אף על פי שאין לו לב
עתה יהיה לו לב במתיבתא דרקייעא. וכתוב בפרשת וישב (דף
קפה.), אורייתא לא יתנשי מדמיכי עכרא דהא כדן ינדעון כל ההיא
אורייתא דשבקו כד אסתלקו מהאי עלמא, ההיא אורייתא נטירא
מההוא זמנא ותיעול במעיהו כמלקדמין ואיהי תמלל במעיהו.

וכל מלין מתתקנן יתיר מכמה דהוו בקדמיתא, דהא כל
אינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לו כדקא יאות ואיהו
אשתדל בהו ולא אתדבק בהו. כלהו עאלין במעוי מתתקנן,
ואורייתא תמלל ביה. והינו דכתיב: "והקיצות היא תשיחרף",
ושני מלאכי השרת מסדרין תלמודו של אדם בפניו בצאתו מן
העולם שלא יהיה לו בשת פנים לפני הקדוש ברוך הוא כמו שדךשו
על פסוק לא ירעיב הויה נפש צדיק ואם בן אשרי העוסק בסודות
התורה ובדברי רבי שמעון בן יוחאי ששטעם בעולם הזה
מעין עולם הבא בן ישביעיהו מפני מעשיו ותורתו ואמר מורי
הגאון מפאנו זכר צדיק לברכה כי שני מלאכים אלו הם יצר טוב
ויצר הרע להיות כי הם שמעו מפיו תורה כל ימי חייו ונתקדשו
שניהם על ידו שמשך אותם לבית המדרש ואם במתן תורה אמר
בתקון כ"ב שכל אחד מהמלאכים היה עושה עצמו קול ופורח
באור וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע היה שורה בפיו

ומלמדו התורה כלה כל שכן שהמלאכים גבורי כחו של האדם המתהווים מתורתו ומעשיו בחייו שלומדים ומבינים אותו בעצם מה שלמד והגה בעולם הזה וזהו לגרס איניש בעולם הזה והדר לסבר בעולם הבא לגרס איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר כי עתיד להבין, ואמרו האי מאן דבעי למנדע אף על גב דלא ידע, שבחא איהו ליה, כי מי שטרח ולא השיג יזכה ובין בגן עדן ולכן טוב לגרס ספר הזהר ותקונים ורעיא מהימנא וכיוצא גם שלא יבין אותם.

(מעבר יבק מאמר שפתי רננות פרק כו)

צב) רבי משה גרינוולד זצ"ל בעל ערוגת הבשם בנערותו מצאו אותו יושב ומעין בעיון גדול בספר הזהר ופלגי מים יורדים מעינו, ורבו הכתב סופר הוסיף לחבבו ביותר שאת על יראתו הקודמת לחכמתו

לא רק בלמוד בנגלה שם רבינו עיונו אז, בימים הללו, אלא גם בחכמת הנסתר העומדת ברומו של עולם. בימי למודו בפרעשבורג בישיבת רבו הכתב סופר החלו איזה תלמידים לפרץ גדר ועסקו בחשאי בחכמות חיצוניות. בהנדע הדבר התחילו לחקור ולדרש על זה, ונציגים מיחדים חזרו על האכסניות של הבחורים לראות ולהסתכל אם בתורת השם חתולתם או בילדי נכרים ישפיקו.

רבי יהודה גרינוולד, שהיה אז בחור צעיר לימים, נמנה על בכירי התלמידים שהלכו לבקר באכסניות של הבחורים. כאשר הגיעו להאכסניא של רבינו לראות מה טיבו, מצאו אותו יושב ומעין בעיון גדול באיזה ספר, עד שלא הרגיש כי באו אנשים לחדרו. הם הלכו מאחוריו והנה ראו פן תמהו, כי בידו ספר הזהר, והוא מעין בו ופלגי מים יורדים מעינו. כאשר באו פן הלכו, והוא לא ידע בבואם ובצאתם. רבי יהודה גרינוולד נתרשש מאד מגדל יראתו וטהרתו, שגם בספר כזה שם בו עיונו, ופנה אפוא לרבו בבקשה שהוא רוצה ללמד בצותא עם רבינו. לשאלת רבו, מה זה ועל מה זה הנו משתוקק לך, ספר את אשר עיניו ראו ולא זר. רבו

הספים על ידו, והוסיף לחבבו בִּיתֵר שָׁאת על יראתו הקודמת לחכמתו.

(תולדות ערוגת הבשם דף עט)

צג) מצינו בהרבה ספרי מקבלים שמזהירים על למוד חכמה זו כל אדם חייב ללמוד אותה

וביותר בדורנו זה אין מי שיעסק בו כראוי, שיהיה בידו להשיג כל כך כדי שיוכל לפרש כל דבר היטב, ואף לאלו שעוסקים בה הם מעט מזער, ואין נמצאין כי אם אחד מעיר ושנים ממשפחה, וגם אלו יודעים ומפירים בעצמם שגם זה הדבר שיודעים ומבינים קצת הוא רק יודע שאינו יודע, ואל ימנע עצמו מללמד כלל עם שום אדם בעולם מחמת האזהרות הנזכרים לעיל, באמרו, מה לי ולצרה זו להוסיף חטא על חטאי חנם. גם זה רעה רבה כי התורה נתנה ללמוד וללמד בכדי שכלם יודעים מקטנים עד גדולים דעת השם, וגם מצינו בהרבה ספרי מקבלים שמזהירים על למוד חכמה זו. כל אדם חייב ללמוד אותה.

(טהרת הקדש הקדמון עמוד קמז)

צד) כל שהאדם אינו מבין על בוריו בהשתדלותו בעולם, הנה כד יקום לתחייה יבין אותם על שרשם ועקרם

ובזהר שיר השירים בסוף המאמר כתב וזהו לשונו "תא חזי, מאי כתיב, (שיר השירים א) אם לא תדעי לך וכו', אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת כדאי למיעל הכא בלא ידיעה זו" עד כאן לשונו וכו' וכן כתב הרב מורנו הרב רבי מאיר ׳ גבאי בעל ספר עבודת הקודש עליו השלום ודרך חיים תוכחת מוסר שכל מי שרוצה לילך בדרך החיים, דהינו שרוצה ללמוד סודות התורה והתפלה שהם דרכי החיים ותוכחת מוסר רוצה לומר צריך שיקבל תוכחת מוסר אף אם ענש יענש על איזה מכשול המגיע לו דרך למוד זה אל ימנע בעבורו מללמד בה כי אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בה וכן צריכים לומר

לפי עניות דעתי לרמוז בפסוק אשרי הגבר אשר תיסרנו יזה ומתורתך תלמדנו גם כן על דרך הנזכר לעיל הינו רצוננו לומר אשרי הדור אשר תיסרנו יזה שיהיה נכשל בלמודו ויקבל תוכחת בעדו אף על פי כן טוב לו ואשרי שמתורתך תלמדנו ודיק תורתך שזו התורה לא כל אדם יכול להבינה אותה עד עמקא וכל זמן שאין האדם יכול להבין נקראת תורת השם ודי, כנודע מדברי חכמינו זכרונם לברכה ויתר מזה מצינו בכמה מקומות שעל כל כהאי גוונא נאמר ודגלו עלי אהבה אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו עלי אהבה ולא עוד אלא כל שהאדם אינו מבין על בוריו בהשתדלותו בעולם הזה כד יקום לתחיה יבין אותם על שרשם ועקרם.

(טהרת הקדש הקדמון עמוד קנב)

צה) מאן דמתפרש מרבי שמעון באלו מתפרש מכלא

וגם דע הלמוד הזהר על כלה מועיל להשגה כי דבריו הרמים לבד מאירים פני האדם ונותנים כח וחיל לנשמת האדם העוסק ובהפוך חלילה מן מאן דמתפרש מיניה כאלו פורש מכלא כי כן דרשו עליו בימיו מאן דמתפרש מרבי שמעון כאלו מתפרש מכלא והשתא אף על פי שהוא אינו כאן כבודו יש כאן ודבריו הקדושים צריכים אנו ללמד ועל ידם אולי יזכה להשיג דבר מה כי אם לא יועיל כלו יועיל מקצתו כי הקלפה אי אפשר להסיר בפעם אחת כי מעט מעט אגרשנו.

(טהרת הקדש הקדמון עמוד קנו)

אינן עמי הארץ, הם התלמידי חכמים הלומדים הפשט ומניחים הסוד. עליהם היא התרעמת לפי דלא אשתכח עזר בהון (בגלותא) לשכינתא לפי שעל ידי סודות התורה שקורא האדם עושה תקון גדול לשכינתא בגלותא.

(מקדש מלך חלק א' דף כח עא)

צו) ומי שלא ראה חכמה זו לא ראה אורות מימיו

כלל העולה שחייב אדם לידע שמו יתברך ומי שלא ראה חכמה זו לא ראה אורות מימיו והפסיל בחשך הולך כו' ומי שלא רוצה בחכמה זאת הוא כגוף בלא נשמה ובדורות אלו מצוה ושמחה לפני הקדוש ברוך הוא שתתגלה חכמה זאת דבזכותא יבוא משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

(אוצרות חיים דף יח:)

**צו) הספרים שידבק בהם האדם להשביח בהם הם
חבורי הרשב"י עליו השלום כמו הזהר והתקונים ורעיא
מהימנא ושיר השירים וסבא**

אמנם הספרים שידבק בהם האדם להשביח בהם הם חבורי הרשב"י עליו השלום כמו הזהר והתקונים ורעיא מהימנא ושיר השירים וסבא וכו' והנה אל המעין בספרים אלה צריך שני דרכים האחד לשנן לשונו פעמים הרבה ולצין לו ציונים כדי שיזכר הבקיאיות ואל יעמיק ראשונה הרבה, והב' ילמד במקום שני בעיון רב כפי כחו. נמצא אל המעין שתי הלכות בבקיאיות, הא' בעיון בשעות הנזכרים בפרק א', הב' בבקיאיות כפי כחו, פעמים ירבה בזה, פעמים ימעט בזה, הכל לפי הצורך השעה והשקט השכל, ובזה בריאה לו, כי הוא ילך לבטח דרכו, וישיג הדרך הישרה, ואף אם יראה אל המעין שאינו מבין, עם כל זה לא יפסיק גרסתם מפומיה, כי נאמן בעל מלאכתו להמציאו נסתר החמה, כי כאשר ירגיל איש את בנו בן הקדוש ברוך הוא מזכה לעוסק בחכמה זו מעט מעט ודבר זה נסיתיו ויש ראיה אל העצה הזו ממה שהעתיקנו מהזהר (פרשת קדושים דף פה) בחלק א'.

(אור נערכ חלק ג' פרק ג')

**צח) אָפּלו גרסה לשון הזהר יראה אל האדם שמחה
בנפש ביראת השם כאלו עוסק עם הצדיקים בגן עדן**

הסגלה השביעית כי העוסק בחכמה הזאת וממלא פיו שחוק
בו ממלא לבו יראת שמים ויראת חטא ויוסיף אמצץ בעבודה וזה
בדוק, כי אפלו גרסה לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש
ביראת השם כאלו עוסק עם הצדיקים בגן עדן ואם גברא לא
חזו מזליה חזי, כן אין ספק שזה עקר עסק התורה בגן עדן בין
הצדיקים.

(אור נערב חלק חמישי פרק ב')

**צט) יעסק בספר התקונין להרשב"י זכרוננו לחיי העולם
הבא... וספר הזהר עצמו יעסק בו מדי שבת בשבתו וחדש
בחדשו**

**יעסק בספר התקונין להרשב"י זכרוננו לחיי העולם הבא
שהוא פנת להבין על ידו בספר הזהר וספר הזהר עצמו יעסק
בו מדי שבת בשבתו וחדש בחדשו והכל לפי מה שהיא אדם אלה
שהצטתי הדברים לפניו והמשפיל יבין ויבחר.**

(סדר היום, סדר הלמודים במועדי השם)

**ק) החכמה הפנימית היא הנקרא חכמה באמתות ועליה
נאמר לא המדרש הוא העקר אלא המעשה, וזאת
החכמה מאת השם מן השמים לטוב לפניו יתעלה**

**כי החכמה הפנימית היא הנקרא חכמה באמתות כמו
שכתב החסיד הרבי יוסף יעבץ עליו השלום במשנת "כל שיראת
חטאו קודמת לחכמתו" וכו' זה לשונו גם יתכן לפרש כי החכמה
הנזכרת בזו המשנה אינה חכמת עשית המצוות כי אם החכמה
העליונה חכמת הקבלה והיא ידיעת טעמי המצוות ועליה אנו
מתפללים בכל יום והאר עינינו בתורתך כי מה חסרנו באמרנו ותן
בלבנו בינה להבין ולהשפיל לשמע ללמד וללמד שנאמר אחר כך
והאר עינינו בתורתך אלא ודאי אנו מכוונים לחכמה המפארה**

הזאת שעליה אמר דוד המלך עליו השלום גל עיני ואביטה
נפלאות מתורתך ולא אמר דוד כן על דיני שור מועד ושור תם ואף
לא על דיני אסור והתר שהיו נשי ישראל בקיאות בהם, אלא על זו
החכמה שאין לה סוף כי כל תקותנו אל מול ההצלחה הזאת
כי מתוכה נהיה דבקים בשמו הגדול וחכמת עשית המצוות אינה
כלום אם לא תבוא לידי מעשה ועליה נאמר לא המדרש הוא העקר
אלא המעשה וזאת החכמה מאת השם מן השמים לטוב לפניו
יתעלה.

(ראשית חכמה בהקדמה)

יש פת אחת שיתרחקו מן החכמה הזאת וישתתפו להם
טענות רבות, וכלם מסכימים בגדל מעלת החכמה, יש שיאמר
שהיא חכמה נשגבה ואין הכל ראויים להכנס אליה עד שידמה
בדעתו להעניש לנושאים ונותנים בה באמרו שהוא מקנא קנאת
השם צבקות וקנאת תורתו בראותו כי שלחו ידם במקום גבוה
לעסק באלקות וכו', ויש עוד כמה בחינות ופלו תחת סוגי ספרות
אלו שבארנו.

והנה אל שלשה אלו נאמר: כי כל מגמתם לרומם החכמה
הזאת, ובאמת הם פסולים להעיד על זה, וכי מי שלא ראה הירח
יבוא ויעיד כמו מי שראהו, והן אמת החכמה רמה ונשגבה, אמנם
עליהם ועל רוממותם נאמר: "אשר יאמרך למזמה נשא לשוא
עריך", ועליהם נאמר: "ראמות לאויל חכמות בשער לא יפתח
פיהו", וכתוב: "בקש לך חכמה ואין ודעת לנבון נקל אני אהבי אהב
ומשחרי ימצאנני", ויש פיוצא בזה רבו מספר במוסרי שלמה המלך
עליו השלום, ועל כזה אמר דוד המלך עליו השלום: "חלקי ה'
אמרתי לשמור דבריך", ורצה כי לשמור דברי השם אני נשפיל עצמי,
כי על כזה נאמר: "אל תהי צדיק הרבה ואל תרשע הרבה".

(עמק המלך בהקדמה פרק שביעי)

**קא) כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק ומשתדל
במעשה מרובה מקבל לפני הקדוש ברוך הוא כאלו
מתפלל כל היום בלוי**

ויש כח שלישית שיתרחקו מן החכמה הזאת לאמרם כי קרוב
אדם לטעות בדברים האלה ואפשר לו לבוא לידי חטא ולפל באחד
מן הטעויות הנוגעים במקום גבוה והנה כוננתם רצויה ומעשיהם
אינם רצויים הן אמת צדקו באמרם כי קרוב האדם אל הטעות
בדברים הנעלמים אבל עם כל זה לא יאשם וכן הוא בספר הבהיר
וזו לשונו שאלו תלמידיו את רבי רחומאי מאי דכתיב תפלה
לחבקוק הנביא על שגינות, תהלה מפעי ליה אלא **כל המפנה לבו
מעסקי העולם ומתעסק ומשתדל במעשה מרובה מקבל לפני
הקדוש ברוך הוא כאלו מתפלל כל היום בלוי** שנאמר תפלה, מאי
שגינות, כמה דאת אמר **"באהבתה תשגה תמיד" ומאי ניהו
מעשה מרובה** ועוד אומר שם אמר רבי רחומאי מאי דכתיב ודרך
חיים תוכחת מוסר מלמד שכל הרגיל במעשה מרובה ובמעשה
בראשית אי אפשר שלא יכשל שנאמר והמכשלה הזאת תחת ירך
דברים שאין אדם יכול לעמוד בהם אלא אם כן יכשל בהם והתורה
אומרת תוכחת מוסר **אלא באמת זוכה לדרך חיים** עד כאן לשונו
ובספר הזהר פרשת קדושים עין שם (גם בזהר בהר דף נד בדבור
המתחיל בזמנא דידע בר נש, עין שם).

(עמק המלך בהקדמה פרק שמיני)

קב) ויאר את הלילה בתקוני הזהר כעצם השמים לטהר

ועם היותו בחור בארזים נכנס בכי טוב אל תא הרזים ולא
השיב אחר ימינו מפני חסר זמנו כי אמר **מחשבת המקום קדמה
למחשבת הזמן ובעת פקדת המשמורות קדמו עיניו
אשמורות והתקין מאורות ויאר את הלילה בתקוני הזהר
כעצם השמים לטהר.**

(שאלות ותשובות דביר יוסף בהקדמה, מתלמידו בעל יד מלאכי)

**קג) אף שלא יבין מפל האותיות והתבות עצמן הן הן
המרכבה הרפכת צורות הקדושות ורוחניותם**

וכבר אמרו בתנא דבי אליהו שאפלו קרא כל היום פסוק
ואחות לוטן תמנע הוא בן עולם הבא, והטעם: כי אותיות ותבות
ההם יעוררו רוחניותם וגם יהיה תועלת עצום בהרכבתם וכל
פעם יוליד אור חדש לפי מצב העולמות וצורף השם המיוחד
אשר שולט ברגע ההוא, באפן כי הקורא בתורה בכל מקום אף
שלא יבין מפל האותיות והתבות עצמן הן הן המרכבה הרפכת
צורות הקדושות ורוחניותם.

(מערכת גדולים י' שנג)

**קד) להגן בעדנו בגלות המר הזה מפל הקלפות ומפל
המקטרגים עלינו לעסק בחכמה הנפלאה הזאת**

ולהגן בעדנו בגלות המר הזה מפל הקלפות ומפל המקטרגים
עלינו לעסק בחכמה הנפלאה הזאת זה לשונו הרב הגאון מורנו הרב
רבי יעקב גר צדק בעל הגה אוצרות חיים ועץ חיים בהקדמת ספרו
אשר חבר וקראו רנו ליעקב לולי חכמה זאת עתה בדורנו
הדורות גרועים אין אנו יכולין לעמד ולקיים בגלות המר הזה
אבל החכמה הזאת היא לנו עזר וסעד ומגן לאחז בלבב שלם
באבינו שבשמים וכו', ועתה אנו רחוקים משרש עליון כמו שמרים
בתוך החביות מי יגן עלינו אם לא קריאה ולמוד מחכמה
העמקה והנפלאה הזאת וכו' לכן למוד הקבלה הוא שמירה
מעלה מפל הקלפות ומפל המקטרגים אפלו לא יוכל לנהג
מילתא דחסידות.

(ויקהל משה דף ג.)

**קה) דע אלקי אביך ועבדהו בלב שלם, אין נחת
לקודשא בריך הוא ושכינתיה יותר בעולם כי אם
בהתעסקות תלמיד חכם בחכמה הזאת**

דע אהובי ורעי כי טעות גדול עלה בידם שאינן מבינים הפשט
מה ענין ארבעה שנכנסו לפרדס כדאיתא בפרקי היכלות שהם היו
משמשים בהשבעות מלאכים דעולם יצירה ובריאה בקבלה
מעשיות מה שהזהירו לנו רבותינו זכרונם לברכה דאשתמש בתגא
חלף והם היו משמשים בשמות קדושים מה שאין אדם יכול להשיג
בחיו בעוד נשמתו דר בחמר עב וכו' אבל בידיעת אלקות מה
שהזהיר דוד לשלמה בנו דע אלקי אביך ועבדהו בלב שלם אין
נחת לקודשא בריך הוא ושכינתיה יותר בעולם כי אם
בהתעסקות תלמיד חכם בחכמה הזאת כאשר הזהיר לנו
הרשב"י זכרוננו לברכה ורעיא מהימנא ובפרט האור הגדול אשר
נגלה בימינו אור שבעת הימים כדי לזכות אותנו ולתת לנו
אחרית טוב ותקנה וכו' להיות לנו לפלטה גדולה עד ביאת
משיח צדקנו.

(נוקהל משה דף ר')

**קו) אין לשכינה נחת רוח יותר בעולם כי אם בלמוד
הקבלה כדאיתא בזהר פנחס**

אין לשכינה נחת רוח יותר בעולם כי אם בלמוד הקבלה
כדאיתא בזהר פנחס (דף רטו.) ברעיא מהימנא בדבור המתחיל בני
מטרוניתא: "ובגין דא, אם כבנים אם כעבדים. ובזמנא דאתחבר בי
מקדשא, אוקמוה דעבדים חפו ראשם, ונתדלדלו אנשי מעשה.
ודאי אנשי מעשה אתקריאו, על שם מטרוניתא, דאתמר עלה (משלי
לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. אבל אי אית ליה
צדיק, דזכווי ועובדוי לאנהרא, בהון מטרוניתא, ולמפשט מנה
לבושי קדושתא דפשטין, ולקשטא לה בלבושין דגוויין נהירין
דרזין דאורייתא, מה כתיב ביה, וראיתיה לזכור ברית עולם.
וראיתיה, ברזין נהירין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי, הדא הוא

דְּכַתִּיב, (מְשַׁלִּי ו) כִּי נָר מְצוּה תוֹרָה אור. וּבְאֵלֶּיךָ רִזִּין אֶתְמַר
וּרְאִיתִיהָ. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא סָלִיק מְנִיָּה רִוּגָא דְּבִרְיָה, (אֶסְתֵּר ז)
וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה, וַיִּימָא לָהּ מֶלֶכָא בְּצִלּוֹתָא דְּעֵמִידָה קִמְיָה,
(אֶסְתֵּר ה) מַה שְּׁאַלְתָּךְ וַיִּנָּתֶן לָךְ וּמַה בִּקְשָׁתָךְ. בַּהֲהוּא זְמַנָּא,
שְׁאַלְתָּא עַל פּוֹרְקָנָא דִּילָהּ, וּבִנְהָא עֲמִיָּה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב,
(אֶסְתֵּר ז) תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי בְּשִׁאלְתִּי וְעַמִּי בְּבִקְשָׁתִּי.

קז) אֵין אָנוּ עוֹשִׂים נַחַת רוּחַ יוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשִׁכְיִנְתִּיהָ אִם לֹא בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת

גם אֵיתָא בְּפִרְשֵׁת נָשָׂא בְּרַעֲיָא מִהֵימָנָא דָּף קַכְד וְכו', הַכָּל
הַעוֹלָה מְשַׁנִּי הַמַּאמְרִים יִגִּידוֹן וַיַּעֲדוֹן כְּאַחַד שְׁאִין אָנוּ עוֹשִׂים
נַחַת רוּחַ יוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהָ אִם לֹא בְּלִמּוּד
הַחֲכָמָה הַזֹּאת זֹהָרָא דְּאֵימָא עֲלָאָה טוֹעֲמִיָּה מִפְּרִי עֵץ הַחַיִּים
וְאֵין אָנוּ יְכוּלִים לְמִיפֵק מִגְּלוּתָא אֶלָּא בְּלִמּוּד הַזֶּה וַיִּקְיָם בְּנוֹ
הַשֵּׁם בְּדָד יִנְחֶנּוּ כִּי בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבְלוֹן וְאַל יִשְׁלַט בְּנוֹ
שׁוֹב עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אֶסּוּר טָמֵא פְּסוּל וְרוּחַ הַטְּמָאָה אַעֲבִיר מִן
הָאָרֶץ.

קח) בְּעֲלֵי הַמְּקַבְּלִים נִקְרְאִים "מַחֲצָדָא חֻקְלָא" שֶׁבְּלִמּוּד
הַחֲכָמָה הַזֹּאת אָנוּ מְקַצְרִים הַקְּמִשּׁוּנִים וְהַחֲרוּלִים מִן
הַשְׂדֵּה הַיְדוּעַ אֲשֶׁר בִּרְכוּ הַשֵּׁם, וּמִתְבַּעְרִין הַקְּלָפוֹת
לְנוֹקְבָא דִּתְהוּמָא רַבָּא וְאֵין יְכוּלִים לְהָרִים אֶת רֹאשׁ

לְכוּ נִקְרְאִים בְּעֲלֵי הַמְּקַבְּלִים בְּאֵידְרָא נָשָׂא, "מַחֲצָדָא חֻקְלָא",
כְּלוּמֵר בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת אָנוּ מְקַצְרִים הַקְּמִשּׁוּנִים וְהַחֲרוּלִים מִן
הַשְׂדֵּה הַיְדוּעַ אֲשֶׁר בִּרְכוּ הַשֵּׁם וּמִתְבַּעְרִין הַקְּלָפוֹת לְנוֹקְבָא דִּתְהוּמָא
רַבָּא וְאֵין יְכוּלִים לְהָרִים אֶת רֹאשׁ, וְנַעֲשִׂים מִן מֵלֶת "בְּרֵאשִׁית",
"אֹרֶת שְׁבִי", מִן הָאֵלֶף הַיְדוּעַ יוֹצֵאִין ת"ר אֹרוֹת, וְשְׁבִי הֵם
שְׁנַיִם עֶשֶׂר צְרוּפֵי הַיּוֹת כִּיְדוּעַ לָנוּ, אֲבָל אִם חֵס וְשָׁלוֹם אֵין אָנוּ
מִתְעוֹרְרִים בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת מִלְּמִטָּה לְמַעְלָה נִתְהוּהָ מִמֵּלֶת
בְּרֵאשִׁית אֹרֶת יְבֵשׁ רוֹצֶה לומר הָאֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים יְסוּדוֹת דְּאֶבָּא
וְאֵמָא מִשָּׁם יוֹצֵאִין כָּל רְזִי דְּאֹרִיתָא וּמִשָּׁם יוֹצֵאִין אֹרוֹת לְכָל

העולמות לפרצופים למטה גדולות ראשון ושני ושפע הברכה וגאלה
 וחרות וחיים ועשירות ושמחה ושלום ואותו המקום חס ושלום
 נסתם מקור נשחת העב והעכור והנאלח ומי המרים המאירים
 ונפתח הסתום בנוקבא דתהומא רבא ויוצאים הקלפות ושולטים
 בעולם ויכולים להרים את ראשם ושולט עץ הדעת טוב ורע, בסוד
 "קוץ ודרדר" תצמיח לה, גימטריא עם הפולל "תורה" הפשוטות
 של תורה ושם יונק הגאל' והמחלקת והחנפה בסוד פלוגתא וכו',
 ושולט השכחה וחשך ואורכת הגלות והאמות יש להם שליטה
 והשעבוד מלכיות גוברין עלינו בכל יום ואין לה יום שיקללה
 מרבה מחברתה מכח שהאמת של תורה נעדרת וכו'.

**קט) אין אדם יכול להשיג אור העליון אם לא בלמוד
 החכמה הזאת**

לכן שמעוני אהובי אחי ורעי מי האיש הירא והחרוד על
 דברי אלקים חיים ורצונו ללמד לשם יחוד קודשא בריך הוא
 ושכינתיה ולשם כל ישראל ולאצר אוצרות למעלה מקום
 שאין יד שולטת בו ולהסיר המסך העב והגס והעכור ומחצת
 הברזל המפסיק בינינו ובין אבינו שבשמים כי חטאותיכם
 המבדילים לבין אלקיכם ומנעו הטוב מכם לכן אהובי אחי ורעי
 דעו כי לזכותכם אני בא להעלות אתכם מן הגלגל אל הרמה
 להעלות אל גרם המעלות כאשר אוכיח ואבאר מפמה מאמרי
 זה שאין להם סוף ושעור שאין אדם יכול להשיג אור העליון
 אם לא בלמוד החכמה הזאת.

(ויקהל משה ז.)

- פֶּרֶק ב - לְקוּט נִפְלֵא אוֹדוֹת תּוֹרַת הַח"ץ

(א) שִׁכַּר לַמּוֹד חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְחַיּוּב הַפְּלִפּוּל בָּהּ

וְלִית אֶתְר פְּנִימָא בְּכָל אֵינוֹן פְּאִינוֹן דִּידְעֵי רָזָא
דְּמֵאֲרִיהוֹן וִידְעֵי לְאֶתְדַּבְּקָא בְּהוּ בְּכָל יוֹמָא, עַל אֱלִין כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה
טד) עֵין לֹא רָאֶתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָהּ, יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ.

מֵאִי לְמַחֲכָה לוֹ, כְּמָא דְאֶתְר אָמַר (אִיּוֹב לב) חֲכָה אֶת אִיּוֹב
בְּדַבָּרִים. וְאֱלִין אֵינוֹן דְּדַחֲקִין לְמַלְה דְּחֲכָמָתָא, וְדִיִּיקִין לָהּ,
וּמַחֲכָאן לָהּ לְמַנְדַּע בְּרִירָא דְּמַלְה, וְאַשְׁתְּמוּדְעָא לְמֵאֲרִיהוֹן,
אֱלִין אֵינוֹן דְּמֵאֲרִיהוֹן מִשְׁתַּבַּח בְּהוֹן בְּכָל יוֹמָא, אֱלִין אֵינוֹן
דְּעֵאלִין בֵּין עֲלָאִין קְדִישִׁין, וְאֱלִין עֵאלִין כָּל תַּרְעֵי דְלַעֲלֵילָא וְלִית
מֵאן דִּימְחֵי בִידְהוֹן, זָכָא חוֹלְקִיהוֹן בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא
דְּאֶתִי.

(זֶהר חֲלֵק א' דף ק"ל:)

וְאַף אִם יִתְעַסֵּק בְּפִשּׁוּטֵי הַדְּבָרִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, לֹא יִשְׁיג
הַמְדָּרְגָה הַזֹּאת, אֲלֵא כְּאִשְׁר יִפְלֹפֶל וְיִיטִיב עֵינוֹ, וְאִם לֹא יִשְׁיג
בְּפַעַם אַחַת וּב' חֲכָה, כִּי בְּהִתְמַדְּת הָעֵינוֹן יִשְׁיג, אֲזִי נִקְרָא מַחֲכָה וְיִשְׁיג
הַמְדָּרְגָה הַזֹּאת, שְׂאֲז מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֲכָמָה וּבִינָה, כִּי הַחֲכָמָה הֵם רֵאשִׁי
פְּרָקִים שְׁנִמְסָרוּ לָנוּ וְנִמְצְאוּ בְּסִפְרֵי הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי עָלֵיו
הַשְּׁלוֹם, וּבִינָה הוּא לְהַבִּין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר וּלְהִתְפַּלְּל וּלְדַקְדֵּק הַרְבֵּה
בְּחֲכָמָה וְאֲזִי יֵצֵא לוֹ סוֹד, וְהָרִי הוּא מְחַדֵּשׁ חֲדוּשׁ בְּתוֹרָה שְׁמַעְלָתוֹ
גְּדוּלָּה.

וְהֶאֱרַכְתִּי בָּזָה לְהוֹצִיא מִלֵּב הַטּוֹעִים הָאוֹמְרִים שְׂאִין לְפַלְּל
בְּחֲכָמָה הַזֹּאת וְלֹא לְחַדֵּשׁ בָּהּ דְּבָר, וְנִתְּלוּ בָּמָה שְׁמַצְאוּ בְּזֶהר
פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית עֲנֵשׁ הַמְּחַדֵּשׁ בְּחֲכָמָה הַזֹּאת מַה שֶּׁלֹּא קִבֵּל. וְטַעֲנוּ

בהבנת הדבר, דהינו דוקא המחדש חס ושלום הקדמה בענינים העליונים שלא קבל, אמנם לפלפל בראשי פרקים ולחדש מתוכם הקדמה מרפבת על ראשי פרקים הידועים, הן הן הדברים החשובים לפני הבורא. שאם לא תאמר כן, אם כן מה שזכר העוסק בה או בשאר התורה, ומה ענין אמרם אפלו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בה, אם לא נתן רשות להתעסק אלא במה שלמד.

(אור החמה לזהר שם, בשם הרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא)

(ב) למוור חכמת האמת פועל עשית המצוות בתקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפלה

מצדה יזכה העוסק בה לחיי העולם הבא אפלו שישגה בה, וראוי שלא יתירשל ממנה (אף על פי שיבואו עליו תוכחת מוסר פי מה תוחלתנו בעולם הזה אלא לקנות חיי העולם הבא). ותועלותיה ידועה, כי מלבד היות האדם מצדה יודע את קונו ויודע סתרי תורה וטעמי המצוות המתוקים מדבש ונפת צופים, אשר מצדם היא משיבת נפש, כי הנפש מזדככת בהם ומתבודדת עם קונו, גם כן ימשך ממנה עשית המצוות בתקונן ובאהבה רבה, והיא המלהבת אותו לעשות בשלמות, ועל זה אמר החכם: מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'. ועוד יגיע לנו ממנה תועלת נמרץ בענין התפלה.

(של"ה הקדוש מאמר ראשון)

(ג) ספר הזהר הוא מגן לישראל בתבת נח

האי חבורא איהו כגוונא דתבת נח (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד'), פרוש, כי חבור זה שנקרא ספר הזהר הוא כמו תבת נח, שבה היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותם המינים והמשפחות כלם אלא על ידי כניסתם להתבה, כן הוא ממש, כי על ידי סוד הגלות וכו' ומגיע פגם לצדיקים כלם והחשכת מאורי אורם כמעט טועמת מר ממנות, ולזה לקיומם שלא ישלט הגלות בהם היה להם סוד החבור הזה כענין תבת נח ממש, לתקן מחץ מפת הגלות ומי

מבול החיצונים המחשיכים וכו', אלא תהיה אור שכינה מאירה קצת ומלבשת הצדיקים, כן יכנסו הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקים.

וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבה את הברזל, ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו. ואפלו אם יהיה רשע, אין חשש אם יכנס, מפני שאין כניסתו כניסה, אלא יהיה לו אחת מהשתים, או יחזירנו בתשובה ויהיה צדיק ויכנס בו, או ידחנו דחיה גמורה ויפרש עצמו, כענין תבת נח שהיה דוחה הרשעים ואותם שחטאו מן החיה והבהמה.

(אור יקר, שער א' סימן ה')

ד) למוד הזהר מתקן עולמות העליונים – למוד התקונים מתקן עולם העשיה

כתבו המפרשים וזה לשונו: דהלומד בזהר הקדוש מתקן עולמות העליונים, והלומד בתקונים מברח הקלפות ומתקן עולם העשיה. ומזה הטעם יסד רבי שמעון בן יוחאי הזהר הקדוש בחשבון גדול וספר התקונים בחשבון קטן. וזה שכתוב: ויעש אלקים את שני המארת הגדלים, רמז לספר הזהר הקדוש וספר התקונים, טובים השנים וכו', אך החלוק בין זה לזה, זה בחשבון גדול וזה בחשבון קטן. לכן אמר המאור הגדול, הוא הזהר הקדוש, לממשלת היום וכו', ואת המאור הקטן, רמז לספר התקונים שבא בחשבון קטן, לממשלת הלילה, רמז לעולם העשיה. הרי שלמוד בהם הוא דבר גדול לתקן עולמות בשמים ובארץ.

על כן ראוי ללמד בזהר הקדוש ובספר תקונים, אשר הם מלאים זיו ומפיקים נגה בסתרי תורה, גם דלא ידע מה קאמר. ועל ידי למוד הנסתר בורא שמים חדשים, ועל ידי למוד הפשט בורא ארצות חדשות, כמו שנאמר כי כאשר השמים החדשים וכו'. ובזה רמזו רבותינו זכרונם לברכה ושמים בזהר תכון, נוטריקון זהר ר' עיזא מהימנא ת' קונים.

(ספר חסד ואמת לחיים חורי זכרונו לברכה - ועין עוד בפנים הספר, מספר בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו)

ה) עצה טובה לענין השגה, ללמוד בזהר דרך בקיאות בלבד

אמר מורי [האר"י] זכרונו לברכה להרב אברהם הלוי עצה טובה לענין השגה, שילמד בזהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון ארבעים או חמשים עליו בכל יום ושיקרא בספר הזהר פעמים רבות.

(שער רוח הקדש דף ט' עמוד ד')

ו) ראוי לקבוע שיעורו בלמוד הזהר והתקונים באופן שישלימם כל שנה

ויתנהג בדרך זו שיראה לסים זהר ישן וזהר חדש והתקונים בכל שנה. אף אם ילמד סדר הפרשיות של הזהר הקדוש על סדר השבועות, לא יספיק לפעמים שנים ושלשה שבועות בפרשה אחת, דהינו בפרשות גדולות. לכן ראוי שיקבע שיעור הלמוד מזהר הקדוש ותקונים ג' דפין בכל יום, שיוכל להשלים כל הזהר ישן וחדש ותקונים בכל שנה, ואחר למוד ג' דפין יקבע למודו בשאר ספרי המקבלים, וילמד ספרי המקבלים על סדר שיכול עד שיסיים כל ספרי המקבלים הנמצאים וכו', אף הזהר הקדוש והתקונים יזהר לסיים בכל שנה כנזכר לעיל, וכזה יתנהג כל ימי חייו.

(יסוד ושרש העבודה, שער הששי, שער הניצוץ)

ז) למוד חמש דפין זהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש

המקבלים כתבו, כי חמש דפין מזהר הקדוש בכל יום הוא תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזככה ולתקנה, והוא מרפא ותקון לחטאים ולפשעים של הנפש.

(מטה אפרים סימן תקט"ו סעיף קטן ז')

ח) למוד הזהר הקדוש באשמרת הבקר

אם זכה ילמד באשמרת בזהר הקדוש, כי בזכותו יצאו ישראל מגלות שדומה ללילה. ואף שלא זכה להבינו, אף על פי כן ילמד הלשון כי הוא מזכר הנשמה.

(סדור בית אברהם לרבי אברהם טכאריק זכר צדיק לברכה)

ט) טעם שדוקא למוד הזהר הוא תקון להנפש

תשובה השבתי למשכיל אחד ששאל על אשר כתבו גורי האר"י זכרוננו לברכה, שלמוד הזהר הוא תקון גדול להאיר הנפש ולקדשה, והרב זכרוננו לברכה נתן תקון לבעל תשובה ללמוד חמשה דפים זהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר, דקריאתה זו היא הלולה להאיר הנפש ולתקנה, ונראה כי דוקא למוד הזהר יש בו סגלה זו יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא, והוא פלא במה פחו גדול מכל התורה אם למקרא ואם למשנה וכו', אלו דבריו.

ואני אמרתי לו, דע כי אין ספק כי כל למוד בתורה הקדושה נשא ורם והוא מרומם, ובפרט אם יהיה לשמה באמתיות ודאי בונה בשמים מעליותיו ומתקן העולמות ומיחד הדודים, אמן אשר גדול למוד הזהר, הינו שהמקרא ומשנה והתלמוד הם מלבשים מאד ואינו נפר בהם הסוד כלל, לא כן הזהר שמדבר בסודי התורה בפרוש ואי פתי הקורא שלא יבין כי דבריו בעמקי רזי התורה. ולכן להיות סתרי תורה גלויים בלי לבוש הן מזהירי"ן ומאירי"ם הנפש.

ואף על גב דבצד מה דבריו סתומים וחתומים מאד, דהינו להבין סתר עליון בעצם ולידע תכן הדברים על בורן ועל מתקנתן דודאי צריכא רב, ולא יבינו הדברים כי אם מפי חכם גדול לאזן מקבל, ברם בכללות נפר היותן רזין עילאין והדברים עושים רשם בשרשיהם עליונים למעלה.

(שם הגדולים להחיד"א מערכת ספרים אות ב')

י) בכלל מקרא הוא גם כן למוד פנימיות התורה

בכלל מקרא הוא גם כן למוד פנימיות התורה, שהרי מדרש הזהר הוא על פסוקי התורה, ועוד שגם בלמוד רזין דאורייתא אינו משיג רק המציאות מהשתלשלות ולא המהות, אם כן אינו דומה למשנה ותלמוד שמשגיג מהות חכמתו ויתברר ובלמוד ההשתלשלות אינו משיג כלל מהות חכמה זו, אלא רק ידיעת המציאות. ואף על פי כן דבר גדול הוא מאד כיון דאי אפשר להיות בזה השגת המהות, והרי זה כמו שבמקרא, אף על פי שאי אפשר להיות ההשגה בבחינת חכמה כיון ששרשה למעלה מהחכמה, לכן גם מה שאומר האותיות דבר גדול ועצום הוא. כמו כן ידיעת המציאות מהפנימיות אף על פי שאינו משיג כלל המהות, דבר גדול הוא עד להפליא...

והנה כיון שהתורה היא הממצע המקשר ומחבר נשמת ישראל להקדוש ברוך הוא, והממצע יש בו שני בחינות, סתים וגלוי, אם כן בחינות הפנימיות הנקרא סתים הוא המקשר ומחבר בחינות פנימיות של הנשמה לבחינות פנימיות אלהותו ויתברר.

(לקוטי תורה לבעל התניא, פרשת ויקרא דף ה' טור ב' ואילך)

יא) למוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא"

ועל פי זה יתרץ מה שנדחקו גדולי המפרשים בפירוש מימרא זו [עבודה זרה יט, ב] דלעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד ... אמנם לפי מה שכתב אתי שפיר, דבתחלת למודו של אדם ישלש השליש במקרא ממש לבדו, דאף על גב שלתלמוד צריך זמן יותר, מכל מקום יש לו למהר ללמוד המקרא בתחלה, ואחר שהגדיל בחכמה יש לו לקיים השליש במקרא בתורה שבכתב עם מה שילמד אחר כך מפנימיות התורה והאגדות, שזה נכלל הכל בשליש במקרא כנזכר לעיל (ואפשר דגם למוד מדרש רבה ושאר המדרשים הוא בכלל השליש במקרא ... ואף שבהלכות תלמוד תורה מבאר דמדרש תורה שהוא ספרא וספרי וכהאי גוונא הן בכלל שליש במשנה, הינו מפני שהן

הלכות וגופי התורה כמו המשנה, מה שאין כן למוד הרבות שהן
אגדות שעל המקרא ומוסר השם אפשר שזה נכלל בשליש
במקרא...

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ג' נאילך)

**(יב) הנה למוד הזהר ופתבי האר"י זכרוננו לברכה הוא
בכלל שלישי במקרא**

הנה למוד הזהר ופתבי האר"י זכרוננו לברכה הוא בכלל
שליש במקרא... אבל בלמוד סודות הזהר אין השגה אפלו
לגדולי החכמים רק ידיעת המציאות מההשתלשלות ולא
השגת המהות כלל, והרי זה כעין למוד המקרא שהוא קורא
בשמותיו של הקדוש ברוך הוא אף על פי שאינו משיג כלל
עצמיות הגנוז בהן כנזכר לעיל. וכעין זה הוא בלמוד הזהר ועץ
חיים. ולכן הוא בכלל שלישי במקרא... ולכן גם זה נקרא לריח
שמניח, שידיעת המציאות היא כמו ריח בעלמא לגבי השגת מהות
חקמתו יתברך שבמשנה ותלמוד.

ועל דרך שנתבאר באגרת הקדש קרוב לסופו, שבלמוד סדר
ההשתלשלות אף אם השיג המציאות, לא עדיף מצד עצמו בלמוד
המציאות שמשגיג ותופס המהות כו', אלא מצד שידיעת המציאות
הוא גם כן מצוה רבה ונשאה, ואדרבה עולה על כלנה כמו
שכתוב: וידעת היום, דע את אלקי אביך כו' ומביאה ללב שלם.
ועוד, שגם הריח וידיעת המציאות הוא הארה מבחינות
פנימיות התורה כו'... ולכן צריך לומר ב' הבחינות לריח שמניח כו'
ושמן תורק כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' נאילך)

**(יג) כמו שהמלח נותן טעם בבשר כן למוד פנימיות
התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)**

והנה מכל זה יובן בתוספת באור ענין ולא תשבית מלח כו',
שלמוד הפנימיות נקרא בשם מלח, שהמלח ממתיקת הבשר אף

שָׁאִין בּוֹ טַעַם בְּעֶצְמוֹ כְּמוֹ הַבֶּשֶׂר, וְכֵן הַנִּגְלָה שְׂפִתוֹרָה נִמְשָׁל לָחֶם, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב [מִשְׁלֵי ט, ה] לָכוּ לַחֲמוֹ בְּלַחְמִי, וְגַם לַבֶּשֶׂר, כְּמוֹ שְׂכָתְבִתִּי בְּמָקוֹם אַחֵר עַל פֶּסוּק **"זֹאת הַפֶּעַם עֵצִים מִעֲצָמִי וּבֶשֶׂר מִבֶּשָׂרִי"**, דִּקְאִי עַל תּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה, וְכֵן בְּגִמְרָא בָּבָא בִּתְרָא (דף כ"ב) אָמְרוּ אֲכָלוּ בִּישָׁרָא שְׁמִינָא בִּי רַבָּא. וְהֵינּוּ כְּמוֹ הַלֶּחֶם וְהַבֶּשֶׂר יֵשׁ בָּהֶן טַעַם, וּמִמֶּשׁ כֶּךָ בְּלִמּוּד הַנִּגְלָה שְׂפִתוֹרָה יֵשׁ בָּהּ הַשְׁגָּת הַמַּהוּת מִמֶּשׁ, מֵה שְׁאִין כֵּן בְּלִמּוּד הַפְּנִימִיּוּת שְׁאִין בְּזֶה רַק יִדְעֵת הַמְּצִיאוֹת וְלֹא הַשְׁגָּת הַמַּהוּת, וְהַמַּהוּת נִסְתָּר וְנִגְעָלִים וְאֵינּוּ מְשֻׁגָּ כָּלָל לִהְיוֹת בְּבַחֲנִינַת טַעַם מִמֶּשׁ כְּמוֹ הַנִּגְלָה, עַד לְעֵתִיד לָבוֹא שְׂפִיתִגְלָה פְּנִימִיּוּת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן נִמְשָׁל לְמַלְחָה, לֹאמֹר שֶׁעַם הָיִיתָ שְׁאִין בּוֹ טַעַם, עִם כָּל זֶה הוּא דִּיקָא הַנוֹתֵן טַעַם בְּהַבֶּשֶׂר.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

יד) מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה), לא טעם טעם של יראת חטא

וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָּה בְּאַבּוֹת דְּרַבִּי נֶתָן (סוף פֶּרֶק כ"ט) וְכֵן הוּא גַם כֵּן בְּבִרְכּוֹת כָּל מִי שֵׁישׁ בִּידוֹ מִדְּרָשׁ וְאִין בִּידוֹ הַלְכוֹת לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, כָּל מִי שֵׁישׁ בִּידוֹ הַלְכוֹת וְאִין בִּידוֹ מִדְּרָשׁ לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל יִרְאֵת חֲטָא, פִּירוּשׁ: שֶׁהַלְכוֹת נִקְרָא טַעַם שֶׁל חֲכָמָה לְפִי שֶׁבָּהֶן וְעַל יָדוֹן מְשֻׁגָּ הַמַּהוּת חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּתְלַבְּשָׁה בְּהַלְכָּה זֹה, מֵה שְׁאִין כֵּן בְּלִמּוּד הַפְּנִימִיּוּת הַנִּקְרָא מִדְּרָשׁ אִין מְשֻׁגָּ הַמַּהוּת מִמֶּשׁ, וְלָכֵן נִקְרָא שֶׁלֹּא טַעַם טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, פִּירוּשׁ: הַמַּהוּת מִמֶּשׁ. וְעִם כָּל זֶה מִי שֵׁישׁ בִּידוֹ הַלְכוֹת וְאִין בִּידוֹ מִדְּרָשׁ לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל יִרְאֵת חֲטָא, כִּי אֵף שֶׁבְּלִמּוּד הַמִּדְּרָשׁ אִין מְשֻׁגָּ רַק הָאֵרָה, מִכָּל מָקוֹם זֶה הָאֵרָה מְבִיאָה לִידֵי יִרְאֵת חֲטָא... וְעוֹד, כִּי אֵף שֶׁזֶּהוּ רַק הָאֵרָה, הֵנָּה הִיא הָאֵרָה מְבַחֲנִינֹת הַפְּנִימִיּוּת, כִּי אוֹרִינְתָא סִתִּים וְגִלְיָא.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

טו) על ידי שירת השם היא אוצרו, על ידי זה התורה נקרא תורת השם

וזהו גם כן ענין מאמר רבותינו זכרונם לברכה פרק ב' דשבת (דף ל"א סוף עמוד א'), קבעת עתים לתורה כו' פלפלת בחכמה כו', ואפלו הכי אי יראת השם היא אוצרו אין, אי לא לא, משל לאדם שאמר לשלוחו: העלה לי פור חטין לעליה, הלך והעלה לו, אמר ליה, ערבת לי בהן קב חמטין, אמר ליה לאו, אמר ליה מוטב שלא העליתיה. והענין, כי חטה הוא כ"ב אתון דאורייתא. וקב חטמין פרש רש"י ארץ מלחה, והוא ענין ולא תשבית מלח כו'. וזהו שזכר ערבת לי בהן קב חמטין, דתבת לי מיתר, אלא דרצה לומר שעל ידי שירת השם היא אוצרו אזי התורה והחטים הם לי, ונקרא תורת השם... מה שאין כן תורה בלא יראה כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם דף ו' טור א')

טז) ארך הגלות מחמת העדר למוד הסוד; הלומד מבטח לו שהוא בן עולם הבא

סמא דחייא, חיוב גדול על כל ישראל ללמד זהר הקדוש בכל יום אפלו גירסא בעלמא, כי בזה בונה עולמות ומטהר ומקדש נשמותו, ואין קץ לגדל שכרו כי בזה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו, כמובא בזהר הקדוש פרשת נשא (דף קכ"ד:) 'בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא'.

ובתקונים סוף תקון ו', מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ וגומר.

ובתקון ל' בספר פסא מלך, וזה לשונו: כמה גדול חיוב על תלמידי חכמים ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה, וגורם ארך גלותא, כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלו, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאולה.

ובתקון מ"ב שם בכסא מלך, כי למוד הזהר הקדוש בגי'רסא
בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו
פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא
יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם
הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים
ראשונה במלכותא דרקי'עא.

ומה שאומרים וכי אפשר דרא, אדרבה, שבדורות הראשונים
שהיו להם נשמות קדושים ממקומות גבוהים, יכלו לטהר נשמתם
בפשטי התורה, ועכשו בעקבתא דמשיחא נשמות נמוכים וגם
התגברות החיצונים רחמנא ליצלו, אי אפשר לטהר נשמתם,
רק בסמים יקרים, הינו בזהר הקדוש, כי לשון הזהר מסגל לזה
אפילו בפטפוט לחוד ואפילו בלגלוג, ובזה יהיה נשמר מכל רע מיצר
הרע וממקרים רעים בעולם הזה החמרי, וגם בעולם הבא הרוחני,
כנודע מזהר הקדוש פרשת פנחס דף רי"ט, בוצינא קדישא דנהיר
חכמתיה בכל דרין דהוו אבתריה, עד ביאת הגואל אור תורה של
רבי שמעון בן יוחאי מאיר באור רב להחיות נפשות ישראל.

על כן יתחזק כל אדם מאד ללמד זהר הקדוש לכל הפחות
ה' דפים בכל יום כדי שיגרום חדו'א ופורקנא בהון לעילא
ותתא, אמן בן יהי רצון.

(צנאת הר"ד מאיר בן רבי אהרן שורץ זכותו יגן עלינו מפידהייץ)

**יז) בדורנו מי שאינו עוסק בזהר ותקונים וכתבי האר"י כל
עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ**

בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים
וכתבי מרן האר"י שהם חיים ממש לנפש, בלולה במקרא
ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק
הוא משפה ולחוץ, כדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא
כלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם,
להיות רב וראש גדול הדור ולהשתפר על הבריות, ואין לו חיים
ולא חלק בחיים...

**ובדור הזה האחרון אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה
אלא על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו
ברוח הקדש, ובדור הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי
לבלות יום בלתי קדשה לראות טוב עולם הבא בעולם הזה, ידבק
בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח
הקדש.**

(היכל הברכה פרשת עקב ז', י"ט)

ענין שבירת הכלים הוא השרש לכל סדרי הבריאה של שית
אלפי שנים, ובה נשרש כל ענין עבודת האדם. מטרת העיון בנושא
שבירת הכלים ומטרת למוד חכמת האמת בכלל, הם על מנת
להכניס במודעות האדם את גדל חמרת הקלקולים שעושה על ידי
עוונותיו, ולעמתו גדל התקון הנעשה על ידי למוד התורה
וקיום המצוות. תכלית בריאת כל העולמות היה עבור עם
ישראל. כל כחות הבריאה כלולים באדם התחתון, ולכן כל
מחשבה דבור ומעשה שנעשים על ידי נפש מישראל, או
משפיעים על כללות הבריאה להוריד אליה שפע ברכה, או
להפך חס ושלום. שרש הבחירה באדם הוא בזה שיש בו שני כחות
הפכים, כח הקדשה וכח הסטרא אחרא שהם מתנגדים זה לזה,
שהם היצר הטוב והיצר הרע. האדם נמצא בין ב' כחות אלו, ובו
היכלת להכריע איזה צד יגבר. כל סדרי הבריאה כלה וכל העולמות,
תלויים בבחירה זו של כל נפש מישראל, ולכן מספר נשמות ישראל
הוא בכונה מיוחדת, שלכל נפש יש תקונים פרטיים בכל
העולמות, לפי שרש נשמתה.

(פתחי שערים נתיב שבירת הכלים - פתח א - שבירת הכלים - שרש לסטרא אחרא)

יח) תכלית למוד חכמת האמת

בפתח זה נלמד מה היא תכלית למוד חכמת האמת, ואמר
שחכמה זו באה לעזר לנו להבין דרך השגחתו יתברך ואיך הוא
מנהיג את נבראיו בהשגחה פרטית על פי סדר שקבע
במחשבת הבריאה המשתקפת בתורה הקדושה ובמצוותיה,

ולדעת איך על ידי עבודתנו נשלם רצונו יתברך לתקן עולם במלכות שד"י. כמו כן מסביר שתכלית הבריאה היא, שהאדם ידבק לקונו, וישיג רצונו יתברך, ויקים מה שהשיג מרצונו האמיתי.

(ספר פתחי שערים נתיב הצמצום - פתח א)

ונודע ממארי קבלה אשר למוד התורה כזו הוא מזון הקלפות. וכל דבור ודבור שמוציא מפיו, תכף חוטפין אותו כל מיני פתות הרעות והסטרס אחרא, ונבראין מזה מיני מזיקין בעולם. ועל כן אמר: ראה היטב בזה כי הנה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. שאנכי שהוא התורה כנאמר או אפלו כפשוטו, שמה שאנכי נותן לפניכם היום, כלומר התורה שהוא מלמד, יש בו ברכה וקללה. והזהר היטב לצאת מן גדר ופשעים יבשלו בם, חס ושלום. ולהכנס בגדר צדיקים ילכו בם. ולזה אמר להלן וסרתם מן הדרך, כלומר מן הדרך עצמו תסורו. שעל ידי דרך התורה תלכו ארחות עקלקלות כשלא תשימו לב עליה לעשותה כראוי. ואכן, שמה שאמר אנכי ולא אני הוא לרמז על מלת אנכי הנאמר בנתינת התורה. (ומה שלא נאמר שם אני הוא כדרשות חכמינו זכרונם לברכה (שבת ק"ה). אמירה נעימה פתיבה יהיבא. או אנא נפשי כתבית יהבית וכו'). והשם יתברך ישים חלקנו מלומדי תורתו לשמה ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי כל עמך בית ישראל כלנו יודעי ולומדי תורתך לשמה. ועין בחבורנו זה בכמה מקומות. ובחבורנו סדורו של שבת (בחלק הראשון שרש השביעי ענף א') בארנו קצת ענין למוד התורה לשמה.

(באר מים חיים פרשת ראה - פרק יא)

יט) ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א הקדמה

ואיך להגיע לשלמות איש תם של יעקב? על ידי למוד בלתי פוסק של תורת הנגלה ותורת הנסתר ברצוא ושוב, הלכה וקבלה. כי הראשונה גלויה בארץ והשנייה גנוזה בשמים, ויחידן בלב אדם הנעשה אחד על ידו. ואיך? בקיום מה שנאמר

ביעקב איש תם ישב אהלים, שני אהלים דשתי תורות הנזכרות, והיינו על ידי יחוד העינים דבחינת תורה שבכתב, והאזנים דבחינת תורה שבעל פה, הוא היחוד הנעשה על ידי ברור ההלכה הנעשה מכח שתיקה. וגלוי יחודן על ידי תורה השלישית, תורת הסוד, תורת הקבלה אשר עקרה בלב אמצע המעלה דשמים, שמיצה דאזנים. והמטה דארץ ראיה דעינים. וכטעם אמרם, זכרונם לברכה, בגמרא על כל סברה וסברה של חכמיה הקדושים הדומים למלאכים וגדולים מהם, אליבא דרבי פלוני, אליבא דרבי פלוני, ופרוש לפי לבו! היא הנקדה השלישית האמצעית בין העליונה דשמים תורה שבעל פה ובין התחתונה דארץ תורה שבכתב. ובה גנוז סוד השם ואורו הנורא שיצטרך להתפשט ולהאיר למטה כמו למעלה, כי אז יתיחדו הג' נקודות דידן סוד ג' עלמין בריא"ה יציר"ה עש"ה, בבחינת ג' פעמים סוד יקו"ק גימטריא רפ"ח דתכלית ברור ניצוצי קדשה ועלייתם מנפילתם שבזמן שליטת עולם התהו, וחזרתם אל חיק הקדשה, וממילא חוזר אדם להתיחד עם קונו כטעם, יחוד הגיעה והמציאה גימטריא רפ"ח, גיעה מסטרא דידן, מציאה מסטרא דידיה יתברך שמו. וכטעם: הלב אחד - און טובה ועין טובה, גימטריא רפ"ח:

ויחוד זה מסטרא של דעת שם **אקו"ק** גימטריא **טו"ב** הרמוז בראשי תבות פסוק בבראשית: **א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ**, הנעשים אחד על ידו, סוד את שני המארת הגדלים (בראשית א' ט"ז) גימטריא חושבן דין כחושבן דין, סוד יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, קודשא בריך הוא בחינת שמים ושכינתיה בחינת ארץ, בסוד הזדהות ויחוד האמונה דחשך לילה דארץ, והדעת דאור יום דשמים, וכידוע מדרשת חכמינו זכרונם לברכה במסכת שבת על פסוק בישעיה ל"ג ו', והיה אמונת עתיד חסן ישועת חכמת ודעת, פסוק הבנוי ו' תבות דאות וא"ו החבור המיוחדת הב' קצות דידן, אשר לכן:

האמונה דעת השם: האמונה דעת השם - בגימטריא : האמונה דעת השם:

לפיקך בהתפללות הלכה וקבלה, קבלה והלכה, בג' נקודות
 סת"ר הנזכר לעיל מתגלה יחודו יתברך שמו, יחוד ה' תבות העולות
 כמספר ג' פעמים אחד הבלתי משתנה הן למעלה הן למטה הן
 באמצע. והינו:

יחוד הקבלה וההלכה: - יחוד ההלכה והקבלה: יחוד הקבלה
 וההלכה: יקוק אחד - בגימטריה: יחוד ההלכה והקבלה: יחוד
 הקבלה וההלכה: יחוד ההלכה והקבלה:

**ושלמות זו היא שתתגלה במהרה בימינו אמן באלף
 השביעי דשבת קדש כי יום השביעי שבת גימטריה ג' פעמים
 שכינה, כי אז הוא יתברך שמו ישכן בג' נקודות דידן בגלוי,
 דלית אתר פנוי מיניה. והינו הגלוי של נחלת יעקב נחלה בלי
 מצרים גימטריה כי ישראל עם קרובו יתברך שמו, וסוד כליו
 הקדושים, כהן לוי ישראל ראשי תבות כלי. וגימטריה ג' תבות אלו
 גימטריה בסתר שבפסוק הנזכר לעיל ישב בסתר עליון. כלל הג'
 נקודות הנזכרות, וזה פלא! ועל ידי כליו יתברך שמו הנפלאים
 יתגלה איך הכל שלו יתברך שמו, כי יחוד המחשבות כח השם
 א"ל אחד, המעשים כח השם א"ל אחד והדבורים כח יקוק
 א"ל אחד - בגימטריה:**

ומספר זה כמספר הסליחה המחילה והכפרה בצרופ כח
 התשובה פלאות השם:

ללמדנו שעל האדם לעשות תשובה על תשובתו הקודמת,
 למען יתכפר לו כל אשר עשה בג' בחינת הנזכרות דג' נקודות סתר,
 כי על האדם להוסיף תמיד תקון על התקון הקודם, כי כסופי לב
 אדם היהודי להתעלות ולהתקרב אליו יתברך שמו קרוב אחר
 קרוב. לכן אותיות תשובה אותיות תשוב ה', דהינו החזרת ידיעה
 התחתונה של אני השפל אל ידיעה עליונה של אי"ן העליון, בחינת
 אני השם, כי הכל בידו יתברך שמו וכנזכר. ובגלוי נפלאותיו
 ונוראותיו יתברך שמו אם ישאף ויכסף אליהן בכל נימי לבו נפשו
 ונשמתו. לפיקך קראתי חבור קטן זה בשם:

הקדמות ושערים לחכמת הקבלה:

**כי על ידי למודה בהתבוננות בסודותיה הנפלאים יגיע
אדם לשלמות תקונו בתכלית בטול גאותו! ולעמת בטולה
תתגלה הענוה בג' נקדות הנזכר לעיל דמחשבות דבורים
ומעשים, כי הכל שלו יתברך שמו. ותתבטל הסמ"ך מ"ס
הרשע, כי ענוה גימטריה סמא"ל ויעשה:**

ענוה - ז' פעמים חיים:

ענוה - ז' פעמים חיים - גימטריה:

ענוה - ז' פעמים חיים:

כי בנפילת הז' מ"ק דעולם התהו התפשטה המות ז' פעמים,
וכאן התקון דעצם החיים:

ספר מבוא לחכמת הקבלה - חלק א הקדמה

וספר זה כתבתיו בכונה לעזור לאנשים קטנים אשר כערכי
הנכספים לקרבת השם, ולמען ישפיע השם יתברך עליהם ועלי
מאורו הנורא למען ילך בדרך תורה הקדושה בתשובה ומעשים
טובים בתכלית קיום רצונו, אמן כן יהי רצון:

(ספר מבוא לחכמת הקבלה - חלק א הקדמה)

(ב) עקר התגלות חכמת הסוד באחרונה לזכר הנפש לתשוקה ודבקות בקדשה

אמר המר, הנבזה והשפל, אמת מארץ תצמח, ושפלותי מארץ,
חרפת אדם ובזוי עם, גרעין נכסד ונרקב, וממנו יצמח זרע קדש,
לזרע באור החיים, להלהיב לבבות ישראל לתורה ולעבודה בחכמה
הפנימית, מתוקה מדבש ונפת צוף, מאירת עינים ומשיבת נפש,
חמודה גנוזה, מתוק האור לעינים וטוב לנפש, לזככה ולהאירה
במדות טובות וישרות לטעם טעם אור הגנוז, עולם הבא
בעולם הזה, על ידי חכמת הזהר והתקונים, רעיא מהימנא...
למזג המדות בתכלית הזכוה, ענוה ושפלות הרוח אמת, וללמד בהם

על צד הפונה להאיר הנפש ולזכרה... ועקר התגלות החכמה הזאת בדורנו לא היה אלא להאיר על הנפש, לזכרה בתשוקה ודבקות, אהבה ויראה בקדשה וטהרה וענוה, ולא להיות חוקר ומקבל משפה ולחופץ... כי התגלות האור הצפון הזה בימינו היה להאיר עלינו ועל נפשנו להסיר מאתנו כל הזהמה ותאוות הרעות... ולהסיר הקוצים, מדות רעות, גאווה והשתררות על רעהו, ויתר מדות רעות, אשר הם לשכים בעינינו, קנאה ושנאה ואהבות רעות, אשר כל זה נזדכך ונעשה לאור המאיר על למוד חכמה המתוקה מדבש בכונה להשיג אורה, ליחד קודשא בריך הוא ביחודא שלים.

(הקדמת המחבר ספר נתיב מצוותיך)

צריך לעבד את השם יתברך בשמחה ובדבקות בהרחבת הדעת, להשיג ממלכות עד חכמה, המחיה את כלם, להשיג מחין קדושים וחדוּתא דשמעתא, כל אחד לפי מעשיו טועם מאור התורה, כי כל דף גמרא ופרק משניות מחיה ממש הנפש, ובפרט ספר הזהר עולה על כלם, ולעשות המצוות בשמחה ומרב כל, כי הם ממש חיינו וחיות נפשנו, חיות ותענוג ממשי, מרב כל.

(היכל הברכה פרשת משפטים דף קצ"ט עמוד ד')

בא) על ידי למוד הסוד זוכים לענוה ומחין דקדשה

העקר תדע אחי, שעקר למוד זה שנתגלה בזמן הזה בכל כף בהירות ואור והתפשטות הוא מחמת שחרע גובר מאד ונקטת ישראל נופלת, ובלמוד זה נזדכך הנפש. ובאמת, בעת למוד הסודות, ובפרט ספר הזהר והתקונים מאיר הנפש, ועל ידי למוד וידיעת פונת המצוות מעורר בשרשים עליונים... ויאירו למטה בעלוי רב אור גדול...

ובעת שאתה עושה המצוה אתה מכוון בהכנעה ובאימה, לעורר למעלה המקיפין והמחין, אף על פי שאין אתה יודע שום מהות, לא במקיפין ולא במחין ולא בשום דבר... אף על פי כן בידעתך אתה מעורר את מציאותם, אף שאינך יודע מהותם נמשך אליך אור

גדול, ואתה עובד את השם בשמחה ובטוב ללב ממש מרב כל, בגדל אור המאיר עליך.

ובפרט בעת למוד ספר הזהר, שממש השכינה שורה עליך והקדוש ברוך הוא מאיר עליך אור וחיות, ובלבד שתהיה לך הכנעה באמת. ועוד, שתזכה על ידי למוד זה להיות עפר ואפר ולסבל יסורים וחרופים ודישות עקב, שתהיה בעיניך כאסקפה התחתונה שהכל דשין עליך, והשם יתברך יעזר לך בהרחבת המחין של הקדשה ובנעם זיו השכינה, שלא תרגיש מכל אלה שום הרגש כלל וכלל, אלא הרחבת הדעת והמחין משמחת נעם זיו אור שכינתו שישרה עליך.

(נתיב מצוותיך קאמארנא, נתיב היחוד, שביל א' אות ב')

כב) נסתר דתורה מגן נגד מינות, שנאת חנם ולשון הרע

בדורות הראשונים היו יכולין להשיג שלמות נפשם, להתלהב בזכור רב ובקדשה להמשיך על עצמם נעם זיו אור השכינה באור עליון וצח בדבקות ויראה ואהבה, והכל על ידי פשטות התורה, תורה שבעל פה נגלה, אבל בדור זה עקבות דמשיחא, שהרע גובר ומתנשא וחצפא יסגי... מי יגן עלינו מן הקלפות הרעות המחשיכים האור והשכל. ועל ידי נגלית התורה אי אפשר בדור כזה באין פנים להלהיב כל כך נפש המשפלת בדביקה וחשיקה, שהרע והמקטרגים הרוחניים מתגברין, ולא עוד אלא שהם מתלבשים בגשמיות בערב רב שהם הרבים, ומושל וגובר אפיקורסות ומינות ונאות חנם ולשון הרע, וכל מי שהוא חצוף ביותר גובר ביותר. ולולא מתיקות ערבות נעם זיו לשון הזהר והתקונים וכתבי מרן, המאירין לנפש המשפלת ומישבין הדעת משמחת לב ומאירת עינים, לא היה באפשרות להאיר מרב הצרות וחלישות דעת מרשעים המינים ואפיקורסים.

ולכן אחי טעמו וראו אור הגנוז ומתיקות שיש בזהר הקדוש המאיר לנפש, עד שמרב אור תקבל על עצמך כל הרעות והצרות והיסורין, ולא יתחלש דעתך ולא תפל ממדרגתך, ותתעלה

למעלה למעלה עד רום המעלות, חזק חזק חזק ואמץ, לא תירא ולא תפחד.

(נתיב מצוותיך, נתיב התורה, שביל א' אות ל')

כג) למווד הנגלה על דרך הסוד

שמעתי מפה קדוש אדמו"ר רבינו הסבא קדישא זכותו יגן עלינו משינאנע, על הפתוב שמעי בת וראי, הינו בת נקראת כנסת ישראל (כדאמרין בחגיגה בת, בתו של אברהם אבינו), צריכין ללמד נגלה ונסתר, הינו (נגלה) בגמרא אמרין תא שמע, לשון שמיעה (שמעתתא), ובנסתר בזהר הקדוש הוא לשון תא חזי. וזה שפתוב שמעי בת, (שילמד מקדם נגלה, תא שמע, כנז', ואחר כך) וראי, (תא חזי, בזהר הקדוש, הינו נסתר, כנזפר, ואחר כך) והטי אונך (ללמוד הנגלה שלמדת, להבינו גם כן על דרך האמת הנסתר). ונדפס אחר כך זה בספר דברי יחזקאל, אולם נודע ומוכן עד כמה חביב דבר שנשמע מפי הצדיק בעצמו וכו'.

ובאותם דברים בשבת קדש שהגיד אדמו"ר הקדוש הנזכר לעיל על הפתוב שמעי וכו' והטי אונך ללמוד הנגלה להבינו על פי סוד, ואמר אז לדגמא כמו הגאון הקדוש מורינו הרב רבי אריה לייב זכותו יגן עלינו מוישניצא בעל אריה דבי עלאי, שהיה דרכו בקדש אחרי סעדת ליל שבת קדש (ובפרט בלילות הארפות בחורף) היה יושב ולקח בביתו ללמוד הגמרא עם ספר מהרש"א (שהיה אז נדפס רק בפני עצמו). אמנם אבי (הוא רבינו הגאון הקדוש בעל דברי חיים) זכרנו לברכה היה אומר עליו (על האריה דבי עלאי), שכל למודיו אז גם בנגלה אפילו בימות החל הם כלם על דרך סוד יפרשם גם כן.

(דברי תורה מונקאטש, מהדורה ו', נ"ז)

כד) האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י

חסידים מספרים, שפעם נכנס אדם שנראה רחוק מאד מן החסידות, לבושו ומראהו כאחד ממשכילי ברלין, אל האדמו"ר רבי

שמחה בונים מפשיסחא, שהיה נקרא בפי בני דורו "חכם האדמו"ר"ם" ובין תלמידיו נמנים גדולי האמה המפרסמים, ביניהם האדמו"ר ה"שרף" מקוצק, האדמו"ר בעל חדושי הרי"מ, ועוד רבים.

תמהו החסידים מאד, מה לאדם זה בבית רבם? נדחקו החסידים ונכנסו אחריו לשמע מה תהיה שאלתו. והנה הוא פותח ושואל את האדמו"ר מפשיסחא: מציעים לי שני שדוכים, האחת מיחסת אך אינה יפה והשני יפה אך אינה מיחסת, ואיני יודע במה לבחר. והאדמו"ר משיבו: היפה - הרי היא יפה. כלומר, הרבי פוסק לבחר ביפה.

אותו אדם אינו משתהה, נוטל ברפת פרדה מהאדמו"ר וכבר הוא יוצא מחדרו של הרבי. החסידים תמהים מאד, השאלה נראית בעיניהם תמוהה, ועוד יותר התשובה של הרבי.

למראה עיניהם המשתאות נענה הרבי ואמר: אדם זה הנו צדיק נסתר, ושאלתו היתה: **איזו שיטת קבלה ילמד, האם קבלת הרמ"ק שהנה מיחסת** - משום שכך למדו הדורות הקודמים, אך אינה יפה ועמקה כקבלת האר"י, **או יבחר בקבלת האר"י שהנה יפה** ומפעימה, אך היא חדשה יחסית ואינה מיחסת כקבלת הרמ"ק. ענית לי - המשיך הרבי להסביר - **כי יבחר ללמד קבלת האר"י**.

כה) בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה

בעת שהאדם עוסק בעסקיו בעניני עולם הזה צריך לדבק את עצמו בהבורא יתברך ולא יהיה נפרד מדבקותו, על דרך שאמר רבי שמעון בן יוחאי כל ימי אתקטנא בקטורא חדא בקודשא בריך הוא. ואפילו בעת שעוסק בתורה, **לא די מה שמדבק את עצמו בהתורה באהבתה, כי אם שצריך לדבק את עצמו גם להנסתר שבה** שהוא המאציל העליון יתברך שמו וכו'.

(מבשר צדק פרשת בא)

**כו) כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ, אוֹתוֹת יוֹחֵאִי, עַל יָדֵי
זִרְעוֹ שֶׁל יוֹחֵאִי שֶׁהוּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחֵאִי, לֹא תִשְׁכַּח
הַתּוֹרָה**

**לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת הַשֵּׁם הַתְּגָלוֹת נִפְלָא מִסּוּד גְּדֻלַּת הַתֵּנָא
הָאֱלֹקִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחֵאִי זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה:**

רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על
ידו. כמוכא בדברי רבותינו זכרונם לברכה (שבת קלח:): 'כְּשֶׁנִּכְנְסוּ
רְבוּתֵינוּ לְכָרֶם בִּיבְנָה אָמְרוּ: עֲתִידָה תּוֹרָה שֶׁתִּשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל וְאָמַר
רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחֵאִי שְׁלֹא תִשְׁתַּכַּח. שָׁנְאָמַר: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ". וְכַמְבָּאָר בַּזֹּהַר (נְשָׂא קַדְד:): 'בְּהַאי חֲבוּרָא דְאִיהוּ סִפְר הַזֹּהַר
יִפְקֹון בֵּה מִן גְּלוּתָא'.

ועתה בוא וראה והבן נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה.
כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק "כי לא
תשכח מפי זרעו". כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרמז ונסתר סוד
הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא
תשתכח התורה מישראל. כי סופי תבות של זה הפסוק "כִּי לֹא
תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" הם אוֹתוֹת יוֹחֵאִי, וְזֶה שֶׁמֶרְמֵז וּמְגַלֶּה הַפְּסוּק
כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ, מִפִּי זִרְעוֹ דִּיקָא, הֵינּוּ מִפִּי זִרְעוֹ שֶׁל זֶה בְּעַצְמוֹ
שֶׁהוּא מֶרְמֵז וְנִסְתֵּר בְּזֶה הַפְּסוּק, שֶׁהוּא הַתֵּנָא יוֹחֵאִי. **כִּי עַל יָדֵי
זִרְעוֹ שֶׁל יוֹחֵאִי שֶׁמֶרְמֵז בְּזֶה הַפְּסוּק בְּסוֹפֵי תִבּוֹת כְּנֻזָּכַר לְעִיל,
שֶׁהוּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחֵאִי, עַל יָדוֹ לֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה, כִּי בַּזֹּהַר
דָּא יִפְקֹון מִן גְּלוּתָא כְּנֻזָּכַר לְעִיל.**

ודע, שסוד רבי שמעון בעצמו הוא מרמז בפסוק אחר. כי דע כי
הַתֵּנָא הַקְּדוּשׁ רַבִּי שִׁמְעוֹן הוּא בְּחִינַת (דְּנִיָּאל ד): **עִיר וְקָדִישׁ מִן
שְׁמִיָּא נִחַת, רָאִשֵׁי תִבּוֹת שִׁמְעוֹן וְכו'.**

(ספר לקוטי מוהר"ן – בתחלת הספר)

**(כז) דורנו, דור האחרון לפני ביאת המשיח, נלקח
בחשכות מכפלת מהמימינים ומהמשמאילים**

**(כח) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות
הקדוש ברוך הוא**

מי שלא למד חכמת הקבלה של סודות ורזין דאורייתא, לא זכה
לפנימיות הקדוש ברוך הוא יתברך ויתעלה כו'.
(ספר ברית מנוחה דף ב')

**(כט) אלו שנמנעים מלמוד הזהר וכתבי האר"י מחמת
יראתם, או חס ושלום עצלותם, או זרות הלמוד הקדוש
הזה, שהוא לא פנגלות התורה.**

הן היום ראיתי את עני עמי אשר במרקש, עיר גדולה של
חכמים וסופרים בפשטי התורה וסודותיה, וביום שנפטרו רבותי
לעדן גן אלהים, המה ותלמידיהם, לא עמדו אחרים תחתיהם, כי על
הגלות וטרדות המסים רבו עליהם, וכמעט נשתכחה תורה זו מהם,
כי מחסרון המלמדים חסרו תלמידיהם, אז אמרתי הנה באתי,
במגלת ספר כתוב עלי, עת לעשות להשם, מי יתן איפא ויכתבון
מלי בעט ברזל ועופרת, ולא תהיה תורת האמת זו חס ושלום
נעדרת, ולעד בצור יחצבון לשום להם שארית, תקוה טובה
ואחרית, ואל ההרים אשא עיני, יבא עזרי מעם השם, כי במה
אתרצה אל אדנ"י, הלא בראשי האנשים הקדושים, לזכות את
הרבים אשר בדרך האמת רצים ואל השם נגשים, יתקדשו עוד
קדשה יתרה, באש דת סודות התורה, וילמדו הזהר בשפה
ברורה, מסקל ומגה כדת וכשורה, ומסמן באותיות הפרוש
כשרגא דנהורא, למצא מבקשם מיד ולאלתר במהרה.

(המקבל האלקי רבי שלום בוואגלו)

**(ל) אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי
תורה, האיש הזה הוא בעקר בדעת השלם בלי חסרון.**

(ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג')

לא) המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם

בהקדמת התקונים (י"ד:): הלכה איהי קבלה. הטעם למה הקבלה נקרא הלכה, על כי היא לבדה הולכת עם האדם לבית עולמו. וזה רמז במה שכתוב אל תקרי הליכות אלא הלכות, ולמה לא נכתב 'הלכות עולם לו', ללמד דדוקא הקבלה הנקראת הלכות הם הולכים עם האדם לבית עולמו, ובכל מקום שהולך ביתו עמו לצותא ולכבוד ולתפארת, כי המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם נוסף על מתן שכרו, אבל למוד הפשוט שכרו אתו ופעלתו לפניו.

(כסא מלך להקדמת התקונים זהר דף י"ד:)

לב) ספר הזהר הוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה – ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר

בספר סור מרע ועשה טוב (דף ט"ז:): וזה לשונו: תדבק נפשך בספרי יראים שתראה בכל עת חיובך לבוּרא כל עולמים, ובפרט בספר הזהר שהוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה, ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר. עד כאן לשונו.

על חלק הנסתר שבו כתב בספר יסוד ושרש העבודה (שער ו' פרק ג') וזה לשונו: אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדלתו ורוממותו יתברך שמו מכל למודנו, כמו מלמוד חכמת הקבלה, וביחוד מלמוד ספר זהר הקדוש והתקונים, חכמת אדם תאיר פניו וכו'.

ראה בהקדמת מורינו הרב חיים ויטאל לשער ההקדמות, וזה תכן דבריו: ולא מבעיא בחלק הנגלה שבהר, שבו בודאי יכול כל אדם לעסק, כמו שהוא עוסק בשאר מדרשי חכמינו זכרונם לברכה, אלא אפלו בחלק סתרי התורה שבהר יכול כל אדם לעסק בו אפלו בעיון, כמו שהוא עוסק בנגלות התורה בעיון, ומי שאינו יכול

לַעֲסֹק בַּנִּגְלוֹת הַתּוֹרָה בְּעֵינָיו, לַפְּחוֹת יַעֲסֹק בַּבְּקִיאוֹת בְּסֵפֶר הַזֶּהר, חוּץ מֵה שְׂרָגִילִים כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְגִרְסָא אֶת לְשׁוֹן הַזֶּהר וְאֶת סֵפֶר תִּקּוּנֵי הַזֶּהר תְּמִיד, וּבִפְרָט בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, הַמְּקַדֵּשׁ וּמִטְהַר אֶת נַפְשׁ הָאָדָם וּמִלְהִיבּוֹ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ כָּל תְּכֵלִית לַמּוֹד וְגִרְסַת הַזֶּהר הַקְדוּשׁ אֵךְ וְרַק לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְזָכוֹת לִירֵאת הַשֵּׁם.

לג) ללמוד אף על פי שאין לו לב

וְאִם אָדָם טוֹרֵחַ לְדַעַת בְּזֶה הָעוֹלָם לַמוֹדִים, אֵךְ עַל פִּי שְׂאִין לוֹ לֵב עֲתָה יִהְיֶה לוֹ לֵב בְּמַתִּיבְתָּא דִּרְקִיעָא.

(ספר חסידים תתשס"ד)

לד) אינו מוצא מי שילמדהו – יקרא בה מעצמו

וְגַם כֵּן לַמּוֹדֵנוּ שְׂמִי שְׂאוּהֵב חֲכָמַת הָאֱמֶת וְאִינוּ מוֹצֵא מִי שְׂלִמְדָהוּ יִקְרָא בָּהּ מַעֲצָמוֹ אֵךְ עַל פִּי שֶׁהוּא שׁוֹגֶה בָּהּ, כִּי מִכָּל מִלָּה וּמִלָּה נַעֲשִׂין אֵילָנִין רַבִּרְבִּין.

(אור החמה בהקדמה)

לה) הגר"א זכרוננו לברכה והזהר הקדוש: העוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול להתגבר בהם.

(פרוש הגר"א על משלי ה' י"ח)

לו) פנימיות התורה הם חיים לנפש

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לַפְּנִימִיּוֹת הַגּוֹף שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ וְהַחִיצוֹנִיּוֹת לַחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוֹף, וְהָעוֹסְקִים בְּרָמְזִי וְסוּד אֵין יֹצֵר הָרַע יָכוֹל לְהִתְגָּרֵר בָּהֶם.

(אבן שלמה פרק ח' אות כ"ו)

לז) עקר הגאולה בלמוד הקבלה

הַגְּאֻלָּה לֹא תִהְיֶה, רַק עַל יְדֵי לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וְעֵקֶר הַגְּאֻלָּה בַּלְמוּד הַקְּבָלָה.

(אבן שלמה פרק י"א אות ג')

לח) ללמוד ספר הזהר ושערי אורה

שאלתי ממנו: איך הדרך לצאת ידי חובתו השעור למוד
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה?

והשיב: ללמוד ספר הזהר ושערי אורה כדי להבין קצת
הפנויים בזהר הקדוש, רק בלי הפרוש, כי הוא מבבל ומסיע לענגן
אחר.

(אבן שלמה פרק י"א אות ג')

לט) סודות הקבלה, קדם רשב"י והא"י זכרונם לברכה היו בסוד גדול, ואחר כך שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד

יש כמה דברים שהם בתחלה סוד ואחר כך שוב אינו סוד כגון
קצת סודות הקבלה שקדם רבי שמעון בר יוחאי והא"י זכרונם
לברכה היו אלו הדברים בסוד גדול, ולא היו מדברים מזה כי אם
בסוד גדול מאד, ואחר כך בימי רבי שמעון בר יוחאי והא"י זכרונם
לברכה, שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד קצת. וכן יש
כמה וכמה דברים שהם עכשו סוד ואחר כך בימים הבאים לא יהיו
סוד.

(חיי מוהר"ן מברסלב, תי"ט)

מ) הזהר סגלה אף שאינו מבין

ובגדון שאר הלמוד יהיה בזה האפן: מי שהוא בעל עסק גדול
יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה
שאינו מבין אפלו הכי הוא סגלה.

(מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

מא) עת קבוע בספר הזהר

והעקר שיהיה עת קבוע בכל יום ללמוד ספרי מוסר כמו
ראשית חכמה וספר הישר לרבינו תם ובפרט בספר הזהר.

(מאה שְׁעָרִים עמוד 40)

מב) תקוני הזהר הקדוש – קדם השנה ממש

לְכָבוֹד קִדְשֵׁת תַּלְמִידֵי הַמִּבְהָק וְכו' מוֹרְנוּ הָרַב דָּוִד נְרוֹ יֵאִיר
וְכו' וּמֵאֵד יֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל מְזָה, אֲבָל אֵיעֶצֶף וִיהִי אֱלֻקִּים אִתָּךְ. בְּכָל
לֵילָה קִדְם הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ תַּלְמֵד מֵאֵמֶר אֶחָד מִתְקוּנֵי הַזֹּהַר
הַקְּדוֹשׁ וְאִז תִּישָׁן בְּטַח וּבֵל תִּירָא בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִטַּע בְּלִבֵּנוּ אֶהְבֵּתוֹ וְיִרְאֵתוֹ דּוֹקָא, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן, מִנָּאִי
מוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל בֶּן מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּעַל שֵׁם מִמְעֻזָּבוֹ.

(כְּתָר שָׁם טוֹב)

מג) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא

דָּף זֶהֶר הַקְּדוֹשׁ אֲלִיבָא רִיקְנִיָּא מוֹנֵעַ כָּל מִילֵי בִישָׁא וְהַשְׁמַר
פֶּן יִשְׁיַאֲף לְבַבְךָ לְחַדֵּל מְזָה.

(הַנְהֻגוֹת רַבִּי מִשָּׁה גְרִינְוֹלְד מְחוֹסֵט אוֹת כֹּא)

מד) אחר פטירתו יזכה להבין

וְאַפְלוּ מַה שְּׂאִינוּ יָכוֹל לְהַבִּין עַל בּוֹרְיוֹ, אֵף עַל פִּי כֵן הַלְמוּד
בְּעֶצְמוֹ הוּא תוֹעֵלֶת, שְׂאֹחַר פְּטִירְתּוֹ שְׂיִזְדַּכֵּף חֲמֻרוֹ אִז יִזְכֶּה
לְהַבִּין וְכו'. לָכֵן יִלְמַד אָדָם אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ יוֹדַע.

(מֵאוֹר עֵינַיִם חֲדוּשִׁים שְׁבַת)

מה) זהר הקדוש מסגל לנשמה ודבר השוה לכל נפש

וְגַם צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַרְגִּיל אֶת עֶצְמוֹ לֵאמֹר בְּכָל יוֹם סֵפֶר זֶהֶר
הַקְּדוֹשׁ קִדְם הַתְּפִלָּה, וּמִן אֵלּוּל עַד אַחֵר יָמִים טוֹבִים לְגִמּוֹר
סֵפֶר תְּקוּנֵי הַקְּדוֹשׁ. וְאֵל יֵאמֶר הַסְרִיס, הֵן אֲנִי עֹץ יָבֵשׁ וּמִי אֲנֹכִי
לְגִשֵׁת אֶל הַקִּדְשׁ פְּנִימָה בְּסִפְרֵי קְבֵלָה. כִּי כָּבֵד הַסְפִּימוּ כָּל הַצַּדִּיקִים
וּבְרָאשֵׁם הַצַּדִּיק הַמְּפָרָסִם הַמְּנוּחַ מוֹרְנוּ הָרַב צָבִי זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ
מִזִּידִיטְשׁוֹב בְּסִפְרוֹ סוּר מֵרַע בְּכַמָּה רְאִיוֹת מוֹכִיחוֹת כִּי זֶהוּ מַעֲצַת
הַיֵּצֵר וְשִׁקָּר בְּיָמֵינוּ, וְאֵף שְׂאִינוּ מִבֵּין הַכָּל, מִכָּל מְקוֹם לְשׁוֹן הַזֹּהַר

הקדוש מסגל לנשמה והוא דבר השוה לכל נפש ישראל קטן וגדול שם הוא, כל אחד לפי הבנתו ושרש נשמתו.

(הנהגות ישראל, רבי צבי הירש האראוויץ מבאקשעוויץ אות ה')

מו) למווד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש

בכל זמן שיהיה לו שהות ולמד התנ"ך משנה גמרא הלכה ובמדרש ובהר הקדוש. כי למווד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש, ואף על פי שאינו מבין, הלשון של הזהר לבד מסגל מאד.

(סדר הלמוד, רבי חנוך העניך מאלעסק, אות ב')

מז) ללמוד ספר הזהר הרבה, ואין מספיק שאר הלמוד

אמר לי (רבי פנחס מקאריץ זצ"ל) שאני צריך ללמוד ספר הזהר הרבה (ז"ה אריינטאן) כי מחמת חשכות הגלות צריך להאיר באור גדול ואין מספיק שאר הלמוד אפלו שהוא מתמיד בלמודו בשאר השעורים, וכן הוא בזהר שאמר רבי שמעון בן יוחאי שהזהר יגן בדרא דמלכא משיחא, עין שם.

(נפת צופים קמ"ד – מדרש פנחס)

מח) אף מי שאינו מבין פנימיות דבריו, כל חף הטועמו מסגל לנשמה להאירה ולזככה

ומי יכול שיח גדל קדשת ספר הזהר ותועלתו אשר דבריו צפונים ונסתרים כלפידים בוערים מאירים ומזהירים. פתח עינים מקור החיים, חיי הנפשות תוכו רצוף אהבה, דבריו מלהיבים את הלבבות לאהבה וליראה את השם הנכבד והנורא. ואף מי שאינו מבין תוכניות פנימיות דבריו כל חף הטועמו ולומד לשונו, דבריו המה מסגלים לנשמה להאירה ולזככה כנודע.

(הקדמת בית דין אמסטרידם לדפוס הזהר תקס"ד)

מט) לשון הזהר מסגל לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר

כבר נודע גדל יקר תפארת וגדל תהלות ספר היקר והקדוש תקוני זהר שחבר התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי זכר צדיק

לברכה, אשרי אדם שומע לו לשקד על דלתותיו יום יום, אשר
חכמים הגידו שאף לשונו הזהב (הזהר) מסגל מאד
לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר.

(הסכמת הרב הקדוש מאפסא תקוני זהר דפוס מעזבז)

נ) ללמוד חמש דפין בזהר בכל יום

וראוי לקבוע עצמו ללמוד חמש דפין בזהר בכל יום, והוא
תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזכרה ולתקנה ולכלות
קוצים מדות רעות ותאוות רעות לזכות בנעם השם, והוא מרפא
ותקון לחטאים ופושעים של הנפש.

(מורה באצבע להחיד"א אות מ')

נא) תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זהר או תקונים בכל יום

וכן נתן מרן האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה
דפין זהר או תקונים בכל יום, וכן נהג מורי ורבי לקבוע למודו
בליקלה, במשניות או בזהר, או שניהם כאחד טובים.

(מורה באצבע להחיד"א אות מ')

נב) למוד זהר הקדוש אף באין מבין חשוב כאלו חדש חדושים

מעלת חדושי תורה שהוא חשוב מאד בשמים ממעל, עד
שאמרו בזהר הקדוש שבונה שמים חדשים, ועליו הכתוב אומר:
"לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי
אלא עמי, שנעשה שתף להקדוש ברוך הוא וכו', והוא תקון גדול
לכל עוון ולכל חטאת ובפרט לעוון פגם הברית וכו'. וגם למוד ספר
הזהר הקדוש אף באין מבין חשוב כאלו חדש חדושים. ואחד
המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון לבו לשמים.

(פלא יועץ ערך חדוש)

נג) לומר זהר חדש קדם התפלה

תגיד להאברכים שאם רוצים להגיד מעט זהר קדם התפלה שיגידו זהר חדש, שמזה גם כן יכולים להיות חסיד.
(דברי אהרן בשם הרב הקדוש רבי אשר מסטולין)

נד) ילמדו בזהר הקדוש באשמורות כי הוא מזכר הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו.

אם זכה ילמד בזהר הקדוש באשמורות, כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה. ואף שלא זכה להבינו, אף על פי כן ילמד הלשון כי הוא מזכר הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו בפרט בזכות למוד לשון הזהר, כי הוא נייחא קמיה אף על פי שהוא מגמגם בלישניה ודאי מאן חשוב מאן ספון ומאן רקיע, בזכות זה, הקדוש ברוך הוא ימהר ויחיש וידלג ובא לציון גואל, אמן כן יהי רצון.

(סדור שער השמים, בסדר הלמוד שכתבו הקדמונים)

נה) ללמוד זהר הקדוש פלו בכל השנה – מחלקים הדפים בפני הימים של כל השנה

גם דע כי יש נוהגים ללמוד זהר הקדוש פלו בכל השנה, שמחלקים הדפים בפני הימים של כל השנה, ואשריהם ואשרי חלקם.

(כסא אליהו שער ד')

נו) לחלק הזהר על פי דפים ולרשם כל חלק על פתקא אחר, ויחלקו הפתקאות לאנשי עירם החרדים על דבר השם, ללמוד כל אחד חלק הרשום בכל יום.

גם אלה החכמים, ראשי ומנהיגי כל עיר ועיר וכל פלך ופלך, שישמרו לב לחלק דפי הזהר הקדוש ג' חלקים לכמה חלקים, ולרשם כל חלק על פתקא אחד, ויחלקו הפתקאות

לְאַנְשֵׁי עֵינֵם הַחֹרְדִּים עַל דְּבַר הַשֵּׁם לִלְמַד כָּל אֶחָד חֶלֶק הַרְשׁוּם
בְּכָל יוֹם, וּבִזְהָ יוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת שִׁיגְמוּרוֹ בֵּין כָּלֶם כָּל הַזֹּהַר הַקְדוֹשׁ
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּכְבָּר נִדְּעָ כִּי בִזְכוּת לַמּוֹד הַזֹּהַר הַקְדוֹשׁ יָבוֹא
הַגּוֹאֵל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

(כסא אליהו שער ד')

נז) תקון לגאולה האמתית – מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא

נח) לְגַמֵּר הָאֵלֶף סִיּוּמִים בְּכ"ה אֱלוֹל הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה
כְּפִי שְׁעוֹר הָרֵאשׁוֹן יוֹתֵר אוֹ פָּחוֹת עִם בְּנֵי חִבְרָתוֹ שֶׁל
אֲשֶׁתֶּקֶד, סִיּוּם זֶה־אֶחָד לְעֵלּוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל, וּלְבִטֹּל
כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וַיִּפְרַע עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

כָּבֵר יְדוּעַ לְכַבּוֹדֵם מַעֲלַת לַמּוֹד הַזֹּהַר הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא
מְבִטֵּל כָּל מִינֵי פְרַעְנִיּוֹת וּגְזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא וְחִרְבָּא
וּבִזְהָ מַעֲלָמָא. וְהַשְׁנָה שְׁעֵבְרָה כָּבֵר עוֹרְרָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּמוֹדְעוֹת
"תקון לגאולה האמתית" "מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא
קדישא" אֲשֶׁר הִיא נִעְתָּקָה לְמַטָּה, לְשִׁקָּד עַל לַמּוֹד הַזֹּהַר לְגַמֵּר
בְּאַרְץ וּבְחוּצָה לְאַרְץ אֵלֶף סִיּוּמִים, וְכְפִי הַרְשִׁימוֹת אֲשֶׁר קִבְּלָנוּ,
לֹא נִגְמַר רַק לַעֲרֹךְ שֵׁשׁ מֵאוֹת סִיּוּמִים, עַל כֵּן אֲנַחְנוּ רַבָּנֵי וְגֵאוּנֵי אֶרֶץ
הַקְדוּשָׁה מְבַקְּשִׁים מִכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדוּ מִשְׁגָּת לִלְמַד עוֹד פַּעַם
בְּכַדִּי לְגַמֵּר הָאֵלֶף סִיּוּמִים בְּכ"ה אֱלוֹל הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, כְּפִי שְׁעוֹר
הָרֵאשׁוֹן יוֹתֵר אוֹ פָּחוֹת עִם בְּנֵי חִבְרָתוֹ שֶׁל אֲשֶׁתֶּקֶד, סִיּוּם זֶה־אֶחָד
לְעֵלּוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבִטֹּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים, וַיִּפְרַע עֲצַת אוֹיְבֵינוּ וַיִּקְלַקֵּל מַחְשְׁבוֹתָם וְלֹא תַעֲשִׂינָהּ
יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵּן לְבֶטַח וְנִרְאָה וְקִרְאָתָם דְּרוֹר
בְּאַרְץ.

ובתקון ל' בספר כסא מלך וזה לשונו: כָּמָה גָּדוֹל חֵיּוֹב עַל
תַּלְמִיד חָכָם לִלְמַד קְבָלָה, וְעִנְשָׁם כָּמָה גָּדוֹל אִם אֵינָם לוֹמְדִים
קְבָלָה, וְגוֹרֵם אֶרֶךְ גְּלוּתָא, כִּי הֵם מַעֲכָבִים הַגָּאֻלָּה רַחֲמָנָא לִיצְלוֹ, כִּי

נַעֲשֶׂה בַשְּׁעָה אַחַת בְּלִמּוּד הַקְּבֵלָה מֵה שְׁלֹא נַעֲשֶׂה בְּלִמּוּד חֲדָשׁ יָמִים
בַּפְּשָׁטִי הַתּוֹרָה, כִּי גָדוֹל כְּחָה לְקָרֵב הַגָּאֲלָה.

וּבִתְקוּן מ"ג שָׁם בְּכֶסֶּא מֶלֶךְ, כִּי לִמּוּד הַזֶּהֱר הַקְּדוֹשׁ בְּגִירָסָא
בְּעֵלְמָא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת, וְכָל שָׁפָן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין אֶפְלוּ
פְּרוֹשׁ מֵאֲמָר אֶחָד, יַעֲשֶׂה בּוֹ תְקוּן לְמַעַלָּה בַשְּׁעָה אַחַת מֵה שְׁלֹא
יַעֲשֶׂה בְּלִמּוּד הַפְּשָׁט שָׁנָה תְּמִימָה, וּמִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן עוֹלָם
הָבֵא מִבְּנֵי הַיִּכְלָא דְּמִלְכָּא, וְיִהְיֶה מְרוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים
רֵאשׁוֹנָה בְּמַלְכוּתָא דְּרַקִּיעָא.

וְכֵּה שְׂאוּמָרִים וְכִי אֶכְשֶׁר דָּרָא, אֲדַרְבֵּה, שְׁבִדּוּרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים
שֶׁהָיוּ לָהֶם נִשְׁמוֹת קְדוֹשִׁים מִמְּקוֹמוֹת גְּבוּהִים יָכְלוּ לְטַהֵר נִשְׁמָתָם
בַּפְּשָׁטִי הַתּוֹרָה, וְעָכְשׁוּ בְּעִיקְבָּא דְּמִשְׁיחָא נִשְׁמוֹת נְמוּכִים וְגַם
הַתְּגַבְּרוֹת הַחִיצוֹנִים רַחֲמָנָא לִיצְלָן אִי אֶפְשָׁר לְטַהֵר נִשְׁמָתָם רַק
בְּסִמִּים יְקָרִים, הֵינּוּ בַּזֶּהֱר הַקְּדוֹשׁ, כִּי לִשׁוֹן הַזֶּהֱר מִסְּגָל לָזֶה
אֶפְלוּ בְּכַפּוּט לְחוּד וְאֶפְלוּ בְּלִגְלוּג. וּבַזֶּה יִהְיֶה נִשְׁמָר מִכָּל רַע
מִיֵּצֵר הָרַע וּמִמְקָרִים רָעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה הַחֲמָרִי וְגַם בְּעוֹלָם הָבֵא
הַרוּחָנִי, כְּנוֹדֵעַ מִזֶּהֱר הַקְּדוֹשׁ פְּרִשְׁת פְּנִיחָס (דף רי"ט) בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
דְּנִהִיר חֲכָמְתִּיה בְּכָל דְּרִין דְּהוּוּ אֲבַתְרִיה עַד בִּיאַת הַגּוֹאֵל אוֹר תּוֹרָה
שֶׁיֵּשׁ זְכוּת אִם מַחֲזִיקִים סִתְרֵי תּוֹרָה בְּבֵית אֶף אִם לֹא מְבִינִים
אוֹתָם.

(כֶּסֶּא אֱלִיָּהוּ שֶׁעַר ד' אוֹת י"ח)

**נט) רַבִּי בּוֹנֵם מִפְּשִׁיחָא: מִקֵּדָם לֹא הָיָה הַיֵּצֵר הָרַע
מִתְּגַבֵּר כָּל כָּף, וְהָיָה דִּי תּוֹרָה בִּנְגֻלָּה לְתַבְלִין לְנִגְדּוֹ, אֲבָל
עַתָּה קֵדָם הַגָּאֲלָה הַיֵּצֵר הָרַע מִתְּגַבֵּר יוֹתֵר, וְצָרִיכִים
לְהַתְּחַזֵּק גַּם בַּנִּסְתָּר**

הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי בּוֹנֵם מִפְּשִׁיחָא זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה אָמַר לוֹ לְהַרְבֵּ
הַקְּדוֹשׁ רַבִּי הָעֵנִיךְ מֵאֲלֶפְסִנְדָּר זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה: חֲדוּשׁ לִי עַל עֵיר פָּרַג
שֶׁהָיָה מְקוֹם לִוְמָדִים, וְתּוֹרָה בֵּין בְּעִידָנָא דְּעָסִיק בֵּה וּבֵין בְּעִידָנָא
דְּלֹא עָסִיק בֵּה מִגְנִי וּמִצְלִי וְאִיךְ יָרֹד שָׁם הִיְהָדוֹת מִיּוֹם לְיוֹם
אַחֲרִיתִית רַחֲמָנָא לִיצְלָן? אֲכֵן הָעֵנִיךְ הוּא דְּמִקֵּדָם הָיָה דִּי בַּתּוֹרָה

הנגלית, אבל עתה, בעקבתא דמשיחא, צריך להיות גם תורת הנסתר, כמו שאנו רואים נר דולק וקדם שפכה הוא מתחזק ביותר ושלחבת עולה יותר, כמו כן מקדם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו, אבל עתה קדם הגאולה היצר הרע מתגבר יותר וצריכים להתחזק גם בנסתר.

(תורת שמחה דף נ"ז)

ט) ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי

מתקוני הקרי למי שהוא בעל תורה ושתדל שיירגיל עצמו ללמוד חכמת הקבלה וסודות התורה [הרב ר"ח זכרוננו לברכה] וקריאת הקבלה הוא תקון לעוון זה, לכן נקראו המקבלים מחצדי חקלא, על שם שפותרים כל הקלפות, ולמוד ספר הזהר הוא בכלל תקון זה. **ובפרט למוד תקון מ"ח** מספר תקוני הזהר שהוא טוב לאמרו ביום שראה קרי אחר התפלה, וגם בימי השוכבים טוב לומר תקון מ"ח הנזכר מדי יום ביומו **חק ולא יעבר** (ק"צ). ונראה לי הטעם שלמוד הקבלה ההוא תקון לקרי, כי על ידי עוון זה גורם ארץ הגלות כמו שכתבתי לעיל בענין זה העוון, ועתה על ידי למוד הקבלה ובהזהר הקדוש הוא מקרב הגאולה, כמו שמבאר בזהר הקדוש ובתקונים וברעיא מהימנא (פרשת נשא) וזה לשונו: **ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי.**

(סמא דחיי חלק ב' אות מ"ח)

סא) זהר כתבי מרן האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא כל אחד לפי בחו ונשמתו ויכלתו חצי שעה קדם זמן התפלה

דע אחי הנעים, שאמירת תקון חצות הוא חביב לפני המקום ברוך הוא בלי שעור, והוא כל אחד כפי אמתיות לבבו בבכיות גדולות על גלות השכינה ועל צער ודחקות ישראל הקדושים דיקא, והחיצונים הרשעים מתגברים בכל יום יותר ויותר והם המצערים לבני ישראל הקדושים בפרנסת אנשי ביתם, ואחר כך

שירות ותשבחות ותהלים משניות גמרא או מדרש זהר כתבי מרן
האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא, והוא כל אחד לפי כחו
ונשמתו ויכלתו, ונמשך זאת עד חצי שעה קדם זמן התפלה,
ובחצי שעה זו יעין בספרי מוסר שנתסדו על פי רוח הקדש דיקא,
ועל פי הקדמת אמת, וזהו כדי שלא יעמד להתפלל מתוך ישות
לבבו אפלו שהוא דקדשה, כי קדם התפלה כל עניני ישות שבעולם
יש בו חלק מצד היצר הרע חוץ משמחה של מצוה, כדברי רבותינו
זכרונם לברכה, וכן הוא הדין בתוך התפלה צריך לחזק ולקיים ויגבה
לבו בדרכי השם יתברך בשמחת לבבו דקדשה, והוא כל אחד כפי
כח נשמתו ומצג גופו דקדשה.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סב) ללמוד זהר הקדוש קדם התפלה

קבלתי מרבותי שצריך בר ישראל ללמוד אחר התפלה איזה
למוד גם כן או מדרש או דף אחד או ב' דפין גמרא הקדושה, ולא
ילמד אז זהר הקדוש כלל, כי זמן הזהר דיקא הוא קדם התפלה,
והמשפיל דקדשה יבין זאת, כי למוד אחר גמר התפלה מונע את
האדם ממדות רעות ובפרט בביתו, שלא יכעס, כי כשמתפלל בר
ישראל הקדוש בלב אמת כנתבאר לעיל, אז יכולין הקלפות
להתגבר עליו, כי יש להם קנאה להביא לו אש זרה כדי להפיל אותו
ממדרגתו, ולא עוד, שלמוד הזה הוא תקון הנפש לשמור אותו כל
היום ממחשבות ומדרכים מקלקלים, וכל זה הוא כשהוא אין עוד
בתקון השלמות גמור, לזה יכול לאחז בו אחר התפלה אש זרה, אבל
אם הוא בתקון השלם בשלמות גדול, אז אין לו שום פחד מזה,
ותקון הזה מיירי מתפלה זו שתהיה בשלמות גדול, ואם הוא אינו
בשלמות גדול אז נאחז בו אש זרה חס ושלום, כנודע למשפיל
דקדשה.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סג) קדם התפלה ללמוד איזה ענין בזהר

קדם התפלה למעט בדבור כל מה דאפשר, וללמוד איזה ענין בזהר או תקונים או זהר חדש.

(הנהגות צדיקים - סדר היום מרבי אהרן מקרלין)

סד) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא

דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא, והשמר פן ישיאך לבבך לחדל מזה, מחמת שמטל עליך לעסק... וכיוצא בזה. כי ידוע מה שפרשתי, אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה אחרים כנגדך, והרבה פעמים דמיתי שטוב יותר לעסק עתה בשעור עיון ודחיתי למוד הנזכר לעיל לזמן אחר, ומן השמים נזדמנו לי בטולים אחרים קדם התפלה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ישירות מרבי משה גרינוואלד מחוסט בעל ערוגת הבשם)

סה) באשמרת הבקר ילמוד ספר הזהר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפשט)

סו) אף מי שלא יבין הזהר ילמוד בכל יום

אף מי שלא יבין הזהר ילמוד בכל יום דבר מה, כי הלשון הוא מסגל לנשמה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפשט)

סז) זהר הוא חלק מהתקון על חטאת נעורים

לשוב באמת על חטאת נעורים... להיות נעור כל ליל ששי וללמוד באותו לילה תנ"ך. משנה. גמרא. זהר. ראשית חכמה. תקונים. עין יעקב. שלחן ערוך ארח חיים. שלחן ערוך יורה דעה. ולקרות קריאת שמע של האר"י זכרוננו לברכה בכל לילה הנדפס בשערי ציון...

(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)

לקבוע עתים לתורה, דהינו ללמוד בכל יום תנ"ך משניות שהוא תקון לנשמה וזהר ושלחן ערוך ועין יעקב קדם השנה וקריאת שמע של האר"י זכרוננו לברכה (פמבאר בשערי ציון) ולילך במקוה לטבל ט' פעמים בכדי לקבל עליו קדשה וטהרה מן המקוה העליונה והבן.
(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)

ואחר התפלה יקבוע עתים לתורה, דהינו תנ"ך משניות שהוא תקון לנשמה. ואחר כך למוד שלחן ערוך ארח חיים ושלחן ערוך יורה דעה, וזהר. וגם לומר בכל יום תהלים שהוא נעים זמירות ישראל. וזמירות היא מלשון לומר עריצים, שבזה מזמור ומכרית כל הקלפות והדינים והמסכים שנעשו מחמת עוונות בני אדם. ובכל עת ורגע ידמה בעיניו כאלו הקדוש ברוך הוא תופס אותו שלא ישוב אחר תאוותיו השפלות והזרות, כמאמר החכם "תפסו בבגדי" ויפל עליו אימה גדולה ויראה.

(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)

קבלנו על עצמנו בלי נדר שלא לבטל שעורין כסדרן בתורת השם, דהינו תורה נביאים כתובים, זהר או שאר קבלה, משניות, גמרא, מדרש, מוסר, זה בכל יום על דבר כבוד שמו, והשם יתברך יעזרנו להוסיף אמן גם שלחן ערוך, כאשר יתבאר לקמן, ושאר פוסקים.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ואזהרות מרבי צבי אלימלך מדינאב)

(סח) ללמוד בכל יום זהר ושערי אורה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות פרטיות מרבי יוסף זונדל מסלקט על פי הגר"א)

ללמוד משניות וזהר הקדוש וגמרא.

(הנהגות צדיקים - סדר עבודת היום מרבי נחמן מטולקשין)

(סט) בי"ת ראשי תבות: ירבה תלמודו ב'זהר.

(הנהגות צדיקים - תקונים ואזהרות מרבי אליהו מני)

ע) סֵפֶר הַתְּקוּנִים הוּא תְּקוּן גָּדוֹל לְנֶפֶשׁ

לְלַמֵּד כָּל אֶחָד מִחֻבְרֵתָנוּ בְּהִתְמַדָּה סֵפֶר הַתְּקוּנִים, כִּי הוּא
תְּקוּן גָּדוֹל לְנֶפֶשׁ.

(אגרות שומרי אמונים אגרת ה')

עא) לְלַמֵּד תְּקוּנֵי זֵהר בְּכָל יוֹם

וְאֲנִי מִצְוָה לְכָל אֶחָד מֵהַאֲבִרְכִּים לֹאמֹר אֵיזָה דְּפִים תְּקוּנֵי זֵהר
בְּכָל יוֹם, הַמְּסַגֵּל מְאֹד לְנֶפֶשׁ, וְלֹא לְהִתְרַשֵּׁל מִזֶּה חֲלִילָה, כִּי אֵין
לְשַׁעַר גָּדֹל וְעֶצֶם הַטּוֹבָה הַנִּצְמָח מִזֶּה וַיִּמְתְּקוּ הַדִּינִים.

(שם אגרת ט"ו)

עב) לֹאמֹר בְּכָל יוֹם כַּמָּה דְּפִים תְּקוּנֵי זֵהר וַיִּמְתְּקוּ הַדִּינִים.

וְתִרְאֶה לֹאמֹר בְּכָל יוֹם אִם אֶפְשָׁר קֹדֶם הַתְּפִלָּה יוֹתֵר טוֹב
כַּמָּה דְּפִים תְּקוּנֵי זֵהר, וַיִּמְתְּקוּ הַדִּינִים בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם.

(שם כ"ז)

- פָּרָק ג' - בו יבאר גִּדְּל מַעֲלֵת לְמוֹד סֵפֶר הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים וְסִגְלָתוֹ בְּזֶה וּבִבְא

א) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא

מי שלא למד חכמת הקבלה של סודות ורזין דאורייתא, לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא יתברך ויתעלה כו'.
(ספר ברית מנוחה דף ב':)

אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי תורה, האיש הזה הוא בעקר בדעת השלם בלי חסרון.
(ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג')

ב) אור ששת הימים גנוז בזהר

...על דרך ששמעתי, פעם אחד שאלו להפעל שם טוב זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא אחת מהדברים, ואזי פתח ספר הזהר שהיה מנח על השלחן והסתכל בו ואמר להם כל המאריך, ואחר כך נמצא האמת אתו שכונן בדבריו. ושאלו פיו הקדוש, וכי בשביל שפתח את ספר הזהר והסתכלות מעט בזהר יתכן לדעת ולראות מרחוק? ואז השיב: הלא מצינו אור שבבא בו הקדוש ברוך הוא את עולמו היה מאיר מראש העולם ועד סופו, וגם האדם יכול לראות מראש העולם ועד סופו עם אור הבהיר ומאיר לארץ ולדלים עליה, וכיון שראה הקדוש ברוך הוא שאין העולם כדאי להשתמש עם זה האור, גנזו לצדיקים, ואיה אפוא המקום המכיל את האור והיכן גנזו את האור בתורה, שתורה אוצרו הטוב של הקדוש ברוך הוא, וכשאדם לומד תורה לשמה מסתכל בה בעין שכלו,

**המאור הגנוז מאיר לו נתיב להשכיל ולראות מראש העולם,
כאשר מאז קדם שנגנו האור.**

(אור המאיר (זיטאמיר) פרשת פקודי, דף כ"ח טור ג')

**ג) האור החיים הקדוש מעריך את הבעל שם טוב כפר-
סמכא בתורת הסוד**

בשנת תק"ב נדפסו בוויניצ'א חמשים עם פרוש "אור החיים" מאת הרב הקדוש מורינו הרב רבי חיים בן עטר זכר צדיק לברכה מירושלים, והגיעו החמשים ליד הבעל שם טוב זכרוננו לברכה ושמח בהם מאד, כי בפרוש אור החיים מצא הבעל שם טוב התלהבות נעלית לעבודת השם, אז שלח הבעל שם טוב את גיסו הרב הקדוש רבי גרשון קיטווער זכרוננו לברכה לירושלים, שביבא אל ישיבות מורינו הרב רבי חיים בן עטר זכרוננו לברכה, ומראש הגיד לו שלהרב בעל אור החיים יש שתי ישיבות, אחת ללמודי גמרא פרוש תוספות בנגלה, ואחת ללמודי אצילות תורות הקבלה, והזהיר הבעל שם טוב את גיסו הרב הקדוש כי ישתדל להיות בישיבות הנסתר, ולא יגיד כלל לבעל אור החיים מי הוא, עד אשר ירגיש בו הרב עצמו.

כאשר בא הרב גרשון קיטווער זכרוננו לברכה שמה, הלך לבעל אור החיים לבקש ממנו שיניחהו לשמע לקח מפיו הקדוש, ונתן לו רשות לכנס לבית מדרשו, ולמד שבוע אחד בישיבתו הנגלית, אחר כך נכנס לבית הרב אור החיים ובקש אותו כי ירשהו ללמד אצלו בישיבה הנסתרה. וישאלהו הרב, מי גלה לך שיש לי ישיבה נסתרה, ויען לו שגיסו ורבו הרב ישראל בעל שם הגיד לו, ויאמר לו הרב אור החיים כי לא ידעהו, ואף על פי כן כאשר הביט עליו מראשו ועד רגלו, הכיר בו כי ראוי הוא ללמד קבלה, ונתן לו רשות גם לזה. וכאשר למד שמה שלשה ימים צוה הרב אור החיים לשומר הפתח לבל יתנהו עוד לבוא פנימה, והלך מורינו הרב גרשון לבית הרב לדעת סבת הדבר, ויהי אף ראהו הרב, אמר לו, חמתי עליך, מדוע לא אמרת על גיסקי בעל שם טוב, רק אמרת גיסקי הוא הרב ישראל בעל שם, את הרב ישראל בעל שם לא אדעהו, אבל את מורינו

הרב רבי ישראל בעל שם טוב אפיר על פי ראיה דקה מעולמות העליונים, ולהישיבה לא הניחו עוד לבוא, כי אמר שאין לו צורך ברב אחר, אם יש לו רב כבעל שם טוב.

(דורש טוב (טשורטקוב) אחרון של פסח תש"א, עמוד קצ"ד טור א')

ד) למוד הזהר תקון האדם בזה ובבא

בהיכלא תנינא יש שם חיה קדושה יופיא"ל [גימטריה קבל"ה, הרב משה זכותא] שמיה, ואיהי קיימא בכל רזי דחקמתא, לכל אינון מפתחאן דחקמתא קיימין ביה. [והוא היה רבו של משה רבינו עליו השלום, כידוע].

האי חיותא, קיימא למתבע אגרא מעם קודשא ברין הוא, למיהב לכל אינון דרדפי בתר כל מאריהון דחקמה, ואפילו מכל בר נש, ואולפי חקמתא למנדע למאריהון, והוא אגרא דיהיב לבני נשא דרדפי בתר חקמה למנדע למאריהון.

דכד נפק בר נש מהאי עלמא, האי חיותא נפקא על ד' שרפים מעלפין, וטאסת קמיה, ולא שביק כל אינון גרדיני נימוסין די בסטרא אחרא, למקרב בהדיה, [ואף על פי שיהיה חייב, יצילהו שלא יצטערוהו כעת, ונקה לא ינקה חס ושלום, שאין משוא פנים למעלה ויטהרוהו מסיגי מעשיו, אור החמה בשם הרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא]. וכמה אינון שליחו דשלם, סחרניה. ואלין שרפים פד נטלין ואתחזין, אתכפין אינון שרפים נחשים, דנפקן מההוא נחש דגרים מותא לכל עלמא.

האי חיותא קדישא קיימא פד נשמתא סלקא ומטאת לגביה, כדין שאל לה ברזא דחקמתא דמאריה, וכפום ההיא חקמתא דרדיף אבתרה ואדבק בה, הכי יהבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקה ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא בכסיפו, וכד נטלי גדפיהו, אלין שרפים דתחותה, כדין פלהו בטשי בגדפיהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת, וקיימא ולא קיימא, והכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.

ואף על גב דעובדין טבין אית לה, בגין (בראשית קל"ב) דלית
אגרא בההוא עלמא, כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא
ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דידיעי חכמתא,
לאסתכלא ביקרא דמאריהון. זכא חולקיהון בעלמא דין, ובעלמא
דאתי, דכתיב, (משלי ג) אשרי אדם מצא חכמה [כי סתם חכמה הוא
סודות התורה, אור החמה, בשם הרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא]
ואדם יפיק תבונה.

(זהר חלק ב' רמז:)

**זכאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא
דמאריהון, ואינון ידעי ומסתכלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש
נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מניה כל דינין דעלמא. ולא
עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכא,
דחכמתא עילאה תלייא בהו.**

ולא עוד, אלא דקודשא בריך הוא חקוק ליה בההוא פורפירא,
דכל דיוקנין גליפין תמן. וקודשא בריך הוא אשתעשעא ביה בגן
עדן, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש. חד, למנדע לאסתכלא ברזא
דמאריה. וחד, למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודע מאן איהו [כמו
שכתוב בזהר חלק א' (דף ע"ח.) שהקדוש ברוך הוא אמר לאברהם
אבינו עליו השלום, לך לך למנדע לך, ואתקנא גרמיה, ופרוש באור
החמה שם (בשם הרב א"ג זכרוננו לברכה): כלומר, לידע שרש נשמתך
מאיזו מקום נחצבת, ובזה תתקן גרמך, שאם לא ידע זה אינו יכול
ליתקן, עד כאן לשונו], ואיך אתברי, ומאן אתי. ולאן יהך. ותיקונא
דגופא, היאך אתתקן. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא
דכולא.

וחד, למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתיה. מאי היא האי נפש
דביה, ומאן אתנא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום
כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא
דאיהו ביה, ועל מה יתתקן. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא,

לאִשְׁתַּמוּדָעָא לְמֵאֲרִיָּה. וְכָל דָּא יִסְתַּכַּל בְּרֵשׁ מִגּוּ רִזְיוֹן
דְּאוּרִיִּיתָא.

תָּא חֲזִי, כָּל מֵאן דְּאֲזִיל לְהֵהוּא עֲלֵמָא בְּלֹא יְדִיעָה, אֲפִילוּ
אֵית בֵּיה עוֹבְדִין טְבִין סְגִיָּאִין, מִפְּקִין לֵיה מְכָל תְּרַעֵי דֵּהֵהוּא
עֲלֵמָא. פּוֹק חֲמֵי מֵאֵי כְּתִיב הָכָא, הִגִּידָה לִי, אֵימָא לִי רִזְיוֹן דְּחֻכְמָתָא
עִילָאָה, אִיךְ אַנְתְּ רַעִי וְאַנְהִיגַת בְּהֵהוּא עֲלֵמָא עִילָאָה. אוֹלִיף לִי רִזְיוֹן
דְּחֻכְמָתָא, דְּלֹא יִדְעָנָא, וְלֹא אוֹלִיפְנָא עַד הָכָא. בְּגִין דְּלֹא אֶהְיִי
בְּכִסּוּפָא, בְּגוּ אֵינּוֹן דְּרַגִּין עִילָאִין, דְּאֵנָּא עֹאֵל בִּינִיָּהוּ, דִּהָא עַד הָכָא
לֹא אִסְתַּכְּלָנָא בְּהוּ.

תָּא חֲזִי, מֵאֵי כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיכָּה בְּנָשִׁים,
אִם אַנְתְּ אֲתִיָּא בְּלֹא יְדִיעָה, וְלֹא אִסְתַּכְּלַת בְּחֻכְמָתָא, עַד דְּלֹא
תִיעוֹל הָכָא, וְלֹא יִדְעַת בְּרִזְיוֹן דְּעֲלֵמָא עִילָאָה, צִאי לָךְ, לִית אַנְתְּ
כְּדִי לְמִיעַל הָכָא בְּלֹא יְדִיעָה, צִאי לָךְ בְּעֻקְבֵי הַצֹּאן, וְהִוֵּי יִדְעַת
גּוּ אֵינּוֹן עֻקְבֵי הַצֹּאן, אֵלִין אֵינּוֹן דְּבִנֵּי נָשָׂא דְדָשִׁין לוֹ בְּעֻקְבֵי,
וְיִדְעִין רִזְיוֹן עִילָאִין דְּמֵאֲרִיָּהוּ, וּבְהוּ תִנְדַּע לְאִסְתַּכְּלָא וּלְמִנְדַּע
כו'.

(זהר חדש שִׁיר הַשִּׁירִים בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל שְׁלֵמָה אֶהְיֶה כְּעֵטָה)

בְּהִקְדַּמַּת הַתְּקוּנִים (י"ד): הַלֵּכָה אִיהִי קְבֵלָה. הַטַּעַם לָמָּה
הַקְּבֵלָה נִקְרָא הַלֵּכָה, עַל כִּי הִיא לְבָדָה הוֹלֶכֶת עִם הָאָדָם לְבֵית
עוֹלָמוֹ. וְזֶה רְמוּז בְּמָה שֶׁכָּתֵב אֵל תִּקְרָא הַלִּיכּוֹת אֶלָּא הַלִּיכּוֹת, וְלָמָּה
לֹא נִכְתֵּב הַלִּיכּוֹת עוֹלָם לוֹ, לְלַמֵּד דְּדוּקָא הַקְּבֵלָה הַנִּקְרָאת
הַלִּיכּוֹת הֵם הוֹלֵכִים עִם הָאָדָם לְבֵית עוֹלָמוֹ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ
בֵּיתוֹ עִמּוֹ לְצוּרָתָא וּלְכְבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת, כִּי הַמִּלְאָךְ הַנִּבְרָא מִלְּמוּד
הַקְּבֵלָה לְעוֹלָם אֵינּוּ נִפְרָד מִהָאָדָם נוֹסֵף עַל מִתְּן שְׂכָרוֹ, אֲבָל
לְמוּד הַפְּשׁוּט שְׂכָרוֹ אֲתוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו.

(כִּסּוּא מִלָּךְ לְהִקְדַּמַּת הַתְּקוּנִי זֶהר דף י"ד)

ה) על ידי למוד תורת הח"ץ בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה

איתא מרבינו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, שהראה לרבי רבי בער ענין בקבלה, ואמר הרבי רבי בער הפשט וכוון האמת, ואמר לו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, אם כי הפשט הוא אמת, אכן אין שום חיות בהדברים, וכשאמר לו הפשט בחיות קדושה נתמלא החדר מלאכים, שמצד שהיה בחיות פי השם נעשה מכל דבור מלאך.

(פרי צדיק פרשת ויגש דף ק"ה טור ב')

ועין ספר דברי ישראל (מודיץ) כללי אוריתא (דף י"ב טור ד'), וזה לשון קדשו: מפרסם המעשה מן הבעל שם טוב הקדוש עם הרבי רבי בער, מהמאמר מספר עץ חיים, שהיה בו כמה שמות מלאכים, ומיד שאמר הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה המאמר, נתמלא כל הבית אורה, וראו בחוש ממש את המלאכים הנזכרים.

ו) עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות ורפוי חולים

על ידי עיון עמק בסודות התורה יכולים לפקד עקרות ולרפאות חולאת חזק.

(ספר המדות אות סוד, מבעל לקוטי מוהר"ן זכרוננו לחיי העולם הבא)

ז) האר"י זכרוננו לברכה זכה להשגותיו על ידי יגיעתו הגדולה בזהר הקדוש

בענין השגתו אמר לי [האר"י זכרוננו לברכה], כי בתחלת ימי השגתו היה טורח לפעמים שבוע אחד על מאמר אחד מן הזהר כדי להבין אותו, ולא היו אומרים לו פרושו, דאם כן נמצא שלא הייתה התורה ההיא שלו, וצריך שהוא יחדש בשכלו מעצמו בתורה מה שקבלה נפשו בחלקה בהר סיני כנודע, ולכן באשר היה טורח אז היו אומרים לו: בענין פלוני ובמאמר פלוני עינת ועמדת על האמת, אבל עדין צריך קצת עמק יותר, ולפעמים היו אומרים

לו: טעית בענין פלוני בכלו או במקצתו, והיה חוזר ומעין עד שהיה עומד על האמת.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף ד:)

אמר לי מורי זכרונו לברכה פששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי, שטרם במאד מאד בחכמה הזאת, ואמרתי לו כי גם הרמ"ק זכרונו לברכה וגם אני חיים טרחתי במאד מאד בחכמה הזאת. ואמר לי, שהאמת הוא שטרחנו מאד מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי **כמה לילות היה נשאר בלתי שנה על מאמר אחד של ספר הזהר**, ולפעמים ששה לילות של ימי החל שבשבוע היה מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזהר בלבד, ולא היה ישן כל הלילות ההם רב פעמים.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש י"א:)

וכן אמר מורי זכרונו לברכה להרב אברהם הלוי **עצה טובה לענין השגה, שילמד בזהר דרך בקיאות בלבד** בלי שיעמיק בעיון מ' או נ' עלים בכל יום, ושיקרא בספר הזהר פעמים רבים.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף י"א:)

**ח) ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שפשילמד תורת הסוד
יפתחו לו שערי אורה**

(אמר המגיד למרן הבית יוסף): **אם תקבע עתים בחכמת הקבלה, אפתח לך בה דתדביק רזין סתימין דלא ידע יתהון בר נש.**

(מגיד מישרים פרשת בא)

הזהירני מאד לכתב הנאמר לי וללמד וללמד פעמים ושלש בשבוע בחכמת הקבלה, ושיפתחו לי בה פתחים גדולים. עוד הזהירני פעמים אחרים ללמד בחכמת הקבלה לפחות פעם אחת בשבוע ב' שעות או יותר, ויפתחו לי בה פתחים גדולים.

(שם פרשת עקב)

ט) באשמורת הבקר ילמד ספר הזהר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפשט)

י) סגלה לפרנסה - לומר זהר בכל יום

(מדרש פנחס ובארות המים)

יא) שני דפים זהר

תאמר כמה דפים ממסכת ברכות בלי רש"י ותוספות ושני דפים זהר, ואחר כך אם יש לך פנאי, לומר תפלת השבת או אם תרגיש חיות בנפשך לומר קונטרס התבוננות בקצור או האריכות, לכל הפחות פעם אחת בשבוע.

(הנהגות צדיקים - סדר התנהגות מרבי אהרן ראטה)

יב) ללמוד זהר בכל ערב שבת קדש

יגמור הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום בערב שבת מיד לאחר חצות בכוונה רצויה, ויראה להשים אל לבו לקיים המצוות שקורא. ואחר כך הפטרה ומזמור השם מלך, ומאמר אחד מזהר, ומשנה יציאות השבת, וירחץ פניו ידיו ורגליו לכבוד שבת, ויקבל שבת בשמחה.

(הנהגות צדיקים - דרך חיים לאחד מגדולי גאוני קדמאי)

יג) שבת מסגל ללמודי קבלה

כתבו המקבלים, ששבת מסגל ללמודי קבלה, ולכן בסעודה שניה סעודתי דעתיקא יש מקום להשיג סודות התורה שהוא נשמטא לנשמטא רק כל אחד לפי מדרגתו. ולזה מבקשים בסעודה זו על סודות ונחזי ביקריה וכו'. שזה נתקן לכל אחד מישראל שכל אחד יכול להשיג בשבת מעין האור הזה שהוא סודות התורה.

(ספר פרי צדיק, רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל, פרשת בהעלתך - אות י)

**יד) אָנוּ אֵין לָנוּ אֵלָא תוֹרָה שְׂבַכְתָּב וְשַׁבְעַל פֶּה סֵפֶר
הַזֵּהָר וְסִפְרֵי הַקְדָּמוֹנִים**

אם תזכו לתורה ועבודה אזי יהיה עקר תורתכם ועבודתכם אחר חצות לילה, ותרגילו עצמכם תמיד לשכב בתחלת הלילה באימה וביראה ובקריאת שמע בכונה, ובדבר זה תזכו לטעם תורה ועבודה, וטעם עולמך תראה בחיפה, כי בעוונותינו הרבים בדור הזה הופכים יום ללילה ואור לחשך, ולא תשמע להם, אנו אין לנו אלא תורה שכתב ושבועל פה, ספר הזהר וספרי הקדמונים, ואל תבזו כי זקנה אמר ועת הזאת היא עת רצון גדול בדוק ומנסה, על פן אל תעבר מזה חק ולא יעבר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ישרות מתלמיד הפעל שם טוב)

**טו) מִי שְׁאִינוּ מֵאֲמִין וְלוֹמֵד תוֹרַת הַח"ן הוּא בְּבַחֲיִנַת
"מִפְרִיד אֱלֹוֹף לֹא יִרְאֶה מֵאוֹרוֹת"**

הרב משה זכותא פרשת קדושים (דף ע"ב) כתב: אפלו השיג ג' מעלות, פשט רמז דרוש, ולא רצה לדעת חכמת הסוד, אז ימנע אור התורה, דהינו י' משם הנ"ה, ויהיה הו"ה על הו"ה. פרוש הדברים, שאנחנו מחיבים לעשות בחינת פ'ר'ד'ס', דהינו פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, נגד ד' אותיות שם הנ"ה ברוך הוא, ואם פן אפלו השיג כל הג', פשט, רמז, דרוש, נגד ג' אותיות הנ"ה, ולא השיג נגד סוד, דהינו י', הוא בסוד הו"ה על הו"ה.

על זה נראה פרוש הפסוק בתהלים "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג" וכו', כפר"ד דהינו בג' אותיות פ'ר'ד' בלא סוד, "אין הבי"ן" עם האותיות הוא ע"א, גימטריה סו"ד עם הפולל, ואם פן "אין הבין" בלא סוד, הוא כפר"ד, ממש נפרד. ועין בתקונים ח' (דפוס קושטאנטינא דף קמט.), וזה לשונו: ד' נכנסו לפרדס חד הציץ כו', הני תלת נכשלו הוא סוד פר"ד, הג' עלו בפ'ר'ד', ורבי עקיבא עאל בשלום ונפק בשלום, עין שם בארה, עד כאן לשונו.

תפארת ישראל מהרב הקדוש מסאטאנאב זכר צדיק וקדוש לברכה, פרשת קדושים)

טז) ומי שאינו מאמין בסוד נשאר פ'ר'ד'

"אל תהיו כסוס כפרד", ותדעו כי כל התורה שמותיו של הקדוש ברוך הוא, ונדרשת פ'ר'ד'ס, ומי שאינו מאמין בסוד נשאר פ'ר'ד'.

(יוסף תהלות להחיד"א, תהלים לב, ט)

יז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל

מי שיש בידו מקרא מאות ה' אחרונה שבשם, נשלח לו מלאך לשמרו, ואם יש בידו משנה ותלמוד עם המקרא נזקקין לו ב' אותיות אחרונות ו"ה משם הו"ה לשלח לו ב' מלאכים לשמרו, ואם יש בידו מקרא, משנה, תלמוד, אגדה, וסתרי תורה וספר יצירה, ואינו שלם בחכמת הקבלה, נקרא חכם ונבון, ואינו נקרא משכיל. וכל השם המיוחד רבו ככלו זקוק לשמרו, ומי שהוא שלם בכל הדברים הנזכרים כל אותיות הו"ה זקוקים לשמרו לעולם (מורי זקני זכרוננו לברכה חסד לאברהם, עין הקורא נהר י"ג).

ועם הקדמה זו פרש רב אשכנזי כונת הכתוב "ויהי דוד לכל דרכו משכיל וה' עמו", שמי שהוא שלם במקרא במשנה באגדה וסתרי תורה וספר יצירה בעמק נקרא משכיל, וכל אותיות השם המיוחד כפיכול זקוקין לשמרו.

(מדבר קדמות להחיד"א, מערכת ת' אות י"ד)

יח) כפמה גדול השכר בלמוד תורת הסוד וההפסד בהעדר למודיה

א] עצם למוד הזהר בונה עולמות.

ב] שעה אחת בלמוד הנסתר פועלת יותר מחדש ימים בנגלה דתורה.

ג] בהבנת מאמר אחד בזהר מתקנים במרום בשעה אחת יותר מלמוד פשטות התורה בשנה תמימה.

ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עינין דלא מסתכלין
ברזי דאורייתא.

(זהר חלק א' דף כ"ח.)

אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה
דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת
ב' יבשה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדון
בעלמא.

(תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג:)

זה המאמר הביאו מורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה
בהקדמתו לספר עץ חיים, להודיע כמה גדול החיוב המטל על
הלומדים החרדים לדבר השם ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם
אינם לומדים, **פי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא
יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה.**

(פסא מלך לתקוני זהר שם)

מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה
ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית
אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא יסלק נביעו
מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה **טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא**
יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב
ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא ואורן
גלותא.

(תקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב.)

אם היה עם הארץ יותר טוב לו, כי אינו פוגם אם אינו לומד
קבלה, כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא כרסו בבשר וזין, אבל מאן
דאוליף תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ענשו כל כך גדול אם לא
ילמד קבלה, ואדרבה פוגם בלמודו, וטב ליה דלא יוליף ליה, כי
אחזר עלמא לתהו ובהו, לשבירת הכלים שמגביר הקלפה כשהנהר
והגן יבשה, דמנע הטפה רזי תורה מהם כו'. **ומי שיכול לקנות לו**

רב שילמדהו קבלה או חבר או מתוך הספרים ומתירשל, גורם
אחר גלותא כו', כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל
שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון
למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה
תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המפרשים מפי גבורות
הקדוש עליון האר"י זכרוננו לברכה.

גם מאמר זה מורה באצבע כל דברי רב זכרוננו לחיי העולם
הבא למדקדק בו, כי קים לן תורה מגנה ומצילה אפלו בעידנא דלא
עסיק בה, ואיך אמר טב ליה דלא יוליף כלל, אלא ודאי למודו כל
השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, כי
שקול הוא כנגד כלם. וזה שאמר וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק
מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפלו יום לשנה,
תורתו בלה עושה פרות למעלה, וכל שכן אם קובע עת להשם
שעה אחד בכל לילה אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני
היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא
דרךעא. ודי בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל.

(כסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס')

יט) מי שלא נמשך אחר ספרי הזהר וספרי האר"י זכרוננו
לברכה, בהכרח שאינו יכול לסבל את הדבר הקדוש
באמת, ובאמת יש לו בחירה ויש לו כח לשבר את מזגו
הרע

מה שאנו רואים, שיש בני אדם שאין דעתם נמשכת אחר
ספרים קדושים ונוראים מאד כגון ספרי הזהר וספרי האר"י
זכרוננו לברכה וכיוצא, אף על פי שיש בהם חדושים נוראים מאד
מאד המאירים עינים ומתוקים כדבש, והם נמשכים דיקא אחר
ענינים אחרים כגון חקירות, דע כי זהו מחמת מזגם, כי מזגם
בטבעם הוא מזג רע מן התולדה שנולדו במזג רע שאינם
יכולים לסבל את הדבר הקדוש באמת, ובאמת בודאי יש לו
בחירה ויש לו כח לשבר את מזגו הרע, אבל מאחר שנולד במזג רע

כֵּזָה, הוּא צָרִיךְ לִסְבֵּל מְרִירוֹת גָּדוֹל לְשִׁבְר אֶת מְזִגּוֹ וְטַבְעוֹ הָרַע.
וְאֲשָׁרִי לְאָדָם שֶׁנוֹלַד בְּקִדְשָׁה.

(ספר שיחות הר"ן מברסלב, מ')

(כ) שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה רַק עַל יְדֵי תּוֹרַת הַח"ץ

בְּכָל רֵזִין סְתִימִין כו' אִיהוּ בַר נָשׁ שְׁלִים, בַּעַל תּוֹרָה וְדָאִי, מְאֲרִי
דְּבִיתָא (סבא דְּמִשְׁפָּטִים דָּף צ"ט:). הָא לְמַדְתָּ, שְׁכָל מִי שְׁאִינוּ לוֹמַד
קִבְלָה אִינוּ בַּעַל תּוֹרָה שְׁלִים.

(מקדש מלך לזהר פרשת משפטים שם)

(כא) בְּכָל יוֹם גָּלוּי חֲרָשׁ לְלִמּוּד הַזֹּהַר

שְׁמַעְתִּי מֵאֲדוֹנִי אָבִי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁסֹפֶר
הַזֹּהַר יֵשׁ לוֹ בְּכָל יוֹם פְּרוּשׁ אַחֵר.

(דגל מחנה אפרים, פרשת בא, עמוד פ"ד טור ב')

(כב) הַנְּשָׁמָה מְשַׁבֵּעַת לְלִמּוּד רֵזִי הַתּוֹרָה

וּבְשַׁעֲתָא דְּזַמִּינִין לְנַחֲתָא [הַנְּשָׁמָה] לְהָאִי עֲלָמָא, וְאָמַר לִיה, זִיל
אֵייתִי לִי רוּחַ פְּלוּנִי. בְּהֵיכָא שַׁעֲתָא אֲתִיָּא הֵהִיא נִשְׁמַתָּא, מִתְּלַבְּשָׁא
בְּדִיוקְנָא דְּהָאִי עֲלָמָא, וְהֵהוּא מְמַנָּא אַחֲזִי לָהּ קָמִי מַלְכָּא קַדִּישָׁא.

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ, וְאֹמִי לָהּ, דְּכַד תִּיחֻת לְהָאִי
עֲלָמָא, דְּתִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא לְמַנְדַּע לִיה, וּלְמַנְדַּע בְּרָזָא
דְּמַהִימְנוּתָא. [הם הקדמות הסודות לפרש בהם סתרי תורה,
שְׁהִיא חֵלֶק הַתּוֹרָה הַמְרָצִית לְמַעֲלָה יוֹתֵר מִן הַכֹּל, אֹר הַחֲמָה שָׁם,
בְּשֵׁם הַרַמ"ק זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא], דְּכָל מֵאֵן דְּהוּי בְּהָאִי
עֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁתַּדַּל לְמַנְדַּע לִיה, טַב לִיה דְּלֹא יִתְבָּרִי. בְּגִין כֹּךְ
אֲתַחֲזִי קָמִי מַלְכָּא קַדִּישָׁא, לְמַנְדַּע בְּהָאִי עֲלָמָא, וּלְאֲשַׁתַּדַּל בִּיה
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרָזָא דְּמַהִימְנוּתָא.

הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ד) אַתָּה הָרַאתָ לְדַעַת, אֲתַחֲזִיאתָ עַל
יָדָא דְּהֵהוּא מְמַנָּא, קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְדַעַת לְמַנְדַּע
וּלְאִסְתַּכְלָא בְּהָאִי עֲלָמָא, בְּרָזָא דְּמַהִימְנוּתָא, בְּרָזָא דְּאוֹרֵייתָא.

(זהר חלק ב' דף קס"א:)

בג) גדל מעלת למווד הזהר והתקונים

סגלה להנצל מגאולה, להרבות בלמוד זהר הקדוש, בדוק ומנסה.

(ספרי יראים)

לאהובי בני ידיד נפשי, נפשי קשורה בנפשו וכו', וכעת באתי במכתב ששכחתי לדבר עמו קדם נסיעתי שתתחיל לומר תקוני הזהר הקדוש וכו'.

(ספר בית אהרן דף קמ"ט, מכתבים קדש, מהרב הקדוש אדמו"ר רבי אהרן זכר צדיק לברכה)

אחר התפלה בכל יום וכו' יאמר מאמר מזהר הקדוש או מתקונים.

(סדר היום ואזהרות שכתב הרב הקדוש הרב רבי אהרן מקרלין, ספר בית אהרן)

אמר מוריניו הרב רבי משה מקאברין זכרונו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא: אמירת זהר הקדוש בכל יום אף כי לא ידע מה הוא אומר עם כל זה אמירת זהר הקדוש מזכר הנשמה.
(אור לישרים)

יזהר לעסק בתורה סמוך לשכיבה איזה שעות גירסא במשניות או בספר זהר הקדוש אשר קדשת התורה אשר למד בשכלו תנצר אותו.

(צפון שמיר סימן ח')

זכאה חולקיהון דישׂראל דקודשא בריך הוא אתרעי בהון ויהב להון אורייתא דקשוט, אילנא דחיי, דביה אחיד בר נש (ספרים אחרים: ירית) חיון להאי עלמא, וחיון לעלמא דאתי. דכל מאן דאשתדל באורייתא ואחיד בה, אית ליה חיון (ספרים אחרים: אחיד בחיון). וכל מאן דשביק מלי דאורייתא, ואתפרש מאורייתא,

כָּאֵלּוּ מִתְפָּרֵשׁ מִחַיִּין, בְּגִין דְּהִיא חַיִּין, וְכָל מַלּוּי חַיִּין, הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (מְשַׁלֵּי ד) כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצָאֵיהֶם, עַד כָּאן לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקָּדוּשׁ.

וּמִפְּרֵשׁ הָרַב מֹשֶׁה זְכוּתָא: **וְכָל מֵאן דְּשָׁבִיק וְכו',** הוּא חֲדוּשׁ אַחֵר, וְהוּא, שְׁהָרִי אֵין הַכֹּל זֻכִּים לְכַתְּרָה שֶׁל תּוֹרָה וְכו', וּמָה יַעֲשֵׂי מִי שֶׁלֹּא נִגְזַר עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת חֲכָמִים, לָזֶה אָמַר שְׂיֵשׁ לָהֶם ב' תַּקּוּנִים, אַחַד לְגִרְסַּת בְּעֶלְמָא, כִּי **גְדוֹל כַּח הַתּוֹרָה גַּם בְּפִטְפוּט לְחוּד וְאַפְּלוּ בְּלִגְלוּג וַיֵּשׁ לוֹ זְכוּת וְכו',** וּכְנֻגָּד זֶה אָמַר, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵּן אֵלֶּא שְׁבִיק מִיִּלִּי דְאַוְרִיתָא, מִיִּלִּי דִיקָא וְכו', כָּאֵלּוּ מִתְפָּרֵשׁ מִתַּמָּן, פְּרוּשׁ אַף עַל פִּי שְׂיַעֲשֶׂה מַעֲשִׂים טוֹבִים וְכו' וְכָל מִיִּלִּי חַיִּין, **הַמַּלּוּת לְבַד בְּקִרְיָאָה וְגִירְסָא בְּעֶלְמָא, לָמָּה זֶה דּוֹמָה? לְחוּלָה שְׁשׁוּתָהּ מִשְׁקָה רְפוּאָה וּמוֹעִיל בְּסִגְלָתוֹ אַף כִּי לֹא יָדַע בְּחֲכָמָתָהּ הַרְפוּאָה.**

(רַבֵּינוּ מֹשֶׁה זְכוּתָא דָּף קמח: לְפָרוּשׁ הַזֶּהר)

(כד) אַפְּלוּ בְּקִרְיָאָתָהּ הַזֶּהר לְבַד וּבְגִמְגוּם, הָרִי הוּא כְּהוֹגָה וּמִפְּרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שְׂיֵשׁ כַּח בּוֹ לַעֲשׂוֹת נִסִּים אַפְּלוּ בְּלֹא יָדִיעָה

וְכָל מֵאן דְּאַשְׁתַּדֵּל וְכו', אַפְּלוּ בְּקִרְיָאָה לְבַד וּבְגִמְגוּם הָרִי הוּא כְּהוֹגָה וּמִפְּרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שְׂיֵשׁ כַּח בּוֹ לַעֲשׂוֹת נִסִּים אַפְּלוּ בְּלֹא יָדִיעָה, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּגִמְרָא שְׂיֵשׁ כַּח בְּפִסּוּקִים לְהִגֹּן. וְכָל זֶה יִהְיֶה נִשְׁמָר מִכָּל רַע מִיֵּצֵר הָרַע וּמִמְקָרִים רָעִים וּבְעוֹלָם הַזֶּה הַחֲמִירִי, וְגַם בְּעוֹלָם הַבָּא הַרוּחָנִי, כִּי גַם שֶׁהוּא לֹא יָדַע סוּד הַרוּחָנִיּוּת, הֲלֹא יִתְעוֹרֵר לְהִסּוֹף עָלָיו.

(רַבֵּינוּ מֹשֶׁה זְכוּתָא דָּף קעח:)

וְכַתֵּב הָרַב זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, בְּחַל אוֹמְרִים "ה'רִיעוּ ל'הַשֵּׁם כָּל ה'אֶרֶץ" רִאשֵׁי תִבּוֹת **הַלֵּכ"ה**, וּבִשְׁבַת אוֹמְרִים "ה'שְׁתַּחֲוּוּ ל'הַשֵּׁם ב'הַדֶּרֶת קִדְשׁ" רִאשֵׁי תִבּוֹת **קַבֵּל"ה**, כִּי הַקִּבְלָה תִּשְׁתַּבַּח בְּיוֹם הַשְׁבַּת, כִּי קָדוּשׁ הִיא בְּסוּד אֲצִילוּת דְּלִית תַּמָּן קְלִיפִין כָּלֵל, וְלִמּוּד מֵאַמְרֵי הַזֶּהר וּקְרִיאָתוֹ **זוֹ הִיא הַלּוּלוּ** אַף כִּי גִירְסָא בְּעֶלְמָא. [אָמַר

המעתיק: ומפני זה צוה החפץ חיים זכר צדיק לברכה לכל תלמידיו בכל שבת לגמור הזהר של פרשת השבוע].

(רבי משה זכותא קע"ג.)

הטעם שכתבו זכרונם לברכה כי למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר, משום דבכל התורה יש פרד"ס, ובכל למוד אינו נכר הסוד כלל, ואדרבה, הקורא ושונה דעתו על הפשט לבד, באין מבין אם יש סוד בתורה כלל, מה שאין כן ספר הזהר הקדוש, דהסודות הם בגלוי והלומד יודע כי ידבר נפלאות ורזי תורה והוא לא ידע, ולזה מועיל מאד לתקן הנפש.

(נפש חיים מערכת הז' אות ד', משם הגדולים להחיד"א)

כה) עקר למוד הקבלה – הזהר והתקונים

אינו דומה חיות ותענוג למוד הנגלה כלמוד הזהר והתקונים. ואמר על עצמו שהוא אין לו חיות ותענוג אפלו כלמוד הגמרא כמו מן הזהר ותקונים.

(מדרש פנחס מהרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ, ע"ב אות ג)

פעם אחת הזהיר לומר הרבה תהלים וללמד זהר הרבה.

(שם, יז, אות ב)

עוד אמר, שבקש מרבו שינצל מן הגאות והפציר לו מאד על זה, ואמר ליה שילמד זהר, ואמר ליה, אני לומד זהר, השיב לו רבו, שילמד הרבה זהר.

(שם, לו, אות עג)

עוד אמר לאדם אחד שיאמר זהר בכל יום ויום ויהיה לו פרנסה.

(שם, לו, אות מג)

בענין ללמוד קבלה וכתבי האר"י זכרוננו לברכה, ידעתי כי אתה בעצמך לא תרצה ללמוד בלעדי איזהו גדול ממך ולא תמצא זה, רק

תלמד ספר שערי אורה וגנת אגוז [להרב יוסף גיקטליא], ועקר
ספר הזהר והתקונים.

(ישר דברי אמת סימן לט)

ובאיזה דרך ישפן האור לבוא להשגה זאת, לזה תקנו לנו
חכמינו זכרונם לברכה שיקרא אדם קריאת שמע שחרית וערבית,
שמע ישראל השם אלקינו השם אחד על פונה זו, שימליך להקדוש
ברוך הוא למעלה ומטה וד' רוחות העולם. וכשיאמר פסוק זה
בבקר בכונה זו ובהשתוקקות גדול עד כלות הנפש אליו וכו', אף מי
שעדין לא תקן המדות כראוי ולא שבר תאות הגשמיות לא יכול
לקרא פסוק זה ולומר אחד על פונה זו וכו', ועצה היעוצה לזה
שיכול לומר אחד שלא יבלבל אותו המחשבות זרות כל כך, הוא
שילמד הרבה קדם התפלה משניות גמרא וזהר הקדוש על
פונה זו, שעל ידי למוד, יכול לומר שמע ישראל השם אלקינו
השם אחד כדת, ונכון.

(מאור ושמע בראשית, דבור המתחיל ויאמר אלקים יהי רקיע, ב, א)

כו) הזהר והתקונים – נשמת התורה עגן הצלה נגד כל רע

והמשכילים יבינו, אינון מארי קבלה, דאתמר בהון (דניאל יב)
והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אליו אינון דקא משתדלין
בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנשין בה
שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים
ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו.
ודא אורה דספרא דא.

(זהר בהעלתך קנ"ג)

עין שם (זהר פרשת בהעלתך) גדל החיוב לעסק בספר הזהר
ובתקונים, והם נשמת התורה, ובזה יזכה בנשמתא לנשמתא
דברים עתיקים וכו'.

(הדרת מלך לזהר פרשת בהעלתך שם, דף רמ"ז.)

גלוי חכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא כדי שיהיה לנו
מגן עתה לאחז בלבב שלם באבינו שבשמים, כי באותן הדורות
הקודמים היו אנשי מעשה וחסידים, והמעשים טובים היו מצילין
אותן מפני המקטרגים, עתה רחוקים אנו משרש העליון כמו
השמים בתוך החביות, מי יגן עלינו אם לא קריאתנו בחכמה
הזאת הנפלאה והעמקה. ובפרט על דרך שכתב הרב זכרוננו
לברכה שהנסתרות נעשו עתה כמו נגלות, כי בדור הזה מושל
הזנות ומלשינות ולשון הרע ושנאה שבלב, ונתפשטו הקלפות
באפן שמתביש האדם לנהג דברי חסידות, והשם יגן עלינו וימחל
לעווננו, אמן כן יהי רצון.

(מורינו הרב רבי יעקב צמח בסוף הקדמתו לעץ חיים)

ומורי זכרוננו לחיי העולם הבא היה אומר, מי שהוא חריף ובקי
בעיון מאד במהירות, טוב שיעין שעה אחת או ב' בעיון ולא יותר
וכו', אבל מי שאינו מהיר כל כך והוא קשה העיון, יותר טוב לו
שיעין בפנימיות הדבר שהוא בפרי, ממה שיעין בקלפות, והוא
שיעין ויעסק במדרשים ובאגדות ובפרט בזהר ובספרי קבלה.

(פרי עץ חיים הנהגת הלמוד)

מי שהוא בעל עסק גדול, יהיה רב למודו בזהר הקדוש, עת
קבוע בכל יום ללמד ספרי מוסר, ובפרט בספר הזהר במאמר קן
צפור.

(אדמו"ר הזקן - בעל התניא)

כז) בשבת ילמד כל היום זהר

ילמד בכל יום זהר מעט, ובשבת כל היום זהר.

(מאמרי אדמו"ר הזקן פרשת תצא דף תתל"א)

והעקר שיהיה עת קבוע בכל יום ללמד ספרי מוסר כמו ראשית
חכמה וספר הישר לרבינו תם ובפרט בספר הזהר.

(מאה שערים עמוד 40)

כח) העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקדוש ברוך הוא, ונשמתו מעולם האצילות – בלמוד הפשט נקרא עבד

ישראל אקרון עבדים, דכתיב עבדי הם, ואקרון בנים, דכתיב **בנים אתם להשם אלקיכם**. בזמנא דידע ליה בר נש לקודשא בריה הוא באורח כלל, כדין אקרי עבד דעביד פקודא דמאריה, ולית ליה רשו לחפשא בגניזוי וברזין דביתיה.

בזמנא דידע ליה בר נש באורח פרט, כדין אקרי בן רחימא דיליה, כבן דחפיש בגניזוי, בכל רזין דביתיה [כבן הזה שמחפש באוצרות בכל סודות ביתו, דרך אמת]. ואף על גב דאקרי בן ברא בוכרא לקודשא בריה הוא, כמה דאת אמר (שמות ד) בני בכורי ישראל, לא יפוק גרמיה מפללא דעבד, למפלח לאבוי בכל פולחנין דאינון יקרא דאבוי. והכי אצטריך לכל בר נש למיהוי לגבי אבוי בן, לחפשא בגניזוי ולמנדע רזין דביתיה, ולאשתדלא אבתריהו כו'.

זכאה חולקיה דהאי בן, דזכי לאשתדלא למנדע בגניזי דאבוי, ובכל רזין דביתיה, כברא יחידאי דאשליטיה אבוי בכל גניזוי, ודא איהו יקרא דשליט על כלא, **מאן דישתדל באורייתא, למנדע ליה לקודשא בריה הוא. ובאינון גניזין דיליה, אקרי בן לקודשא בריה הוא**, כל חילי שמיה, לית מאן דימחי בידיה, בכל שעתיא דאצטריך למיעל לגבי אבוי. **זכאה חולקיה בעלמין כלהו כו'. דא איהו בר נש, דקודשא בריה הוא אכריז עלוי בכל אלן חילין ומשרין דכל עלמין, ובכל אינון רקיעין, אזהרו בפלגיא מהימנא דבי מלכא, דכל גניזי דמאריה בידיה. זכאה איהו בהאי עלמא, וזכאה איהו בעלמא דאתי.**

מההוא יומא ולהלאה, אשתמודע בר נש, ואתרשים בעלמין כלהו. בשעתא דאצטריך, כל חילין ומשרין כלהו אזהרון למיהוי גביה, וקודשא בריה הוא לא בעי אלא איהו בלחודוי. וקלא אתער, יאות הוא ליחיד למיהוי גביה דיחיד, ולא תעסקא יחיד ביחיד.

(זהר חלק ג', רעיא מהימנא, דף קי"א-קי"ב)

בנים מארי קבלה.

(תקוני זהר בהקדמה דף א.)

מסטרא אורינתא דבריאה אתמר בישראל כי לי בני ישראל
עבדים, ומסטרא דאצילות בנים אתם להשם אלקיכם.

(שם דף ה')

מי שלא למד התורה על פי סוד אף על פי שהשלים עבודתו
בתכלית השלמות, הוא רק בבחינת עבד, בבחינת כי לי בני ישראל
עבדים, עבדי הם, שנשמתם מעולם הבריאה ששם הכסא והחיות
ואופנים שהם נקראים עבד ואמה, אבל מי שלומד ועובד השם
יתברך בפנימיות החכמה בנסתרות התורה ועושה יחודים
הוא בבחינת בן וכבן משמש לאביו ולאמו עבודה שלמה, כי
נשמתו מעולם האצילות, ועליו נאמר "הבן יקיר לי אפרים" וגו'.

(הקדמת מורינו הרב נתן שפירא לפרי עץ חיים)

כט) הזהר מסגל לזכך הנשמה

מקבל בדינו שגם מי שלא יודע כלום, לשון הזהר מסגל
לזכך הנשמה.

(מורינו הרב צבי אלימלך מדינוב בהגהותיו לספר סור מרע, דפוס מונקטש אות ט')

על כן בני ואחי תרגילו עצמכם ללמד בדברי הזהר והתקונים
בשקידה, ומי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה
מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש
ומזככה, אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש
מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מכל פגם
וסיג וחולאת.

(הקדמת ספר צצי עדן מקאמאנא זכרוננו לברכה)

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי
לא ידע מאי קאמר ושוּגָה בו שגיאאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש
ברוך הוא. ונהי שבלמוד המשניות וכדומה יש דעות שצריך להבין

לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלמוד תהלים וזהר הקדוש אפלו באין מבין כלל, חשוב ומקבל ומרצה לפני השם וכו'.

(פלא יועץ אות ז', זהר)

(ל) על ידי למוד הזהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם

בעת עיקבא דמשיחא התגברות הרע והעזות והמדות רעות בהנהגות ראשי ערב רב, נתגלה האור הגנוז מן השמים ספר הזהר והתקונים ואחריהם וכו', ובזה הלמוד מבער הקוצים והרע שבנפשו ויזכה לדבק עצמו לאור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שבעולם, ולזה נתגלה האור הזה.

ועקר למוד בפנימיות התורה יהיה שתשיג הארה וחיית אלקית בנפשך בעת למודך ובכל היום, ולא שתהיה מקבל או חוקר וכו'. ולפעמים האדם הוא בקטנות השכל, לא יפטר את עצמו מכלום כי זה מינות וכו' ואז עקימת שפתיו הוה מעשה ומלכא שכיב על אבנים ואותיות כמו שהן.

(היכל הברכה דברים דף ר"ח:)

(לא) אמירת זהר בכל יום מסגל לפרנסה

עוד אמר לאדם אחד שיאמר זהר בכל יום ויום ויהיה לו פרנסה.

(מדרש פנחס דף ל"ו. אות מ"ג)

(לב) למוד הזהר מביא את האדם לידיעת ודבקות הבורא

ודע שכל ספר הזהר וחיוב למודו וכו', הכל מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלקי מצוי.

(נתיב מצוותיך, שביל היחוד, שביל ב' אות ג')

לג) על ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה

ידוע שלמוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע, שעל ידי למוד
הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה,
והלשון של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח)

לד) עצם תבות ודבורי הזהר מקשרין האדם לאין סוף

ובענין למוד זהר הקדוש אמר בשם הקדוש רבי אהרן
מזיטאמיר: שזהר הקדוש צריך לאמרו בלא באור, כי התבות
והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף
יתברך, רק מי שרוצה ללמד עם באור יעין מקדם בהבאור, וזהר
יאמר כסדר בלי באור.

(רבי ישראל דוב מוילעדיניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר
ב')

לה) לא ימנע מקריאת הזהר הגם שהדברים סתומים וחתומים

וגם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע
מקריאתם, כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מר באמא ורעיותא
דלפא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את
האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה כו'.

(הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הפנויות)

לו) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש, כי הוא מאיר במקום החשך

היה מתמיד בלמודו מאד ש"ס ופוסקים ותנ"ך ועין יעקב
וספרי הזהר ותקונים וכו', וקצת היה בלי שעור, ובפרט בספרי
תנ"ך ועין יעקב וכל כתבי האר"י וספרי הזהר ותקונים.

(שבחי הר"ן רבינו נחמן מברסלב ז')

**(לז) הרב הקדוש החוזה מעריף את ספר אור החיים
ומאור עינים בספר הזהר**

פעם אחת שאל הרב הקדוש החוזה מלובלין זכותו יגן עלינו
לתלמידו הרב הקדוש רבי מאיר מאפסא בעל מחבר ספר 'אור
לשמים' זכותו יגן עלינו: האם אתה לומד בספר הקדוש מאור
עינים, והשיב לו, אשר אינו לומד בו. אמר לו הרב הקדוש מלובלין:
אני אומר לך, שלא מצאתי בשום ספר דברים נפלאים כמו
שמצאתי בג' ספרים אלו, הינו ספר הזהר וספר אור החיים
הקדוש וספר מאור עינים.

(הרב הקדוש רבי יצחק מסקוויצא זכותו יגן עלינו, כרם ישראל (רוזין), דף כ"ו טור א')

**(לח) למוד או אמירת הזהר בבקר השכם מועיל לטהרת
הנפש ותאות למוד התורה**

ובכלל זה גם כן תזהרו בני מאד ללמד, או על כל פנים לומר
בכל יום בבקר השכם אליבא ריקנא שעור זהר הקדוש, ודבר
זה מועיל מאד לטהרת הנפש וגורר תאות הלמוד כנזכר בספר
עבודת הקדש, אשריכם בני היקרים אם תשמעו בקולי.

(רחמי האב סימן ג')

**(לט) על ידי טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה,
מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת
וההשגה**

פנימיות התורה הוא בחינת משקה המשכרת, כמו יין
לאחר שנקנס במעיו יצא מהעלמו ומתגלה ואז משכר ומבלבל
הדעת וההשגה מפני שהיה בו כח שלמעלה מן השכל בהעלם, ועתה
יצא ונתגלה, כמו כן ברזין דאורייתא שהוא מה שלא נתלבשה
במצוה אלא הן ספור גדלת אור אין סוף ברוך הוא למעלה עד אין
קץ ולמטה עד אין תכלית וכו' להשכיל ולהשיג סדר כל
ההשתלשלות ולספר בשעור קומת עצמות המאציל והנאצלים, כמו
כל מאמרי האדרא רבה ואדרא זוטא שהוא בחינת אהבה רבה

שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַדַּעַת וְכו' וְרִזִּין דְּאוֹרִיתָא שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַהִשְׁגָּה בְּהַעֲלֵם
גְּדוּל, וְכִשְׁטוּעִמִּים וּמִשִּׁיגִים יִתְבַּלְבֵּל דַּעַתוֹ, כְּלוּמַר שְׁנוּלֵד לוֹ
מִחֲמַת הַהִתְבּוֹנְנוֹת בָּהֶם אֶהְבֶּה נִפְלְאָה שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַדַּעַת
וְהַהִשְׁגָּה וְכו'.

(ספר מאמרי אדמו"ר הזקן (בעל התניא) תקס"ג חלק ב', דבור המתחיל והשתיה כדת)

(מ) עֵסֶק חֲכָמַת הַסּוּד מוֹנַעַת הַתְּנַשְׁאוֹת חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְנִדְחָה מִפְּנֵיהָ כְּהַחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי הָאוֹר

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לִפְנִימִיּוֹת הַגּוֹף שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ,
וְהַחִיצוֹנִיּוֹת לְחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוֹף. וְהַעוֹסֵקִים בְּרָמָז וְסוּד, אֵין יָצָר הָרַע
יָכוֹל לְהַתְגַּרוֹת בָּהֶם.

(אבן שלמה להגר"א פרק ח' אות כ"ז)

כְּתוּב בְּסֵפֶר הַקֶּנֶה: "וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צָדִיק וְגו' בֵּין עוֹבֵד
אֱלֹקִים לְאִשֶּׁר לֹא עָבָדוּ", עוֹבֵד אֱלֹקִים הֵינוּ הַעוֹסֵק בְּתַלְמוּד
וּבַזְהַר, לֹא עָבָדוּ, דְּהֵינוּ, הַעוֹסֵק בְּתַלְמוּד לְבַד וְאֵינוּ עוֹסֵק
בַּזְהַר.

(מעין גנים פרק א')

הַחֲכָמָה הָאֲמִתִּיּוֹת חֲכָמַת הַקְּבֵלָה הָאֱלֹקִית הִיא עֶקֶר הַצִּלְחַת
הַנֶּפֶשׁ, וְאֵין לְאָדָם לְהַפְטֹר מִמֶּנָּה בְּשׁוּם אִפֹּן, וְהִיא עֶקֶר תּוֹרַת
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הִגִּיד דְּבָרָיו לִיעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו
לְיִשְׂרָאֵל וְגו' וְכו'. וְאוֹמֵר אֲנִי, הַלּוֹאִי שֶׁלֹּא הֵיוּ מְקַלִּין גְּדוּלֵי הַדּוֹר
בְּתַלְמוּד הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְהַלּוֹאִי הֵיוּ מְלַמְּדִים דֶּרֶךְ לְתַלְמִידִים
לְעֵסֶק בַּחֲכָמָה הַלּוֹז, אֲזִי בּוֹדָאִי לֹא הָיָה שׁוּם הֶרֶמֶת רֹאשׁ
לְחֲכָמָה הַחִיצוֹנִיּוֹת וְהֵיוּ כָּל הַחֲכָמוֹת נִדְחִים מִפְּנֵיהָ כְּמוֹ שֶׁנִּדְחָה
הַחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי הָאוֹר, אֲךָ שְׁעוֹנוֹתֵינוּ גָּרְמוּ שֶׁגַּם כְּמָה וְכְמָה מִצַּדִּיקִי
הַדּוֹר סָגְרוּ אֶת דִּלְתֵי הַחֲכָמָה בְּפְנֵי פְּרַחֵי הַכֹּהֲנָה וְאָמְרוּ שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ
עַד שִׁיְהִיָּה בְּעַלִּי מִדְּרָגָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְהִנֵּה עָבוּר זֶה נִשְׁאַרְנוּ עֲרָמִים
מִן הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְנִתְגַּבֵּר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים חֲשָׁכוֹת הַחֲכָמוֹת
חִיצוֹנִיּוֹת הַפְּסִיל בַּחֲשֵׁךְ הוֹלֵךְ וְכו' וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיֵּאָר לָנוּ.

(מעין גנים פרק א')

**מא) למוֹד הַזֶּה, תְּקוּנִים וְזֶהר חֲדָשׁ, מַעֲלֹת הַשַּׁחַר עַד
צֵאת הַכּוֹכָבִים מִנֵּע שְׁרֵפֶת הַתְּלִמוֹד**

תְּקִנּוֹת רִאשׁוֹנוֹת לִקְבֹּעַ לְמוֹד תְּמִידִי אֲשֶׁר לֹא יִפְסִיק..
הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּסֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ וְתְקוּנִים, לְלַמֵּד כָּל אִישׁ מֵהֶם
חֻלְקוֹ זֶה אַחֵר זֶה מֵאַחֵר תְּפִלַּת הַבֶּקֶר וְעַד עֵת תְּפִלַּת מִנְחָה עֶבֶר
כָּל הַיָּמִים תְּמִיד חוּץ מִשַּׁבָּת וַיּוֹם טוֹב וְכו', וְעוֹד הוֹסִיפוּ בְּלִמּוֹד
הַתְּמִידִי שֶׁל הַזֶּהר הַקְדוּשׁ לְלַמֵּד כָּל הַיּוֹם כָּלוּ וְעוֹד שֵׁשׁ שָׁעוֹת
בְּלִילָה חוּץ מִן הַלֵּילוֹת מִמוֹצָאֵי יוֹם כְּפוֹר, וְכו' וְכו'.

וּבִשְׁנֵת תצ"א הָיָה גְזֵרוֹת נוֹרְאוֹת וְכו' לְבַעַר סִפְרֵי הַתְּלִמוֹד
שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכו', וְהַגָּאוֹן ר"י בְּאֶסְאֵן שָׁאַל לְרַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים
לוֹצְאָטוֹ (רמח"ל) לְבָאֵר לוֹ סוּד הָעֲנָן, וְרַבֵּינוּ הִשִּׁיב לוֹ בְּבִאּוֹר סוּד כָּל
הָעֲנָן, כִּי הוּא רָאָה זֹאת מִקֵּדָם וְהַקְדִּים רְפוּאָה לַמֶּכֶה וְתִקֵּן
בִּישִׁיבָה שֶׁלוֹ שִׁילְמָדוֹ זֶהר וְתְקוּנִים וְזֶהר חֲדָשׁ בְּלִי הַפֶּסֶק
מַעֲלֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים וְכו'.

(יָרִים מֹשֶׁה, עֲנִינִים וְנִפְלְאִים מִרַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוֹ)

מב) אֶפְלוּ בַּעֲת עֲצָלוּת וּכְבִּדּוֹת יִתְגַּבֵּר בְּלִמּוֹד הַזֶּהר

עֶקֶר גָּדוֹל לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכַח לְלַמֵּד דִּיקָא בַּעֲת הַזֹּאת
שְׂאִינוּ מְרַגִּישׁ בְּעֲצָמוֹ שׁוֹם חֶשֶׁק לְלַמֵּד רַק הַחֲמֹר מְקַרְרוּ בְּעֲצָלוּת
וּבְכִבְדּוֹת וְכו', אֶפְלוּ שִׁמְחוּ וְלִבּוֹ אֶטּוּמִים וְלֹא יָכוֹל לִכְנוֹן כָּלֵל מֶה
שְׁלוֹמֵד, אֵף עַל פִּי כֵן יִתְגַּבֵּר בְּכַח לוֹמַר אֲזִי בְּפִי אֶת דְּבָרֵי הַגִּמְרָא
מִשְׁנֵיּוֹת מִדֶּרֶשׁ וְזֶהר.

(מִנְחַת עֲנִי' אוֹת כ"ה)

מג) חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד הַזֶּהר מִסֵּדֶר הַשְּׁבוּעַ

בַּיּוֹם שַׁבָּת קִדְשׁ יִהְיֶה לָכֶם שְׁעוֹר קְבוּעַ לְלַמֵּד בַּזֶּהר הַקְדוּשׁ
מִסֵּדֶר הַשְּׁבוּעַ, וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר.

(הַכֵּנָה דְּרָבָה מִבְּעַל עֲרוּגַת הַבִּשָּׁם צִעְהֲלִים)

**מד) למוֹד הַזֶּהֱר הַקְדוֹשׁ אָפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה חָשׁוּב לִפְנֵי
הַשֵּׁם – גֶּדֶר גָּדוֹל לָאָדָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר מִלְּקֶרֶא הַפְּרָשָׁה
מִסֵּפֶר הַזֶּהֱר הַקְדוֹשׁ מִדֵּי שְׁבוּעַ שְׁבוּעַ**

**למוֹד סֵפֶר הַזֶּהֱר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטֹהַר וּלְקִדְשׁ הַנֶּפֶשׁ, וְאָפְלוּ
אִי לֹא יָדַע מֵאֵי קֶאֱמֹר וְשׁוּגָה בּוֹ שְׁגִיאוֹת הַרְבֵּה, הוּא חָשׁוּב
לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדֹכְתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ד) וְדָגְלוּ עָלֵי אֲהֶבָה,
פָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָּה (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פָּרָק ב' פְּסוּק הַבִּיאֲנִי):
וְדִלּוּגוֹ עָלֵי אֲהֶבָה. הֵא לָמָּה הַדְּבָר דּוֹמָה? לְתִינּוֹק קָטָן שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ
דְּבָר וּמִדְּבָר חֲצִין שֶׁל תְּבוּת בִּלְעָגִי שָׁפָה וְאָבִיו וְאִמּוֹ יִצְחָקוּ לוֹ וְשִׁמְחוּ
לְקוּלוֹ, כִּי יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח כְּשֶׁהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יֵשׁ לוֹ
חֶבֶה בַּתּוֹרָה וְרוּצָה לִלְמֹד, אֲךָ אֵין דַּעְתּוֹ מִשְׁגָּת אוֹ אֵין לוֹ מִי
שֶׁיִּלְמְדֵנוּ וְלוֹמֵד כְּמָה שִׁיּוֹדֵעַ, בּוֹדָאִי עוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ וְבֹא
בְּשִׁכְרוֹ.**

הֵנָּה כִּי כֵן אֵין מְקוֹם פֶּטוּר לְמִי שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לִלְמֹד אֵין טַעֲנָה זֹ
פּוֹטְרָתוֹ לְיוֹם הַדִּין, כִּי יָכוֹל הוּא לִלְמֹד כְּמוֹ שִׁיּוֹדֵעַ. וְנִהִי שֶׁבִּלְמוּד
הַמִּשְׁנָיוֹת וְהַעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע (תנ"ך) יֵשׁ דַּעוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְהִבִּין לְפָחוֹת
מֵהוּ הָעֲנִין שְׁלוּמֵד, אֲבָל בִּלְמוּד תִּהְיֶה הַזֶּהֱר הַקְדוֹשׁ אָפְלוּ בְּאֵין
מִבִּין כָּלֵל חָשׁוּב וּמִקְבֵּל וּמִרְצָה לִפְנֵי הַשֵּׁם. וּמִי שִׁיּוֹדֵעַ סֵפֶר
וּמִבִּין דְּבָרֵי הַזֶּהֱר הַקְדוֹשׁ הַפְּשׁוּטִים יִמָּצֵא בּוֹ טוֹב טַעַם וּדְבָרִים
מִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וּמוֹסָרֵי הַשֶּׁכֶּל שְׁמוּשָׁכִים לֵב הָאָדָם לְאָבִיו
שֶׁבִּשְׁמִיִּם.

הֵנָּה כִּי כֵן רָאוּי לְכָל אָדָם לִקַּח לוֹ סֵפֶר הַזֶּהֱר הַקְדוֹשׁ וְלֹא
יַעֲבֹר מִלְּקֶרֶא הַפְּרָשָׁה מִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשְׁבוּעַ, וְזֶה גֶּדֶר גָּדוֹל לָאָדָם
כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁאֲנֵנוּ יִצְרוּ לְפָנוֹת עֲצָמוֹ לְבִטְלָה שֶׁהוּא רָעָה גְדוֹלָה כְּיָדוּעַ,
וְיַעֲשֶׂה זֹאת אִפּוּא וְיִנְצֵל, שֶׁיִּקְבֵּל עָלָיו סֵדֶר לְמוּדִים כְּגוֹן שְׁמוֹנֶה
עֶשְׂרֵה פָּרָקִי מִשְׁנָה בְּכָל יוֹם וְסֵפֶר תִּהְיֶה וּפְרָשֵׁת הַזֶּהֱר וְכִדּוּמָה,
וְכִשְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ פְּנָאִי יִהְיֶה לוֹוֶה וּפּוֹרֵעַ מִיּוֹם לְיוֹם וּמִחֻדָּשׁ לְחֻדָּשׁ
בְּאִפֵּן שֶׁבִּהְיוֹתוֹ פְּנוּי תִּכְרֶךְ יִפְנֶה לְשֵׁלֶם חוֹבָתוֹ, אֲךָ יִשְׁכִּיל עַל דְּבָר
מִרְאשִׁיתוֹ שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לִלְמֹד בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל בְּאִפֵּן שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוֹה
אוֹתוֹ הַלְמוּד כָּלוּם וְיִהְיֶה עֲמָלוֹ לְרִיק חֶסֶד וְשְׁלוֹם. וְכִבֵּר אֶמְרוּ (טוֹר אֲרַח

חיים סימן א') טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה. וכשלומד סודות הזהר הקדש בלבבו יבין שיש צפוני סודות ורזי דרזין בכל הענינים, אך בשרו עליו יכאב על שאין לו ידיעה כלל וכלל.

ואזהרה שמענו למי שלומד ספר הזהר הקדוש, שישמר
נפשו מאד כשלומד אבא, אמא, ברא, ברתא, זעיר-אנפין, אריך-אנפין, מטרוניתא, וכן צורת איברים: רישא, עינין, אודנין וכדומה, **שלא יציר שום צורה למעלה חס ושלום חלילה וחס, ועל זה**
נאמר (דברים כז, טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר, בסתרו של עולם, אלא יאמין באמונה שלמה שאינו שייך למעלה אלו הענינים כלל וכלל, רק הכל אורות עליונים וצפוני סודות שאין יד שכלנו מגעת. וכל אלו המלות שנוזקרו בזהר הקדוש, הכל הוא כנויים ודרך משל בעלמא שהמשכיל יבין איזה דבר, ואנחנו לא נדע ואין לנו רשות לחשב ולציר בשום אופן, רק נקרא בשפתינו ונקדים תפלתנו שיהי נעם השם עלינו יהא חשוב ומקבל ומרצה שיח שפתינו לרצון ולעשות נחת רוח ליוצרנו ודינו.

(פלא יועץ אות ז', זהר)

מה) אם אין מעטרים למוד הנגלה השנתי בלמוד הקבלה יום אחד, למוד המושנה אינו כלום

...ממנו [מדברי התקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב]. יודע החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המכרשים מפי גבורות הקדוש עליון האר"י זכרוננו לברכה כו'. אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כלם.

וזה שאמר [בתקוני זהר שם] וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפלו יום לשנה, תורתו בלה עושה פרות למעלה, וכל שכן אם קובע עת

להשם שעה אחד בכל לילה, אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא
מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה
במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל.
(כסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס')

מו) ילמוד אדם זהר בחשק גדול

ללמוד ספר הזהר בחשק גדול.

(הנהגות מהרב נחום מטשורנוביל זכר צדיק וקדוש לברכה)

מז) מי שלא ראה אור הזהר לא ראה אור מימיו

אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאורו לילה ולהגות באמרי נעם
מזיו זהר עליון אור הקדוש, חכו ממתקים וכלו מחמדים, מים שאין
להם סוף וקץ להבין ולהשפיל במעשה בראשית ובמעשה המרכבה,
ואיך להיות מרכבה להתיחד ולהשיב נפש אל מקור מחצבה
ושרשה. וזאת נחלט ונשרש בנפשי אשר מי שלא ראה אור ספר
הזהר לא ראה אור מימיו.

(עטרת צבי פרשת בהעלתך)

מח) מחמת שאין ספרי הזהר הקדוש באשכנז, על כן הם הולכים מלבשים במלבושי דייטש (גרמניה)

ענה ואמר זה אין אתה יודע שבאשכנז אינם נמצאים ספרי
הזהר הקדוש. ואף על פי שנדפסו שם ספרי הזהר הקדוש, עם כל זה
אינם מצויים שם רק נמכרו למדינתנו, ומחמת שאין שם ספרי
הזהר הקדוש, על כן הם הולכים מלבשים במלבושי דייטש
(גרמניה). כי הלבושים הם בחינת מקיפים, ומחמת זה צריכים
לדקדק מאד להחזיק המלבושים בנקיות ולכבדם כראוי. ופסק
באמצע ולא גלה כלל מה שיכות יש למלבושי דייטש למה שאין
נמצאים שם ספרי הזהר הקדוש.

(חיי מוהר"ן רבינו נחמן מברסלב, תכ"ב)

**מט) הלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם
יתברך**

**הלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם
יתברך, דהינו השבח שמשבח ומפאר את העובד השם, דהינו
הלשון הרגיל בזהר לומר זכאה וכו' על כל מצוה ועבודה, ולהפך
הצעה שצועק וי וכו', וי ליה וי לנשמתיה, על הסר מעבודת השם,
אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך.**

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח)

נ) בזהר אינו נמצא אפלו תבה אחת יתרה.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס א' אות נ"ג)

נא) הזהיר ללמוד זהר הרבה

**רבי פנחס מקאריץ זצ"ל הזהיר לומר הרבה תהלים וללמוד
זהר הרבה.**

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס ג' אות ב')

- פָּרָק ד' - עֵקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם שִׁילְמוֹד חֲכָמַת הַנִּסְתָּר

(א) עֵקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם שִׁילְמוֹד חֲכָמַת הַנִּסְתָּר

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לִיה לְבַר נֶשׁ בְּרָזָא דְּחֲכָמַתָּא, וְעָבִיד
לִיה בְּאוּמָנוּתָא סָגִי, וְנִפְּח בְּאַפּוּי נְשָׁמַתָּא דְּחַיִּי, לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּכְּלָא
בְּרָזִין דְּחֲכָמַתָּא, לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיה, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (וְשַׁעֲיָה מֵג)
כָּל הַנִּקְרָא בְּשָׁמַי וּלְכַבּוּדִי בְּרֵאתִיו יִצְרַתִּיו אֵף עָשִׂיתִיו וּלְכַבּוּדִי
בְּרֵאתִיו דִּיקָא.

(זֶהֱר חֶלֶק ב' דִּף קנ"ה.)

(ב) דְּבוּרֵי הַזֶּהֱר הַקָּדוֹשׁ הֵם קְשׁוּטֵי נַפְשׁ הַחַיִּים לְנִשְׁמַת הָאָדָם

וְאֲנִי תַמְהָתִי עַל בְּעָלֵי הַבֵּתִּים הַכְּשָׁרִים לָמָּה יִישְׁנוּ כָּל הַלֵּילָה
וַיִּבְלוּ יְמֵיהֶם בְּהֶבֶל, לָמָּה לֹא יַעֲמְדוּ בְּאַשְׁמֶרֶת וְכו', אִם הוּא בַר הַכִּי
לְלַמֵּד עַל כָּל פְּנִים מְשַׁנִּיאוֹת לָמָּה יִמְנַע עֲצָמוֹ מִזֶּה וְלֹא יֵאָזֵר דְּפִין
מִן הַזֶּהֱר הַקָּדוֹשׁ, כִּי כָּל דְּבוּרִים אֱלֹהִים הֵם קְשׁוּטֵי הַנַּפֶּשׁ, חַיִּים
לְנַפְשׁוֹ.

(הֵיכַל הַבְּרָכָה קֵאמֵאֲרָנָא דְּבָרִים פְּסוּק י')

(ג) כָּל אוֹת וְאוֹת מִהַזֶּהֱר הוּא תִּקּוּן לְנִשְׁמָה

סִפֵּר הַזֶּהֱר מְלֵא מוֹסֵר, וְכָל אוֹת וְאוֹת שְׁלוֹ הֵם תִּקּוּנִים
גְּדוֹלִים לְנִשְׁמָה לְתִקּוּן כָּל הַגְּלָגוּלִים.

(נוֹצֵר חֲסִיד פְּרָק ד' מִשְׁנָה כ')

**(ד) צריך לטרח בפרד"ס התורה עד היכן שיכול להשיג,
ואם לאו נשמתו תתגלגל עוד פעם**

בענין עסק התורה ענין עסקו בפרד"ס התורה שהוא ראשי תבות פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד בכל בחינת מהם כפי אשר יוכל להשיג עד מקום שיידו מגעת לטרח ולעשות לו רב שילמדנו, ואם לא עשה כן הרי חסר מצוה אחת של תלמוד תורה שהיא גדולה וסקולה ככל המצוות, וצריך שיתגלגל עד שיטרח בד' בחינות של פרד"ס כנזכר.

(שער המצוות להאר"י זכרוננו לברכה דף א')

הנשית היא מצוה פרטית, והיא לעסק בתורה, והיא שקולה כנגד כל המצוות, כי תלמוד תורה כנגד כלם, ויש בה ד' פרושים שסימנם פ'ר'ד'ס' פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, וצריך לטרח ולעסק בכלם עד מקום שיד שכלו מגעת, ויבקש לו רב שילמדהו, ואם חסר אחת מארבעתם כפי השגתו יתגלגל על זה.

(שער הגלגולים הקדוש י"א, דף י"ד.)

דע כי האדם מחיב לעסק בתורה בד' מדרגות שסימנם פרד"ס פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, וצריך שיתגלגל עד שישלים אותם.

(שם סוף הקדמה י"ו)

**(ה) הרב חיים ויטאל היה צריך לעסק תמיד בכל יכלתו
בספר הזהר מפני שבאחד מגלגוליו לא האמין בזה**

אמר לי רבינו האר"י זכרוננו לברכה, כי לסבה שהייתי בגלגול אחד מן הקודמים בלתי מאמין בחכמת ספר הזהר, שצריך עתה שאעסק תמיד בכל יכלתי בחכמת ספר הזהר, ושהוא העקר הגדול שאני צריך לעשות עתה בגלגול זה. גם אמר לי, כי לסבה הנזכר לעיל צריך אני שלא אקשה קשיות רבות בזהר עד אשר אלמד עמו זמן ידוע אצלו, ואחר כך יהיה לי רשות להקשות ולשאל כל מה שאני רוצה לחקור ולידע בספרי הזהר.

(רבינו חיים ויטאל זכרוננו לברכה בשער הגלגולים דף מ"ט.)

**(ו) אליהו הנביא אמר לרבי שמעון בן יוחאי, שבדור
האחרון יתפרנסון מתורתו שתהיה מתוק לנפש ומרפא
לעצם**

אליהו הנביא זכור לטוב ירד מן השמים עם כמה חזילין נשמות
וכמה מלאכים ושכינתא עלאה עטרא על כלהו, ואמר לרבי שמעון
בן יוחאי:

רבי רבי אנת הוא אילנא דרבה ותקיף באורייתא, בענפין דילך
דאינון אברין קדישין, כמה עופין שריין תמן, דנשמתין קדישין
כגוונא דלעילא, דאתמר ביה (שם ט) ובענפיה דורן צפרי שמאי,
**וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי
לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם
דרור בארץ וגומר.**

(תקוני זהר תקון ו' בסופו)

כי זהו הפרנסה, שיבינו ויהנו לאורו מתוק לנפש ומרפא לעצם,
כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב בעמלו ומקדש
בטהרה נשמתו, עם כל זה הסגלה דבגינה וקראתם דרור היא
כשיתפרנסון וילמדו פירוש המאמרים.

(כסא מלך לתקוני זהר שם)

על פי הנזכר לעיל בתקוני זהר, אשר הנשמות שלמעלה
והאנשים שלמטה יתפרנסו על ידי הזהר הקדוש, על פי זה ובאר מה
שכתב בזהר (חלק ג' דף רל"ב). שאמר הרעיא מהימנא לרבי שמעון בן
יוחאי: , בוצינא קדישא, אשלים מלולי דרזין דחבורא קדמאה,
לפרשא לון, דהא כל מארי מתיבתאן דלעילא, ומארי מתיבתאן
דלתתא, כלהו מזומנין למשמע מלין אלין מפומך, ופירושין
דילך. דהא חדוה ופירקנא, יתער בהון לעילא ותתא.

ז) נמצאים כמה מאמרים בזהר הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו אחר הסתלקותו

אמר, שנמצאים כמה מאמרים בזהר הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו אחר הסתלקותו. וזה ענין "ובחבורא קדמאה" שכתוב בזהר הקדוש בפרשת פנחס (חלק ג' ריט:) ובשאר מקומות. כי העולם אינם מבינים מהו ענין "ובחבורא קדמאה", אף האמת שהוא גלה להם כמה תורות אחר פטירתו, ומה שגלה להם קדם קרא חבורא קדמאה. ובזה מי שישב היטב מה שנמצאים בספרי הזהר הקדוש ובתקונים פרוש על מיתרות האמוראים שהיו אחר רבי שמעון בר יוחאי זמן מרבה. אף באמת אלו המאמרים גלה רבי שמעון בר יוחאי אחר פטירתו, ואז כבר היו אלו האמוראים בעולם. אחר כך מצאתי ענין זה באיזה ספר.

(ספר שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב אות רע"ח)

ח) ענין "פתח" בזהר הקדוש

אמר על מה שמוכא בזהר הקדוש: פתח רבי יצחק ואמר וכו', וכיוצא בזה בשאר החבריא קדישא, אמר: פתח רבי יצחק, כשהיה רק פותח את פיו, תכף ומיד היה אומר ומגלה תורה.

(ספר לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ח)

ט) כל המספרים ומנינים שבוזהר, מדקדק במנין בדקדוק גדול על פי שמות שהיה קבלה בידם

אמר מי שבקי בזהר הקדוש כל דברי הזהר הם אחד, הינו להמשיך שפע, להמשיך משח רבות קודשא, ולקשר העולמות. ולפעמים מחבר שני דברים אלו ולפעמים שני דברים אחרים כפי הענין. ויש כמה דברים שהיו להם בקבלה איש מפי איש, כי כל דברי הקבלה הם בקבלה איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום. גם היה להם ספרים ספרא דרב המנונא וכו'. גם יש כמה וכמה דברים שגלו הם.

גם כל הענינים המבארים בזהר הקדוש במספר במנין כגון בעניני ההיכלות וכיוצא, שנאמר בזהר שיש כך וכך פתחים, וכיוצא באלו הדברים הנאמרים בזהר במספר במנין, ומדקדק במנין בדקדוק גדול, כגון כך וכך אלפים ושבעים וארבע וכיוצא, כל זה היה על פי שמות שהיה קבלה בידם שהיו להם כללים ולמוד ידוע על זה, כגון שם של מ"ב וכו'. וכל אלו המספרים הנאמרים בזהר הם כפי אותה הבחינה של אותו הענין שהיו יודעין שהוא על פי שם זה או על פי כלליות שלפעמים נכללין ונצטרפין השמות אלו באלו ועל פי מספר השמות וכלליותם הם המספרים הנזכרים לעיל.

(חיי מוהר"ן מבקסלב, תנח)

י) "המאור שבה מחזירו למוטב" – הפונה לתורת הסוד

במסכת סוטה (דף כ"א): עברה מכבה מצנה ואין עברה מכבה תורה, ופרש רש"י: לכבות את האהבה זו תורה, דכתיב הביאני אל בית היין, ודגלו עלי אהבה, יין סוד, עד כאן לשונו.

ונראה דרש"י בא להשמיענו כדברי רבותינו מתלמידי הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, כי מה שכתב בתורה: **המאור שבה מחזירו למוטב, לא על פלפולי התורה הנגליות לנו בלבד נאמרו הדברים**, דהרי עינינו רואות ההפך הרבה פעמים בעוונותינו הרבים, וכמו שכתוב בזה בספר 'דרך אמת' להרב הקדוש מורינו הרב רבי פייביש מזבריזא זכותו יגן עלינו, וכן בשארי ספרים הקדושים, ובפרט בספרי המעוררים ומלהיבים לבבות בני ישראל ללמוד חכמת האמת, וכמו בספר 'סוד מרע ועשה טוב' והוספות מורינו הרב צבי אלימלך זכותו יגן עלינו ודומיהן, עין שם דעקר קאי על מי שלומד ומאמין בפנימיות התורה וסודותיה אשר טמונים בתורה, אז יזכה בלמודו לדבקות בהשם יתברך, והמאור שבה מחזירו למוטב.

וזה שכתב רש"י בפרושו על הך דאין עברה מכבה תורה דהינו אהבה שנקרא יין סוד כנזכר.

וכן מצאתי כדברים האלו בירושלמי חגיגה (פרק א' הלכה י')
הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, השאור שבה היה מקרבן לתורה,
ופירש בקרבן העדה: המאור שבה רמז לסודות החכמה, עין שם.
וזה שנאמר בש"ס דילן (פסחים דף ג' עמוד ב' ובפתיחתא דמדרש רבה איכה)
המאור שבה. ובירושלמי הנזכר איתא "השאור" שבה, הינו
המעמיד, שהוא עקרו סודות התורה, כמו שכתוב בקרבן העדה
דהעקר הם הנסתרות, זהו מחזיר למוטב כנזכר כו'. (עין עוד מה שכתב
בסימן קל"ו, ובדברי תורה מהדורא ד' סימן קי"ג.).

(דברי תורה מהדורא ב' סימן ט')

- פֶּרֶק ה - הזהר תקון להשכינה ומקרב הגאולה

(א) למוד הזהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה

ורוח אלקים מרחפת על פני המים, מאי ורוח, אלא בודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי באורייתא, בגין שכינתא דאשתכחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי, אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עינין, אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכון לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא כו' וכל חסדו כציץ השדה (ישעיה מ ו), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין כו', דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה כו'.

(תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג:)

ואם תאמר בדורות אלו שאנו עוסקים בזהר מאי איכא למימר, ויש לומר, שהוא רבי שמעון בן יוחאי העיד בתקונים שהספר בעצמו יהיה נסתר עד דור האחרון דור המשיח, כי צריך גדול הוא עסק החכמה הזאת ליחד קודשא בריך הוא ושכינתו לסמך אל זה בגלות, ולכן נתגלה הספר הזהר בדור הזה האחרון, לראות אם יעסקו בו באמתות לעשות סמך וסעד לשכינה.

(אור החמה לזהר דף ק"ה עמוד ב' בשם הרמ"ק)

מה שכתב שם בזהר (חלק ג' דף רפ"א). תפלה למשה הרעיה מהימנא, שקם ואשתטח קמי קודשא בריך הוא ובכה ואמר יהא רעוא כו', וזה דרכו להתפלל על ישראל שיתרצו מעשים ליחד השכינה להקל גזרת הגלות הקשה והגזרות המתחדשות אז על ישראל, וזה היה פונת רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור זה, צרך גבוה לבטל הדינין, וכל דור ודור שחכמה זו מתגדלת ונוספת בהם, זוכים ליחד שכינה ולבטל הדינים והגזרות, וזו היתה תפלת משה רבינו עליו השלום.

(אור החמה לזהר חלק ג' דף רפ"א, בשם הרמ"ק)

וזהו עצמו היתה עקר פונת רבי שמעון בן יוחאי בחבור ספר הזהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחדה עם התפארת"ת יחוד מועט על ידי חבור זה במה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם ליחד קודשא בריך הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא ר"ז דהינו או"ר, וגם על ידי חבור זה הוא בטול הקלפות, וקלות הגלות, והשבת קטרוגם שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד השם ונגד שכינתו ונגד בני' שהם ישראל הנתונים בגלות בין האמות הנקראים חיון בישין ודבין, דאכלין ענא, שהם ישראל. ועסק התורה נקרא הקלע והחרב והרמח, והם בחינת הסודות להצילם מרעתם בחבור זה כו', והספר הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה בעזרת השם, ובהשם בטחנו שנהיה בכלל הזוכים, אמן בן יהי רצון.

(הקדמה השניה לספר אור החמה)

ב) בטול הדינים הוא על ידי למוד פנימיות התורה

הבעל שם טוב נשמתו בגנזי מרומים פרש הש"ס דגטין (א) שלח ליה מר עוקבא לרבי אלעזר, בני אדם העומדים עלי ובגדי למסרם למלכות כו', שרטט וכתב לי' דום להשם והתחולל לו (תהלים ל"ז), השכם והערב עליהם לבית המדרש והוא יפילם לקניף חללים חללים והם כלים מאליהם.

וּפֶרֶשׁ הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה לַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֶּא, שְׂרָבִי אֶלְעָזָר נָתַן לוֹ
 עֲצָה גְדוֹלָה זֹה, שֶׁעַל יְדֵי שִׁישְׁכִּים וַיַּעֲרִיב עֲלֵיהֶם לְבֵית הַמִּדְרָשׁ
 יִתְמַתְקוּ הַדִּינִים הֵם הַמְלַבְּשִׁין בְּאוֹתָן בְּנֵי אָדָם שֶׁקָּמוּ עָלָיו לְהַצֵּר
 לוֹ, כִּי מִה שִׁישׁ לְאָדָם צָרִים לְמִטָּה, הוּא עַל יְדֵי הַדִּינִים שִׁישׁ
 עָלָיו לְמַעֲלָה, מֵהַתְּעַרְבוּת וְהַתְּגַבְּרוּת סִיגֵי הַדִּינִים וְהַגְּבוּרוֹת,
 וּמִתְלַבְּשִׁין בְּבְנֵי אָדָם לְמִטָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים לָכֶּה שֶׁיִּגְלָלוּ חוֹב עַל יָדָם.

וְהַעֲצָה הַיָּא, לְבַל יִתְגַּרְהוּ בָּהֶם, אֲלֵא לְהַשְׁכִּים וּלְהַעֲרִיב
 עֲלֵיהֶם לְבֵית הַמִּדְרָשׁ בְּפִנְיָמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא סוּד הַדַּעַת, עַל
 יְדֵי שִׁילְמִד וַיִּתְּפַלֵּל בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, כְּמַבְאָר לְמַעֲלָה שְׁזָה בַּחֲיִנֵּת
 דַּעַת מִמֶּשׁ, וְעַל יְדֵי הַדַּעַת וְהַדְּבוּרִים נִתְעַלָּה לְמַעֲלָה לְהַתְאַחֵד
 בְּעוֹלָם הַמַּחְשְׁבָה, מְקוֹם שֶׁאֵין שֵׁם דִּינִים וְאֵין שְׁטֵן וְאֵין פֶּגַע רַע חָס
 וְשָׁלוֹם, רַק הַטּוֹב הַגָּמוּר.

(מאור עינים פְּרַשְׁת וַיֵּצֵא)

ג) הַזְהָר נִתְּגַלָּה לְדוֹר הָאַחֲרוֹן כִּי בּוֹ יֵצְאוּ מִן הַגָּלוּת בְּרַחֲמִים

וְהַמִּשְׁפִּילִים יִזְהִירוּ כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ
 סִפְרֵי הַזֶּהר, מִן זוֹהַרָא דְאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלֶּיךָ לֹא צָרִיךְ נִסְיוֹן,
 וּבְגִין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטָּעַם מְאִילָנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סִפְרֵי
 הַזֶּהר, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי. וַיִּתְּקִיִּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לֵב) "ה'
 בְּדָד יִנְחֶנּוּ וְאֵין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר".

(רַעֲיָא מְהִימְנָא בְּזוֹהַר פְּרַשְׁת נִשָּׂא, דָּף קכ"ד:)

דּוּק לִישְׁנִיָּה: דְּקָאֻמֵּר לְמִטָּעַם, לוֹמַר שֶׁעֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת פְּרוּשׁ
 מֵאַמְרֵי הַזֶּהר בְּטוֹב הַשֵּׁם, וְאֵז יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא כְּשִׁיטָּעֵמוּ
 פְּרוּשֵׁי אֻמְרֵיו כִּי נַעֲמוּ, כְּמוֹ בְּזִמְנֵנוּ זֶה שֶׁהוּא אַחֲרִית הַיָּמִים
 וְזִמְן הַגָּאָלָה.

(מִקְדָּשׁ מֶלֶךְ לְרַעֲיָא מְהִימְנָא פֶּאוֹן)

וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) "וקראתם דרור בארץ" וגומר.

(תקוני זהר תקון שתייתא בסופו, דף כד.)

דוק לישנא: כד אתגלייא לתתא, מוכח דאתגלייא לעילא מאז ועד עתה על השמים כבודו, אבל לתתא לא יתגלי אלא בדרא בתראה. ותוספות באור בסוף יומיא, לומר, שהוא דוקא קרוב לימות המשיח ובגיניה יבוא.

והנה זה כמה מאות שנה שנתגלה חבורא דיליה לתתא ועדין בן דוד לא בא, אבל כד דיקת שפיר במה שכתב יתפרנסון מהאי חבורא, פירוש: **יפרשו מאמרי העמקים בהקדמות שגלה האר"י זכרוננו לברכה**, כי זהו הפרנסה, שיבינו ויהנו לאורו מתוך לנפש ומרפא לעצם. כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכל טוב בעמלו ומקדש בטהרה נשמתו, עם כל זה **הסגלה דבגיניה וקראתם דרור היא כשיתפרנסו וילמדו פירוש המאמרים.**

הנה מבאר, **שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו**, כמו שכתוב: כאלו פדאני אני ובני מן הגלות כו'. כי כך גזר הבורא, שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא דבגיניה יבוא דרור, כי סגלה זו, בו ולא בזולתו.

(מקדש מלך לתקוני זהר כאן)

דא בגלותא בתראה (היאורה) הזהר ביה הנה ר"ז [אתון הזהר הנהו אתון הו"ה ר"ז] דאיהו אור דפורקנא בתרייתא.

(תקוני זהר תקון כ"א דף נ"ג:)

אסתכם קודשא בריך הוא ושכינתה למעבד האי חבורא, על יד שהוא דאתגליא [הרעיא מהימנא], וכניס בה עלאין ותתאין **לאשכחא בה ניחא לשכינתא בגלותא, וחירו לה ולבנהא.** הדא הוא דכתיב (תהלים פד) גם צפור מצאה בית ודרור קן לה. והיא דאתמר בה (ויקרא כה) וקראתם דרור בארץ לכל יושביה.

(תקוני זהר חדש דף ע"ב:)

בראות רבי שמעון בן יוחאי ברוח קדשו ענין זה, צוה לרבי
אבא לכתב ספר הזהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד
דרא בתרא קריב ליומיה מלפא משיחא, כדי שבזכות
המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם, כנזכר
בפרשת ויחי (דף רי"ז), על דא כתיב קח צנצנת אחת ותן שמה מלא
העמר מן כו' למשמרת, לאצנעותא, והבן זה מאד.

(הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא בהקדמתו לשערי הקדושה)

אמרו בתקונים (תקון ו' דף כ"ד), וזה לשונו: וכמה בני נשא
לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא
בתראה בסוף יומיא, ובגיגיה (ויקרא כה י) וקראתם דורו בארץ
וגומר, עין שם.

הט אונקיד ושמע, כי נודעה יד השם אל עבדיו דחבור הזהר
הקדוש לא נתגלה לראשונים זאת לפנים בישראל, כי אם ואמר
אל דור האחרון שם יתנו קריא"ה נאמנ"ה הנהו זהרה'ורי דבזכות
זאת ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה.

ובדרך זו אלק לפרש קרא כדכתיב האמור בפרשת בהר
"וקראתם דורו בארץ לכל ישביה יובל הוא תהיה לכם" כו'. והן
עוד נביא מה שכתוב בזהר הקדוש ברעיא מהימנא ספר נשא (דף
קכד:) והילך לשונו: והמשפילים צהירו כזהר הרקיע, והמשפילים
צהירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא
דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין
ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון
ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון, (דברים לב) "ה' ביד ינחנו ואין
עמו אל נכר", עד כאן לשונו.

ראה גם ראה כי בחינת ספר הזהר הוא בבינה, ומידע ידיע
מאי דאתמר בזהר הקדוש ובתקונים בדוכתי טובא כאשר ירדף
הקורא אצל עין רוג"ל איזה מקום בינה, והוא כי חמשים שנים
דיובל הנה הנם חמשים שערי בינה.

וְזֶה אָמַר וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ לְכָל יוֹשְׁבֶיהָ, וּקְרַאתֶם דִּיקָא, אֲשֶׁר תִּקְרָא"ו אוֹתָם בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים, וּבְזִכּוּתָא תִּלְיָא מִיִּלְתָּא, דְּעַל יְדֵי זֶה דְּרוֹר בְּאַרְץ לְכָל יוֹשְׁבֶיהָ. וְעַל זֶה סִיִּם וּקְאָמַר יוֹבֵל הִיא, כְּלוּמַר דְּהֵם בְּחִינָה אַחַת, כְּמוֹ שְׂיוּבֵל בְּחִינַת בִּינָה, כְּמוֹ כֵּן לַמּוֹד הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה.

וַיֵּמָּה שְׁאָמְרוּ בַּזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ בְּמֵאמָר הַלְּזָה עַל יְדֵי לַמּוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר שֶׁהוּא מְסֻטָּרָא דְּבִינָה וַיְהִי טוֹעֲמִי"ם מִלְּמֻטָּה מְאִילָנָא דְּחַיִּי נִפְשֵׁי יְסוּבִי"ב יִנְחֲנִי לְרִמּוֹ בָּזָה כִּי בִּינָה עִם הַכּוֹלֵל גִּימְטְרִיא חַיִּי"ם.
(נִפְשׁ חַיִּים מְעַרְכֶת הו' אוֹת ה')

[דְּבָרֵי הַרְעִיָּא מִהִימָנָא הַנּוֹכַח לְעִיל נִתְבָּאֲרוּ בְּאַרְיִכוֹת בְּסֵפֶר תִּנְיָא קַדִּישָׁא, אֲגֵרַת הַקְּדֻשָּׁה סִימָן כ"ו, עֵין שֵׁם].

בְּרַעֲיָא מִהִימָנָא (פֶּרֶשֶׁת נִשָּׂא דָף קכ"ד:) וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ בְּהֵאֵי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר, מִן זוֹהָרָא דְּאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לֹא צָרִיךְ נִסְיוֹן, וּבִגִּין דְּעִתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְמֻטָּעִם מְאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזֹּהַר, יִפְקוֹן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וַיִּתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לב) יִי בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

הִנֵּה מְבַאֵר מִכָּאן, שֶׁחֲבִיב הַזֹּהַר הִיא עֲתִיד לִהְיוֹת גְּנוּז וְכו' עַד שְׁיָבוֹא הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים שְׁאֵז יִתְגַּלֶּה לַתְּחַתּוֹנִים, וּבְזִכּוּת הָעוֹסְקִים יָבוֹא מְשִׁיחַ, כִּי אֵז תִּמְלֵא הָאָרֶץ דְּעָה בְּסִבְתּוֹ, אֲשֶׁר זֶה תִּהְיֶה סִבָּה קְרוּבָה לְבִיאָתּוֹ. וְזֶהוּ שְׁאָמַר וּבִגִּינָה וְשִׁבְתֶּם אִישׁ אֶל אַחֲזָתּוֹ וְכו', כְּדֵי שֶׁבְּזִכּוּת זֶה יִגָּאֲלוּ יִשְׂרָאֵל, כִּשֶּׁם שֶׁלֹּא נִגָּאֲלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם עַד שֶׁהִצְרִיךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַדְּשֵׁם בְּדָם פֶּסַח וּבְדָם מִילָה, כֵּן גָּאֲלָה הָעִתִּידָה לֹא תִהְיֶה הַגָּאֲלָה עַד שְׁיִזְכּוּ לַתּוֹסֵפוֹת הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּה, וְהוּא רָצוֹן הָאֵל יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁרִי הַזֹּכָה בָּהּ.

(שֵׁל"ה, עֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת, מְאָמַר רַאשׁוֹן)

ד) גאלת ישראל על ידי למווד הזהר

אמר רבי מאיר בריך הוא בוצינא קדישא דאמר מלין אליו, ליחדא בהון קודשא בריך הוא ושכינתיה. קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ויתערון עמו שער נביאי, ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משרין דאזלין מתתרכי בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לחברא לון בהאי חבורא, לאשתכחא ביה נייחא וכו' (תקוני זהר דף ל"ג.). דיק אומרו בהאי חבורא, להודיענו כי דוקא חבור זה ספר התקונים מסגל לסגלה זה לאשתכחא ביה נייחא ולמעבד קן שכינתיה, ואז צפור מצאה בית ודרור קן לה בירושלים כסא השם, כמו שכתוב: בעת ההיא יקראו לירושלים כסא השם וכו', כשתתקן עולם העשיה בסגלת חבור שכל סודותיו בנויים על מספר קטן לתקן עולם העשיה.

(מתוך הקדמת כסא מלך)

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו מאתריהו בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקנא בהאי חבורא, דאתמר בה וכו', אבל על מארי קבלה אתמר (שם), לא תקח האם על הבנים, דלית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא כאלין מארי קבלה, ואלין עבדין לה דירה ולקודשא בריך הוא ופרחין עמה, בכל אתר דאיהי פרכת.

(תקוני זהר דף א:)

אמר רבי שמעון חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתכס עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ'ה ש'היה ה'וא שיהיה.

(תקוני זהר דף קי"א)

דבגין האי חבורא והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים, אלין אנון דאתמר בהון בנים אתם להשם אלהיכם. והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין

ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגי אין מתכנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד, כאנון כוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמא, ואתמר בהון והיה זרעך ככוכבי השמים. (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד').

(ה) בזכות הזהר תפרח ישועת ישראל

יש לחקר מדוע ספר הזהר הקדוש לא נתגלה בדורות הראשונים, ואיך נתגלה אחר כן בדורות הגרועים מהם וכו', אבל אחר שעבר אלף שנים מהחרבן שנשלמו שנת ד' אלפים תתכ"ח אז היה יכול לבוא, ובעוונותינו הרבים אשתהי אשתהי, וזה חטא נוסף לכלל, ובפרט על כל חטאים וחלול שמו יתברך ותורתו ונתגבר על היצר הרע מאד, יען כבר נתברר הרבה, ועתה הבררה ברגלים, וכמו שכתוב: בעקבות משיחא חצפה יסגא, שהוא התאוה שמתגברת בראותה כי כלתה אליה רעה, וכמו שבאר בארץ רבינו האר"י זכר צדיק לברכה, ומתגברת להחטיא, אבל פשל כחה בענין הרעות ותקף הצרות, כי כבר הברר הרבה כאמור מפי כבוד האר"י זכר צדיק לברכה, ולכן סמוך לדורות שאחר האלף שנה מהחרבן נתגלה אור הזהר להגן על הדורות, ושאם נזכה לעסק בסתרי תורה כדת מה לעשות, בזכות זה תפרס ישע ישועת ישראל. (חיד"א מערכת גדולים א' רי"ט)

מהרבי שמעון בן יוחאי ואילך התחיל להתנוצץ שני אלפי ימות המשיח, ומהבעל שם טוב ואילך התחיל להתנוצץ התגלות המשיח.

(רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, דף י"ב טור ד')

ו) על ידי הזהר יתבטלו כל הקלפות

וזהו דרש דרש משה, הינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאולה שלמה במהרה בימינו אמן סלה ועד.

(דגל מחנה אפרים, פרשת שמייני)

- פָּרָק ו -

אִפְשָׁר לְאָדָם שִׁיחִיָּה בְּקִי בְּשׁ"ס וּפּוֹסְקִים וּבָאוֹתוֹ זְמַן עִם הָאָרֶץ גָּמוּר

א) הַלְמוּד בְּכַתְבֵי הָאֶר"י זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָּה לֹא יִהְיֶה מִפְּנֵי
הַחֲקִירָה, אֲלֵא לְהַאִיר עַל נַפְשׁוֹ אֹר צַח וּמִצְחָצַח

בְּנֵי וְאָחִי, תַּרְגִּילוּ עִצְמָכֶם לִלְמֹד בְּדַבְרֵי הַזֶּהר וְהַתְקוּנִים
בְּשִׁקְיָה, וּמִי שֶׁלֹּא רָאָה אֹר הַזֶּהר מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ לֹא רָאָה
מְאוּרוֹת מִיָּמָיו וְלֹא טַעַם טַעַם הַתּוֹרָה. וְעוֹד, שֶׁהוּא מְטַהֵר הַנֶּפֶשׁ
וּמְצַכָּה אֶפְלוֹ אֲמִירָה בְּעֶלְמָא מִן הַשְּׁכֵתִים סְגֻלָּה וְתִקּוֹן הַנֶּפֶשׁ מְאֹד,
וּבִפְרֵט סֵפֶר הַתְקוּנִים שֶׁהֵם תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ מִכָּל פֶּגַם וְסִיג
וְחוֹלָא.

וּפְרוּשׁ הַמִּקְדָּשׁ מֶלֶךְ, פְּרוּשׁ שְׁלוֹ הוּא פְּרוּשׁ טוֹב, וְכֵן כָּל סִפְרָיו
הֵם קִדְשׁ וְרִאיוּיִן לִלְמֹד בָּהֶם, וְכֵן כַּתְבֵי מֶרֶן הָאֶר"י לֹא יִהְיֶה
לְמוֹנְדוֹ בָּהֶם שִׁיחִיָּה חוֹקֵר וּמִקְבֵּל, אֲלֵא לְהַאִיר עַל נַפְשׁוֹ אֹר צַח
וּמִצְחָצַח אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק לְהַדְלִיק נַפְשׁוֹ הַמְשֻׁכֶּלֶת וּבִקְדֻשָּׁה
וְטַהֲרָה לִיעוֹל בְּלֹא פְסוּפָא לְעֶלְמָא דְאַתִּי, מְשׁוּם דְּתַמּוֹן שְׁאַלְתָּא
שְׁאִיל לָנָא, וְחֻכְמָה בְּעֵין מִיָּנִיָּה, וְעַקֵּר הַלְמוּד לְאַנְהָרָא עַל הַנֶּפֶשׁ,
כְּמַבְאָר בַּזֶּהר וְאַתְנַהֲרִין בְּאֵילִין מְלִין אֶתְנַהֲרוּ בְּשִׁלְמוּתָא כְּמָא
דְּאַצְטְרָה, וְרַבֵּי אַבָּא אֶתְלַהֲיטוּ אֲנָפוּי כְּנוֹרָא, זֶהוּ עֵקֶר הַלְמוּד
הַמְאִירוֹת עֵינַיִם וּמְשִׁיבוֹת נֶפֶשׁ.

אֲבָל אֵל תְּדַמֵּי בְּנִפְשָׁךְ שׁוּם צִיּוֹר וְהַשְׁגָּה לִיתַּפֵּס אֵיזָה מֵהוּת
בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁוֹת, אֲלֵא יְדִיעוֹת מְצִיאוֹתֶיךָ וְלֹא מֵהוּת כָּלֵל בְּשׁוּם
דְּמִיּוֹן כָּלֵל חֲלִילָה וְחֲלִילָה. וְכִבֵּר הָאֶרְכָּנוּ בְּסִפְרָנוּ נְתִיב מְצוּוֹתֶיךָ דִּי
וְהוֹתֵר וּמִשָּׁם מֶרֶן הָאֶר"י זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָּה, אֵל יִפְתּוּךָ רַמִּי הַקּוֹמָה
קְרוּאֵי הַשְּׁאוּל הָאוֹמְרִים כִּי שֵׁם בְּמִקּוֹם הַנְּאֻצִּים הָעֲלִיוֹנִים יֵשׁ אֵיזָה

תפסיק להשיג שום מהות ומראות וגוונים או שום השגה וציור
 בחוש הגשמי, עבר על נפשם המים הזדונים, דברו בחוש הגשמי
 שום ענין השגה וציור במראות עליונים, רואה ואינו נראה, המתגאה
 על כל גאה, מלא כל הארץ כבודו, לית אתר פנוי מיניה, עין שם
 היטב. ועקר למוד של ספרים הפנימיות שיערי אורה, עץ החיים
 ופרי עץ חיים, זהר רקיע, קול ברמה, לקוטי תורה, ארבע מאות
 שקל כסף, אוצרות חיים, מבוא שיערים.

(הקדמת ספר עצי עדן על משניות)

ב) אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור

או יאמר, איזהו חכם, כמבאר בספר הקנה שאפשר שילמד
 אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור, עם
 נבל דקבילו אוריתא שהוא נובלות חכמה שלמעלה תורה, ואינו
 לומד ברזין דאוריתא שהוא חיות הפנימי של התורה, ומי שהוא
 למדן מפלג בקי בכל התורה ועוסק בפלפול של הכל שלא לשמה
 ואינו לומד לשמה להשיג נעם ערבות ידידות מתיקות התורה אשר
 זה אי אפשר להשיג אם לא בהסיר ממנו כל אות הזמן וערבות
 המרגש, וללמד בספר הזהר ובכתבי מרון אלקי האר"י, בעץ
 חיים ופרי עץ חיים ושער היחודים, במתיקות ונעם זיו
 השכינה שזה יקרא חכם, אבל למדן לפלפל בפלפול של הכל
 ומקים המצוות כאבנים על ראשו, זה נקרא נבל ולא חכם
 דקבילו אוריתא ולא חכימו.

ולכן בני אחי, אל ירע לבכם לומר לקשאפנה מכל מדות רעות
 ותאוות רעות אשנה, שמא לא תפנה ותלך בבושה וכסופא דאנפין
 לעולם עליון, כי אין לה חיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא
 בלמוד גמרא ופוסקים עם חכמת הזהר וכתבי מרון אלקי
 האר"י, על פי הקדמות מרון אלקי הרב ישראל בעל שם טוב
 זכר צדיק לברכה, וזה ישג לה לששתאבק בעפר רגלי צדיקים
 בעקבי הצאן, נדושין בעקב, ובעיון בספרי הכהן הגדול.

ואל תחוש על שיעבר עליך נסיונות מרורים לשעתן ומתוקים
אחר כך, **ודבק נפשך תמיד לפי השגתך בספר הזהר ובכתבי**
מרון האר"י מאד ביראה ואהבה והכנעה, שלא תהיה פונתך
חלילה להיות רב ורבי, כי זה הוא עבודה זרה ממש, כי די
בחסרון השלמות זה שתעסק בה מצד ערבות ידידות נעימות
חביבות דבקות נעם זיו השכינה, **כי באמת העקר הוא לעשות**
רצון בוראו ונחת רוח לפניו, אף שהוא בקטנות גמור, עפר ואפר,
אין ממש, ויסור ממנו כל המחשבות הטורדות וידבק נפשו לאור
עליון אל עולם ברור הוא וברור שמו לעשות נחת רוח, כתולע קטן
הרוחש על הארץ **אף שיהיה לך טעות, אף על פי כן הוא טוב.**

ולכן אחי ובני נפשות יקרות, מחכמה סתימאה הנדושין בעקב
חסידי עליון, גבוהים ורמים, **תדבקו נפשכם בספר הזהר,**
תקונים, זהר חדש, עץ חיים, פרי עץ חיים, מבוא שער, אוצרות חיים,
שערי היחודים, ארבע מאות שקל כסף, זהר
רקיע, קול ברמה, לקוטי תורה, ויחקקו על לוח לבכם ובהכנעה
גדולה ובאהבת ישראל.

והלמוד יהיה על פונה להשיג ערבות נעם זיו השכינה ולעשות
נחת רוח לא-ל עליון על ידי למוד זה, ותשיג יותר ממלאכי עליון על
ידי הכנעה. אבל אל תדמו **בנפשכם חלילה וחלילה שתשיגו**
איזה מהות בענינים נסתרים כאלה, חלילה, אף שרפי חיות
הקדש ומשה רבינו לא השיג מהות עניני הספירות, עין בזהר רקי"ע.

ואל יפתוך, בני חביבי, רמי הקומה קרואי השאול האומרים
ומדמים בנפשם כי שם במקום הנאצלים העליונים יש שום תפיסה
במחשבה להשיג דרך יחודים ומהותן מראות וגונים, דע, בני, שיעבר
על נפשם מים הידונים דברו דברים אשר לא כן על אדוני האדונים,
כי אין שם לא מראה ולא גון ולא תפיסה במחשבה בעודו
מלבש בגוף הארור הזה לבוש עכור בשם מהות בענינים כאלה,
רואה ואינו נראה, מתגאה על כל גאים ומשנה שכינתו על דכא ורוח
נשברה לב נשבר כאין ממש.

ואם תאמר למה אלמד ליגע עצמי אחר שסוף כל סוף אינו ידוע לי שום ענין ושום תפיסה, אל תאמר כך, אף שאינו ידוע לך מהות, אבל ידוע לך מציאותם שיש מציאות אורות, וכשאתה לומד ומכון בענינים אלו, נתעורר למעשה מציאות אלו ענינים, ומשם נשפע עליך אור מתוק להסיר ממך כל בחינות רע, ותאיר נפשך במעלות רמות בערבות ידידות התורה מתוקים מדבש ונפת צוף, ובלבד שיהיה בכונה טהורה בלב נכנע לב אמת בלי פגנות בלתי רצויות של שטותים, ודי בזה.

וזהו איזהו חכם, ולא נבל, הלומד מכל צדיק, אור זרוע לצדיק סודות ורזין דאורייתא.

(נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה א')

ג) מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם

כל המחלל, לא אמר כל מי שאינו מכבד, לאו כלל הוא, כי בדור הזה עקבות משיחא אמר מרן האר"י ורבינו ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה, שמצוה לגלות סתרי ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם. ולכן אמר המחלל שדורש בסתרי עליונים בהשגת שכלו ולא ממה שנתקבל פה אל פה מאליהו, או שמגלה רזין לרשעים ולאנשים ההולכים אחר תאוות עולם הזה המגשם, אזי גופו מחלל.

(נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה ו')

והלומד זקן, בסודות ורזין דאורייתא, רזין דעתיק יומין, זקן מלא רחמים, דומה לדיו כתובה על גר מחוק, שאינו נחקק כל כך במחו ומחשבתו ויכול לטעות בהם הרבה, כי נחקק חוזר כותב ונחקק. וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי, בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם ללמד ספר הזהר והתקונים כתבי מרן בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב ישראל בעל שם טוב זכר צדיק לברכה, והיו מבטלין

כָּל הַגְּזֵרוֹת רְעוֹת, וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִין שְׁפַע וְאוֹר עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, בֶּן
הַשְּׁפָעוֹת פְּשָׁטִיּוֹת, בְּנֵי חַיֵּי מְזוֹנִי, טַעְמוֹ וְרָאוּ כִּי טוֹב הָיָה מִמֶּשׁ,
חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תִלּוּי בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וּבִכְתָּבִי מֵרֶן לְלַמֵּד
בְּקִדְשָׁה וּבִשְׁמִיחָה וּבְנֶעֱם וּבִירְאָה וְאַהֲבָה כָּל אֶחָד לְפִי הַשְׁגָּתוֹ
וּקְדוּשָׁתוֹ, וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים כו'.

וְלוֹ עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הָרַע הַזֶּה שֶׁהַמִּינּוֹת גּוֹבֵר, הָיוּ לוֹמְדִין
עִם תִּינוֹק בֶּן תִּשְׁעָה שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים לְהַגִּיטָהּ בָּהּ, וְהָיָה
יִרְאֵת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתוֹ וְיִתְקַיֵּם.

(נוצח חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה כ')

בְּהַקְדַּמַּת אוֹר הַחֲמִיּה כָּתַב שְׁכָן אֱמֹר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
בְּעֶצְמוֹ, שְׁנַעְרִים קִטְנִים יִלְמְדוּ מִסּוֹד הַשֵּׁם, עֵין שֵׁם.

– פֶּרֶק ז – אֹר הַזֵּהר מִצָּנֶע בְּתִלְמוּד וּפּוֹסְקִים

(א) כָּל דְּבָרֵי הַתְנָאִים וְהָאֲמוּרָאִים יִסְדָּתָם בְּהִרְרֵי קֹדֶשׁ
מִסּוּד הַתּוֹרָה

זֵהר דִּהוּא נָהִיר לְאוֹרֵיתָא.

(זֵהר חֶלֶק א' דָּף ט"ז.)

וְכָל צָבָאָם דְּאוֹרֵיתָא, דְּכִינָאן דְּאוֹרֵיתָא מִסְאַבָּן דְּאוֹרֵיתָא.

(שָׁם דָּף מ"ז.)

רוּצָה לוֹמַר, שְׁעַל יְדֵי רִזִּין דְּאוֹרֵיתָא מְפָרְשִׁים וּמְבַאֲרִים עֲנִינֵי
הַטְמָאָה וְהַטְהָרָה שֶׁל הַתּוֹרָה.

סוּד הַדְּבוּר מוֹרָה עַל דְּבָרִים פְּרִטִּיִּים שְׁאֵינֻ מוֹרָה פֶּשֶׁט הַדְּבָר
בְּעֶצְמוֹ.

(אֹר הַחֲמִיּוֹה לִזְהַר שָׁם, בְּשֵׁם הַרַמ"ק זְכוּרֻנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא)

נִשְׁמַתָּא דְּאוֹרֵיתָא הִיא עֵיקָרָא דְּכָלֵּא אוֹרֵיתָא מִמֶּשׁ.

(זֵהר חֶלֶק ג' דָּף קנ"ב.)

רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין וְאֲמוּרָאִין, כָּל תִּלְמוּדָא דְּלֵהוּן, עַל רִזִּין
דְּאוֹרֵיתָא סִדְרוּ לִיה.

(שָׁם דָּף רמ"ד.)

מֵאֲרֵי קַבְלָה אֵינֻן מֵאֲרֵי תִלְמוּד.

(שָׁם, בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא, דָּף רנ"ד)

וּבִיּוֹה יִזְהִירוּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, כְּזֵהר הַרְקִיעַ דָּא הִלְכָה, דְּאִיּוֹה
קַבְלָה לְמִשְׁהָ מְסִינֵי.

(תְּקוּנֵי זֵהר בְּהַקְדָּמָה דָּף י"ד.)

או"ר אִיהוּ ר"ז כו', דַּהּהוּא אור דַּאֲתַמַּר בִּיהּ וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הָיָה אור בְּמוֹשְׁבוֹתָם, כְּגוֹנוֹא דָּא בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה הַזֶּהר בִּיהּ הָיָה
ר"ז, דַּאִיהוּ אור דְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא לְקַיִם כִּימֵי צַאֲתָךְ מֵאַרְץ
מִצְרַיִם אַרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

(תקונני זהר תקון כ"א - דף נ"ג:)

וְכוֹלְהוּ גַלְיִין לְאֵינוֹן דְּחֻמָּאן בְּאוֹרְחָא דְּאוֹרִיתָא בְּאַרְחַ קְשׁוּט.
 (זהר חלק ג' דף ו.)

וְלִית לָךְ מַלְה בְּאוֹרִיתָא, דְּלֹא רָשִׁים בָּהּ שְׂמָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה, דְּסֻתִּים וְגִלְיָא. בְּגִינֵי כֹה, סְתִימֵי דְּאוֹרִיתָא, קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין
יִרְתִּין לָהּ, וְאַתְגַּלְיָא בְּשַׁאֲר בְּנֵי עֲלָמָא.

(זהר חלק ג' דף ע"ב.)

ב) גִּלְיָא וְרִזִּין דְּאוֹרִיתָא יַחְדָּו יִהְיוּ תוֹאֲמִים

כַּמָּה חֲבִיבִין אֵינוֹן מְלֵי דְּאוֹרִיתָא. דְּכָל מַלְה וּמַלְה דְּאוֹרִיתָא
אֵית בִּיהּ רִזִּין עֲלָאִין קְדִישִׁין. וְהָא אֲתַמַּר דְּכַד יֵהֵב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אוֹרִיתָא לְיִשְׂרָאֵל, כֹּל גְּנִיזִין עֲלָאִין קְדִישִׁין כְּלָהוּ יֵהֵב לָהּ (וְכָלְהוּ)
 בְּאוֹרִיתָא, וְכָלְהוּ אֲתִיְהִיבוּ לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲתָא דְּקַבִּילוּ אוֹרִיתָא
 בְּסִינֵי.

(זהר חלק א' דף קפ"ז.)

בְּכָל אֵינוֹן מְלִין כו' רִזִּין וְסֻתִּרִין כְּאַסְקוּפָא (נ"א כְּאַסְפוּקָא) דָּא,
דַּאִיהִי מְלִיָּא מְכֻלָּא.

(זהר חלק ב' דף פ"ג:)

וְלִית לָךְ מַלְה בְּאוֹרִיתָא דְּלֹאוּ אֵית בָּהּ רִזִּין עֲלָאִין
וְקְדִישִׁין, וְאַרְחִין לְבְנֵי נָשָׂא לְאַתְתַּקְפָּא בָּהּ.

(זהר חלק א' דף ר"א.)

כָּלֵל הַדְּבָרִים כִּי גַם בְּפִשְׁטִים לֹא נִמְצָא יְדִינוּ וְרַגְלִינוּ בְּלִתִּי
סַעַד הַמְּקַבְּלִים, וְאַלְיָהֶם נִכְרַע אִפְּסִים וְיִפְתַּח לָנוּ בְּכָל אֵלֶּה הָעֵינִים.

(ספר החנוכה פרשת תרומה)

רבינו בחיי תלמיד הרמב"ן [רבינו משה בן נחמן] כותב על אלו שלא זכו להפגש אל חצר הקדוש הפנימית, שלא הבינו פנימיותו של ענין, ולא לקחו מנהו רק נגלהו, וכתב שם על הרמב"ן, שהוא הורה לנו את הדרך אשר נעלה בה, ובדרך אמת הנחנו, הוא אשר הצדיקנו, וזכנו ושהחנינו, מאשר לקחו אנוני שמץ מנהו והציצו רעיוני, פעם אבאר פעם ארמוז ויצא כפרק מלפני, כי ממחצב העליונה נחצב, לפני חשוכים בל יתצב, לפני מלכים יתצב, המה חכמי התורה אשר באו לפני ולפנים, רזי עליונים צפונם, והשיגו בחדרי הכתוב סודות נשגבים.

(רבינו בחיי)

מי שזכהו השם בחכמת האמת יודע מעלת פשטי התורה וּשְׁכַל דברי הש"ס בנוי על סודות התורה, כידוע ליודעי חן.

(שאלות ותשובות דברי חיים חלק ב' יורה דעה סימן מ"ז)

בכל רזין סתימין כו' איהו בר נש שלים, בעל תורה ודאי, מארי דביתא.

(זהר פרשת משפטים, בסבא, דף צ"ט:)

הא למדת, שכל מי שאיננו לומד קבלה אינו בעל תורה שלים.

(מקדש מלך לזהר, פרשת משפטים שם)

קבלנו מרבנו הגדול זכרוננו לברכה [הג"ר א'], שחלילה לומר שהסוד האמתי יסתור הדין המסכם להלכה פסוקה, רק שהאחרונים לא ירדו לעמק החכמה הזאת.

(עלית אליהו על הג"ר א')

ידע, כי עקר פונת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור הזהר היה לה, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחודה בבעלה יחוד גמור על ידי החבור הזהר כמה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות התורה שזהו גורם ליחד קודשא בריך הוא ושכינתא על ידי הסוד שהוא סוד ר"ז

בְּגִימָטְרִיא או"ר, וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לוחטים בכל עת ובכל שעה נגד מדת הקדשה, והשמות הקדושים הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות בין אמות העולם הנקרא חיוון בישין אריות ודבין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורמח, והם בחינת סודות כדי להצילם מרעתם על ידי חבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי לתן סעדא לשכינתא. והנה כל אלו שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים.

(חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד)

ג) הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה פלה, ונענש

כל התורה פלה, חלק הנגלה והנסתר, הכל אחדות אחד, והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה פלה ונענש, כי הדוחה חלק מן האחדות כאלו דוחה פלו. ומכל שכן המלעיג על דברי חכמים העוסקים בחכמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב בספר הקנה לו חכמו ישפילו זאת, כי הלומד כל התורה פלה לא נקרא חכם רק למדו, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'.

וזה שכתוב הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבנושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה פידוע, ואינו חפץ באו"ר התורה, כי או"ר גימטריה ר"ג, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת השם שנקרא יום, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות פלו ומתחייב בנפשו, מה שאין כן אם חפץ גם בחלק הנסתר שבתורה, הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפירש האלשיך, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאלו תופס פלו כו'.

(תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים. וכן כתוב בספרו פתנת פסים פרשת קדושים)

**(ד) בְּשִׁלּוּמֵי־דָם נִגְלָה דִּתְּוָרָה, אָנוּ מִדְּבָרִים עִם נִשְׁמַת
וּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה**

הַנִּסְתָּרוֹת לַהֶשֶׁם אֱלֹקֵינוּ וְהַנִּגְלָת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת
אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְצָרִיךְ לְהִבִּין, מֵהוּ הַרְבּוּי בְּתַבְתּ כָּל דְּבָרֵי
וְגו'. אִךְ שֶׁהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ לְלַמֵּד הַנִּגְלָה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְצָרִיךְ
שֶׁתִּדְּעַ, לְמַשָּׁל, כְּשֶׁאֲתָה מִדְּבַר עִם אָדָם אֶחָד, עִם מִי אֲתָה מִדְּבַר,
הֲלֹא עִם נִשְׁמָתוֹ וְחַיּוּתוֹ, וְהִרְאִיָּה, שֶׁבְּצֵאת נִפְשׁוֹ כִּי מֵת, וְדָאִי לֹא
תִּדְּבַר עִמּוֹ, כִּי כְּשֶׁאָנוּ לּוֹמְדִים הַתּוֹרָה הַנִּגְלִית צָרִיךְ שֶׁנִּדְעַ שֶׁאָנוּ
מִדְּבָרִים עִם הַנִּשְׁמָוֹת וְהַחַיּוֹת שֶׁל הַנִּגְלָה שֶׁהוּא הַנִּסְתָּר דִּהְיִינוּ
מֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נִשְׁמָה לְנִשְׁמָוֹת, וְהוּא יִתְבָּרַךְ הַחַיּוֹת
שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (אֲבוֹת פָּרָק ג') הֵן הֵן
גּוֹפֵי תּוֹרָה שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וְשֶׁבְּעַל פִּה, וְכָל הַמִּצְוֹת הַנִּגְלֹת הֵן
הֵמָּה הַגּוֹף שֶׁל הַתּוֹרָה, וּמִכֶּרֶח לְהִיּוֹת בִּהֵן הַחַיּוֹת וְהַפְּנִימִיּוֹת, דִּהְיִינוּ
הַרְזִין דְּאוֹרִיתָא שֶׁהוּא מֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּנְזָכַר לְעִיל, וְצָרִיךְ לִיַּחַד הַגּוֹף
עִם הַנִּשְׁמָה אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, דִּהְיִינוּ שֶׁצָּרִיךְ לִיַּחַד הַגּוֹף עִם
הַנִּשְׁמָה שֶׁהֵם הַרְזִין דְּאוֹרִיתָא וְכו'.

וְכֵן בְּמִצְוָה צְרִיכִים אֲנִיחָנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה שֶׁהוּא הַנִּגְלָה,
וְהַנִּסְתָּר דִּהְיִינוּ הַסּוּד שֶׁל הַמִּצְוָה הִיא הַנִּשְׁמָה וְהַחַיּוֹת שֶׁלָּהּ שֶׁהוּא
מֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן כְּשֶׁעוֹשֶׂה בְּלֹא כּוֹנֵה הוּא כְּגוֹף בְּלֹא נִשְׁמָה, כִּי
מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה הוּא הַגּוֹף, וְהַכּוֹנֵה שֶׁהוּא הַסּוּד הוּא הַנִּשְׁמָה
וְהַחַיּוֹת שֶׁל הַמִּצְוָה, וְצָרִיךְ לִיַּחַד הַגּוֹף עִם הַנִּשְׁמָה, וְזֶה נִקְרָא יַחֲוֹד
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהּ, שֶׁמִּיַּחַד הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהוּא הַגּוֹף עִם
הַנִּשְׁמָה וְהַחַיּוֹת שֶׁהוּא הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ וְנַעֲשֵׂה יַחֲוֹד
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כּו'.

(מֵאוֹר עֵינַיִם לְהִרְבֵּי הַקְדוּשָׁה רַבֵּינוּ מִנְחֵם נַחֲוִים מִטְשֶׁרֶנוּבִּיל זְכוּתוֹ יָגוֹן עָלֵינוּ אָמֵן, פְּרִשְׁת
בְּהַעֲלֵתָךְ)

**(ה) עַל יְדֵי סוּד הַתּוֹרָה יִדְעַ לְהַבְחִין בֵּין אִסּוּר לְהֵתֵר
וּמֵאֵן דְּמִנַּע רָזָא דְּעִקְרָא דְּתֵרֵי תּוֹרוֹת, כְּאֵלוֹ אֶהְדֵּר עֲלֵמָא
לְתֵהוּ וְבֵהוּ.**

(תקוני זהר תקון י"ט - דף ל"ח.)

כל אלו הנרמזים הנה על פי הקבלה ורזין דאורייתא, וזהו עקרה
של תורה, ולפי הסוד שהיה מקבל בידיעת התנאים
והאמוראים, כן חברו השתי תורות להדדי, דאם לא כן יכולין
להפך הכל.

(ספר הקנה, הובא באור ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרוננו לחיי העולם הבא, על
התקונים שם)

יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ז),
הכא רזא לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בין אסור
והתר כו'.

(תקוני זהר תקון מ' - דף פ.)

פרוש, כי על ידי סוד ורזא דתורה יודע לחבר תורה שבועל פה
עם תורה שבכתב, להפריש בין אסור להתר, וכמו שכתוב בספר
הקנה, דמי שרוצה להיות מורה הוראה בתורה צריך לידע
בסוד התורה למה זה כשר וזה פסול. וזה שכתוב בזהר: כל
תלמודא דלהון, על רזין דאורייתא סדרו ליה. כמו שכתוב
בקנה, ועל ידו מפרשים הלמוד בגמרא כו', כי כל ההתר הוא מצד
הרחמים, וכל אסור הוא מצד הדין.

כבר נודע אשר מארי דתלמודא סדרו דבריהם על רזין
דאורייתא, והראשונים העלימו דבריהם.

(פרי קדש הלולים דף ב.)

(ו) אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה

ואתה שלמה בני דע את אלהי אביך ועבדהו בלב שלם.

(דברי הימים א' כ"ח, ט)

**אי בר נש לא אשתמודע ההוא דיהיב ליה אורייתא, ומני
ליה לנטרא לה, איך דחיל מניה ועביד פקודוי.**

(תקוני זהר בהקדמה דף ו.)

לִית סְכֻלְתָּנוּ לְאַשְׁתְּמוּדָע בְּשִׁכְיִנְתָּא כְּאַלִין מְאֲרִי קִבְלָה.
(תְּקוּנֵי זֶהר בְּהַקְדָּמָה דְּא' עֲמוּד ב')

– פֶּרֶק ח – סִגְלַת סֵפֶר הַזֹּהַר

(א) הַזֹּהַר מְקוֹר לְכָל סִפְרֵי הַיִּרְאִים

סֵפֶר הַזֹּהַר בּוֹ דְּבוּק נִפְשֵׁי עַד אֲשֶׁר בְּשִׁכְבִּי וּבִקְוָמִי בּוֹ נִקְשְׁרֵתִי, לֹא נָח וְלֹא שָׁקֵט לִבִּי, כִּי בְּאַמֶּת הַסֵּפֶר הַלְּזָה יָדוּעַ וּמִפְרָסֵם סִגְלַת עֶסְקוֹ בּוֹ, וְהוּא מְקוֹר לְכָל סִפְרֵי יִרְאִים, וּמִמֶּנּוּ נֹבְעִים כָּל הַמוֹסָרִים וְאַהֲבַת הַשֵּׁם הַתְּמִימָה וְכו'.

(מִתּוֹךְ מִכְתָּב בַּעַל עֵטֶרֶת צְבִי לְרַבּוֹ הָרַב אֲבִרְהָם יְהוֹשֻׁעַ הַעֲשִׁיל מֵאַפְסָא זֶכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה)

(ב) רָאוּי לְלַמֵּד הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים עִם תִּינוּקוֹת בְּנֵי תִשְׁעָ, פְּדִי שִׁירָאֲתָם תַּהֲיֶה קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתָם

לֹו עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הָרַע הַזֶּה שֶׁהַמִּינוֹת גּוֹבֵר הֵיוּ לּוֹמְדִין עִם תִּינוּק בֶּן תִּשְׁעָה שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים לְהַגִּיט בָּהֶם, וְהָיָה יִרְאֵת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתוֹ וַיִּתְקַן.

(נוֹצֵר חֲסֵד עַל מַסַּכַּת אֲבוֹת פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה כ')

(ג) קְרִיאַת הַזֹּהַר, אֵף עַל פִּי דִלָּא יָדַע מֵאִי קָאֲמַר, הוּא תִקּוּן לְשִׁכְיִנָּה הַקְּדוּשָׁה וּלְנִשְׁמָתוֹ

צָרִיךְ לִקְרוֹת בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וְכו' אֵף עַל גַּב דִּלָּא יָדַע מֵאִי קָאֲמַר, כִּי תִקּוּן גָּדוֹל וְעֶצוֹם מְאֹד לְמִטְרוּנִיתָא וּלְנִשְׁמָתוֹ כִּנּוּדַע מִכְּמָה טַעֲמִים.

(תִּקּוּן לִיל שְׁבוּעוֹת לְהַרְבֵּי רַבֵּינוּ מֹשֶׁה זְכוּתָא בְּסוּף סֵפֶר טוֹב הָאֲרָץ לְמוֹרִינוּ הָרַב נִתֵּן שְׁפִירָא)

(ד) הלומד זהר, אף על פי שאינו מבינו, הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו – 'תושיע הוי"ה' עם השתי תבבות ושתי הפוללים, בגימטריא 'זה"ר תקוני"ם'

הלומד הזהר, אפלו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא מפיו, הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו. וכך אמרו קמאי וסמכוהו אקרא ודגלו עלי אהבה, אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו. ועין בהרב חיד"א בקונטרס טוב עין בשם ה"א ז"א וכו'.

ולפי זה יתפרש לרמז לו, דאף על גב שאדם הוא כבהמה ואינו יודע לקרות, עם כל זה משמיה יכפלו לו שכתו. ויש רמז בפסוק (תהלים לו ז) 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה', דתבבות 'תושיע הוי"ה' עם התבבות ושתי כוללים של תבבות יעלו כמספר תבבות 'זה"ר תקוני"ם' בדקדוק צ"ח.

(הקדמת המוציאים לאור ספר התקונים דפוס ליוורנו)

(ה) ללמד זהר ותקונים או זהר חדש קדם התפלה

קדם התפלה למעט בדבור כל מה דאפשר, וללמד איזה ענין בזהר הקדוש או בתקונים או בזהר חדש.

(סדר היום ואזהרות הקדש בספר בית אהרן)

(ו) זהר הכנה לתפלה

הבעל שם טוב צוה לאנשיו שקדם כל תפלה ילמדו מאמר זהר ותקונים.

(לקוטי תורה (טשננביל) הדרכה ז', דף ט' טור ג')

(ז) למוד הזהר מועיל לתשובה באמת

וירבה בימים אלו [ימי אלול] בצדקה ובלמוד זהר ותקונים ותהלים.

(מורה באצבע סימן ח' קטע רמ"ח)

**ח) למוֹד סֵפֶר הַזֶּהָר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד, בְּשֹׁגֶם לֹא יָדַע
מֵאִי קָאָמַר וְאַף שִׁיטָּעָה בְּקִרְיָאָתוֹ**

**לְמוֹד סֵפֶר הַזֶּהָר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד, בְּשֹׁגֶם לֹא יָדַע מֵאִי
קָאָמַר וְאַף שִׁיטָּעָה בְּקִרְיָאָתוֹ.** וְהוּא תִּקְוָה גְּדוֹל לְנִשְׁמָה, לְפִי שֶׁהִגֵּם
דְּכָל הַתּוֹרָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּל מְקוֹם נִתְלַבְּשָׁה
בְּכַמָּה סְפּוּרִים, וְאָדָם הַקּוֹרֵא וּמִבֵּין הַסְפּוּרִים נוֹתֵן דַּעְתּוֹ עַל פֶּשֶׁט
הַפְּשׁוּט, אֲבָל סֵפֶר הַזֶּהָר מִן הַסּוּדוֹת עֲצָמָן בְּגִלּוּי, וְהַקּוֹרֵא יוֹדֵעַ שֶׁהֵם
סּוּדוֹת וְסִתְרֵי תּוֹרָה אֲלֵא שְׂאִינוּ מוֹכֵן מִקְצֵר הַמַּשְׁיֵג וְעִמָּק הַמַּשְׁגֵּג.
(שם סִימָן מ"ד)

צָרִיךְ לָשׁוּב בְּאַמֶּת עַל חֲטָאוֹת נְעוּרִים וּלְהַתְעַנּוֹת חֲמִשָּׁה שָׁנִים
רְצוּפִים יוֹם אֶחָד בְּשָׁבוּעַ וְכו', וְלִהְיוֹת נְעוּר כָּל לַיִל שֶׁשִּׁי וְלִלְמַד
בְּאוֹתוֹ לִילָה תנ"ך, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, זוֹהַר, רֵאשִׁית חֲכָמָה, תְּקוּנִים, עֵין
יַעֲקֹב וְכו'.

(לְקוּטֵי תּוֹרָה (טְשֶׁעֶרְנַאבִּיל) הַדְּרָכָה א')

אָדָם שֶׁפָּגַם וְנִפְסַק הַחֶבֶל שֶׁהוּא קָשׁוּר, כַּמֶּאֱמָר "יַעֲקֹב חֶבֶל
נִחַלְתּוֹ", וְלִבּוֹ מְטַמֵּטֵם וְאִינוּ יָכוֹל לְדַבֵּר דְּבוּרִים זָכִים, אָז צָרִיךְ
לְהִתְבּוֹנֵן מִגְּדִלוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ אֵיךְ שֶׁמִּמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל
עֲלָמִין וְלִית אֶתֶר פְּנוּי מִיָּגִיה.

וְזֶהוּ "יִרְאֵת הַשֵּׁם רֵאשִׁית דַּעַת", דַּעַת הִיא לְשׁוֹן הַתְּבוֹנָנוֹת
וּבִינָה לְבָא, זֶהוּ חֲכָמָה בְּלִב. וְעֵקֶר הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב שְׁצוּהָ לְאַנְשֵׁיוֹ שֶׁקֵּדָם כָּל תְּפִלָּה וְלִמְדוֹ
מֵאֲמַר זֶהָר וְתְקוּנִים וְכו'.

(שם הַדְּרָכָה ז')

**ט) כָּל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבוֹיֹת לֹא יִסְפִּיקוּ לְבִאֵר סוּדוֹתָיו
וְרִמְזוֹתָיו שֶׁל סֵפֶר הַתְּקוּנִים אֲשֶׁר לֹא יְכִילִם הִרְעִיוֹן**

**עַל סֵפֶר הַתְּקוּנִים לְבַד לֹא יִסְפִּיקוּ אֲלֵפִים סְפָרִים לְבִאֵר
עֲצָם רַבּוּי הַסּוּדוֹת שֶׁשֵּׁשׁ שָׁם, אֲשֶׁר לֹא יְכִילִם הִרְעִיוֹן, כִּידוּעַ לְכָל**

גדלות קדשת התקונים הקדוש, אשר כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמזותיו.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן רפ"ה)

(י) בספר התקונים כלולים כל החכמות שבעולם

הפליג מאד כמה פעמים בשבח גדלות קדשת התקוני זהר. והיה רגיל לעסק בו ביותר גם בכל השנה אפלו שלא בימי אלול. ואמר, **שספר התקונים כלולים כל החכמות שבעולם וכו'.**

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן קכ"ח)

בלמוד הזהר היה בוכה הרבה עד שיזכה להבין.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן ח')

(יא) הזהר קדוש ונורא, אף אין ערפו בהתקונים

פעם אחת אמר כמתמיה, אצל העולם הכל שוין, ספר הזהר והתקונים. והמוכן מדבריו היה, שבאמת יש חלוק גדול ועצום בין ספר הזהר הקדוש ובין ספר התקונים, **אף על פי שספר הזהר הוא קדוש ונורא מאד, אין לו שום ערך נגד קדשת וסודות של ספר התקונים.**

(חיי מוהר"ן רבינו נחמן מברסלב, שני"ט)

(יב) על ידו יכולים לראות נעם השם

כתיב **"מבשר"י אחזה אלוה"**, ראשי תבות מ'תורת ר'בי ש'מעון ב'ן י'וחאי.

(בית אהרן, ל"ג בעמר)

(יג) לשונו מזכר הנשמה

מי שלא זכה להבין הזהר, אף על פי כן ילמד, **כי הלשון של הזהר מזכר הנשמה.**

(אור צדיקים להרב מאיר פאפריש, סימן א' סעיף קטן ט"ז)

יד) סגולה להנצל מחכמות חיצוניות

כל ספר הזהר מיסד על מוסרים גדולים עד אין שעור, ובפרט להיות מרפבה ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתו, ומעיר עיני ישנים מתרדמתם, ומסיר לב האבן, אם אבן הוא נמוח, וגם הוא סגולה להנצל ממים הזדונים, מים המרים המאירים, חכמת החיצוניות, וכל הטועם ממנו יטעם בעצמו אשר אין חכמה בעולם כחכמת עמקו, סתרי טעמי תורה, וכל החכמות מבלעדה לאפס ותהו נחשבו.

(מורינו הרב רבי צבי אלימלך מדינוב זכר צדיק לברכה בספרו סור מרע ועשה טוב)

טו) סגולה לטהר הנשמה

על דרך דאיתא שלשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאמר, כמשל הנכנס לחנות של בשם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו.

(דגל מחנה אפרים בלקוטים, דבור המותחיל ישקני)

ילמד בספרי קבלה, ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים, כי הם מסגלים לטהר הנשמה.

(סדור האר"י זכרוננו לברכה "קול יעקב" לרבי יעקב קאפיל זכרוננו לברכה, בסדר פנות הלמוד)

אמר הבעל שם טוב זכרוננו לברכה: בג' דברים הפלל הפך ממה שאמרו אחד המרבה ואחד כו' ובלבד שיכנו, אלא אחד המכנו כו' ובלבד שירבה, אמירת הזהר מסגל לנשמה, שקידת מקואות מטהר הגוף, נתינת צדקה, אמרו רבותינו זכרונם לברכה: הנותן סלע לצדקה בשביל שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, דעל כל פנים מחי' את העני.

(ספר נתיב רש"י בשם "מורי", הלא הוא הרב הצדיק רבי הלל מפאריקש)

יעסק בספר הזהר אף על גב דלא ידע ולא מבין מאי קאמר, מכל מקום הלשון של הזהר מסגל לשכינתא ולנשמתא לקרא בו יותר מכל עסק התורה.

(תקון ליל הושענא רבא, ספרי יראים)

וּכְמוֹ שֶׁשִׁמְעֵנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתִּנְיָא)
בְּלִיאָזְנִי, שֵׁשׁ בְּחִינַת טְמֵטוֹם הַמֶּלֶךְ וְכוּ', וּלְזֶה מוֹעִיל קְרִיאַת
דְּבָרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ אֲף דִּלָּא יָדַע מֵאֵי קֶאֱמֹר.

(חנה אריאל, להרי"א מהומיל, שמות עמוד ס"ד)

טז) אֲף מִי שֶׁלֹּא יָבִין הַזֹּהַר יִלְמֹד בְּכָל יוֹם

אֲף מִי שֶׁלֹּא יָבִין הַזֹּהַר יִלְמֹד בְּכָל יוֹם דְּבַר מָה, כִּי הַלְשׁוֹן הוּא
מְסַגֵּל לַנִּשְׁמָה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפשט)

יז) לְהַנְצִיל מִמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת בַּעַת הַתַּפְּלָה

שִׁמְעֵנִי מִמַּהֲרָ"ם הַלּוֹי יָפֵה שֶׁאֱמַר בְּשֵׁם אֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן (בַּעַל
הַתִּנְיָא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוֹמִים: סִגְלָה לְמַחְשְׁבוֹת זְרוֹת בַּעַת
הַתַּפְּלָה הוּא ג' דְּרָכִים וְכוּ', וְכֵן סֵפֶר הַזֹּהַר הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לַנִּשְׁמָה
אֲף עַל פִּי דִּלָּא יָדַע מֵאֵי קֶאֱמֹר, וְלָכֵן כִּיּוֹן שֶׁג' דְּבָרִים אֵלּוּ אֵינָם
צָרִיכִים כְּנֻנָּה, לָכֵן מוֹעִילִים לְטַהֵר הַמַּחְשְׁבָה מִמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת.

(ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמו"ר חב"ד, עמוד תכ"ו)

שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה דְּבָרִים הֵם לְהַסִּיר כָּל הַמוֹנָעִים בַּתַּפְּלָה וְכוּ', וְהַג'
הוּא עֶסֶק וְלִמּוּד דְּבָרֵי מוֹסֵר הַנִּמְצָאִים בַּזֹּהַר מִלְשׁוֹן הָאֲרָה,
שֶׁמֵּאִיר בְּמָקוֹם הַחֲשׁוֹךְ שֶׁהוּא חֲכָמַת אֱמֶת.

(לקוטי תורה פרשת תבוא)

יח) הַרוּצָה לְהַתְּדַבֵּק בְּקוֹנוֹ יִדְבֵּק בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ

שִׁמְעוּנִי אַחֵי וְרַעֲי, הַחֲבָרִים הַמִּשְׁתַּדְּלִים וּמִבְקָשֵׁי אֱמֶת אֲמַתַּת
עֲבוֹדַת הַלֵּב, לַחֲזוֹת בְּנֶעֱם הַשֵּׁם וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח
וְתִדְבֵּק בְּסֵפֶר הַזֹּהַר, כֹּאֲשֶׁר יָדוּעַ וּמִפְּרָסָם סִגְלַת סֵפֶר הַזֹּהַר
וְכוּ'.

(ספר סור מרע ונעשה טוב)

(יט) **מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר בחוץ
לארץ ודומה כמי שאין לו אלקי**

ותאמין לי אחי, מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר
בחוץ לארץ ודומה כמי שאין לו אלוה"י, אחר שהתאוות
מתגברים והיצר מסית ומכניס באדם ספקות בהאמונה, אבל
המשים נפשו בכפו ועוסק בחכמה וכו' ובהזהר להבין, נתבשר
בלב כל חכם לב השגת החכמה ויראת שמים הרוממת צח וצלול
ואמת, ולא ישאר לו שום ספק בדרכי השם המפליא פלאות,
ויעמד על עקרי ענייני אלוהות אלקי ישראל, ולא ישאר לו שום ספק
וקושיא כלל.

(ספר סור מרע ונעשה טוב)

(כ) ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר

ותכלית הדברים, כשתדבק נפשך בספרי יראים, שתראה בכל
עת חיובך לבוּרָא כָּל עֲלָמִין, ובפרט בספר הזהר עיקרא דכולא,
והוא ילהב לך בשלהובא דאשא, ספר הזהר הוא המפתח והוא
הסוגר.

(ספר סור מרע ונעשה טוב)

(כא) יזכה לתקן נפש רוח נשמה

הנה מרגלא בפומיה דרבינו מזידיטשוב לומר תמיד לאנשי
שלומנו ותלמידיו ולכל באי ביתו, כי רק הלמוד הקדוש הזה הוא
שדברה תורה שהוא מגן ומחסה נגד המקטרגים ונגד היצר
הרע, שיזכו לתקן את נפש רוח נשמה שלהם, נקי ובר מכל סג
ופגם, לטהר ולקדשם בקדשה עליונה.

פעם שאלו רבינו לאחד התלמידים החשובים, מדוע לא לומד
בהר הקדוש והתקונים ובכתבי האר"י זכרוננו לברכה, וענה בשברון
לב: רבי, מה אעשה כי ללמוד הקדוש הזה צריכים קדשה יתרה
וטהר גברא, ואני אין בי זאת, ואיך אוכל לגשת לקדש קדשים
ללמד. ואמר לו רבינו: אם אינך עוד קדוש וטהור, צא ולמד

למוד הקדוש הזה ותדבק בו וכוזה ראה וקדש, ואז תתקדש ותתטהר, כי אי אפשר בדור הזה להשיג דבר מה בלעדזה.

(הקדמה לספר צבי לצדיק)

**כב) על ידי הזהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה נעשה
האדם פבריה חרשה**

למדן משפה ולחוץ לא יטעם לעולם אור התורה ולא
יתחדש לו שום אור, וכל החדושים שסובר כמחדש בספרות זרות
וגרסות בהבל הבלים הם הפך הלכה אמיתית ולטהר את הטמא וכו',
וזהו שהוא מאיר העינים מתוך לנפש ישראל המשפלת,
שיתחדש לו בכל עת רגע אור חדש ממש עד שנעשה בריה
חדשה על ידי הזהר ומרן האר"י זכרוננו לברכה.

(היכל הברכה, דברים דף כ"ח)

כג) על ידי למוד בתקונים הבין שנמתקו כל הדינים

כאשר התעוררתי בחצות הלילה וראיתי שאגרת אחת מונחת
לפני, אשר בעוד חבלי שנה על עיני לא יכלתי לקרותו, עד אשר
למדתי תורת בספר תקוני הזהר הקדוש, והוא עד מחצית שעה
שתים, ואז נזכרתי לקרות האגרת של מעלת כבוד תורתו, והבינתי
על ידו מאמר הזהר הנזכר שנמתקו כל דינים וכו'.

(ספר עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרוננו לחיי העולם הבא, לקוטים בסופו)

כד) סגלה לבעל עסק שיהיה רב למודו בזהר הקדוש

בנדון שאר הלמוד יהיה בזה האופן, מי שהוא בעל עסק גדול
יהיה רב למודו בזהר הקדוש, אף כשאינו מבין, כי מה אכפת ליה
שאינו מבין, אפלו הכי הוא סגלה.

(מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

כה) סגלתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים

כבר קדמוני רבנן תקיפי לקדושים אשר בארץ המה בנהירן
להו שבילי דנהר דע"ה, להודות ולהלל ולשבח בשבח המגיה

בזהר הרקיע על ספר הזהר הקדוש לעיני כל ישראל לכל דיירי ארעא, הלא לאמונה גברו באר"ש טובה ורחבה מכאן מודעא, המה בחכמתם גלו לנו רז זה כי יקרא בספר התורה זה קריא"ה נאמנה, קול שישנו בלמידה, לו נתנה פריע"ה, הנה שכרו אתו בית ק"ל, ומצאנו לעולם שלימו טוב בתשלומי כפל ארבעה, ואף כי אין איש בביתו לחם ושמלה, ולא נהירן ליה שבילין דשמיא כשבילין דארעא, מכל מקום זה חלקו מכל עמלו, יעשה לו סגלה ונפשו ל"ו חיה, לאור באור החיים הנצחיים, יהיב רחמנא שבועא.

(מתוך לשון הסכמת הרבנים דקהלה קדושה ליוונו לספר הזהר דפוס ליוונו)

ענין למוד פנימיות התורה שהאריכו בזהר ותקונים ובעץ חיים בחיוב למוד זה, וכמו שכתב בספר ראשית חכמה בהקדמה ובשל"ה במסכת שבועות שלו בפרק נר מצוה הפליג מאד במעלת למוד זה... והנה בכלל מקרא הוא גם כן למוד פנימית התורה, שהרי מדרש הזהר הוא על פסוקי התורה.

(לקוטי תורה פרשת ויקרא דף ה:)

- פֶּרֶק ט - כָּלֵם חַיִּיבִים לְלַמֵּד זֶהָר

(א) הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה לֹא קָצַב זְמַן לְהִתְחַלֵּת לַמּוֹד
תּוֹרַת הַח"ן

מֵה שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם חֲכָמֵי הָאֲמֶת, שֶׁלֹּא לְלַמֵּד קִבְלָה קִדְּם שְׂיֵהָא
בֶּן אֲרַבְעִים לְבִינָה, הִנֵּה יָדוּעַ מֵה שֶׁכָּתַב הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל
(בְּהַקְדָּמָתוֹ לַעֲץ חַיִּים), שֶׁסִּפְרֵי הַקִּבְלָה שְׁאֲחֵר הָרַמְבַּ"ן זְכוּרֵנוּ
לְבִרְכָּה אֵל תִּשְׁלַח יָדָךְ אֲלֵיהֶם.

וַיִּתֶּרָה מִזֹּו כָּתְבוּ הָרַבָּנִים הַקְדוּשִׁים, גְּדוּלֵי חֲכָמֵי הָאֲמֶת, רַבֵּינוּ
שְׁלוֹם שְׂרָעֲבִי [הַרְש"ש הַקְדוּשׁ] וְחִבְרוּ הָרַב חַיִּים יוֹסֵף דָּוִד אֲזוּלָאִי
[חִיד"א] זָכָר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבִרְכָּה, שֶׁאֵין לְלַמֵּד בְּשׁוּם סִפְרֵי מְקַבְּלִים
וְאֵין לְסַמֵּךְ כָּל מֵה שֶׁכָּתְבוּ הַמְקַבְּלִים הָרִאשׁוֹנִים וְלֹא אַחֲרוֹנִים
וְאִפְּלוּ בְּדַבְּרֵי שְׁאֵר תַּלְמִידֵי הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה, רַק בְּעֵץ חַיִּים,
מִבּוֹא שְׁעָרִים וּשְׁמוֹנָה שְׁעָרִים, שֶׁאוֹתָן סִדֵּר מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל
וּבְנוֹ הַקְדוּשׁ מוֹרִינוּ הָרַב רַבִּי שְׁמוּאֵל וַיִּטָּאֵל זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה לַחַיִּי
הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם כָּסֶלֶת נִקְיָה.

וּפּוֹק חֲזִי, שֶׁהֵבֵאנוּ לְעֵיל הָרַבָּה בְּשֵׁם הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה
שֶׁהוּא חוֹב קְדוּשׁ לְלַמֵּד חֲכָמַת הַקִּבְלָה, וְהָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה
לֹא נָתַן לָזֶה זְמַן, שְׁעוֹר וְקַצָּבָה לְשָׁנִים.

וְגַם הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרֵנוּ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּהַקְדָּמָתוֹ
לַעֲץ חַיִּים מְרַעִישׁ עוֹלָמוֹת בְּחוֹבַת לַמּוֹד חֲכָמַת הַקִּבְלָה, וְאֵינוֹ
נוֹתֵן זְמַן לְשָׁנִים.

וְיָדוּעַ בְּשֵׁם הַמְקַבֵּל מוֹרִינוּ הָרַב רַבִּי חַיִּים שְׁאוּל דְּוִיף הַכֹּהֵן
[הַשֵּׁד"ה] זָכָר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבִרְכָּה שְׁאֲמַר, אֲשֶׁר חָבַל שְׁכַמָּה גְּדוּלִים
וְקְדוּשִׁים וּפּוֹסְקִים שֶׁהִיוּ בְּחוּצָה לְאֶרֶץ, שֶׁבְּמִקְוֵמוֹתֵיהֶם אֵז לֹא

הגיעו השמונה שערים הקדושים והטהורים, ולו היתה להם הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה על שער ההקדמות, לא היו כותבים ומתנגדים כל כך נגד למוד חכמת האמת.

(ב) למוד תורת הסוד בלי טהרה מביא לאפיקורסות

וזהו עצמו עוון הערב רב שאמרו למשה אתה עמנו ונשמעה בעץ הדעת טוב ורע, ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות בסתרי תורה, כסברת הטועים קצת בני תורה אשר בזמננו זה המוציאים שם רע על חכמת האמת חיי עולם ואומרים שכל מי שמתעסק בה נמות בקצרות שנים חס ושלום...

ואם הוא לומד ספרי קבלה והוא בלתי טהור יוכל לבוא חלילה על ידי זה לאפיקורסות, והפת ש"ץ [שבתי צבי] ימח שמו וזכרו שהיו בימים הקודמים נעשו על ידי זה אפיקורסים לפי שלמדו ספרי קבלה בטמאת הגוף, והיה העולם שומם, עד שבאו שני המאורות הגדולים לעולם, הפעל שם טוב הקדוש ואחריו אדמו"ר הרב רבינו אלימלך נשמתו בגניזי מרומים, והם פתחו שער להשם צדיקים ובואו בו, **שלא יהיה אדם שום הרהור תורה עד שיטבל עצמו בו.**

(מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א')

(ג) מלוי פרסו בש"ס ופוסקים קדם למוד הקבלה

אמרו חכמינו זכרונם לברכה (קדושין ל'): לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד. והקשה שם בגמרא: וכי ידע איניש כמה חיי? ומתריך: כי אמרינן ביומי, ופרש רש"י שם: ב' ימים מקרא, ב' ימים משנה, ב' ימים תלמוד. ובתוספות שם כתוב, דלא נהירא, דאפתי איכא למיפריך מי ידע כמה חיי. ולכן נראה ליה לפרש "ליומי", שבכל יום ויום עצמו ישלש.

וכן אנחנו נוהגים בלמוד הקבלה **שבכל יום ויום אנו ממלאים פרסנו בש"ס ופוסקים, ואחר כך אנו עוסקים**

בְּקִבְלָהּ, כִּי לְהַמְתִּין עַד שְׁיִמְלֹא אָדָם כָּרְסוֹ בְּשׁ"ס וּפּוֹסְקִים, מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה חַיִּי, וְעַל כָּרְחֹף הַכּוֹנֵה בְּכָל יוֹם בַּפְּרָטִיּוֹת. וְדַבְּרִי פִי חֶכֶם חֵן וְאַמֶּת וּשְׁפָתַיִם יִשָּׁק, כְּפָרוּשׁ הַתּוֹסְפוֹת (גִּטִּין ט.), עֵין שָׁם.

(הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק מוֹרִינוּ הַרְבֵּי רַבִּי יִצְחָק אֶזְרִיק מִזִּידִיטְשׁוֹב)

זָכָאִין אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵיתָא וְיִדְעִי לְאַסְתַּכְלָא בְּרָזָא דְּחֻכְמָתָא (רוּצָה לֹמֵר, שְׁמַקְדָּם וְלִמּוֹד תּוֹרָה הַנִּגְלִית, וּמִכַּח זֶה יִדַּע אַחֵר כִּף לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל וְלִרְאוֹת עֵין בְּעֵין בְּרָזִי וְסוּדוֹת הַתּוֹרָה).

(זִהַר חֶלֶק א' דף קצ"ה:)

אף על פי שעקר למודנו בתלמוד ובהלכות ובפסקי הדינים,
מִכָּל מְקוֹם צָרִיךְ מִי שֶׁחֲנֵנוּ הַשֵּׁם שֶׁכָּל לִיחַד מִקְצַת שְׁעוֹת
לְחֻכְמָה הַפְּנִימִית. אֲבָל צָרִיךְ שְׁמִירָה אַחֵר שְׁמִירָה לְבַל יֵט אֲשׁוּרוֹ
מִנִּי הַדֶּרֶךְ וַיְבֹא לְהַגְשִׁים כָּלפִּי מַעֲלָה.

(טַעֲמֵי הַמַּצּוּוֹת לְהַרְדֵּק"ז [רַבִּי דָּוִד בֶּן שְׁלֹמֹה אֲבֹן זִמְרָא] מִצְוָה כ"ב)

ד) אֵין אָדָם יָכוֹל לָבוֹא לְמִשְׁהוֹ הַשְּׁגָה בְּגִדְלוֹת הַבוּרָא מִכָּל לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה כְּמוֹ מַחְכְּמַת הַקִּבְלָה

לְמוֹד הַקִּבְלָה הוּא שְׁיִנְדַּע לְאָדָם גְּדֻלָּתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ שֶׁל יוֹצְרָנוּ
וּבוֹרְאָנוּ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ יִתְעַלֶּה, וְאֵין אָדָם יָכוֹל לָבוֹא אֶל קֶצֶת הַשְּׁגָת
גְּדֻלָּתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ מִכָּל לְמוֹדֵנוּ כְּמוֹ מַלְמוּדֵי חֻכְמַת
הַקִּבְלָה, בְּיַחְוֹד מַלְמוּד סֵפֶר הַזִּהַר הַקְדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים, חֻכְמַת
אָדָם תָּאִיר פָּנָיו מִרְבּוּי הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים הַקְדוּשִׁים לְאֵין קֶץ
וְסוֹף וְתַכְלִית. גַּם בְּרָאוֹתוֹ בְּשֶׁאֵר סִפְרֵי הַמִּקְבָּלִים, וּבְיַחְוֹד בְּכַתְבֵּי
הָאֶר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ, מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הָעוֹלָמוֹת מִרוֹם הַמַּעֲלוֹת עַד
עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַזֶּה, וּבְרָאוֹתוֹ גַּם כֵּן אֵף קֶצֶת פְּרָטִי סֵדֶר הַנִּהְגָּתָם
מִעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עַד רוֹם הַמַּעֲלוֹת לְאֵין קֶץ וְתַכְלִית, מִזֶּה יִשְׁיג הָאָדָם
קֶצֶת גְּדֻלָּתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ שֶׁל יוֹצְרָנוּ וּבוֹרְאָנוּ בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וְזֶה
עֶקֶר כּוֹנֵן בְּרִיאַת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הַשֹּׁפֵל וְהַשְּׁמֵם, לְחַקֵּר
וּלְהַשִּׁיג גְּדֻלַּת וְרוֹמְמוֹת יוֹצְרוֹ וּבוֹרְאוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וַיִּתְעַלֶּה.

גם מלמוד חכמת הקבלה ישיג האדם קצת מעלת תורתנו הקדושה והתמימה, כי בראות האדם בספרי המקבלים, וביחוד בזהר הקדוש ובתקונים, מפרושים ופלאים ונוראים של תורתנו הקדושה, ואיך נטמן ברמז סודות גדולים ונוראים, לפעמים בתבה אחת ולפעמים באות אחת, גם בראותו רזין עליונים וסודות ופלאים ונוראים הנסתרים בציוור האותיות, וביותר בטעמים ובנקודות ובתגין, מפל זה ישיג האדם קצת גדל מעלת תורתנו הקדושה, ועל ידי זה בא בלבו אהבת הבורא יתברך שמו ותשוקתו גדולה עד למאד מאד, כי מהשגת תורתנו הקדושה יבוא האדם גם כן לקצת השגה של הבורא יתברך שמו ויתעלה, כי אוריתא וקודשא בריך הוא חד הוא כנזכר בזהר הקדוש במקומות הרבה. וימצא האדם קצת מזה במאמרים נזכרים לעיל. ומהראוי להאריך בזה מאד, אף פרץ עלי פורץ גדר, לקצר בכל היותר אפשרי. ולכן מפליג הזהר הקדוש והתקונים בכמה מקומות גדל מעלת למוד הקבלה לאין תכלית וכו'.

אחי ורעי, אם כל כך גדולה לשמים שיאו ומעלתו וכמה תקיף חילא דהאי אילנא רברבי של למוד ספר הזהר הקדוש, ושרש בארץ גזעו לשלח רצוצים חפשי מן הגלות המר, האין לא יתלהב לב האדם להאיר און לשמע בלמודים לקבץ שיעור קבוע בכל יום בזהר הקדוש ובתקונים ושאר ספרי המקבלים כו'.

(יסוד ושרש העבודה, שיערי הששי, שער הניצוץ)

ה) לעולם יקדים אדם למוד הנגלה להנסתר

ובזה יובן [אמנם זכרונם לברכה] לעולם יעסק אדם בתורה שלא לשמה, דהינו בלבוישי התורה שנק' קשויטי התורה והלכ"ה אותיות הפל"ה, שיעסק תחלה בנגלה, שמתוך כך יבוא לשמה, שהיא דבקה חשקה חפצה בו יתברך שהוא לשמה בפנימיות התורה שהיא שמו יתברך ממש שנקרא תורת השם, וקל להבין.

(תולדות יעקב יוסף פרשת שלח)

ו) סודות התורה הם אור הנפש

עקר שלמות אדם דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי הוא למוד התורה, כי כמו שהלחם הוא מזון הגוף, כן ממש לכו לחמו בלחמי, התורה היא מזון הנפש, וכמו שהיין והמעדנים מאירין לגוף לחזקו, כן ממש ויותר סודות התורה הם אור הנפש להאירה בש"ע נהורין. ועל כל פנים מי שאינו עוסק בפשטות התורה הרי הוא מת ברעב בעולם הבא, ומי שאינו מאיר לנפשו סודות הזהר וכתבי מרן נדחו מענוגא וכסופא בעלמא דאתי, אם לא שהוא תומך התורה אזי זוכה ויושב בישיבה של מעלה, וזעירין אינון.

(הקדמת מורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמאנא זכר צדיק וקדוש לברכה לפרוש על משניות)

– פָּרָק י – חֲדָשׁ אֱלֹל רְאוּי לְמוֹד הַתְּקוּנִים בְּשִׁפִּי

(א) גִּדֹּל מַעֲלַת אֲמִירַת תְּקוּנִים בְּחֲדָשׁ אֱלֹל, שְׁמֹזֶכֶר הַנֶּפֶשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה

אֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה נְהִיגִי לֹמֵר בְּכָל יוֹם מֵאוֹתָם אַרְבָּעִים יוֹם
שְׁמֹרֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלֹל עַד אַחֵר יוֹם כְּפוּרִים אֵיזָה דְּפִים מִסְפָּר
הַקְּדוֹשׁ תְּקוּנֵי הַזֶּה, וּמִכּוּנִים לְגִמּוֹר כָּל הַסֵּפֶר עַד יוֹם הַכְּפוּרִים.
וְעֵין בְּסִפְרִים שֶׁהִלְחִיבוּ מֵאִד עַל לְמוֹד הַתְּקוּנֵי זֶהר בְּאַרְבָּעִים יוֹם
אֱלֹ. וְאַף שְׁאַיִנו מִבֵּין, מִכָּל מְקוֹם הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ
וְהַתְּקוּנִים מִסְגָּל מֵאִד לְנִשְׁמָה.

(מִטָּה אֶפְרַיִם סִימָן תִּקְפ"א סְעִיף קָטָן י"ז)

כָּכֵר נְהִיגוּ גַם כֵּן חֲסִידִים וְאֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם מֵאוֹתָן מ' יָמִים
שְׁמֹעָרֵב רֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלֹל עַד יוֹם הַכְּפוּרִים, בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשׁ תְּקוּנֵי
הַזֶּהר, כִּי לְמוֹד בְּיָמִים הַקְּדוֹשִׁים אֱלֹ מִטָּהר הַגּוֹף וְהַנִּשְׁמָה,
וְסִגְלָתוֹ לְקֶרֶב הַגָּאֵלָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(קֶצֶה הַמִּטָּה לְמִטָּה אֶפְרַיִם שֵׁם סְעִיף קָטָן כ"ג)

(ב) אֲשֶׁרִי לְמִי שִׁישְׁלִים סִפְרֵי תְּקוּנִים בְּיָמִים הַלְלוּ

בְּשֵׁם הָרֵב זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה: אֲשֶׁרִי לְמִי שִׁישְׁלִים סִפְרֵי תְּקוּנִים
בְּיָמִים הַלְלוּ.

(מִטָּה אֶפְרַיִם סִימָן תר"ג סְעִיף קָטָן ט')

כְּמָה אֲרָכָן הוּא זֶה, מִרְפָּא וְאַרוּכָה לְמוֹד הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר הַעֵד הַעִיד
בְּנוֹ עֲדוּת נְאֻמָּנָה, הָרֵב הַקְּדוֹשׁ הָאֵר"י זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, וְיִהִי עֲדִי"ו
אֲמוּנָה, שְׁכָל הַרְגִיל בְּלְמוֹד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אֵף עַל פִּי שְׁאִין לוֹ חֵלֶק

בבינה, מוצק את נפש רוח נשמה כבן אור באי"ם לבינה, ובפרט בספר התקונים הינו דאהניא ליה, תעל"ה באיתנ"ה שקי"ד לי"ה, ותקנת הקדמונים ללמד בספר התקונים מראש חדש אלול עד יום הכפורים לברר אכל מתוך פסלת שדרך התינוק לפר"ר, בלמוד זה בא עדי ברורי"ן בפרק זה בורר. וקימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם, בנדבות הלב המתנדבים בעם, ועליהם קבענום חובה, ללמד דבר יום ביומו אז ירדו לשעורי"ן שעורא זוטא ושעורא רבה.

(הקדמת הרב המביא לבית הדפוס ספר התקונים דפוס ליוורנו, קבוד הרב רבי יצחק פרחי זכותו יגן עלינו)

ג) מהנגון של התקונים בחדש אלול ומהחלישות הלב בשמות אחרים, נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה.

פעם אחת היה מדבר מענין אלול, ואמר שמה שנוהגין לומר תקונים באלול, שהנגון של התקונים וגם מהחלישות הלב שיש לכל אחד אז, מחמת שכל אחד מתאחר אז בבית המדרש יותר מרגילותו, מכל זה נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה.
(שיחות הר"ן ורבינו נחמן מברסלב, קכ"ז)

הצדיקים הגדולים האמתיים בחינת משיח, שמכניסין דרך התשובה, הם יודעים הסוד של בראשית מאמר סתום שרשב"י גלה עליו ע' פנים שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש.

להכניס דרך של תשובה, אין יודע כי אם הצדיקים הגדולים האמתיים, כי כל צדיק אמתית הוא בחינת משיח, הוא יודע הסוד של בראשית מאמר סתום שרבי שמעון בר יוחאי גלה עליו שבעים אנפין שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש, כי כל דרך התשובה באלו הימים הוא על ידי בחינת בראשית מאמר סתום.

(ספר לקוטי הלכות למורינו הרב רבי נתן מברסלב זכר צדיק לברכה - הלכות ראש השנה
הלכה ו)

**ד) תקון לבעל תשובה לומר ה' דפין זהר או תקונים בכל
יום, שמטהר הגוף והנשמה.**

ראוי לקבץ עצמו ללמד חמש דפים זהר בכל יום, והוא
תועלת גדולה ותקון גדול לנפש להאירה ולזכרה ולתקנה, ולכלות
קוצים, מדות רעות ותאוות רעות, לזכות בנעם השם, והוא מרפא
ותקון לחטאים ופשעים של הנפש. **וכן נתן מרן האר"י זכרוננו**
לברכה תקון לבעל תשובה שיאמר חמש דפים זהר או תקונים
בכל יום, וכן נהג מורי ורבי דודי הקדוש מורינו הרב רבי צבי.

(נתיב מצוותיך למורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמארנא, שביל התורה אות א' סימן
ל"א)

**ה) ללמד תקוני זהר ארבעים יום מראש חדש אלול עד
יום הכפורים**

נעין בסוף הקדמת בעל פסא מלך ועוד בכמה ספרים קדושים
שהלהיבו מאד ללמד התקוני הזהר בארבעים יום שמראש חדש
אלול עד יום הכפורים (ואולי יש להסמיק זה ממה שכתב בתקון
ו' ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה ודא יום הכפורים דתבת נח
היא אמא עלאה חלון דילי הוא עמודא דאמצעיתא דביה אור
יתירה אור וכתב בבאור הגר"א שביום הכפורים חלונות התבה
והוא תשובה אמא עלאה פתוחים וזהו שכתוב מקץ ארבעים
יום שהם ארבעים יום הידועים מראש חדש אלול ורעיא
מהימנא איתא על התקוני זהר דאיהי כגוונא דתבת נח וכו'
כידוע.

(הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א)

**(ו) בַּחֹדֶשׁ אֵלּוּל חֲצִי הַיּוֹם תִּלְמוּד חֻכְמַת הָאֱמֶת –
וּבַעֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה לֹא תִלְמוּד כִּי אִם חֻכְמַת הָאֱמֶת
דּוֹקָא, וּבִיָּמִים שְׁבִין כְּפוּר לְסִכּוֹת תִּרְבֶּה בְּלִמּוּד הַתְּהִלִּים
וְהַזְהָר.**

ובחדש אלול חצי היום תלמוד חכמת האמת וחצי היום
תלמוד טור ובית יוסף ושלחן ערוך הלכות ראש השנה וכפור וספה
ולולב עם כל הפוסקים השיכים להם, ובעשרת ימי תשובה לא
תלמוד כי אם חכמת האמת דוקא, ובימים שבין כפור לסכות
תרבה בלמוד התהלים והזהר וכיוצא ובעזרת השם יתברך כל
אשר תפנה תשכיל ותצליח אמן כן יהי רצון.

(עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע')

(ז) בַּחֹדֶשׁ אֵלּוּל יֵד הַכֹּל מְשֻׁמֶשֶׁת בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים

וְלַהֲיוֹת סֵפֶר הַתְּקוּנִים בַּחֹדֶשׁ אֵלּוּל יֵד הַכֹּל מְשֻׁמֶשֶׁת בּוֹ.

(כסא מלך בהקדמה)

**(ח) אֲשֶׁרֵי מִי שִׁישְׁלִים סֵפֶר הַתְּקוּנִים בְּיָמִים אֵלּוּ מַחְמֶשֶׁה
עָשָׂר בָּאָב עַד יוֹם הַכְּפוּרִים – יִקְרִי יְרוּשָׁלַּיִם מִתְּחִילִים
בְּאֻמִּירַת הַתְּקוּנִים מַחְמֶשֶׁה עָשָׂר בָּאָב.**

הרבה חסידים ואנשי מעשה מתחילים ללמוד סדר תקוני זהר
הקדוש מחמשת עשר באב עד יום הכפורים. כי מעלת אמירת
תקוני זהר בחדש אלול מבאר בהקדמת כסא מלך שמטהר הגוף
והנשמה. וסגלתו לקרב קץ הגאולה, וכן כתוב באור צדיקים סימן
ל"ו סימן ב' אשרי מי שישלים ספר התקונים בימים אלו ויקרי
ירושלים מתחילים באמירת התקונים מחמשה עשר באב
באב.

(ט) וְכֵן נִהַג הָאֲדָמוֹ"ר מִסְקוּוִירָא זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה.

(נטעי גבריאל בין המצרים פרק מ"ט סימן י"ג)

י) על ידי דרשת הרשב"י בענינים הללו נעשו ונבנו אותן הענינים למעלה, וזהו כל עקר תקון למוד הקבלה יותר מכל שאר חלקי התורה

כי הנה עקר קדשת וגדל מעלות למוד הקבלה הוא לדבר למעלה ולא למטה וכדי לתקן ולעורר באורותיהם למעלה. ועין בהקדמת זהר בראשית ב' עמוד א'. אמר רבי אלעזר. שתיקא דילי בנא מקדשא כו' עין שם. וכן בהקדמת תקונים ג' סוף עמוד ב' ונענה מלאך מגו אשא משמיא ואמר, הן הן מעשה מרפבה, והו מתקבצין מלאכי השרת כו'. והוא כי על ידי דרשת הרשב"י בענינים הללו נעשו ונבנו אותן הענינים למעלה. וזהו כל עקר תקון למוד הקבלה יותר מכל שאר חלקי התורה. כי שאר כל חלקי התורה הרי מלבש בנושאי הענינים אשר בעולם הזה, מה שאין כן למוד הקבלה ובפרט דברי האר"י זכרוננו לברכה אשר הם בנויים על האדרות וספרא דצניעותא ועמקי סתרי הזהר הקדוש. הו כל נושאי הענינים רק באצילות ובעולמות דאור אין סוף.

(שערי הלשם חלק ב - סימן י"ד - משנת חכמת האמת)

יא) חכמת הקבלה נקרא בשם נסתר, משום שמדבר מעולמות העליונים למעלה למעלה, שאין השגה ותפיסה בזה לשום בריה והוא נעלם ונסתר מהכל.

ולכך נקרא חכמת הקבלה בשם נסתר, משום שכל נושאי הענינים שאנו מדברים בהם הוא מעולמות העליונים אשר למעלה למעלה, אשר אין השגה ותפיסה בזה לשום בריה והרי הוא נעלם ונסתר מהכל. מה שאין כן כל חלקי הנגלה מתורתנו הקדושה. הרי הו כל נושאי הענינים שבהם גלויים לכל. ועין בזה בנפש החיים שער ד' פרק כ"ח עין שם. וכן הוא בשל"ה בהקדמת תולדות אדם. ועין בנפש החיים שם שער ב' פרק ה' בהגהה ב'. כי כל התורה כלה הוא בכל עולם עולם. על כל עניניהם המתניח בסל אחד, וכמו שהוא בעולם הזה על הענינים השך כאן. ואם כן הרי מבאר בה מפרש באר היטיב כל מה שלמעלה ולמטה. ועוד, כי לפי

דבריו הרי שִׁיךְ גם כן לקרא לְכָל תּוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה כֵּלָה בְּשֵׁם נִסְתֵּר, משום שְׁנִסְתֵּר וְנִטְמָן כָּל עֲנִינֵיהֶם רַק בְּרָמָז בַּתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב. אֲךָ הַעֲקָר הוּא כִּמוֹ שֶׁכְּתִבְתִּי כִּי מִשׁוֹם שְׁנוּשָׁאֵי כָּל הָעֲנִינִים הִלְלוּ הֵם נַעֲלָמִים מַעֲיָנִי כָּל חֵי, לְכֹךְ נִקְרָא בְּשֵׁם נִסְתֵּר.

(שְׁעָרֵי הַלֵּשׁ חֵלֶק ב - סִימָן י"ד - מִשְׁנַת חֻכְמַת הָאֱמֶת)

יב) כָּל הַפּוֹרֵשׁ מִחֻכְמַת הָאֱמֶת פּוֹרֵשׁ מִן הַחַיִּים הַנִּצְחָיִים – סוֹד לַמוֹד חֻכְמַת הַקְּבָלָה מַחְפִּימַת פְּתִי – מִי שֶׁלֹּא רָאָה אֹר הַחֻכְמָה זֶה לֹא רָאָה מְאֻרוֹת מִיָּמָיו.

עוֹד פְּרוֹשׁ הַפְּסוּק, מֶה שֶׁכְּתוּב "דַּע אֶת אֱלֹהֵי אֲבִיךָ", בַּעֲנֵן אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וַיִּדְיַעַת שְׁמוֹתָיו וְסוֹד הָאֲצִילוֹת. אָמַר דַּע, כִּמוֹ שֶׁאָמַר הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צ"א, י"ד), אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יִדַּע שְׁמִי, הוּא סוֹד לַמוֹד חֻכְמַת הַקְּבָלָה [אֲשֶׁר] מַחְפִּימַת פְּתִי, וּמִי שֶׁלֹּא רָאָה אֹר הַחֻכְמָה זֶה לֹא רָאָה מְאֻרוֹת מִיָּמָיו, כִּי אִזּוּ יִבִּין וַיִּשְׁכִּיל סוֹד אַחֲדוּתוֹ בְּרוּךְ הוּא וְסוֹד הַשְּׁגָחָתוֹ וְעֲנִינֵי הַתְּאָרִים הַנִּזְכָּרִים בַּתּוֹרָה הַנִּעֲלָמִים מִחֻכְמֵי הַפִּילוֹסוֹפִים, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה כָּל אֱלֹהִים. וַיַּעַן כִּי הִרְבֵּה בְּנֵי אָדָם פּוֹרְשִׁים מִזֶּה הַחֻכְמָה, וְכָל הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה פּוֹרֵשׁ מִהַחַיִּים הַנִּצְחָיִים הַרוּחָנִיִּים, עַל כֵּן אֶעֱתִיק דְּבָרֵי הַחֻכְמִים חֻכְמֵי הָאֱמֶת מֶה שֶׁכְּתִבּוּ עַל עֲנֵן הַזֶּה.

(שִׁל"ה הַקְּדוּשׁ - בַּעֲשָׂרָה מְאֻרוֹת - הַמְּאֻמָּר הָרִאשׁוֹן י')

יג) חֻכְמַת הַקְּבָלָה יִכְנִיס אֶהְבָּה וַיִּרְאֵת הַשֵּׁם בְּלֵב הָאָדָם – וְאֲשֶׁרֵי לְמִי שִׁיזְכָּה לָזֶה

וּבַעֲנֵן (מִזְהִיר הָעַם שֶׁלֹּא לְהִרְחִיק מִחֻכְמַת הַקְּבָלָה אֲדַרְבֵּא וְאֲדַרְבֵּא יִגִּיעַ הַזֶּק לְנִשְׁמָתוֹ מִי שֶׁלֹּא לָמַד חֻכְמָה זֶה) לַמוֹד חֻכְמַת הַקְּבָלָה אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ שֶׁזֹּכֶה לָזֶה לִרְאוֹת בְּנֶעֱם הַשֵּׁם וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, כְּבוֹד אוֹמַר כָּלוּ, כִּי הַחֻכְמָה זֶה יִכְנִיס אֶהְבָּה וַיִּרְאֵת הַשֵּׁם בְּלֵב הָאָדָם, וְרִאֲיִתִּי הִרְבֵּה בְּנֵי אָדָם פּוֹרְשִׁים מִלְּכַנֵּס לַפְּרִדָּס וּלְלַמֵּד חֻכְמַת הַקְּבָלָה, בְּאִמְרָם: הַנִּסְתָּרוֹת לַהֲשֵׁם אֶלְקִינוּ וְהַנִּגְלוֹת לָנוּ, בּוֹדָאֵי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵינָם זֹכִין לְנִשְׁמָה כְּמִי שֶׁלּוֹמַד סִתְרֵי הַתּוֹרָה כְּמִבְּאָר בַּפְּרִדָּס בְּשַׁעַר 'עֶשֶׂר וְלֹא תִשַּׁע' פָּרָק חֲמִישִׁי, הִבִּיא רַעֲיָא

מהימנא: "ואית אחרנין מארי סתרי תורה, מארי מדות, דאינון ירתין נשמתין מסטרא דמלכותא קדישא, דאיהו כלילא מעשר ספירן, דמאן דירית לה, וזכי לה" כו' עין שם.

ופרש שם: למעלה נאמר, יש באנשי מעשה מי שיש לו נשמה שהיא אמת מצד הבריאה, ועתה אמר שיש אחרים מארי סתרי תורה שהם העוסקים בתורה האלהית וסתריה, ומפני שהיה אפשר לומר כי מארי סתרי תורה יקראו שהן עוסקין בסתרי הלכות דרשות ואגדות והחקים והדינים והמשפטים כפי פשטן של הדברים, לזה אמר כי אם היות שכרם כפול ומכפל והוא המדה הנבחרת, עם כל זאת אינם זוכים למעלת הנשמה עד שהגיע לסתרי הספירות שהם סוד אלהים והם נקראים מארי מדות, כי כל העסק של החכמים היא במדות, ואמר שאלו יורשים נשמה מצד המלכות בעצמה לא מצד מטטרון עבד ולא מצד אמה כו' עין שם באריכות. **ואם כן עין בעין יראה אף מי שלומד כל הלכות ומדרשים ואגדות ובכל זאת לא זוכים לאותה נשמה.**

והנה למה לי רב דברים מענין אזהרות למוד הזה עין במאמרות של אדוני אבי זכרוננו לברכה במאמר ראשון על פסוק "דע אלהי אביך" שהאריך לדבר מענין הבורחים מללמד חכמת הקבלה ואני בטל במעוטו, ולכן **כל אדם הרוצה לדבק באותה הנשמה צריך ללמד חכמת הקבלה.** ובפרט שזכינו לספר הנחמד של שאר בשרי הגאון מוריני הרב רבי שעפטעל בעל 'שפע טל' לברכה שהתחיל לגלות חכמה זו בלישנא קלילא וצחות לשון, ומי שהוא בקי בספרו יודע אחר כך ללמד ספר הפרדס בלי שום שאלת רב. וגם יועיל למי שרוצה ללמד הקבלה, עין היטב בהקדמת תולדות אדם של אדוני אבי שהוא מפתח ומסביר הענין היטב הדק להכניס בלבבו יראה ואהבה לעושהו לבריה חדשה, ואשרי להקורא בו כי האדם יראה שפחו גדול יותר ממלאכי השרת.

ואשרי איש ירא השם אחר שימלא כרסו בתלמוד ובפוסקים להיות חפץ בתורת השם ויזכה לנשמה זו, ואשרי מי שיזכה לזה ויקים בנו המקרא (פסוק כמים לים מכסים ועל דרך הגמרא

בחגיגה שם כְּשֶׁתִּכְנָסוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ וְכו') "וּמִלֵּאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת
הַשֵּׁם כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים".

(ש"ל"ה הקדוש - ווי העמודים - פרק ה)

יד) למוֹד חֲכָמַת הָאֱמֶת פּוֹעֵל שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

וְהִנֵּה כָּלֵל זֶה הוּא בִּידֵינוּ, שְׁכָל דּוֹר שֶׁלֹּא נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בִּימֵינוּ - כָּאֵלּוּ נִחְרַב בִּימֵינוּ (יְרוּשָׁלַיִם יוֹמָא פֶּרֶק א' הִלְכָה א'), מֵאַחַר שֶׁהִמָּה
בְּעָלֵי בַחֲרִיה וְהָיוּ יְכוּלִים לַפְעֵל בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שִׁיבְנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְלֹא עָשׂוּ, לָכֵן מַעֲלָה עָלֵיהֶם כָּאֵלּוּ נִחְרַב בֵּימֵיהֶם. כֵּן הַדְּבָר
הַזֶּה מֵאַחַר שֶׁלֵּנוּ מִשְׁפָּט הַבַּחֲרִיה לְמֵאֵס בָּרַע וּלְבַחֵר בְּטוֹב וְלַעֲשׂוֹת
תְּקוּנִים גְּדוּלִים עַל יְדֵי עֶסֶק תּוֹרָתֵנוּ וְאִין אֲנוּ עוֹסְקִים, נִמְצָא, אֲנוּ
הַגְרָמָא בְּנֻזְקִין, שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא מִתְגַּבֶּרֶת, חֵס וְחִלְיָה, בְּפֶרֶט לְמוֹד
חֲכָמַת הָאֱמֶת, הוּא לְמוֹד הַקְבָּלָה, הוּא רֹאשׁ לְכָל הַתְּקוּנִים, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, בְּכָה מְלֵא.
דְּבִיהַ יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּתָא, בְּזִכּוֹת לְמוֹד הַקְבָּלָה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל
מִן הַגְּלוּת.

(ספר דָּרֵךְ עַץ חַיִּים)

טו) לְלַמֵּד גַּם נִגְלִית הַתּוֹרָה וְגַם סִתְרֵי הַתּוֹרָה

לְמוֹד סִתְרֵי תּוֹרָה יִהְיֶה דִּיקָא זֶהר וְתְקוּנֵי זֶהר וּפְרוּשֵׁיהֶם וְכַתְבֵּי
מֶרֶן הָאֶרֶץ זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, עַץ חַיִּים, פְּרִי עֵץ חַיִּים, לְקוּטֵי
תּוֹרָה, אֲרַבַּע מֵאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף, מִבּוֹא הַשְּׁעָרִים, אוֹצְרוֹת חַיִּים, אֲדָם
יֶשֶׁר, שְׁמוֹנֶה שְׁעָרִים, וְכִיוּצָא בָּהֶם דִּיקָא מִהַעֲתֵקָה שֶׁל רַבֵּינוּ רַבִּי
חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְסִתְרֵי תּוֹרָה שְׂאִינָם מִמֶּרֶן
הָאֶרֶץ זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא אֵל תִּשְׁגִּיחַ בָּהֶם כָּלֵל, אֵלֶּא פֶּרֶד"ס
וּשְׁאָר סִפְרִים שֶׁלּוֹ וְכֵן עֲשֶׂה מֵאַמְרוֹת וּשְׁאָר סִפְרִים שֶׁלּוֹ.

וְכֵן קִבְּלֵתִי מֵאֲדוֹנֵי אָבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא,
וְהוּא קִבֵּל מִרְבוּתֵינוּ רַבֵּינוּ דָּוִד צְבִי מִזִּידִיטְשׁוֹב וְרַבֵּינוּ יַעֲקֹב יִצְחָק בֶּן
מֵאֲטִיל מְלוֹבָלִין וְזִקְנֵנוּ הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי אֶלְכָּסֶנְדֵּר זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא, מִקְאֲמֵאֲרָנָא, וְזִקְנֵי הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי אַבְרָהָם מְרִדְכִי

זכרוננו לחיי העולם הבא מפינטשוב ורבינו רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זכרוננו לחיי העולם הבא ומדודי רבינו משה זכרוננו לחיי העולם הבא מזידיטשוב, שלא ללמד כלל בשאר ספרים המיסדים על סתרי תורה שאינם מרבי חיים ויטאל הנזכרים לעיל.

ולמודו יהיה בקדשה ובטהרה, ובזה אין לבר ישראל הקדוש שום פחד ללמד בסתרי תורה, אלא דיקא אם הוא לומד בשאר ספרי קבלה שהם חוץ מכתבי מרן האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא, ופרד"ס ועשרה מאמרות ומשאר ספרים שלהם, כל אלו הם קדושים, אבל חוץ מהם וכן מי שיש לו גבה לב ויודע בדעתו שהוא איש ישראל נאה וחסיד ומיחס, להם לבד יש סכנה בלמודם, אבל מי שיש לו לב נשבר מגדל צער השכינה שהיא בגלות, וישראל קדושים הם בדחקות פרנסתם, ועד היכן הרשעים והחיצונים מתגברים בעשרם על ישראל הקדושים לדחוק אותם ביותר ולקח מהם פרנסתם, איש כזה בלב נשבר שלו **אפלו שהוא בעל עברות, רוצה לומר בשוגג ואנס, אף על פי כן מתר לו לכתחלה ללמד, ומבטיח אני לו שלא יעלה עליו כל ימיו שום נזק עבור זה חס ושלום**, והוא באפן שלמודו יהיה לשמה, ולא שיהיה מזה מקבל וישראל נאה וחסיד נאה וכיוצא בו, הרבה שטותים שעובר בדעתם המגשם.

ולמוד הקדוש הזה דיקא יהי משתף עם נגלית התורה שהיא עקר הלחם שעליה נאמר 'כי לא על הלחם' - נגלית התורה - 'לבדו יחיה האדם', אלא 'כי על כל מוצא פי השם' שהוא סתרי תורה יחיה האדם, ודיקא שניהם בהשתתפות אחד ביחד, ולא זה בלא זה. והוא כל אחד כפי יכולתו ומדרגתו ונפשו וכחו דקדשה שיש בו.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא)

טז) מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי האר"י, כל תורתו הוא משפה ולחויץ, וכלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק

**בַּחַיִּים – וּבִדְאֵי לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים אֲלֵא עַל יְדֵי לַמּוֹד
הַזֶּה וּכְתָבִי מִרֵּן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בַּלְבָּד.**

בְּדוֹר הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן, מִי שְׁאִינוֹ עוֹסֵק בְּסֵפֶר הַזֶּה וְתַקּוּנִים
וְכְתָבִי מִרֵּן הָאֵר"י שֶׁהֵם חַיִּים מִמֶּשׁ לִנְפֶשׁ, בְּלוּלָה בְּמִקְרָא וּבְמִשְׁנָה
וּבְתַלְמוּד וּפּוֹסְקִים, יֵדַע נֶאֱמָנָה שֶׁכָּל תּוֹרָתוֹ שְׁעוֹסֵק הוּא מִשְׁפָּה
וְלַחוּץ, כְּדוֹאֵג, וְאִין לוֹ עֵסֶק בַּחַיִּים וְהָאֵרָה לִנְפֶשׁ, וְהוּא כָּלוּ טְעוֹת
וְרַמְאוֹת, וְאִינוֹ עוֹסֵק בְּתוֹרָה אֲלֵא לִהְיוֹת מֵאֲנָשִׁי שֵׁם, לִהְיוֹת רַב
וְרֹאשׁ גָּדוֹל הַדּוֹר וּלְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאִין לוֹ חַיִּים וְלֹא חֶלֶק
בַּחַיִּים.

וְעַיֵּן בְּתַקּוּנֵי זֶהר חֲדָשׁ: "לִית בְּנוֹ מֵאֵן דִּיתַעַר לְגַבְהָ לְרָצוֹת לָהּ
עִם בְּעִלָּה, צִוְחִין בְּכָל יוֹמָא וְלִילְיָא בְּאוֹרֵיתָא דְּבַעַל פָּה, בְּכַמָּה קוּשְׁיָן.
וְצִוְחִין בָּהּ בְּכָלִבִּין דְּאֶמְרִין הֵב הֵב. הֵב לֵן עוֹתֵרָא הֵב לֵן יִקְרָא, וְלִית
מֵאֵן דִּישְׁתַּדֵּל לְסַלְקָא שְׂכִינְתָּא". וּבִדְאֵי לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים
אֲלֵא עַל יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּה וּכְתָבִי מִרֵּן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בַּלְבָּד, וְכֵן
בְּסֵפֶר שְׁעָרֵי אוֹרָה שֶׁכָּלוּ אוֹר. וְכִבֵּר הָאֲרַכְנוּ הִרְבֵּה מְזָה שְׁלֹא תִהְיֶה
מִקְבֵּל, אֲלֵא עֲבַד מֵאֲהָבָה וְעֲבַד מִיִּרְאָה.

**יז) אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ הַשְׂכִּינָה בְּדוֹר הַזֶּה, רַק עַל יְדֵי
הַזֶּה וּכְתָבִי מִרֵּן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בַּלְבָּד**

וּבְדוֹר הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינְתָּא עֲלִיוֹנָה אֲלֵא עַל
יְדֵי הַזֶּה וּכְתָבִי מִרֵּן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בַּלְבָּד, שְׁנֵאֲמָרוּ בְּרוּם הַקֹּדֶשׁ.
(הֵיכַל הַבְּרָכָה קוֹמְרָנָה פְּרִשְׁתָּ עֲקֵב ז', י"ט)

**יח) מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים אוֹהֵב יָמִים לְרֹאוֹת טוֹב עוֹלָם
הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, יִדְבֹּק בְּסֵפֶר הַזֶּה וּבְכְתָבִי מִרֵּן הָרַב
חַיִּים וַיִּטָּאֵל בַּלְבָּד**

וּבְדוֹר הַזֶּה מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים אוֹהֵב יָמִים מִבְּלִי לְבָלוֹת
יוֹם בְּלִתֵּי קִדְשָׁה לְרֹאוֹת טוֹב עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, יִדְבֹּק
בְּסֵפֶר הַזֶּה וּבְכְתָבִי מִרֵּן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בַּלְבָּד שְׁנֵאֲמָרוּ בְּרוּם
הַקֹּדֶשׁ.

(היכל הברכה קומדנה פרשת עקב ז', י"ט)

(יט) ספר תקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומד אותו בחדש אלול

ובכו, יהי רצון מלפניך, שיטע אהבתו ותורתו בלבנו ללמד
בחבור זה בלב שלם ובחשק רב, כי הוא מטהר הגוף ומקדש
הנשמה לכל הלומד בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין
מבין פרוש אמריו.

(הקדמת ספר פסא מלך על התקונים)

(כ) התקונים – סגלתן למתק הדינין

תקוני זהר. נראה לי שנקרא ספר התקונים, כי מדבר בכאן
בזה הספר מיחודים וצנורות הספירות, והם נקראים בלשון הקדש
הזה תקונים, כמו שאמר (בתקון א') [בהקדמת התקונים] אנת הוא
דאפיקת עשר תקונים, וקרינן לון עשר ספירן.

והנה הספירות הם היו נקודות וכו', ורב דברי זה הספר הולך על
דרך צרופי השמות ויחודים, והם עצם עולם התקון ממ"ה וב"ן
החדש על ידי התיחדם בצנורי הספירות לאסתכלא אנפין באנפין
למתק הדינין. **לכן נקרא זה הספר תקונים, כי מדבר ביחודים**
תקון עולמות, לברר וללבן הטיב מן הסגים והפסלת על ידי יחודי
שמות הקדושים בכלים מכלים שונים לפי הזמן והשעה והעולם
אשר הוא מדבר בו, הקדוש הזה. מה שאין כן ספר הזהר שרב דבריו
סובב על עצמות המדות בדרך חיים ותוכחות מוסר, ואינו מדבר מן
יחודים, זולת במקומות מועטים ובספרי אדרא וספרא דצניעותא.

(הרב רבינו צבי הירש זידיטשוב בריש ספר התקונים שלו)

(כא) הטעם שנתפשט למוד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר

הני מילי מחיים, מודעת זאת בכל הארץ מזמן אשר הציץ וזרח
אור יקרות של שני המאורות, ספר התקונים וספר הזהר, קימו

וּקְבְּלוּ הַיְּהוּדִים קָהֵל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל לְהַחֲזִיק בַּלְמוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל סֵפֶר תְּקוּנִים וְהַזְהַר יַחֲדָה וְרַבִּים, מִנְעֵר וְעַד זָקֵן. וְהָגַם דָּאִין לְאֵל יָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמֵרוֹת טְהוּרוֹת שֶׁבְּסִפְרֵים הַקָּדוּשִׁים הָאֵלּוּ, אַף עַל פִּי כֵן שׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמִתְּלַהֲבִים בְּקִרְיָאָתָם מֵאֵד מֵאֵד.

בְּרַם אִם הִחֲזִיקוּ בְּמָקוֹם אֶחָד בַּלְמוּד זֶה־הַקָּדוֹשׁ מֵאָה אֲנָשִׁים, הִנֵּה בַּלְמוּד הַתְּקוּנִים מִחֲזִיקִים אֶלֶף אֲנָשִׁים, כִּמְעַט רַב בְּעָלֵי בְּתִים מִחֲזִיקִים בַּלְמוּד הַתְּקוּנִים. וְזֶה דֶּרֶךְ וּמִנְהָגָם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְהַטַּעַם שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט לְמוֹד הַתְּקוּנִים בִּימֵי הַתְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִן הַזְהַר, כִּי כָל אָדָם אֲשֶׁר יִחַטָּא, הוּא פּוֹגֵם יוֹתֵר בַּעֲשִׂיָּהּ, בְּאַצִּילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה שְׂבָה, וְיִדּוּעַ כִּי הַשְּׂבָעִים תְּקוּנִים שֶׁעָשָׂה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמוֹן, כִּינּוֹן שְׁנִדְרָשִׁים יוֹתֵר בְּדֶרֶךְ הַמִּסְפָּר, עַל כֵּן לְמוֹדָם מִתְקַן בְּעוֹלָם עֲשִׂיָּה יוֹתֵר שֶׁשֶׁם הוּא סוּד הַמִּסְפָּר וְהַחֲשָׁבוֹן. לָכֵן בִּימֵי הַתְּשׁוּבָה הַכֹּל רְגִילִים בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים. (בֶּן אִישׁ חַי בְּהַקְדַּמְתוֹ לְסִפְרוֹ בִּנְיָהוּ)

כב) תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף

וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל, רַב בְּעָלִי"ם מִכַּבֵּשׁ"י א-ל בְּאֶחָד בְּאֵלּוּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמֵאשׁ"ר בְּאִימָה רָצוֹן קוֹנֵם, הָאֱלִילִים מִתְאַשְּׁרִים בְּפָנֵי אֲנָשָׁם, כִּי אֲתִיָּא לְמוֹדִין מִדֵּי שָׁנָה וְשָׁנָה, בִּ"א עַל"י מִקְרָא, בִּ"א עַל"י מִשְׁנָה, ה"ן סֵדֶר לְמִשְׁנָה בְּסֵפֶר תְּקוּנִים קָנ"ה וְצו"ף, תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ וְתְּקוּנֵי הַגּוּף, לְשֵׁם גְּרוּסִי"ן גּוֹמְרִים הִלְלוּ מְטֵה־רִי"ן וְהִלְלוּ אוֹשְׁרִי"ם כָּל בְּאִיָּה ל"ו יְשׁוּבוֹן.

(מִתּוֹךְ הַקְדַּמַּת הַמַּגִּיד לְתְּקוּנֵי זֶה־דְּפוס בִּילּוֹגְרָאדוֹ)

כג) סוּד תְּקוּנֵי הַזְהַר שֶׁגִּלָּה הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי גָּלָה וּפָתַח הָע' פָּנִים שֶׁבְּמִלַּת בְּרֵאשִׁי"ת, וְקָרָא אוֹתָם תְּקוּנֵי זֶה־הַ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא לְשׁוֹן אֹר, וְאוֹ"ר גִּימְטְרִיא ר"ז, וְהוּא הָאֹר הַגָּנוּז שֶׁגָּנוּז הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָה וְכו', שֶׁעַל יָדֵי זֶה יִהְיֶה בִּיכְלֵת הָאָדָם לְתַקֵּן כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו עַל יְדֵי תְּשׁוּבָה,

ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה, חטאיכם כשנים הללו, שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז כשילג ילבינו.

ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאילו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף כ"א.)

כד) הפעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן מעורר ללמוד תקוני זהר

הנני רושם לך, תלמידי המבוק הרב הגאון הקדוש מורינו יעקב יוסף הכהן גרו יאיר, בקצרה על גיר קטן בכיון בכדי שתשא אותו בכל עת. **קבלתי ממורי ורבי וכו' [הפעל שם טוב], תקונים ללמד בכל השנה בכל יום.**

(כתר שם טוב)

כה) ללמוד בכל לילה קדם השנה ממש, מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש, ואז תישן בטח ובל תירא

איעצך ויהי אלקים אתך, **בכל לילה קדם השנה ממש תלמד מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש ואז תישן בטח ובל תירא.** והשם יתברך יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא, אמן כן יהי רצון. **מנאי מורו ישראל בן מורנו הרב רבי אליעזר בעל שם ממעזבוז.**

(כתר שם טוב)

כו) בימי אלול הקדושים מערב ראש חודש ואילך, היה רבינו הקדוש מסאטמאר לומד שעור בתקוני זהר, מדי יום אחר התפלה, מעטף בטליתו ומעטר בתפלין דרבינו תם

בימי אלול הקדושים מערב ראש חודש ואילך, היה רבינו לומד שעור בתקוני זהר, מדי יום אחר התפלה, כשהוא מעטף בטליתו

ומעטר בתפלין דרבינו תם, והשלימו עד יום הכפורים (כמנהג הקדמונים ללמד התקוני זהר בימי הרחמים והסליחות, כמובא בתקוני זהר דפוס קאשטאנדינא), והיה למודו זה בתנועה מיחדת בהתעוררות גדולה וברגש אש קדש, וכמה פעמים קולו נשמע מחדרו החוצה כד גנוחי גנח וילולי ילל בבכיות נוראות.

ומספרים זקני החסידים, שבשנים שלפני המלחמה הסתיר רבינו ביותר את למודיו בחכמת האמת, וכשלמד התקונים בחדש אלול, היה נכנס בחדר לפניו מחדר והסתגר עצמו שמה, אלא מחמת חם של שלהי קייטא פתח לפעמים החלון מעט, ואז היו מתקבצים חסידים ואנשי מעשה לשמע למודיו מאחורי החלון, ושמעו הדברים יוצאים מפה קדשו בנעימות קדושה ובמתיקות נפלאה.

(מושיען של ישראל – ראש גולת אריאל)

כז) התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו

הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה
בחלק הנגלה הנקרא ליל"ה פיזוע, ואינו חפץ מאור התורה, כי או"ר גימטריא ר"ה, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת השם שנקרא יו"ם, **הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות כלו ומתחייב בנפשו.** מה שאין פן אם חפץ גם תורת הנסתר, הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר "כי אם בתורת השם חפצו", וכמו שפירש האלשיך הקדוש, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו וכו'.

(כתנות פסים פרשת קדושים)

כח) עורו ישנים מתרדמתכם

שמעו אלי רודפי צדק, אינון דתבעי רזא דמהימנותא, אינון דאתדבקו בקשורא דמהימנותא, אינון דידעין ארחוי דמלכא עלאה, קריבו שמעו.

(זהר חלק א' דף קנ"א: - חלק ב' דף י"ב:)

קל נְעִימוּתָא אֲתַעֵר. אֲתַעֵרוּ נְיִימִין דְּמִיכִין דְּשִׁנְתָא בְּחוּרִיהוֹן
 [וְאֵינָם מְבַקְשִׁים לְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה, דֶּרֶךְ אֲמֵת], וְלֹא יִדְעִי וְלֹא
 מִסְתַּכְלָן, וְלֹא חֲמָאן. אֲטִימִין אוּדְנִין, כְּבַדִּין דְּלִבָּא, נְיִימִין וְלֹא יִדְעִין.
 אוּרִייתָא קִיִּימָא קִמְיָהוּ, וְלֹא מִשְׁגִּיחִין וְלֹא יִדְעִי בְּמָה מִסְתַּכְלָן,
 חֲמָאן וְלֹא חֲמָאן. אוּרִייתָא רַמָּאת קִלִּין אֲסִתְּכְלוּ טַפְשִׁין, פִּתְחוּ
 עֵינֵינוּ, וְתִנְדְּעוּנוּ. לִית מָאן דִּישְׁגַּח, וְלִית מָאן דִּיִּרְכִין אוּדְנִיָּה, עַד מָה
 תִּהְיוּנוּ בְּגוּ חֲשׂוֹכָא דְרַעוּתֵיכֶון. **אֲסִתְּכְלוּ לְמַנְדַּע, וְאַתְּגְלִי לְכוּן**
נְהוּרָא דְנְהִיר.

(זהר חלק א' דף קס"א: בסתרי תורה)

בט) גִּדְל מַעֲלַת לַמוֹד הַזֶּהר

וְזֶהוּ שְׁאֲמָרוּ בְּתַקּוּנֵינִים (תקון ל' נתיב תניינא דף עג:), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: **קוּמוּ**
וְאַתְעֵרוּ לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא, דְּאִית לְכוּן לְבָא בְּלֹא סְכֻלְתָּנוּ לְמַנְדַּע
בָּהּ, וְאִיהוּ בִינִיכוּ.

[תרגום וביאור הזהר]: קוּמוּ וְהִתְעוֹרְרוּ בַּשִּׁבִּיל הַשְּׁכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִרִי יֵשׁ לָכֶם לֵב רִיקָן בְּלִי בִינָה לְדַעַת וּלְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, אֲךָ
 עַל פִּי שֶׁהִיא בְּתוֹכְכֶם.

וְרָזָא דְּמַלְהָ קוּל אוֹמֵר קְרָא (יִשְׁעִיָּה מ'ו), כְּגוֹן קְרָא נָא הִישׁ
 עוֹנֶךָ וְאַל מִי מְקַדּוּשִׁים תִּפְנֶה (אִיּוֹב ח א), וְהִיא אֲמַרְתָּ מָה אֶקְרָא,
 כָּל הַבֶּשֶׂר חָצִיר, כָּלֹא אֵינוֹן כְּבָעִירָן דְּאֶכְלִין חָצִיר, וְכָל חֲסִדוֹ
 כְּצִיץ הַשָּׂדֶה (שם), כָּל חֲסִד דְּעֶבְדִּין לְגִרְמִיָּהוּ עֶבְדִּין.

[תרגום וביאור הזהר]: וְסוּד הַדָּבָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ') 'קוּל
 אִמֵּר קְרָא', שֶׁקוּל דּוֹפֵק בְּלִבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לִקְרוֹת
 וּלְהִתְפַּלֵּל לְהַרְמֵת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא כְּלָלוֹת נִשְׁמוֹת שֶׁל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וּמִבִּיא רְאִיָּה מֵהַכָּתוּב 'קְרָא נָא הִישׁ עוֹנֶךָ', שֶׁקְרִיאָה פְּרוּשׁוֹ
 תִּפְלָה, אֲבָל הַשְּׁכִינָה אוֹמַרְתָּ 'מָה אֶקְרָא', (כְּלוּמַר אֵין בָּהּ כַּחַ
 לְהַרִים אֶת עֲצָמָהּ מַעֲפָר, בַּשִּׁבִּיל שֶׁ'כָּל הַבֶּשֶׂר חָצִיר', כָּלֶם הִמָּה
 כְּבִהְמוֹת אוֹכְלֵי עֵשֶׂב וְחָצִיר, כְּלוּמַר שְׁעוֹשִׂים הַמַּצּוּוֹת בְּלִי דַעַת
 כְּמוֹ בִּהְמוֹת, 'וְכָל חֲסִדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה', כָּל הַחֲסִדִּים שְׁעוֹשִׂים,
 לְעֲצָמָם הֵם עוֹשִׂים, כְּלוּמַר שֶׁאֵין כּוֹנְנֵתָם בַּמַּצּוּוֹת שְׁעוֹשִׂים,

שְׁתַּהֲיִינָה בְּכַדִּי לְהַשְׁפִּיעַ נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵם אֲלֵא רַק לְתוֹעֵלַת עַצְמָם
הֵם עוֹשִׂים הַמְצוּוֹת.

**וְאִפִּילוּ כָּל אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא, כָּל חֶסֶד דְּעִבְדִּין
לְגִרְמֵייהוּ עִבְדִּין.**

[תרגום וביאור הזהר]: וְאִפִּילוּ הַטּוֹבִים שֶׁבָּהֶם, שֶׁמִּסְרוּ זְמַנָּם
עַל עֵסֶק הַתּוֹרָה, לֹא עָשׂוּ זֶה, אֲלֵא לְתוֹעֵלַת גּוֹפֶם עַצְמָם, בְּלִי כּוֹנֵן
הַרְצוּיָה, בְּכַדִּי לְהַשְׁפִּיעַ נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵם.

**בַּהֲנוֹא זְמַנָּא [וכו'] רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב, לְעֵלְמָא, וְדָא אִיהוּ
רוּחָא דְּמִשְׁיחָא.**

[תרגום וביאור הזהר]: בְּעֵת הַהִיא נֶאֱמַר עַל הַדּוֹר, רוּחַ הוֹלֵךְ
וְלֹא יָשׁוּב, לְהַעוֹלָם, דְּהֵינּוּ רוּחַ הַמִּשְׁיחָא, הַצָּרִיךְ לְגַאֲלֵי אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל
צָרוֹתֵיהֶם עַד לְגֵאֲלָהּ הַשְּׁלֵמָה לְקִיָּם הַכְּתוּב, כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת
הַשֵּׁם וְגו' הַרוּחַ הַזֶּה נִסְתַּלַּק לוֹ וְהֵלֵךְ, וְאֵינוּ מְאִיר בְּעוֹלָם.

**וַי לֹון מָאן דְּגִרְמִין דִּיזִיל לִיה מִן עֵלְמָא וְלֹא יָתוּב לְעֵלְמָא,
דְּאֵלִין אֵינוֹן דְּעִבְדִּין לְאוֹרֵייתָא יִבְשָׁה, וְלֹא בַּעַן לְאַשְׁתַּדְּלָא
בְּחֻכְמָה דְּקַבְּלָהּ.**

[תרגום וביאור הזהר]: אִוִּי לָהֶם לְאוֹתָם אֲנָשִׁים הַגּוֹרָמִים
שֶׁרוּחוֹ שֶׁל מִשְׁיחַ יִסְתַּלַּק וְיֵלֵךְ לוֹ מִהַעוֹלָם וְלֹא יוּכַל לָשׁוּב לְעוֹלָם,
שֶׁהִמָּה הֵם הָעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה לִיבְשָׁה, כְּלוּמֹר, בְּלִי מִשְׁהוֹ לְחִלּוּחִית
שֶׁל שֶׁכֶּל וְדַעַת, כִּי מִצְטַמְצָמִים רַק בְּחֵלֶק הַמַּעֲשֵׂי שֶׁל הַתּוֹרָה, וְאֵינָם
רוֹצִים לְהִשְׁתַּדֵּל וּלְהַבִּין בְּחֻכְמַת הַקַּבְּלָהּ, לִידַע וּלְהַשְׁכִּיל בְּסוּדוֹת
הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי מִצְוָה.

וַי לֹון דְּגִרְמִין עֲנִיּוֹתָא וְחֻרְבָּא וּבִיזָה וְהָרָג וְאַבְדֹן בְּעֵלְמָא.

[תרגום וביאור הזהר]: אִוִּי לָהֶם, שֶׁהֵם גּוֹרָמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם
הַלָּלוּ, שֶׁיְהִיוּ עֲנִיּוֹת וְחֻרָב וְחֻמָּס וּבִזָּה וְהַרְיָגוֹת וְהַשְׁמָדוֹת בְּעוֹלָם.
(הַקְדָּמַת ה"סלם" אוֹת ע')

– פֶּרֶק יא – הַתְּנַגְדוֹת לְהִזְהַר הַקְדוּשׁ

א) מי שאינו זוכה ללמוד תורת הח"ץ מחמת שאינו חפץ, או הסת זדים או שאר מניעות, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זפה ונקיה, וישוב אל השם וירחמהו.

ואית נטירין אחרנין, כגון נחשים ועקרבים ושרפים, ונטרין ההוא טוב, דלא ייעול תמן דלאו איהו ראוי למיעל. ואי לאו, כל חייבא הוו עאלין ברזין דאורייתא. ובגין דא מאן דאיהו חייבא, וייעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה דאתקריאו חשך ואפלה, נחשים ועקרבים חיות ברא אתקריאו, ומבלבלין מחשבתיה, דלא ייעול לאתר דלאו דיליה.

אבל מאן דאיהו טוב, כל אלין נטירין אינון לממריה, וקטיגור נעשה סניגור, וייעלון (ליה) לטוב הגנוז, ויימרון ליה מרנא, הא בר נש טוב וצדיק ירא שמים, בעי לאעלא קדמך, אמר לני, (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבא בם אוֹדָה יְהוָה. ההוא טוב הגנוז יימא לון, פתחו ליה בהאי תרעא דאתקרי אהבה, או בהאי תרעא דאיהי תשובה.

(זהר חלק ג' דף קכ"ג. ברעיא מהימנא)

ב) מי ששומע לדברי מסיתים ומדיחים שלא ללמוד חכמה נסתרה זו – או מי שקמים עליו מפריעים, שלא ללמוד זהר הקדוש וחכמת הקבלה, והוא אינו יכול לעמוד נגדם ונמשך אחריהם רחמנא ליצילן, ידע כי נפשו אינה טהורה ונקיה

מי שאינו זוכה ללמוד הקדוש הזה, או שדעתו ונפשו אינה חפצה לזה, או שיש לו מניעות ועכובים שונים שלא ללמוד

למודים הללו, וכל שכן מי ששומע לדברי מסיתים ומדיחים שלא
ללמד חכמה נסתרה זו, או מי שקמים עליו מפריעים, רוצה לומר
שלא ילמד זהר הקדוש וחכמת הקבלה, והוא אינו יכול לעמוד
נגדם ונמשך אחריהם רחמנא ליצלן, ידע כי נפשו אינה טהורה
ונקיה, ועל ידי זה כל אלו הנזכרים שולטין עליו למנעו מן הלמוד
הקדוש הזה, שלא יזכה להכנס אל הקדש פנימה מפני שאינו ראוי
לזה.

ולכן יראה לחוס על נפשו ויעמד על נפשו בכל כחותיו,
להתגבר ולשוב בתשובה שלמה ולשבר כל המסכים ומחצות
שמבדילים בינו לבין קונו, ואז יזכה לכנס לזה השער להשם אשר
צדיקים וטהורי נפש וישרי לב יבואו בו.

ג) פנימיות התורה היא גלוי יקרא דקודשא בריך הוא

יקרא דקודשא בריך הוא [שהיא סוד פנימיות התורה, אור
החמה] לאו איהו אלא לאנון דידעין ארחי ומכהין בה באורח
קשוט כדקא יאות.

(זהר חלק א' דף צ"ד. בסתרי תורה)

סתימי דאורייתא, קדישי עליונין ירתין לה, ואתגליא
בשאר בני עלמא.

(זהר חלק ג' ע"ב:)

ד) בזהר מכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים
נדרחים ממנו

והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין,
הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות,
דאתמר בהון (תהלים קיח) "זה השער לה" צדיקים יבאו בו", ואחרנין
דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא,
סגי אין מתכנשין לגבה, דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו
פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר

(דניאל יב) ומצדיקי הרבים כפוכבים לעולם ועד, כאנון כוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמיא .

(תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד')

ה) ספר הזהר הוא כתבת נח שנתפנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא.

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלן אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתפנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאזרה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא.

(זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא)

ו) בופרים לגמרי בכל דברי הזהר הקדוש ובכל דרכי הקבלה, ומחציפים פניהם ואומרים שכל ספר הזהר הקדוש והתקונים לא יצא מפי רבי שמעון בר יוחאי וחבריו – כל בר דעת מבין שדברי הזהר הקדוש והתקונים אי אפשר להתגלות כי אם על פי רוח הקדש גבוה ונורא מאד

הכל רואים ומבינים כל מי שיש לו מח בקדקדו, שאי אפשר לגלות תורה קדושה ונוראה כזאת כי אם מן השמים, על ידי נבואת פנים בפנים שהוא משה רבינו. ובפרט כל הסודות העצומות והנשגבות שכבר התחילו לגלות התנאים והצדיקים הקדמונים אשר תסמר שערות האדם, ורואים עין בעין כי רוח השם דבר בם, כי אי אפשר לגלות כזאת בשכל אנושי בשום אופן.

וכל השבעים פנים שהתחילו לגלות מעט דמעט מהם, וכל מה שיגע משה רבנו בארבעים ימים שלש פעמים, לחם לא אכל ומים לא שתה, שלא נשמע מעולם שיהיה נמצא איש כזה בקדשה כזאת שלא יאכל ולא ישתה ארבעים ימים רצופים וכל הנוראות העצומות אלה והאותות והמופתים וכל המורא הגדול אשר עשה משה וכו'.

הכל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל הֵם רוֹצִים לְהִסְתִּיר וּלְהַעֲלִים וְלֹמַר שֶׁהַכֹּל מֵרָמָז עַל דְּבָרֵי חֻכְמוֹת הַיּוֹנִים אֲרִיסְטוֹ וְחִבְרִיו יִמַּח שְׁמָם וְכוּ'. וְכֹל זֶה הוּא בְּחִינַת בִּלְעָם בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ שֶׁרָשׁ חֻכְמַת הַטֶּבַע וְכוּ'.

עַד שֶׁזֶה סִמּוּךְ גָּלוּ נִבְלוּתָם לְעֵין כָּל וּמִדְּפִיסִים בְּקִרְחֵיהֶם הָרָעִים, שְׂנוּפְרִים לְגִמְרֵי בְּכָל דְּבָרֵי הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ וּבְכָל דְּרָכֵי הַקְּבֵלָה, וּמַחְצִיפִים פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים שֶׁכָּל סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים לֹא יֵצֵא מִפִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וְחִבְרִיו, וְהַדְּפִיסוּ אֵיזָה קִרַּח עַל זֶה וְכוּ'. אֲשֶׁר כָּל בֶּר דַּעַת מִבֵּין שְׁדֵבְרֵי הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּגַלּוֹת כִּי אִם עַל פִּי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ גְּבוּהָ וְנוֹרָא מְאֹד שֶׁהוֹפִיעַ עַל צְדִיק קְדוֹשׁ כְּמוֹתוֹ שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וּבְנוֹ שִׁישְׁבּוּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמַעְרָה וְכוּ'.

ז) וְכֵן כְּתָבִי הָאֶר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּהּ, שְׂאִי אֶפְשָׁר בְּשֹׁכֶל אֲנוּשֵׁי לְגִלּוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלּוֹת פְּאֵלָה וְכוּ', וְהֵם רוֹצִים לַעֲקֹר וּלְסַתֵּר חֵס וְשְׁלוֹם בְּנֵינִים נִשְׁגָּבִים פְּאֵלָה, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בִּישְׂרָאֵל.

וְכֵן כְּתָבִי הָאֶר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּהּ, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּהַקְדָּמַת ה'עץ חַיִּים', שֶׁכָּל מִי שִׁיסְתַּכֵּל בּוֹ בְּאַמְתּוֹ, יַעֲיֵד שְׂאִי אֶפְשָׁר בְּשֹׁכֶל אֲנוּשֵׁי לְגִלּוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלּוֹת פְּאֵלָה וְכוּ', וְהֵם רוֹצִים לַעֲקֹר וּלְסַתֵּר חֵס וְשְׁלוֹם בְּנֵינִים נִשְׁגָּבִים פְּאֵלָה, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בִּישְׂרָאֵל.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת לְמוֹרֵינוּ הָרַב רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסֶלַב, הַלְכוֹת בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר הַלְכָה ה', אוֹת ע"ב)

– פֶּרֶק יב – הָעֵלָם וְגִלּוֹי הַזֶּהָר

(א) מִדּוּעַ נִתְגַּלָּה הַזֶּהָר מִשְׁנֵת ה' ר"ן וְאֵילָךְ?

דַּע כִּי גִזְרָה חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁחֲבוּר סֵפֶר הַזֶּהָר לֹא יִתְפָּרֵס וְלֹא יִתְגַּלָּה אֶלָּא בְּדוּרוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְעַל זֶדוּ, וְנִגְזְרָה גִזְרָה בְּכַמְלִיא שֶׁל מַעֲלָה שְׁלֹאֲחֵר דּוּרוֹ שֶׁל הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנוֹ לֹא יִתְעַסְקוּ בְּזֹאת הַחֲכָמָה בְּפָרְסוֹם עַד הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן דּוּרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְהָכִי אֵיתָא בְּתַקּוּנֵין בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת, שְׁאַלּוּ הַסּוּדוֹת לֹא יִתְגַּלּוּ עַד דְּרָא דִּיִּיתִי מִלְכָּא מְשִׁיחָא, וּבְמָקוֹם אַחֵר אוֹמֵר וּבְזִכּוֹת הָאֵי חֲבוּרָא יִתְגַּלִּי מִלְכָּא מְשִׁיחָא, רוּצָה לוֹמַר בְּדוֹר הָאַחֲרוֹן בְּשִׁבְלִי הַמִּתְעַסְקִים בְּחֲבוּר הַזֶּהָר יִתְגַּלִּי מִלְכָּא מְשִׁיחָא.

וּמִצָּאֵתִי כְּתוּב, כִּי מֵה שְׁנֵיגְזָר לְמַעֲלָה שְׁלֹא יִתְעַסְקוּ בְּחֲכָמַת הָאֱמֶת בְּגִלּוֹי, הִיָּה לְזִמָּן קָצוּב, עַד תִּשְׁלֹם שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשָּׁם וְאֵילָךְ יִקְרָא דְרָא בְּתִרְאָה וְהִתְרָה הַגִּזְרָה וְהִרְשׁוֹת נְתוּנָה לְהִתְעַסֵּק בְּסֵפֶר הַזֶּהָר. וּמִשְׁנֵת ה' ש' לִיצִירָה מִצּוּה מִן הַמַּבְחָר שִׁיתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוֹלִים וְקִטְנִים כְּדֹאֵיתָא בְּרַעֲיָא מֵהִימָנָא. וְאַחֵר שְׁבִזְכוֹת זֶה עֲתִיד לְבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזִכּוֹת אַחֵר, אֵין רְאוּי לְהִתְרַשֵּׁל.

[וְעַיֵן עוֹד בְּהַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וִיטָאֵל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
אֲמֵן לַעֲץ חַיִּים]

(הַקְדָּמַת סֵפֶר אֹר הַחֲכָמָה)

(ב) כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחֵיב לְתַקֵּן נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וּנְשָׁמָתוֹ, אוֹתוֹ וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, בְּרִזֵּי דְאוֹרֵיתָא וּבְהִתְעַסְקוֹת דְּבִרֵּי הַזֶּהָר וְהַתְקוּנִים עַל פִּי דְבִרֵּי מוֹרִינוּ וְרַבֵּינוּ הָרַב הָאֶר"י

זכרוננו לברכה – אין בטולם ובעורם של הקלפות אלא בלמוד הקבלה על פי עולם התקון

הרבי שמעון בן יוחאי סוד בוצינא קדישא מן הראוי היה לעשות תקון העולם כמו רבי עקיבא עם מסירת נפש כו', בהימנותא דקודשא בריך הוא ושכינתו וכל פמליא דיליה בצרוף משה רבינו רעיא מהימנא ואלהיו וכל נשמתין דצדיקיא מגן עדן, והוא היה מתקן כל הדור בימיו כו', **ושלח הקדוש ברוך הוא האור הגדול הזה דוקא באלף החמישי** מתוך החשך הגדול שהוא יומא של הו"ד, בסוד כל היום דו"ה, אור הגדול אור שבעת הימים, להגן עלינו ולהציל אותנו מכל המקטרגים על ידי למוד רזין דאורייתא כו', **ואם לא היה מגלה לנו רזין דאורייתא את ספרי הזהר וכו', היה חס ושלום חוזרין עלמין לתהו ובהו מפני התגברות הדינים באלף החמישי כו'**, ופתח רבי שמעון בן יוחאי את האורות העליונים להאיר ולהגן עלינו, והניח ברכה לדורות אחריו כו'.

ואחריו קמו חכמי הדורות ומצאו פתח פתוח ושמשו ונהנו מהשפע ואורות עליונים, ונעשה נסים בימיהם, כגון רבי וחכמי הדורות כו', ויחידי סגלה בכל דור ודור הוי ידעי ברזין אילין אבל לא באתגליא, כי עדן היה באלף החמישי, ועוד לא היו מתנוצצין נשמות של עולם התקון, עד **באלף הששי האיר השם עינינו בשנת של"ה על ידי נשמת בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה** וימלא אותו רוח חכמה בתבונה ודעת ובכל מלאכה, הוא נשמת מורנו ורבינו האר"י זכרוננו לברכה אור שבעת הימים, ובדוד נתן המאציל רצון העליון רשות לפתח המקורות וצנורות עליונות ברזי דאורייתא, ואמר לנו בפרוש שהנסתרות בזמן הזה הם כמו נגלות, אף על פי שתלמידיו היו מכסין דבריו בהצנע משנת של"ה עד שנת ש"ץ כו', בסוד הגאולה והחרות, התנוצצות הנשמות של עולם התקון, כידוע לנו מדרגות הנשמות בשנת ש"ץ.

ומשנת ש"ץ ואילך מחיבים אנחנו לתקן כל אחד ואחד נפשו ורוחו ונשמתו, אותו ואת כל העולם כולו, להיות מין

נוקבין ליחד וללבן ולצרף ניצוצות קדושות בְּרִזֵּי דְאִוְרִיתָא ובהתעסקות דברי הזהר והתקונים על פי דברי מורנו ורַבְּנֵנוּ הַרְבֵּה הָאֵר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה, אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהִים לְפָנֵינוּ לְהָאִיר לָנוּ מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְאֶפְלָה, בְּפֶרֶט בְּעִקְבֵּיתָא דְמְשִׁיחָא חֲצִפָּא יִסְגָּא, וְיָדוּעַ לָנוּ מִסּוּדוֹת אֱלֹהֵי שָׁאִין בְּטוֹלָם וּבַעוֹרָם שֶׁל הַקְּלִיפּוֹת אֵלָּא בְּלִמּוּד הַקְּבֵלָה עַל פִּי עוֹלָם הַתְּקוּן, לְכֹן קָרָא הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לְבַעֲלֵי הַקְּבֵלָה מַחֲצָדֵי חֻקְלָא הַקְּמָשׁוּנִים וְהַחֲרָלִים וּמִן הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בִּרְכוּ הַשֵּׁם.

(סוף ספר ויקהל משה)

על פי הנזכר לעיל אתי שפיר מה שהעיר בספר דברי תורה (מהדורא קמא אות צ') על דברי זקנו בספר אגרא דפרקא (אות ק"כ), שפירחיק את זמן התגלות החכמה הקדושה עד שנת ש"ץ, והעיר על זה הגאון הקדוש ממונקאטש שלא נודע מקור זמן זה, ועל פי הנזכר לעיל אתי שפיר.

ג) הזהר נתגלה רק בדורות האחרונים פרי להגן עלינו מצרינו ולהחיש גאולתנו

לא נתגלה הזהר הקדוש לדורות הראשונים רק בדורות הגרועים מהם, עין שם [בספר ויקהל משה הנזכר לעיל] בדברי קדשו בארפה, ומסים שם שהוא בכדי להגן על הדורות האחרונים. וצריך לשמע בקול השם, כי כן רצונו לטוב לנו להגן עלינו מצרינו ולהחיש גאולתנו שתהיה במהרה בימינו אמן.

(ספר פתח עינים להחיד"א על מסכת סנהדרין דף צ"ח.)

[ועין עוד בהקדמה לספר הזהר מבעל הסלם אות נ"ז-ס"א, נעתק להלן פרק י"ג אות א'].

ד) הסבר להעלמת הזהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי

א. לא נתן לכתב סתרי הזהר אלא לרבי אבא

הלא תראה, כי בעת פטירתו, בריש אדרת האזינו, לא נתן רשות לשום אחד מאותם שבעה עיני השם העומדים אז אצלו,

לכתב סתרי הזהר, אלא לרבי אבא, כנזכר שם: וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברייא ירחשון בלבייהו. ועם שנתן לו רשות לכתב, מצאנו ראינו בפרשת משפטים דף קכ"ג, וזה לשונו: שאל רבי אלעזר לרבי אבא, כל הני תקונין, אבא גלי לון, בגין דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי אצטריכו לאתגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דאנא כתבנא מבוצינא קדישא, אמינא (כתבוה) לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מלין, והא אצטריך למנדע, דכתיב, (שמות י) וידעתם כי אני יי'. וכתיב (שמות כט) וידעו כי אני יי'. בגין דאתיישבן מלין. בלבנא. ומכאן ולהלאה, סתימין מלין, עד כאן.

ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רבי שמעון בן יוחאי לכתב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועם כל זה הקפיד רבי אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להו מלין סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם פתובים, הם אצלם מלין סתימים, ולא אתגליין אלא לחבריא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוד, וכמו שכתוב סתימין מלין בגוונא, ולא אמר ביננא.

ג. אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי אמרה החבריא:

"אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"

וכן בפרשת ויחי דף רי"ז. אמר שם: בכה רבי אבא, רבי שמעון ריחייא דטחנין מניה מנא טבא וכו', ולא אשתאר בעלמא מיניה, בר כמה דכתיב, (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת, לאצנעותא, ואלו בהתגליא לא כתיב, **השתא מאן יכיל לגלאה רזין, ומאן ינדע לון.**

גם בפרשת אחרי מות דף ע"ט., וזה לשונו: בתר דשכיב רבי שמעון, הוו אמרי (קהלת ה) "אל תתן את פיך לחטיא את בשרך".

**ד. רבי שמעון בן יוחאי הפיר ברבי אבא שיוכל להעלים
הדברים אפלו מחכמי דור ההוא**

ואין ספק, כי לולי שרבי שמעון בן יוחאי הפיר וידע ברוח
קדשו, כי רבי אבא היה חכם גדול וידע להלביש ולהעלים
הדברים דרך חידה ורמז, שלא גבינו אפילו חכמי הדור ההוא, לא
היה מצוהו שיכתב. כי הנה שם באדרת האזינו עצמה (דף רצ"ד):
אמר: כל מאן דמגלה רזין, ביצוע דנשמתי, לאו איהו מגופא
דמלכא קדישא. ובגין דא כד תיפוק נשמתי וכו', ווי ליה, ווי
לנשמתי. זכאה חולקיהון דצדיקיא, דמכסין רזין, כל שכן
רזין עלאין דקודשא בריך הוא.

וכן בפרשת פנחס דף רמ"ד. ברעיא מהימנא, על פסוק
ועשירית האיפה סלת וגו', וזה לשונו: אמר רעיא מהימנא, מאן
דמזלזל בפרורין דנהמא וכו', כל שכן מאן דמסר רזין דאורייתא,
וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתון דשמא
מכרש, לאנשים דלאו אינון הגונים וכו', עליה אתמר (איוב טו):
נודד הוא ללחם איה. ללחמה של תורה ולית מאן דישיגח עליה
וכו'.

(הקדמת מורנו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן לעץ חיים)

– פֶּרֶק יג – הַחַיִּיב וְהַשְּׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֵּהר

מִדּוּעַ לֹא נִפְּוֶן לְמִוּד הַזֵּהר בְּשָׂאֵר מִדְּרָשֵׁי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם
לְבִרְכָּה?

(א) הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשָׁכוּת בְּדוֹרֵנוּ זֶה, לֹא נִשְׁמַע כְּמוֹהֶן בְּכָל
הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְמוֹ לָנוּ – הוּא מִשּׁוֹם שֶׁאַפְלוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם מִטּו
יְדִיהֶם מִהֶעֶסֶק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה

מִכָּאן תִּבִּין אֶת הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשָׁכוּת שֶׁמִּצְאוֹנוּ בְּדוֹרֵנוּ זֶה,
שֶׁלֹּא נִשְׁמַע כְּמוֹהֶן בְּכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְמוֹ לָנוּ, שֶׁהוּא מִשּׁוֹם שֶׁאַפְלוּ
הָעוֹבְדֵי הַשֵּׁם שֶׁמִּטּו יְדִיהֶם מִהֶעֶסֶק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְכִבֵּר
הַמֶּשִׁיל הַרְמָב"ם [רַבֵּינוּ מֹשֶׁה בֶּן מִימּוֹן] זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָּה מִשָּׁל אֲמַתִּי
עַל זֶה, וְאַמֵּר, שֶׁאִם שׁוֹרֶה שֶׁל אֶלֶף אֲנָשִׁים סוֹמְיִם הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ, וַיֵּשׁ
לָהֶם לִפְחוֹת פֶּקֶח אֶחָד בְּרֹאשׁם הָרִי הֵם בְּטוֹחִים כָּלֶם שֶׁיֵּלְכוּ בַּדֶּרֶךְ
הַיֵּשֶׁר, וְלֹא יִפְּלוּ בַּפְּחִים וּמִכְמוֹרוֹת, לְהִיּוֹתָם נִמְשָׁכִים אַחֵר הַפֶּקֶח
שֶׁבְּרֹאשׁם, אֲבָל אִם חִסֵּר לָהֶם אוֹתוֹ הָאֶחָד, בְּלִי סֶפֶק שֶׁיִּכְשְׁלוּ בְּכָל
דֶּבֶר הַמָּטֵל בַּדֶּרֶךְ, וַיִּפְּלוּ כָלֶם לְבוֹר שַׁחַת. כֵּן הַדִּבֵּר שֶׁלִּפְנֵינוּ, אִם הָיוּ
לִפְחוֹת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹסְקִים בְּפִנְיָמִיּוֹת הַתּוֹרָה,
וְהַמְשִׁיכוּ אוֹר שְׁלֵם מֵאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הָרִי כָּל בְּנֵי הַדּוֹר הָיוּ
נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם, וְכָלֶם הָיוּ בְּטוֹחִים בְּדִרְכָּם שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ, וְאִם
גַּם עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סִלְקוּ אֶת עֲצָמָם מִחֲכָמָה זֹו, אֵין פֶּלֶא
שֶׁכָּל הַדּוֹר נִכְשַׁל בְּגִלְגָּלָם, וּמִגִּדָּל צָעֲרִי לֹא אוֹכֵל לְהֶאֱרִיךְ בָּזֶה.

אֲמֵנָם יִדְעֵתִי הַסִּבָּה, שֶׁהִיא בְּעֵקֶר מִתּוֹךְ שְׁנֵת־מַעֲטָה
הָאֱמוּנָה בְּכָלֶל, וְהָאֱמוּנָה בְּקִדּוּשֵׁי עֲלִיוֹן חֲכָמֵי הַדּוֹרוֹת בְּפֶרֶט,
וְסִפְרֵי הַקְּבֵלָה וְהַזֵּהר מְלֵאִים מִמְּשָׁלִים גִּשְׁמִיִּים, עַל כֵּן נִפְּל הַפֶּחַד עַל
כָּל אֶחָד, שֶׁלֹּא יֵצֵא שְׁכָרוֹ בְּהֶפְסְדוֹ, כִּי חֵס וְשָׁלוֹם קָרוֹב לְהִכְשֵׁל
בְּפֶסֶל וּדְמוּת.

והיא שהעירני לעשות באור מספיק על האר"י זכרוננו לברכה, ועתה על הזהר הקדוש, והסרתי הפחד הזה לגמרי, כי בארתי והוכחתי בעליל את הנמשל הרוחני של כל דבר, שהוא מפשט מכל דמיון גשמי, למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, כמו שיראו המעינים, למען לאפשר לכל המון בית ישראל ללמד ספר הזהר, ולהתחמם באורו הקדוש.

וקראתי הבאור בשם "הסלם" להורות, שתפקיד באורי הוא כתפקיד כל סלם, שאם יש לך עליה מלאה כל טוב, אינך חסר אלא "סלם" לעלות בו, ואז כל טוב העולם בידיך. אמנם אין "הסלם" מטרה כלפי עצמו, כי אם תנוח במדרגות הסלם ולא תכנס אל העליה, אז לא תשלם כונתך. כן הדבר בבאור שלי על הזהר, כי לבאר דבריהם, העמקים מכל עמק, עד סופם עוד לא נברא הבטוי לזה, אלא עשיתי על כל פנים בבאורי זה דרך ומבוא לכל בן אדם שיוכל על ידו לעלות ולהעמיק ולהסתכל בספר הזהר גופו, כי רק אז תשלם כונתי בבאורי זה.

והנה כל המצויים אצל ספר הזהר הקדוש, כלומר, המבינים מה שכתוב בו, הסכימו פה אחד, שספר הזהר הקדוש חברו התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, חוץ מהרחוקים מחכמה זו ונוטים לומר על סמך מעשיות בדויות ממתנגדי החכמה הזו, שמחברו הוא המקבל רבי משה די ליאון, או אחרים הסמוכים לו בזמן.

ואני כשאני לעצמי, הרי מיום שזכיתי באור השם יתברך להתבונן מעט בספר הקדוש הזה, לא עלה על לבי לחקר ביחוסו, והוא מטעם פשוט, כי לפי תכנו של הספר עלה בלבי מעלת יקר התנא רבי שמעון בן יוחאי לאין ערוך יותר על כל התנאים הקדושים, ואם היה מתברר לי בברור גמור שמחברו הוא שם אחר, כגון רבי משה די ליאון זכרוננו לברכה וכדומה, הרי אז היה גדול אצלי מעלת האיש רבי משה די ליאון זכרוננו לברכה יותר מכל התנאים הקדושים, וגם רבי שמעון בן יוחאי בכללם.

אמנם באמת לפי מדת עמק החכמה שבספר, אם הייתי מוצא בברור, שמחברו הוא אחד מארבעים ושמונה הנביאים, הנה זה מקבל על לבי ביותר מליחסו לאחד מהתנאים, ומכל שכן אם הייתי מוצא שמשה רבינו קבל אותו מהר סיני מהשם יתברך עצמו, אז היתה שוככת דעתי לגמרי, כי לו נאה ולו יאה חבור כזה.

ולפיכך, כיון שזכיתי לערוך באור מספיק השנה לכל בעל עיון, להבין מעט מה שכתוב בו בספר, אני חושב שכבר נפטרתי בזה לגמרי מלטרם עוד ולהכניס עצמי בחקירה הזאת, כי כל משכיל בזהר לא יוכל להסתפק עוד שמחברו יוכל להיות איש פחות במעלה מהתנא רבי שמעון בן יוחאי הקדוש.

אכן לפי זה נשאלת השאלה, למה לא היה נגלה ספר הזהר לדורות הראשונים, שבלי ספק היו חשובים במעלה יותר מדורות האחרונים והיו ראויים לו יותר, ויחד עם זה יש לשאל למה לא נגלה באור ספר הזהר עד האר"י זכרוננו לברכה, ולא למקבלים שקדמו לו. והתמיה העולה על כלנה, למה לא נגלו באור דברי האר"י זכרוננו לברכה ודברי הזהר מימי האר"י זכרוננו לברכה עד דורנו זה (ועין בהקדמתי לספר 'פנים מסבירות' על ה'עץ חיים' באות ח' דבור המתחיל 'ואיתא', עין שם), ונשאלה השאלה, הכי אפשר דרי.

והתשובה היא, כי העולם במשך זמן קיומו של שיתא אלפי שנים, הוא כמו פרצוף אחד שיש לו ג' שלישים, ראש תוף וסוף, דהיינו חב"ד חג"ת נה"י [חכמ"ה בינ"ה דע"ת, חס"ד גבור"ה תפא"ר, ת, נצ"ח הו"ד יסו"ד].

וזה שאמרו זכרונם לברכה שתי אלפים תהו שתי אלפים תורה ושתי אלפים ימות המשיח (סנהדרין צ"ז), כי בשתי אלפים הראשונים שהם בחינת ראש וחב"ד היו האורות מועטים מאד, והיו נחשבים לבחינת ראש בלי גוף, שאין בו אלא אורות דנפש. כי יש ערך הפוך בין כלים לאורות, כי בכלים הכלל הוא, שהכלים הראשונים נגדלים בכל פרצוף מתחלה, ובאורות הוא להפך, שאורות התחתונים

מתלבשים בפרצוף מתחלה. ונמצא, כל עוד שאין בפלים רק העליונים לבד, דהינו פלים דחב"ד, יורדים שם להתלבש רק אורות דנפש, שהם האורות התחתונים ביותר. וזה שאמרו על שתי אלפים ראשונים שהם בבחינת תהו. ובשתי אלפים השניים של העולם, דהם בבחינת חג"ת דכלים, ירד ונתלבש אור הרוח בעולם, שהוא סוד תורה. ועל כן אמרו על שתי אלפים האמצעים שהם תורה. ושתי אלפים האחרונים הם נהי"מ [נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת] דכלים, ועל כן מתלבש בעולם בזמן ההוא אור דנשמה, שהוא האור היותר גדול, ועל כן הם ימות המשיח.

גם הדרך הוא בכל פרצוף פרטי, שבפלים דחב"ד חג"ת עד החזה שלו, האורות מכסים, ואינם מתחילים להאיר חסדים המגלים, שפרושו התגלות הארת חכמה עליונה, אלא מחזה ולמטה, דהינו בנהי"מ שלו. והוא הסבה שמטרים התחילו להתגלות הפלים דנהי"מ בפרצוף העולם, שהם ב' אלפים האחרונים, הייתה חכמת הזהר בכל וחקמת הקבלה בפרט מכסה מן העולם, אלא בזמן האר"י זכרוננו לברכה, שכבר נתקרב זמן השלמת הפלים שמחזה ולמטה, נתגלתה אז הארת חכמה העליונה בהעלם על ידי נשמת האלקי רבי יצחק לוריא זכרוננו לברכה, שהיה מוכן לקבל האור הגדול הזה. ועל כן גלה העקרים שבספר הזהר וגם חכמת הקבלה, עד שהעמיד בצד כל הראשונים שקדמוהו.

ועם כל זה כיון שהפלים האלו עוד לא נשלמו לגמרי (שהוא נפטר בזמן ה' אלפים של"ב כנודע), על כן לא היה העולם עוד ראוי שיתגלו דבריו, ולא היו דבריו הקדושים אלא קנן ליחידי סגלה מועטים, שלא נתנה להם הרשות לגלותם בעולם. וכעת בדורנו זה, אחר שכבר קרובים אנו לגמר ב' אלפים האחרונים, לפיכך נתנה עתה הרשות לגלות דבריו זכרוננו לברכה ודברי הזהר בעולם בשעור חשוב מאד, באפן שמדורנו זה ואילך יתחילו להתגלות דברי הזהר בכל פעם יותר ויותר, עד שיתגלה כל השעור השלם שבחפץ השם יתברך.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

אבל אם חס ושלום להפך, שהאדם מישראל, משפיל מעלת פנימיות התורה וסודותיה, הדנה בדרכי נשמותינו ומדרגותיהן, וכן בחלק השכל וטעמי מצוה, כלפי מעלת חיצוניות התורה הדנה בחלק המעשה בלבד. ואפלו אם עוסק פעם בפנימיות התורה, הרי הוא מקציב לה שעה מועטת מזמנו, בשעה שלא יום ולא לילה, כמו שהיתה חס ושלום, דבר שאין צורך בו, הוא נמצא גורם בזה להשפיל ולהוריד מטה מטה את פנימיות העולם, שהם בני ישראל, ולהגביר את חיצוניות העולם עליהם, שהם אמות העולם, וישפילו ויבזו את בני ישראל כמו שהיו דבר מיותר בעולם, ואין לעולם חפץ בהם חס ושלום.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

הם עושים כל החרבנות והשחיטות האזמים, שבני דורנו
היו עדי ראיה להם, השם ישמרנו מכאן ואילך... וכל ירידתם של בני ישראל, הם מחמת שעזבו את פנימיות התורה, והשפילו מעלתה מטה מטה, ועשו אותה כמו היתה חס ושלום דבר שאין צורך בו כלל.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

אוי להם לאותם אנשים הגורמים, שרוחו של משיח
יסתלק וילך לו מן העולם, ולא יוכל לשוב לעולם, שהמה הם
העושים את התורה ליבשה, כלומר בלי משהו לחלוחית של שכל ודעת, כי מצטמצמים רק בחלק המעשי של התורה, ואינם רוצים להשתדל להבין בחכמת הקבלה, לידע ולהשפיל בסודות התורה וטעמי מצוה. אוי להם, שהם גורמים במעשיהם הללו, שיהיו עניות וחרב וחמס ובזה והריגות והשמדות בעולם.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

(ב) רבי יצחק דילטאש בפסקו המפרסם יצא להגן על הזהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר

ספר הזהר נתחבר ונכתב בדורו של רבי שמעון בן יוחאי, שהספימו בו מן השמים, כי היה ראוי לכהן, וגלגלו זכות על ידו ועל ידי חבריו הזכאים, כדי שבסוף הימים, בדורות של משיח בקרבת הישועה, בזכות זה יגאלו ישראל. וכמו שבמצרים היה צריך לזכות ישראל בדם פסח ובדם מילה כדי להוציאם מאותו הגלות כו', כן כדי להוציא ישראל מהגלות הזה צריך שיזכו בידיעת הנסתר, כי כל הנביאים לא נבאו לימות המשיח אלא על זה כו'. הלא תראה רש"י זכרוננו לברכה בפירוש שיר השירים בדגמא מפסוק ישקני מנשיקות פיהו, זה לשונו: ומבטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סוד טעמיה ומסתרי צפונותיה, ומחלים פניו לקים דברו, וזהו "ישקני מנשיקות פיהו".

וכל שכן עתה, שקרובה הישועה להגלות כו', כי לפי דברי הזהר זכות למוד ספרו הוא המלאך הגואל, וזה לשונו: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרך בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) "וקראתם דרור בארץ" וגומר.

ובמקום אחר זה לשונו: אמר ליה אליהו לרבי שמעון, רבי רבי, כמה זכאה אנת דמהאי חבורא דילך יתפרנסון כמה עלאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגיניה "ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשובו" וכו'. הרי לך מבאר שזכות העיון בספר הזהר מספיק להשיב שבותנו ולהעביר גלותנו, ועליו אמרו זכו אחישנה, כי בעבורו יהיה ישראל נגאלין ויקרא דרור בארץ, שיהיו כל בני העולם בני חורין בשלמה שאין כמוה.

ובמקום אחר ובשר הזהר, שבדור שעתיד המשיח להתגלות, בו יתן הרשות להתגלות ספרו וחבורו. וזה לשונו בפתיחה גדולה בתקונים: והמשפילים יזהירו וגו' (דניאל יב ג), והמשפילים אליו רבי שמעון וחבריו כו' לגלגל לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו

לגלגלה לון עד דייתי דרא דמלכא משיחא וכו'. ואל תגמגם
לומר שאין רשות לגלותם עד אחר ביאת המשיח, שזה שקר וטעות
גדול. דיקא נמי דקאמר "עד דייתי דרא דמלכא משיחא", ולא
קאמר עד דייתי מלכא משיחא, וכל זה פשוט.

(פסק הגאון והחכם הפולל הנעלה כבוד מוריניו הרב רבי יצחק דלטאש, נדפס בריש ספר
הזהר)

פֿשר הדבר: בשנת שי"ח רצו להדפיס ספרי הזהר הקדוש, וקמו
אז גדולים ורבים שהרעישו לבלתי לפרץ גדר הראשונים להוציא
לאור דברים סתומים וחתומים אשר נגזזו ולא ראו אור מימים
קדמונים, ובלשון הרב רבי יצחק דלטאש בפסק דין הנזכר לעיל:
"אֶרֶץ רַעְשָׁה אֶף שָׁמַיִם, וַיִּנּוּעוּ אַמּוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְאוֹמֵר
שָׁאִין טוֹב לְהוֹצִיא הַדְּבָרִים הַסְּתוּמִּים וְהַחֲתוּמִּים אֶל הַפְּרָסוֹם,
וּלְפָרֵץ גְּדֵר הָרִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר גִּנְזוּם בְּאוֹצְרוֹתֵיהֶם וּבֵית נִכְאֲתָם, לֹא
רָאוּ אוֹר מִיָּמִים קְדָמוֹנִים", וגם מפני קדשתו הגדולה והנוראה לא
כלם ראויים אליו.

הגדולים הנזכרים לעיל הביאו ראיות לדבריהם ממאמרי
חכמינו זכרונם לברכה ומדברי רבי שמעון בן יוחאי בעצמו בזהר
הקדוש, שאין לגלות ולפרסם סתרי תורה.

והעיר השם את רוחו של הרב רבי יצחק דלטאש, שהיה אחד
מיחידי גאוני הדור ההוא, ואז חיל וכתב פסק דין "לתקן המעוות
והדורים לישר, להשיב אמרים נכוחים, דברים המתשבים על הלב",
ומשיב על כל דברי המקשים, ומבקשם "אל תבטח על שקר ואל
תשען על משענת קנה רצוץ", ומשיבן מלין ואת טענותיהם מכחישן
אחת לאחת.

אחר שיצא פסק דינו הנזכר שקטו עולם, קימו וקבלו עליהם
את פסק-הדין, והדפיסו אז את ספרי הזהר, ולכן זכה ונדפס פסק
דין זה בריש ספרי הזהר.

וְכַתֵּב הַחֵיד"א (שם הגדולים, מערכת ספרים, ערך ספר חשק שלמה), שְׁהֵרָב
מִשָּׁה זְכוּתָא כּוֹתֵב בְּשֵׁם מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרוֹנוֹ לַחַיִּי הָעוֹלָם

הבא, וזה לשונו: אמר לי מורי זכרונו לחיי העולם הבא [האר"י זכרונו לברכה], **שהחכם שעשה פסק להדפיס הזהר היה ניצוץ של צדיק וחסיד גדול וקדוש וראוי לכל טוב, ולכן עלה קנאה בלבו וכתב אותו פסק כדי להוציא לאור ספר הזהר, עד כאן לשונו.**

כד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחקמתא [נערים קטנים ימצאו אוצרות ספרים חשובים מסודות, כי אז תתמלא הארץ דעה, דרך אמת].
(זהר חלק א' דף קי"ח.)

ג) הרב חיים ויטאל אודות החיוב והשלילה ללמוד הזהר – לא נברא האדם אלא כדי שילמד חכמת הקבלה

וכנגד פת המתעסקים ברזי התורה ובחקמות הזהר, אשר הם נקראים אדם, כנזכר בספר התקונין דרך אמת, אפרוחים אליו מארי משנה, בנים אליו מארי קבלה, עליהם נאמר ראיתי והנה האדם, ולא אמר אדם, אלא האדם, ירצה, כי גם שהוא עוסק בחכמה הזאת, ולכן נקרא אדם, עם כל זה איננו האדם המיוחד הראוי להתעסק בה, כי אין להם שרשים והקדמות להבין דבריו, וכמו שבארנו לעיל באמרו בנים סכלים המה ולא נבונים, אבל האדם המיוחד איננו בעולם הזה, ואנחנו בזאת החכמה מגששים כעורים קיר, כי חכמי האמת סעו המה למנוחות, עזבו אותנו לאנחות, וכאשר אין האדם הנזכר נמצא ללמד החכמה, הנה אז גם עופות השמים, אלו התלמידים אשר נגע השם בלבם, החפצים לעוף השמים, בלי כנפים, ואומרים: "מי יתן לנו אבר כיונה, נעופה ונשכנה באהלי החכמה הזאת".

והרי נתבארו כל הפתות אשר בעם בני ישראל, אשר כלם כאחד נמנעו מלהחזיק בחכמה הזאת, כל אחד כפי סבתו ופנייתו, עד שנתקיים בנו בעוונותינו הרבים אין מנהל לה מכל בנים ילדה וכו', פירוש, כי עם היותם בנים מארי קבלה, עם כל זה נתיאשו מלהתעסק בחכמה הזאת. ואין ספק כי דברים אלו בנבואה נאמרו

על דורות אלו האחרונים. שלא כסברת חכמי דורותינו אלה, החושבים בדעתם כי כבר השיגו מה שצריך להם ושמחים בחלקם, והנה הפתוב מעיד וירא כי אין איש וישתומם כי אין מפגיע, בלשון שלילה, אוי לאזנים שכך שומעות ואוי לעינים שכך רואות, עדותו יתברך עלינו, ואין לנו לב לדעת לחזר ולהתעסק בחכמה הזאת, להחזיק יתברך, כמו שפתוב ואביט ואין עזר ואשתומם ואין סומך. והוא בהיותנו עסוקים בחכמה הזאת, כי על ידה תתקרב הגאולה, וכביכול ישועתה לשכינת עזו היינו ממהרים להצמיחה, כמו שפתוב ותושע לי זרעי, לי ממש כביכול, וכנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת, **כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב בגין בית מקדשנו ותפארתנו המכנה ונקרא הדר הפרמל, כמו שאמר הפתוב "ראשך עליך כפרמל".**

וזה מה שאמר הפתוב: ראיתי והנה הפרמל המדבר, כי לסבות הנזכרים לעיל היה הפרמל מדבר שמם בעוונותינו הרבים, כנזכר לעיל כי כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, הרי הוא כאלו נחרב בימיו, וכל עריו הם ערי יהודה נתצו גם הם וכל הרעה הזאת היא מפני השם מפני חרון אפו, פירוש מפני החכמה הזאת, אשר עסקה להורות, כי כל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, וזה שפתוב מפני השם, היא החכמה, שאין מתעסק בה, וגם ומפני חרון אפו, פירוש, **כי אין לו להקדוש ברוך הוא קורת רוח בעולמו, אלא באשר עוסקים בחכמה זו.**

וכמו שפתוב בתלמוד (חגיגה י"ד:) **בכל אותם המעשים של רבן יוחנן בן זכאי ושל רבי אלעזר בן ערך ורבי יוסי הכהן, כשהיו דורשים במעשה מרובה, ירדה אש שכינתו יתברך וסבבה על האילנות, מה שאין כן בהיותם עוסקים בפשטים, וכמו שפתוב במדרש משלי על פסוק לא ירעיב השם נפש צדיק, וזה לשונו: אמר רבי ישמעאל, בא וראה כמה קשה יום הדין וכו'. היה רבי ישמעאל אומר, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלימה וכו', בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה וכו', בא מי שיש בידו שתי סדרים וכו',**

בא מי שיש בידו הלכות וכו', בא מי שיש בידו תורת כהנים וכו', בא מי שיש בידו חמשה חמשי תורה וכו', בא מי שיש בידו אגדה, בא מי שיש בידו תלמוד וכו', והקדוש ברוך הוא אומר לו, בני, הואיל ונתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה, צפית בגאות שלי, שאין הנאה לי בעולם אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבים ועוסקים ומביטים ומציצים ורואים והוגים המון התלמוד הזה, כסא כבודי היאך עומד וכו', חשמל היאך עומד וכו', ברק היאך עומד וכו', קרוב וכו', וגדולה מכלם, מצפוני ועד קדקדי וכו', וכי לא זה הוא הדרי זה הוא גדלתי זהו הדר יפיי, שפני מכירין את כבודי וכו'.

הרי מבאר בפרוש אף בדברי התנאים, שאין האדם יוצא ידי חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד בלבד, אלא הוא מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, כי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מכל מה שברא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברוי התורה, להכיר גדלתו ויפיו ומעלתו. כי בפשטי התורה ובספורה ובדיניה ובמצוותיה, בהיותם כפשטם, אין בהם שום הכר וידיעה לידע את בוראם יתברך, אדרבה יש בהם מצוות וחקים שאין הדעת סובלם וכל אמות העולם מונין את ישראל ואומרים להם, כי מה התורה הזאת אשר צוה אלקיכם אתכם, דברים שנראין כחידות ומשלים, לקח קרן פרה ולתקע בו ביום ראש השנה, ואתם אומרים שעל ידי כן שטן הרוחני המקטרג העליון מתערב, וכיוצא מדברים אלו כמעט רב מצוות התורה, ובפרט פרטי דיניהם, אין השכל סובלם. ואם כן היכן הוא הדר התורה ויפיה וגדלתה. ועל כיוצא בזה נאמר אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו, כי השכר והענש אשר עליהם הוא לך לבדך.

אמנם בסודות התורה ובעסק פונת המצוות, על זה נאמר בהפך, אם בטובה נאמר תנו עז לאלקים, ואם ברעה נאמר צור ילדך תשי, ונאמר ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי, בי דיקא, ולא לי, בי ממש כביכול. ודברי אלו מבארים לאשר נגע אלקים בלבם.

וְזֶה סוּד מֵה שְׁכָתוֹב לְעִיל, כִּי הַקּוּרָא בְּמִשְׁנָה וּבִתְלֻמוֹד נִקְרָא
עֶבֶד הַמְּשֻׁמֵּשׁ אֶת רַבּוֹ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, מֵה שְׁאִין כֵּן בְּחֻקֵּי
הָאֻמָּת, כִּי הוּא מִתְקַן כְּבִיכּוֹל וְנוֹתֵן עֹז וְכֹחַ לְמַעֲלָה, וְזֶהוּ נִקְרָא עוֹסֵק
בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה בְּלִי סֶפֶק.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁלֹא נִבְרָא הָאָדָם אֲלֵא כְּדִי שֶׁיִּלְמַד חֻקֵּי
הַקְּבָלָה, אֲלֵא שֶׁצָּרִיךְ שִׁיְהִי גּוֹפּוֹ נָקִי בְּתַחֲלָה עַל יְדֵי הַמַּצּוּוֹת
הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שֶׁכָּל תַּכְלִיתָן לְדַבֵּר זֶה וְהֵם מְכַרְחִים עַל כָּל פְּנִים, וְאַחֵר
כִּךְ תּוֹכֵל הַנִּשְׁמָה הַנִּקְרָאת נֵר הַשֵּׁם נִשְׁמַת אָדָם לְהַאֲרִי בַּגּוֹף הַזֶּה,
כִּי הַנִּתְּוֹנָה תוֹךְ עֲשֻׁשִׁית זְכוּכִית וּמְאִירָה, וְנוֹתֵנָת לוֹ כֹּחַ לְהַבִּין סִתְרֵי
הַתּוֹרָה וּמַגִּלָּה עֲמֻקּוֹת מִנִּי חֹשֶׁךְ.

(הַקְדַּמַּת הַרַב חַיִּים וִיטָאָל לְעֵץ חַיִּים)

– פֶּרֶק יד – גְּדוּלֵי הַחֲסִידוֹת בְּשִׁבְחַת לְמוֹד הַזֶּהר

(א) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, בְּרִי"ש גָּלִי – רֹאשִׁי
תְּבוֹת ר' בִּי ש'מַעֲוֹן בֶּן י'חֲאִי

'וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה' (שְׁמוֹת יד ח), וְתַרְגּוּמוֹ: 'וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל נִפְקִין בְּרִישׁ גָּלִיָּה, עַל דְּרָךְ דְּאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ בְּסִפְרָא
דָּא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, וְעֵין שָׁם שְׁמִבְאָר עוֹד יוֹתֵר כְּשִׁיתְגַּלְהַּ הַסֵּפֶר
הַזֶּהר בְּדָא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא.

וְזֶהוּ שְׁמַרְמָז בַּפִּסּוּק וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים, הֵינּוּ מִן הַגְּלוּת,
כַּנֶּזֶכֶר לְעִיל, בְּיַד רָמָה, וְתַרְגּוּמוֹ בְּרִישׁ גָּלִי, בְּרִי"ש רֹאשִׁי תְּבוֹת ר' בִּי
ש'מַעֲוֹן בֶּן י'חֲאִי, גָּל"י, כְּשִׁיתְגַּלְהַּ סִּפְרוֹ הַקְדוּשׁ סִּפֵּר הַזֶּהר, אֲזַ
בְּדָא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, וְהֵבֵן.

(דָּגֵל מַחֲנֶה אֶפְרַיִם פֶּרֶשֶׁת בְּשַׁלַּח)

(ב) מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף יַחֲיָה וַיִּתְקַּים עַל יְדֵי לְמוֹד רִזִּין
דְּאוּרִיתָא

עַל יְדֵי עֶסֶק יִשְׂרָאֵל בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה יָבֹא מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן כַּמְבָּאָר בְּזֵהר הַקְדוּשׁ. וְסִימָן לְדַבֵּר סו"ד בְּמַלּוּי
סִמ"ף ו"ו דַּל"ת גִּימְטְרִיָּה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף בְּמַכְנֹן, שְׂאֵף מְשִׁיחַ בֶּן
יוֹסֵף יַחֲיָה וַיִּתְקַּים עַל יְדֵי זְכוּת לְמוֹד רִזִּין דְּאוּרִיתָא.

(סִפֵּר קֹהֶלֶת יַעֲקֹב לְבַעַל מֵלֶא הַרְוָעִים עַרְף סוּד)

(ג) או"ר בְּגִימְטְרִיָּא ר"ז

עֶקֶר הַגְּאֻלָּה הוּא מְרִזִּי דְּאוּרִיתָא, כִּי או"ר גִּימְטְרִיָּה ר"ז, וְזֶה
נִקְרָא כ"ן שְׁגִימְטְרִיָּה סו"ד מִיסו"ד. וְזֶה שְׁכָתוֹב בְּמַדְרָשׁ, אָנִי
אֲמַרְתִּי יְהִי כֵן, וְהִרְשָׁעִים אוֹמְרִים לֹא כֵן, שֶׁהֵם אוֹמְרִים שְׂאֵין

בתורה אלא הפשט, על כ"ן לא יקומו. ועקר היא חכמת התורה ורזיה שיתגלה לנו במהרה בימינו כו', ועל דור שלנו נאמר משד עניים גופייהו, עתה אקום, בזכות אמרות השם המזקקות שבעתים, אף השם ישמרנו מהרשעים אשר סביב יתהלכון ואינם רוצים ברזי וסודות התורה, שהם כרם זלות, דברים העומדים ברומו של עולם והקדוש ברוך הוא ירומם.

(אור ישאל על תקוני זהר להמגיד מקאזניץ זכותו יגן עלינו - תקון ל"ו - דף ע"ז:)

ד) אור בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז

'קומי אורי כי בא אור' (ישעיה ס א), אור בגימטריא אי"ן סו"ף, אדו"ן עול"ם, ובגימטריא ר"ז, שהוא סודות התורה אשר הוא אור לנו. וזהו קומי אור"י, שיתגלה כבוד מלכות אדו"ן עול"ם, כי בא אור"י, כי כבר נתגלה להם חכמת סודות התורה שהוא ר"ז, אור התורה, ועל ידי זה תהיה גאולה להתגלות בסוד מלכותו כנודע.

(אגרא דכלה למורינו הרב צבי אלימלך מדינוב הפטר פרשת תבוא)

ה) שמחת סיום ספר הזהר מעין שמחת תורה

הרבי רבי ברוך ממזיבו זכותו יגן עלינו, נכדו של הבעל שם טוב, היה נוהג לעשות בל"ג בעמר של כל שנה שמחת סיום של למוד בספר הזהר, ומשנעשה הסיום לקחו לספר הזהר בידי ורקד עמו כמה שעות רצופות בהתלהבות ובדבקות עצומה, והיה לו יום זה מעין שמחת תורה.

(הרבי רבי ברוך ממזיבו זכותו יגן עלינו - ספר התודעה ל"ג בעמר)

ו) רבינו נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו אמן, הפליג מאוד כמה פעמים בשבח גדלת קדשת התקוני זהר

רבינו נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו אמן, ידע כל דברי ה"עץ חיים" ו"פרי עץ החיים" וכל כתבי האר"י זכרונו לברכה מספר הזהר והעקר מהתקונים. והמובן מדבריו היה שזה היה בימי נעוריו. והפליג מאוד כמה פעמים בשבח גדלת קדשת התקוני זהר.

וְהָיָה רָגִיל לַעֲסֹק בּוֹ בְּיוֹתֵר גַּם בְּכָל הַשָּׁנָה, אֲפִלּוּ שְׁלֹא בְיָמֵי אֵלוֹל.

(ספר שיחות הר"ן אות קכ"ח)

ז) בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים כָּלִילִים כָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְכו'.

(ספר שיחות הר"ן אות קכ"ח)

ח) עַל סֵפֶר הַתְּקוּנִים לִבֵּד לֹא יִסְפִּיקוּ אֲלֵפִים סְפָרִים וְכָל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבִיּוֹת לְבָאֵר עֶצֶם רַבּוּי הַסּוּדוֹת וּרְמִיזוֹת שֵׁישׁ שֵׁם

שִׁמְעָתִי מִפִּי הַקְדוֹשׁ פַּעַם אֶחָד שֶׁדָּבַר בְּהַפְלָגַת גְּדוּלוֹת סוּדוֹת נוֹרָאוֹת תּוֹרַתֵּנוּ הַקְדוֹשָׁה. אָמַר: הֲלֹא כָּל סֵפֶר תְּקוּנִים הוּא עַל תִּבְתּ בְּרֵאשִׁית לְבַד. וְעַל סֵפֶר הַתְּקוּנִים לְבַד לֹא יִסְפִּיקוּ אֲלֵפִים סְפָרִים לְבָאֵר עֶצֶם רַבּוּי הַסּוּדוֹת שֵׁישׁ שֵׁם, אֲשֶׁר לֹא יִכִּילֻם הָעִיּוֹן, כִּידוּעַ לְכָל גְּדֻלַּת קִדְשַׁת הַתְּקוּנִים הַקְדוֹשׁ, אֲשֶׁר כָּל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבִיּוֹת לֹא יִסְפִּיקוּ לְבָאֵר סוּדוֹתֵינוּ וּרְמִיזוֹתֵינוּ וְכו'. וְכָל סֵפֶר הַתְּקוּנִים עִם כָּל מָה שֶׁנִּכְלָל בּוֹ כְּנֻכָּר לְעֵיל, הוּא רַק פָּרוּשׁ עַל תִּבְתּ בְּרֵאשִׁית לְבַד, וְכֵן עַל תִּבְתּ בָּרָא יְכוּלִין גַּם כֵּן לַעֲשׂוֹת סֵפֶר תְּקוּנִים עִם רַבּוּי סוּדוֹת וְכו' כְּנֻכָּר לְעֵיל.

וּמִזֶּה יְכוּלִין לְהַבִּין וּלְשַׁעֵר קִצָּת גְּבִהוֹת עֲמֻקּוֹת תּוֹרַתֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, כִּי כֵן עַל כָּל תִּבְתּ וְתִבְתּ שֶׁל הַתּוֹרָה יֵשׁ סוּדוֹת רַבּוֹת כְּמוֹ אֵלוֹ הַסּוּדוֹת הַכָּלוּלִים בְּ"סֵפֶר הַתְּקוּנִים" שֶׁהוּא עַל תִּבְתּ בְּרֵאשִׁית לְבַד. וְעַתָּה, כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה שֵׁישׁ בָּהּ הַרְבֵּה תִבּוֹת כְּאֵלוֹ, מָה גְּדוּלוֹת סוּדוֹתֶיהָ, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְבָאֵר וּלְדַבֵּר מִזֶּה כָּלֵל.

(שיחות הר"ן אות רפ"ה)

ט) רַק עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת סוּדוֹת חֲכָמַת הָאֱמֶת יָבוֹא מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ

מָה שֶׁכָּתַב בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא פְּרִשְׁתָּ תַצֵּא דָף רַע"ח שֶׁאֲמָרוּ לְהַרְעִיָא מְהִימְנָא וּבִגְיָנָה יִתְפָּרְקוּן יִשְׂרָאֵל וְיַחְזִירוּן לְאַתְרֵיהּ. וְלִית חִילָא לְמְשִׁיחִין. לְמַפְרָק לְיִשְׂרָאֵל, בַּר מִינָהּ. וּבִגְיָנָה אֵינוֹן מִתְעַכְּבִין.

אֲשֶׁלִּים מְלִין יִקְרִין אֲלֵין וְכו', עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ. וְהַלְשׁוֹן וּבְגִינָה
אֵינּוֹן מִתְעַכְבִּין יִתְמָה כָּל עוֹבֵר וַיִּתְפַּלֵּא, הֲלֹא אֵיךְ יִתְכַּן לוֹמַר
שֶׁהֲרַעֲיָא מְהִימְנָא יַעֲכַב (חֶסֶד וְשְׁלוֹם) הַמְּשִׁיחִין לְבוֹא לְגַאֲלָנוּ.

אוּלָּם יוֹבֵן בְּפִשְׁטוּת עַל פִּי דְבָרֵי הַזֶּהֱר הַקְדוּשׁ וְתִקְוִי זֶהֱר
הַקְדוּשׁ בְּכַמָּה דּוֹכְתִּי, וְכֵן בְּהַקְדַּמַּת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ
יִגַּן עֲלֵינוּ לְשַׁעַר הַהַקְדָּמוֹת, כִּי **רַק עַל יְדֵי הַתְגַּלּוֹת סוּדוֹת חֲכָמַת**
הָאֱמֶת יְבוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְעַן בְּהַקְדַּמַּת אֲדוֹנֵי
אֲבֵי מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ לְבָאֵר לַחֵי רֹאֵי חֶלֶק א', וְכֵן
בְּהַסְפָּמַתוֹ לְאוֹצְרוֹת חַיִּים עִם הַגְּהוּת הַנִּפְלְאוֹת אֵיפָה שְׁלֵמָה
[לְמוֹרִינוּ הָרַב רַבֵּי חַיִּים שְׂאוֹל דְּוִויק הַכֵּהֵן זָכַר צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבָרְכָהּ],
וְכֵן בְּכָל סִפְרֵי קִדְשׁ.

וְאָמְרוּ לְהַרְעִיָא מְהִימְנָא שְׁיִשְׁלִים מְלִיָּה וַיִּגְלֶה הַסּוּדוֹת, כִּי עַל
יְדֵי זֶה יִתְגַּלּוּ הַמְּשִׁיחִין, שְׁמִתְעַכְבִּים עַד שְׁיִתְגַּלּוּ כָּל הַסּוּדוֹת כְּנֹזֶר.
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַמְנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּבִיאַת גּוֹאֵל צְדָק בְּקִרְוֹב וְכָל
טוֹב סֵלָה.

(סִפְר דְּבָרֵי תוֹרָה לְהַגְאוֹן הַקְדוּשׁ אֲב"ד מוֹנִקְאָטְשׁ, מַהְדּוּרָא ו' סִימָן קי"ג)

(י) אֵין לִי נַחַת רוּחַ, כְּמוֹ בְּשַׁעֲה שְׂאֲנִי מִתְפַּלֵּל אוֹ לוֹמֵד
זֶהֱר

רַבֵּי פִנְחָס מְקַאֲרִיץ זצ"ל אָמַר: אֵין לִי נַחַת רוּחַ, כְּמוֹ בְּשַׁעֲה
שְׂאֲנִי מִתְפַּלֵּל אוֹ לוֹמֵד זֶהֱר.

(חֲכָמִים הַרְזִים)

(יא) אֵין דְּבַר שְׁנוּכָל לְהַחֲבִיָּא אֶת עֲצָמוֹ שָׁם, כְּמוֹ בְּסִפְר
הַזֶּהֱר

רַבֵּי פִנְחָס מְקַאֲרִיץ זצ"ל אָמַר: אֵין דְּבַר שְׁנוּכָל לְהַחֲבִיָּא אֶת
עֲצָמוֹ שָׁם, כְּמוֹ בְּסִפְר הַזֶּהֱר, וְלִפְעָמִים בְּסִפְר אֹר הַחַיִּים, מַה שְׂאֲנִין
כֵּן בְּכָל הַסִּפְרִים צָרִיךְ לַחֲפֹשׁ הַרְבֵּה עַד שְׁמוּצָא בּוֹ אָדָם דְּבַר שֶׁהוּא
אֱלֹהוּת.

(חֲכָמִים הַרְזִים)

**יב) שִׁבַּח וְהוֹדָאָה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׁלֹא בָּרָא אוֹתוֹ בְּשָׁנִים
שְׁלֹא נִתְפַּשֵּׁט הַזֹּהַר בְּעוֹלָם**

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל נתן שִׁבַּח וְהוֹדָאָה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ על
שְׁלֹא בָּרָא אוֹתוֹ בְּשָׁנִים שְׁלֹא נִתְפַּשֵּׁט הַזֹּהַר בְּעוֹלָם, **כִּי הַזֹּהַר הָאֵט**
מִיר דַּעֲרֵהאַלְטֵן בֵּיִים יוֹדִישְׁקֵיִיט (הַזֹּהַר הַחֲזִיק אוֹתִי בִּיהָדוּת).
(חכם הרזים)

**יג) מְבָרַךְ לַהֵשֶׁם בְּכָל פֶּעַם, מַה שֶּׁנִּבְרָא בְּזִמְנֵי שֵׁישׁ זֶהַר
הַקְדוֹשׁ בְּעוֹלָם**

הרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זצ"ל היה אומר, שֶׁמְבָרַךְ
לַהֵשֶׁם בְּכָל פֶּעַם, מַה שֶּׁנִּבְרָא בְּזִמְנֵי שֵׁישׁ זֶהַר הַקְדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְכֵן הוּא
הָאֱמֶת, אֵלֹהֵי שְׁלֹא רָאוּ הַזֹּהַר הַקְדוֹשׁ, אִם שֶׁדְּבָרֵיהֶם אֱמֶת, לֹא
הָיָה בְּאִפְשָׁרִי לְפָרֵשׁ הַדָּבָר לְהַעֲוֹלָם. וְהַזֹּהַר הַקְדוֹשׁ מֵאִיר
לְעוֹלָם.

(בנין שלמה)

**יד) רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ מִסֵּאטְמָאָר לּוֹמֵד בְּסִפְרֵי הַקְדוֹשׁ "עַץ
חַיִּים" בְּקוֹל גָּדוֹל בְּרָגֶשׁ אֵשׁ קֹדֶשׁ בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוֹלָה**

כְּשֶׁהֵייתִי בַּחוּר בֶּן י"ז שָׁנָה, הֵייתִי קָם לְפָנוֹת בֶּקֶר בְּכָל לַיְלָה
בְּשָׁעָה אַחַת וְחָצִי, וְלִפְנֵי שְׁעָה שֶׁהִלַּכְתִּי לִישִׁיבָה (סֵאטְמָאָר) הֵייתִי
נִכְנָס לְמַעוֹן קֹדֶשׁ לְרֹאוֹת פְּנֵי רַבֵּינוּ בַּעַל דְּבָרֵי יוֹאֵל מִסֵּאטְמָאָר
זְכוּתוֹ יִגֹּן עָלֵינוּ, וְכַמָּה פְּעָמִים עָמְדוּ שָׁם אֲנָשִׁים עִם בְּקָשׁוֹת
וּפְתִיקָאוֹת לְכַנֵּס אֶל הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה, וְאִזְּ הִסְתַּכַּלְתִּי לְרַגֵּעַ אַחַד לְרֹאוֹת
צוּרְתוֹ הַקְדוֹשָׁה, וְתַכֵּף אַחֵר זֶה הִלַּכְתִּי לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה.

הַרְבֵּה פְּעָמִים כְּשֶׁבִּאֲתִי בְּשָׁעָה כְּזֹאת, לֹא הָיוּ שָׁם אֲנָשִׁים, וְדַלְתּוֹ
שֶׁל רַבֵּינוּ הָיְתָה קֹצֶת פְּתוּחָה, וְהַבַּחוּר הַמְּשַׁמֵּשׁ יָשָׁן עַל הַקוֹיטֶשׁ
(סִפָּה), וּפְתַחְתִּי הַדֶּלֶת קֹצֶת יוֹתֵר, וְרֵאִיתִי שֶׁרַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ לּוֹמֵד
בְּסִפְרֵי הַקְדוֹשׁ "עַץ חַיִּים" בְּקוֹל גָּדוֹל בְּרָגֶשׁ אֵשׁ קֹדֶשׁ בְּהִתְלַהֲבוֹת
גְּדוֹלָה, וְאִזְּ עָמַדְתִּי כִּךְ עֶשֶׂר עַד עֶשְׂרִים דְּקוֹת, עַד שֶׁרַבֵּינוּ רָאָה אוֹתִי,
וְתַכֵּף כְּשֶׁרָאָה אוֹתִי, סָגַר אֶת הַ"עַץ חַיִּים" וְקָרָא אוֹתִי לְכַנֵּס פְּנִימָה,

וְשׁוֹמַחֲנוּ עַל הַרְבֵּה עֲנִיִּי חֲזוֹק הַדָּת וְתִקּוֹן הַצְּנִיעוּת וְעוֹד (וְהַרְבֵּה
דְּבָרִים שֶׁדִּבְרָנוּ נִתְגַּלָּה כְּבָר בַּחוּצוֹת). [רָאָה בְּסִפְרָנוּ "סוּד הַשֵּׁם לִירָאִיו, חֶלֶק
ב', פְּרָקִים ג-ח].

(סוּד הַשֵּׁם לִירָאִיו חֶלֶק ב', מִכ"ק אֲדָמוֹ"ר מְהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א, דָּף י"ח)

- פֶּרֶק טו - נפלאות רבי שמעון בר יוחאי

(א) רבי שמעון בן יוחאי היה מלמד בנסים - 'שמעון בן יוחאי' גימטריא 'מחיה מתים'

התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, מארי דספר הזהר והתקונים וכו', דנהיר כל עלמא באורייתא (זהר חלק א' דף ק"ו.), היה בעל נס, וכמו שמצאנו במסכת מעילה (דף י"ז.) שקראוהו 'מלמד בנסים'.

ובמסכת שבת (דף ל"ג): הואיל ואתרחיש ניסא.

ובזהר חלק ב' (דף קמ"ט.): בדרא דא זכותא עלאה דרבי שמעון קא עביד לאתחזאה ניסין על ידי.

ובזהר חלק ג' (דף ס"ד.) אמר רבי שמעון בן יוחאי: נקום ונזיל דקודשא בריך הוא ארחיש לן בנסין.

ושם (דף ר"א:) אמר: ידענא דודאי קודשא בריך הוא בעי למרחש ליה ניסא.

ובזהר חדש (סוף פרשת תבוא): זכאה נפשא דבר יוחאי דקודשא בריך הוא עביד עמיה נסין.

ובזהר חלק ב' (דף קצ"ח): קדישין עליונין, דסבלין תבירו דגופא מאתר לאתר על קודשא בריך הוא, על אחת כמה וכמה דזכאין אתון למעבד לכו נסין ופורקנין. ומי לנו גדול מרבי שמעון בן יוחאי שסבל צער מערה ונשבר גופו לקנאת השם צבאות.

ועתה מקרוב הגיע לידי מנחה חדשה, ספר שער יששכר (לרבי חיים אלעזר שפירא ממונקאטש זצ"ל - מאמרי חדש איר, מאמר גל עיני אות י') שכתב, וזה לשונו: 'שמעון בן יוחאי' גימטריא 'מחיה מתים'.

(טעמי המנהגים, הילולא דרבי שמעון בן יוחאי עמוד רס"ג)

(ב) 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה' בגימטריא 'רבי שמעון בן יוחאי'

'אדם ובהמה תושיע הוי"ה' (תהלים לו ז), גימטריא בדיוק מספר 'רבי שמעון בר יוחאי'.

(ספר מגדיל ישועות מלכו אות נ"ה, בשם הרב הקדוש מבארניב)

(ג) הגעגועים של החבריא קדישא לרבי שמעון בן יוחאי

בזהר בכמה מקומות ששפחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי איתא ווי לדרא כד יסתלק, פוק עין ותשפח, והוא בחינת (שמות ל"א): "שבת וינפש", 'כיון ששבת וי אבדה נפש' (ביצה טז). הינו שמחמת גדל התענוג של הנפש יתרה שבא בשבת, על כן מתחילים תכף להתגעגע ולהצטער על אבדת הנפש במוצאי שבת. כן החבריא, מחמת גדל התענוגים והשעשועים שקבלו מרבם רבי שמעון בן יוחאי, על כן תכף ומיד התחילו להתגעגע, ועלה על לבם צער ההסתלקות שיהיה להם.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ו)

(ד) כשמשפחים הרשב"י זכרוננו לברכה, אזי מגלה אחר כך חדושי תורה

בכל מקום ששפחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי על שגלה להם סוד נפלא, תמצא שאחר כך אמר להם עוד חדושי תורה.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ו)

(ה) איך לוקחין חבריא כמו שהיה אצל רשב"י, והייתי גם כן תוחב ראשי ביניהם

פעם אחת דבר עמי ואמר כמתגעגע: איך לוקחין חבריא כמו שהיה אצל רבי שמעון בר יוחאי וכיוצא, ואני הייתי גם כן תוחב ראשי ביניהם וכו'.

(ספר חיי מוהר"ן מבדיל אות רפ"ה)

ו) רבי "שמעון" בן יוחאי בחינת "ושמעו" הולך בכל המדינות

רבי שמעון בן יוחאי "שמא גרים" (ברכות ז:), כי שמעון בחינת (אסתר ט, ד) "ושמעו הולך בכל המדינות".
(ספר לקוטי הלכות הלכות סימני בהמה וחייה טהורה הלכה ד')

ז) בכח רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, יש כח אפלו למי שנופל לבחינת מקומות המטנפים לחפש ולבקש איה מקום פבודו עד שנתתקנין גם בן

בכח הצדיקים כמו רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, יש כח אפלו למי שנופל למקום שנופל לבחינת מקומות המטנפים, יש לו כח לחפש ולבקש איה מקום פבודו וכו' עד שעולה לבחינת איה, מאחר שגבר היו צדיקים אמתיים שזכו לאור הזה, על בן יש כח להנופלים לחפש ולבקש עד שנתתקנין גם בן, כי באמת עקר כחם על ידי הצדיק האמת שזכה לבחינת איה בקדשה, שזהו בחינת רבי שמעון בן יוחאי שזכה לרזין סתימין שהם בחינת איה.
(ספר לקוטי הלכות הלכות גבית חוב מהתומים הלכה ג')

ח) בזה השם הקדוש "רבי שמעון בן יוחאי" כלול כל מעשיו שהיה שלש עשרה שנים במערה וחבר ספר הזהר, וכל המעשיות הנזכרים ממנו.

זה בחינת מעלת זכרון שמות הצדיקים, כי בהשם הקדוש של כל צדיק וצדיק, בו נכלל כל מהות הצדיק, כל צדקתו ותורתו ומעשיו הטובים וכל מעלותיו ומדרגותיו, כי השם הוא נפשו ונשמתו.

ועל בן על ידי שמזכירין שם הצדיק, אנו ממשיכין עלינו קדשתו וזכותו, ועל ידי זה נזכה גם אנחנו לקדשה וטהרה ולשוב אליו ויתברך.

למשל כשאנו מזכירין שם התנא רבי שמעון בן יוחאי, בזה השם כלול כל מעשיו זה התנא שהיה שלש עשרה שנים במערה וחבר

ספר הזהר, וכל המעשיות הנזכרים ממנו, כלם כלולים בזה השם הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, וכן בשארי שמות הצדיקים.

(ספר לקוטי הלכות - הלכות סעודה הלכה ד' אות ו')

(ט) רשב"י המשיך תקונים פאלה, שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מפל מקום שהוא

... כל השמחה היא מה שזכינו שהיה צדיק וקדוש בזה שגלה תורה נוראה כזאת ותקן תקונים פאלה בתורתו הקדושה, עד שעל ידי זה אנו בטוחים שלא תשכח התורה מפי זרענו, וזה גמר דיקא על ידי הסתלקותו, שאז דיקא תקן הפגם של תלמידי רבי עקיבא שמתו קדם זמנם, וגלה אז האדרא זוטא, מלבד מה שגלה כל ימי חייו האדרא רבא וספרא דצניעותא וכל ספר זהר הקדוש, שעל ידי כל זה המשיך תקונים פאלה שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מפל מקום שהוא על ידי תקון הצמצומים שתקן בחייו ובפרט ביום הסתלקותו הקדוש, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם.

(ספר לקוטי הלכות תפלת המנחה הלכה ז' אות נ"ו)

(י) אי אפשר להמשיך על עצמו עקר קדשת שבת פי אם בכח הצדיקי אמת שהם בחינת שבת

עקר קדשת שבת אי אפשר להמשיך על עצמו כי אם בכח הצדיקי אמת, שהם בחינת שבת, כמו שכתוב ברבי שמעון בר יוחאי, אנת שבת דכולהו יומי וכו'.

(ספר לקוטי הלכות הלכות שבת הלכה ז' אות ג')

(יא) שמחת הילולא דרשב"י בשביל ההשארה הקדושה שהשאיר לנו הזהר הקדוש לדורי דורות

וזהו בחינת הילולא דרשב"י שעושין בל"ג בעמר שאז נסתלק, כי עקר השמחה מה שזכינו שהשאיר לנו השארה קדושה כזאת שהם ספר הזהר הקדוש שעל ידי זה נזכה להשגות אלקות, כי כל

ספר הזהר הם תקונים וכלים שהמשיכו ברב השגתם הקדושה, שעל ידי זה נזכה להשגות אלקות, שזהו כל דרכי הקבלה הקדושה שגלו רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו.

ועל כן בזהר דא יפקון מן גלותא, ויקים "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מכא ז), הינו כמו ביציאת מצרים שהיתה הגאולה על ידי משה רבינו על ידי שגלה לנו אז השגות אלקות בדרכים נפלאים, כמו כן עתה בגלות האחרון הזה שקשה וכבד יותר, אבל ברחמיו יגאלנו על ידי כל הסתרי תורה שגלו התנא רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, שהם כלים וצמצומים להשגת אלקות, שעל ידי זה עקר רפואת הנפש וגאולתה בגשמיות ורוחניות.

ועל כן עושין בל"ג בעמר שמחה גדולה, דהינו ביום הסתלקות התנא רבי שמעון בר יוחאי, על שזכינו שהשאיר לנו השארה כזאת שתשאר לדורי דורות, שעל ידי זה נזכה להשיגו יתברך באמת.

כי אף על פי שעדין אין אנו יודעין ומבינים כלל סתרי התורה שגלה רבי שמעון בר יוחאי בזהר ותקונים, אף על פי כן הוא תקון גדול לנפשנו, כי כבר עשה והכין לנו כלים נפלאים ותקונים גדולים על ידי דרכי תורתו הקדושה שגלה, שעל יד זה מי שרוצה להתנגע לבקש אותו יתברך, יוכל לבוא בנקל להשגות אלקות, על ידי הדרכים והכלים והתקונים שגלה.

ועל כן גם אחר התנא רבי שמעון בר יוחאי זכינו לכתבי האר"י זכרוננו לברכה שהוסיף לגלות תקונים נפלאים וכו', וכן בדורותיו זכינו למה שזכינו על ידי גדולי הצדיקים שהיו מימות הבצל שם טוב זכרוננו לברכה עד עכשו.

(ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד')

יב) השבע ספירות עילאין הם נתגלו לרבי שמעון בר יוחאי, וגלו לו סודות התורה, ועל פיהם עשה תקוני הזהר.

השבע ספירות עילאין הם נתגלו לרבי שמעון בר יוחאי, וגלו לו סודות התורה, ועל פיהם עשה תקוני הזהר.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס א' אות י"ד)

יג) כל פְּנִימִית בַּתּוֹרָה נִתְּגַלּוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דְּהִינּוּ, כָּל סֵפֶר הַזֹּהַר וְתִקּוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאֶר"י זל"ה.

בְּכָל דְּבַר יֵשׁ חִיצוֹנִית וּפְנִימִית. וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא פְּנִימִית הָעוֹלָם. וְחוּץ לָאֶרֶץ, הוּא חִיצוֹנִית הָעוֹלָם. וְכֵן בַּתּוֹרָה, יֵשׁ חִיצוֹנִית הַתּוֹרָה, וּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל כֵּן, כָּל פְּנִימִית בַּתּוֹרָה נִתְּגַלּוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דְּהִינּוּ, כָּל סֵפֶר הַזֹּהַר וְתִקּוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאֶר"י זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָּה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס ג' אות ד')

– פֶּרֶק טז – לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּמֵרוֹן

**א) לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר בְּמֵרוֹן גָּרַם שְׁנֵת מֵלֵא הַבֵּית רֵיחַ טוֹב
וְנִמְשְׁכָה הָאָרֶז גְּדוּלָּה וְהִרְגֵּשׁ גְּדוּלָּה לְהַנְשִׁמָּה**

הַיּוֹם יוֹם ב', ה' לְאֶדָר ב', שְׁנַת וִית"ן ל"ו, נִסְעָנוּ מֵעַכּוֹ לַצֶּפֶת
תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֶן לְרֵאוֹת אֶת פְּנֵי הָאֲדוֹן הַשֵּׁם בְּאַרְץ הַגָּלִיל, וְאַחֵר כֶּף
הַלְכָנוּ לְמֵרוֹן וְכו'. וְלִמְדָנוּ שֶׁם בְּחֶשֶׁק גְּדוּלָּה וּבְאַהֲבָה גְּדוּלָּה וּבְשִׂמְחָה
סֵפֶר הַזֹּהַר עַד ד' שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, וְעַמְדָנוּ לֶאֱכֹל, וְחִזְרָנוּ תִּכְף אַחֵר
הָאֲכִילָה לְמוֹדָנוּ כְּפִי שְׁנֵתֵן הָרַב לְכָל אֶחָד מֵהַחֲבֵרִים שֶׁהָיוּ שֵׁם סֵפֶר
אֶחָד שֶׁל הַזֹּהַר. וְהָיָה חֲלָקֵי סֵפֶר בְּרֵאשִׁית, וְלִמְדָנוּ עַד שֶׁשָּׁה שְׁעוֹת,
וּבִסוּף ו' שְׁעוֹת נִתְמַלֵּא הַבֵּית רֵיחַ טוֹב אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ לֹא נִהְיָה
וְכו'. וְלִמְדָנוּ עַד ח' שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, וְהַלְכָנוּ לִישׁוֹן. וְקִדָּם שֶׁהָאִיר הַיּוֹם
כְּשֵׁנִי שְׁעוֹת עַמְדָנוּ עַל מִשְׁמֶרֶתֵנוּ וְלֹא יָשַׁנּוּ כִּי אִם שְׁנֵי שְׁעוֹת, וְיָשַׁבְנוּ
לְלֵמֵד. וּכְשֶׁהָאִיר פְּנֵי הַמִּזְרָח הִתְפַּלְּלָנוּ כְּוִתִּיקִין וְיָשַׁבְנוּ לְלֵמֵד עַד י"ח
שְׁעוֹת בְּלִי הַפֶּסֶק בֵּינֵתִים אֶפְלוּ בְּדַבּוּר שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה. וְאַחֵר
שֶׁאֲכַלְנוּ חִזְרָנוּ לְלִמְדָנוּ כָּל יוֹם חֲמִישִׁי, עַד ח' שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה. וּבְיוֹם
ו' בִּבְקָר וְכו'. וּבְכָל יוֹם הַשַּׁבָּת הָיִינוּ לוֹמְדִים זֶהָר, וּבַלִּילָה לֵיל מוֹצָאֵי
שַׁבָּת עָשִׂינוּ מִשְׁמֹרוֹת כָּל הַלִּילָה, שֶׁהָאֲדָרוֹת אָמַר הָרַב שֶׁנִּלְמַד
אוֹתָם בְּיַחַד, וְכֵן הָיָה. וּבִשְׁעָה שֶׁהִתְחַלְנוּ הָאֲדָרוֹת הִיָּתָה הָאָרֶז
גְּדוּלָּה וְהִרְגֵּשׁ גְּדוּלָּה בְּנִשְׁמוֹתֵינוּ וְכו', וְגַמְרָנוּ הָאֲדָרוֹת סְמוּךְ לְאוֹר
הַיּוֹם, וְלִמְדָנוּ מֵאַמְרֵי בַר יוֹחָאִי בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָּה.

(אֲגַרְת מִסַּע אוֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ, כְּתֵב יָד אֶחָד מִתְלִמִּידֵיו, נִדְפַס בְּסֵפֶר טַעְמֵי הַמִּנְהָגִים,
עֲנִינֵי הִילּוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי)

ב) קביעות זמנים ללמוד ספר הזהר על ציון רבי שמעון בן יוחאי

בהיות חברים מקשיבים אצל ציון רבי שמעון בן יוחאי ועוסקים באמרותיו אמרות טהורות כדרכו פעמים בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה וכו'.

(ספר החרדים בהקדמה)

שני פעמים בשנה חק ולא נעבר הולכים כל חכמי סגלה וכו' למרון, ושם פורסים אהל אחד מן קברו של רבי שמעון בן יוחאי עד קברו של רבי אלעזר, ויושבים שם בין רבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר י' ימים וי' לילות רצופים ועוסקים בספרי הזהר. וזה הסדר הם עושים עשרה ימים קדם שבועות ועשרה ימים קדם ראש השנה תמיד.

(טעמי המנהגים סעיף י' מכתב קדוש מרבי שלמה שלימל, ספר מצרף לחכמה)

כך נהגו הראשונים כמלאכים, רבנן קדישין, תקיפי ארעא דישראל של אותו הדור דעה, שעלו בחצרות בית השם במרון שתי פעמים בשנה ולמדו שם זהר הקדוש בקדוש, שפכו את לבם בבכי ומרירות לבם לתקון נפשם בתשובה עלאה. וכן מצינו שנהגו כן תלמידי גורי האר"י זכרוננו לברכה ושאר חכמי וגדולי התורה מצפת תבנה ותכוון לעלות מרונה שני פעמים בשנה ללמוד שם ספרי זהר הקדוש.

(טעמי המנהגים, עניני הילולא דרבי שמעון בן יוחאי)

ג) ללמוד זהר על ציון הרשב"י במרון

וכן נוהגין בארץ ישראל שעל כל קבר של כל תנא או נביא אומרים איזה פסוקים או מאמרים של אותו הנביא או התנא. וכבר נדפס שם על זה ספר אחד מלקט ממאמרים של התנאים הקבורים לומר אותם על קברם, כי שם על ציון קברם הקדוש מסגל מאד ללמוד תורתם הקדושה, כי שם יזכה לשמע דבורים הקדושים, כי

שם בחינת אור הנח והזהר, שעל ידי זה יהיה נשמע דבריהם בלבם
וְיָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרָךְ.

(ספר לקוטי הלכות הלכות סימני בהמה ונחיה טהורה הלכה ד)

ד) רבינו הרמ"ק במרוץ

רבי אברהם גאלאנטי (בספרו קול בוכים, סוף קינה ב'). כותב: מה
ששמעתי ממורי הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו] זכרוננו לחיי העולם
הבא בהיותם על ציון הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בהר מרון.
(קול בוכים, סוף קינה ב').

ה) מרן הבית יוסף זכותו יגן עלינו אמן במרוץ

מרן הבית יוסף רבן של ישראל חגג חג הסוכות במרון, והתפלל
שם תפלת החג, והקיף שם בד' מינים הציונים הקדושים הוא
ותלמידיו, ולמדו שם זהר הקדוש, כמו שכתוב במגיד מישורים
פרשת אמר, באור ליום ז' כ' תשרי (בארץ ישראל הוא ליל ה' דחל המועד
סכות) בא אליו המגיד וזה לשונו: השם עמך וכו', והא גשמים דאתי
לא הוו דגמת שפך לו קיתון על פניו חס ושלום (ראה ספה פרק ב' משנה
ט'), אדרבה נתקבלו דבריכם, ורבי שמעון בן יוחאי ובנו שמחו
לקראתכם בקרובתכם הזהר על מערתם ובכפר הסמוך להם, אלא
כיון שהקפתם לרבי אלעזר בד' מינים הבאים לרצות על המים,
נתעוררו המים ובאו, ואלו הייתם מקיפים פעם אחרת, היו רב
גשמים באים לעולם כמו בימי חוני המעגל, ומפני כך באו גשמי
ברכה רצופים, כדי שלא תקיפו יותר עליהם. וכלל זה יהיה נקוט
בידכם, כל זמן שהעולם יצטרך לגשמים, ותלכו ותקיפו ציוני
הצדיקים הנזכרים ותענו (ראה בזהר הקדוש חלק ג' דף נ"ט, ראה גם בזהר
הקדוש חלק ג' ע"א). ועל כל צרה שלא תבוא על הצבור תקיפו אותם ז'
פעמים ותענו (שם).

ודעו כי הם שמחים מאד בקרובתכם הזהר על מערתם או
הסמוך לזה, וכשתתמידו בן יגלו לכם רזין עלאין וכו', עין שם. (ראה

זהר הקדוש חלק ב' דף פ"ו)

(מגיד מישורים פרשת אמור)

ו) חבורת האר"י זכרוננו לברכה במרון

בהיות חברים מקשיבים אצל ציון רבי שמעון בן יוחאי ועוסקים באמרותיו אמרות טהורות כדרכנו פעמים בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה, שם ישבנו גם בכינו, צעקנו במרירות לבנו ויתכנו כמים שאגותינו בראותנו איה רבי שמעון בן יוחאי וחבריו בדורותם היו מצטערים ואוננים ובוכים על רב פשעינו, ואותם הצדיקים לא היו גרמא בניזקין, קל וחמר לנו שאנחנו הגורמים, שיש לנו לבכות ולהצטער בכפלים.

(החרדים בהקדמותו)

ז) הקדוש ברוך הוא וכל הפמליא של מעלה וכל נשמות הצדיקים נמצאים במרון בל"ג בעומר בעת ההילולא קדישא של רשב"י

הרב הקדוש רבי חיים בן עטר, האור החיים, זכותו יגן עלינו, היה פעם אחד בהילולא פה עיר הקדש צפת תבנה ותכונן, וכשעלה למרון והגיע לתחתית ההר שעולים לציון הרבי שמעון בן יוחאי, ירד מהחמור והיה עולה על ידיו ועל רגליו, וכל הדרך היה נועה כבהמה וצועק, היכן אני השפל נכנס, למקום אש שלהבת קודשא בריך הוא, וכל פמליא של מעלה הכא, וכל נשמות הצדיקים שמה, ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה, עין שם.

(רבי שמואל העליר גאב"ד צפת בסוף כבוד מלכים)

ח) ביום ל"ג בעומר הילולא חדוה ושמחה בעולם

הטעם שבז' אדר, יום פטירת משה רבינו עליו השלום, הוא יום אבל וצום, וביום ל"ג בעומר, יום פטירת רבי שמעון בן יוחאי, הילולא, חדוה ושמחה בעולם, לפי שמשה רבינו עליו השלום בכה על יום מותו ולא חפץ בו, מטעם שרצה לקיים מצוות הארץ, לכן הכל בוכין על מותו ומתאבלין עליו. ורבי שמעון בן יוחאי שמח ביום מותו, ועמד ומצפה עליו: שאמר האידנא אסהדנא עלי. דכל יומין

דְּקֵאִימְנָא, תְּאִיבְנָא לְמַחְמֵי יוֹמָא דָּא, הִנֵּה שְׂמַח וְצִפָּה עֲלֵינוּ, עֲבָדִין
רְעוּתֵיהּ, וְהִיא הִלּוּלָא לְכָל עֲלָמָא, כְּמָה שְׂכַתְב בְּאֲדָרָא זֹוטָא (הַאֲזִינוּ דָּף
רל"א:).

(דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ)

ט) בִּל"ג לְעֹמֶר אָנוּ עוֹשִׂים מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה

בְּיִשְׂרָאֵל מִתְאַבְּלִים בְּפִטִּירַת מֹשֶׁה עַל שְׁלֹא נִכְנַס לָאָרֶץ, וּבִל"ג
לְעֹמֶר אָנוּ עוֹשִׂים מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה, שְׁשִׁמְחִים שְׁנִיצוּצֵי נִשְׁמַת מֹשֶׁה
שְׁנִכְנְסוּ בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי.

(הִילּוּלָא רַבָּא דָּף כ"ב לְהֵרֵב יַעֲקֹב אֲנָהוּרִי)

בְּיוֹם פִּטִּירַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ נִשְׁתַּכְּחוּ ג' מֵאוֹת הַלְכוֹת עַל יְדֵי אֲבָלָם
אַחֵר מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, עַל כֵּן הוּא תַעֲנִית. מֵה שָּׂאִין כֵּן בְּפִטִּירַת רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שְׁגִלָּה הַסּוּדוֹת וְכָל הָאֲדָרָא זֹוטָא בְּיוֹם פִּטִּירָתוֹ,
וְעַל יְדֵי זֶה הַשִּׁמְחָה וְהַחֲדוּת בְּיוֹם הַהוּא שְׁנִתְגַּלּוּ הַנִּי רִזִּין
עֲלָאִין, לְכֵן ל"ג לְעֹמֶר הוּא יוֹם שִׁמְחָה.

(שְׁעַר יִשְׁשַׁכָּר מֵאֲמָרֵי חֲדָשׁ אִיר, מֵאֲמָר ג"ל עֵינִי, אוֹת כ"ג)

י) ל"ג בְּעֹמֶר בְּחִינַת ג"ל עֵינִי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתָךְ

ל"ג בְּעֹמֶר בְּחִינַת ג"ל עֵינִי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתָךְ, בְּחִינַת
סִתְרֵי תוֹרָה, בְּחִינַת אֵיהּ, שְׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אָמֵן
וְאָמֵן.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת גְּבִיַת חוֹב מֵהִיתוּמִים הַלְכָה ג)

יא) רַבִּי בְּרוּךְ מִמַּעֲזִיבוֹז נִכְד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ אָמֵן, נִהַג בְּכָל ל"ג בְּעֹמֶר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזֵּהָר הַקָּדוֹשׁ

הַרְבֵּי רַבִּי בְּרוּךְ נִכְד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ אָמֵן, נִהַג
בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּיוֹם ל"ג בְּעֹמֶר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזֵּהָר הַקָּדוֹשׁ,
וְאַחֵר הַסִּיּוּם לְקַח הַסֵּפֶר הַזֵּהָר בְּיַד קָדְשׁוֹ וְרָקַד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי
רְקוּדִין דְּקָדְשָׁה מִשְׁמַחַת הַיּוֹם וּמִשְׁמַחַת הַתּוֹרָה נִשְׁק בְּפִי קָדְשׁוֹ

את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "אין קען דיה, און דו קענסט מיך" [פירוש: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי].

(טעמי המנהגים)

יב) רבי יצחק איזיק מזידיטשוב למד ושנה בספר הקדוש "פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים

הנה לספר שבחו, תהלתו מי יספר, וגם הלא נודע ומפרסם לאלפי ישראל אשר הסתופפו בצלו גדל קדשתו ופרישותו, והיה מלא תורה וענוה וקדשה וטהרה, והיה בקי בש"ס ומדרשי רבותינו זכרונם לברכה ומכילתא, ספרא וספרי, וזהר הקדוש ותקוני הזהר ובכל כתבי האר"י זכרוננו לברכה עד להפליא, ונשמע מפי קדשו שהפרי עץ חיים למד ושנה מאה פעמים ואחד, וכן ספרי רבו הקדוש [רבינו צבי] היה רגיל על לשונו, ומסר נפשו על התורה והעבודה. והתפלל בעד כלל ישראל והמשיך להם שפע פרנסה והצלחה, ועד חצי שנותיו למד מתוך דחק ועני ונשמע מפי קדשו שהיה לומד בעמידה ובחרף נתבקעו צפוני ידיו מן הקר שהיה בביתו, ומזה תבין גדל קדשת עבודתו.

(עשר קדשות דף לו, מערכת ח', הרב הקדוש מורינו הרב יצחק איזיק מזידיטשוב)

ולסיום דברינו נעתיק את אשר כתב בענין למוד הזהר בספר עטרת צבי (חלק ג' דף לט עמוד א') וזה לשונו: אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאורו (של הזהר הקדוש), לילך ולהגות באמרי נעם בזיו זהר עליון, אור הקדוש חכו ממתקים וכלו מחמדים מים שאין להם סוף וקץ, להבין ולהשכיל במעשה בראשית ובמעשה מרכבה, ואין להיות מרכבה (אל השכינה הקדושה) להתיחד ולהשיב נפש אל מקור מקום מחצבה ושרשה, וזאת נחלט ונשרש בנפשי, אשר מי שלא ראה אור ספר הזהר, לא ראה אור מימיו, וכל שלא טעם מן מתוק האור לעינים וראי השמש שמור תלמידי חכמים העוסקים ומעמיקים בחכמה, לא טעם טעם סתרי תורה מימיו, בכמה הליכות עולם על כל קוץ תלי תלים של הלכות לאלפים ולרבבות, כאשר תהלה לאל, זכינו לראות עולמנו בחיינו אחד מני אלף טעם עולם

הבא ממש, מגדל מתיקת דבש נפת צוף דרכי הקדשה והיחוד, ברב
חסדו השם עלינו, עד כאן לשונו.

* * *

שאלה: אמר נא לי, מהו הסגלה בלמוד ספר הזהר.

תשובה: סגלות רבות מצינו בספרים להעוסקים בספר הזהר,
וכאן נעלה בקצור לדגמא שבעה עשר מהם:

♦ **על ידי למוד בספר הזהר זכות רבי שמעון והחברים
שלו יגנו עליו.**

(זכירה לחיים דף יד עמוד ד')

♦ **ועוד, שזכות רבי שמעון בן יוחאי בפרטות יגן עליו
גם לעולם הבא.**

(ספר אברהם במחזה דרוש ט"ז)

♦ **ולמוד הזהר הקדוש סגלה ליראת שמים.**

(הקדמת רבי משה בסולה לספר התקונים)

♦ **העסק בספר הזהר סגלה להשגה.**

(האר"י זכרוננו לברכה בשער רוח הקדש דף יא:)

♦ **העסק בזהר הקדוש בתדירות סגלה להביא את
האדם להתקשרות לאין סוף ברוך הוא.**

(רבי ישראל דוב מוילעזניק,
שארית ישראל שער ההתקשרות שער א' דרוש ה מאמר ב)

♦ **הלמוד בזהר הוא תקון גדול לבעל תשובה.**

(שבחי האר"י זכרוננו לברכה)

♦ **הלמוד בזהר הוא תקון גדול לנשמה.**

(מורה באצבע אות מד)

♦ **למוד הזהר מביא לטהרת וקדשת הנפש.**

(פלא יועץ ערך זהר)

♦ ולזכות הנשמה.

(הגהות מורינו הרב רבי צבי אלימלך אות ט)

♦ למוד בזהר הקדוש מסיר טמטום הלב.

(מאה שערים לבעל התניא)

♦ בלמוד הזהר בונה עולמות.

(כסא מלך על תקוני הזהר תקון מ"ג אות ס)

♦ הלומד בספר זהר הקדוש בעולם הזה, אז לעתיד לבוא לא ישב בבושה.

(זהר פרשת וישב דף קפ"ה. בכללות,
ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פרשת צו)

♦ למוד סתרי התורה הוא סיוע רב להבנת נגלות התורה.

(רבי אברהם מסלונים בספר תורת אבות)

♦ הלמוד בזהר מביא את האדם לאהבת הבורא.

(הרמ"ז בהגהותיו לספר הפניות)

♦ הלמוד בזהר מביא את האדם לאמונה.

(אמרי פנחס שער ט אות ג)

♦ למוד הזהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושיערוות.

(שם שער ו אות עג)

♦ מביא רפואה לכאב שנים.

(מעשי אמת לתלמיד החוזה מלובלין
נדפס בספר אמת ויצבי חלק ד' עמוד ל)

♦ והוא רפואה לרגלים ולהוצאת קוץ.

(אמרי פנחס שער ט' אות ג')

**יג) הקדוש ברוך הוא ברא את האדם בסוד החכמה,
כדי לדעת ולהסתפל בכבוד רבונו**

אמר רבי אלעזר קודשא בריך הוא ברא ליה לבר נש ברזא דחכמתא, קודשא בריך הוא ברא ליה לבר נש ברזא דחכמתא, ועבד ליה באומנותא סגיא, ונפח באפוי נשמתא דחיי, למנדע ולאסתכלא ברזין דחכמתא, למנדע ביקרא דמאריה, כמה דאתא אמר, (ישעיה מג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. ולכבודי בראתיו דיקא.

(זהר חלק ב' דף קנ"ה.)

יד) ללמוד ספר הזהר בנחת

הנה בכל חלקי התורה מצינו (בטור ארח חיים סימן א) כי טוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה, וכן לענין למוד הזהר כתב בעל הפלא יועץ (ערך זהר): וזה לשונו: "אך ישפיל על דבר מראשיתו, שלא יצטרך ללמוד במהירות גדול, באפן שלא יהיה שוה אותו הלמוד כלום, ויהיה עמלו לריק חס ושלום, וכבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה, טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה". וכן כתב בספר עטרת צבי (חלק ג' דף י"ח עמוד ד') וזה לשונו: והנה הלומד ספר הזהר הקדוש בהלעטה אינו רואה בזה סימן ברכה ונחת ומתוק האור, עד כאן לשונו. (ראה באריכות לקמן).

שאלה: אמר לי האם יש חשיבות ללמוד את ספר הזהר לפי פרשיות השבוע אפלו שאינו יכול להשלים את כל הפרשה וצריך לדלג מפרשה לפרשה, או יותר טוב שילמד דף אחר דף לאט לאט כפי משאת הפנאי שלו.

תשובה: הנה לפי שאין פמות הדפים בפרשיות הזהר שונים, כי יש פרשיות ארכות ויש פרשיות קצרות, ועוד שרוב המאמרים המובאים בפרשיות הזהר, אינם שייכים דוקא לאותה הפרשה, לכן אפן הלמוד הנרצה הוא לפי הדפים כמה דפים ליום.

והגם שְׁבִזָּה יְשָׁלִים הָאָדָם אֶת כָּל הַזֹּהֵר בְּמִשְׁךְ שָׁנָה, עֲדִיף יוֹתֵר בָּזָה מֵאֲשֶׁר שִׁידֹלַג מִפְּרִשָּׁה לְפִרְשָׁה. וְכָל שָׁכֵן מִי שֶׁעוֹסֵק בְּעִיּוֹן, וְדַאי שְׂאִינוּ יָכוֹל לִלְמֹד לֹא לְפִי הַפְּרָשִׁיּוֹת וְלֹא לְפִי הַדְּפִים, וְרַק לְפִי הַזְּמָן שֶׁבִרְשׁוּתוֹ, כִּי פְעָמִים יִצְטָרֵךְ לַעֲמֹד בְּמֵאֶמֶר אֶחָד זְמַן רַב, וְצֵא וּרְאֵה לָזֶה דְּגִמָּא בְּעֶסֶק נִגְלוֹת הַתּוֹרָה בְּעִיּוֹן וּפְלִפּוֹל. וּמוֹבָא בְּשַׁעַר רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מֵהָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, כִּי בַתְּחִלָּתָא יָמֵי הַשְׁגָּתוֹ הָיָה טוֹרַח לְפְעָמִים שְׁבוּעָא אֶחָד עַל מֵאֶמֶר אֶחָד מִן הַזֹּהֵר כְּדִי לְהִבִּין אוֹתוֹ, עַיִן שָׁם. (רְאֵה בְּאַרְיִכוֹת לְקַמֵּן).

זֶהֱרֵה הַקְדוּשׁ (פְּרָשֶׁת וַיֵּרָא דָף קיח.), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כֵּד יִהְיֶה קָרִיב לְיוֹמֵי מִשְׁיחָא אֶפִּילוּ רַבֵּי דְעַלְמָא זְמִינִין לֹאֲשַׁכְחָא טְמִירִין דְּחֻקֵּימִתָּא. וּבְהַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל לְשַׁעַר הַהַקְדָּמוֹת (דָף ג' טור ב') כּוֹתֵב עַל הַזֹּהֵר הַנִּזְכָּר לְעִיל, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: הָרִי מְבַאֵר כִּי עַד עַתָּה הָיוּ דְבָרֵי חֻקֵּימִתָּא הַזֹּהֵר נִעְלָמוֹת, וּבִדְרָא בְּתַרְאָה תִּתְגַּלֶּה וְתִתְפָּרֵס חֻקֵּימִתָּא הַזֹּאת, וְיִבְיִנוּ וְיִשְׁכִּילוּ בְּרָצִי הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא הַשִּׁיגוּ הַקּוֹדֶמִים אֵלֵינוּ, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

וְכֵן כָּתֵב הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי שְׁנִיאָאוֹר זִלְמָן זָכָר צְדִיק לְבִרְכָּה (בַּעַל הַתִּנְיָא בְּאַגְרוֹת קֹדֶשׁ אֲגָרַת כ"ו), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כָּל חֻקֵּימִתָּא הַקְבָּלָה הִיְתָה נִסְתָּרָה בְּיָמֵיהֶם וְנִעְלָמָה מִכָּל תַּלְמִידֵי חֻקֵּימִתָּא, כִּי אִם לִיחִידֵי סָגְלָה, וְאִף גַּם זֹאת בְּהִצָּנֵעַ לָכֵת וְלֹא בְּרַבִּים כְּדֹאִיתָא בְּגִמְרָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתֵב הָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּה דְּדוֹקָא בְּדוֹרוֹת הָאֵלּוּ הָאֲחֵרוֹנִים מִתֵּר וּמִצְוָה לְגַלוֹת אֶת זֹאת הַחֻקֵּימִתָּא, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

בְּהַקְדָּמַת אֹר הַחֻקֵּימִתָּא כָּתֵב שָׁכֵן אֶמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּעֶצְמוֹ שְׁנַעְרִים קִטְנִים יִלְמְדוּ מִסּוּד הַשֵּׁם עַיִן שָׁם.

**טו) בְּכָל יוֹם בְּפִרְטִיּוֹת צְרִיכִים לִלְמֹד חֻקֵּימִתָּא הַקְבָּלָה –
וְאֵין לְהִמָּתִין עַד שִׁימְלֵא פִּרְסוֹ בִּשְׁ"ס וּפּוֹסְקִים, כִּי מִי יוֹדֵעַ
בְּמָה חַיִּי**

אֶמְרוּ חֻקֵּימִינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָּה (קִדְּוִשִׁין ל'). לְעוֹלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה שְׁלִישׁ בְּתַלְמוּד. וְהַקְשָׁה שָׁם בְּגִמְרָא: וְכִי יָדַע אֵינִישׁ כְּמָה חַיִּי? וּמִתְרַץ: כִּי אֶמְרִינָן בְּיוֹמֵי, וּפְרָשׁ

רש"י שם: ב' ימים מקרא, ב' ימים משנה, ב' ימים תלמוד. ובתוספות שם כתוב, דלא נהירא, דאפתי איכא למיפך מי ידע כמה חיי. ולכן נראה ליה לפרש "ליומי", שבכל יום ויום עצמו ישלש. וכן אנחנו נוהגים בלמוד הקבלה שבכל יום ויום אנו ממלאים פרסנו בש"ס ופוסקים, ואחר כך אנו עוסקים בקבלה, כי להמתין עד שימלא אדם פרסו בש"ס ופוסקים, מי יודע כמה חיי, ועל כרחך הפונה בכל יום בפרטיות. דברי פי חכם חן ואמת ושפתים ישק, כפירוש התוספות (גטין ט'), עין שם.

(הגאון הצדיק מורינו הרב יצחק איזיק מזידיטשוב)

שאלה: אמר נא לי, האם יכולים לעשות סעדת סיום גם על למוד ספר אחד מהזהר, כמו שעושים סעדת סיום אחר כל מסכת, ונפקא מינה לענין סעדת מצוה, וכן לענין תענית בכורים בערב פסח.

תשובה: הנה הלומד בהבנה את ספר הזהר כלו והשלימו, יוכל לעשות סעדת מצוה כמנהג ישראל, ויכול לפטר בה גם את הבכורים בערב פסח.

(שאלות ותשובות פרחי כהנה ארח חיים סימן י"ג)

טז) מי שסיים "חלק אחד" מהזהר "בהבנה" יוכל לעשות סעדה מצוה – ועל סיום "כל" ספר הזהר "בגירסא" מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה

גם מי שסיים חלק אחד מהזהר "בהבנה" יוכל לעשות סעדה זו ותועיל גם לפדיון תענית בכורים.

(ספר תענית בכורות עמוד רנ"ח)

אמנם על סיום "חלק אחד" של הזהר "בגירסא" מצינו מחלקת בפוסקים.

(עין שם ובספר סדור פסח בהלכותו חלק א' עמוד ק"ע)

ועל סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח.

(ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז)

יז) מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה

קול אומר קרא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר. "וכל חסדו כציץ השדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים. ואפלו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' יבשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב ובזה והרג ואבדון בעולם.

וזה הרוח שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקדש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת השם.

(תקוני זהר תקון ל')

יח) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד אף שיטעה בקריאתו

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תקון גדול לנשמה.

(מורה באצבע להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, אות מ"ד)

– פָּרָק י"ז – דְּבָרֵי הָרִאשׁוֹנִים הַמִּתְאַרִים אֶת הַקְּבֵלָה

(א) דְּבָרֵי גְדוּלֵי הָרִאשׁוֹנִים הַמִּתְאַרִים אֶת הַקְּבֵלָה

מִשָּׁה רַבִּינוּ כָּתַב... הַתּוֹרָה כְּלָה מִפִּי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא...
הוֹדִיעוּ תַּחֲלָה עֲנִין בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם... וְגַם כֵּן כָּל
הַנֶּאֱמָר בַּנְּבוּאָה מִמַּעֲשֵׂה מִרְכָּבָה וּמַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית... וְהַכֹּל
נִכְתָּב בַּתּוֹרָה בְּפֶרוּשׁ אוֹ בְּרִמְזוֹ... וְכָל הַנִּמְסָר לַמִּשָּׁה רַבִּינוּ בְּשִׁעְרֵי
הַבֵּינָה, הַכֹּל נִכְתָּב בַּתּוֹרָה בְּפֶרוּשׁ אוֹ בְּרִמְזָה בְּתַבּוּת אוֹ בְּגִימְטְרִיּוֹת
אוֹ בְּצוּרַת הָאוֹתִיּוֹת... אוֹ בְּקוּצֵי הָאוֹתִיּוֹת וּבְכַתְרֵיהֶן... כִּי הַרְמְזִים
הָאֵלּוּ לֹא יִתְּבוּנְנוּ אֶלָּא מִפֶּה אֶל פֶּה עַד מִשָּׁה מְסִינִי... וּמִנֵּין יְבוֹא
יְחֻזְקָאֵל וַיַּגִּלָּה לָהֶם סִתְרֵי הַמִּרְכָּבָה. . כְּלוּמָר שֶׁהַכֹּל נִלְמַד מִהַתּוֹרָה...
עוֹד יֵשׁ בְּיָדֵינוּ קְבֵלָה שֶׁל אֱמֶת, כָּל הַתּוֹרָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא (עֵין זֹהַר חֵלֶק ב' דף פ"ז.). ... וּמִפְּנֵי זֶה סֵפֶר תּוֹרָה שֶׁטָּעָה בּוֹ
בְּאוֹת אַחַת בְּמֵלֶא אוֹ בְּחֶסֶר פְּסוּל...

וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא בְּבֵרִית נְאֻמָּת... לְכָל הַמְּסַתְכֵל בְּסֵפֶר הַזֶּה, לְבַל
יִסְבֵּר סִבְרָה וְאֵל יַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת בַּדְּבָר מִכָּל הַרְמְזִים אֲשֶׁר אֲנִי
כּוֹתֵב בְּסִתְרֵי הַתּוֹרָה, כִּי אֲנִי מוֹדִיעוּ נְאֻמָּנָה, שֶׁלֹּא יִשְׁגּוּ דְּבָרֵי וְלֹא
יִנָּדְעוּ כָּלֵל בְּשׁוּם שֶׁכֵּל וּבִינָה, זֹלָתִי מִפִּי מְקַבֵּל חֶכֶם, לֵאמֹן מְקַבֵּל
מִבֵּין... אֵל יִהְרָסוּ אֵל הַשֵּׁם לְרֵאוֹת, כִּי הַשֵּׁם אֱלֹקֵינוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא,
אֵל קְנָאוֹת, וְהוּא יִרְאֶה אֶת רְצוֹנָיו מִתּוֹרָתוֹ נִפְלְאוֹת.

(רמב"ן בְּהַקְדָּמָתוֹ לְפֶרוּשׁוֹ עַל הַתּוֹרָה)

**(ב) מִרְמָבִּין זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה לֹא נִגְלָה אֵלָיָהוּ
כִּי אִם לְמוֹרֵי [הָאֶרֶץ] זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה**

רָאָה שְׁלַחַן עֲרוּךְ הָאֶרֶץ זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה (מִהַדוּת שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, תשכ"א, עמוד צ"ג), שֶׁעַל סִפְרֵי הַרְמָבִּין בְּדִבְרֵי הַסּוּד רָאוּי לְסִמּוֹן, הַיּוֹת וְהוּא קִבֵּל מֵאֵלָיָהוּ. וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם: "וְדַע כִּי מִרְמָבִּין זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה לֹא נִגְלָה אֵלָיָהוּ כִּי אִם לְמוֹרֵי [הָאֶרֶץ] זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה". וְעַיֵן בְּהַקְדַּמַּת הָרַב חַיִּים וַיְטַאֵל לַעֲץ חַיִּים.

יְסוּד הַתּוֹרָה וְעִקַּר הָאֱמוּנָה לְהֶאֱמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, וּמִי שֶׁאִינוֹ מוֹדֶה בָּהּ הֵרִי הוּא בְּכָלֵל הָאֶפִיקוֹרְסִים... וְכֵן כָּל הַמְכַחֵשׁ בְּסִתְרֵי הַתּוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וּמַעֲשֵׂה מְרֻכָּבָה הַמְקַבְּלִים מִפִּי רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרוֹנָם לְבִרְכָּה בְּסִפְרֵים שֶׁחִבְרוּ בְּעִנְיַי הָאֱלֻקוֹת, וְדַאי שֶׁגַּם הוּא נִקְרָא אֶפִיקוֹרוֹס, שֶׁהֵרִי כָּל אֱלֹו הַדְּבָרִים הַלֵּכָה לְמַשָּׁה מַסִּינִי הֵם עִם שְׁאֵר הַתּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתַב הַרְמָבִּין זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה בַּתְּחִלַּת בְּאוּרוֹ לַתּוֹרָה [נִפְתַּח לִפְנֵי זֶה].

(סִפֵּר שׁוֹמֵר אֱמוּנִים הַקְדָּמוֹן לְהַרְבּ יוֹסֵף אֵירֶגֶס, בְּהַקְדַּמָּתוֹ הַשְּׁנִיָּה)

**(ג) בֶּן אָדָם שֶׁאֹמֵר שֶׁהַתּוֹרָה מִסִּפֵּר סְפוּרִים בְּעֵלְמָא וּדְבָרֵי
הַדִּיּוּט, אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא – כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הֵם
דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וְסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים – אֲשֶׁרֵיהֶם לֹאֵלוֹ
הַצְדִּיקִים שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בְּהַתּוֹרָה כְּרָאוּי**

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, וּוי לְהֵהוּא בֵּר נֶשׁ דְּאָמַר, דְּהָא אוּרִייתָא
אַתָּא לְאַחְזָא סְפוּרִין בְּעֵלְמָא, וּמַלִּין דְּהַדִּיּוּטִי. דְּאִי הָכִי, אֶפִילוֹ
בְּזִמְנָא דָּא, אֲנִן יְכַלִּין לְמַעַבְדַּא אוּרִייתָא, בְּמַלִּין דְּהַדִּיּוּטִי, וּבְשִׁבְחָא
יְתִיר מְכָלָהוּ. אִי לְאַחְזָא מְלָה דְּעֵלְמָא, אֶפִילוֹ אֵינוֹן קַפְסִירִי
דְּעֵלְמָא, (שְׂרִים וְשִׁלְטוֹנִים, דֶּרֶךְ אֱמֶת) אֵיתִי בִּינְיָהוּ מַלִּין עֲלָאִין יְתִיר. אִי
הָכִי נִזִּיל אֲבַתְרִייהוּ, וְנַעֲבִיד מִנְיָהוּ אוּרִייתָא, כְּהָאִי גִּוּנָא. אֶלָּא כָּל
מַלִּין דְּאוּרִייתָא, מַלִּין עֲלָאִין אֵינוֹן, וְרִזִּין עֲלָאִין...

כִּינּוּ דְנַחֲתַת לְהָאִי עֲלָמָא, אִי לָאו דְּמַתְּלַבְּשָׁא בְּהִנֵּי לְבוּשִׁין
דְּהָאִי עֲלָמָא, לֹא יָכִיל עֲלָמָא לְמַסְבֵּל. וְעַל דָּא הָאִי סְפוּר דְּאוּרִייתָא,
לְבוּשָׁא דְּאוּרִייתָא. אֵיהוּ. מֵאֵן דְּחֻשִׁיב דְּהֵהוּא לְבוּשָׁא אֵיהוּ

אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. בגין כן אמר דוד (תהלים קיט): 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך'. מה דתחות לבושא דאורייתא.

תא חזי, אית לבושא דאתחזי לכלא, ואינון טפשיין כד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון שפירא, לא מסתכלין יתיר. חשיבו דההוא לבושא, גופא, וחשבו דגופא, נשמתא.

כהאי גוונא **אורייתא, אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא, דאקרון גופי תורה. האי גופא מתלבשא בבושין, דאינון ספורין דהאי עלמא. טפשיין דעלמא, לא מסתכלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי יתיר, ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא. אינון דידעין יתיר, לא מסתכלן בלבושא, אלא בגופא, דאיהו תחות ההוא לבושא. חפמיין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש. ולזמנא (ולעלמא) דאתי, זמינן לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא.**

תא חזי, הכי נמי לעילא, אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא. שמיא וחיליהון. אלין אינון לבושא. וכנסת ישראל, דא גופא, דמקבלא לנשמתא, דאיהי תפארת ישראל. ועל דא איהו גופא לנשמתא. נשמתא דאמרן דא תפארת ישראל, דאיהי אורייתא ממש. ונשמתא לנשמתא, דא איהו עתיקא קדישא. וכלא אחיד דא בדא.

ווי לאינון חייביא, דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא, ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר. זכאין אינון צדיקייא, דמסתכלי באורייתא כדקא יאות. חמרא לא יתיב אלא בקנקן. כן אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא. ועל דא לא בעי לאסתכלא, אלא במה דאית תחות לבושא. ועל דא כל אינון מלין, וכל אינון ספורין, לבושין אינון.

(זהר חלק ג' פרשת בהעלתך דף קנ"ב.)

ד) באור הזהר הנזכר לעיל מפרוש "הסלם"

רבי שמעון אמר, **אוי לאותו אדם שאומר, כי התורה באה לספר ספורים בפשטות ודברי הדיוט** [של עשו ולבן וכדומה], כי אם כן, אפלו בזמן הזה אנו יכולים לעשות תורה מדברי הדיוט, ועוד יותר יפים מהם. ואם [התורה באה] להראות דברי העולם, אפלו שליטי העולם יש ביניהם דברים מעלים יותר, אם כן נלך אחריהם ונעשה מהם תורה, כאותו האפן. **אלא שכל דברי התורה הם דברים עליונים וסודות עליונים.**

התורה... כיון שירדה לעולם הזה, אם לא היתה מתלבשת באלו הלבושים שבעולם הזה [שהם הספורים ודברי הדיוט], לא היה יכול העולם לסבל. ועל כן ספור הזה שבתורה היא לבושה של התורה. מי שחושב שאותו הלבוש הוא תורה ממש ואין בו דבר אחר, תפח רוחו ולא יהיה לו חלק לעולם הבא. משום זה אמר דוד, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, [דהינו להביט] מה שמתחת ללבושה של התורה.

בא וראה, יש לבוש הנראה לכל, ואלו הטפשים כשרואים אדם לבוש יפה, שנראה להם הדור בלבוש, אין מסתכלים יותר, [ודנים אותו על פי לבושו ההדור], וחושבים את הלבוש כגוף [האדם], וחושבים גוף [האדם כמו] נשמתו. כעין זה היא התורה, יש לה גוף, והוא מצוות התורה הנקראות גופי תורה. **גוף הזה מתלבש בלבושים שהם ספורים של עולם הזה, הטפשים שבעולם אינם מסתכלים אלא בלבוש שהוא** שהוא ספור התורה, ואינם יודעים יותר אינם מסתכלים בלבוש אלא בגוף שהוא תחת הלבוש ההוא. החכמים, עבדי המלך העליון, אותם שעמדו בהר סיני, אינם מסתכלים אלא בנשמה [שבתורה], שהוא עקר הכל, תורה ממש. ולעתיד לבוא עתידים להסתכל בנשמה של נשמה שבתורה.

בא וראה, אף כך הוא למעלה, שיש לבוש, גוף, נשמה, ונשמה לנשמה. השמים וצבאם אלו הם לבוש, וכנסת ישראל [שהיא

המלכות] היא גוף המקבל הנשמה, שהיא תפארת ישראל, [דהינו זעיר אנפין], ועל פן המלכות היא גלוף לנשמה, [כי זעיר אנפין מתלבש בה כמו נשמה בגוף]. הנשמה שאמרנו שזו תפארת ישראל הוא התורה ממש, [דהינו נשמת התורה הנזכר לעיל בדבור הסמוך, שבה מסתכלים החכמים], ונשמה לנשמה זה הוא עתיקא קדישא, [שבו יסתכלו לעתיד לבוא, כנזכר לעיל בסמוך], והכל אחוז זה בזה, [שעתיקא קדישא מתלבש בזעיר אנפין, וזעיר אנפין מתלבש במלכות, ומלכות בעולמות בריא"ה יציר"ה עשי"ה וכל צבאם]. **אוי לאלו הרשעים האומרים שהתורה אינה יותר מספור בלבד, והם מסתכלים בלבוש ולא יותר. אשריהם הצדיקים המסתכלים בתורה כראוי.**

(פרוש ה"סלם" לזהר שם)

– פֶּרֶק יח – הַתְּגִלּוֹת סֵפֶר הַזֹּהַר

(א) קְדָמוֹת סֵפֶר הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ

מֵאֲזֻ שֶׁנִּתְגַּלָּה סֵפֶר הַזֹּהַר, כְּאֵלֶּף שָׁנִים לְאַחֲרֵי שְׁנַגְמָרָה עֲרִיכְתּוֹ
עַל יְדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרִיא דִּילִיָּה, הַשְּׁפִיעַ לְחֻזּוֹק הָאֱמוּנָה,
הַעֲמֻקָּתָהּ, בְּסוּסָה וְהַפְצָתָה בְּקֶרֶב עַם יִשְׂרָאֵל.

הָאוֹר הַגָּדוֹל כְּזֹהַר הַרְקִיעַ שֶׁהָאִיר וְזָרַח מִן סֵפֶר הַזֹּהַר, הָאִיר
לְאַרְץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ גַּם בְּתַקּוּפוֹת הַחֹשֶׁךְ לְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּזִמְנִים
קָשִׁים, כְּאִשֶּׁר הִתְנוֹסְסָה מֵעַל רֹאשִׁי עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְסָבְלוּ
מִחֲרַפַּת רָעַב וּמֵאוֹיְבִים מִבֵּית וּמִחוּץ.

וְאִין בָּזָה פֶּלֶא כָּלֵל, כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרִיא דִּילִיָּה,
מֹשֶׁה רַבֵּינוּ רַעֲיָא מְהִימָנָא וּמְלָאכִי עֲלִיוֹן, הִטְבַּע וְהַעוֹלָמוֹת כָּלָם,
שֶׁתַּפִּים הֵם לִיצִירָה חֲשׁוּבָה זֹאת שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר הַזֹּהַר.

יֵשׁ הַרוֹצִים לְאַחֵר אֶת זִמְנֵן חֲבוּר סֵפֶר הַזֹּהַר, מִפְּנֵי שֶׁלֹּדְעָתָם
חֲלָקִים מִסֵּפֶר הַזֹּהַר מִחֲבָרָם הָיוּ מְאַחֲרִים יוֹתֵר מִזִּמְנֵן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאִי.

אֲמָנָם כָּבֹד כָּתַב עַל זֶה הָרַב יְרוּחָם לִיִּינְעֵר, הָאֲדָמוּ"ר מְרַאדְזִין
זָכַר צָדִיק לְבָרְכָהּ, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

מֵאַחֵר שֶׁהִטְעָנוֹת כָּבֹד נִשְׁמָעוּ, וְלֹא חָשׂוּ לָהֶן, אָנוּ מִחֲזִיקִים
שֶׁמִּצָּאוּ טַעַם נָכוֹן שֶׁלֹּא לְחוּשׁ לָהֶן.

(ב) תּוֹרַת הַקְּבָלָה וְהַסּוּד קִבְּלוּ שְׁלוֹמִי אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִרְשָׁב"י ז"ל, כָּל דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל מֵיֵסֵד עַל סֵפֶר הַזֹּהַר, וְכָל
דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׂרָאֵל בַּעַל שֵׁם טוֹב ז"ל מֵיֵסֵד עַל דְּבָרֵי הַזֹּהַר

**והאריז"ל, והגר"א ז"ל כתב פרושים על הזהר הקדוש,
וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו**

וממשיך שם:

**שלומי אמוני ישראל, המאמינים בהשם ובתורתו, וקבלו
את התורה הכתוב ביד משה ואת התורה המסורה על פה ביד משה,
קבלו את תורת הקבלה והסוד מאת התנא רבי שמעון בר
יוחאי.**

ומרן האר"י זכרנו לברכה הקדוש יסד כל יסודי הקבלה
שלו על ספר הזהר וכתב פרושים עליו. וגאון צנוה, קדוש ישראל
ופארו, מורנו ורבינו רבי ישראל בעל שם טוב זכרנו לחיי העולם
הבא, אביהם של חסידים, שהאיר לעולם בתורת שיערי החכמה
והתבונה והדעת, בנה יסודי החסידות על ספר הזהר הקדוש
וספרי האר"י זכרנו לברכה. והוא ותלמידיו הקדושים אחריו
למדו את צנועים חכמה בבאור דברי הזהר הקדוש.

**ורבינו הגר"א זכרנו לברכה, אשר היה כאחד מן הראשונים
... וכל רז לא אניס ליה ... כתב פרושים על הזהר הקדוש והאדרא
רבה קדישא והספרא דצניעותא והתקוני זהר, ובבאורים על השלחן
ערוך מביא מקורות מדברי הזהר... וכל תמימי דרך הולכים
בתורת הזהר ומאמינים בו.**

(הקדמת ספר זהר הרקיע להאדמו"ר מראדזין זכר צדיק לברכה)

רבים מיחסים את עריכתו של ספר הזהר לדורות שלאחר רבי
שמעון בן יוחאי, בימי האמוראים. על נוכחותם של אמוראים בספר
הזהר כותב הרב רבי נחום מטשערנוביל, וזה לשונו:

מי שזוכה להשיג אור הגנוז שבתורה, שעל ידי זה מביט מסוף
העולם ועד סופו, אז אין חלוק אצלו במה שהוא עתה בהנה מיד,
ובין מה שיהיה לדורות. ולכן אמר רבי שמעון בן יוחאי בזהר מה
שאמר [האמורא] רבה בר בר חנה, שהיה אחר כמה דורות, וכן
אמרו רבותינו זכרונם לברכה על משה רבינו עליו השלום, שראה

את רבי עקיבא יושב ודורש, אף על פי שהיה אחר דורות הרבה, וכל זה מחמת שעל ידי תורתם באו לאור הגנוז, ושם אין חלוק בין מיד ולדורות.

(מאור עינים פרשת צו)

יש הרואים את התקופה שבה נערך הזהר בצורתו כפי שהוא לפנינו - כתקופת הגאונים, מאות שנים לאחר פטירת רבי שמעון בן יוחאי (הרב אברהם גאלנטי ב"אור החמה" לזהר פרשת וישלח דף קנ"ט).

ג) סדר גלוי ספר הזהר הקדוש

בספר יוחסין לרבי אברהם זכות נדפס קטע מכתב יד של רבי יצחק דמן עכו (מקביל ידוע ותלמידו של הרמב"ן), המגלה לנו כמה עבודות חשובות ביותר בקשר להתגלות ופרסום ספר הזהר.

כאשר נכתבה עכו בידי המסלמים (בסוף המאה ה-13), יצא רבי יצחק דמן עכו לספר, "לחקר כיצד נמצא בזמנו ספר הזהר אשר עשה רבי שמעון ורבי אלעזר בנו במערה", וזה לשונו:

ומפני שראיתי כי דבריו מפלאים, ישאבו ממקור העליון, המעין המשפיע בלתי מקבל, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, רדפתי אחריו ואשאלה את התלמידים הנמצאים ביחדם דברים גדולים ממנו, מאין בא להם סודות מפלאים מקבלים מפה אל פה, אשר לא נתנו לכתב, ונמצאו שם מבארים לכל קורא ספר, ולא מצאתי תשובותיהם על שאלתי זאת מכונות, זה אומר בכה וזה אומר בכה...

שמעתי אומרים לי על שאלתי, כי הרב הנאמן הרמב"ן זכרונו לברכה שלח אותו מארץ ישראל לקטלונג'א לבנו, והביאו הרוח לארץ ארגון... ונפל ביד החכם רבי משה די ליאון. ויש אומרים שמעולם לא חבר רבי שמעון בן יוחאי ספר זה, אבל רבי משה זה היה יודע שם הכותב, ובכחו וכתב רבי משה זה דברים מפלאים אלה.

(ספר יוחסין השלם דף פ"ז ואילך)

על הסברא בספר היוחסין שספר הזהר נתחבר על ידי רבי משה די ליאון, כבר כתב הגאון רבי דוד לוריא בקנטרסו "קדמות ספר הזהר" להוכיח, שאי אפשר להיות שהרב משה די ליאון חבר את ספר הזהר. והוכחותיו לזה: (א) ספרי רבי משה די ליאון הידועים לנו (ספר "המשקל" וספר "הרמון") שונים הם באפנים מספר הזהר, ויש בהם כמה דברים הסותרים לדברי הזהר. (ב) בכמה מקומות כשרבי משה די ליאון מביא את דברי הזהר כמקור לדבריו, לפעמים מוכח שלא הבין כראוי את דברי הזהר. (ג) בכמה ספרים שקדמו לתקופת רבי משה די ליאון מובאים כבר דברים המופיעים בזהר, שמזה מוכח שספר הזהר קדם לרבי משה די ליאון.

(ד) ספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה והפעל שם טוב זכרוננו לברכה, הם פלם מיסדים על פי רוח הקדש

ספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה והפעל שם טוב זכרוננו לברכה, וכיוצא, הם פלם מיסדים על פי רוח הקדש, ומעוררים את האדם מאד לעבודתו ותברך באמת. ... וצריך להתרחק מאד בתכלית הרחוק מספרי המחקרים, ... ואסור גדול מאד מאד ללמד אותם, כי הם פוגמים ומבלבלים מאד את האמונה הקדושה, אשרי מי שאינו יודע מהם כלל והולך בתמימות, כי לא באלה חלק יעקב וכו'. וצריך לברח מהם למלט נפשו מני שחת לבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום. ומרגלא בפומיה דרבינו זכרוננו לברכה לומר, כי טוב להודות להשם על אשר שלח לנו את נאמן ביתו הוא משה רבנו עליו השלום, שהוציא אותנו מכל המבוכות, ונתן לנו את התורה וצוה עלינו להאמין בהשם בלי שום חקירות כלל, ולקיים את כל דברי התורה והמצוות כפשוטן. אשרי מי שזוכה לילך בתמימות וכו'.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תז)

ה) ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרוננו לברכה כל דבריהם
מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום, מה
שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוה מאד,
ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה

ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרוננו לברכה שחברו הרשב"י
וחבריו זכרונם לברכה ברוח הקדש ועל פי אליהו זכרוננו לברכה,
כל דבריהם מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום.
ומה שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוה מאד,
ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה שהתחילה
מאברהם אבינו עליו השלום וכו', ומזרזים מאד לקיים תורת
משה בכל פרטיה ודקדוקיה, ולהבדיל ספרי החקירה הם בהפך
מכל זה כידוע ומפרסם, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בהם,
ובוחר באמת לאמתו.

(ספר חיי מוהר"ן מבקשלב אות תח, תכן דבריו)

מי שמשים עינו ולבו היטב על כל דברי התורה שבכתב
ובעל פה, בכל ספרי תנ"ך וש"ס ומדרשים וספרי הזהר הקדוש
וכתבי האר"י זכרוננו לברכה וספרי הצדיקים אמתיים
שבדורנו, כלם יעידון ויגידון כי השם אחד ושמו אחד.

... וכן כל החדושים הנפלאים והנוראים שגלו גדולי הצדיקים
בני עליה כלם יעידון ויגידון ומגלין אלקותו יתברך לכל החפץ
באמת, כי כל מודה על האמת יבין ויראה בעיני שכלו שאי
אפשר לשכל אנושי לגלות חדושים כאלה בשום אופן, כי אם
מאת השם צבאות יצאו, והוא יתברך בחסדו הופיע עליהם
והודיעם כל הנפלאות והנוראות האלה. נמצא, שהתורה הוא
עדות על אלקותו יתברך, על כן נקראת התורה "עדות".

(ספר לקוטי הלכות הלכות פסח הלכה ט)

**(ו) אין ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם
ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה**

אמר שאין ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם
ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה, בגמרא ומדרשים
וספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה, וכן כל הספרים
שחברו הצדיקים הסמוכים לדורותינו שהם בנויים על יסודות הררי
קדש על פי דברי הפעל שם טוב זכרוננו לברכה. שהם ספרי הרב
הקדוש מפולנאה, וספר לקוטי אמרים. וחשב עוד כמה ספרים
כאלה שטוב ללמדם. והמשפיל יבין מאליו על פי דברים האלה
מאיזה ספרים לרחק, ובאיזה ספרים יתחזק ויאחז בָּהֶם. הינו אותם
שהם בנויים רק על פי הגמרא ומדרשים וספרי הזהר הקדוש
והאר"י זכרוננו לברכה והפעל שם טוב זכרוננו לברכה, אשרי שיאחז
בָּהֶם.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תי)

– פֶּרֶק יט – מִדּוּעַ לֹא נִתְגַּלָּה סֵפֶר הַזֹּהַר לְהַקְדָּמוֹנִים

(א) רַבִּי יְהוּדָה חֵיט מְבַאֵר מִדּוּעַ בְּדוּרוֹ נִתְגַּלָּה סֵפֶר הַזֹּהַר –
וּבְזָכוֹת שְׁעֵסֶק לְאַסֵּף סִפְרֵי הַזֹּהַר נִצּוּל מִגְרוּשׁ סִפְרָד

אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ שְׂזָכִינוּ אֶל סֵפֶר הַזֹּהַר, מֵה שֶׁלֹּא זָכוּ
קִדְמוֹנֵינוּ אֲשֶׁר קִטְנָם עָבָה מִמֶּתְנִינוּ, כְּמוֹ רַב הָאִי גֵאוֹן וְרַב שֵׁשֶׁת
גֵאוֹן וְהָרַב אֱלִיעֶזֶר מִגְרָמִיזָא וְהָרַמְבַּ"ן וְהָרַמְבַּ"ד וְהָרִשְׁבִּי"א וְהַחֲכָמִים
אַחֵרִים זֹולָתָם, שֶׁלֹּא טַעְמוֹ מִדְּבָשׁוֹ, כִּי בְּזָמָנָם לֹא נִתְגַּלָּה.

וְאַל תִּתְמַה מְזֵה, כִּי בְּנֵדָאִי לֹא נִתְגַּלָּה עַד הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר
אַנְחָנוּ בּוֹ הַיּוֹם. וְסִיּוּעַ לָזֶה מִצָּאֵתִי בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִים [סוּף תְּקוּנֵי ו'] וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ: אָמַר לִי אֱלֹהֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן: רַבִּי רַבִּי כְּמָה זָכָא אֲנִת
דְּמֵהֵאִי חֲבוּרָא דִּילָךְ יִתְפָּרְסוּ כְּמָה עֲלָאִי עַד דְּאִתְגַּלִּיִּיא לְתַתְּאִי
בְּסוּף יוֹמִיָא, וּבְגִינִיָּה וְשִׁבְתָּם אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ וְאִישׁ אֶל מְשַׁפְּחָתוֹ
תְּשׁוּבוּ, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

מְבַאֵר מִכָּאֵן שֶׁסֵּפֶר הַזֹּהַר הָיָה עֲתִיד לִהְיוֹת גִּנּוּז, וּבְאֹתוֹ זְמַן
יִתְהַנּוּ מִמֶּנּוּ הָעֲלִיּוֹנִים וְהֵם הַמְּלָאכִים עַד שְׁיָבוּא דָרָא בְּתַרְאָה, שְׁאִז
יִתְגַּלָּה לְתַתְּוֹנִים, וּבְזָכוֹת הָעוֹסְקִים וְהַמְּטַפְּלִים בּוֹ יָבוּא מְשִׁיחַ,
כִּי תִמְלֵא הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת הַשֵּׁם בְּסִבְתּוֹ, אֲשֶׁר זֶה יִהְיֶה סִבָּה קְרוֹבָה
לְבִיאָתוֹ...

וְאַנִּי יְהוּדָה בֶּן לֵאָדוֹנִי הַחֲכָם וְחָסִיד רַבִּי יַעֲקֹב חֵיט עָלְיוֹ
הַשְּׁלוֹם, בְּהִיוֹתִי בְּסִפְרָד טַעַמְתִּי מַעַט דְּבִשׁ וְאוּרוֹ עֵינִי, וְנִתְתִּי אֶל לְבִי
לְדָרֵשׁ וּלְתוֹר בְּחֻמָּה, וְהִלְכְּתִי מַחִיל אֶל חִיל לְאַסֵּף כָּל מֵה שְׁיִמְצָא
מִהַסֵּפֶר הַנֶּזְכֵּר [בְּיָמָיו לֹא נִדְפַס עַדִּין סֵפֶר הַזֹּהַר, וְהָיָה נִפְוֶץ בְּצוּרַת
קִנְטְרָסִים], וְאַסְפֵּתִי מַעַט פֹּה וּמַעַט פֹּה עַד שְׁרָבוּ הָיָה בְּיָדִי מִהַנְמָצָא

מִפְּנֵי. וְאֲנִי מֵאֲמִין אֲמוּנָה גְּמוּלָה כִּי זְכוּת זֶה עֲמִד לִי בְּכָל
הַתְּלָאוֹת הָרָעוֹת אֲשֶׁר מְצֵאוּנִי בְּגֵרוּשׁ סִפְרָד, אֲשֶׁר כָּל שׁוֹמְעֵם
תִּצְלָנָה שְׁתֵּי אֲזִנָּיו.

(הַקִּדְמַת רַבִּי יְהוּדָה חֵיט לְסִפְרוֹ מִנְחַת יְהוּדָה)

- פֶּרֶק כ - רבי שמעון בר יוחאי תלמיד מבֿהק לרבי עקיבא

**א) רבי שמעון בן יוחאי היה אחד מן התנאים הגדולים
בדור השני שאחר חרבן בית שני**

רבי שמעון בן יוחאי, ראש ה"חבריא קדישא" שהשתתפו
בחיבור ספר הזמר הקדוש, היה אחד מן התנאים הגדולים בדור
השני שאחר חרבן בית שני, בזמן גזרות קשות של מלכות רומי על
עם ישראל. שאר חברי ה"חבריא" הם: רבי אלעזר בנו, רבי אבא,
רבי יהודה, רבי יוסי בר יעקב, רבי יצחק, רבי חזקיה בר רב, רבי
חייא, רבי יוסי ורבי יוסא.

**ב) רבי שמעון בן יוחאי נולד בארץ ישראל במרון, ונאסף
אל עמיו במרון, ביום ל"ג בעומר ביום ל"ג בעומר**

התנא הדגול רבי שמעון בן יוחאי נולד בארץ ישראל, בארץ
הגליל, ונאסף אל עמיו זקן ושבע ימים בכפר מרון, לא הרחק מעיר
צפת, ביום ל"ג בעומר.

**ג) רשב"י היה תלמידו המבֿהק של התנא הגדול רבי
עקיבא.**

היה תלמידו המבֿהק של התנא הגדול רבי עקיבא, שקרא אותו
"בני".

(מעילה דף ז.)

רבי שמעון בן יוחאי היה מחמשת התלמידים של רבי עקיבא
שנשארו בחיים אחרי שמותו עשרים וארבעה אלף תלמידים של רבי

עקיבא, ואותם החמשה תלמידים העמידו והחזיקו את התורה בזמן הקשה ההוא.

(יבמות דף ס"ב:)

ד) רשב"י למד במשך שלש עשרה שנה בבני ברק אצל רבי עקיבא.

תכף אחר נשואיו הלך רבי שמעון בן יוחאי ללמד תורה בבני ברק בישיבת רבי עקיבא, שם ישב ולמד במשך שלש עשרה שנה מבלי לבקר בביתו במשך כל זמן זה.

(ויקרא רבה פרק כ"א, ח)

ה) רשב"י מסר נפשו לחדר בבית הסהר לשמע תורה מרבו רבי עקיבא.

דבקוּתו ברבו הדגול היתה כל כך, עד שכשנאסר רבי עקיבא ונתפס בבית הסהר, מסר רבי שמעון בן יוחאי נפשו לחדר לשם לשמע ממנו תורה.

(פסחים דף קי"ב.)

ו) ד"ך שאני ובוראך מכירין כחך

בעת שהותו אצל רבו רבי עקיבא הסתיר את גדלותו מעיני כל, עד שאמר עליו רבו "ד"ך שאני ובוראך מכירין כחך", כדלהלן.

אמר רבי אבא: בראשונה היה כל אחד ואחד ממנה [סומך בסמיכת חכמים] את תלמידיו... ורבי עקיבא - את רבי מאיר ואת רבי שמעון. אמר: ישב רבי מאיר תחלה. נתכרכמו פני רבי שמעון [שהיה סובר שאינו חושב אותו לכלום - (פני משה)]. אמר לו רבי עקיבא: ד"ך שאני ובוראך מכירין כחך [כלומר, מכיר אני בך שכלך גדול הוא, ורבי מאיר, שהוא יותר זקן ממך, אמרתי שישב בתחלה, (פני משה)].

(ירושלמי סנהדרין פרק א' הלכה ב')

ז) התענה כל כך תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות

דבקותו ברבו רבי עקיבא היתה עד כדי כך, שפעם אחת, אחרי פטירת רבו, כשנפלט מפיו אמרה שלא היתה לכבודו של רבי עקיבא, נצטער על זה כל כך, והתענה כל כך תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות.

(נזיר דף נ"ב:)

ח) סתם רבי שמעון בש"ס הוא רבי שמעון בן יוחאי

כל מקום שנזכר בש"ס "רבי שמעון" סתם - הוא רבי שמעון בן יוחאי.

(פרוש רש"י שבועות דף ב:)

ט) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים

עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא היה על ידי רבי שמעון בן יוחאי וחבריו... כי רבי שמעון בן יוחאי עסק בזה ביותר לתקן הצמצומים, לתקן בחינת כלים להמשיך אור האין סוף לגלות אלקותו בעולם, שזהו בחינת כל ספר זהר הקדוש בפרט האדרא רבא ואדרא זוטא. שעל ידי זה המשיך ותקן וגלה צמצומים נפלאים שהם בחינת מצחא ועיניו ותקוני דיקנא קדישא וכו', שכלם בחינת צמצומים נוראים להשיג על ידי זה אור האין סוף כידוע ומוכן לכל מחצדי חקלא. ועל כן אמר בזהר דא יפקון מן גלותא.

(ספר לקוטי הלכות הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו)

**(י) רבי שמעון בר יוחאי הִזָּה התקון של העשרים וארבע
אלף תלמידי רבי עקיבא**

רבי שמעון בר יוחאי הִזָּה התקון של העשרים וארבעה אלף
תלמידי רבי עקיבא שמתו בשביל שלא נהגו כבוד זה בזה, על כן
אמר (זהר נשא קכח.): **אֲנִי בְּחִיבוּתָא תָּלִין.**

**(יא) דִּיקָא על ידי רשב"י נתוספו כמה מאות ספסלי
בבית המדרש**

ועל כן נתגלגל על ידי רשב"י דִּיקָא הזכות שנתוספו כמה
מאות ספסלי בבית המדרש במעשה דרבן גמליאל ורבי יהושע.
(ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד)

– פֶּרֶק כֹּא – דְּמוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי לְמִשָּׁה רַבִּינוּ

א) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא בְּשִׁמוֹת מִשָּׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי

טָרַם שְׁנוּלֵד מִשָּׁה רַבִּינוּ, קָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁמוֹ "מִשָּׁה" (פֶּרֶק דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פֶּרֶק ל"ב, וַעֲנֵן שֵׁם בְּהִגָּהוֹת הַרד"ל). וְכֵן אֵיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ (חֶלֶק ג' דף ס"א:) עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: **רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, מִן יוֹמָא דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, הוּא אֲזַדְמֵן קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַשְׁתַּכַּח עֲמִיה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיה בְּשִׁמְיָה.**

**ב) לְמִשָּׁה רַבִּינוּ וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִגְלָה מִן הַשָּׁמַיִם
שְׁדוּרְשֵׁי נַפְשָׁם מֵתוּ**

לְמִשָּׁה רַבִּינוּ נִגְלָה אֵלָיו הַשֵּׁם וְאָמַר לוֹ (שְׁמוֹת ד', יט) "לֵךְ שֶׁב מִצְרַיִם כִּי מֵתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת נַפְשְׁךָ". גַּם לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יֵצְאָה בַּת-קוֹל וְאָמְרָה: **צֵאוּ מִמַּעֲרֹתְכֶם דְּמִית קִיסָר וּבְטָלִי גְזִירָתָהּ.**

**ג) מִשָּׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִסְתַּכְּלוּ
בְּאַסְפִּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה**

עַל מִשָּׁה רַבִּינוּ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָהּ (יְבֻמוֹת דף מ"ט:) שֶׁהִסְתַּכְּל בְּאַסְפִּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה, וְכֵן אָמְרוּ עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי (סִנְהֶדְרִין דף צ"ז:) דְּעֵיִל בְּלֹא בָר וְהִסְתַּכְּל בְּאַסְפִּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה.

(ד) מִשֶּׁה וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי קִבְּלוּ תוֹרָה מִסִּינִי

כְּמוֹ שֶׁמֹּשֶׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם קִבֵּל תוֹרָה מִסִּינִי, כְּמוֹ כֵּן אֵיתָא
גַּם עַל רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי:

מִן יוֹמָא דְאַסְתְּלִיק רַבִּי שִׁמְעוֹן מִן מַעְרְתָא כו', רָזִין עֲלָאִין הוּוּ
מִסְתַּכְלָן וְאַתְגַּלְיִין מִבִּינְיָהוּ, כָּאלוֹ אֲתִיְהִיבוּ הֵהִיא שְׁעֵתָא
בְּטוֹרָא דְסִינִי.

(זהר חלק א' דף רט"ז:)

רָאָה מֹשֶׁה מַה שִּׁתְּקַן רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שֶׁהָיָה נִיצוץ שְׁלוֹ
מִזְמָנָא תְנִינָא דְסָלִיק מֹשֶׁה לְהַר כו', וְזֶה סוּד פְּסוּק עֲלִיתָ לְמִרוֹם
שְׁבִית שָׁב"י נוֹטְרִיקוֹן שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שֶׁהוּא בְּזִמְנָא תְנִינָא
דְסָלִיק לְהַר.

(מגלה עמקות, אופנים, אופן ע')

(ה) מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִקְרְאוּ "סִינִי"

לְמֹשֶׁה רַבִּינוּ קִרְאוּ "סִינִי", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר (חֶלֶק ג' דף צ"ח: בְּרַעֲיָא
מִהִימָנָא): חֲדוּ כוֹלְהוּ תִנְאִין וְאַמּוֹרָאִין וְאַמְרֵי מֵאן קָאִים קָמִי סִינִי.
וְכֵן קִרְאוּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי "סִינִי" בְּתַקּוּנֵי זֵהָר.

(תקון כ"ב דף ס"ג:)

(ו) מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יָדְעוּ סוּד "צְדִיק וְטוֹב לוֹ, לֹא וְהַפּוֹכֵחַ"

לְמֹשֶׁה רַבִּינוּ הוֹדִיעַ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סוּד "צְדִיק וְטוֹב לוֹ,
צְדִיק וְרַע לוֹ כו'".

(בְּרִכּוֹת דף ז:)

וְכֵן לְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הוֹדִיעוּ מִמֵּתִיבְתָּא דְרַקִּיעָא סוּד זֶה.
(זהר חלק ג' דף קס"ח:)

ז) מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁקוּלִים כָּנְגַד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ

על מִשֶּׁה רַבִּינוּ נֶאֱמַר שֶׁהָיָה שְׁקוּל כָּנְגַד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ.
(מכילתא פרשת בשלח, פרשת השירה, פרק ט')

וְכֵן אָמַר רַבִּי חִיָּא עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי דְשָׁקִיל כָּכָל עֲלָמָא.

(זהר חלק א' דף קכ"ו.)

ח) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עָלָה לְמָרוֹם בְּעֵנָן כְּמוֹ מִשֶּׁה רַבִּינוּ

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי סָלִיק לְעִילָא וְנָחִית בְּעַמּוּדָא דְאַשָּׁא.
(תקוני זהר תקון ח"י, דף רל"ז:)

ט) מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי מְנַעוּ פְּרַעְגִּיּוֹת מִן הָעוֹלָם

על מִשֶּׁה רַבִּינוּ אֵיתָא שֶׁהָעֲבִיר הַפְּרַעְגִּיּוֹת מִלְּבוֹא בְּעוֹלָם.
(ויקרא רבה א, ג)

וְכֵן נֶאֱמַר עָלָיו מִשֶּׁה עָמַד בַּפֶּרֶץ, דְּכָתִיב וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוֹלֵי מִשֶּׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ.

(אסתר רבה ו, ב)

וְכֵן אֵיתָא בְּזֵהר: לֹא הָיָה בְּעֲלָמָא בַר נֶשׁ דְּיִגִּין עַל דְּרִיָּה כְּמִשֶּׁה דְּאֵיהּוּ רַעֲיָא מְהִימָנָא.

(חלק א' דף ק"ו.)

וְכֵן אֵיתָא בְּזֵהר עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שֶׁאָמַר: בְּחִי לֹא יָתִיב עֲלָמָא בְּצַעְרָא, וְלֹא אֶתְדֵן בְּדִינָא דְלַעִילָא.

(זהר חלק א' דף רכ"ה.)

(י) מִשֶּׁה רִבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יָדְעוּ ע' פָּנִים לַתּוֹרָה

מִשֶּׁה רִבִּינוּ מִסֵּר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסִינֵי שְׁבַעִין מִפְתַּחֲחִין
דְּאוֹרִיתָא, שֶׁהֵם שְׁבַעִים פָּנִים לַתּוֹרָה.
(זֶהר חֶלֶק ב' דף פ"ג, וּבְאוֹר הַחֲמֵה שֵׁם בְּשֵׁם הַרְמ"ק)

וְכֵן זָכָה גַם כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לַע' אֲנָפִין דְּאוֹרִיתָא.
(תְּקוּנֵי זֶהר בְּתַחֲלָתוֹ)

**(יא) לְמִשֶּׁה רִבִּינוּ וְלִרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִמְסַר הַבַּח
לְבָרֶךְ אֶת יִשְׂרָאֵל**

עַל מִשֶּׁה רִבִּינוּ אֵיתָא בַּמִּדְרָשׁ: יֵשׁא בִּרְכָה מֵאֵת הַשֵּׁם, זֶה מִשֶּׁה.
אָמַר רַבִּי תַנְחוּמָא, אֵל תְּהִי קוֹרָא בּוֹ אֱלָא יֵשׁא בִּרְכָה לְאַחֲרִים.
(דְּבָרִים רַבֵּה רִישׁ פְּרָשֶׁת בִּרְכָה)

וְכֵן אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר עַל אָבִיו רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: **בִּרְכָאן
דְּאַבָּא אַצְטְרִיכוּ הָכָא.**
(זֶהר חֶלֶק א' דף פ"ז:)

(יב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה נִיצוּץ מִשֶּׁה רִבִּינוּ
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה נִיצוּץ שְׁלוֹ [שֶׁל מִשֶּׁה רִבִּינוּ]
מִזְמָנָא תִּנְיָנָא דְסָלִיק מִשֶּׁה לְהָר כו', וְזֶה סוּד פְּסוּק "עֲלִיתָ לְמִרוֹם
שְׁבִיתָ שְׁב"י" נוֹטְרִיקוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי.
(מְגִלָּה עֲמֻקּוֹת, אוֹפְנִים, אוֹפֵן ע')

**(יג) קְבוּרַת מִשֶּׁה רִבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לֹא עַל יָדֵי
יְלֹוד אִשָּׁה**

מִשֶּׁה רִבִּינוּ לֹא נִקְבֵּר, כִּידוּעַ, עַל יְדֵי שׁוּם אִישׁ, וְכֵן רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֶּן יוֹחָאִי גַם כֵּן נֶאֱמַר עָלָיו דְּפוּרְיָא הָנָה סָלִיק בְּאוּרָא, וְאִשָּׁא הָנָה
לְהִיט קַמִּיָּה, וְנִכְנָסָה הַמָּטָה מֵאֲלִיָּה לְמַעְרָה בְּמִרוֹן.
(בְּסוּף אֲדָרָא זוּטָא)

(יד) פטירת משה רבינו ורבי שמעון בן יוחאי נודעה על ידי בת-קול

אודות פטירת משה רבינו איתא: בת-קול יצאה שמות משה.
(ספרי סוף פרשת ברכה)

משה רבינו בפטירתו ברת קלא נפלת מן שמיא.
(בתרגום יונתן בן עזיאל על הפסוק ברכה לד, ה)

וכן פטירת רבי שמעון בן יוחאי נודעה על ידי שיצאה מטתו
וסליק באוירא.

(זהר חלק ג' דף רצ"ו)

הטעם שבז' אדר יום פטירת משה רבינו עליו השלום הוא יום
אבל וצום, וביום ל"ג בעמר יום פטירת רבי שמעון בן יוחאי הילולא
חדוה ושמחה בעולם, לפי שמשה רבינו עליו השלום בכה על יום
מותו ולא חפץ בו, מטעם שרצה לקיים מצוות הארץ, לכן הכל בוכין
על מותו ומתאבלין עליו. ורבי שמעון בן יוחאי שמח ביום מותו,
ועמד ומצפה עליו: שאמר האידנא אסהדנא עלי. דכל יומין
דקאימנא, תאיבנא למחמי יומא דא. הנה שמח וצפה עליו, עבדינן
רעותיה, והיא הילולא לכל עלמא, כמו שכתב באדרא זוטא (האזינו דף
רל"א:).

(דבר יום ביומו)

בישראל מתאבלים בפטירת משה על שלא נכנס לארץ, וב"ל"ג
לעמר אנו עושים משתה ושמחה, ששמחים שניצוצי נשמת משה
שנכנסו ברבי שמעון בן יוחאי.

(הילולא רבא דף כ"ב להרב יעקב אנהורי)

ביום פטירת משה רבינו נשתכחו ג' מאות הלכות על ידי אבלים
אחר משה רבינו, על כן הוא תענית. מה שאין כן בפטירת רבי
שמעון בן יוחאי, שגלה הסודות וכל האדרא זוטא ביום פטירתו,
ועל ידי זה השמחה והחדוה ביום ההוא שנתגלו הני רזין עילאין, לכן
ל"ג לעמר הוא יום שמחה.

(שער יששכר מאמרי חדש איר, מאמר ג"ל עיני, אות כ"ג)

בין יום פטירת משה רבינו עליו השלום לבין יום פטירת הרבי שמעון בן יוחאי י"ח איר ישנם 70 יום, לרמז שהרבי שמעון בן יוחאי בא לגלות את סוד סתרי תורה, וזה שמחת הקדוש ברוך הוא הכי הגדולה, כי תורת הסוד הוא תורה לשמה, וזהו השמחה הגדולה של ל"ג בעומר, מה שאין כן בשבעה באדר.

(אור יצחק פרק א')

(טו) מעשה נורא מהאר"י זכרוננו לברכה ובעל החרדים, שרקדו ביחד עם רבי שמעון בן יוחאי בל"ג בעומר

"החרדים" שהיה בזמן הבית יוסף והאר"י והאלשיך, היה משמש בבית המדרש בעיר הקדש צפת תבנה ותכונן, ואיש לא ידע מעצם גאונותו וקדושתו והחזיקוהו לאיש פשוט ותמים, פעם א' בהיותו בל"ג בעומר במרון, והיו שמה האר"י עם החבריא ורקד עמם זמן רב לכבוד ההילולא.

זקן אחד שהיה שם לבוש בגדים לבנים, בעל צורה ובעל קומה משכמו ולמעלה, והזקן הזה רקד לעצמו שם בשמחה עצומה עם חברת לוי'ת אנשי בריתו שלא הפירום.

בתוך הרקודין והמחולות קפץ האר"י ואחז ביד אותו הזקן הנזכר, ורקדו שניהם יחדו זמן רב, אחר כך אחז האר"י ביד החרדים ורקד עמו גם כן הרבה בשמחה ובטוב לבב. ואחר שיצאו משם, הרהיבו עז בנפשם תלמידי האר"י הקדוש לאמר: אל נא יחר בעיני אדוננו אם נשאל אותו בנוגע לכבודו הרם ובנוגע כבוד התורה בנגלה ובנסתר, כי מה שרקד עם הזקן, אין אנו מכירים אותו, ובודאי אדם גדול הוא. אבל מה שרקד עם השמש הרב רבי אלעזר אזכרי (החרדים) הגם שהוא ירא שמים. אבל אין זה כבוד רבינו, רבן של כל ישראל. האר"י שמע דבריהם ושחק. אחר כך השיב להם: אם התנא האלקי, רבי שמעון בן יוחאי, רקד עמו ביחוד, שאני הצעיר לא יהיה לי לכבוד לרקד עמו? התלמידים הבינו שהזקן הנזכר הוא רבי שמעון בן יוחאי בכבודו ובעצמו. ומאז נודע הדבר

מי הוא המשמש הנזכר (החרדים) שמחמת צניעותו לא נודע צדקתו ומדרגתו, שכל ימיו קיים מקרא מלא והצנע לכת עם אלקיך. (תורת דברי יחזקאל החדש)

טז) למוד הזהר בהילולא דרבי שמעון בן יוחאי

בלקוטי הש"ס להאר"י זכרוננו לברכה [ברכות ו:] כתב: אגרא דבי הילולי מילי, פרש שהנה זה סוד הילולא דצדיקא שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בו ביום פטירת הצדיק מן העולם אין העסק כי אם בתורה ובמעשים טובים אשר חדש הוא. וזה סוד אגרא דבי הילולי מילי, פרוש מלוליו ודבריו אשר חדש הוא, עד כאן לשונו.

רבי יוסי תמה מדוע מזניחים אפלו רגע מלמוד הזהר הקדוש בל"ג. כה אמר תלמידו רבי יוסי תוהנא על חכימי דרא, הין שבקין אפילו רגעא חדא, למיקם קמי דרבי שמעון למלעי באורייתא, בעוד דרבי שמעון קאים בעלמא.

(זהר הקדוש חלק ב' קמ"ט.)

יז) ללמוד הזהר הקדוש שלם בל"ג בעומר, בכנופיא כל התלמידי חכמים שבפער – אשרי שיאחז בספר שבחי רבי שמעון בר יוחאי או בספר הילולא רבה להגות בל"ג בעומר ליל ויומו וצדיק יבחן התלהבות גדול בנפשו בקריאתו.

ל"ג לעומר בכל תפוצות ישראל עושים הילולא רבה על הקדוש התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכרוננו לברכה, והירא לנפשו יהיה במורא ויראה ופחד כל הלילה, כדי שתהא זכות רבי שמעון בר יוחאי וחבריו חופף עליו כל היום.

וזכור לטוב להגביר מסגני לוויה דעשה הקדש והתקין לדורות ללמוד הזהר הקדוש שלם בביתו ביום הזה בכנופיא כל התלמידי חכמים שבפער, השם עליהם יחיו אמן. אין ספק שקנה שם טוב קנה לעצמו קנה לו חיי העולם הבא.

אשרי שיאחז בספר שבחי רבי שמעון בר יוחאי או בספר
הילולא רבה. להגות לילו ויומו וצדיק יבחן התלהבות גדול בנפשו
בקריאתו. ומה טוב אם יוסיף לקרות במאמרים אשר אסף וקבץ
בספר קמח סלת באשר יעין שם.

(רבינו חיים פאלאג'י, מועד לכל חי סימן ז' אות ז')

– פֶּרֶק כב – גִּדּוּל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּמִרוֹן

**א) הַתְּפִלָּה עַל קְבָרֵי צַדִּיקִים, אֲפֹלוּ יַחִיד וּבְלִי כּוֹנֵן
שְׁלָמָה, מִתְקַבֵּלַת בְּתַפְלַת צָבוּר**

נִתְבָּאָר שֵׁישׁ הַכֵּנָה גְּדוּלָּה לְשַׁפֵּעַ הָאֱלֹקִי בַּמָּקוֹם, וּכְמוֹ כֵּן
הַמָּקוֹם שֶׁהוּא מוֹכֵן לְהַתְּפַלֵּל בּוֹ כְּבָר הוֹכֵן לְהִיּוֹת תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל
נִשְׁמַעַת בּוֹ, וְלָכֵן הַמִּתְפַּלֵּל בּוֹ אֲפֹלוּ יַחִיד, וְאֲפֹלוּ בְּלִי כּוֹנֵן שְׁלָמָה,
הוּא קָרוֹב לְהִיּוֹת תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּכָלֵב שֶׁהֲלֹךְ
לְהַשְׁתַּטֵּחַ עַל קְבָרֵי אֲבוֹת שֶׁיִּצְיִלְהוּ הַשֵּׁם מַעֲצַת הַמְּרֹגְלִים, שֶׁהִיָּה
בְּטוֹחַ שֶׁיִּשְׁמַע הַשֵּׁם תְּפִלָּתוֹ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ, מִצַּד הִיּוֹת בּוֹ
אֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וְגוֹפְתָם בְּהִיּוֹתָם חַיִּים הָיוּ כָּלִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם
בְּדָבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה.

(מב"ט זכרוננו לחיי העולם הבא בספרו בית אלהים שער התפלה פרק ה')

ב) זְכוּת הָרַבִּי שֶׁמַּעֲזִין בֶּן יוֹחָאִי מְסִיעַת לְהַבָּא לְטָהָר

רָאוּי לְכָל אִישׁ הִירָא וְחִרָד אֶל לְבוֹ יוֹם הַהוּא לָשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי
זְכוּת רַבִּי שֶׁמַּעֲזִין בֶּר יוֹחָאִי מְסִיעַ לְהַבָּא לְטָהָר, וְלֹא לְבִלּוּת הַזְּמַן
בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים בְּהַבְלִי עוֹלָם אֲשֶׁר הוּא לְצַדִּיק לְטָהָר וְכו'.

(רבי יהונתן איגשיוץ זכר צדיק וקדוש לבבך)

ג) ל"ג בְּעֶמֶר מְסַגֵּל לְרַפּוּאֶת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ

ל"ג בְּעֶמֶר מְסַגֵּל לְרַפּוּאֶת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ.

(אזכרה ושמחה דף כ')

ד) רַבִּינוּ עֹבֵדְיָה מִבְּרִטְנֹרָא בְּמִרוֹן

הָרֵאשׁוֹן שֶׁכּוֹתֵב מִהַעֲלִיָּה לְמִרוֹן בְּיוֹם ל"ג בְּעֶמֶר הוּא רַבִּינוּ
עֹבֵדְיָה מִבְּרִטְנֹרָא.

(במכתבו לאחיו בשנת רמ"ט, נדפס בספר דרכי ציון)

ה) רבי נתן מברסלב זכותו יגן עלינו אמן במרוז

ובאנו למרון סמוך לחצות היום, ונכנסנו להמדרש הנורא של רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר, ואמרנו שם תהלים ותחנונות ובקשות על קבריהם הנוראים.

(ימי מוהרנ"ת מברסלב)

ו) לנסע מארבע פנות העולם לל"ג בעומר למרוז, הוא חתנה יפה – באים אנשים מקצה ארצות ומפזרים הון רב

אתמול לפנות ערב, תהלה לקל, באתי מההילולא קדישא, בני שיחיו, מה אוכל לשער לכם גדל יקרת הדבר הזה, אברך בכל לבי להשם יתברך, אשר עד כה עזרני, סי איז א פיינע חתנה מען מעג פארין (היה חתנה יפה, יכולים לנסע) מארבע פנות העולם לראות הענין הזה, וגדל תקף האמונה קדושה שיש לכל אחינו בני ישראל שיחיו בזה, באים אנשים מקצה ארצות, וגם מטשערקעסיע היו כמה אנשים מכבדים, ומפזרים הון רב, ואינם בוכים כלל רק שמחים כל הלילה, ותקף בבקר נוסעים לדרךם.

ז) מעשי רבי שמעון, זה ענין נפלא

... והילדים מתגלחים פה שקורין "חאלאקין", והענין הזה הוא דבר נפלא, כי יש להם שירים לזה, ומרקדים עם הילדים בתנועות נפלאים, ממש כלתה נפשי בנעם הדבר הזה, והילדים דפה המה מחכמים נפלאים לא נראה כזאת, הכלל עס איז א [זה] ענין נפלא מעשי רבי שמעון.

(עלים לתרופה, רבי יצחק בן מוהרנ"ת מברסלב, נקבר בצפת סמוך ונראה למרון הבית יוסף זכר צדיק לברכה)

ח) אצל הציון של הרשב"י מרגישים ממש טעם גן עדן

אצל הציון של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, זכותו יגן עלינו אמן, ממש אין דגמתו החיות שמרגישים שם והתעוררות שיש שם, ממש טעם גן עדן.

ט) מי שלא ראה ההתעוררות שיש בל"ג בעומר במרון, לא ראה התעוררות מימיו

אין ערך להתעוררות שבערב ל"ג בעומר ובל"ג בעומר במרון, ובמש מי שלא ראה זאת לא ראה התעוררות מימיו.

י) מי שלא ראה השמחה שיש בל"ג בעומר במרון, לא ראה שמחה וחיות מימיו

והקולות והתפלות אינם פוסקים באלו הימים והלילות אף רגע, וכל הזמן הזה בחצר מחוץ לציון הקדוש, השמחה והחדנה וההילולא אין לשער ולהעריך כלל, שמחה כזו אין דגמתה, והכלי זמר מנגנין מיום ערב ל"ג בצהרים ועוד קדם, עד ליל אחר ל"ג בעומר בלי הפסק רגע, וכן הרקוד אינו נפסק אף רגע, ובפרט בעת ההדלקה על הגג, אין לשער השמחה, ממש מי שלא ראה השמחה הזו, לא ראה שמחה וחיות מימיו.

יא) בדאי לכסף ולהשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסר נפשו לראות ולהשתתף להיות בל"ג בעומר במרון

מה נאמר ומה נדבר, בדאי לכסף ולהשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסר נפשו לראות ולהשתתף בזה, מבכנים בכיות ותשובות והתעוררות, שאף ביום כפור לא נשמע בשום מקום כזאת, ומבחוץ שמחות וחדוות ונגינות וזמירות ורקודין, שבשום חתנות ושמחות של מלכים לא נשמע ולא נראה כזאת, אשרינו מה טוב חלקנו באשר זכינו לזה.

**יב) המקום של הרשב"י זכרוננו לברכה מלמד בנסים
למעלה מהטבע**

וגם המקום שם מלמד בנסים למעלה מהטבע, כי כמה נסים ומופתים ראינו בעינינו, מלבד מה ששמענו מאבותינו ואבות אבותינו שספרו לנו.

**יג) המקום שם הוא למעלה מהמקום, והזמן שם הוא
למעלה מהזמן**

ממש המקום הזה הוא בחינת למעלה מהמקום, והזמן שם למעלה מהזמן.

**יד) אשרי הזוכה לבוא לשם תמיד, ומפל שפן בערב
ל"ג בעמר ול"ג בעמר**

אשרי הזוכה לבוא לשם תמיד, ומפל שפן בערב ל"ג בעמר ול"ג בעמר.

**טו) אין לשער זאת למי שלא ראה כל זאת בעיניו, ואף
בשנמשיל בפה ובכתב אף פעמים, אף על פי כן
בשבאים בעצמו ורואים כל זה, אז רואים שאין דגמה
כלל למה שהוא באמת**

ובבקר אחר התפלה מתחיל המצוה לגלח ראשי הילדים ולעשות להם פאות, ומזמרים ומרקדים עמהם, אין לשער זאת למי שלא ראה כל זאת בעיניו, ואף בשנמשיל בפה ובכתב אף פעמים, אף על פי כן בשבאים בעצמו ורואים כל הנזכר לעיל, אז רואים שאין דגמה כלל למה שהוא באמת.

(ימי שמואל להחסיד הצדיק הקדוש רבי שמואל הורוביץ זכר צדיק לברכה, נכד השל"ה הקדוש)

טז) כָּל תְּקוּוֹתֵינוּ עֵתָה הוּא עַל אֱלוֹ הַצְדִּיקִים שְׁנִתְגַּלָּה קְבוּרָתָם

וְעֵתָה כָּל תְּקוּוֹתֵינוּ עַל יְדֵי אֱלוֹ הַצְדִּיקִים שְׁנִתְגַּלָּה קְבוּרָתָם, שֶׁהֵם יַעֲזִרֵנוּ אֶת מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא שְׂיִתְחַבְּרוּ יַחַד לַעֲסֹק בְּתַקוּנָנוּ, כִּי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבוּרָתוֹ, כִּי מִי לָנוּ גָדוֹל מִמֹּשֶׁה שֶׁלֹּא נִתְעַסֵּק בּוֹ אֶלָּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ, וְעַל כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְבּוֹא עַל קְבוּרָתוֹ, כִּי הוּא בְּבַחֲיִנַת אֹר אֵין סוּף נִגְדָנוּ וְכו'.

יז) שְׂמִיחִים עַל שְׂפָאִים עַל קְבָרוֹ בְּהִלּוּלָא שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, כִּי עֵתָה עֶקֶר הַתְּקוּן עַל יְדֵי קְבָרֵי צְדִיקִים כָּאֱלוֹ, עַל יְדֵי שְׂפָאִים עַל קְבָרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים, כִּי כָּבֵד עָשׂוּ פְעֻלּוֹת נוֹרָאוֹת כָּאֱלוֹ מֵאֲזַ וְעַד עֵתָה, שְׂיִכּוּלִים לְבּוֹא עַל קְבָרָם אֶפְלוּ הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, הִרְשָׁע שְׁבַרְשָׁעִים, וּלְהַתְתַּקֵּן עַל יְדֵי זֶה

וְעַל כֵּן עֵתָה עוֹשִׁין הִלּוּלָא שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, שֶׁהוּא מִתְלַמֵּידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׂשִׂמְחִים עַל שְׂפָאִים עַל קְבָרוֹ, כִּי עֵתָה עֶקֶר הַתְּקוּן עַל יְדֵי קְבָרֵי צְדִיקִים כָּאֱלוֹ וְכו', שְׁאֵנוּ זֹכִים לְתַקֵּן הַצְמֻצוּמִים וְכו' עַל יְדֵי שְׂפָאִים עַל קְבָרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים, כִּי כָּבֵד עָשׂוּ פְעֻלּוֹת נוֹרָאוֹת כָּאֱלוֹ מֵאֲזַ וְעַד עֵתָה, שְׂיִכּוּלִים לְבּוֹא עַל קְבָרָם אֶפְלוּ הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, הִרְשָׁע שְׁבַרְשָׁעִים, וּלְהַתְתַּקֵּן עַל יְדֵי זֶה.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת תַּפְלַת הַמִּנְחָה הַלְכָה ז' אוֹת נו')

יח) יֵשׁ נִשְׁמוֹת נְפֻלוֹת מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵי אֶפְשָׁר שְׂיִהְיָה לָהֶם שׁוּם תְּקוּן בְּעוֹלָם כִּי אִם עַל יְדֵי נִשְׁמַת הַצְדִּיק

כִּי יֵשׁ נִשְׁמוֹת נְפֻלוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂנִפְלוּ כָּל כֶּף כֶּמוֹ שְׂנִפְלוּ, עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר שְׂיִהְיָה לָהֶם שׁוּם תְּקוּן בְּעוֹלָם, כִּי אִם עַל יְדֵי נִשְׁמַת הַצְדִּיק, וְדִיקָא עַל יְדֵי מִיתָתוֹ, וְעַל כֵּן אֵיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ (אַחֲרֵי עַא:) דְּצְדִיקָא שְׂכִיחֵי יַתִּיר בְּתֵר אֶסְתַּלְקוּתִיהָ בְּהֵאֵי עֲלָמָא יַתִּיר מִבְּחִיּוּהִי.

זֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קִבְרֵי צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּם שֶׁהוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד וּמוֹעִיל מְאֹד לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְזָכוֹת לַצָּאֵת מִהָרַע שֶׁלוֹ וּלְשׁוּבָה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּפְּלוּ כָּל כָּף בְּעוֹנוֹתֵיהֶם, עַד שֶׁנֶּאֱחָזוּ בָּהֶם הָרַע כָּל כָּף, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לָהֶם בְּשׁוּם אִפְּן לְשׁוּבָה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, רַק עַל יְדֵי שִׁבְעֵינָן עַל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְאִזּוֹ נִכְלָלִין בְּנִשְׁמַת הַצַּדִּיק שְׁמַת, שֶׁהוּא עוֹסֵק תָּמִיד לְבַרֵּר בְּרוּרִים, וְהוּא בְּכַחוֹ הַגָּדוֹל, שֶׁגָּדוֹל בְּמִיתָתוֹ יוֹתֵר מִבְּחַיָּו, הוּא יָכוֹל לְבַרֵּר אֶפְלוֹ הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ מְאֹד מְאֹד. וְזֶה בְּחִינַת הִילּוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי שֶׁעוֹשִׁין בְּיוֹם הַסְּתַלְקוּתוֹ דִּיקָא, כִּי דִּיקָא עַל יְדֵי הַסְּתַלְקוּתוֹ הוּא מִתְקַן וּמְחִזֵּר בְּתִשְׁבּוּבָה נִפְשׁוֹת רַבּוֹת יוֹתֵר, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְרַבָּה הַשְּׁמִיחָה בְּיוֹתֵר.

(יט) הַשְּׁמִיחָה הַגָּדוֹלָה שֶׁל הִילּוּלָא דְרַשְׁבִּי, שְׁאִז עוֹלִין וְנִתְתַּקְנִין וְחוֹזְרִין בְּתִשְׁבּוּבָה כַּמָּה רַחוּקִים

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁמִיחָה הַגָּדוֹלָה שֶׁל הִילּוּלָא דְרַשְׁבִּי בְּיוֹם הַסְּתַלְקוּתוֹ הַקָּדוֹשׁ בִּל"ג בְּעֶמֶר, שְׁאִז עוֹלִין וְנִתְתַּקְנִין וְחוֹזְרִין בְּתִשְׁבּוּבָה כַּמָּה רַחוּקִים, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִגְדָּלַת הַשְּׁמִיחָה מְאֹד מְאֹד.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת נִזְיָקִין הַלְכָּה ג)

– פֶּרֶק כֵּג – לְמוֹד הַזֵּהר בְּטִהָרָה

**(א) טְבִילַת עֲזָרָא הַכֶּרֶחַ לְלִמּוּד תּוֹרַת הַח"ץ; לְמוֹד הַקְבָּלָה
לֹא טִהָרָה גּוֹרֶמֶת מִיָּנוּת וְאַפִּיקוֹרְסוּת**

בְּלִתִּי אֶפְשָׁר לִידַע מַה הוּא יִרְאָה אֲמִתִּית, שְׂיִלְמַד וְיִתְפַּלֵּל
בְּרִתָּת וּבִזְעָ, כִּי אִם כְּשִׁיחֵיָה נִזְהָר בְּטְבִילַת עֲזָרָא. וְאִם הוּא לּוֹמֵד אִזּוֹ
מִתְפַּלֵּל וְאִינוּ נִזְהָר בְּטְבִילָה זֶה, אִי אֶפְשָׁר לוֹ בְּשׁוּם אִפֶּן לְהִגִּיעַ לְגוֹפִי
תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְאִם הוּא לּוֹמֵד סִפְרֵי קְבָלָה וְהוּא בְּלִתִּי טִהוֹר,
יֻכַּל לְבֹא חֲלִילָה עַל יְדֵי זֶה לְאַפִּיקוֹרְסוּת, וְהִכֵּת שְׁבִתִּי צָבִי יִמַּח
שְׁמוֹ שֶׁהָיוּ בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים, נַעֲשֵׂנוּ עַל יְדֵי זֶה אֶפִּיקוֹרְסִים, לְפִי
שְׂלִמְדוֹ סִפְרֵי קְבָלָה בְּטִמְאַת הַגּוֹף, וְהָיָה הָעוֹלָם שׁוֹמֵם, עַד שֶׁבָּאוּ
שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדוֹלִים לְעוֹלָם, הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ וְאַחֲרָיו
אֲדוֹנֵינוּ מוֹרֵינוּ וְרַבֵּינוּ הָרַב רַבֵּינוּ אֱלִימֶלֶךְ נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוֹמִים,
וְהֵם פָּתְחוּ שַׁעַר לַהֶשֶׁם צְדִיקִים יְבֹאוּ בּוֹ, שְׁלֹא יִהְיֶה אָדָם שׁוֹם
הַרְהוֹר תּוֹרָה עַד שֶׁיִּטְבֵּל עֲצָמוֹ לְקָרְיוֹ, שְׂחַכְמֵי הַגְּמָרָא לֹא בְּטִלוּהוּ
אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁאֵין רַב הַצָּבוֹר יְכוּלִים לַעֲמֹד בָּהּ, אֲבָל אוֹתָן הָאֲנָשִׁים
הָרוֹצִים לְהַשִּׁיג גּוֹפֵי תּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, צְרִיכִים לִהְיוֹת נִזְהָר מְאֹד
בְּטְבִילָה זֶה. וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר יִרְאֵת הַשֵּׁם טִהוֹרָה דִּיקָא, זֶה עוֹמֶדֶת לַעֲד
כו'.

(מֵאוֹר וְשִׁמְשׁ, פְּרִשְׁת אֱמֹר, עֲמוּד ש"ע טוֹר א')

(ב) רִמּוֹז לְטְבִילַת עֲזָרָא

בְּכִרְיָתוֹת (דף ו'): אֱמַר לְהוּ רַב מִשְׁרָשִׁיא לְבִנְיָה, כִּי גִרְסִיתוֹ
שְׂמַעְתָּא גְרוֹסוֹ עַל מִיָּא דְכִי הִיכָא דְמִשְׁכִּי מִיָּא תִּמְשֹׁן שְׂמַעְתָּכוֹן.
עֲנִינוּ, דִּהְזָהִיר אוֹתָם שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ כִּי אִם אַחֵר רְחִיצָה בְּמִקְוָה

טְהִרָה לַעַת הַצֶּרֶף. וְהִינוּ דִקְאָמֶר גְּרוּסוּ עַל מִיָּא. וְקָאָמֶר כִּי הִיכָא דִמְשָׁכוּ וְכוּ', עַל דֶּרֶךְ מֵאָמֶר הַפֶּתוּב יִרְאֵת הַשֵּׁם טְהוּרָה עוֹמֶדֶת לַעֲד.
(הִכְנָה דְרָבָה אוֹת י"א)

ג) בַּחֲג נְדוּנִים עַל הַמִּים עַל שֶׁהֵם מְזַלְזָלִים בְּמִקְוֹאוֹת וּבְטְהָרוֹת שֶׁהֵם מִים

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה (ראש השנה י"ח) **וּבַחֲג נְדוּנִים עַל
הַמִּים,** וּפְרָשׁ בִּסְפָר הַקְדוּשׁ זֶהר חֲדָשׁ: וּבַחֲג נְדוּנִים כו' **עַל שֶׁהֵם
מְבַזִּים בְּנִטִּילַת יָדַיִם וְעַל שֶׁהֵם מְזַלְזָלִים בְּמִקְוֹאוֹת וּבְטְהָרוֹת
שֶׁהֵם מִים, וְעַל כֵּן נְדוּנִים עַל הַמִּים,** עַל עֲגִיב הַמִּים, הָאֲנָשִׁים שֶׁלֹּא
טָבְלוּ אֶת עַצְמָן כָּל הַשָּׁנָה בְּמִקְוֵה מִים, וּבִסְפָר אֶחָד כָּתַב: "קוֹל הַשֵּׁם
עַל הַמִּים", שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׂוֹאֵג בְּקוֹל וּמִרְעִישׁ הָעוֹלָם עַל
הַמִּים שֶׁמְקַלִּין בְּנֵי אָדָם בְּטְבִילַת הַמִּקְוֵה.

(הוֹבֵא בַמֵּאִיר לְעוֹלָם שְׁבִסוּף סֵפֶר פֶּרַח מִטָּה אֶהְרֹן עַל תַּהֲלִים)

ד) יִדְחֶקוּ עֲצָמָן תָּמִיד לִכְוֹן בַּעַת טְבִילָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ

הַיּוֹדְעִים בְּסוּד הַשֵּׁם קָבְלוּ עַל עֲצָמָם וְכָתְבוּ (בַּפָּרִי עַץ חַיִּים): מִי
שִׁטְבַּל מַעֲתָה בְּלִי כְּוָנָה הוּא כְּכוֹפֵר חֵס וְשָׁלוֹם, וְהוּא כְּדִי שִׁיִּדְחֶקוּ
עֲצָמָן תָּמִיד לִכְוֹן בַּעַת טְבִילָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ, וּמִזֶּה יִקַּח רְאִיָּה מִי שֶׁבֹּא בְּסוּד הַשֵּׁם לִכְוֹן כְּדָקָא יָאוֹת, וְאוֹתָן
שֶׁלֹּא בָּאוּ בְּסוּד הַשֵּׁם טְבִילַת מְטַהֲרָתָן, וְדִי לָהֶם הַכְּוָנָה לְכַבּוֹדוֹ
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ לְשֵׁם טְהִרָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְעַל
דַּעַת כּוֹנֵת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וְהָאֶר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּה.

(יִשְׁמַח מִשָּׁה בִּלְקוּטִים)

ה) לָמַד כָּל הַלֵּילָה זֶהר, תִּקְוִי זֶהר וּתְהַלִּים, בַּמִּים הַקְּפוּאִים, אִפְלוּ בַּעַת שְׁהִיָּה חוּלָה

רַבֵּינוּ הַקְדוּשׁ מוֹרִינוּ הָרַב צָבִי אֱלִימֶלֶךְ מְזִידִיטְשׁוֹב זְכוּתוֹ יָגוּ
עֲלֵינוּ, אִפְלוּ בַּעַת שְׁהִיָּה חוּלָה וְצָרִיךְ לְרְפוּאָה גְּדוּלָּה תִּבְרַר גְּזִיזָא
דְּבִרְדָּא, וְיִרְדּוּ וְטָבַל בְּנֶהֱרַק הַקְּפוּא תַּחַת הַקֶּרַח הַנוֹרָא, וְלָמַד שֶׁם

**כל הלילה הזמר הקדוש ותקוני הזמר ותהלים בתוך המים
הקפוא.**

(מתוך הקדמה לספר צבי לצדיק, עין שם מעשה באריכות)

– פָּרָק כֹּד – לְהִיּוֹת בְּמַחְצָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא

(א) עַל יְדֵי הַפְּצַת סִפְרָיו זֹכֶה לִישֵׁב בְּמַחְצָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא

הַמְדַּפִּיס סִפְרִים מִמְּמוֹנוֹ לְהוֹצִיא לְאוֹר תּוֹרָה, זֹכֶה וְיוֹשֵׁב
בְּמַחְצַת הַתְּלִמִּידֵי חֲכָמִים מִחֲבָרֵי הַסִּפְרִים, שֶׁהָרִי עַל יָדוֹ יֵצֵא
הַחֲבוּר לְעוֹלָם, וְתִרְבֶּה הַדַּעַת בְּכָל עֵת, וְאֵלּוּ הֵיחָא גִּנוּז לְמַקְצוּעוֹת
הַמִּשְׁכָּן בְּיִרְכַּתִּים, לֹא הָיוּ לוֹמְדִים בּוֹ.

וְהִנֵּה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּה בְּמִסְכַּת יְבָמוֹת (דף צ"ו):
שְׁפָתוֹתָיו דּוֹבְבוֹת וְכו' כִּדְאִיתָא שָׁם, וּלְפִי זֶה הַגּוֹרֵם שִׁיְהִיָּה
הַחֲכָם חַי אַחֲרֵי מוֹתוֹ, גַּם הוּא זֹכֶה וְיוֹשֵׁב בְּמַחְצָתוֹ, שֶׁהָרִי הוּא
גַּרְם לְהַחְיּוֹתוֹ, וְאֵין סִפֵּק כִּשְׁהוּא בָּא לְעוֹלָם הַבָּא, הַחֲכָם בְּעֶצְמוֹ עִם
סִיעֵת מִרְחֲמוֹהֵי יוֹצֵאִין לְקִרְאָתוֹ לְקַבֵּל פָּנָיו.

(הַגָּאוֹן מִהַרְ"א אִיסְטְרוֹלְסָה בְּסִפְרוֹ בֶּן אֲבֵרָהִם, פְּרִשְׁת וַיִּשְׁלַח דָּף כ"ג:)

וְנָא לְעֵין בְּהַסְכַּמַּת הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק מוֹרִינוּ הָרַב יוֹסֵף חַיִּים
זוֹנֶנְפֶּלְד זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, לְסִפֵּר "צִדְקָה וּמִשְׁפָּט", אוֹדוֹת הוֹצָאָה
לְאוֹר.

[זֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם: וְכָל הַקּוֹרָא בְּסִפֵּר יִרְאֶה אִיךָ הַשְׁתַּדָּלוֹת תִּקְיָפִי
קִדְמָאֵי לְהוֹצִיא אוֹר הַהִלָּכָה לְאַמְתָּה שֶׁל תּוֹרָה בְּכָל כַּחַן, וְכָל מִן דִּין
סְמוּכּוֹ לָנָא בְּסִיוַע שֵׁישׁ בּוֹ מִמֶּשׁ לְכָל מֵאן דְּאַפְשֵׁר לִיה לְזַכּוֹתָם גַּם
לְהַבֵּא לְהוֹצִיא כָּל הַנִּשְׁאָר לְמִשְׁמֶרֶת. וְכָל הַמְּסִיעִים וְהַמִּשְׁתַּדָּלִים
לְהוֹצִיא לְאוֹר כָּל הַנִּשְׁאָר מִחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה לְקִדְמָאֵי אֵין עֶרְךָ
לְשַׁכְּרוֹ בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת וַיִּזְכּוּ בְּזַכּוֹת זֶה לְבָנִין
קְדִישִׁין דְּעִסְקִין בְּאוֹרֵייתָא וְלִמְזוּנֵי רוּיַחֵי לִישֵׁב בְּהַשְׁקָט עַל הַתּוֹרָה
וְהַעֲבוּדָה וְלַחֲיֵי אַרְיֵכִי לְרַבָּנָן וְתַלְמִידֵהוֹן וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵהוֹן
וְלִרְאוֹת בְּעִגְלָא וּבְזָמָן קָרִיב בְּגֵאֲלָה שְׁלָמָה].

(מורינו הרב חיים פלאג'י זכר צדיק לברכה, בספרו "תורה וחיים", מצות עשה ס' אות ריז)

(ב) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק

גם האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל הגוף והנפש, והספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק.

(האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן)

(ג) אשרי הזוכה לתן מעות לצדקה נוראה כזאת להדפיס ספרים קדושים לשם שמים

אשרי הזוכה לתן מעות לצדקה נוראה כזאת להדפיס ספרים קדושים לשם שמים, כי על ידי כל הצדקות שנותנין, זוכין לקח הנפשות ולהמשיך תורה בחינת אוריתא דעתיקא סתימאה, מכל שכן כשנותנין צדקה בשביל זה בעצמו כדי להדפיס ספרים קדושים, שהדפסת ספרים אלו בעצמן הם בחינת לקיחת הנפשות, שהם האותיות והמשכת התורה, שבודאי אשרי חלקו שזכה לזכות את הרבים להאיר חדושי תורה הקדושים לכל ישראל, ועל ידי זה זוכין להשגחה שלמה, שעל ידי זה נמשך שפע טובה וברכה וכל טוב לבית ישראל.

(ספר לקוטי הלכות הלכות קדושין הלכה ג, אות כב)

(ד) המזפה את הרבים בצדקתו בספרים חדשים קדושים שהם בחינת קיום התורה, בודאי אין קץ לשכרו וצדקתו עומדת לעד, אשרי לו

"אוהב כסף לא ישבע כסף ומי אוהב בהמון לא תבואה" (קהלת ה), דרשו רבותינו זכרונם לברכה, ומובא בפרוש רש"י: שאפלו מי שאוהב מצות לא ישבע וכו', כי אם כשיש בהם מצוה שתתקיים לעד כגון פתיבת ספר תורה ובנין בית המקדש וכו' מכל שכן כשפועל בצדקתו לזכות את הרבים בספרים חדשים קדושים שהם בחינת קיום התורה לכל אחד, בודאי אין קץ לשכרו

**וְצִדְקָתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד, כִּי בְּכָל פַּעַם בְּכָל דּוֹרוֹת הַבָּאִים מִזֶּכֶה אֶת
יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּתִקִּים הַתּוֹרָה עַל יְדוֹ אֲשֶׁרִי לוֹ.**

וְזֶה (תהלים קו) "אֲשֶׁרִי שׁוֹמְרֵי מִשְׁפָּט" שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁשׁוֹמְרָה
שֶׁלֹּא תִשְׁתַּכַּח עַל יְדֵי שְׁמִיזָה אֶת הַרְבֵּים בְּסִפְרֵים קְדוּשִׁים. וְזֶהוּ
(שם) "עֲשֵׂה צִדְקָה בְּכָל יֵת", כִּי בְּכָל יֵת עוֹשֶׂה צִדְקָה, כִּי לּוֹמְדִים
בְּסִפְרֵים שֶׁמְכַנִּיסִין קִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם וְכו'.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר הַלְכָּה ה, אוֹת לוֹ)

– פֶּרֶק כֹּה –

תקון לגאֹלָה האִמִּית מִטַּעַם הַרְבֵּנִים הַגָּאוֹנִים מֵאִרֵּי דָאָרְעָא קַדִּישָׁא בְּשַׁנַּת תרפ"א לפ"ק

(א) תִּקּוּן לַגָּאֹלָה הָאִמִּית מִטַּעַם הַרְבֵּנִים הַגָּאוֹנִים מֵאִרֵּי
דָאָרְעָא קַדִּישָׁא

יָדוּעַ לְכָל כִּי סֵפֶר הַזֶּהר שֶׁל הַתַּנָּא הָאֱלֹהִי, אֹר הָעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים, הִנָּאֵמַר עָלָיו: זֶה הָאִישׁ מְרַעֵשׁ הָאָרֶץ מְרַגֵּז
מִמְלָכוֹת, וּבִגְמָרָא אָמְרוּ, "דִּילִידָה אֵימִיָּה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן תִּילִיד וְאִי לֹא
לֹא תִילִיד" (מִכּוֹת י"ז:) הוּא עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ וְתַפְאֶרֶתֵנוּ, הַרְשֵׁב"י זְכוּתוֹ
יִגְן עָלֵינוּ אָמֵן, אֲשֶׁר תּוֹרָתוֹ בּוֹקֵעַת לְאַלְפֵי אֲלָפִים וְרַבְּבֵי רַבְּבוֹת
עוֹלָמוֹת, וְעוֹבְרַת בֵּין שָׂרָפִים וְאוֹפְנִים וְחֲשָׁמְלִים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, מְקוֹם
נִהְרִי אֵשׁ אוֹכֶלֶת אֵשׁ עַד קוֹל דְּמָמָה דְּקָה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְשִׁמְחָה בָּהּ וּבּוֹנָה בָּהּ עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וּמְרַחֵם עַל עַלְמָא.

פּוֹק חֲזִי מַה שֶׁכָּתַב הַגָּאוֹן חֵיד"א זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

(ב) לַמּוֹד הַזֶּהר מְרוֹמָם עַל כָּל לַמּוֹד אֲפֵלוּ דִּלָּא יָדַע מֵאִי
קָאֵמַר.

וְהַרְבֵּי "כֶּסֶף מֶלֶךְ" (פְּרוּשׁ עַל תִּקּוּן מ"ג) אָמַר:

(ג) לַמּוֹד הַזֶּהר בְּגִירָסָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים.

עוֹד אָמַר אֵלֵיהּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן:

ד) בְּהַאי סֵפֶר הַזֹּהַר יִתְפָּרֵקוֹן מִן גְּלוּתָא פֶּד אֲתַגְלִיא בְּדָרָא בְּתַרְאָה.

עוד בַּדף קכ"ד: לשון מִשֶּׁה רַבִּינוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. וְהַמְשָׁכִילִים
יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר בְּאֵילִין לֹא
צָרִיךְ נִסְיוֹן – רְצָה לֹמַר:

ה) כִּי הַלּוּמֵד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר לֹא יִסְבֵּל חֲבִלֵי מִשְׁיַח

וּבִגִּין דִּישְׂרָאֵל עֲתִידִין לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְחַיֵּי דָא הוּא סֵפֶר
הַזֹּהַר יִפְקוֹן בִּיה מְגֻלּוּתָא בְּרַחֲמֵי.

עוד בְּהַקְדַּמַת הַתְּקוּנִים: "וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ"
וְגו' וְהַמְשָׁכִילִים אֵלֶּיךָ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲבֵרָיָא, יִזְהִירוּ כִּד אֲתַכְנִשׁוּ
לְמַעַבְדַּד הַאי חֲבוּרָא, רְשׁוּתָא אֲתִיְהִיב לְהוֹן וּלְאַלְיָהוּ עֲמַהוֹן
וּלְכָל נִשְׁמָתִין דְּמַתִּיבְתָּאן לְנַחְתָּא בִּינִיָּהוּ וּלְכָל מְלָאכְיָא
בְּאַתְכַּסְיָא וּבְאַרְחַ שְׂכָל. וְעַלְתָּ עַל כָּלָּא יְהִיב רְשׁוּ לְכָל שְׁמַהוֹן
קְדִישִׁין וּלְכָל הוֹיִין וּלְכָל כְּנוּיִין לְגַלְיָא לֹון רְזִין טְמִירִין כָּל שֵׁם
בְּדִרְגָּא דִּילִיָּה, וְרְשׁוּתָא יְהִיב לְעֶשֶׂר סְפִירָן לְגַלְיָא לֹון רְזִין
טְמִירִין דְּלֹא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ לְגַלְיָא לֹון עַד דְּיִיְתִי דְרָא דְמַלְכָּא
מְשִׁיחָא.

הַמּוֹרָם מִן הָאֱמוּנָה כִּי:

ו) הַגְּאֻלָּה תִּלְוִיָּה בְּלִמּוּד הַזֹּהַר

וְעַתָּה נִכְתֵּב מֵה גּוֹרֵם בְּעוֹלָם בְּטוֹל לַמּוֹד הַזֹּהַר, וְנִקַּח אוֹתוֹ
מִדְּבָרֵי הָרַב הַגָּדוֹל הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹהִי רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא, תִּלְמִיד הָרַב הָאֶר"י זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן, הַכְּתוּב
בְּהַקְדַּמַת שַׁעַר הַהַקְדָּמוֹת, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אֲנִי הַצֵּעִיר בְּעִיר, הַדֵּל בְּאֶלְפֵי
חַיִּים, וַיִּטָּאֵל בֶּן לְאַדּוּנִי אָבִי הָרַב יוֹסֵף וַיִּטָּאֵל זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא, בְּהִיוֹתִי בֶּן שְׁלֹשִׁים לְכַח תְּשֻׁשׁ כַּחֲוִי וַיִּשְׁבְּתִי מִשְׁתוּמֵם
וּמִחֲשָׁבוֹתִי תִמְהוּמִים, כִּי עֶבֶר קָצִיר, כָּלָּה קִיץ, וְאַנְחֵנוּ לֹא נוֹשְׁעֵנוּ,
תְּרוּפָה לֹא עֲלֵתָה לְמַחְלַתְנוּ, אֵין מְזוֹר לְבָשָׁרְנוּ וְלֹא עֲלֵתָה אֲרוּכָה
לְמַכְתְּנוּ וּלְחֻרְבֵּן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם וְגַם נָטוּ צִלְלֵי

עָרַב, וְכָלוּ כָּל הַקָּצִים וַעֲדִין בֶּן דָּוִד לֹא בָּא. וְאַתְנָה אֶת פְּנֵי לַחֲקֹר
וְלַדְעַת מַה זֶה וְעַל מַה זֶה נִתְאַרְךָ קִצְנוּ וְגִלּוּתֵנוּ וּמִדּוּעַ לֹא בָּא בֶּן
יִשִּׁי?

וּמִצָּאֵתִי אָנוּ לִי וְאַנִּינָה בְּקֶרְבִּי וְלִבִּי דָּוִי, מִמָּאֲמֹר אֶחָד הוּבָא
בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִים תִּקּוּן ל' וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: תִּנִּינָא כְּתִיב וְרוּחַ אֱלֹהִים
מִרְחֶפֶת וְכו' וְהִיא אוֹמֶרֶת מַה אֶקְרָא וְכו' בְּהִיּוֹא זְמַנָּא וַיִּזְכּוּר כִּי
בְּשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב (תְּהִלִּים עח לט) לְעֵלְמָא, וְדָא אִיהוּ
רוּחָא דְמָשִׁיחַ, וַי לֹון מָאן דְּגֶרְמִין דִּיזִיל לִיה מִן עֵלְמָא וְלֹא
יָתוּב לְעֵלְמָא, דְּאֵלִין אִינוּן דְּעַבְדִּין לְאוֹרִייתָא יִבְשָׁה, וְלֹא בְּעָאן
לְאַשְׁתַּדְלָא בְּחֻכְמָה דְּקַבְלָה (רוּצָה לֹומֵר לַמּוֹד הַזֶּה), דְּגֶרְמִין
דְּאַסְתַּלֵּק נִבְיָעוּ דְּחֻכְמָה דְּאִיהִי י' מִינָה, וְאַשְׁתַּאֲרַת ב' יִבְיִשָׁה, וַי לֹון
דְּגֶרְמִין עֲנִיּוּתָא וְחֻרְבָּא וּבִיזָה וְהָרֵג וְאַבְדֹן בְּעֵלְמָא, וְהִיא רוּחַ
דְּאַסְתַּלֵּק אִיהוּ רוּחַ דְּמָשִׁיחַ כְּמָה דְּאַתְמָר, וְאִיהוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וְאִיהוּ רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת הַשֵּׁם
(יִשְׁעִיָּה יא ב). עַד כָּאן.

ז) יִלְמְדוּ הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים אֶלְף פְּעָמִים בְּסוּד הָאֶלְף לָךְ שְׁלֵמָה

הָרִי כִי לַמּוֹד הַזֶּהר הוּא מְעוֹרֵר הַרְחָמִים וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ,
וַיִּתְגַּלֶּה וַיִּבְנֶה הַמִּקְדָּשׁ וַיִּשְׂרָאֵל יִשְׁכֵּן לְבֶטַח, וְהַלּוּמֵד בּוֹ בְּטוּחַ
שֶׁלֹא יִסְבֵּל צַעַר חֲבִלֵי מָשִׁיחַ, אֲשֶׁר עַל כֵּן אֲנַחְנוּ חֲכָמִי וְרַבְּנֵי עִיר
הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, וּבִתְנֵי דִינִים,
נִתְעוֹרְרֵנוּ לְיִסֵּד לַמּוֹד הַזֶּהר בְּאַרְץ וּבְחוּץ לְאַרְץ בְּכַדִּי לְגַמּוֹר הַסֵּפֶר
הַזֶּהר, וַיְהִי הַסִּיּוֹם בְּכ"ה אֶלּוּל הִבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, יוֹם בְּרִיאַת
הָעוֹלָם, וַיִּלְמְדוּ הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים אֶלְף פְּעָמִים בְּסוּד הָאֶלְף לָךְ
שְׁלֵמָה.

וְלָכֵן אֲנַחְנוּ קוֹרְאִים לָכֶם, אַחֲיָנוּ חֲכָמִים וְרַבָּנִים, סוֹחֲרִים,
בְּעָלֵי בָתִּים, בְּעָלֵי מִלְּאכּוֹת, חֲזָקוֹ וְאַמְצוֹ לְקַחַת חֵלֶק עִמָּנוּ,
וְהַחֲלֹשׁ יֹאמֹר גְּבוּר אָנִי. זָכוּ וְהִתְחַבְּרוּ בַּחֲבֵרָה הַזֹּאת, וְכָל אֶחָד
יַחֲטֹף חֵלֶק מִהַזֶּהר, וּבִשְׁעַת הַפְּנָאִי וּבֵין הַדְּבָקִים יִלְמֹד אִיזָה

עלין כפי הסדר אשר יתנו לכם הגבאים והמנהלים בין בארץ
בין בחוץ לארץ. אשריכם ישראל, דעו מי מטהר אתכם, אביכם
שבשמים, דעו, כל מלה ומלה נעשית אלה אלפין ורבי רבבון
עולמות עליונים בשמים, כנזכר בהקדמת אור החמה.

(ח) כל חבר ילמד זהר שלם עד כ"ה אלול או חציו או
רבעו, ולזוג כל סיום שלם על ג' או ד' חברים בכדי לדעת
כמה סיומים יש בכל עיר ועיר להשלים אלה פעמים,
וכבר מנינו חברת מזכה את הרבים להשתדל בזה

ואתם, אחינו, גבאי ומנהלי עם קדש בארץ ובחוץ לארץ, אשר
עליכם נאמר "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד", עמדו ועשו
משמרות משמרות וסדר לכל חבר וחבר כפי כחו, באפן כי כל חבר
ילמד זהר שלם עד כ"ה אלול או חציו או רבעו, ולזוג כל סיום
שלם על ג' או ד' חברים בכדי לדעת כמה סיומים יש בכל עיר
ועיר להשלים אלה פעמים. וכבר מנינו חברת מזכה את הרבים
להשתדל בזה.

וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי
עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל
ערבים זה בזה, ונפנס לשנה חדשה שנת גאולה וישועה
ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כולו, ואחר הסיום אם
יצטרך עוד נחזר עוד פעם סדר שני וזכות התנא הרשב"י זכותו יגן
עלינו אמן, יגן עלינו ויגן עליכם ואתם שלום.

(ט) מודעה חדשה מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא
קדישא לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוץ לארץ
אלה סיומים, וכפי הרשימות אשר קבלנו לא נגמר רק
לערך שש מאות סיומים

כבר ידוע לכבודם מעלת למוד הזהר הקדוש, אשר הוא מבטל
כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא,
והשנה שעברה כבר עוררנו עם ישראל "תקנו לגאולה האמתית"
מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא הנזכר לעיל,

לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלה סיומים,
וכפי הרשימות אשר קבלנו, לא נגמר רק לערך שש מאות
סיומים.

על כן אנחנו, רבני וגאוני ארץ הקדושה, מבקשים מכל בר
ישראל אשר ידו משגת, ללמד עוד פעם בכדי גמור האלה
סיומים בכ"ה אלול הבא עלינו לטובה כפי שעור הראשון יותר
או פחות, עם בני חברתו של אשתקד, סיום זהר אחד לעלוי
מזל עם ישראל, ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים,
ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם, ולא תעשינה ידיהם
תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, אמן כן יהי
רצון. ירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן. א' לחדש איר
שנת תפא"ר לפרט קטן.

(י) קדם הלמוד יאמר:

הרי אנחנו לומדים בספר הזהר הקדוש לעלוי שכינת עזנו,
ולחרים קרן מזל ישראל, ולסתם פי כל הצרים אותנו עליונים
ותחתונים, ולהחזיר העטרה לישנה, ויאמר די לצרותינו וישראל
ישכן לבטח, אמן כן יהי רצון.

(יא) דברי הגאון כבוד מורינו הרב רבי יצחק ירוחם דיסקין שליט"א [זצ"ל]

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ, ירושלים עיר הקדש תבנה
ותכונן במהרה בימינו אמן.

כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה, שתלמוד תורה היא שקולה
כנגד כל המצוות. אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה הן בנגלה הן
בנסתר, בספר זהר הקדוש והתקונים.

וכדאי הוא רשב"י, התנא האלקי זכותו יגן עלינו אמן,
לפטר את כל העולם כלו מן הדין ולקרב את הגאולה, ועינינו
תחזינה בהגלות נגלות אור השם ומלאה הארץ דעה את השם

בביאת גואל צדק, וישראל נושע בהשם תשועת עולמים בעגלא ובקרוב.

**נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מורינו הרב
רבי משה יהושע יהודא ליב זכר צדיק לברכה דיסקין**

מסכים אני לכל המדבר למעלה, ומבקש מאחינו בני ישראל בכל מקום להתמיד בלמוד הקדוש הנזכר ובסדר הנזכר, וזכות התנא הקדוש רשב"י זכותו יגן עלינו אמן ותורה הקדושה יגן עלינו לזכות לראות בגאלת ישראל ברחמים במהרה בימינו אמן, כמו שאמר הנביא "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם".

ובאנו על החתום יום פסח שני תרפ"א בא ס"ט יפרח כשושן"ה
לפרט קטן

**הצבי יעקב מאיר ס"ט ראשון לציון
וראש הרבנים בארץ ישראל**

**יב) לב כל יראי השם וחושבי שמו ישמח על
ההתעוררות הקדושה של התמדת הלמוד בספר הזהר
הקדוש ליחידי הסגלה אשר בארץ הקדש ובחוץ לארץ –
ומה טובה וקדושה היא ההתחזקות הזאת של גמירת כל
ספר הזהר אלה פעמים**

לב כל יראי השם וחושבי שמו ישמח על ההתעוררות הקדושה של התמדת הלמוד בספר הזהר הקדוש ליחידי הסגלה אשר בארץ הקדש ובחוץ לארץ. ומה טובה וקדושה היא ההתחזקות הזאת של גמירת כל ספר הזהר אלה פעמים על ידי חבירת הקדש המצרפת מהלומדים בני היכלא. בטוחים אנחנו בעזרת השם לאור הקדש המלא שפעת חסדי אבות היוצא על כל גדות אור הזהר יגלה הודו והדרו לחשף לנו את מבועי הישועה והגאולה האמתית, ויזריכנו על במתי אהל וינחילנו נחלת יעקב אבינו, ויעלה את נשמות כלל עם קדוש לתשובה עלאה המביאה גואל לציון במהרה בימינו אמן.

ולאות אמו"צ באתי על החתנים פסחא זעירא תרפ"א פה עיר
הקדש ירושלים תבנה ותכונן.

הקטן אברהם יצחק הכהן קוק
עובד עבודת הקדש על אדמת הקדש
ראש רבני ארץ ישראל
ורב ואב"ד פה עיר הקדש ירושלים
תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן

על דרך תועלת ונחיצות הלמוד הקדוש של הזהר הקדוש
והתקונים כבר כתבתי בזה שנה שעברה. השם יתברך ברחמיו יתן
התעוררות תשובה מלעילא בלב עמו ישראל, ונזכה לראות בישועה
קרובה פעתירת לב ונפש המכפה.

הקטן יוסף חיים זאנענפעלד
רב ואב"ד לקהלת האשכנזים
בעיר הקדש ירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן
יג) ברוך השם, בי מציון תצא תורה ודבר השם
מירושלים

ידוע מה שכתבו בגביאים (שמואל ז', ט"ז) "והלך מדי שנה בשנה
וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל את כל
המקומות האלה ותשבתו הרמתה כי שם ביתו", שהיה מחזור
על כל העירות להחזירם בתשובה ומשנה שלמה שנינו באבות
(פרק ה' י"ח) כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו.

ובתנא דבי אליהו פרק י"א איתא, וזה לשונו: ושמא תאמר
אותן שבעים אלף שנהרגו בגבעת בנימין מפני מה נהרגו? לפי שהיה
להם לסנהדרין גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר עמהם,
היה להם לילך ולקשר חבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם
למעלה מארצותיהם ויחזרו בכל עירות ישראל, יום אחד ללכיש
יום אחד לבית אל, יום אחד לחברון יום אחד לירושלים, וכן בכל
מקומות ישראל, וילמדו את ישראל תורה ודרך ארץ בשנה ובשנים

ובשלשה, כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקדוש ברוך הוא בעולמות כלן שברא מסוף העולם ועד סופו. והן לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד מהם נכנס לכרמו וליינו ולשדהו ואומרים שלום עליך נפשי, כדי שלא להרבות עליהם את הטרח.

(יד) מזפי לחייביא: אמרו רבותינו זכרונם לברכה: למה זכה אלקנה להעמיד שמואל ששקול כמשה ואהרן, מפני שהיה עולה ומעלה לבני אדם הרבה עמו ומזכה אותם, וכן שמואל בנו נהג אחריו.

וזה לשון מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא בשערי קדשה (חלק ב' שער ז'):

מזפי לחייביא אמרו רבותינו זכרונם לברכה: למה זכה אלקנה להעמיד שמואל ששקול כמשה ואהרן, מפני שהיה עולה ומעלה לבני אדם הרבה עמו ומזכה אותם, וכן שמואל בנו נהג אחריו וסבב הגלגל ובית אל ושפט את ישראל. ותשבתו הרמיה כי שם ביתו. ואברהם לא זכה לכל מעלותיו אלא משום "ואת הנפש אשר עשו בחרן" וכו'.

המזכה את הרבים: עאל לע' עלמין גניזין, דלא זכי בהו בר נש אחרא, בר אינון גניזין לאינון דעבדי נפשיהון דחייביא. ואלמלי הוו ידעי בני נשא, כמה תועלתא וזכו (גרמי לצדיקיא) וזכאן בגינייהו כד זכו להון. הוו אזלו אבתרייהו, ורדפי לון כמאן דרדיף בתר חיון.

ובספר הזהר ריש פרשת תרומה (דף קכ"ח:) וזה לשונו: הגדיל לספר בשבח מצוה זו ואמר זכאה בעי למרדף בתר חייבא, ולמקני ליה באגר שלים, ודא איהו שבחא דיסתלק ביה יקרא דקודשא בריך הוא, יתיר משבחא אחרא, ואסתלקותא דא יתיר מכלא וכו', ועל דא כתיב באהרן, (מלאכי ב) ורבים השיב מעון. וכתיב (מלאכי ב) בריתי היתה אתו החיים והשלום. איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא. האי בר נש כתיב, בריתי היתה אתו החיים והשלום. וזכי למחמי בגין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי

לְעֵלְמָא דְאַתִּי. עַל בְּתָרִיסָר תַּרְעִי, וְלִית מֵאן דִּימְחִי בִידֵיהּ. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תְּהִלִּים קיב) גִּבּוֹר בְּאַרְץ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים בְּבוֹרָה. הוּן וְעֵשֶׂר
 בְּבִיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד. זֶרַח בַּחֲשֶׁךְ וְכו' כְּדִין מִלְכָּא בְּרִיךְ לְהֵוֹא
 דִּיּוֹקְנָא, בְּכָל בְּרַפְאָן דְּבְרִיךְ לְאַבְרָהָם, וְכו' וְאִיהוּ עָאֵל לַע' עֲלָמִין
 גְּנִיזִין, דְּלֹא זָכִי בְּהוּ בְּרַ נֶשׁ אַחֲרָא, בְּרַ אֵינּוֹן גְּנִיזִין לְאֵינּוֹן דְּעֵבְדִּי
 נִפְשִׁיהוֹן דְּחִיבִיבָא. וְאַלְמָלִי הוּוּ יַדְעִי בְּנִי נֶשָׂא, כַּמָּה תוֹעֲלָתָא וְזָכו
 (גְּרָמִי לְצִדִּיקָא) וְזָכָאן בְּגִינִיבָהוּ כַּד זָכוּ לְהוֹן. הוּוּ אֶזְלוּ אֶבְתְּרִיבָהוּ,
 וְרַדְפִּי לוֹן כַּמֵּאן דְּרַדְפִּי בְּתַר חֵיין. (עַד כָּאן מוֹרִינִי הָרַב חַיִּים וִיטָאֵל):

וּבְאַגְרַת הַמוֹסֵר שְׁבַסוֹף סֵפֶר מְסַלֵּת יְשָׁרִים כְּתֵב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
לְזֹאת יְשִׁים הָאָדָם אֶל לְבוֹ לְעוֹרָרָם לְהַתְּכֹנְנוֹת הִירָאָה
וְהַמוֹסֵר, כִּי עֵינֵי הָאָדָם פְּקוּחוֹת עַל אַחֲרִים לְדַעַת וּלְהַפְּרִי
חֲסִירוֹנוֹתֵיהֶם, וְכִי נִצְרָכִים הֵמָּה לְמוֹסֵר לְמַרְבֵּה. כֵּן יַחֲזִיק בְּכָל
עַז בְּלִמּוּד הַמוֹסְרִי לְמַעַן יִשׁוּטְטוּ בּוֹ רַבִּים וְתִרְבֶּה יִרְאֵת הַשֵּׁם
וְזָכוּת הַרְבִּים תִּלְוִיָּה בּוֹ, וּמִמִּילָא לֹאט לֹאט לְמוּד הַמוֹסֵר
יִדְרִיכֵמוּ בְּנִתִּיב הַצֶּדֶק וְהַנְּכוּחָה, וְהִיא רְפוּאָה גְּשָׁמִית וְגַם
רוּחָנִית, כַּמֵּאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה: כָּל הַמְּזַכֶּה אֶת הַרְבִּים
אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ.

(טו) מִי שְׁמוּרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה וּמִי־שָׂרָם אֶל
עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא, זְכוּתֵיהֶם נִכְפָּלוֹת בְּעֲבוּר זְכוּתָם

וְהַרְבֵּה הֶחְסִיד בְּעַל חוֹבַת הַלְּבָבוֹת כְּתֵב בְּשַׁעַר אֶהְבֵּת הַשֵּׁם (פֶּרֶק ו'
 וְזֶה לְשׁוֹנוֹ): וְרֵאוי לָהּ, אַחִי, לְדַעַת כִּי זָכוּת הַמַּאֲמִין אֶפְלוּ אִם יִהְיֶה
 מַגִּיעַ אֶל הַתְּכָלִית הָרְחוּקָה בְּתַקּוֹן נִפְשׁוֹ לְאַלְהִים יִתְבָּרַךְ, וְאֵלּוּ הֵיָה
 קָרוֹב לְמַלְאָכִים בְּמַדּוֹתֵיהֶם הַטּוֹבוֹת וּמִנְהִיגֵיהֶם הַמְּשַׁבְּחִים
 וְהַשְׁתַּדְּלוֹתָם בְּעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא וְאַהֲבָתָם הַזֶּכֶה בּוֹ **אֵינָם כְּזָכוּת מִי**
שְׁמוּרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה וּמִי־שָׂרָם אֶל עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא,
שְׁזָכוּתֵיהֶם נִכְפָּלוֹת בְּעֲבוּר זְכוּתָם בְּכָל הַיָּמִים וּבְכָל הַזְּמַנִּים וְכו'.
 עַד כָּאן דְּבַרִּי קִדְשׁוֹ.

וְאַפֵּן הַתּוֹכַחָה צְרִיךְ לִהְיוֹת בְּזִהְיוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַשׁוֹמְעִים,
 כַּמִּבְאָר בְּשַׁעַר הַפְּסוּקִים פָּרַשְׁתַּ חַיִּי שָׁרָה עַל פְּסוּק 'בֹּא בְּרוּךְ הַשֵּׁם'

כתב: כי כִּשְׁעֶמֶד זָכְרִיהוּ הַנְּבִיא מִמַּעַל לָעַם (דברי הימים ב' כ"ד) וְחָרַף וְגָדַף אֶת כָּל־לוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לָהֶם לָמָּה אַתֶּם עוֹבְרִים אֶת מִצְוֹת הַשֵּׁם וְכו' כִּי עֲזַבְתֶּם אֶת הַשֵּׁם וְכו', וְהִנֵּה אֲבִיָּה בֶן רַחֲבָעַם, שֶׁהָיָה מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ, וְחָרַף אֶת יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֲגָלִים כִּי־רָבָעַם, נֶעֱנֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברי הימים ב, יג-כ) "וַיִּגְפְּהוּ הַשֵּׁם וַיָּמָת", אֲף עַל פִּי שֶׁהָיָה בְּדִין וְכו'. וְכֵן יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא שֶׁשָּׁקוּל כְּמֹשֶׁה, עַל שֶׁאָמַר "וּבִתּוֹךְ עִם טָמֵא שִׁפְתֵּיךָ" נִהְרַג עַל יְדֵי מִנְשָׁה בְּאוֹתָהּ מִיתָה רָעָה מִשְׁנָה כְּנוֹדָע (יבמות מ"ט:), וְלָכֵן נִהְרַג זָכְרִיהוּ עַל יְדֵי יוֹאֵשׁ הַמֶּלֶךְ, וַיַּעַן שֶׁחָרַף אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאִמּוֹר, אַחֲרֵי כֵן נִתְגַּלְגַּל בְּשִׁמְעִיָּה וְאַבְטָלְיוֹן שֶׁהָיוּ גֵרִים מִבְּנֵי סַנְחֵרִיב, וְהִכְהֵן הָהוּא אֲשֶׁר בִּימֵיהֶם חָרַפְּם וְאָמַר לָהֶם יִזְלוֹן בְּנֵי עַמְמֵיָא לְשָׁלָם (יומא ע"א:). עַד כָּאן מִשְׁעַר הַפְּסוּקִים.

וּבְרַעֲיָא מִהֵימְנָא פְּרִשְׁתָּ קְדוּשִׁים דָּף פ"ה: כָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מִכָּאן וְלִהְלָאָה וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא, דְּבֵר אַחֲרֵי וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא דְּהָא כִּיּוֹן דְּבֵר נֶשׂ אוֹכַח לְחִבְרִיָּה, וְאַזְדָּמֵן לְאוֹכְחָא לִיה בְּאַתְגָּלְיָא, לֹא יִסְלַק קַמֵּיהָ הָהוּא חוּבָה דְּעֵבִיד, דְּאִסִּיר לִיה וְדָא, אֵלָא יִימָא סִתָּם, וְלֹא יִסְלַק עָלָיו הָהוּא חוּבָא בְּאַתְגָּלְיָא, וְלֹא יִרְשִׁים עָלָיו חוּבָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֹס עַל יִקְרָא דְּבֵר נֶשׂ, אִפִּילוּ בְּחִיבָבָא. עַד כָּאן: יֵצֵא לָנוּ מִזֶּה כִּי הַתּוֹכַחָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּדַבְּרִים רַבִּים וּבְרַחֲמָנוּת וּבְדֶרֶךְ נִסְתָּר, כְּדֵי שֶׁהַדְּבָרִים יַעֲשׂוּ רָשָׁם, וְחִלְיָה לְהוֹכִיחַ בְּבִזְיוֹנוֹת וּלְנִכְחַת, כִּי מִלְּבַד אֲשֶׁר הַדְּבָרִים לֹא יַעֲשׂוּ רָשָׁם יֵשׁ אֲסוּר בְּדַבֵּר.

עַל כֵּן חוּבָה מְטֻלָּת עַל גְּבֻאֵי הַיְּשִׁיבוֹת וְהַחֲכָמִים לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְעֲשׂוֹת תְּקוּנִים בְּכַדֵּי שְׁתַּתְּקִים מִצְוֹת הַתּוֹכַחָה בְּכָל מְקוֹם, בְּפֶרֶט בְּהַמוֹשְׁבוֹת אֲשֶׁר הֵם סְבִיבוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵמָּה כְּצֵאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה, **אֵינֶם כּוֹזְכִיּוֹת מִי שֶׁמוֹרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה וּמִי־שָׂרָם אֶל עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא שֶׁזְּכִיּוֹתָיו נִכְפָּלוֹת בְּעִבּוֹר זְכוּתָם בְּכָל הַיָּמִים וּבְכָל הַזְּמַנִּים**, כְּמוֹבָא בִּילְקוּט בְּמֵאמַר רַבִּי יוֹחָנָן, יַעֲיִן שָׁם: וּבּוֹדָאֵי כִּי גְבֻאֵי הַיְּשִׁיבוֹת הַשֵּׁם עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ מְבִינִים מִצְוָה רַבָּה כְּזוֹ וְצָרִיכִים לַעֲזֹר לְהַחֲכֵם הַמִּתְנַדֵּב לִלְכֹּת אִיזָה שְׁבוּעוֹת בְּעַד תְּקוּן כְּזֶה, כִּי מִלְּבַד שֶׁלֹּא יַחֲסְרוּ לוֹ מִהַסְפָּקָתוֹ, אֵלָא צְרִיךְ לְהוֹסִיף לוֹ עֲבוֹר

הוצאת הדרך, ולא יהא מטל על בעלי המושבה כדי שלא יחסר כבודו בעיניהם, ודבריו יעשו רשם, ודי להבין.

ומה טוב ומה נעים אם החכם ההולך שישתדל לסדר להם שעור מוסר בכל לילה אחר עבודתם בזמן הפטלה למנע אותם מהטוילים וכו', כי עליו תבוא ברפת טוב, יען הדרשות אשר יעשה באיזה ימים אשר יעבר שמה אינם מספיקים לעורר הלבבות, וצריך שיהיה מקום קבוע אשר בכל לילה ילמדו שמה מוסר, וברב הימים הפעלה תהיה לאהבת השם ולהיות עם קדוש נאמנים לדתם ולתורתם עד ביאת הגואל, אמן סלה ועד.

טז) ראש רבני ארץ ישראל בירושלים תבנה ותכונן

בכל לב ונפש הנני מסכים להרעיון הקדוש הזה העתיד להביא טובה רבה על ישראל וארץ הקדש. להרבות בינינו מצות התוכחה הנעימה בדברים היוצאים מן הלב באהבה רבה, ובזה ירים קרן ישראל, וישובו לבות בנים על אבות' ונזכה מהרה לשמע קול מבשר טוב משמיע ישועה, ואשרי כל המכנת את רגליו לזכות את הרבים במושבות הקדושות, ההולכות הנבנות ואשר כבר נבנו מאז, שראוי מאד להרבות בהן אור תורה ויראת השם טהורה, שיהיו לתהלה ולתפארת כמו שהן עומדות לך בעזרת השם. ומי יוכל לבאר קדשת מוצה הרבים ומקרבן לתורה, ושכרו הרב אשר עין לא ראתה, והנני בזה חותם בברכה לכל אוהבי שם ד' ויראיו, המתאמצים להאיר אור תורה הקדושה על עם השם ונחלתו באהבת עולם. י' אלול תרפ"ה בשבתי פה "מוצא" למטה מעיר קדשנו ותפארתנו ירושלים עיר הקדש תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן.

הקטן אברהם יצחק הכהן קוק

הרבנות הראשית לארץ ישראל בעיר הקדש ירושלים

תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן

[מקום החותם]

* * *

יז) הגאֵלָה עֲתִידָה לָבֹא בְזִכּוֹת הַסּוּד וְהַרְמִז

לְבַקֵּשׁ עַל כָּל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂיִרְחַם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיֵּאֲחָד אֶת לְבַבְנוּ לְעֶבְדּוֹ, אֶחָד מֵעִיר מְזֻכָּה אֶת כָּל הָעִיר, וְאִין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַפֵּחַ שָׂכָר כָּל בְּרִיָּה.

אַתָּה תֵּן לוֹ, לִיתְבָּרָךְ, אֶת מַעֲשֵׂיךָ שִׁי לַהֲשֵׁם, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת לוֹ נַחַת רוּחַ, וַיִּתְקַיֵּם "יִשְׁמַח הַשֵּׁם בְּמַעֲשָׂיו", וְהוּא כְּבִיכּוֹל יַחְזִיר כְּנֻגָּדָה, שִׁי אַחֵר, וַיִּתְקַיֵּם בָּךְ, יִשְׁמַח הַשֵּׁם בְּעוֹשָׂיו, וְאֶפְלוּ הַכִּי עֲלֶיךָ לַהֲשִׁתְּדֵל בְּדִבְרֶיךָ הַרְפִּים לְזִכּוֹת אֶת יְדִידֶיךָ וּלְהַסְבִּיר לָהֶם אֶת קִדְשֶׁתָהּ שֶׁל מִצְוָה זוֹ. אִין אָנוּ יוֹדְעִים וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לְהַבִּין אֵף אַחַת מִנִּי אֵלֶּךָ אֲלֵפִים שֶׁל קִדְשֶׁת מִצְוָה זוֹ.

לָכֵן, אַחִי, הַסִּתְפֹּק לְפִי שְׁעָה בְּתַקּוֹן זוֹ שְׂצוּיִתִי עֲלֶיךָ, וְאַמֵּץ בּוֹ שְׁנֵת ת"ר זוֹ. וּבִטְחָתִי שֶׁתִּקְבֹּל גַּם תְּקוּנִים אַחֲרִים. כִּי הַתּוֹרָה נִמְשְׁלָה לְאֵשׁ, הַלּוֹא כֹה דְּבָרִי כְּאֵשׁ נֶאֱמַר הַשֵּׁם. וְאַל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ עַל שֶׁהִרְבִּיתִי בְּרַמְזִים. דַּע שֶׁאַרְבָּעָה חֻלְקֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם פָּרָד"ס: פֶּשֶׁט, רָמֶז, דְּרָשׁ, סוּד, הֵם כְּנֻגָּד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא, רֵאָה חֶב"תִּם לְפָנֵי הַמָּקוֹם: סו"ד, הִיא כְּנֻגָּד הַיּו"ד: פֶּשׁ"ט, הִיא כְּנֻגָּד הַה"א רֵאשׁוֹנָה: רָמֶז, הִיא כְּנֻגָּד הַוָּו: דֶּר"שׁ, דְּבָרִים הַמוֹשְׁכִין לְבוֹ שֶׁל אָדָם כְּאַגְדָּה, הִיא כְּנֻגָּד הַה"א הָאַחֲרוֹנָה, וְגִלּוֹת יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר בְּסִפְרָ"ד, יִרְשׁוּ אֶת עֲרֵי הַנֶּגֶב וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים.

וְכֵן כְּתַב הָרַב הַקָּדוֹשׁ שְׁל"ה: עַל מִשָּׁה רַבֵּינוּ אָמַר הַפְּסוּק "וַיֵּרָא הַשֵּׁם כִּי ס"ר לְרֵאוֹת". סֵר רֵאשִׁי תְּבוּת סוּד רָמֶז, עֵין שֵׁם הַמֶּאֱמָר בֵּית חֲכָמָה. וְנִדְמָה לִי, אֵל נִכּוֹן שֶׁקִּרְאֵתִי בְּדִבְרָיו, שֶׁהִגְאֵלָה עֲתִידָה לָבֹא בְזִכּוֹת הַסּוּד וְהַרְמִז. וְדוֹרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק: וַיֵּרָא הַשֵּׁם כִּי ס"ר לְרֵאוֹת.

יח) הגאֵלָה עֲתִידָה לָבֹא בְּזִכּוֹת לַמּוֹד הַזֶּה וְסוּדוֹת הַקְּבֵלָה

וְעַתָּה חֲפִשְׁתִּי שֵׁם וְלֹא מְצֵאתִיו אֵלָּא בַּעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת. מֵאֲמֹר
אֶחָד הָאוֹמֵר, שֶׁהַגְּאֵלָה עֲתִידָה לָבֹא בְּזִכּוֹת לַמּוֹד הַזֶּה וְסוּדוֹת
הַקְּבֵלָה, וְכֵן אָמַר אֵלֵיהֶם זְכָרוֹנוֹ לְבָרָכָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי.

וַיְכֻלִּים לְהַעֲזֹר מִדְּבָרָיו שֶׁפָּתַב בְּמִקּוֹמוֹת רַבִּים: כִּי לַעֲתִיד לָבֹא
יְהִי הַשֵּׁם אֶחָד. וּמָה שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים אֵין הַשֵּׁם שְׁלֵם, פְּרוּשׁוֹ שֶׁהוּא
נִמְצָא בּוֹ"ה. דְּלַעֲתִיד לָבֹא יִקְרָא בִי"ה, וַיֹּאמֶר שִׁיר חֲדָשׁ, דִּהְיֵנוּ בִי"ה
הַתְּגִלָּה בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה. וְיֵה זֶה יִתְגַּלֶּה לַעֲתִיד לָבֹא
וַיַּעֲשֶׂה יְהוָה. וְזֶהוּ מָה שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים, "מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי
בְּמִרְחֵב יְהוָה".

אִם כֵּן, הוּאִיל וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת אֵלָּה, יו"ד וַי"ו הֵיא עֶקֶר הַתִּקּוֹן,
וְסוּד וְרִמּוֹז הֵם כְּנֶגֶד הַיּו"ד וְהַי"ו, אֲנִי לוֹמְדִים שֶׁהַגְּאֵלָה הַעֲתִידָה
תִּהְיֶה בְּזִכּוֹת הַסוּד וְהַרְמָז.

(שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַיִם סֵפֶר רֵאשׁוֹן: כְּתָבֵי הַרֵב יְהוּדָה אֶלְקָלְעִי, הוֹצָאת מוֹסֵד הַרֵב קוֹק יְרוּשָׁלַיִם)

יט) **עַל יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּה נַעֲשֶׂה לוֹ חֶשֶׁק לְכָל הַתּוֹרָה –
רִשְׁבִּי קִדְּשׁ כָּל כֶּף הַתְּרָגוֹם, שְׁגָם שְׂאֵר דְּבָרִים הַנִּכְתָּב
בַּתְּרָגוֹם מֵעוֹרֵר לִירְאָת שָׁמַיִם**

**עַל יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּה נַעֲשֶׂה לוֹ חֶשֶׁק לְכָל הַתּוֹרָה. רִשְׁבִּי קִדְּשׁ
כָּל כֶּף הַתְּרָגוֹם, שְׁגָם שְׂאֵר דְּבָרִים הַנִּכְתָּב בַּתְּרָגוֹם מֵעוֹרֵר
לִירְאָת שָׁמַיִם.** יִזְהַר מְאֹד מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא לְהִבִּיט בְּסִפְרִים
הַמְּדַבְּרִים חֲקִירוֹת, הֵם פּוֹגְמִים אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה אֲפִלּוּ מִה שֶׁחֲבָרוּ
גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי שֶׁעוֹסֵק עִם חֲבָרָיו לְדַבֵּר בִּירְאָת שָׁמַיִם זוֹכֶה
לְהִשָּׁג אוֹרוֹת הַמִּקְיִפִּים, מִה שֶׁלֹּא הִיָּה מִשִּׁיג מִתַּחֲלָה.

בְּצִפְרָא כְּשֶׁאוֹר מִתְּנוּצֵץ מְסַגֵּל שֶׁתִּתְקַיֵּם בְּרָכָה שֶׁמִּבְרַכִּין לְאִישׁ
יִשְׂרָאֵלִי, גִּזְרָה שְׁוֶה 'אוֹר כִּי טוֹב', 'כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַשֵּׁם לְבָרְךָ', כָּל
תַּפְלוֹת וְתוֹרָה שִׁיּוּכְלוּ לַעֲלוֹת לְמִקּוֹם חֲצֵבָה צָרִיף קִדָּם לְהַמְשִׁיךְ אוֹר
מִלְּמַעְלָה. שֵׁם שֶׁל אָדָם הוּא כְּבִית אֲחֻזָּה, שֶׁכָּל הַגּוֹף נִמְשָׁךְ עַל יָדוֹ,

לכן פונת הסטרא אחרא לתן שם לישראל מסטרא דלהון, ברית הלשון מכון נגד ברית המעור, כמו בברית המעור יש שני צנורות, אחד משפיע בקדשה להוליד כדומה, ושני למוותרות לתן לחיצונים, כן ברית הלשון נמי לשון הקדש להשפיע לקדשה, ושאר לשונות הם חלקי גויים, ומי שרגיל בלשונות העמים מסכן לחטא בברית מעור עברת זרע לבטלה עריות, משום הכי במצרים משום שלא שנו לשונם הוי גדורים מעריות.

הזהיר הלמוד הזהר אחר חצות לילה אפילו קדם השנה,
עקר ירידת הנשמה להגוף הוא לברר ניצוצות הקדושים ובחינת הצלם. כל עתותיו ורגעיו היו ספורים ומנויים לעבודת השם ולתורתו במדה ובמשקל. יש לנו קבלה שאין יום דומה לחברו ואין שעה דומה לחברתה, ואיתא בזהר ולבושין דאיהו לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ובכל שעה יש עבודה אחרת, קבלת התפלה הוא ביותר בהיותו מכתר בטלית ותפלין, סגלות המצוה להשפיע טובות וישועות מאילן הקדוש ללמד בכל יום ספרי מוסר.

(תולדות וזכרונות מהרב הקדוש הלל ליכטנשטיין רבי הלל מקאלמאייע זכותו יגן עלינו, יוצא לאור סאטמאר שנת תרצ"א)

(ב) 'למען' בגימטריא 'קץ' – 'למען', אם תרצה לקרב את הגאולה, אז תהיה 'תורת השם' דהינו סתרי תורת 'בפי"ך', אז יהיה 'למען' – 'קץ'

בפרשת בא בפסוק **"למען תהיה תורת ד' בפיד",** ודרשת חכמינו זכרונם לברכה בזה ידוע. והנראה לעניות דעתי בסיעתא דשמיא, על פי מה דאיתא בזהר הקדוש, מביאים בספרים הקדושים, בדא יפקון ישראל מגלותא, **דבזמן שיתגלה למוד הזהר הקדוש, יהיה הגאולה.**

והנה כתיב (תהלים א) **כי אם בתור"ת הש"ם חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה, דהינו תור"תו מקרי למוד הנגלה. ותור"ת הש"ם מקרי סודות התורה הקדושה, כגון למוד הזהר הקדוש בקדשה ובטהרה,** ולפי זה אתי שפיר דהנה בנחל קדומים כתב:

דתבת 'למען' בגימטריא 'קצ', וזה שאמר הכתוב: 'למען', דהינו כלומר אם תרצה לקרב את הגאולה, אז תהיה 'תורת השם' דהינו סתרי תורת 'בפי"ד', אז יהיה 'למען'-'קצ', כן נראה לי בדרך רמז לעניות דעתי בסייעתא דשמיא.

(תנבוות שדי תנניא חלק שלישי ירושלים תשל"ד - הרב ברוך צבי מושקוביץ)

כא) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין

ובנדון שאר הלמוד יהיה בזה האפן: מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש^א אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה שאינו מבין אפלו הכי היא סגלה. וגם ילמד עין יעקב וספר מנורת המאור וספרי יראים. מלבד שעורין הקצובין ללמוד תנ"ך ומדרשי רבותינו זכרונם לברכה כמו עין יעקב ובספר הזהר בתוכחת מוסר השכל שבו^ב, ובספרי המוסר המיוחדים על פי חכמת האמת כספר הראשית חכמה והשל"ה וכהאי גוונא. ובשבת זמן למוד ספר הזהר עם פרושים ובאורים בעיון מעט בספרי הקבלה בהרמ"ז וספר מקדש מלך... עד כאן לשונו.

[א] רב למודו בזהר הקדוש וכו': נראה דהטעם שכתב להלן "אפלו הכי היא סגלה" הוא טעם נמי על עצם הלמוד בזהר ולא רק על הלומד ואינו מבין. וכבר מבאר בספרים באריכות שיש סגלה מיוחדת בספר הזהר. ועין בזה ב"שם הגדולים" מערכת ספר "בהיר" שכתב בשם גורי האר"ל "ונראה כי דוקא למוד הזה יש בו סגלה יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא". ועין עוד במגדל עז (עמוד תל"ח) באריכות.

[ב] ובספר הזהר בתוכחת מוסר השכל שבו, ובספרי מוסר המיוחדים על פי חכמת האמת בספר ראשית חכמה והשל"ה, וכהאי גוונא בסימן שלפני זה, כתב רבינו: שבעל עסק ילמוד בספר הזהר משום סגלה ואפלו שאינו מבין, אבל כאן הוא מחלק בין חלק המוסר שבוזהר לחלק הקבלה שבו, וחלק המוסר הוא כמו אגדות חכמינו זכרונם לברכה שצריך ללמודם כדי ללמוד מהם מוסר השכל.

[ג] ובשבת זמן למוד ספר הזהר: עין בגשין (ס. ר') יוחנן וריש לקיש מעייני בספרא דאגדתא בשבתא, ובהגדות ר' יעקב עמדין כתב, בספר של עץ חיים וחכמי האמת שאנו קורין קבלה. ולא היו מעינין בימות החל אלא בדינים והלכות וכו', ובשבת לא היו עוסקים בדינים והלכות וכו' והיו מעינים בשבת בדרבי אגדה שמושכת הלב מפני ענג שבת, וקדשת היום מסייעת להשכיל ולהבין בהכמה הנעלמה קדש קדשים היא וכו'.

(תשובת אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק לברכה לחיי העולם הבא –
הוצאת שנת תשס"ה)

למוד ספר הזהר עם פרושים ובאורים בעיון מעט וכו' עין בסימן שלפני זה שלא הזכיר
רבנו למוד זה וכמו שכתוב לעיל. ונראה דשם מיירי באדם שאינו מסגל להכין דברים בעיון
ואינו שיף ללמוד בספרי קבלה, ולכן כתב שם שיש סגלה מיוחדת בקריאת ספר הזהר אף
שאנו מבין, מה שאין כן הקא מיירי במי שמסגל ללמוד בעיון. וחשוב זה של למוד הקבלה
נזכר בהלכות תלמוד תורה (פרק א' סימן ד') בסופו: "ועוד אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה
לתקונה לעסק בפרד"ס וכו' וסודות וכו'".

ולכאורה צריך עיון דבהלכות תלמוד תורה שם משמע דלמוד ההלכות קודם ללמוד
אגדה וקבלה, וכאן הלא מיירי במי שעדיין לא גמר ללמוד הלכה. ונראה דצריך לומר כמו
שכתבנו לעיל לגבי למוד אגדה, דמה שכתב רבינו שלמוד ההלכה קודם, הינו שרב זמנו
יהיה בהלכה, אבל בודאי שצריך לעסק במקצת זמנו בקבלה...

– פֿאַרק כּו –

שְׁלַחַן עֲרוֹךְ הַזֵּהָר הַלְכוֹת תַּלְמוּד

תּוֹרָה סִימָן רמ"ו

לְהַגְאוֹן הַצִּדִּיק הָרַב אַבְרָהָם אַבִּישׁ צִינְוִירט שְׁלִיט"א
חֶלֶק חֲמִישִׁי יְרוּשָׁלַיִם תשס"א

א) מִי שְׁלֹמֶד סִתְרֵי תּוֹרָה נִקְרָא בֵּין לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְאֲשֵׁרֵי חֶלְקוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת

קמ. מאן' דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵיתָא לְמַנְדַּע' לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וּבְאִינוּן גְּנִיזִין דִּילֵיהּ, אַקְרִי בּוֹן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל חִילֵי שְׂמִיָּא,

[ד] מאן דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵיתָא לְמַנְדַּע לִיה וְכו' גְּנִיזִין דִּילֵיהּ אַקְרִי בּוֹן וְכו'. עֵין מַה שְׁכַתוּב
שֵׁם בְּדַבְרֵי הָרַעֲיָא מְהִימְנָא (פֶּדֶף ק"א) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: בְּזִמְנָא דִּידַע לִיה בַּר נֶשׁ בְּאַרְחַ פֶּרְט, כְּדִין
אַקְרִי בּוֹן רַחֲמֵיָא דִּילֵיהּ, כְּבֵן דְּחַפִּישׁ בְּגִיזוֹ, בְּכָל רוֹזִין דְּבִיתֵיהּ. עַד כָּאן לְשׁוֹן הָרַעֲיָא מְהִימְנָא
שֵׁם.

פֶּרוּשׁ בְּזִמְן שְׁהָאָדָם יוֹדַע אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ פֶּרְט, אִזְ נִקְרָא בּוֹן אֲהוּבּוֹ, כְּבֵן דְּמִחְפֶּשׁ בְּנִסְתָּרוֹת
שְׁלוֹ בְּכָל הַסּוּדוֹת שְׁבִכִיתוֹ. עַד כָּאן.

וְעֵין שֵׁם מַה שְׁכַתוּב בְּסִפְרֵי אֹר הַחֲמֵה בְּשֵׁם הָרַמ"ק זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ, וְזֶה לְשׁוֹן הָעֲנִין
בְּקֶצֶרָה, כִּי כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ נֶפֶשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה מִבְּרִיאָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ, וְזֶהוּ עֶבֶד בְּעוֹד
שְׁהוּא עוֹבֵד קוֹנוֹ עַל דֶּרֶךְ הַפֶּשֶׁט, שְׁאִינוֹ מַפִּיר מִבּוֹרָאוֹ רַק פֶּשֶׁטִי הַדְּבָרִים.

וְכֵן בְּתַפְלָתוֹ בְּכֻנָּתוֹ לִיחַד בּוֹרָא עוֹלָם.. אִף אִם יַעֲמִיק לְדַעַת אֲמִתּוֹת הַדְּבָרִים בְּשֶׁרֶשׁ
כְּמוֹ שֶׁפֶּרְשׁוֹ הַחוֹקְרִים, בְּכָל עֲנִין זֶה לֹא יַעֲלֶה יוֹתֵר מֵעֶבֶד, מִפְּנֵי שְׁאִינוֹ מִחְפֶּשׁ בְּגִיזֵי קוֹנוֹ שְׁהֵם
סוֹד הַקְּבָלָה.

וְכִי שִׁיעֲמִיק יוֹתֵר לִידַע גְּנִיזֵי מְאֲרִיָּה, דִּהְיוּ סוּדוֹת הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וּפֶרְטֵי הָעֲנִפִּים
בְּסִפְרֵי וְקֶשֶׁר הַיחִיד, הֵנָּה כְּמוֹ שְׁהוּא עוֹסֵק בְּסִפְרֵי וְכֵן נִשְׁפַּעַת אֵלָיו נִשְׁמָה דְּאֲצִילוֹת בּוֹן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיָנִתִּיהָ, דִּהְיוּ נֶפֶשׁ מִמִּלְכוּת, רוּחַ מִתַּפְאָרֶת, נִשְׁמָה מִכִּינָה.

וְזֶה כְּשִׁיכְנוֹ בְּתוֹרָתוֹ וּבְעֶסֶק סוּדוֹתָיו, לִיחַד וּלְקַשֵּׁר בְּסוֹד הַיחִידִים הָעֲלִיּוֹנִים וְהַשְּׁפַעַת
הַסִּפְרִי וְהַיחִידִים זֶה בְּזוֹ, יִקְרָא בּוֹן בֵּית שְׁכָל גְּנִיזֵי רַבּוֹ בִּידּוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹן (הָאוֹר הַחֲמֵה בְּשֵׁם)
הָרַמ"ק זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ שֵׁם.

לית מאן דימחי בידיה, בכל שעטא דאצטריך למיעל לגבי אבוי.
זכאה חולקיה בעלמין פלהו. ובגין דא, כד אשתדל למנדע ליה
בארח פרט, ברזא דחכמתא, כדין אקרי בן.

[תרגום ללשון הקדש]: מי שעוסק בתורה (כדי) לדעת את
הקדוש ברוך הוא ובאלו הנסתרות שלו, נקרא בן להקדוש ברוך
הוא. (ולכן) כל צבאות השמים אין (מהם) מי שימחה בידו בכל
שעה שהוא צריך להכנס אצל אביו. אשרי חלקו בכל העולמות.
ומשום זה כשמשדל לדעת אותו בדרך פרט בסוד החכמה, אז
נקרא בן.

(רענא מהימנא סוף פרשת בהר דף קיב.)

ולפי הנזכר לעיל יובן מה שכתוב כאן מאן דישתדל באוריתא וכו' ובאינון גניזין דיליה
אקרי בן, רצה לומר, שמי שעוסק בתורה ובסתרי תורה כדי לידע אותו יתברך וכדי לקשר
הספירות וליחד אותם, הרי זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא.

(ח) דישתדל באוריתא למנדע ליה וכו' אקרי בן וכו'. רצה לומר שאינו עוסק בתורה
לצורך עצמו והנאתו, אלא כדי לדעת על ידי הלמוד את גדלות הבורא יתברך (בבריאת
עולמות ובהנהגתם), וכדי לקיים מצוות הבורא יתברך, וכדי ליחד קודשא בריך הוא
ושכינתיה על ידי עסק התורה.

ועין מה שכתב מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה בהקדמתו לספר שער המצוות
(דף א) וזה לשונו: יכון בעשית המצוה שהוא עושה אותה לשם עושיהן שהוא השם יתברך.

עוד כתב שם וזה לשונו: יכון האדם שאינו עושה אותה המצוה כעבד המשמש את רבו
על מנת לקבל פרס, אלא כבן שכל כוונתו לעשות רצון ונחת רוח לאביו שבשמים, ואין ענין
זה מתקיים אלא במי שיודע כוונת התפלה והמצוות ומכבד בעשייתם לתקן עולמות עליונים
ולייחדא שמייה דקודשא בריך הוא עם שכינתיה, ואין כוונתו לקבל שכר העולם הזה ואף לא
לתועלתו הנמשך לו לעולם הבא.

עוד כתב שם וזה לשונו: ואף גם בעסק התורה אל יחשב שעוסק בתורה כדי שידע מה
שיש בה, אלא שעוסק בה כשור לעל וכחמור למשאוי, לקיים מצוות בוראו, ולייחדא קודשא
ברוך הוא בשכינתיה על ידי מצות עסקו בתורה.

(ו) למנדע ליה לקודשא בריך הוא ובאינון גניזין וכו'. עין מה שכתוב לעיל בסעיף קל"ב
ובאבן יקרה שם בדבור המתחיל חכמתא דאצטריך.

(ז) למנדע ליה בארח פרט וכו'. אקרי בן. באור הענין עין מה שכתוב לעיל בדבור
המתחיל מאן דישתדל.

**(ב) אין שעור לשכר של אלו הלומדים סודות התורה,
אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא**

קמא. לית אגרא בההוא עלמא, כאינון^ח דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דינדי חכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון. זכאה חולקיהון בעלמא דין, ובעלמא דאתי, דכתיב, (משלי ג) אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה.

[תרגום ללשון הקדש]: אין שכר בעולם ההוא כאלו העוסקים בחכמה (כדי) להסתכל בכבוד אדונם, ואין שעור לשכר של אלו היודעים חכמה (כדי) להסתכל בכבוד אדונם, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא. (כמו) שכתוב "אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה".

(היכלות בזהר הקדוש פרשת פקודי דף רמז:)

**(ג) אוי לבני אדם, שאינם לומדים סודות התורה, רק פשט
שהוא לבוש התורה**

קמב. פתח רבי שמעון ואמר וי לבני עלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עינין. דהא^ט כמה רזין סתימין אית באורייתא ולא משגיחין

[ח] כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון וכו'. עין מה שכתב הרמ"ק זכרנו לברכה בספרו אור יקר שם (פסוק יא עמוד רס) וזה לשונו: עקר חכמה זו הוא סודות התורה, שמהם נבר גבורת יוצרנו וגדלתו בפלא נוראותיו. ויש במשמעות הלשון סתם עסק התורה, שמתוכה נבר גדלת הבורא.

ואם כן היה הכוונה, היה לו לומר דמשתדלי באורייתא.

אמר בחכמתא, מורה שהכוונה על סתרי תורה. וזהו אמרו (להלן מאמר הפתיח בספר משלי ג) אשרי אדם מצא חכמה, ולא אמר מצא תורה, עד כאן לשון הרמ"ק זכרנו לברכה שם.

[ט] דהא כמה רזין סתימין אית באורייתא ולא משגיחין בהון. רצה לומר שבכל דבר שבתורה, מרמזים בה גם כן סודות התורה, ואנשים האלו אינם לומדים רק חלק הפשט, ואינם מנסים ללמוד ולדעת גם חלק הסוד.

בהון. דלא בעאן אלא למיכל תבן דאורייתא דאיהו פשט לבושא דאורייתא, ולא טעמין מן^א מחא מלגא.

[תרגום ללשון הקדש]: פתח רבי שמעון ואמר: אוי לבני העולם שהם אטומי הלב וסתומי עינים, שהרי כמה סודות סתומים יש בתורה, ואינם מסתכלים בהם, שאינם רוצים לאכל אלא תבן של התורה שהוא פשט (שהוא) לבוש התורה, ואינם טועמים מן המוח שבפנים.

(תקונים מזהר חדש דף קיח:)

קמג. ווי לאינון^ב דאכלין^ג תבן תבל דאורייתא, ולא^ד ידע בסתרי דאורייתא, אלא קלין^ה וחמורין דאורייתא.

[תרגום ללשון הקדש]: אוי לאותם האוכלים תבן (עם) שבילים שבתורה, ואינם יודעים בסתרי תורה, אלא בקלים וחמורים שבתורה.

(רעיא מהימנא תחלת פרשת כי תצא דף ערה:)

[ו] אלא למיכל תבן דאורייתא, דאיהו פשט לבושא דאורייתא. יש לומר דהכונה היא לומר כי כמו שהתבן הוא רק המלבוש של התבואה, והעקר הוא הפנימיות שהוא התבואה. כן על דרך זה הפשט הוא רק המלבוש של התורה, והעקר היא הפנימיות שהיא חכמת הקבלה.

[יא] מן מחא מלגא. רצה לומר הפנימיות שהיא סתרי תורה, עין מה שכתוב לעיל בדבור המתחיל אלא למיכל.

ולכן הוא קורא אותה מחא, כעין המוח שהיא הפנימיות שבתוך העצמות.

[יב] ווי לאינון דאכלין תבן וכו'. הינו נגלות התורה לבד בלי סתרי תורה, והוא חושב שהיא (רק) בפשטות, עליו אמר ווי, (דמשק אליעזר).

[יג] לאינון דאכלין תבן תבל דאורייתא. עין מה שכתוב בהסלם וזה לשונו תבל פרושו שבילים, כי על (בראשית מא ו) שבילים, תרגם יונתן, תובלי. עוד כתב שם בהסלם וזה לשונו: (דאכלין תבן תבל דאורייתא) כלומר שתורתם מערכת מטוב ורע, כמו תבן ושבלים המערכים מאכל וקלפות.

[יד] ולא ידע בסתרי דאורייתא. יש לומר דהכונה היא לומר, שאינו יודע שיש גם סתרי תורה, אלא שהוא חושב שאין רק פשטות התורה, עין לעיל בדבור המתחיל ווי לאינון.

[טו] קלין וחמורין דאורייתא. רצה לומר דרשות קל וחמור שבתורה, וכן על דרך זה שאר דרשות שבתורת הנגלה.

(ד) כל אלו העוסקים רק בתורת הנגלה ולא בתורת הנסתר, הם גורמים שמשיח ילך מן העולם ולא ישוב, וכן הם גורמים עניות וחרב ובזה והרג ואבדן בעולם

קמד. אפלו כל^ט אינו דמשתדלין באורייתא כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, בההוא זמנא (תהלים עח טל) ויזכור כי בשר המה רוח הולך^י ולא ישוב, לעלמא, ודא^י איהו רוחא דמשיח.

[טז] אפלו כל אינו דמשתדלין באורייתא וכו'. לגרמיהו עבדין וכו' עין מה שהקשה מורינו הרב חיים ויטאל זכרנו לברכה בהקדמתו לספר שער הקדמות (פדף א) וזה לשונו: דבר קשה מאד מאד לומר, וכי בשופטני עסקינן ולא בכללות כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה. והראיה על זה אמרו דרך כללות ואפלו כל אינו דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמיהו עבדי. ואין לומר דמלת כל היא יתרה ומשבשתא, שהרי מקרא דורש (ישעיה מו) וכל חסדו כציון השדה, שלא נאמר וחסדו, אלא וכל חסדו. לרמז כי כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקראת (משלי לא כו) תורת חסד על לשונה, הם דומים בחסד ההוא אל ציון השדה משום דלגרמיהו עבדי (עד כאן הוא לשון מורינו הרב חיים ויטאל זכרנו לברכה שם בפרוט הקושא).

ועין שם בהמשך דברי מורינו הרב חיים ויטאל זכרנו לברכה שמאריך שם בכמה הקדמות כדי לבאר התרוץ, וכתב שם בסוף דבריו (בטור ג' שם) וזה לשונו: פרוש כי המה כל מדותיו יתברך הם מדה כנגד מדה. ולכן העוסקים בפשטיה הגופניים הטובים, עליהם נאמר (משלי ג טו) "בשמאלה עשר וכבוד", הוא הפרס הנתון להם בעולם הזה, כי בן עסקם בתורה הוא בבחינת היותם בעולם הזה בדיני היותם בעולם הזה פדיני אסור והתר טמאה וטהרה וכו'. והם כנגד העבד העובד את רבו, שבודאי הוא על מנת לקבל פרס, וכל חסד דעבדי וכו' בעבדים ושפחות המשמשים את רבם על מנת לקבל פרס.

אמנם העוסקים ברזי התורה שהם בחינת התורה כפי מה שעוסקים בה בעולם הבא, עליהם נאמר (שם) "אריך ימים בימינה", לעולם שכלו ארך, כבן הנכנס לפני ולפנים ומשמש לפני אביו שלא על מנת לקבל פרס. עד כאן לשון מורינו הרב חיים ויטאל זכרנו לברכה (בהקדמתו לספר שער ההקדמות) שם.

[יז] בההוא זמנא ויזכר כי בשר המה וכו' הינו כי הקדוש ברוך הוא מלמד זכות עליהם, כי התרשלותם בלמוד חכמת הקבלה הוא מחמת מעוט הכנה מצד חמר העבור, כי הם בשר ודם וקרוץ מחומר, (פאר לחי רא"י).

[יח] רוח הולך ולא ישוב וכו' ודא איהו רוחא דמשיח הינו שבשביל זה הולך רוחו של מלך המשיח ומתאחר כל זמן ארך כזה ולא בא הגאולה עוד, משום דרוח אלקים נשיב רק על אינו דמתעסקי בחכמת הקבלה, שהוא סוד החכמה קדומה, אשר רק על ידה תוכל המלכות להכנות, (פאר לחי רא"י).

[יט] ודא איהו רוחא דמשיח עין מה שכתב במסכת עבודה זרה (דף ה:) אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף וכו' (ישעיה נז טו) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי, עד כאן. ועין

[תרגום ללשון הקדש]: אפלו כל אלו העוסקים בתורה כל חסד שעושים לעצמם (הם) עושים. באותו זמן (כתוב) "ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב", (רוצה לומר שלא ישוב לעולם), וזהו רוח של משיח.

וי לון מאן דגרמין^כ דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבשה.

[תרגום ללשון הקדש]: אוי להם מי שגורמים שילך מן העולם ולא ישוב לעולם, שאילו הם שעושים את התורה יבשה ואינם רוצים

שם מה שכתוב בדברי התוספות (בדבור המתחיל כי רוח) וזה לשונו: משיח נקרא רוח, כדכתיב (איכה ד ב) רוח אפינו משיח השם.

[כ] מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב וכו' עין מה שכתוב בבאר לחי ראי (בהגה"ה של בנו בעל מנחת אלעזר) וזה לשונו: לכאורה קשה הפלא ופלא הלשון ולא יתוב לעלמא, דקאי אל רוחא דמלך המשיח בנזכר, וחס ושלום לומר דלא יתוב לעלמא. דהא אפלו הרשעים האלו שמרחיקים וממאסים בחכמת הקבלה, ועבדין הכל רק לגרמיהו גורמין ארץ הגלות ומעכבים ביאת המשיח, אבל על כל פנים יתוב בזמן מאחר, אבל לא שלא ישוב לעולם חס ושלום.

אף הפרוש בעל כרחך כמו שהביא אדוני אבי מורי ורבי זכותו יגן עלינו בדבור הקודם מלשון התקוני זהר הקדוש תקון מ"ג (דף פב) דגרמין כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו. וקאי על זה הלשון גם זה דלא יתוב לעלמא, הינו דאחזירו עלמא לתהו ובהו. וקאי רק על אותו הזמן ואותו הדור שמרחיקין האנשים הרשעים את ביאת משיח צדקנו מבחינת עולם הקטן שהוא בחינת כל אדם בכל דור ודור. ואולי קאי רק עליהם שהם לא יראוהו, יען שהרחיקוהו, אבל בא יבוא במהרה בימינו ברחמים, עד כאן לשון הגה"ה בספר באר לחי ראי שם.

[כא] דגרמין דיזיל ליה מן עלמא וכו' יבשה וכו' עין מה שכתוב בספר באר אברהם וזה לשונו: אז (תהלים עח טז) רוח הולך ולא ישוב, דא רוח דמשיח דהולך בנזכר לעיל. בגין דמשיח הוא בכל דור ודור הוא בא, אם זוכין ישראל אז אותו יום ממש נגאלים. אבל כשאנחנו עוסקים בחכמת הקבלה, אז (ישעיה יט ה) ונהר יחרב ויבש, דגרמין דאסתליק נביעו דחכמה, דרעת הוא בסוד חכמה בנודע, ואשתארת ב' יבשה, ב' שהיא השכינה הנקרא ב' יבשה, עד כאן לשון הבאר אברהם שם. ועין מה שכתב הרמ"ק זכרוננו לברכה בספרו פרידס רמונים (בשער האותיות פרק ה' בחלק ב' דף ס"א) וזה לשונו: ויש מי שפרש כי הב' היא מלכות, ומפני שנתחדה בבבלה (זעיר אנפין), נצטירו בה ב' זרועותיו שחבקה בהם והוא באמצע.

לעסק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת ממנה נביעת החכמה שהיא י'. והב' נשארת יבשה.

וי לון דגרמין^ב עניותא^ב וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא.

[תרגום ללשון הקדש]: אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם.

(תקונים תקון ל' דף עג:)

ה) גדל הענש למי שנפטר מן העולם בלי שום ידיעות מתורת הנסתר

קמה. תא חזי, כל מאן דאזיל ללהוא עלמא בלא^ב ידיעה, אפלו^ב אית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל^ב תרעי דההוא עלמא.

[כב] וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה וכו'. עין מה שכתוב בכסא מלך (אות ק) וזה לשונו: שלא תאמר כמה עשירים שאין מקפידים אם יבוא משיח או לא, כי יש להם על מה שיסמכו וישימו זהב כסלם. לזה אמר דגרמין עניותא להם, ואז ישתוקקו למשיח ולא ימצאוהו. עד כאן לשון הכסא מלך שם.

[כג] דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג וכו'. עין מה שכתוב במס' שבת (דף לג.) בעוון וכו' בטול תורה חרב וביזה רבה ודבר ובעצרת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחם במשקל. דכתיב (ויקרא כו כה) והכאתי עליכם חרב נקמות נקם ברית וגו', ואין ברית אלא תורה שנאמר (דמיתה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה וגו', וכתיב (ויקרא כו כה) בשכרי לכם משה להם ואפו עשר נשים וגו', עד כאן.

ופרש רש"י שם וזה לשונו: דכתיב נקם ברית, ואין ברית אלא תורה דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה והגית בו יומם ולילה. וכתיב חרב, ועל ידי חרב דהינו משלחת גרוי מלחמה הבזה באה. וכתיב (ויקרא כו כה) ושלחתי דבר, הרי דבר. וכתיב בשכרי לכם משה להם, הרי בעצרת. עד כאן לשון רש"י שם.

והנה שם בדברי הגמרא מה שכתוב בעוון בטול תורה, משמע דרצה לומר שאף על פי שלומדים תורה, היות שאין לומדים בכל זמן שהם יכולים ללמוד והם מבטלים תורה בחלק מן הזמן, לכן הם נענשים בחרב וביזה ודבר ובעצרת.

וכאן בדברי התקונים איירי באפן שלומדים תורת הנגלה, ותורת הקבלה הם מבטלים לגמרי, על זה הוא אומר שהם נענשים גם כן בעניות (שהוא בעין בעצרת) וחרב וביזה. והוא יותר חמור שהם נענשים גם כן בהרג ואבדן חס ושלום.

[כד] בלא ידיעה רצה לומר בלא ידיעות של תורת הנסתר, עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין.

[תרגום ללשון הקדש]: בא וראה כל מי שהולך לעולם ההוא בלי ידיעה, אפלו יש בו מעשים טובים רבים, מוציאים אותו מכל השערים שבעולם ההוא.

(זהר חדש שיר השירים דף ע' עמוד ד')

[כה] אפילו אית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה וכו' עין מה שכתב הרמ"ק זכרוננו לברכה בספרו אור יקר שם (בפרק יז עמוד קמח) וזה לשונו: אפלו אית ביה עובדין טבין וכו', הראיה מאמרו (שיר השירים א ח) היפה בנשים, הרי שנתפתה הנשמה הזאת ואפלו הכי אומרים לה (שם) צאי לך, והעד אמרו (שם) צאי לך בעקבי הצאן, עד שתחזור לעולם הזה ללמד. בדמפרש ואזיל שאמר מכל תרעין דההוא עלמא, שאין מקום מכיל אותו. לך אומרים צאי לך, עד היותו חוזר לעולם הזה, עד כאן הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

[כו] מכל תרעין דההוא עלמא. עין שם מה שכתוב בהמשך דברי הזהר וזה לשונו: תא חזי מה כתיב (שיר השירים א ח) אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת בדי למיעל הכא בלא ידיעה, עד כאן לשון הזהר הקדוש שם. פרוש בא וראה מה כתוב אם לא תדעי לך היפה בנשים, (הפניה היא שהשם יתברך אומר לנשמה) אם את באת בלי ידיעה ולא הסתכלת בחכמה משרם שבאת לכאן ואינך יודעת את סודות העולם העליון, צאי לך, (כי) אין את ראיה לכנס כאן בלי ידיעה, עד כאן.

ועין מה שכתב הרמ"ק זכרוננו לברכה בספרו אור יקר שם (בפרק יז עמוד קמח) וזה לשונו: אם אנת אתיא בלא ידיעה, למי שלא למד כל עקר ולא אסתלקת בחכמתא, למי שלא למד בנעלמות. וזהו אמרו ולא ידעת ברזין וכו', שאין ידיעה שם, מי שלא טרח בעולם תחתון אין מלמדין לו בעולם עליון אלא תוספת לא עקר, עד כאן לשון הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

עוד כתב שם בהמשך דברי הזהר וזה לשונו (שיר השירים א ח) צאי לך בעקבי הצאן וזהו ידעת גו אינון עקבי הצאן, אלין אינון דבני נשא דדשין לו בעקב, וידעין רזין עילאין דמאריהון, עד כאן לשון הזהר הקדוש שם. פרוש צאי לך בעקבי הצאן ותהיי יודעת בעקבי הצאן האלו, שהם בני אדם שהאנשים דשים אותם בעקב והם יודעים הסודות העליונים של אדונם, עד כאן.

ועין מה שכתב הרמ"ק ז"ל בספרו אור יקר שם (בפרק יז עמוד קמח) וזה לשונו: אלין אינון דבני נשא דשין לון וכו', מחמת ענותנותם שאינם מתגאים. בענין רבי חגי וכו' צא הרבים בזהר (פרשת שלח דף קמח) שהיו מלאים סודות פרמון ולא היו נברים בין בני אדם. ואינם לומדים אותה להתגאות ולהנות. עד כאן לשון הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

ו) מי שגורם לאנשים שלא ילמדו חכמת הקבלה, טוב לו שלא נברא

קמו. מאן^י דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא^י יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא^י גן, ווי ליה^ל טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב^י ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים^י עניותא בעלמא וארץ^י גלותא.

[כוז] מאן דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא וכו' באמרו אין צריך ללמוד קבלה, (פסא מלך אות מ). עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: כי עקר אור ורוע לצדיק הם רזי תורה, כי אור רז אתקרי, עד כאן לשון הכסא מלך שם. והינו כי אור הוא בגימטריא כמנין ר"ז.

[כח] כאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר עין מה שכתוב בכסא מלך (אות מ) וזה לשונו: על ידי רזי תורה, היסוד הנקרא רזא מתמלא אור המזין זרע קדש, ואם יחסר יסתלק נביעו מההוא נהר שהוא יסוד זעיר אנפין.

[כט] ומההוא גן יש לומר דהכונה היא לומר כי אם יסתלק השפע מיסוד זעיר אנפין (עין מה שכתוב לעיל בדבור המתחיל כאלו הוא), ממילא יחסר השפע מהמלכות הנקראת גן, כי המלכות לית לה מגרמה כלום רק מה שהיא מקבלת מיסוד זעיר אנפין.

[ל] ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא וכו' עין מה שכתוב בכסא מלך (אות נ) וזה לשונו: אם היה עם הארץ יותר טוב לו, כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה, כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא ברוסו בשר ויין. אבל מאן דאוליף תורה שבכתב (שהוא) בשר לחמה של תורה, ושתה יין (שהיא) תורה שבעל פה, ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה. ואדרבה פוגם בלמודו וטב ליה דלא יוליף ליה, כי אחזר עלמא ליסוד שבירת הכלים, שמגביר הקלפות בשנהר והגן יבשה, דמנע הטפה רזי תורה מהם. עד כאן לשון הכסא מלך שם.

[לא] דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו. עין מה שכתוב בדברי הזהר הקדוש פרשת בראשית (דף ט"ו). ועין מה שכתב בספר באר לחי ראי, וזה לשונו: ומכאן (פאתר שם) דתקון העולם היה בכח התגלות סודות העליונים וסתרי תורה שנקרא אור, נתקן ענין התהו ובהו שהיה קדם התקון. ולזה אמר הכא שמי שאינו נותן לב להבין סודות התורה שזהו עקר תקונו של העולם, נחשב כאלו אחזר העולם לתהו ובהו וכאמור. עד כאן לשון הבאר לחי ראי שם.

[לב] וגרים עניותא. בעלמא עין מה שכתוב לעיל בסעיף קמ"ד ומה שכתוב באבן יקרה בדבור המתחיל דגרמין עניותא.

[תרגום לשון הקדש]: מי שגורם שמסתלקת קבלה וחכמה מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא יעסקו בהן, ואומרים שלא יש אלא פשט בתורה ובתלמוד, בודאי (הרי זה) כאלו הוא מסלק נביעה מאותו נהר ומאותו גן. אזי לו, טוב לו שלא נברא בעולם, ולא ילמד אותה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנחשב לו כאלו מחזיר העולם לתהו ובהו וגורם עניות בעולם וארך הגלות.

(תקונים תקון מג דף פב.)

ולג) וארך גלותא. והענין הוא כי על ידי למוד סתרי תורה, יזכר לצאת מן הגלות. וכמו שכתב ברעיא מהימנא פרשת נשא (פדף כ"ד:) וזה לשונו: דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי. עד כאן לשון הרעיא מהימנא שם. פרוש שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר הזה, שעל ידו יצאו מן הגלות ברחמים, עד כאן. ולזה אמר כאן שמי שמונע עצמו מללמוד זהר וסתרי תורה, הרי זה גורם ארך הגלות חס ושלום, ועין בכסא מלך אות ס' ובבאר לחי ראי.

כתב בכסא מלך (פאות ס') וזה לשונו: ומי שיכול לקנות לו רב שילמדוהו קבלה או חכר או מתוך הספרים ומתורשל, גורם ארך גלותא. עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: ומגדל הענש שכתב כאן וברך עו: (עריך לומר: בתקון ל' דף עג) רחמנא ליצילן ווי ליה טב ליה דלא יתברי ולא יולף וכו', ממנו יודע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה. כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות. וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחד מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: קים לון (במסכת סוטה דף כ"א) תורה מגנא ומצלא אפלו בעידנא דלא עסיק ביה, ואיך אמר טב ליה דלא יולף והיא אוריתא דבכתב ודבעל פה שהיא משנה וגמרא, שאין לה מדה טובה הימנא (כמו שכתב במסכת בבא מציעא דף ל"ג) אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום, אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כלם. וזהו שאמר וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפלו יום לשנה, תורתו בלה עושה פרות למעלה. וכל שכן אם קובע עת להשם שעה אחת כל לילה, אז מבטח לו שהוא בן העולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא, עד כאן לשון הכסא מלך שם.

והנה מה שכתוב בדברי הכסא מלך הנזכר לעיל קים לון תורה מגנא ומצלא אפלו בעידנא דלא עסיק ביה, קשה להבין. כי באמת מסקנת הגמרא במסכת סוטה (פדף כ"א) היא שתורה בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלא, בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצולי לא מצלא, עין שם. ואולי יש לומר דהכסא מלך נקט לשון זה, כי בן הוא לפי תרוץ דרב יוסף שם שתורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגנא ומצלא. אבל עקר פונתו היא לומר שתורה מגנא בין בעידנא דעסיק ביה ובין בעידנא דלא עסיק בה, שהוא אליפא דכלי עלמא אפלו לפי מסקנת הגמרא שם.

ז) גדל המדרגה של בעלי קבלה

קמו. בנין^ל מסטרא דבן י"ה, אליו^ל מארי קבלה. עליהו^ל אתמר (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים, ומארי קבלה^ל אינו מארי תלמוד.

[לד] בנין מסטרא דבן י"ה, אליו מארי קבלה. יש לומר דהכונה היא לומר שבעלי קבלה, הם בחינת בנים (ולא עבדים). דהינו שהם בנים של אבא ואמא שהם בחינת י"ה שם של שם הוי"ה (י) הוא בחינת אבא, ואות ה' ראשונה היא בחינת אמא). וזהו מרמז בתבת בינה (שהיא אמא), ודהינו כי (עין באור החמה בשם הרמ"ק זכרנו לברכה) בינ"ה היא אותיות ב"ן י"ה.

[לה] מארי קבלה עליהו אתמר לא תקח האם על הבנים עין מה שכתוב בספר אור החמה בשם הרמ"ק זכרנו לברכה (פתחלת העין שם) וזה לשונו: בנים יש להם כח לפרחא בתר אמהון מסטרא דכסא דתמן מקננא אמא עלאה, ואלו הם מארי תלמוד. ואם הם מארי קבלה, הם מסטרא דאצילות, בנים אמתיים, שהם יש להם כנפים לפרח בתר אמהון אפלו בגלות עד כאן לשון (האור החמה בשם) הרמ"ק זכרנו לברכה שם, ועין מה שכתוב לקמן בדבור המתחיל עליהו אתמר.

[לו] עליהו אתמר לא תקח האם על הבנים עין מה שכתוב לעיל בדבור המתחיל אילין מארי קבלה. ועין מה שכתוב בדברי התקונים בהקדמה (פדף א) וז"ל על מארי קבלה אתמר (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים, עד כאן לשון התקונים שם. ועין שם מה שכתוב בכסא מלך (פאות ה) וזה לשונו: על מארי קבלה שהם בנים, אמר לא תקח האם מעל הבנים, אלא תמיד פורחין עמה ודבוקים בה.

עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: בנים מארי קבלה, הינו התלמידים המתחילים ללמוד קבלה, אחר שכרסם מלא מהתלמוד ומתחילים בקבלה נקראים בנים. אבל המעמיקים ביחודים הם באצילות. והרב (האר"י) בשער המצוות פרשת ואתחנן דף ל"ה. אמר תלמוד בבליא, כי מעט קבלה שיש שם אינו עולה בשם, ועקרה תלמוד.

ובאחרי מות בזהר הקדוש (דף סו:) אמר רע"א מהימנא: אילין מארי מתניתין מארי חכמתא עלאה מארי קבלה מארי רזי תורה וכו'. הרי הזכיר מארי רזי תורה למעלה ממארי קבלה, כי רזי תורה והיחודים הם באצילות, ומארי קבלה ותלמוד בבליא, עד כאן לשון הכסא מלך שם.

[לז] ומארי קבלה אינו מארי תלמוד. עין מה שכתוב לעיל (בדבור המתחיל עליהו אתמר) בשם הכסא מלך. ועין מה שכתוב בספר אור החמה בשם הרמ"ק זכרנו לברכה (פדף אחר) וזה לשונו: ג' חלקים באדם נפש רוח נשמה, שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד. ותלמוד וקבלה הכול אחד, כי המשנה תפרש על ב' דרכים על דרך הפשט ועל דרך הסוד, עד כאן לשון (האור החמה בשם) הרמ"ק זכרנו לברכה שם.

[תרגום ללשון הקדש]: בָּנִים (הם) מֵצֵד בֶּן יִ"ה. אֱלוֹ (הם) בְּעָלֵי קִבְלָה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר "לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים", וּבְעָלֵי קִבְלָה הֵם בְּעָלֵי תִלְמוּד.

(רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רנג סוף עמוד ב')

ח) מֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם הָיָה מְעוֹרֵר לְרִשְׁבִּי עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם וְתִלְמִידָיו הַקְדוּשִׁים בְּסוּדוֹת עָלֵינוּ

קמח. אָנָּה לֹא אֶתְעַרְנָא בְּכוּ, אֶלָּא בְּרִזִּין עֲלֵינוּ דְּעֲלָמָא דְּאֶתִּי.

[תרגום ללשון הקדש]: אֲנִי לֹא עוֹרְרֵתִי אֶתְכֶם אֶלָּא בְּסוּדוֹת עָלֵינוּ שֶׁל עוֹלָם הַבָּא.

(רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רמד:)

ט) בְּזָכוֹת לְמוֹד סֵפֶר הַזִּהָר יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים

קמט. בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מֵאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ הָאִי סֵפֶר הַזִּהָר, יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי.

[לח] אָנָּה לֹא אֶתְעַרְנָא בְּכוּ וְכו'. כִּךְ אֶמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא (דְּהִינוּ נִשְׁמַת מֹשֶׁה רַבִּינוּ אֶמַר כִּךְ) לְרִשְׁבִּי עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם וְלִכְל הַחֲבָרְיָא הַקְדוּשָׁה, עֵין שֵׁם בְּדַבְרֵי הַרְעִיָּא מְהִימְנָא בְּתַחֲלִית הָעֲנִין (דף רמג).

אָמְנָם אֱלוֹ שְׁהֶם מִסְטָרָא דְּחַיִּי, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (דְּנִיָּאֵל יב ג) וְהַמְשִׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הָרִקִּיעַ, דְּהִינוּ מִסְטָרָא דְּאֶצִּילוֹת, וְלֹא יִכְבַּד עֲלֵיהֶם נִסְיוֹן הַגְּלוּת בְּאֶחָרִית הַיָּמִים. וְזֶהוּ שְׁאֵמַר וְיִפְקוּן בֵּיהּ בְּגִלוּתָא בְּרַחֲמִי, (דְּהִינוּ) לְיִשְׂרָאֵל כָּלָם, וְכֵן אֱלוֹ אֵין צָרִיךְ לָהֶם נִסְיוֹן. וְאַחֲרֵי הַגְּאֻלָּה יִתְגַּלֶּה סוּדוֹ הַנִּעְלָם לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם וְכו', עַד כָּאֵין לְשׁוֹן (הָאוֹר הַחֲמִידָה בְּשֵׁם) הָרַמְ"ק זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָּה שֵׁם.

[לט] לֹא אֶתְעַרְנָא בְּכוּ אֶלָּא בְּרִזִּין וְכו'. רַעֲיָא מְהִימְנָא עוֹרֵר אוֹתָם לְהַתְעַלּוֹת לְעוֹלָם הַבָּא עַל יְדֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁאֵמַר (הַסֵּלֶם).

[מ] בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מֵאִילָנָא דְּחַיִּי וְכו'. עֵין שֵׁם בְּדַבְרֵי הַרְעִיָּא מְהִימְנָא מֵהַ שְׁכָתוֹב בְּתַחֲלִית הָעֲנִין. וְעֵין שֵׁם מֵהַ שְׁכָתוֹב בְּאוֹר הַחֲמִידָה בְּשֵׁם הָרַמְ"ק זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָּה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהָעֲנִין כִּי מִסְטָרָא דְּאֶצִּילוֹת הַתּוֹרָה מִתְבָּאֶרֶת מִצֵּד הַסְפִּירוֹת הַנֶּאֱצָלוֹת, וְכָל עֲנִינֵי הַתּוֹרָה מִצֵּד הַנִּשְׁמוֹת פְּרוּשִׁים בְּסוּד פְּרוּשׁ הַזִּהָר. וְכֹאשֶׁר יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה שְׁיִתְפַּטְּלוּ הַקְּלָפוֹת וְיִתְבָּרְרוּ יִשְׂרָאֵל וְיִהְיוּ כָלָם בְּסוּד הַטוֹב. אוֹתָם שְׁקִשְׁטוּ עֲצָמָם בְּסוּד מַעֲשִׂים טוֹבִים וְנִתְעַסְקוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבְתַפְלָתָם עַל דֶּרֶךְ הַסוּד בְּטִהְרָה וּבְנִקְיוֹת, אֱלוֹ כְּלִי סִפְק בָּהֶם מִתְנוּצֵץ סוּד עַץ הַחַיִּים מִצֵּד הַנִּשְׁמָה דְּאֶצִּילוֹת. וְאֱלוֹ אֵינָם צָרִיכִים לְנִסְיוֹן בְּעַת הַגְּאֻלָּה, מִפְּנֵי שְׁהַנִּסְיוֹן הוּא

[תרגום ללשון הקדש]: משום שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר הזה, על ידו יצאו מן הגלות ברחמים.
(רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד:)

י) קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות

קנ. אמר לון^מ רבי שמעון לית^מ רעותא דקודשא בריך הוא בדא דיתגלי כל כך לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיחא, אפלו^מ רביי דעלמא זמינין לאשכחא^מ טמירין דחכמתא ולמנדע^מ ביה^מ קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא.

לאותם שהם בסוד הפשט מסטרא דעץ הדעת וכו', שנשמתם מבריות יצירה ששם (תהלים יב ט) סביב רשעים יתהלכו.

[מא] דעתידין ישראל למטעם וכו'. ולא ערב רב, (דמשק אליעזר).

[מב] למטעם מאילנא דחיי וכו'. בסוד (מה שכתוב במש' ברכות דף יז.) עולמך תראה בחיך, חיות אורות רוחניים של עולם עליון, (דמשק אליעזר).

[מג] יפקין ביה מן גלותא ברחמי. בזכות אלו ישראל העוסקים בדברי הזהר, יצאו כל ישראל מן גלות המד הזה, (דמשק אליעזר).

[מד] אמר לון רבי שמעון. רצה לומר לרבי יהודה ולרבי יוסי, עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין (דף קטו).

[מה] לית רעותא דקודשא בריך הוא בדא דיתגלי וכו'. רצה לומר שהקדוש ברוך הוא אינו רוצה שיתגלה זמן הגאולה, עין שם בדברי הזהר לעיל.

[מו] אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין וכו'. פרוש אפלו נערים קטנים שבעולם, ימצאו טמירין, נסתרות של חכמה מסודות התורה, כי אז יתמלא הארץ דעה, (אדרת אליהו).

[מז] לאשכחא טמירין. ימצאו אוצרות ספרים חשובים מסודות התורה, (דרך אמת אות ה').

[מח] ולמנדע ביה פרוש ולידע באותה החכמה, (אדרת אליהו).

[מט] ביה קצין וחושבנין. פרוש למנדע קצין דגאולה וחושבנין של ימי הגלות, שיתגלה אפלו לנערים (נצוצי אורות אות ג') בשם הר"ש בחגל"ו.

[נ] ובההוא זמנא אתגליא לכלא. רצה לומר, קרוב לימות המשיח יתגלה סודות התורה לכל, כי זה קאי על מה שכתוב לעיל וכד יהא קריב ליומי משיחא וכו'. ועין מה שכתב מורינו הרב אברהם אזולאי וכו' יגן עלינו בהקדמתו לספר אור החמה (פדף הראשון טור ג') וזה לשונו: ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' (אלפים) ר"ג, ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והתורה הגולה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר.

[תרגום ללשון הקדש]: אמר להם רבי שמעון: אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כף. וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחסבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל.
(זהר הקדוש פרשת ויגא דף קיח.)

מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים

עוד כתב שם וזה לשונו: ומשנת ה' (אלפים) ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים. עוד כתב שם וזה לשונו: ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתירשלו, ומי שחננו האל ויגע ומצא והשתדל וזכה להשיג חלק החכמה המשג בעולם הזה, וזה לטעם בעולם הזה קצת מתענג העולם הבא.

- פָּרָק כֹּז -

**(א) רַבִּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֱמוּנוֹת: רַק עַל פִּי חֲכָמַת הַקְּבִלָּה
תִּנְשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת עוֹלָמִים**

וּכְבֹּר כְּתֵב הָרַב רַבִּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֱמוּנוֹת כִּי רַק עַל פִּי
חֲכָמַת הַקְּבִלָּה תִּנְשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת עוֹלָמִים, כִּי רַק הוּא
חֲכָמַת אֱלֹקִית הַמְּסוּרָה לַחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל מִיָּמֵי קֶדֶם וְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת,
וְעַל יָדָהּ יִגְלֶה כְּבוֹד אֱלֹקִים וּכְבוֹד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

(סֵפֶר סִגְלַת יִשְׂרָאֵל לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שִׁבְתִּי לִיפְשִׁיץ - מַעֲרַכַת ז' אוֹת ה')

(ב) אִי אִפְשָׁר אֲלֵא בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַנִּסְתָּרָה

אִי אִפְשָׁר אֲלֵא בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַנִּסְתָּרָה וְהַהֲתַמָּדָה בְּכֹנֶה
הָרְאוּיָה בְּמַעֲשֵׂה הַמַּצּוֹה וְהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה, וְאִזּוּ וְדַאִי יִתְיַחַד קוֹדֶשׁ
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיהָ, וְיִשְׁלִים עֲבוֹדָתוֹ... וְאִם כֵּן אֵין רְאוּיָה לְהַתְּרִשֵּׁל
שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִהַשְׁגַּת מַצּוֹה זֹה עַל מַתְּכָנֶתָהּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כְּפִי כָחוֹ, וְהִנֵּה תַחֲלַת הַיָּדִיעָה בְּכֻלָּל הַמַּצִּיאִיוֹת הָאֵלֶּה, וְאַחֲרֵי כֵן כְּפִי
גָדֵל הַדַּעַת וְהַיָּדִיעָה, כֵּן יִגְדִּיל קִיּוֹם מַצּוֹה זֹה.

(הַרְמ"ק רַבֵּינוּ מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירוֹ, אוֹר נְעֻרָב)

**(ג) הָעוֹסְקִים בְּחֵלֶק חֲכָמָה זֶה וְלִוְמָדִים אוֹתָהּ לְשִׁמָּה לְהַכְנִס
בְּסוּדוֹתֶיהָ לְדַעַת אֶת קוֹנָם, הִיא הָעֲבוֹדָה הָרְצוּיָה לַפָּנִי
בּוֹרָא כָּל**

בְּמַתְקָרְבִים רְאִינוּ ג' כְּתוּבֹת: מֵהֶם טוֹעוֹת, מֵהֶם חוֹטָאוֹת, מֵהֶם
רְצוּיוֹת, וְהַכֶּת הָרְצוּיָה הֵם אוֹתָם הָאוֹחֲזִים לָהֶם דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
חֵלֶק בְּמִקְרָא וְחֵלֶק בְּגִמְרָא וְהוֹרְאוֹתֶיהָ, שֶׁהֵם אֲצֻלָּנוּ כְּמִשְׁנָה, וְחֵלֶק
בְּחֲכָמָה זֶה, וְלִוְמָדִים אוֹתָהּ לְשִׁמָּה לְהַכְנִס בְּסוּדוֹתֶיהָ לְדַעַת אֶת קוֹנָם
לְהַשִּׁיג הַמַּעֲלָה הַנִּפְלְאוֹת בְּהַשְׁגָּה הָאֱמֵתִית בִּידִיעַת הַתּוֹרָה,

וּלְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי קוֹנֵם לִיחַד בְּמִצְוֹתָיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ,
וְהִיא הָעֲבוּדָה הַרְצוּיָה לִפְנֵי בּוֹרֵא כָל.

(הרמ"ק רבינו משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, קנ"ו - קנ"ז)

(ד) לִהְיוֹת רְאוּי לִפְנֵס אֶל הַהִיכָל הַזֶּה, רְאוּי רֵאשׁוֹנָה לְהַפְשִׁיט מַעְלָיו קְלַפַּת הַגָּאוּה הַגְּסָה הַמוֹנֵעַת אוֹתוֹ מִלְהַשִּׁיג הָאֱמֶת

בְּהִכָּנֵת עֲצָמוֹ לִהְיוֹת רְאוּי לִפְנֵס אֶל הַהִיכָל הַזֶּה, הֵן אֱמֶת, אֵין
רְאוּי לְכָל הַבָּא לְמַלֵּא אֶת יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשֵׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ
יָבוֹא וְיִלְבֹּשׁ חֹס וְשָׁלוֹם, אֲלֵא רְאוּי רֵאשׁוֹנָה לְהַפְשִׁיט מַעְלָיו קְלַפַּת
הַגָּאוּה הַגְּסָה הַמוֹנֵעַת אוֹתוֹ מִלְהַשִּׁיג הָאֱמֶת, וַיִּכְּוֹן לִבּוֹ לְשִׁמּוֹם כְּדִי
שֶׁלֹא יִכָּשֵׁל וְלֹא יִמָּנֶה חֲלָקוֹ מִהִכָּת הַחוּטָאִת.

(ה) (אָמַר הַמַּעֲתִיק: מִכָּאֵן רוֹאִים שְׁמִי שֶׁלֹא רוּצָה לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֶּה וּבְחֻכְמַת הָאֱמֶת, זֶה בָּא מִחֻמַּת הַגָּאוּה שֶׁלּוֹ שְׁמוֹנֵעַת אוֹתוֹ)

(הרמ"ק רבינו משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, קנ"ח)

(ו) תִּלְמוּד סֵפֶר הַזֶּה רַק לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

לְלַמֵּד קִבְּלָה יָדַעְתִּי כִּי אֵתָּה בַּעֲצָמָךְ לֹא תִרְצֶה לְלַמֵּד בְּלַעֲדֵי
אֵיזָה גְדוֹל מִמֶּךָ. וְלֹא תִמָּצֵא זֶה. רַק תִּלְמֹד סֵפֶר הַזֶּה. אֲבָל לִפְנֵי
כָּל לְמוּד תִּישָׁב אֶת עֲצָמָךְ שֶׁלֹא יִהְיֶה מִצּוֹת אֲנָשִׁים מְלַמְּדָה, רַק
לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְלֹא כָּל הָעֵתִים שְׁווֹת: פְּעָמִים שְׁתּוּכָל לְלַמֵּד
בְּחֶשֶׁק גְּדוֹל לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם תִּזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּמַחֲשָׁבָה זָכָה,
וְלַפְעָמִים בְּמַחֲשָׁבָה קִטְנָה, אֲבָל הַכֹּל בְּמַחֲשָׁבָה לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

(הרב משלם פייבוש מזבאריז, ישר דברי אמת, עמוד כ"ה)

(ז) חוּבָה לְלַמֵּד חֻכְמַת הָאֱמֶת בְּלִי שׁוֹם סֵפֶק

הַהִשְׁגָּחָה, כְּבָר אֲמַרְנוּ שֶׁהִיא מֵה שְׁבִין הַבוֹרֵא לְבְרוּאֵינוּ, וְהִרִי
מִקוּמָה הוּא הָעֵינן בְּאַלּוּקוּתוֹ. נַעֲשֶׂה הֶקֶשׁ עֲתָה: הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִצְוָה אוֹתָנוּ שְׁנִדַּע הַשְׁגָּחָתוֹ, וְהִרִי אָנוּ רוּצִים לְלַמֵּד מֵה שְׁיֻדִּיעָנוּ

השגחה זאת. ומה שיוֹדִיעֵנוּ הַשְׁגָּחָה זאת אֵינוֹ אֶלָּא חֲכָמַת הָאֱמֶת,
שֶׁהִיא הָעֵינִן בְּאֻלּוּקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. **אִם כֵּן הָרִי אָנוּ רוֹאִים בְּלֹא
סֶפֶק חוֹבָה לְלַמֵּד חֲכָמַת הָאֱמֶת.**

(רבינו הקדוש משה חיים לוצאטו הרמח"ל זכותו יגן עלינו, שְׁעָרֵי רַמְח"ל, מאמר הוכוח,
עמוד פ')

ח) אֵין יוֹתֵר חֲשִׁיבוֹת מְדַרְיֶשֶׁת סִתְרֵי תוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁהֵם נוֹגְעִים בְּאֻלּוּקוֹת

אֵין סֶפֶק שֶׁמִּכָּל דְּרוּשֵׁי הָעוֹלָם אֵין חֲשׁוֹב מְדַרְיֶשֶׁת סִתְרֵי תוֹרָה
מִפְּנֵי שֶׁהֵם נוֹגְעִים בְּאֻלּוּהוֹת, כִּי מְצִיאוֹת כָּל מָה שֶׁנִּתֵּן תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל
הַפְּנִיָּה לְדַעַת הָאֱלוֹהִים וּלְעִבְדוֹ.

(הרמ"ק רבינו משה קורדובירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, ה')

ט) חֲכָמַת הָאֱמֶת הִיא רַק לְהָאִיר עַל מָה שֶׁחֲבֹוּ בְּתוֹכּוֹ שֶׁל אָדָם

אֵינֵנוּ מְחַדְּשִׁים דָּבָר. עֲבוֹדַתְנוּ הִיא רַק לְהָאִיר עַל מָה שֶׁחֲבֹוּ
בְּתוֹכּוֹ שֶׁל אָדָם.

(רבינו מנחם מִנְדֵּל מְקוֹצֵק זְכוּתוֹ יגן עֲלֵינוּ אֲמֵן)

**י) יֵשׁ סִגְלָה נִפְלְאָה לְאֵין עֶרוֹךְ לְעוֹסְקִים בְּחֲכָמַת הַקְּבָלָה,
שֶׁאֵפְלוּ כְּשֶׁאֵינָם מְבִינִים מָה שְׁלּוּמִדִּים, מְעוֹרְרִים עֲלֵיהֶם
אֶת הָאוֹרוֹת הַמְּקִיפִים אֶת נִשְׁמָתָם – כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל
מִבְּטָח בְּסוּפּוֹ, שִׁישִׁיג כָּל הַהֲשָׁגוֹת הַנִּפְלְאוֹת**

אֲמֵנָם יֵשׁ בְּזֶה דָּבָר גָּדוֹל וְרָאוּי לְפֶרֶסְמוֹ, כִּי יֵשׁ סִגְלָה נִפְלְאָה
לְאֵין עֶרוֹךְ, לְעוֹסְקִים בְּחֲכָמַת הַקְּבָלָה, שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁאֵינָם מְבִינִים
מָה שְׁלּוּמִדִּים, אֶלָּא מִתּוֹךְ הַחֲשֶׁק וְהַרְצוֹן הַחֹזֵק, לְהִבִּין מָה
שְׁלּוּמִדִּים, מְעוֹרְרִים עֲלֵיהֶם אֶת הָאוֹרוֹת הַמְּקִיפִים אֶת
נִשְׁמָתָם. פְּרוּשׁ, כִּי כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל מִבְּטָח בְּסוּפּוֹ, שִׁישִׁיג כָּל
הַהֲשָׁגוֹת הַנִּפְלְאוֹת, אֲשֶׁר חָשַׁב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּמַחְשַׁבַת הַבְּרִיאָה
לְהֵנּוֹת לְכָל נִבְרָא. אֶלָּא מִי שֶׁלֹּא זָכָה בְּגִלְגּוֹל זֶה, יִזְכֶּה בְּגִלְגּוֹל ב' וְכו',
עַד שִׁיזְכֶּה לְהִשְׁלִים מַחְשַׁבַת הַבוֹרָא שֶׁחָשַׁב עָלָיו.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשכנזי זכר צדיק לברכה, הקדמה לתלמוד עשר ספירות, אות קנ"ה)

יֵאָמֵר אֹתָם שְׁעֲמְדוּ עַל סוּד הַשֵּׁם וְהַעֲמִיקוּ בְּדַבְרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְסִתְּרֵי סוּדוֹתָיו, וְהַפִּירוּ וַיֵּדְעוּ אֶת אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם בִּידְעָה וְלֹא הִחְלִיפוּ לְזוּלָתוֹ, וְלֹא עֲבָדוּ בְּאוֹתָם הַסְּתוּמִּים עֵינֵי הַשֹּׁכֵל, אֱלֹהֵי הַמְּבַחֲרִים

הנה מיני העבודה תתחלק לשלשה חלקים, האחד העובד סתם שאינו נותן לב לדעת, אינו שומר כל מצוות התורה ומצוה, ואינו יודע שום בחינה באלהות אלא מכיר שיש אלוה נתן תורה לישראל וצוה שיעבדוהו, ומכלל אלו כשרי עם העובדים לתמם.

והשנית הם הפילוסופים שחשבו עמדו על עקר האלהות והשיגוהו והגשימוהו וכיוצא, ואלו המחליפים הם קרובים לעבד זולתו, אלא שלבם נכון לאמת ומעשיהם רצויים וכוונתם בלתי רצויה.

והשלישית הם אותם שעמדו על סוד השם והעמיקו בדברי רבי שמעון וסיתרי סודותיו, והפירו וידעו את אלהי אביהם בידיעה ולא החליפו לזולתו, ולא עבדו פאותם הסתומים עיני השכל.

והנה אלו השלישים הם המבחרים עד שאלו הם שפנו להצדיק מעשיהם על פונת בריאתם שלא נברא אדם אלא לשני ענינים אלו, הא' לעבד הב' להפיר, ואלו היודעים עמדו על שניהם עבדו והפירו, ועל שניהם אמר דוד המלך והזהיר "דע את אלהי אביך ועבדהו", היודע עובד בשלמות, והבלתי יודע עובד, אבל לא בשלמות לכך הקדים ואמר דע.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, ה')

יב) אין חשש בכתיבת חכמת האמת, אדרבה הוא כמו תבת נח שאוסף ושואב אותו אליו בשער להשם

החבור הזה לא יעדר ולא יעלם אלא יתחבר ויכתב ויסדר, כי אין חשש בכתיבתו משום דלא ימנע הפא לעסק בו הוא צדיק או רשע, אם הוא צדיק, אדרבה, החבור הזה הוא כמו תבת נח שאוסף ושואב אותו אליו בשער להשם שאוסף הצדיקים אל תוך ההיכל פנימה.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, י"א)

יג) כאשר יבוא האדם ללמד בתורה צריך שיהיה פונתו שהוא לומד הענין שהוא במה שהם דברים אלקיים, שנעלם ממנו עצם פנימיותם, ובדבר הזה ייטב הבל התורה היוצא מפיו לפני הקדוש ברוך הוא

והלומד בתורה לדעת כמי שלומד בספר הזכרונות, זה נדאי לא יועיל בלמוד ולא יגיעהו ממנו תועלת, והלואי שלא יפסיד, אבל כאשר יבוא האדם ללמד בתורה צריך שיהיה פונתו שהוא לומד הענין שהוא במה שהם דברים אלהיים שנעלם ממנו עצם פנימיותם, ובדבר הזה ייטב הבל התורה היוצא מפיו לפני הקדוש ברוך הוא.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, נ"ט)

יד) מי שלא למד דרך הסוד כלל, יזכה אל מדרגת עבד שלם, ולעולם לא יוכל לזכות אל מדרגת בן

והענין, כי מי שלא למד דרך הסוד כלל וישלם בעבודה תכלית השלמות, יזכה אל מדרגת עבד שלם, ולעולם לא יוכל לזכות אל מדרגת בן, והטעם, שהוא לומד על מנת לקבל פרס.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, קמ"ט)

טו) העוסק בחכמת האמת בשבועות רואה סימן יפה בלמודו.

(רבינו חיים פאלאג'י זכותו יגן עלינו אמן, מועד לכל חי סימן ח' אות י"ב)

טז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משפיל, וכל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם

מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משפיל. מי שיש בידיו מקרא מאות ה' אחרונה שבשם נשלח לו מלאך לשמרו, ואם יש בידו משנה ותלמוד עם המקרא נזקקין לו ב' אותיות אחרונות ו"ה משם הוי"ה לשלח לו ב' מלאכים לשמרו, ואם יש בידו מקרא, משנה, תלמוד, אגדה, וסתרי תורה וספר יצירה, ואינו שלם בחכמת הקבלה, נקרא חכם ונבון, ואינו נקרא משפיל. וכל השם המיוחד רבו ככלו זקוק לשמרו, ומי שהוא שלם בכל הדברים הנזכרים, כל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם.

(חסד לאברהם לרבינו אברהם אזולאי זכותו יגן עלינו אמן, עין הקורא נהר י"ג)

יז) דוקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמוד ומחו ולבו אטומים ולא יכול לכוון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הזהר

עקר גדול להתגבר מאד בכח ללמוד דוקא בעת הזאת, שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמוד רק החמר מקררו בעצלות ובכבדות וכו', אפלו שמחו ולבו אטומים ולא יכול לכוון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הגמרא, משניות, מדרש וזהר.

(מנחת ע'ני אות כ"ה)

יח) כל אדם מישראל מחיב בהחלט ללמוד חכמת הקבלה – ואם לא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה

הנה נודע מפי סופרים ופי ספרים אשר למוד חכמת הקבלה הוא מחיב בהחלט לכל אדם מישראל, ולו למד אדם כל התורה כלה, ובקי בש"ס ופוסקים בעל פה, גם ממלא במדות ובמעשים טובים יותר מכל בני דורו ולא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב

להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה כדי ללמד רזי תורה וחכמת האמת, שזהו מובא בכמה מקומות במדרשי חכמינו זכרונם לברכה. והוא חיוב גמור בהחלט על כל אדם מישראל, ללמד ולהבין רזין דאוריתא וכל דרכי השפעותיו יתברך לתחתונים, שהם עקר חכמת האמת ושכר הנשמות לעתיד לבוא.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, הקדמה לספר פי חכם)

(יט) חכמי הגויים כלם אינם יודעים ביצירה מה שיודע קטן שבישראל

אין חכמי הגויים, שכלם אינם יודעים ביצירה מה שיודע קטן שבישראל. ותועלת שאר החכמות להיות סלם לחכמת ידיעת הבורא.

(רבינו משה בן נחמן, הרמב"ן, כתבי רמב"ן, מאמר תורת ה' תמימה, עמוד קנ"ה)

(כ) חייבים לדעת אותה כי מצוה היא עלינו

חייבים לדעת אותה, כי מצוה היא עלינו: "וידעת היום והשבת אל לבבך, כי השם הוא האלקים". הרי שחייבים אנחנו לידע בידיעה ולא באמונה בלבד, אלא בדברים המתישבים על הלב.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, ספר מלחמות משה, כללים, עמוד שמ"ט)

(כא) כל חכמת הקבלה היא רק לדעת הנהגתו של הרצון העליון

כל חכמת הקבלה היא רק לדעת הנהגתו של הרצון העליון, על מה ברא כל הבריות האלה? ומה הוא רוצה בהם? ומה יהיה סוף כל סיבובי העולם? ואיך מתפרשים כל הגלגולים האלה אשר לעולם, שהם כל כך זרים, כי כבר שער הרצון העליון בעצמו סיבוב הנהגה זאת הגומרת בשלמות גמור. ואלה השעורים הם מה שאנו מפרשים בסוד הספירות והעולמות.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, דעת תבונות עמוד 21)

**(כב) הפתאים היתושים נמנעים מיראתם מלהתעסק
בחכמת האמת, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה
בהם חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת, ואומרים
שאינ בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד, ואין ספק כי
לא יהיה להם חלק בעולם הבא**

ומה יעשו הפתאים היתושים אשר בזמננו זה, בהיותם
חכמים שמחים בחלקם וששים בעבודתם, ואינם יודעים כי
מיראתם לכנס בה הם נמנעים מלהתעסק בה פנזפר, ועל פן גבעות
אלו נתקלקלו, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה בהם
חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת, ואומרים שאין
בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד, ואין ספק כי לא יהיה
להם חלק בעולם הבא, ועליהם נאמר "הנה עבדי יאכלו ואתם
תרעבו".

(רבינו חיים ויטאל, כתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו
יגן עלינו אמן, י"א - י"ב)

**(כג) מי שפבד וקשה בענין העיון בתלמוד, מוטב לו
שיניח את ידו ממנו, ויעסק בחכמת האמת**

התלמידי חכמים העוסקים בתורה לשמה ולא לשמו לעשות לו
שם, צריך שיעסק בתחלה בחכמת המקרא והמשנה והתלמוד כפי
מה שיוכל שכלו לסבל, ואחר כל יעסק לדעת את קונו בחכמת
האמת, וכמו שצוה דוד המלך עליו השלום את שלמה בנו "דע את
אלק"י אביר ועבדהו", ואם האיש הזה יהיה פבד וקשה בענין העיון
בתלמוד, מוטב לו שיניח את ידו ממנו אחר שבחן מזלו בחכמה
זאת ויעסק בחכמת האמת, וזהו שאמרו: כל תלמיד חכם שאינו
רואה סימן יפה בתלמוד בחמשת שנים שוב אינו רואה.

(רבינו חיים ויטאל, הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן, על שער
ההקדמות דף ב')

**(כד) הסכלים המתחכמים הפוערים פיהם נגד העוסקים
בחכמת הקבלה, אוי להם ולרע מזלם על סכלותם**

והוללותם, כי לא ירויחו מזה, רק שהם מניאים את עם השם מעלות להר קדשו

ומכאן תשובה לסכלים המתחכמים, וחכמת מה להם, הפוערים פיהם נגד העוסקים בחכמת הקבלה, האומרים עליהם, כי קול דברים הם שומעים, ותמונה אינם רואים, **אוי להם ולרע מזלם על סכלותם והוללותם, כי לא ירויחו מזה, רק שהם מניאים את עם השם מעלות להר קדשו**, שהרי גם מלאכי מעלה יגעים ואינם משיגים עצם הכבוד, ומרב תשוקתם מתאמצים לעלות לפני ממוחצתם, והנם שואגים על דרך אמרו, באהבתה תשגה תמיד ולא לשגגה יחשב להם.

אף שוכני בתי חמר, אשר בעפר יסודם, לא יחשב להם תשוקתם לשגגה, רק לשבח וגדלה וכבוד, **כי התועה בדרך וכוונתו לבקש את בית המלך, והוא מחזר חלילה, לדעת איזה הדרך ישכון, לצדקה תחשב לו, ופרס מאת המלך יקבל על טרחו. וזהו האמת, ומה שאין בו ספק.**

(ספר פתם פז לרבינו שמעון בן לביא זכותו יגן עלינו אמן, מחבר שיר בר יוחאי, טוב ורע הנכלל באדם)

כה) הדוברים עתק על העוסקים בספרי הקבלה בגאון ובזו, עתידין לתן את הדין, כי תאלמנה שפתיהם בזה ובבא, כי יסכר פי דוברי שקר, ודי להם סכלותם לענש נפשם

והדוברים עתק על העוסקים בספרי הקבלה בגאון ובזו, עתידין לתן את הדין, כי תאלמנה שפתיהם בזה ובבא, כי יסכר פי דוברי שקר המתהללים באילנים מעשה ידי אדם, במופתים המרגשים, כפי הנגלה לסנורי עיניהם, ואת פעל השם הרוחני לא יביטו, כי הוא נשמה למרגש, ודי להם סכלותם לענש נפשם.

(ספר פתם פז לרבינו שמעון בן לביא זכותו יגן עלינו אמן, מחבר שיר בר יוחאי, טוב ורע הנכלל באדם)

(כו) מי שהיה יכול להשיג סודות התורה ולא השתדל להשיגו, נדון בדינין קשין

כל אחד מה שמלמדין אותו בבטן אמו כן יש יכלת בידו להשיג. ומי שהיה יכול להשיג סודות התורה והוא לא ישתדל להשיגו, נדון בדינין קשין.

(הגאון רבי אליהו מוילנה, הגר"א, אבן שלמה חלק כ"ד)

(כז) אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאור הזהר הקדוש – מי שלא ראה אור ספר הזהר לא ראה אור מימיו

"ויצַר יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם", ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עינין דלא מסתכלין ברזי דאורייתא ולא ידעין. דודאי חית השדה ועוף השמים אנון עמי הארץ. ואפילו באלין דאנון נפש חיה לא אשתכח עזר בהון (בגלותא) לשכינתא בגלותא ולא למשה דאיהו עמה. עד כאן לשון הזהר.

אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאורו לילך ולהגות באמרי נעם מזיו זהר עליון אור הקדוש, חכו ממתקים וכלו מחמדים, מים שאין להם סוף וקץ להבין ולהשפיל במעשה בראשית ובמעשה המרכבה, ואיך להיות מרכבה להתיחד ולהשיב נפש אל המקור מחצבה ושרשה. וזאת נחלט ונשרש בנפשי, אשר מי שלא ראה אור ספר הזהר לא ראה אור מימיו.

(רבינו צבי הירש מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן, עטרת צבי, פרשת בהעלתך)

(כח) על ידי סודות התורה שקורא האדם עושה תקון גדול לשכינתא בגלותא

בספר אור ישראל פרש דהכי קאמר ואין עליהם תרעמת שלא למדו הסוד. דאינון נפש חיה, הם התלמידי חכמים הלומדים הפשט ומניחים הסוד, עליהם היא התרעמת, לפי דלא אשתכח עזר בהון בגלותא לשכינתא, לפי שעל ידי סודות התורה שקורא האדם עושה תקון גדול לשכינתא בגלותא.

(הרב שלום בן משה בונגלו, מקדש מלך חלק א' כ"ח)

**(כט) לא יתפלל עד שילמד בזהר הקדוש הן רב הן מעט
קדם התפלה יקבע עצמו ללמד משניות, גמרא, זהר. ולא
יתפלל עד שילמד בזהר הקדוש הן רב הן מעט.**

(שלחן הטהור סימן צ"ג אות ב')

**(ל) צריך לזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא
שמע מאדם שראוי לסמוך עליו**

צריך שיהיה עמל בתורה פרד"ס שנאמר "או יחזק במעוזי".
ואל יחשב שיגלו לו רזי התורה בהיותו ריק, כדכתיב יִהְיֶה חֻקְמָתָא
לְחַכְמִין וְצָרִיךְ לָזַהֵר שֶׁלֹּא יוֹצִיא בִּשְׁפָתָיו בְּחֻכְמָה זו מה שלא שמע
מאדם שראוי לסמוך עליו, וכאזהרת הרשב"י וחבריו.

(תנאים ללמוד הקבלה מרבי חיים ויטאל אות י')

**(לא) לפעמים ילמד באימה במעט איזה כתבים מהאר"י
זכרונו צדיק לברכה לחיי העולם הבא**

ויעסק באימה וביראה באיזה ספרי מוסר בכל יום בראשית
חכמה ושל"ה וחובת הלבבות, ולפעמים ילמד באימה במעט
איזה כתבים מהאר"י זכרונו צדיק לברכה לחיי עולם הבא, וכל
זה באימה וביראה ופחד השם. בדורות הראשונים היה
נשמותיהם נשמות קדושות והיו נשמרים מנעוריהם מכל חטא
ועוון, והיו נשמותיהם ראויים ומסגלים ללמד חכמה זאת, אבל
עתה, בעוונותינו הרבים, שיש לנו גוף עכור וחמר עב, צריך האדם
לזכר ולכבס עצמו מכל חטא ולזכר נשמתו. ויבין האדם אם זכר
נשמתו כאשר אין יצר הרע מסיתו לשטות והבלים כאשר בתחלה,
ואז יוכל ללמד בכל פעם הפתבים.

**והשם יתברך יזכהו אם יזכר מחשבתו בקדשה באמת
ובתמים, שיפתח לו שערי החכמה בכתבי האר"י זכרונו לברכה
לחיי העולם הבא, אשר לא כן כל זמן שמלבש בתאוות גופניות**

בהבלי זמן, שהלמוד קשה לו מאד חס ושלום. צריך האדם לזכור
גופו ונפשו בלמוד, כנזכר לעיל בלמוד הגמרא ותוספות, גם דברי
אגדה שבגמרא המה מסגלים מאד לזכור נשמתו.

(הנהגות האדם מהרב הקדוש רבי אלימלך מליז'נסק זכותו יגן עלינו אמן, אות ד-ה-ו)

לב) נפתחו שערי החכמה על הרשב"י, להאיר לכל ישראל עד קץ הימים

רק בימי רשב"י, אחרי שלש עשרה שנה אשר היה במערה,
נפתחו שערי החכמה עליו, להאיר לכל ישראל עד קץ הימים.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד י"ג)

לג) רשב"י חבר ספר הזהר, לפי ההארה אשר הגיע אליו בהתקנו במערה

הנה רשב"י חבר ספר הזהר, לפי ההארה אשר הגיע אליו
בהתקנו במערה, וענינו חבור על התורה מבאר סודות גדולים לפי
סדרי התורה עצמה. ושאר הספרים אשר נעשו מן האחרים, כגון
ספר יצירה ופרקי היכלות וכיוצא. וכל הספרים אשר לראשונים,
כגון ספר רזיאל, ספרא דחנוך וכיוצא, אינם על התורה ולפי סדרי
תורה.

**אך זהו חבור גדול ונורא המגלה עמק הסודות בבור רב
על התורה עצמה, וזהו נקרא גלוי התורה בפנימיותה, כמו שעתיד
הקדוש ברוך הוא לגלות התורה עצמה ביתר פנימיות עמקה גם כן
לעתיד לבוא.**

(רבינו רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד כ"ד)

לד) הזהר הנעשה על התורה זה נקרא הפתח הגדול של כללות התורה

והיה רבי שמעון בר יוחאי מגלה סודות התורה, וחברים
מקשיבים לקולו ומתחברים עמו להיות בחבור זה, כל אחד עונה

חלקו. כמו שנעשית המשנה על ידי התנאים, ורבינו הקדוש חבר ספרת כלם ועשה מהם ספר המשנה.

כך רצה רבי שמעון בר יוחאי שיחבר ספר כלול ממאמרי כל בני שיבתו, ויהיה הספר מחבר על התורה. כי החבורים מדברים על ענינים פרטים, **אף הזהר הנעשה על התורה זה נקרא הפתח הגדול של כללות התורה.** והנה רבי שמעון בר יוחאי צוה לרבי אבא להיות כותב ומסדר את כל הדברים אשר ידברו החכמים בני הישיבה, בכל זמן וזמן ובכל מקום שהם, את הכל יסדר לפי סדר התורה.

(רבינו רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד כ"ד)

לה) אף מי שאין לו יד בחכמה זו לא ימנע משוט בספרי המקבלים

והרגיל בספר הזהר והתקונים וספרי המקבלים, בעיניו יראה ולבבו יבין גדל מעלת חכמה זו, וימסר נפשו עליה, ולכום צערא אגרא. **אמנם אף מי שאין לו יד בחכמה זו לא ימנע משוט בספרי המקבלים המפרשים כונת התפלות וברכות ומצוות.**

כי אז בשעת מעשה יתלהב לבו בזכרו כי הם דברים העומדים ברומו של עולם עמק עמק וגבוה מעל גבוה. אשרי ילוד אשה הבונה בשמים עליותיו ולא היא עובד בתפלתו לקבל פרס, רק יכון לתקן הדברים ששרשן לדעת קדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם, ולבו למו אב יצעק, שמעשה ידינו יכונן עלינו.

(חיים שאל, מערכת גדולים, ערך סוד)

לו) חכם אחד מכר ספר הזהר שלו, וחלם לו בלילה שקורין אותו 'בהמ"ה' – 'בהמ"ה' ראשי תבות ב'ערת ה'קדש מ'ן ה'בית, והלך והחזיר הזהר

ראיתי בספר כתיבת יד ישן, דחכם אחד היה לו ספר הזהר ומכרו. ובלילה היה מצערין אותו וקורין אותו בהמה, וביום ספר החלום ואמר לו תלמיד חכם אחד, כי הוכיח אותו שמכר הזהר וזהו

בַּהֲמִ"ה, רֹאשֵׁי תְבוֹת בְּעֶרְתְּ הַקֹּדֶשׁ מִן הַבֵּית, וְכִשְׁמְעוּ הַלֵּךְ וְהִחְזִיר הַזֶּה, עַד כָּאֵן כְּתוּב בַּסֵּפֶר.

(דבש לפי להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, מערכת ב' - ד')

לז) המחלקת על הצדיקים הגדולים

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר מִתְרַבֶּה וּמִתְגַּדֵּל מַחְלֶקֶת עַל הַצַּדִּיקִים, וְעַל פִּי רַב עָקַר הַמַּחְלֶקֶת עַל אֵלּוּ הַצַּדִּיקִים הָעוֹסְקִים לְקִרְבִּי נִפְשׁוֹת הַרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מַחֲמַת שְׁמִידַת הַדִּין מִתְגַּדֵּל מְאֹד בְּאֵלּוּ הַנִּפְשׁוֹת הַנִּזְכָּר לְעִיל. עַל כֵּן נִכְנָס טִינָא בְּלֵב הָעוֹלָם, וְלִפְעָמִים נִכְנָס גַּם בְּלֵב גְּדוֹלֵי הַצַּדִּיקִים לַחֲלֹק עַל הַצַּדִּיקִים הַנִּזְכָּרִים לְעִיל, הַמְקַרְבִּים אוֹתָם, עַד שֶׁמִּדְמָה לָהֶם שְׂאִינָם מִתְנַהֲגִים כְּרֹאשֵׁי. וְזֶה נִמְשָׁךְ וּמִשְׁתַּלְשֵׁל מִבְּחִינַת הַמַּחְלֶקֶת שֶׁחֲלָקוּ הַשִּׁבְטִים עַל יוֹסֵף הַצַּדִּיק.

(רבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו, לקוטי עצות המשלש, חלק גרים והתקבולות רחוקים, ט"ז)

לח) אֵלּוּ הַסּוּדוֹת לֹא אֶתְמַסְרוּ לְכָל בַּר נָשׁ, אֶלָּא הַמְּשִׁפִּילִים חַד בְּדָרָא אוֹ תְּרֵי בְּדָרָא, וּבְדוֹר רַבִּי שְׁמַעוֹן לֹא נִמְצְאוּ אֶלָּא שְׁבַע הַחֲבֵרִים.

(הרמ"ק רבינו הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך)

לט) לְקַבֵּעַ עֵתִים לְעֵין בְּסֵפֶר הַזֶּה לִידַע מְקוֹר הָאוֹר מִתּוֹק הוּא לְעֵינַיִם

אִי לֹאֵת בְּאֵתִי לְדַרְשׁ שְׁלוֹם חֲבֵרֵי אֲנָשִׁים כְּגִילִי לִהְיוֹת חֲרָדִים עַל דְּבַר הַשֵּׁם לְקַבֵּעַ לָהֶם עֵתִים לְעֵין בְּסֵפֶר הַזֶּה לִידַע מְקוֹר הָאוֹר מִתּוֹק הוּא לְעֵינַיִם.

(בעל עטרת צבי מזידיטשוב, סוד מרע דף ד:)

**(מ) עת לעשות להשם ולהציל מה שאפשר עוד להציל,
לצאת מהגדר להפיץ חכמת הקבלה בקרב העם**

זה זמן רב אשר מוסר כליותי ירדפני יום יום, לצאת מגדרי
ולחבר איזה חבור יסודי בדבר נשמת היהדות והדת ובידיעת
מקוריות חכמת הקבלה ולהפיצו בקרב העם, באפן שישגיגו
מתוכו הפרות והבנה בכלל הדברים העומדים ברומו של עולם
כראוי, באפים וצביונם האמתי.

ולפנים בישראל, בטרם שנתגלטה בעולם מלאכת הדפוס, לא
היו בקרבנו ספרים מזיפים בענינים הנוגעים לנשמת היהדות וכו',
משום שפמעט לא היה בקרבנו מחבר בלתי אחראי על דבריו, וזאת
מטעם פשוט, כי הנה אדם בלתי אחראי על פי רב איננו
מהמפרסמים, לפיכך אם במקרה יצא אחד והעזי פניו לחבר חבור
כזה, הרי לא היה כדאי לשום מעתיק להעתיק את ספרו, כי לא
ישלמו לו שכר טרחתו אשר עלה כרגיל סכום חשוב, ונמצא שהיה
משפטו חרוץ מאליו להאבד מתוך הקהל.

ובעת ההיא גם יודעי דבר לא היה להם שום ענין ויתביעה לחבר
ספרים מהסוג הנזכר לעיל, משום שהידיעות הללו אינן נחוצות
להמון העם, אלא להפך היה להם ענין להסתיר הדבר בגדרי
חדרים, מטעם "כבוד אלקים הסתר דבר", כי נצטוינו להסתיר את
נשמת התורה והעבודה מאותם שאינם צריכים לה או אינם כדאיים
לה, ולא לזלזל בה ולהציגה בחלונות ראיה לעמת תאותם של
המסתכלים בארבות או בעלי התפארות, כי כן כבוד אלקים מחיב
אותנו.

אולם מעת שמלאכת הדפוס נתפשטה בעולם ואין המחברים
צריכים יותר למעתיקים דבריהם ונתמעט המחיר הגבוה של הספר,
הנה עם זה הוכן הדרך גם למחברים בלתי אחראים למעשיהם
לעשות ספרים ככל אות נפשם לפרנסה ולכבוד וכדומה, ואת
עצם מעשה ידיהם אינם מביאים בחשבון, ולפעל ידיהם לא יביטו
כלל.

ומהעת ההיא התחילו להתרבות הספרים גם מן הסוג האמור לעיל, אשר בלי שום למוד וקבלה פה אל פה מרב מסמך לכה, ואכלו בחסרון ידיעה בכל אותם הספרים הקדמונים שיש להם שיכות לסוג הזה, הולכים מחבריהם ומוציאים ספרות מדמם ובשרם עצמם ומכל בוקי סריקי, ותולין הדברים ברומו של עולם לציר בזה נשמת האמה וכל אוצרה הכפיר. וככסילים לא ידעו להזהר גם אין להם דרך לידע זאת, אשר מביאים לדורות דעות משבשות, ובתמורת תאוותיהם הקטנטנות חוטאים ומחטיאים את הרבים לדורות.

מא חכמת הקבלה נמצאת סגורה ומסגרת באלף עזקאות עד היום הזה

ולאחרונה העלו צחנם מעלה מעלה, כי גם תקעו את צפריניהם בחכמת הקבלה, מבלי לשים לב אשר חכמה זאת נמצאת סגורה ומסגרת באלף עזקאות עד היום הזה, עד אשר אין יוצא ובא בתוכה להבין אף מלה אחת במשמעותה הראויה, ואין צריך לומר איזה קשר בין מלה אחת לחברתה, כי בכל הספרים האמתיים שנתחברו עם היום אין בהם זולת רמזים דקים, אשר בדחק גדול המה מספיקים רק בשביל תלמיד מבין מדעתו לקבל פרושם מפי חכם מקבל ומסמך לכה.

והנה גם "שמה קננה קפוז ותמלט ובקעה ודגרה בצלה" ונתרבו בימינו אלה חוברי חבר אשר עושים שם מטעמים פאלה שהמה לגעל נפש לכל המסתכלים בהם. ויש מהם שיפליגו עוד לעלות על ראש הפסגה, ולוקחים להם מקום הראוי לראשי הדורות, שעושים עצמם כיודעים לברר בין ספרי הקדמונים והראשונים זכרונם לברכה, להורות לצבור איזה ספר ראוי להגות בו ואיזה ספר שאינו כדאי לטפל בו משום שמלא דברי הזהר, חס ושלום, וכדי בזיון וקצף.

כי עד עתה היתה מלאכת הברור הזאת מיחסת ומגבלת רק לאחד מעשרה ראשי דורות, ועתה נבערים יתעללו בה.

ולפיכך נשתבשה מאד דעת הצבור בתפיסת הענינים האלה, ועוד נוסף כי נוצרה אוירה של קלות דעת וכל אחד חושב לעצמו אשר די לו בסריקה אחת בשעת הפנאי להתבונן ולבקר בדברים נשגבים אלו, ועוברים ביעף על כל עולם החכמה הגבוה ומקוריות נשמת היהדות בטיסה אחת כמו המלאך הנודע, ומוציאים מסקנות כל אחד לפי הלך רוחו.

ואלה הן הסבות שהוציאו אותי מחוץ לגדרי, והחלטתי כי עת לעשות להשם ולהציל מה שאפשר עוד להציל. וקבלתי על עצמי לגלות שעור מסים מהמקוריות הנוגעת לסוג האמור ולהפיצו בקרב העם.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, מאמר עת לעשות)

מב) רשב"י זכרונו לברכה היה בו כח להלביש הדברים ולדרשם, באפן שאף אם ידרשם לרבים, לא יבינם אלא מי שראוי להבינם, לכן נתן לו "רשות" לכתב ספר הזהר

הנה דבר זה מבאר בספר שער מאמרי רשב"י להאר"י זכרונו לברכה, בפרשת משפטים זהר, דף ק'. וזה לשונו: דע, כי נשמות הצדיקים יש מהם מבחינת אור המקיף. ויש מהם שהם מבחינת אור פנימי. וכל אותם שהם מצד אור מקיף, יש בהם כח לדבר בנסתרות וסודות התורה דרך פסוי והעלם גדול, כדי שלא יובנו אלא למי שראוי להבינם.

והנה רבי שמעון בר יוחאי עליו השלום, היתה נשמתו מצד אור המקיף. ולכן היה בו כח להלביש הדברים ולדרשם, באפן שאף אם ידרשם לרבים, לא יבינם אלא מי שראוי להבינם. ולכן נתן לו "רשות" לכתב ספר הזהר. ולא נתן "רשות" לרבותיו או לראשונים אשר קדמו לו, לכתב ספר בחכמה הזאת, עם היות שודאי היו יודעים בחכמה הזאת יותר ממנו. אבל הטעם הוא שלא היה בהם כח להלביש הדברים כמוהו.

**מג) גדל העלמות ספר הזהר שאין כל מח ומח יכול
להבין דבריו – מזמן רשב"י ותלמידיו בעלי הזהר עד
זמנו של האר"י זכרוננו לברכה, לא היה אף אחד
מהמחברים שיבין דברי הזהר והתקונים כמו האר"י
זכרוננו לברכה**

וזהו מה שכתוב: בריה דיוחאי ידע לאסתמרא ארחוי, (בנו של
יוחאי ידע לשמר דרכיו). ובזה תבין גדל העלם ספר הזהר, אשר
כתב רשב"י, שאין כל מח ומח יכול להבין דבריו.

תמצית דבריו: אשר ענין באורי דברים בחכמת האמת אינו
תלוי כלל בגדלותו וקטנותו של החכם המקבל, אלא הוא ענין
הארת הנשמה המיוחדת לדבר זה, אשר הארת נשמה זאת היא
בחינת נתינת "רשות" מהשמים לגלות חכמה העליונה. ונמצינו
למדים, אשר מי שלא זכה לרשות הזאת, אסור לו לבאר באורים
בחכמה זו, משום שאינו יכול להלביש הדברים הדקים ההם במלים
המתאימים לדבר, באפן שלא יפסלו המעינים בה.

שמשום זה לא מצינו שום ספר מסדר בחכמת האמת מלפני
ספר הזהר של רשב"י. כי כל הספרים שקדמוהו באותה החכמה,
אינם מגדרים בשם באורים בחכמה, אלא רק רמזים בעלמא, וגם
בלי סדר של קודם ונמשך, כנודע למוציא דעת. עד כאן הבנת דבריו
זכרוננו לברכה.

ויש להוסיף כפי מה שקבלתי מפי סופרים ומפי ספרים, אשר
מזמן רשב"י ותלמידיו בעלי הזהר, עד זמנו של האר"י זכרוננו
לברכה, לא היה אף אחד מהמחברים שיבין דברי הזהר והתקונים
כמו האר"י זכרוננו לברכה. וכל החבורים האלו שקדמוהו, אינם אלא
בבחינת בעלי רמז בחכמה זו. וגם ספרי החכם הרמ"ק זכרוננו
לברכה בכללם.

**וגם על האר"י זכרוננו לברכה עצמו ראוי לומר אותם
הדברים שאמר על רבי שמעון בר יוחאי. דהינו, אשר לקודמיו
של האר"י זכרוננו לברכה לא נתנה רשות מהשמים לגלות**

באורי החכמה, ולהאר"י זכרוננו לברכה נתנה הרשות הזאת.
 באפן שאין להבחין פאן משום גדלות וקטנות כלל, כי יכול להיות
 שמעלת הקודמים לו היתה לאין ערוך גדולה ממעלת האר"י זכרוננו
 לברכה. אמנם להם לא נתנה הרשות לדבר זה. ולפיכך נשמרו
 מלכתב הבאורים השיכים לעצם החכמה, אלא הסתפקו ברמזים
 קצרים, שאינם נקשרים זה בזה כלל.

**מד) מעת שנתגלו ספרי האריז"ל בעולם, כל העוסקים
 בחכמת הקבלה הניחו ידיהם מפל ספרי הראשונים
 והגאונים שקדמו להאריז"ל, וכל חיי רוחם הדביקו רק
 בכתבי האריז"ל בלבד**

**מה) עקרי החבורים בחכמת האמת, אינם אלא ספרי
 הזהר והתקונים, ואחריהם ספרי האריז"ל**

ומטעם זה, מעת שנתגלו ספרי האר"י זכרוננו לברכה
 בעולם, כל העוסקים בחכמת הקבלה הניחו ידיהם מפל ספרי
 הרמ"ק זכרוננו לברכה, ומפל הראשונים והגאונים שקדמו להאר"י
 זכרוננו לברכה, כמפרסם בין העוסקים בחכמה זו. וכל חיי רוחם
 הדביקו רק בכתבי האר"י זכרוננו לברכה בלבד. באפן אשר
 עקרי החבורים הנחשבים בבחינת באורים בחכמה זו כראוי
 להיות, אינם אלא ספרי הזהר והתקונים, ואחריהם ספרי
 האר"י זכרוננו לברכה.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, גלוי טפח וכסוי טפחים)

מו) כל התורה כלה נאגרת על שם השם

דע כי כל התורה כלה היא כמו פרוש לשם השם ותפורה, וזה
 סוד "תורת השם" בודאי... כל התורה כלה נאגרת על הכנויים, על
 השמות. והשמות הקדושים כלם תלויים על שם השם וכלם
 מתאחדים בו. נמצאת כל התורה כלה נאגרת על שם השם.

(רבי יוסף בן אברהם ג'יקטילה, שגרי אורה)

מז) למוד ספר הזהר בשאינו מבין מאי קאמר

אבל בתורה שבעל פה אם אינו מבין הפרוש: לענין למוד ספר הזהר בשאינו מבין מאי קאמר. עין צפון שמיר סימן ב' או מ"ד: למוד ספר הזהר מרום על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו. והאריך בזה במגדל עז (כפר חב"ד תשמ) עמוד תלח מכמה וכמה מקורות שאפילו לא ידע מאי קאמר מכל מקום נחשב למוד. ועין להלן הערה 9 ממעבר יבק.

ואולי לפי מה שכתבנו לעיל (סימן א' הערה 52/א מלקוטי תורה), שלמוד הזהר בכלל שליש במקרא. מובן שדינו במקרא לגמרי, ויוצא אפילו אינו מבין פרוש המלות. וכדלעיל (הערה 2/7) לענין אגדות.

(הערות על שלחן ערוך הרב של הגאון רבי זלמן, להרב מרדכי שמואל אשכנזי ראב"ד כפר חב"ד, 2/ה)

מח) פי לדברי הזהר, ספרו הוא המלאך הגואל אותנו, ואפלו אם תטעה באיזה מקום אין שגגתך עולה זדון

והביא מאמרי הזהר, שבדור האחרון קדם משיח תתגלה החכמה הזאת, וכתב וזה לשונו: עת הזמיר הגיע דליזמר אינש פד ניזיל באורחא סודות התורה לקים ובלכתך בדרך כו'. פי לדברי הזהר ספרו הוא המלאך הגואל אותנו, ואפלו אם תטעה באיזה מקום אין שגגתך עולה זדון. עד כאן לשונו. ולמה אינו נזכר, כי בשעה שלומדים חלוקים שהוא יותר קשה, שאף בחלוקים יש קלפה ופרי כו', ועין בספרו שהאריך למעניתם בבטול דברי המקטרגים על למוד הקבלה. והגדול שבאחיו הרב מורינו הרב חיים ויטאל שכתב בספרו הקדוש עץ חיים, שמי שלא למד הנסתר הוא כגוף בלא נשמה ויצטרף לבוא בגלגול לתקון, ועין רבינו משה זכותא פרשת קדושים שהאריך בזה שכתב מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה אור התורה מחיה, דוקא הנסתר שנקרא אור התורה.

**(מט) בזהר הקדוש רואים השֹׁכֵר וְהַעֲנֵשׁ – רִבֵּינוּ חַיִּים
וַיִּטָּאֵל: מִצֹּחַ וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְגַּלֶּה
הַחֲכָמָה הַזֹּאת כִּי בְּזִכּוּתָהּ יָבוֹא מֹשִׁיחַ**

ומה שֶׁכָּתוּב בְּזֹהַר עֲנֵשׁ עַל הַמַּגְלָה חֲכָמָה הַזֹּאת, הַכֹּל הָיוּ לְאוֹתָן
הַדּוֹרוֹת, אֲבָל בַּדּוֹרוֹת הִלְלוּ כָּתֵב הָרַב רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל: **מִצֹּחַ
וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְגַּלֶּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת, כִּי
בְּזִכּוּתָהּ יָבוֹא מֹשִׁיחַ, וְחָס וְשָׁלוֹם לּוֹמֵר שֶׁיֵּשׁ סִכְנָה בַּדְּבָר. אֲךָ מִי
שֵׁשׁ טִינָא בָּלְבוּ וְאַפִּיקוֹרְסוֹת נִזְרְקָה בּוֹ, לָזֶה הוּא סָמָא דְּמוֹתָא, כְּמוֹ
שֶׁקָּרָה לַכֶּת הִידוּעַ שֶׁנִּתְפַּקְרוּ וַיִּצְאוּ מִן הַדֶּת וַדְּרָשׁוּ דְּרָשׁוֹת שֶׁל דְּפִי
בְּזֹהַר הַקָּדוֹשׁ הוֹאִיל וְנִתְפַּקְרוּ תַּחֲלָה. וְזֶה קָרָה גַּם כֵּן לְצִדּוּקִים
וּבִיתוֹסִי' שֶׁפִּקְרוּ הוֹאִיל שֶׁשָּׁמְעוּ מִרַבָּם "אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים
הַמְשַׁמְשִׁין אֶת הָרַב עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס", וְעַל זֶה אָמְרוּ לַמְשַׁמְאִילִים
כֹּה סָמָא דְּמוֹתָא.**

**(נ) אֵין שׁוּם לַמוֹד שְׂיָבִיא יִרְאֵת אֱלֹקִים בָּלְבוּ כְּמוֹ לַמוֹד
הַזֹּהַר, בְּרֵאוֹתוֹ גָּדֹל הָעֲנָשִׁים וְעַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגָם שֶׁל
עֲבָרָה**

**אֲבָל מִי שֶׁלְּבוּ תַּמִּים עִם הַשֵּׁם הוּא סָמָא דְּחֵיָא לְהַחֲיוֹת
אֶת נַפְשׁוֹ, כִּי אֵין שׁוּם לַמוֹד שְׂיָבִיא יִרְאֵת אֱלֹקִים בָּלְבוּ כְּמוֹ
לַמוֹד הַזֹּהַר, בְּרֵאוֹתוֹ גָּדֹל הָעֲנָשִׁים וְעַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגָם שֶׁל
עֲבָרָה, כְּמוֹ שֶׁהָאֲרִיךְ בְּמַאֲמָרֵי הַחֲסִיד בַּעַל רֵאשִׁית חֲכָמָה. וְהַמְשַׁכֵּיל
יִשְׁיג בְּלַמּוּדוֹ יִרְאֵת הַרוֹמְמוֹת יִרְאֵת בִּשְׁת, שֶׁיִּכְפֹּר גְּדֻלַּת יוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית מִרְבַּ הָעוֹלָמוֹת וְהִיכָלוֹת וּמַלְאָכִים הַנִּזְכָּרִים בְּזֹהַר הַקָּדוֹשׁ.
וְזֶהוּ תַּכְלִית בְּרִיאַת הָאָדָם לְהַפִּיר אֶת בּוֹרְאוֹ, כְּהַלְשׁוֹן הַזֹּהַר
בְּגִין לְאַיִשְׁתַּמוּדָע לִיה. רַק לְשִׁמְשׁ בִּשְׁמוֹת הַקָּדוֹשִׁים הַנִּקְרָא
קַבְּלַת מַעֲשִׂיּוֹת וְהַשְׁבָּעַת הַמַּלְאָכִים בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה זֶהוּ אֲסוּר
גָּדוֹל.**

וְכָתֵב הָאֶר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה בַּסֵּפֶר "טַעֲמֵי הַמִּצְוֹת" פְּרִשְׁת
שְׁמוֹת אֲזָהָרוֹת וְעֲנָשִׁים רַבִּים לַמְשַׁתְּמָשִׁים בָּזֶה, וַיֵּשׁ סִכְנָה בַּדְּבָר
מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ תַּעֲרוּבוֹת רַע בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהַזְהֵר אוֹ

שלא נזדכך נפשו בתכלית להיות מפשט הגשמיות, אפשר להחטיאו או להזיקו, כמו שקרה לכמה אנשים ששמעו בזה, אבל בלמוד לחוד לא ידע דבר רע...

צא ולמד מחכם גדול שכתב לתלמידיו בספר שושן סודות ומיחס אגרת להרמב"ם וזה לשון האגרת: כי רב זמני הייתי נבון בתקנות הנמצאות בו, אבל כאשר השגתי חכמת הקבלה נודע לי כל ספקות העצומות שנסתפקתי בהם כל ימי ונפתחו לפני דלתות הנבוכות ונמסר בידי מפתחות החכמה והבאור על כל נעלם. עד כאן לשונו בקצור, עין שם.

ועתה, אחי, ראה גם ראה לחכם שבחכמים, הרמב"ם זכרונם לברכה, הגם שהיה צדיק גדול כאשר העיד עליו האר"י זכרונם לברכה בספר הגלגולים בשרש נשמתו, שהיה בו ניצוץ שמואל ירחינאה, ולכן היה חכם בכל החכמות ודגמאות כשמואל שהיה בקי בקביעות דירחא והיה אסיא דרבי כידוע, ואף על פי כן טעה בכמה דברים שהשיג בשכל האנושי, כמו שכתב הרב יוסף גיקטאלי בספר גנת אגוז, שמה שכתב הרמב"ם שהשמות הם הסממי, שגה בזה. גם מה שכתב שהמלאכים גבוהים מנשמת האדם, לא כן האמת על פי קבלה, ודי בזה לאזן שומעת.

ומה שכתב רבינו שלמה לוריא, ואף שבני אדם אינן מניחים תפלין בחל המועד וכו', שתפסו סברת רבינו יוסף בעל הבית יוסף בסימן ל"א העיד הפוך דבריו, שבתחלה היו מניחים תפלין בחל המועד ואחר כך מצאו שכתב הרשב"י במאמר אחד שאסור להניח בחל המועד, ועל כן נמנעו מלהניח. עד כאן לשונו. ועל הבית יוסף יש לסמוך יותר, שהיה בארץ ישראל וראה בעצמו סבת מנהגם, מה שאין כן הרב שלמה לוריא שמע שמועה רחוקה ואינו דומה שמיעה לראיה.

(וכוחא רבה - הרב בנימין זאב מסלאנים והרב יוסף מנעמירוב)

**[ונכתב בספר – הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכתב
שליט"א תשנ"ח]**

**(נא) על ידי הזהר תבוא הגאולה ברחמים – וכמה בני
נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי
לתתא בדרא בתרא באסוף יומיא, ובגיניה וקראתם דרור
בארץ**

בתקוני זהר (סוף תקון ששי, דף כד.): **וכמה בני נשא לתתא
יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתרא
בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה, י) וקראתם דרור בארץ. עד כאן.**
[וכמה בני אדם למטה יתפרנסו, רוצה לומר יעסקו ויחיו, מזה
החבור שלך, כאשר יתגלה למטה בדרור האחרון, בסוף הימים, ועל
ידי זה יקום "וקראתם דרור בארץ"], וכתב שם הגר"א **בבאורו:**
שיגאלו על ידי למוד הזהר, עד כאן לשונו.

(נב) בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקין ביה מן גלותא

וכן בזהר (חלק ג' דף קכ"ד): **"בהאי ספר הזהר, יפקין ביה מן
גלותא" – וסיום לשון הזהר הוא: יפקין ביה מן גלותא "ברחמי". כי
יש חלוק גדול בין אם יוצאים מהגלות שלא על ידי רחמים חס
ושלום, לבין אם יוצאים מהגלות ברחמי. וככל הנראה, שלמוד הזהר
הקדוש הוא סגולה לצאת מהגלות ברחמים, בכללות ובפרטות, כל
אחד מהגלות שלו הגשמי והרוחני [כידוע הרעיון אודות שני סוגי
קנין משיכה בפרה, האחד קורא לה והיא באה, והשני מכישה במקל
(כדאיתא בקדושין כ"ב)], ואנו מבקשים מהשם יתברך שיקרבנו אליו
בחסד וברחמים, בבחינת קורא לה והיא באה, כמו שכתוב בשיר
השירים "משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה
בה" (עין תפארת שלמה פרשת ויחי) ולא בבחינת הכישה במקל חס ושלום.**

(נג) המעלה הגדולה בלמוד הזהר – גם ללא הבנה

החיד"א כותב בספר שם הגדולים (מערכת ספרים ערך ב', דבור
המתחיל בהיר), **שאין למוד גבוה נעלה יותר מלמוד הזהר, המאיר**

את הנפש ומזכר ומטהר את הנשמה, אפלו אינו מבין ולא ידע מאי קאמר, עין שם.

נד) אפלו גרסת לשון הזהר, כאלו עוסק עם צדיקים בגן עדן

והרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא כתב בספרו אור נערב (חלק ה' פרק ב') וזה לשונו: "וזה בדוק, כי אפלו גרסת לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש ביראת השם, כאלו עוסק עם צדיקים בגן עדן. ואם גברא לא חזי, מזליה חזי, עין שם.

נה) אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת – ומבטח שהוא בן עולם הבא

ובספר פסא מלך על תקוני זהר (תקון מ"ב) כתב וזה לשונו: "כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה להבין אפלו מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת (עין שם דבר מבהיל) ומבטח שהוא בן עולם הבא", עד כאן.

נו) כי מה יגן עלינו מן המקטרגים, אם לא קריאתנו בחכמה זאת הנפלאה והעמקה

והגאון רבי צמח זכרוננו לחיי העולם הבא (מבוא בסוף ההקדמה לעץ חיים) כותב וזה לשונו: "כי מה יגן עלינו מן המקטרגים, אם לא קריאתנו בחכמה זאת הנפלאה והעמקה, ומכל שכן בדור הזה, ומכל שכן ספר התקונים, אשר מובא מהאר"י הקדוש שנעשה לתקון עולם עשיה", עד כאן.

נז) ללמוד לפני כל תפלה מאמר אחד מהזהר הקדוש או מהתקונים

ובלקוטי תורה מהרב הקדוש מטשערנוביל זכותו יגן עלינו (בהדרגה ז'), מביא מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: ללמוד לפני כל תפלה מאמר אחד מהזהר הקדוש או מהתקונים.

**נח) בְּכָל לַיְלָה קִדְּם הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ, תִּלְמַד מֵאֹמֶר אֶחָד
מִתְקוּנֵי זֶהר**

ובמכתב מהפעל שם טוב להרב הקדוש רבי דוד מניקולייאב זכותו יגן עלינו כתוב, וזה לשונו: "אבל איננו יודעים אתה, בְּכָל לַיְלָה קִדְּם הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ, תִּלְמַד מֵאֹמֶר אֶחָד מִתְקוּנֵי זֶהר וכו'". ועוד רבים אשר מפליגים בגדל למוד וקריאת הזהר הקדוש והתקונים בעקבתא דמשיחא דא, כמה תועלת יש בה לנפש להאירה, לתקנה ולזכרה, ובזהר דא יפקון ביה מגלותא "ברחמי".

נט) רבי לוי יצחק בנדר עליו השלום (מחסידי ברסלב) אמר לי פעם, שמאז שבא לארץ ישראל במשך שלשים שנה, הספיק לעבר את הזהר למעלה משלשים פעמים – היה מחלק לעצמו כל פרשה לשבעה חלקים, ובכל יום למד חלק אחד, כגון בפרשה שיש בה עשרים דפים זהר, היה מחלק לשבעה החלקים, והיה לומד בשלשה דפים ליום, ואלו פרשה של ארבעה דפים בלבד, היה לומד מעט יותר מעמוד זהר ליום

הרב החשוב רבי לוי יצחק בנדר עליו השלום אמר לי פעם, שמאז שבא לארץ ישראל במשך שלשים שנה, הספיק לעבר את הזהר למעלה משלשים פעמים! היות שמדי שנה בשנה היה מסים את כל הזהר. בגדל הישוב הדעת שבו, וסדרו הקפדני – סדר לעצמו את למוד הזהר באופן כזה, שיוכל לסים מדי שבוע בשבוע את הזהר של הפרשה הזו, והיה מחלק לעצמו כל פרשה לשבעה חלקים, ובכל יום למד חלק אחד, כגון בפרשה שיש בה עשרים דפים זהר, היה מחלק לשבעה החלקים, והיה לומד בשלשה דפים ליום, ואלו פרשה של ארבעה דפים בלבד, היה לומד מעט יותר מעמוד זהר ליום.

ס) בשלומדים כל יום דף אחד, אזי במשך שנים ספורות זוכים לעבר על כל הזהר ועל תקוני זהר והזהר חדש –

**זֶה מַחְדִּיר בְּאָדָם הַרְבֵּה יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּנֶעַם וּבְזִיו מִיַּחַד,
כַּנְרְאָה בְּחוּשׁ**

ואף אלו שאינם בעלי סדר כל כך, בכל זאת צריכים לקבץ
ללמד מדי יום לפחות דף אחד של זהר, כגון לפני קריאת שמע שעל
המטה, או בזמן מסים אחר. ובאופן כזה, כשלומד **כל יום דף
אחד, אזי במשך שנים ספורות זוכים לעבר על כל הזהר ועל
תקוני זהר והזהר חדש**, ויש הרבה ענינים שמבינים בהם מעט,
ובפרט בדברי אגדה שבהם, המאירים את היהדות. ואחר כך,
כשלומד פעם שניה, זוכים להבין מעט יותר. וזה מחדיר באדם
הרבה יראת שמים בנעם ובזיו מיחד, כנראה בחוש.

**סא) רבי שמעון בר יוחאי קדש כל כך את לשון התרגום,
עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון התרגום, יש
להם כח לעורר להשם יתברך**

רבינו אומר בשיחות הר"ן (אות ק"ט), שרבי שמעון בר יוחאי
קדש כל כך את לשון התרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים
בלשון תרגום, יש להם כח לעורר להשם יתברך, עד כאן לשונו.
ויתכן שלכן סדר בעל האקדמות את פיוטו הנפלא בלשון תרגום,
בגלל ההתעוררות שיש בלשון הזו, כי רשב"י הכניס התעוררות
דקדשה בלשון התרגום.

**סב) דע, שעל ידי למוד הזהר, נעשה חשק לכל מיני
למודים של התורה הקדושה**

ועוד אומר רבינו הקדוש (שם אות ק"ח): "ודע, שעל ידי למוד
הזהר, נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה", עד כאן
לשונו. הרי לנו סגולה בדוקה להגיע לצמאון לדבר השם.

סג) קבלה מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זה, שהוא בחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר להתינוק, בזה מניח בו נשמה אמתית

ומובא מהרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זכותו יגן עלינו, בספר אמרי פנחס השלם (דף ק"ו), וזה לשונו: "צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זה, שהוא בחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר להתינוק, בזה מניח בו נשמה אמתית", עד כאן לשונו. (ואני שמעתי שזה מקבל עוד מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו). כי הזהר מלהיב ומאיר את הנשמה של כל איש מישראל, באפן שיוכל להשפיע הארה של נשמה קדושה גם בזולתו.

סד) על ידי הזהר נגאלין מהגלות הפרטי – לעלות לעולם העליון עם רכוש של כמה וכמה פעמים זהר הקדוש

באם יזכה האדם וירגיל עצמו בקצת יגיעה לקרא מדי יום דף של זהר, אזי כשיעלה לעולם העליון, יעלה עם רכוש של כמה וכמה פעמים זהר הקדוש, כמה וכמה פעמים תקונים, כמה וכמה פעמים זהר חדש, גם אם אומרם רק בשפתיו כנזכר לעיל, כי הרי שם, בעלמא דקשוט, יזכה להבין הדברים לאשורם, כמובא שאם אדם לומד בעולם הזה ואינו מבין, יזכה להבינו לעתיד לבוא (עין שיחות הר"ן אות כ"ו). וזה צריך לחטף בהאי עלמא, ובפרט שהזהר בעצמו מבטיח "כי בזהר דא יפקון ביה מן גלותא".

והנה, כמו שיש גלות הכלל, כך יש גלות הפרט, וכמובא (עין בארץ בספרנו לקט אמרים חלק א' דף קס"ג) שבעקבותא דמשיחא מתגבר מאד גם גלות הפרט מלבד הגלות הכללית. שלכל אחד מישראל יש לו את הגלות והמצוקות שלו, ברוחניות ובגשמיות, וכמו שאומרים בתפלה בליל שבת קדש "ושויתי השם לקראתי שתרחמני עוד בגלותי, לגאלי ולעורר לבי לאהבתך" הינו שמבקשים רחמים

לצאת מהגלות הפרטית, בבחינת (תהלים סט יט) "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גִאֲלָה".

סה) בזהר דא יפקון ביה מן גלותא, ועוד "ברחמי"

ותהלה להשם יתברך שזכה אותנו בעת העלמה הנוראה הזאת, שהתגלה ספר הזהר הקדוש, המבטיח "כי בזהר דא יפקון ביה מן גלותא", ועוד "ברחמי". ומי הוא שאינו צריך לצאת ולהגאל מגלותו הפרטית ברחמים בגלות האחרונה הזאת. וכל זאת לזכותנו בו שנהגה ונעסק באמירתו לתקון הכלל והפרט, ולזכות לגאלת עולמים במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

(ונכתב בספר להגאון רבי יעקב מאיר שקטער)

סו) דרך הלמוד מרבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו אמן – ללמוד במהירות ובזריזות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו

ספר עמנו הרבה בענין זה, שטוב ללמוד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמוד בפשיטות בזריזות, ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם, ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה, כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

סז) אין צריכין בלמוד רק האמירה לבד לומר הדברים בסדר וממילא יבין – מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שיצא להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף יבין אחר כך, ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמוד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמר

רבותינו זכרונם לברכה (שבת סג.): 'לגמור והדר לסבר ואף על גב דלא ידע מה קאמר' שנאמר (תהלים קי"ט כ): "גרסה נפשי לתאבה" וכו'.

כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמורם ולחזור להתחיל ולגמורם פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמוד על דבריהם.

ודבר הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב, אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד. כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמור כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול, כי זה מבלבל מאד מן הלמוד, וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם.

סח) ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם

אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות כנזכר לעיל בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר מבאר (שיחות הר"ן כ"ח) שיחתו של רבינו זכרנו לברכה, שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

סט) לגמור בכל שנה כל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרוננו לברכה

ופעם אחד חשב רבינו זכרנו לברכה מה שהאדם צריך ללמד בכל יום עד שאין היום מספיק, דהינו לגמור בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש, וארבעה שלחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כלם, וכל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרוננו לברכה. גם צריך ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון, ועוד

חשב הרבה דברים. גם צריכין לומר תהלים בכל יום, ותחנונות
ובקשות הרבה הרבה.

ואז ספר הרבה מענין זה שצריכין ללמד במהירות גדול
ובזריזות ולבלי לבלבל דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין.
והדברים הללו הם בדוקים ומנסים.

גם לא היה מצוה לחזור תכף על למודו, רק רצונו תמיד היה
ללמד הספר או הפוסק שלומד, כסדר מראשו לסופו בזריזות,
ואחר כך יתחיל פעם שני ויגמר אותו כלו. וכן פעם אחר פעם.

גם אמר לבל יהיה נבהל מזה שהזהיר שצריכין ללמד כל כך
בכל יום... 'ולא עליך המלאכה לגמור ואי אתה בן חורין להבטל
ממנה' (אבות ב טז).

(ספר שיחות הר"ן מברסלב אות עו)

ע) למוד הזהר נותן לי הרגעה

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: הגלות הוא כל כך קשה, איך
קאן מיד ניט קיהלין (אי אפשר לי להתקדר), רק בשעה שאני לומד
זהר שפאר איך מיד אפ (נותן לי הרגעה).

(חכם הרזים)

עא) זוה"ר בגימטריא רי"ח

זוה"ר בגימטריא רי"ח, הוא סוד רי"ח אורות של עץ החיים
שבעדן המאירים לגן, סוד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן
(קרנים ודן ודין מאמר י"ג).

(רגל ישראל, רבי צבי אלימלך מדינוב, מערכת ז' אות י"ד)

זהר הרקיע. זהר הוא אורות שבעדן, ושם יש ש"פ ניצוצות
מאורות טמירין, מנין שלום עם ד' אותיות, מנין רבוע הוי"ה על
אדנ"י, כנודע, ומנין ישלם הוי"ה פעלך, ומנין רקי"ע, וזהו סוד
זוה"ר הרקיע (קרנים ודן ודין מאמר י"ג).

(רגל ישראל, רבי צבי אלימלך מדינוב, מערכת ז' אות ט"ו)

כִּשְׁהֵיוּ שׂוֹאֲלִים לְהַבְעֵל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא, אֵיזָה דְּבַר, הִזָּה פּוֹתַח סֵפֶר גִּמְרָא אוֹ זֶהר וְהִזָּה
לוֹמֵד, וְאַחֵר כֶּךָ הִזָּה מְשִׁיב. וְאָמַר: כִּי הָאֹר שְׁפָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, הִזָּה צוּפָה בּוֹ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְהִיכֵן גִּנְזוֹ לְצַדִּיקִים,
בְּתוֹרָה. וּכְשֶׁאָדָם הַצַּדִּיק לוֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמְהָ, צוּפָה מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד
סוּפוֹ.

(נוצר חסד קאמארנא)

* * *

לְקַט מְשִׁיחוֹת הָרַבִּי מְלִיבְאֵיטְשׁ זְכוֹר צַדִּיק לְבִרְכָּה

עב) לְמוֹד הַזֶּהר מְרוּמִם אֶת הַנֶּפֶשׁ – לְמוֹד הַמְדָּרֶשׁ
מְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב – וְאִמִּירַת תְּהִלִּים בְּבִכֵּי וּדְמָעוֹת "שׁוֹטְפֶת
אֶת הַכְּלִי"

ט"ו טַבַּת – הַסִּפֶּת וְשִׁמְעַת יִשְׂרָאֵל! הֵעֵת הַזֹּאת הִיא מוֹעֵד
הַגָּאֲלָה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ וְהִיסוּרִים הַבָּאִים עָלֵינוּ הֵם חֲבָלֵי
מְשִׁיחַ. אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין אֶלָּא בְּתִשׁוּבָה. אֵל תִּאֲמִינוּ לִנְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר
הַמְבִטִּיחִים לָכֶם יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת... זְכוּרוּ דְּבַר הַשֵּׁם (יְרַמְיָהוּ יז, ה)
"אָמַר הַשֵּׁם אֲרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בָּשָׂר זָרְעוֹ וּמִן הַשֵּׁם
יִסּוּר לָבוֹ". שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַשֵּׁם אֱלֹקֶיךָ וְהִכֵּן עֲצֻמָּךְ וּבְנֵי בֵיתְךָ
לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ. הַבָּא בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ.

ט"ז טַבַּת – הָרַבִּי "צִמְח צִדְקָה" אָמַר פֶּעַם בִּיחִידוֹת: לְמוֹד
הַזֶּהר מְרוּמִם אֶת הַנֶּפֶשׁ, לְמוֹד הַמְדָּרֶשׁ מְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב, וְאִמִּירַת
תְּהִלִּים בְּבִכֵּי וּדְמָעוֹת "שׁוֹטְפֶת אֶת הַכְּלִי".

(ספר חגי ומועדי ישראל שעל ידי ר. זמיר, וכן נדפס בספר שיחות לנער כרך ד' תשכ"ו –
תשכ"ח)

עג) בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהר

הוֹרְאוֹתֵינוּ הָאֲחֵרוֹנוֹת שֶׁל כְּבוֹד קִדְשַׁת אֲדָמוֹר (שְׁלִיט"א)
[זְכוֹר צַדִּיק לְבִרְכָּה] בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהר וְכוּ',
מוֹכִיחִים לְמַעַלְה מְכַל צַל שֶׁל סִפְקָה, עַל גְּדֹל הַשְּׁעָה בָּהּ אָנוּ

נמצאים, ולכן דוקא ברגעים גדולים אלו מטלת החובה של כלנו, ללא יוצא מהכלל, להתגייס במרץ למבצעי הקדושים של כבוד קדשת אדמו"ר (שליט"א) [זכר צדיק לברכה], ובמיוחד בכל הקשור למבצע "והשיב לב אבות על בנים". מבצע זה חייב להיות חקוק במחננו ובלבבותינו, עשירים וארבע שעות ביממה, ועל כל אחד ואחת מאתנו, לתת לעצמו דין וחשבון, יום יום, שעה שעה, מה נעשה ומה יכול להעשות בענין זה.

(עלון כפר חב"ד תש"מ – תשמ"א, דבר המערכת)

ער) בזה הלמוד יצאו עם ישראל מהגלות – "תשכן בתוך ירושלים... כי לישועתך קוינו וצפינו כל היום"

ישנם כמה סוגי אנשים בעם ישראל המתאבלים על חרבן בית המקדש. יש שרק פעם אחת בשנה ביום תשעה באב נזכרים בחרבן הבית ומתאבלים עליו, ויש שפעם אחת בחדש נזכרים בחרבן בית המקדש ומתפללים בעבורו, וישנם שבכל יום מתפללים על זאת.

אמנם גם זאת לא מספיק, כי האמת היא שצריך להתפלל ולצפות לבנין בית המקדש בכל רגע ורגע, וכפי שאנו אומרים בתפלה בברכת "תשכן בתוך ירושלים... כי לישועתך קוינו וצפינו כל היום", אם אנשי כנסת הגדולה ושבעים זקנים תקנו גסח שכזה, סימן שכן באמת צריכה להיות הצפייה לבנין בית המקדש ולישועת השם, בכל רגע.

וכך המחיש הגאון הצדיק רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק לברכה רבה של ירושלים את צורת הצפייה שצריכה להיות לכל איש מישראל, שאם מישהו יפתח את הדלת שבחדר בו אנו נמצאים, ויאמר: רבותי! דעו שהמשיח הגיע", מיד נקפץ ממקומנו כאדם שמחפה לאורחו החשוב שצריך להגיע בכל רגע.

ואחת מהעצות הגדולות והמפרסמות לצאת מהגלות היא, כידוע, למוד הזהר, כפי שכתוב בזהר הקדוש (רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכ"ד:) בהאי ספרא יפקון מגלותא, כלומר, בזה הלמוד יצאו עם ישראל מהגלות.

עה) לקרא זהר בערף שני דפים ליום, בפרט לפני השנה, כי יש בכחה גם לזכר את הנשמה לפני שעולה לתת דין וחשבון – כל מי שיתרגל בכך יהיה קל לו יותר להבין את לשון התלמוד

וכך תמיד היה רגיל לומר מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זכר צדיק לברכה, שיש לקרא זהר בערף שני דפים ליום, בפרט לפני השנה, כי יש בכחה גם לזכר את הנשמה לפני שעולה לתת דין וחשבון, ולהציל מעוון המר, וכל מי שיתרגל בכך יהיה קל לו יותר להבין את לשון התלמוד, עד כאן.

עו) במכירת חסול לא משלמים בהקפה – משיח צדקנו בבר עומד על סף הבית: בזמן פזה אין מקיפים, והקדוש ברוך הוא גובה מיד בו במקום, עבור כל עברה חס ושלום.

תכפו עלינו הצרות, ועד שהאחת אינה הולכת, כבר באה השנייה, ואין לה יום שאין קללתו מרבה מחברו, ואנו שואלים את עצמנו, מה חרי האף הגדול הזה?

את זאת הסביר ה"חפץ חיים" במשל נפלא: רבם של החנונים ובעלי העסקים מוכרים ללקוחותיהם בהקפה למשך תקופה מסוימת, בתם התקופה הם גובים את החוב וממשיכים למכור בהקפה.

במה דברים אמורים? כשאין בדעת החנוני או בעל העסק לסגור את החנות ולחסל את העסק מחמת סבה מסוימת, אולם כשבעל החנות עומד לסגור את החנות ולחסל את עסקיו, אז כשמופיע לקוח ומבקש לקנות בהקפה אומר לו המוכר: שמעני! אדוני, כל עוד שלא עמדתי לחסל את עסקי, מכרתי לך ברצון בהקפה, אף לזמן ארוך, אולם עכשו, שאני סוגר את החנות ומחסל את העסק, אין לי אפשרות למכור בהקפה ואני נאלץ לבקש כסף מזמן.

וזהו ההסבר לצרות ולפרעניות המתרגשות ובאות עלינו
תכופות, כי השם יתברך כביכול כבר עומד בפני סגירת החנות
בעולם הזה וחסול העסקים, כלומר, משיח צדקנו כבר עומד על
סף הבית: בזמן כזה אין מקיפים, והקדוש ברוך הוא גובה מיד
בו במקום, עבור כל עברה חס ושלום, וכיון שעדין לא חזרנו
בתשובה שלמה לפניו יתברך, משום כך תכפו עלינו צרות כדי
שנטהר לקראת משיח צדקנו במהרה בימינו ממש.

(משלי החפץ חיים - לבוש יוסף להרבי יוסף ישר מועדים, תשס"ג)

**עז) פי למוד הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע
מאי קאמר, והוא תקון גדול לנשמה – על ידי למוד הזהר
נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה.**

והחיד"א (מורה באצבע סימן ב' אות מ"ב) כתב, וזה לשונו: "פי למוד
הזהר מרומם על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר... והוא
תקון גדול לנשמה..." ורבינו מוהר"ן זכותו יגן עלינו אמן, כתב
"שעל ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה
הקדושה" (שיחות הר"ן אות ק"ח), הינו הגם שאינו מבין, וכתב שם
ש"למוד הזהר מסגל מאד מאד" עין שם.

על כל פנים כדאי לכל מי שאינו בטוח שיוכל לגמור את כל
התורה במשך ימי חייו, ומי יוכל להבטיח זאת, לקבע זמן לכל
הפחות חצי שעה בכל יום, מלבד כל למודיו, לעבר באמירה
את הש"ס בבלי, ירושלמי, ספרא, ספרי, תוספתא, מכילתא,
זהר, תקונים מדרשים. ומאן דאחיד באורייתא אחיד בקודשא
ברוך הוא (ועין בשלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק ב' בסעיפים י-יב-יג שם
מתבאר ענין זה היטב להלכה ולמעשה).

**עח) גרסה נפשי לתאזה אף על גב דמשפח ואף על גב
דלא ידע מאי קאמר**

האמורא רבא שהיה מענקי העיון בדורו, כדאמרינן בגמרא
(שבת פרק ח') דקא מעין בשמעתתא ויתבה אצבעתא ידיה תותי

כרעא וקא מניץ בהו וקא מבוען אצבעתיה דמא (כשהיה רבא מתעמק בלמודו, היה ממעך אצבעו ברגלו, והיה הדם נגר ממנה, ולא היה מרגיש בזה מרב התאמצותו בעיון בתורה), עם כל זה אמר במקום אחר (עבודה זרה י"ט) לעולם ליגרס אינש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר שפאמר גרסה נפשי לתאוה...

והחיד"א (בספר מראית העין עבודה זרה י"ט) כותב שמכח מאמר חכמינו זכרונם לברכה זה יש החולקים על המגן אברהם שכתב (בשלחן ערוך אורח חיים סימן נ') שבאם אינו מבין מה שלמד הרי זה לא נקרא למוד. והחיד"א עצמו פוסק שאם מבין פרוש המלות מקיים מצות למוד. ולכאורה משמע שסובר שזה גם לדעת המגן אברהם.

עט) הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה: גם בלי הבנה מקיים מצות למוד

וראיתי בהסכמת הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה על הספר ילקוט נחמני, וזה לשונו: "ראיתי חדוש בדברי רבינו הרב מלאדי זכר צדיק לברכה בלקוטי תורה ויקרא, שכתב דגם לדעת המגן אברהם באורח חיים, דאם אינו מבין למודו אינו מקיים בזה מצות תלמוד תורה, באגדה אינו כן, דשם גם בלי הבנה מקיים מצות למוד", יעין שם.

פ) ללמוד הזהר אף שאינו מבין מאי קאמר, בי הלשון מסגל לנפש

ובספר רחמי אב (ערך למוד) כתב, וזה לשונו: "מי שלא זכה ולא השיגה ידו בתורה או מי שטרוד מאד בעסקיו ודאגות ואין דעתו צלולה ללמד בעיון, שילמד בכל יום דף גמרא ופרק משניות באמירה בעלמא, כשלומד הזהר אף שאינו מבין מאי קאמר, כי הלשון מסגל לנפש, ובלתי ספק שישאר על כל פנים קצת בלבבו, ואני הכרתי סנדלר אחד שלא היה לו יד בלמוד והיה גומר בכל שנה סדר הש"ס באמירה בעלמא והיה צלם אלקים על פניו כאחד הגדולים" ... עד כאן לשונו. וכמו שאמר רבינו (שיח שרפי קדש

חלק ב' ע"ג) שאין שורה צלם אלקים על הפנים עד שגומרים את הש"ס.

(לקט אמרים מהגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכתב שליט"א)

פא) תקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר – למוד הזהר דוקא יש בו סגלה זו יותר מלמוד המשנה ותלמוד ומקרא, כי כח למוד הזהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה

לא יסיר התפלין עד אחר עלינו לשבח, ויאמר "והיה השם למלך" וכו', בן כתב רמ"א. ומיהו טורי זהב ומגן אברהם השיגו על רמ"א, וכתבו: לא יחלץ עד אחר ארבע קדשות והם ברכו וקדשת היוצר וקדשת שמונה עשרה וקדשת ובא לציון ושלשה קדישים דהינו עד אחר קדיש תתקבל. בן כתב אליה רבה (סימן נ"ו סעיף קטן כ"ד) והנהיג לעשות כדברי רמ"א, וכן כתב מקור חיים.

וכן כתב מחזיק ברכה (להחיד"א - סימן כ"ה, ובסימן כ"ו סעיף קטן י'), וכתב: דאין לחלץ התפלין עד שילמד בהם, אחד המרבה ואחד הממעט, כי לא יזכה האדם לקנות חלקי הנשמה נפש רוח ונשמה עד שילמד בתפליו, וביותר בתפליו של רבינו תם, ויותר טוב ללמד בזהר הקדוש, שכן כתבו גורי האר"י זכרוננו לברכה, שלמוד הזהר הוא תקון גדול להאיר הנשמה ולקדשה.

והרב זכרוננו לברכה נתן תקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזהר בכל יום, אף על גב דלא ידע מאי קאמר, דקריאתה זו היא הלולה להאיר על הנפש ולתקנה. ונראה כי למוד הזהר דוקא יש בו סגלה זו יותר מלמוד המשנה ותלמוד ומקרא, והוא פלא, כי כח למוד הזהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה.

ועוד כתב (החיד"א) בשם הגדולים (חלק ב' מערכת הבי"ת דף י"ג): וזה לשונו: ואני אמרתי, דע, כי אין ספק כי כל למוד התורה הקדושה נשא ורם הוא מרומים ובפרט אם יהיו לשמה באמתות ודאי כי בונה בשמים מעלותיו ומתקן העולמות ומיחד הדודים ואפלו מארי דרזין חובת גברא ללמוד מקרא משנה הלכה דבר יום ביומו כאשר

דבר בקדשו האר"י זכרוננו לברכה, וכמעשהו ממנו. אמנם אשר גדל למוד הזהר הינו שבמקרא ומשנה ותלמוד הם מלבשים מאד ואינו נפר שהם סוד כלל, לא כן הזהר שמדבר בסתרי תורה בפרוש, ואין פתי הקורא שלא יבין דרך כלל דבריו בעמקי רזי התורה. ולכן להיות סתרי התורה גלויים בלי לבוש, הן מזהירין ומאירין הנפש. ואף על גב דבצד מה דברי הזהר סתומים מאד, הינו להבין סתר עליון בעצם ולידע תכן הדברים על בורן ועל מתקנתן דודאי צריכים רב, ולא יובנו הדברים כי אם על פי חכם גדול [מפה] לאזן המקבל שמבין בהם בכללות נפר פונתן רזין עילאין, והדברים עושים רשם בשרשיהם עליונים למעלה וכו'.

פב) הזהר מועיל מאד לתקן הנפש

ובועד לחכמים (מערכת הבי"ת סעיף קטן י"ד) כתב: ואני בעניי אומר, כי בכל התורה יש פרד"ס. אמנם בכל למוד אינו נפר הסוד כלל, מה שאין כן בספר הזהר, דהסודות הם בגלוי והלומד יודע כי ידבר נפלאות ורזי התורה והוא לא ידע כל זה, ולזה מועיל מאד ולתקן הנפש, הלא ברז"י כסף וכו', יעין שם באריכות.
(לקט הקציר להרב אברהם כלפון זכר צדיק לברכה)

פג) האר"י זכרוננו לברכה: סגלה למרק חטאים היא למוד הזהר הקדוש אף שאינו מבין מה שלומד

בספר שאלות ותשובות חיים שאל להרב הקדוש חיים יוסף דוד אזולאי זכר צדיק וקדוש לברכה, החיד"א חלק א' (בסימן ע"ה סעיף קטן ב') הביא בשם האר"י זכרוננו לברכה, שסגלה למרק חטאים היא למוד הזהר הקדוש אף שאינו מבין מה שלומד. עין שם.

(לקט מצוות תשובה וצדקה בשם רבינו בעל החיד"א זכר צדיק לברכה)

[ספר מגדל עז להרב יהושע מונדשיין]

פרד) סגלת אמירת הזהר הקדוש – גם כי סתומים וחתומים הדברים אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית פרוטה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא. בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה

סגלת אמירת הזהר הקדוש (ושיך להערה 4 בתחלת מאמרנו זה): כתב החיד"א במורה באצבע (סימן ב' אות מד): **"למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו והוא תקון גדול לנשמה".** ועוד לו בשם הגדולים מערכת ספר הפהיר: **"כתבו גורי האר"י זכר צדיק לברכה, שלמוד הזהר הוא תקון גדול להאיר הנפש ולקדשה, והרב [האר"י] זכר צדיק לברכה נתן תקון לבעל תשובה ללמד חמשה דפין של זהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר דקריאתה זו הלולה להאיר הנפש ולתקנה. ונראה כי דוקא למוד הזהר יש בו סגלה זו יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא"** (עד כאן משם הגדולים חלק ב' הנדפס בליוורנו תקמ"ו, דף יג, ודלא כמו שסלפו הדברים בהוצאת וילנא ואילך). והעירני רבי ד' תמר ישמרהו צורו ויחיהו, כי הספור על צווי האר"י זכרוננו לברכה לבעל תשובה לומר זהר, נדפס לראשונה בספר "כונות ומעשה נסים" (קושטא ת"פ ו, א). וראה ב'תולדות האר"י' (ירושלים תשכ"ז, עמוד 174 ו-238) ובמקורותיו שם. ור"מ בניהו ישמרהו צורו ויחיהו מסר לי בטובו את דברי הרמ"ז בכתביו אלו: בהגהותיו לספר הכונות (כתב יד) כותב הרב משה זכותא: **"וגם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית פרוטה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרו' ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה כו".**

פה) צָרִיךְ לְקִרְוֹת סֵפֶר הַזֶּהֱרָה אֵף עַל גַּב דָּלָא יָדַע מַאי קֶאָמֵר, כִּי תִקּוּן גָּדוֹל וְעֵצוֹם מְאֹד לְמִטְרוֹנִיתָא וּלְנִשְׁמָתוֹ

וּב'תִּקּוּן לַיִל שְׁבוּעוֹת' שָׁלוֹ (בְּסוּף סֵפֶר טוֹב הָאָרֶץ לְמוֹרֵינוּ הָרַב נִתֵּן שְׁפִירָא): "צָרִיךְ לְקִרְוֹת סֵפֶר הַזֶּהֱרָה... אֵף עַל גַּב דָּלָא יָדַע מַאי קֶאָמֵר, כִּי תִקּוּן גָּדוֹל וְעֵצוֹם מְאֹד לְמִטְרוֹנִיתָא וּלְנִשְׁמָתוֹ כְּנוֹדַע מִכְּמָה טַעֲמִים".

פו) הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהֱרָה הוּא מְסַגֵּל כָּל כֶּף לְשִׁכְנִיתָא וּלְנִשְׁמָתָא לְקָרָא בּוֹ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה

וְשׁוֹב ב'תִּקּוּן לַיִל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה (שֵׁם): "בְּסֵפֶר הַזֶּהֱרָה... אֵף עַל גַּב דָּלָא יָדַע וְלֹא מִבֵּין מַאי קֶאָמֵר, מִכָּל מְקוֹם הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהֱרָה הוּא מְסַגֵּל כָּל כֶּף לְשִׁכְנִיתָא וּלְנִשְׁמָתָא לְקָרָא בּוֹ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה". עַד כָּאן מִדְּבַרֵי הָרַמ"ז.

פז) הַתִּקּוּנֵי זֶהֱרָה מְטַהֵר הַגּוֹף וּמְקַדֵּשׁ הַנִּשְׁמָה לְכָל הַלּוֹמְדוֹ בְּחֹדֶשׁ אֶלּוּל אֶפְלוּ בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בְּאִין מִבֵּין פְּרוּשׁ אֲמָרִיו

וּבְסוּף הַקִּדְמַת הַפֶּסָא מְלַךְ לְתִקּוּנֵי זֶהֱרָה: "כִּי הוּא [הַתִּקּוּנֵי זֶהֱרָה] מְטַהֵר הַגּוֹף וּמְקַדֵּשׁ הַנִּשְׁמָה לְכָל הַלּוֹמְדוֹ בְּחֹדֶשׁ אֶלּוּל אֶפְלוּ בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בְּאִין מִבֵּין פְּרוּשׁ אֲמָרִיו". וְשֵׁם בְּסוּף תִּקּוּן ו': "כִּי הַלּוֹמֵד גִּירְסָא בְּעֵלְמָא... יֵשׁ לוֹ שֹׂכֵר טוֹב בְּעֵמְלוֹ וּמְקַדֵּשׁ בְּטַהֲרָה נִשְׁמָתוֹ". וּבְסִדּוֹר הָאֵר "זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה לְרַבֵּי יַעֲקֹב קֶאֱפִיל בְּסִדֵּר כּוֹנֵת הַלְמוּד: "יִלְמַד בְּסִפְרֵי קְבֵלָה... וְאֵף אִינוּ מִבֵּין בָּהֶם יֹאמֵר דְּבָרֵי הַזֶּהֱרָה וְתִקּוּנֵים כִּי הֵם מְסַגְלִים לְטַהֵר הַנִּשְׁמָה". וְרָאָה גַם נֶפֶשׁ חַיִּים מִרְבִּינוּ חַיִּים פֶּאֲלָאג'י מַעֲרַכְתָּ זֶהֱרָה הַקִּדּוּשׁ.

פח) ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקידה, שהוא מטרה הנפש ומזככה אפלו אמירה בעלמא מן השפתיים סגלה ותקון הנפש מאד ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש

וכן מביא הרב הקדוש מקאמאנא ב"נתיב מצוותיך" שביל התורה א' (אות ל"א): "וכך נתן מרן האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זהר או תקונים בכל יום", ובהקדמתו לעצי עדן: "ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקידה... שהוא מטרה הנפש ומזככה אפלו אמירה בעלמא מן השפתיים סגלה ותקון הנפש מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש".

פט) דגל מחנה אפרים: לשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר

בלקוטים שבסוף ספר דגל מחנה אפרים דבור המתחיל וישקני (זיטאמיר תרל"ה פח, א): "על דרך דאיתא שלשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר, כמשל הנכנס לחנות של בשם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו".

צ) יש בחינת טמטום המוח שאינו צרעת חזקה כל כך, ולזה מועיל קריאת דברי הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר

ב'חנה אריאל' (שמות עמוד 30): "וכמו ששמענו בפרוש... מפי אדמו"ר הזקן בלאזני: שיש... בחינת טמטום המוח שאינו צרעת חזקה כל כך ולזה מועיל... קריאת דברי הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר, וטבילת הגוף במי מקוה או נתינת צדקה כמו שכתוב בכתבים".

צא) הרב הקדוש מוילעזניק בשם הרב הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר: זהר הקדוש צריך לאמרו בלא באור, פי

**התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם
לאין סוף יתברך**

בשם הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר, שזהר הקדוש צריך
לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן
מקשרין את האדם לאין סוף יתברך.

(שארית ישראל להרב הקדוש מוילעדינק, שער ההתקשרות שער הא' דרוש ב' מאמר ב',
עין שם)

**צב) רבי צבי אלימלך מדינוב: מקבל בידינו שגם מי
שלא ידע כלום, לשון הזהר מסגל לזכר הנפש**

וכתב בהגהות מורינו הרב צבי אלימלך לספר "סור מרע ועשה
טוב" (דפוס מונקאטש אות ט): "מקבל בידינו שגם מי שלא ידע כלום,
לשון הזהר מסגל לזכר הנפש".

וראה עוד בשיחות הר"ן (אות קח-קט), ובהוספות לשם מכוכבי
אור. ובהספמת הרב הקדוש ממונקאטש שבשמלה חדשה הנדפס
עם פרוש מטה אשר.

* * *

**[ספר מזהב ומפז להרב פנחס זביחי שליט"א תשס"ד
ירושלים]**

**צג) הזהר הקדוש מסגל לטהר את הנפש יותר מכל עסק
התורה, ומקשר את האדם להשם יתברך,**

הזהר הקדוש מסגל לטהר את הנפש יותר מכל עסק
התורה, ומקשר את האדם להשם יתברך, וכלשונו של הרב
מקדש מלך (ויקרא דף קעג.) עין שם. וראה גם בספר שארית ישראל
(שער ההתקשרות שער א דרוש ה מאמר ב) שכתב, וזה לשונו: ובענין למוד
הזהר הקדוש אמר בשם הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר, שזהר
הקדוש צריך לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של הזהר
הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך. רק מי
שרוצה ללמד עם באור יעין מקדם בהבאור, והזהר יאמר

כְּסֹדֶר בְּלִי בְּאוֹר עד כאן לשונו. עין שם. ובכל זה כאמור לא הבאנו בדברינו כאן את לשון הזהר הקדוש עצמו אלא הבאור, וזאת לשתי סבות, האחת, כיון שעקרו של קונטרס זה שיהיה בלשון מתמצת ושוה לכל נפש, וגם עוד והוא העקר, כיון שבספרנו הנזכר לעיל הבאנו כל דבר בארץ בסיעתא דשמיא, ושם צטטנו את כל לשון הזהר הקדוש כדמותו וכצלמו וגם הבאנו את הבאור לדברים, ומכיון שכל מטרותנו בקונטרס זה לקצר, וסומכים אנו בעזרת השם יתברך על הדברים המרחבים בספרנו הנזכר לעיל, לכן הבאנו כאן בקונטרס הנזכר רק את התרגום ללא לשון הזהר הקדוש כשלעצמו, והרוצה לעין בדברים בהרחבה יעין שם ומשם באר'ה. וזה ברור.

* * *

[ספר מנהגי מהרי"ו להאדמו"ר מסוליעא זכרוננו לברכה]

צד) קבע ללמוד זהר הקדוש וספרי תלמידי הפעל שם טוב והיה רגיל הרבה בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף ובנעם מגדים

עין שם הגדולים להחיד"א זכר צדיק לברכה (מערכת ספרים אות ל"ג בהיר) בשם גורי האר"י זכרוננו לברכה, שלמוד הזהר הוא 'תקון גדול להאיר הנפש ולקדשה' והאר"י זכרוננו לברכה נתן תקון לבצל תשובה ללמד חמשה דפין של זהר הקדוש בכל יום ועין עוד נתיב מצוותיה (שביל התורה סימן ל"א) שכתב נהג דודו בעל עטרת צבי זכר צדיק לברכה מזידיטשוב ועין עוד בעטרת צבי פרשת בהעלתך (דף לט.) בענין גדלות ספר הזהר הקדוש.

וראה גם בהוספות מורינו הרב צבי אלימלך ל'סור מרע ועשה טוב' אות ט' דף ז', שמקבל בידיו שגם מי שלא יבין, אף על פי כן לשון הזהר הקדוש מסגל לזכר הנפש עין שם.

**צה) למוד הזהר היא שלמות גדול אל הנפש – פשילמד
זהר יעין בכל מלה, כי כל אות הוא חדוש בפני עצמו**

ובאור צדיקים עמוד התפלה (סימן א' אות ט"ז) כתב: מי שלא
זכה להבין הזהר, אף על פי כן ילמד, כי הלשון של הזהר מופך
הנשמה. ובסוד לב שמח סדר הלמוד (דף קמ"ה). כתב: למוד הזהר
היא שלמות גדול אל הנפש.

**צו) בקצור של"ה: בערב שבת קדש אחר הטבילה
ואמירת שיר השירים, אם יש לו פנאי אז מי שחננו השם
בבינה ילמד מה בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה**

וכן כתב החיד"א בעבודת הקדש מורה באצבע אות מ', וזה
לשונו: למוד הזהר הקדוש מרומם וכו' בשגם לא ידע מאי
קאמר ואף שיטעה בקריאתו והוא תקון גדול לנשמה עין שם.
ועין באור צדיקים שם (אות כ"ד): וכשילמד זהר יעין בכל מלה, כי
כל אות הוא חדוש בפני עצמו, והדברים הנראים פשוטים
אינם רק סוד.

ובקצור של"ה מסכת שבת כתב: אחר הטבילה ואמירת שיר
השירים אם יש לו פנאי, אז מי שחננו השם בבינה ילמד מה
בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה.

עין היכל הברכה פרשת בראשית (דף ל"ג), שכתב וזה לשונו:
**ספר הקדוש נעם אלימלך כלו אור צח צחצחות עמק עד
למאד, אם תזכו להבין דבור אחד מדבריו ובספר מאור עינים
תדבק נפשכם הרבה ובספר אור המאיר לפעמים וכו' עין שם [ועין
עוד מה שכתב בנתיב מצוותיך (קומארנא) שביל התורה א' (אות ל"ב)
וזה לשונו: ספרי מוסר שנתחברו בזמננו כלם קדושים כלם צדיקים.
ספר נעם אלימלך אין מי שישגיגנו כי הוא כלו מדרגות גדולות,
אף על פי כן כל אחד "טועם לפי מעשיו". וספר מאור עינים לא
יזוז מעיניך וכל דבריו רמים וקדושים. וספר דגל מחנה אפרים
וספרי הכהן הגדול תולדות יעקב יוסף כלם צריכים לך לחיות
נפשך ממנו. וספר אור המאיר נכתב על ידי אחד מתלמידיו איזה**

שוחט, וחמי הצדיק המפרסם מפיקטשוב זכר צדיק לברכה שהיה תלמידו, שמע כשאמר להשוחט שלא כון יפה למה שהיה בכונתו לומר, ועל כן יזהר שלא ישימו כל עיונים בו אלא מעט. עין שם]. עין לעיל אות קטן כ' בהג"ה מה שכתוב בשם פירוש ארץ החיים.

* * *

[פדה את אברהם חלק שני להגאון הצדיק הרב אברהם י. מונסה ס"ט, שנת תשס"ב]

(צו) חיושי זהר – פתח דבריה יאיר מבין פתיים.

קורא נעים, אציגה נא בפנים קטעים אחדים מהקדמתו של מוריניו ורבינו כבוד מוריניו הרב רבי שלום בוזאגלו זכר צדיק וקדוש לברכה, כפי שכתבם בספרו "פסא מלך". רבי שלום זכרוננו לברכה חבר כמה ספרים על דברי הזהר וביניהם ספר "הדרת מלך" – על הזהר, "הדרת כבוד מלך" – על התקונים, "הדרת פני מלך" – על האדרות, "הדרת הוד מלך" – על ספרא דצניעותא, "והדרת פסא מלך" – פרוש על התקונים. מדברי ההסכמות של גדולי הדור דאז, כבוד מוריניו הרב רבי יששכר אבולעפאי זכרוננו לברכה וכבוד הרב הגאון ישראל משלם זלמן בן מוריניו הרב רבי יעבץ זכרוננו לברכה, נראה שחבר את פרושו פסא מלך על התקונים בין השנים ה'תקכ"ט לה' תקל"ה.

הרב זכרוננו לברכה היה נרדף מהשלטונות, כפי שהעיד הוא בעצמו בסוף הקדמה א': כה דברי מצל מאש ב' פעמים, ממלך ישמעאל ושר צבא חילו, ועם כל זה היה עוסק בתורה בשקידה בקדשה ובטהרה, וחבר את חבוריו הנפלאים.

(צח) בלמוד ספר זה בחדש אלול ובעשרת ימי תשובה סגלתו לקרב גאלתו יתברך וקץ ישועתו

וכה כותב הרב זכרוננו לברכה על חשיבות הלמוד בספר התקונים: והלומדים בו עלימו תטף מלתו להבין עמקי סודות אמרתו, כי בלמוד ספר זה בחדש אלול ובעשרת ימי תשובה,

סגלתו לקרב גאלתו יתברך וקץ ישועתו, ומהרה יגלה עלינו כבוד מלכותו ומשיח צדקנו בירושלים ירים נסו ודגלו.

וזה לשון הרב בהקדמתו: אקדים טעם לשבח למה קרא הרשב"י זכרוננו לחיי העולם הבא לחבור זה תקונים, בשלמא לספר הזהר מצינו טעמו מפרש ברעיא מהימנא פרשת נשא, שאמר רעיא מהימנא להרשב"י האי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר מן זוהרא דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי.

צט) נקרא ספר הזהר פי מזהירים כל הלומדים – סוד התקונים במספר קטן לתקן עולם העשיה

ובפרשת בהעלתך: והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע אלין אינון דקא משתדלין בזהר דא דאיקרו ספר הזהר, מפרש שנקרא ספר הזהר פי מזהירים כל הלומדים. אבל תקונים מאי טעמא? ורבינו הגדול האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא, דלי לן חספא ומיד תותה אשכחנא מרגניתא. ההוא אומר מה טעם הרשב"י זכרוננו לחיי העולם הבא מפרש בספר התקונים כל הפסוקים והתבות וחדושים הכל במספר קטן מה שלא עשה בספר הזהר? פי נודע כי חשבון קטן היא מסוד הקטנות, וכי עצרה ידו לבנות חדושו על יסוד מספר גדול? ותרוץ הוא זכרוננו לחיי העולם הבא, שפונת הרשב"י בספר התקונים העקר לתקן עולם העשיה, שכל מספר קטן הוא בעשיה, כי שם הקלפה תקיפין, ועשיה אין בה כי אם מקרא וחדושי תורה שבה כלם במספר קטן. לכן כדי לתקן עולם העשיה בנה יסודותיו על מספר קטן בכונה מכוונת לזה. עד כאן לשון האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא.

ק) נקרא ספר התקונים פי תקוני העשיה עקר כל תקוניה

גם אנו ענינו בתריה, דהינו טעמא שקרא שמו תקונין, הגם שכל דברי תורה מתקנים השכינה, הנה עקר התקון הוא בעולם העשיה, שבה מדור הקליפות, והשכינה צריכה לירד לעמקם

להעלות הניצוצות ולאסוף נדחיה אליה, וכו', ומטעם זה ישתנה לשבח ספר זה לקרות לו ספר התקונים כי תקוני העשיה עקר כל תקוניה, ואם לא תתקן ותעלה מהעשיה איך יהיה תקון יצירה ובריאה, וכו', ועלה בידינו טעם הגון לשם ספר התקונים, שכל פונת הרשב"י לתקן השכינה בעולם העשיה, כי מלכות מקננא באפן שהיא עשיה, וכו'.

ועוד שם: גם אתן טעם לשבח למה לא נגלו לנו האלקים בפרוש האר"י זכרוננו לברכה על ספר התקונים כי אם בימים ההם ובזמן הזה. וכי אכשור דרי להשיג מה שלא השיגו ולא גבלו ראשונים?

הנה מצאתי תשובה נצחת ומספקת לשאלה זו לקמן וזה לשונו: אמר רבי שמעון, חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתפם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה וכו'.

עד ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחכם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו מפגימו דלהון, וכו' עין שם.

**קא) גזר אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד
לאתחדשא חבורא דא**

דוק באמרי קדוש הרשב"י זכרוננו לחיי העולם הבא, שדבריו אלה מורים באצבע כי גזר אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד לאתחדשא חבורא דא. ואם תאמר אעקרא דדינא פרקא למה תצא זאת מלפניו להיות תורתו זאת חתומה וסתומה עד דרא בתרא.

קב) סגלת חבורא דא להביא גאלה וחרות מהגלות

הנה אליהו זכרוננו לחיי העולם הבא נתן טעם להתרת קושיא זאת לקמן, וזה לשונו אדהכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חזילין דנשמתינן, וכמה מלאכיא סוחרניה, ושכינתא עלאה עטרה על פלהו, וכו', עד וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי (דף כד.) חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ. עד כאן לשונו. כי סגלת חבורא דא להביא גאלה וחרות מהגלות.

קג) לכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה, ואז בסגלת החבור וקראתם דרור – ואשרי הדור שיזכה לזה

וכתיב השפעתני אתכם וכו', ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ השכינה בזמן בעתה. כי אם תעוררו האהבה קדם בעתה, צריך למרק העוונות בצרות רבות ויהרגו כמה מישראל ויתקטיל משיח בן יוסף. וכדי שלא יהרג שום אחד מישראל ולא יהרג משיח בן יוסף, סובלת השכינה צער ארוך הגלות לטובת בניה. גם משה רבינו עליו השלום סבל כמה יסורין על עצמו כדי שלא ימות משיח בן יוסף, כמו שכתב בזהר ובתקונים בהרבה מקומות. ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה, ואז בסגלת החבור וקראתם דרור, ויהיה דבר בעתו מה טוב, ולאז משום דאכשור דרי אלא משום דמשה רבינו עליו השלום מתנוצץ ברבותינו האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא ותלמידיו לפרש מאמרי חבורא דא, וכמו שכתבנו לעיל דעתיד לאתחדשא על ידא דמשה שישתדל לאשלמא פגימו דילהון מצד חסרון ידיעתם והוא ילמדם ויעזרם ויסיעם לכוון אל האמת לסיוע שיש בו ממש.

ואשרי הדור שיזכה לזה, כמו שאמר לעיל הרשב"י זכאה דרא דהאי אתגליא ביה.

**קד) מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש
אלול בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו**

ומסים הרב בהקדמתו בלשון תפלה: ויהי רצון מלפני ה' שיטע
אהבתו ותורתו בלבנו ללמד בחבור בלב שלם ובחשק רב. **פי הוא**
מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו
בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו. וכל שכן אם יזכה עד
שרוח השם ידבר בו להבין פונת הרשב"י באמרי קדוש. ומועט
מספר זה מחזיק את המרבה וכו', יזכה להיות מבני עליה, וכלנו
כאחד נזכה שיקים בנו נבואת הרשב"י: זכאה דרא דהאי אתגליא
ביה ובסגלתו: וקראתי דרור, ותחזינה עינינו בן דוד משיחנו, מלך
ביפיו, יבוא ויגאלנו, בעז והדר אלקינו, בשכר זאת אל חי חלקנו,
ונחה עליו רוח השם צורנו מגננו, יגלה כבוד מלכותך עלינו, ואז
ישמח לבנו ותגל נפשנו בישועת מלכנו, אמן כן יהי רצון.

קה) בענין חשיבות למוד הזהר והקבלה

איתא בספר התקונים בתקונא ארבעים ותלת וזה לשונו:
בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר יחרב ויבש (שם ה), בההוא
זמנא דאיהו יבש ואיהי יבשה, צווחין בגין לתתא ביחודא
ואמרין שמע ישראל, ואין קול ואין עונה, הדא הוא דכתיב (משלי
א כח) אז יקראוני ולא אענה.

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל
פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית
אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא יסלק נביעו
מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה, טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא
יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב
ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא
ואורך גלותא. עד כאן לשון התקונים.

וכתב שם "בכסא מלך (אות נ' וס') וזה לשונו: טב ליה דלא יתברי
ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, אם היה עם
הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה, כי אין לטיל

בפרדס קדם שימלא כרסו בשר ויין. אבל מאן דאולף תורה שבכתב בשר, לחמה של תורה, ושתה יין תורה שבפעל פה ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבה, פוגם בלמודו, וטב ליה דלא יולף ליה כי אחזר עלמא ליסוד שבירת הכלים, שמגביר הקליפות, כשהנהר והגן יבשה, דמנע הטפה רזי תורה מהם, וגרים עניותא וארף גלותא.

קו) אמר אליהו זכרוננו לברכה לרשב"י דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה.

ומי שיכול לקנות לו רב שילמדהו קבלה, או חבר, או מתוך הספרים, ומתרגל, גורם ארף גלותא. ובפרוש אמר אליהו זכרוננו לברכה לרשב"י דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה.

ועוד שנה ופרש דבריו פעמים שלש, בגין דעתידין למטעם מאילנא דחיי האי ספרא דאתגליא בסוף יומיא, וביה יפקון מן גלותא.

קז) מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה

ומגדל הענש שכתב כאן רחמנא ליצלן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יולף וכו', ממנו ינדע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה. כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

**קח) אם קובע עת להשם שעה אחד בכל לילה, אז
מבטח לו שהוא בן העולם הבא, מבני היכלא דמלכא
ויהיה מרואי פני המלך, היושבים ראשונה במלכותא
דרקיעא**

גם מאמר זה מורה באצבע כל דברי הרב זכרוננו לחיי העולם
הבא למדקדק בו. כי קים לן תורה מגנא ומצלא אפלו בעידנא דלא
עסיק בה ואין אמר טב ליה דלא יתברי ולא יולף ההיא אורייתא
דבכתב ואורייתא דבעל פה, שהיא משנה וגמרא, שאין לה מדה
טובה הימנה, אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו
ביום אחד בלמוד הקבלה כי שקול הוא כנגד כלם, וזה שאמר וגרים
דלא ישתדלון בהון, דוקא מנה, הא אם ישתדלון בהון, כל אחד כפי
יכלתו, אפלו יום לשנה, תורתו כלה עושה פרות למעלה, וכל שכן
**אם קובע עת להשם שעה אחת בכל לילה, אז מבטח לו שהוא
בן העולם הבא, מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך,
היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא.** ודי בהערה זו למי שחננו
השם בינה והשכל: עד כאן לשון הפסא מלך זכרוננו לברכה.

ומי לא יתלהב לבו ותגדל תאוותו וחשקו לעסק בתורת הח"ן,
ועל כל פנים להשתדל לקבצ' לו זמן על הלמוד הנזכר לעיל, ואשריו
בזה ובבא.

ואתה קורא נעים, תן לבך לדברי הרב זכרוננו לברכה, והשתדל
ברב עז להתחזק בלמוד הזהר והתקונים ולהיות ממקרי הגאולה
על ידי התורה, עד אשר והאלילים פרות יכרתון ויגלה משיח צדקנו
במהרה.

(פדה את אברהם חלק שני להגאון הצדיק הרב אברהם י. מונסה ס"ט, שנת תשס"ב)

* * *

[ספר פדות יעקב להגאון הצדיק הרב יעקב יחזקיה פיש]

קט) למוד פנימיות התורה

איתא בזהר הקדוש פרשת נשא (דף קכ"ד): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי.

ואיתא בתקוני זהר סוף תקון הששי: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך כד אתגליא לתתא בדרא בתראה בסוף יומיה ובגינה וקראתם דרור בארץ.

וכתב הגר"א זכר צדיק לברכה בבאורו: ובגינה וקראתם וכו', שיגאלו על ידי למוד הזהר.

ובאבן שלמה (פרק י"א אות ג') כתב: הגאולה הזאת לא תהיה רק על ידי למוד התורה, ועקר הגאולה תליא בלמוד הקבלה, עד כאן.

קי) דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא ואורך גלותא.

ועוד כתוב בתקוני זהר תקון מ"ג: דאסתלק קבלה וחקמתא וכו' ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, וכו' ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא ואורך גלותא.

קיא) אגרת הקדש ששלח הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו לגיסו הגאון הקדוש רבי אברהם גרשון

ידע מה שכתוב באגרת הקדש ששלח הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו לגיסו הגאון הקדוש רבי אברהם גרשון זכר צדיק לברכה, אשר הובא בספר פורת יוסף, שהבעל שם טוב עשה עלית

נשמה ונכנס להיכל המשיח, וזה לשונו: ושאלתי את פי משיח
אימתי אתי מר והשיב בזאת תדע בעת שיתפרסם למוֹדֵךְ ויתגלה
בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת ויוכלו גם
המה לעשות יחידים כמוך ואז יכלו כל הקלפות ויהיה עת רצון
וישועה ותמהתי על זה והיה לי צער גדול באריכות הזמן כל כך, עד
כאן.

**קיב) סוד האגרת: ברי"ש ראשי תבות רשב"י גלי דהינו
כשיתגלה תורת הנסתר אז יצאו בני ישראל מן הגלות.**

ובספר דגל מחנה אפרים בדרך ל"ב באר מה שכתוב "ובני
ישראל יוצאים ביד רמה" ומתרגמין בריש גלי על פי דברי האגרת
הנזכר לעיל דמרמז כאן בפסוק ובני ישראל יוצאים מן הגלות
ברי"ש גל"י. ברי"ש ראשי תבות רשב"י גלי, דהינו כשיתגלה
תורת הנסתר שחבר, אז יצאו בני ישראל מן הגלות. וכן ברי"ש
ראשי תבות רבי ישראל בעל שם "גלי", הינו כשיתגלה תורתו ויפוצו
מעינותיו אז יפקון מן גלותא. עד כאן.

ובהקדמה לספר בעל שם טוב על התורה ראיתי שפרש הענין
של יחודים שכתוב באגרת הקדש, הפונה שיתעלה כל דבר הגשמי
שבפעלת האדם אל הרוחני על ידי הדעת שמיחד האדם המחשבה
עם המעשה. עין שם.

**קיג) על ידי עסק התורה בפנימיות בדרך הסוד יפקון מן
גלותא בבחינת אחישנה**

וכתב בספר אגרא דפרקא (אות רמ"ז) דהנה ידוע מדברי הזהר
בכמה מקומות, שעל ידי עסק התורה בפנימיות בדרך הסוד
יפקון מן גלותא בבחינת אחישנה [רעיא מהימנא פרשת נשא קכד]:
ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו ספר הזהר
יפקון ביה מן גלותא ברחמי, (הגהות הצבי והצדק) [מה שאין כן
בעסק התורה בהלכותיה בפשוט יפקון בבחינת בעת"ה וכו', כי
בעסק התורה על פי הפשט אין לבקש בחינת אחישנה, כי יתוספו
חס ושלוש חבלי משיח, מה שאין כן בלמוד של תורה

בפנימיותה בדרך הסוד יוכל להיות בחינת אחישנה בלא חבליים וצירים. עד כאן (ועין עוד מה שכתב אגרא דכלה פרשת כי תבוא באפטרותא דיומא).

וכתב כבוד קדשת אדמו"ר ממונקאטש זכר צדיק לברכה בדברי תורה (מהדורה ט' סימן פ"ב): מה שקמו הארורים והמערערים על אמתות וקדמות הזהר הקדוש, הנה כבר היה לעולמים כזה, ואת זה לעמת זה עשה אלקים, כדי שתהיה הבחירה חפשית, **יען שלמוד הקבלה גורם התקרבות הגאולה, על כן באו בכל דור לעשות תעמולה מצד הסטרא אחרא נגד זה בעוונותינו הרבים.** והן הנה חבלי משיח כנזכר לעיל, וצריכין להתאמץ ולהרבות בדברים המקרבים הגאולה ובפרט למוד הקבלה, עד כאן.

ועין עוד מה שכתב הגאון חיד"א זכר צדיק לברכה בשם הגדולים (מערכת א' סימן רי"ט), טעם הדבר שלא נתגלה ספר הזהר הקדוש לדורות הקודמים.

* * *

[פרי עץ חנו חלק ראשון – להגאון הצדיק הרב יעקב ש. קצין זכר צדיק לברכה שנת תרצ"א]

(קיד) תולדות הרב נסים נחום זכרוננו לברכה

יתר חלקי תבל שהתיסד שם חברה "כתר תורה" הנוכחית הם אלכסנדר, ארם צובא, דמשק בירות, ירושלים בכמה משכנותיה, בני ברק, צפת, בין גאזי מחוז טריפולי, ניו יורק לעדת הספרדים מיום הוסדה עד היום הנה קימת ומתחזקת, ונוספה יום חברים מקשיבים לתפארת והקמת תורת ישראל החרדית לעם ישראל החרדי בעולמו היהודי החרדי.

אחרי המלחמה צדיק זה שב ירושלימה איש וביתו' והוסיף בכחותיו ומסירות נפשו להמשיך פעלותיו הקדושות' לחזק התורה והיהדות כדרך בקדש על בריאותו לא חסך כלל למרות כי בשנים האחרונות תקפוהו חלשות שונות, בכל זאת פארי התגבר מעודו עד

סוף ימי חלדו במסירות נפש והון, השתדל בענין הוצאת "מי גיחון" הן על ידי הממשלה וגם על ידי אמצעים שונים בכדי לעורר תועלת הנמשך מזה [כדלעיל עמוד ט"ו עין שם] ואולם בינתיים נתבקש צדיק זה בשיבה של מעלה קדם הוציא לפעל פעלתו זו הקדושה כלהלן, מכלל פעלותיו הקדושות ופרסמם בנדפס הם.

* * *

**קטו) וספר קצור לקוטי מזהר"ן להצדיק הקדוש רבינו
נחמן מברסלב – נדפס שנת תרע"א בולגריא]**

על ידי למוד הזהר הקדוש נעשה חשק לכל הלמודים של התורה הקדושה.

גם הלשון הקדוש של הזהר מסגל מאד, ומעורר מאד לעבודת השם יתברך.

רשב"י קדש כל כך את לשון תרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון תרגום יש להם כח לעורר להשם יתברך.

כשמקנאין קנאת השם צבאות נחשב כמו צדקה.

(קצור לקוטי מזהר"ן, קעז-קעח-קעט-קפ)

* * *

**קטז) הגאון הצדיק רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק
לברכה, אדמו"ר הזקן מלויבאוויטש שנת "ונגלה כבוד
אדונינו הרב זלמן זכרנו לברכה" לפ"ק**

אחרי כן שם הרב פעמיו למעזריטש ושם היה צנוע מאד במעשיו, ולא היה נכר בפניו שום חסידות כי הוא בר אוריין, והיה שוקד על למודו בחכמת האלקית יום ולילה. גם סים שם הלכה פסוקה על כל הארבע שלחן ערוך (אשר בעוונותינו הרבים נשרפו הרבה מהם ונדבר מזה להלן אם ירצה השם) ועם כל זה לא הלך בבגדים חשובים והיה יושן בקלוי של המגיד, והמגיד נשמתו עדן חבבו מאד מאד, לא יאמן כי יספר כי במסתרים גלה לו יותר

מאשר גלה לכל תלמידיו, ואולם בנו הקדוש רבי אברהם, המכנה בפיו כל המלאך, הוא לקחו תכף לו לחבר, והיה ביניהם המדבר כי שלשה שעות ילמד הרב עם המלאך למוד הנגלה, ולעמת זה ילמד המלאך עמו ג' שעות למוד הנסתר מחכמת האמת.

ואמר הרב בעת גדלו בדרך הלצה על זה כי בפרשת קדושים כתיב לא תגנב בטפחא וידוע כי טפחה הוא מפסיק, והפירוש הוא: כי במילי דשמיא מתר לגנב. הינו להתגנב בעשותו טוב מבני אדם ולהתגנב מיצרו, שאין בזה משום גנבת דעת. וכן עשיתי כשהייתי לומד עם רבי אברהם הייתי מחזיר אצבעי המורים במורה השעות לאחר לומד עוד עמו, והרב רבי אברהם לא ראה, והחברים הקדושים הלא המה ששים הגבורים אשר היו תלמידי הרב המגיד, נשמתו עדן, לא ידעו כל כך מגדלת הרב ולא הכירו אף חלק קטן מחכמתו בנסתר, ורק ידעו כי הוא גאון, ועל כן חבבו כלם אותו מאוד, אבל החביבות היה בדרך שמחבב הגדול קטן, והרב לא פנה כלל לשום דבר ורק לא פסק פומיה מגירסא.

פעם אחת יצא הרב המגיד על פתח חדרו ובגדו מכתב חתום, ויאמר להרב זלמינקע המכתב הזה צריך אני לשלחו לבאר, ויתן לו המכתב ויסגר את חדרו, ויתבונן הרב באמרות רבו ויאמר אל לבו: אם היה פונת רבי רק שיעיץ המכתב למקום אשר שולח, לא היה נותנו לי כי אם למשרתו פוליט, ועל כן רוצה הוא בודאי כי אנכי בעצמי אשא לשם המכתב, ועל כן נשא לבו את רגליו ויקח בגידו המכתב לנשא אותו לבאר כי לא רחוקה באר ממעזריטש.

ויהי כאשר הלך כפרת ארץ, ירד מטר סוחף פתאם, ולא רצה לשוב העירה, וילך לדרך והמטר ירד עליה עד אשר בא לבית מלון אחת באם הדרך, ויכנס הרב ויגמור בדעתו ללון שם, כי פנה היום והוא עיף ומלבושיו מטפחים המה. וילן שם הרב וייבש בגדיו.

ויהי אף נהיתה לילה, ויבא סוחר אחד איש נכבד וירצה גם כן מחמת המטר ללון שם וינהג הסוחר אתו עוף שחוטא ויתנה לבית המבשלת שיבשלו אותה, והוא לקח גמרא מארגז חפציו וישב

ללמד עד אשר תבשל סעדת הערב שלו. אבל כאשר למד עקם מאד את פשט הגמרא ועל כן היה לו קשיות וספקות רבות ולא היה יכול למצא דרך הישרה בתוספות ונצטער האיש כי ידע כי תמיד אין דרכו בכה, אבל לא היה יכול לבוא על הפשט האמתית, ובין כך נתבשל המרק עם העוף שלו, ויסגר האיש את הגמרא וישב לאכל, כי אמר אולי מחמת עיפות הדרך אינו צלול מחו ויאכל האיש וישכב לנוח על מטה כבודה אשר הכינו לו, והרב שכב על הספסל בלא פר ולא דבר מאומה עם הסוחר.

וגם הבעל עגלה של הסוחר שכב על הספסל לא רחוק ממקום הרב, ובאשר כבו את הנרות נתאנה הבעל עגלה תאנה רחמנא ליצלן וינסה לילך אל שפחת הבית, אבל היא מאנה לשמעו לו ותתן את קולה ברעש. ויהי כי ירא הבעל עגלה לנפשו מאדונו עשה עצמו כאילו הקיץ לקול ההמלה, וידלק נר ויעליל על הרב כי הוא רצה לעשות כדברים האלה, ויפה את הרב על הלחי ויכפתו ויניחו על הארץ, אבל הסוחר נתבלבל מאד מההמלה ונגזלה שנתו, ויקם וידליק נר ויקח רמב"ם אחד אשר הולך אתו, וישב ללמד. אבל גם פה עקם מאד את הפשט הישר ותעה מדרך הישר, וילך נבוך בו ויתפלא הסוחר מאד, ויצטער מזה.

והרב כאשר שכב על הארץ תחת הספסל הארוך לא יכל לסבל העקמימות הזו, ויאמר להסוחר: הנה אנכי מלאתי מלים הלילה הזאת. קדם טעית במאמר הגמרא אשר פשוטו כך וכך, ולא יקשה לך שום קשיא, ועתה גם בהרמב"ם אתה הולך תועה, כי כן וכן הפשט הישר.

ויראה הסוחר כי חכו ממתקים וייטבו הדברים בעיניו מאד, ויאמר להרב: "חכה ממתקים, אבל אין כלך מחמדים", כי הלא בר אורזין אתה, ולמה עשית את המעשה הזאת? ויען הרב: לא היו דברים מעולם, והמשרת של מעלתו העליל עלי כי רציתי לעשות כמעשהו, אבל חלילה לי מעוון, ואים נא כבודו עליו ויודה לו תכף. וכן עשה הסוחר והבעל עגלה הודה, והתירו אגדת הרב, והשתעשעו כל הלילה בלמודים.

ובבקר נסע הסוחר לדרך וחרב התבונן במה שעבר עליו הלילה ונגמר בדעתו לשוב למעזריטש, כי הבין ברב חכמתו כי לא היה זה מקרה, ורק רבו שלחו לקבל ההכאה הזאת בשביל מתוק איזה דבר הצריך פידוע ליודעי חן. וכן עשה וחזר למעזריטש ולא גלה מה שעבר עליו לשום אדם. אולם אחר כך, כאשר ראה אותו המגיד, שחק ממולו ויאמר לו: תדע בני, כי גם שמעתר לתלמיד חכם שיהיה אצלו שמינה שבשמינית מגדלות, אבל לתלמיד אהוב איני רוצה שיהיה בו אף חלק העשירי הזה, לבד המתקת הדינין שנמתקו מעליך בזה הדרך.

* * *

[הגאון הצדיק הרב יהודה לביא – סימן מב]

שלוש תשובות משאלות ותשובות רב פעלים, מגהות ומהדרות

(אמר המעתיק: בימי חרפי התחלתי על דעת עצמי להדיר שאלות ותשובות רב פעלים למרנא הגאון רבינו יוסף חיים זכותו יגן עלינו אמן, ושוב חזרתי בי מכמה טעמים ובפרט מזכיות היושרים, אך שלש תשובות שכבר כמעט סימתי בכתב יד ואיני רוצה שיאבדו בתהום הנשיה אני מדפיס ועולה לזכוי הרבים. החלק העליון הם דברי הגאון רבינו יוסף חיים וההערות הם ממני).

קיוז) שאלות ותשובות רב פעלים חלק א' ארח חיים סימן א': שאלה – שעתידי אדם להתבע לעתיד לבוא אף על זה שלא למד מעשה מרפבה, והאר"י הזהיר על זה בכמה מקומות

נשאלתי מאיש מבין, וזו לשונו: שאל ממני איש פשוט ויודע ספר מעט, כי שבח להשם יתברך למדתי דברי רבותינו זכרונם לברכה מדרש ואגדה וקצת גמרא, אך בלמוד הנסתר לא נכנסתי^א,

[נא] וכן הוא מן הראוי דאין לאדם לט"ל בפרד"ס ובחכמת הנסתר, אלא רק לאחר שמלא כרסו ש"ס ופוסקים, כמנו שכתב הרמב"ם (פרק ד' מהלכות יסודי התורה) ודרמ"א (פנהגות

ורק אני קורא בספר הזהר והתקונים כאשר קוראין המון ישראל^י והנה בעתה באתי לשאל מאדוני קצת שאלות אשר אני

שלחן ערוך יורה דעה סימן רמו סעיף ד, ועין עוד בדבריו בספר תורת העולה חלק ג' פרק ד' (והש"ף שם סעיף קטן ו) והג"ר א' (בבאורו שם סעיף קטן יח וועין עוד בפרושו על משלי (כא, יז)) דכן הוא על פי הגמרא (חגיגה יג.) אין מוסרים סתרי תורה אלא למי שיש בו חמשה דברים וכו', עין שם ולקמיה (יד.). וכן כתב החנות יאיר (בתשובה סימן רי) ונודע ביהודה (מהדורא קמא חלק יורה דעה סימן צג, ועין עוד שם סימן עד דיבור המתחיל ובעתה) ופלא יועץ (ערך למוד) וחז"י אדם (כל י' סעיף יב, ושמאד החמיר בזה מוריני הרב חיים היטאל, עין להלן) ושאלות ותשובות שואל ונשאל (חלק ה' יורה דעה סימן קיח). וכן כתבו חכמי המקבלים עצמם, עין למוריני הרב חיים ויטאל (ריש הקדמותו לשער ההקדמות והובא ברש ספרו עין חיים) ורמ"ק בספר אור נערב (חלק א' פרק ג' וחלק ג' פרק א') ומוריני הרב מאיר פאפיראש בספר אור צדיקים (סימן כ"ב סעיף ל') הובא בכף החיים (סימן קנ"ה סוף סעיף קטן י"ב), ומוריני הרב יוסף אינגאס בשומר אמונים (הקדמה ב' / הצעה ג-ד) והרב יצחק איזיק חבר במגן וצינה (פרקים ט-כט) והגאון המחבר בשאלות ותשובות רב פעלים (חלק ג' סוד ושרים סוף סימן י"א).

אמנם מי שהגיע לדרגה זו, חייב לעסוק בכל פרד"ס התורה, וכמבאר במדרש משלי (פרשה י') שעתידי אדם להתקבע לעתיד לבוא אף על זה שלא למד מעשה מרובה. והג"ר^י הזהיר על זה בכמה מקומות, עין למוריני הרב (בהקדמות שער ההקדמות ודלעיל) שער הגלגולים הקדמה יא, ובריש הקדמת שער המצוות, ועין עוד בספר שומר אמונים (אינגאס, ופוח א סי' כט - לו) ופלא יועץ (דלעיל).

הג"ר א': כאשר מבין הסוד - יהיה לו הכל אצלו על בוריו כל הפרד"ס - אבל כל זמן שלא יבין הסוד אפלו הפשט אינו ברור בידו

והרב מנחם מענדל משקלוב כתב בפרוש הג"ר א' על משלי (כ, ט), ששמע מהג"ר א' כמה פעמים, שכאשר מבין הסוד, יהיה לו הכל אצלו על בוריו כל הפרד"ס, אבל כל זמן שלא יבין הסוד, אפלו הפשט אינו ברור בידו, כמו שכתוב בזהר הקדוש משפטים. עד כאן לשונו. וכן שם (ה, יח) כתב: כשתבין הסוד, תראה הפשוט איך הוא נכון ואמת וכו'. עד כאן לשונו, עין שם. ועין בשאלות ותשובות יחזה דעת (חלק ד' סימן מז). ובאמת נחלקו חכמי הדורות והשטיות, מהו הגדר לקביעת 'מלא ברסו' ש"ס ופוסקים, ועין היטב בספר הבירית (חלק א' מאמר ד פרק יד, וחלק ב' מאמר יב פרק ה) ודו"ק.

[נב] עין להחיד"א בספר מורה באצבע (פרק ב' סעיף מד) שכתב: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה, לפי שהגם שכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלכשה בכמה ספורים ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על הפשט הפשוט, אבל ספר הזהר מן הסודות עצמו בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מבין מקצת המשיג ועמק המשיג. עד כאן לשונו. וכן כתב בספרו שאלות ותשובות חיים שאל (סימן עה אות ב), עין שם ועין בפרוש שערי הקדש (על מורה באצבע שם). ועין בכף החיים (סימן קנ"ה סעיף קטן יב) שכתב: ובקרבתבנו במקום אחר שמי שאין לו יד בקבלה, ילמוד בספר הזהר. עד כאן לשונו.

נבון בָּהֶם, וְאֵל תְּשִׁיבֵנִי רִיקָם, וּבִטְחֹתִי שְׁבֹד־אֵי תְּשִׁיב לִי תְּשׁוּבָה
 לַהֲשִׁקִּיט רַעֲיוֹנוֹתַי, וּלְשַׁכֵּךְ דַּעְתִּי בָּהֶם. וְהִנֵּה בְּרֹאשִׁית מֵאֲמֹר אֶפְרַשׁ
 שִׁיחֹתַי כִּי אֲנֹכִי אִישׁ יְהוּדִי מֵאֲמִין בְּכָל דְּבָרֵי חֻכְמֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבִרְכָּה,
 הֵן אֱמֶת וְדְבָרֵיהֶם אֱמֶת, וְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בַּתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, מֹשֶׁה
 אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת, וְרַק אֲנֹכִי רוֹצֶה לְהִתְבּוֹנֵן בַּמָּה שֶׁהִרְשׁוּנוּ חֻכְמֵינוּ
 וְזִכְרוֹנָם לְבִרְכָּה לְהִתְבּוֹנֵן, וְהִנֵּנִי מֵצִיג לִפְנֵי אֲדוֹנֵי קִצֵּת שְׂאֵלוֹת אֲשֶׁר
 יַעֲצוּנִי כְּלִיּוֹתַי לְדַעַת אוֹתָם.

וּרְאֵה בְּטוֹרֵי זֶהָב (יִזְרְהֵל דְּעֵה סִימָן רִס"ה סְעִיף קָטָן יב) שֶׁכָּתַב: וּמִקְרֹב נִהְגוּ כֵּן רַבִּים וְכֵן שְׁלֵמִים
 שְׁלוֹמֵדִים סֵפֶר הַזֶּהָר וְכו'. עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. אֲמִנָּם עַיִן הַיֵּטֵב בְּסֵפֶר הָעֵקָרִים (מֵאֲמֹר שְׁנֵי פָּרָק כח)
 וּבְסֵפֶר מִלְּשַׁנַּת חֻכְמֵינוּ לְמִזְרִינוּ הָרַב מֹשֶׁה חֲאֲגִיז (סִימָן רמ).

– פֶּרֶק כח –

עֲנָה א: הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן
עַל שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת

עֲנָה ב: הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן
עַל שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהַרְמֵחַ"ל [רַבֵּינוּ
מֹשֶׁה חַיִּים לֹוֶצְאָטוֹ] בַּעַל סֵפֶר מְסֻלַּת יִשְׂרָאֵל – וְהוּא הַקְדָּמָה
לְסֵפֶר פֶּתַח חֲכָמָה, וְהוּא מְיָסַד עַל סֵפֶר עֵץ חַיִּים לְמוֹרִינוּ
הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

– פֶּרֶק כח עֲנָה א –

הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ
יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן עַל שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת

הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן עַל
שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת

(א) סִבַּת אֲרֶךְ הַגָּלוּת

אָמַר הַצָּעִיר מַעִיר. הִדַּל בְּאַלְפֵי חַיִּים וַיִּטָּאֵל בֶּן לְאֲדוֹנֵי אָבִי
הָרַב יוֹסֵף וַיִּטָּאֵל זְכוּתוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

בְּהִיוֹתִי בֶן שְׁלֹשִׁים לְכַח תַּשְׁשׁ כָּחִי יִשְׁבַּתִּי מִשְׁתוּמָּם. וּמִחֲשֻׁבוֹתֵי
תַּמְהִימִים. כִּי עָבַר קָצִיר כָּלָה קִיץ וְאַנְחֵנוּ לֹא נוֹשְׁעֵנוּ. רְפוּאָה לֹא עֲלֵתָה
לְמַחְלַתֵּנוּ. אֵין מְזוֹר לְבָשָׁרֵנוּ. וְלֹא עֲלֵתָה אֲרוּכָה לְמַכְתֵּנוּ לְחֶרֶב בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ. הִנֵּחֶרֶב זֶה הַיּוֹם אֶלֶף וְת"ק וְד' שָׁנִים (1504) אוֹי לָנוּ כִּי

פְּנֵה הַיּוֹם יוֹם אֶחָד שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֵלֶךְ שְׁנַיִם וְגַם נָטוּ
צִלְלֵי עָרֵב שֶׁהֵם ת"ק וְד' שְׁנַיִם יוֹתֵר מִחֲצֵי הַיּוֹם הַבִּי'. וְכָלוּ כָּל הַקָּצִין
וַעֲדִין בֶּן דָּוִד לֹא בָּא. וְנוֹדַע אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָּה
כָּל דּוֹר שֶׁלֹּא נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו כְּאֵלוֹ נִחְרַב בְּיָמָיו. וְאַתְנָה אֶת
פָּנֵי לַחֲקֹר וּלְדַעַת מַה זֶה וְעַל מַה נִּתְאַרְךָ קִצְנוֹ וְגִלּוֹתֵנוּ. וּמִדּוּעַ לֹא בָּא
בֶּן יִשִּׁי.

וּמִצָּאֵתִי אָנוּ לִי וְאַנִּינָה בְּקֶרְבִּי וְלִבִּי דָּוִי. מִמָּאֲמָר אֶחָד הוֹבָא
בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִים תְּקוּן ל' (דף ע"ג:). וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: תְּנִינָא כְּתִיב וְרוּחַ
אֱלֹהִים מֵרַחֶפֶת וְגו', מֵאֵי וְרוּחַ, אֵלֹא בּוֹדָאֵי בְּזִמְנָא דְשִׁכְנִיתָא נִחְתַּת
בְּגִלּוּתָא, הָאֵי רוּחַ נָשִׁיב עַל אֵינּוֹן דְּמִתְעַסְקִי בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין
שִׁכְנִיתָא דְאַשְׁתַּכַּחַת בִּינִייהוּ, וְהָאֵי רוּחַ אֲתַעְבִּיד קָלָא, וְיִימָא הָכִי
אֵינּוֹן דְּמִיכִין דְּשִׁנִּיתָא בְּחוֹרִיהוֹן, סְתִימִין עֵינִין אֲטִימִי לְבָא, קוּמוּ
וְאַתְעֲרוּ לְגַבִּי שִׁכְנִיתָא, דְּאִית לְכוּן לְבָא בְּלֹא סְכֻלְתָּנוּ לְמַנְדַּע בִּיהַ,
וְאִיהוּ בִּינִיכוּ.

וְרָזָא דְמַלְהָ קוֹל אוֹמֵר קָרָא. כְּגוֹן קָרָא נָא הֵישׁ עוֹנָךְ וְגו' וְהִיא
אוֹמְרָה מַה אֶקְרָא כָּל הַבֶּשֶׂר חֲצִיר כְּלֹא אֵינּוֹן כְּבַעֲרָה דְאַכְלִין חֲצִיר,
וְכָל חֲסִדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה, כָּל חֲסִד דְעַבְדִּי לְגֶרְמִייהוּ הוּא דְעַבְדִּי.

וּבְהַהוּא זִמְנָא מִצָּאֵתִי כְּתוּב (תְּקוּנֵי זֵהֵר תְּקוּן ל'): וַיִּזְכֹּר כִּי בֶשֶׂר
הָמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא נָשׁוּב (תְּהִלִּים עח לט), דָּא אִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וַי
לֹון מֵאֵן דְּגֶרְמִי דִּיּוֹזִיל לִיה מִן עֲלָמָא וְלֹא יִתּוּב לְעֲלָמָא, דְּאֵלִין אֵינּוֹן
דְּעַבְדִּי לְאוֹרֵייתָא יְבִשָּׁה, וְלֹא בָּעָאן לְאַשְׁתַּדְלָא בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה
וְגֶרְמִין דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ דְּחֻכְמָה דְּאִיהִי יו"ד מִינָהּ, וְאַשְׁתַּאֲרַת בִּי"ת
יְבִשָּׁה, וַי לֹון דְּגֶרְמִי עֲנִיּוּתָא וְחֻרְבָּא וּבִיזָה וְהֶרֶג וְאַבְדֹן בְּעֲלָמָא, וְהָאֵי
רוּחַ דְּאַסְתַּלַּק דְּאִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ כְּמָה דְּאַתְמָר, וְאִיהוּ רוּחַ
הַקָּדֹשׁ, וְאִיהוּ רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת
הַשֵּׁם (יִשְׁעִיָּה יא ב).

פְּקוּדָא תְּנִינָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהִי אֹר (בְּרֵאשִׁית א ג),
וּבְגִין דָּא אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שִׁיר ב ז) הִשְׁבַּעְתִּי אֲתֶכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלַיִם אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזוּרְרוּ אֶת הָאֵהָבָה עַד שֶׁתַּחֲפֹץ כּו' דְּאִיהוּ

רחימו בלא פֶּרֶס, ולא על מִנֵּת לִקְבֹּל פֶּרֶס, וַיִּרְאֶה וַאֲהָבָה על מִנֵּת לִקְבֹּל פֶּרֶס אִיהִי שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ, וְשְׂפָחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ (מְשָׁלִי ל לא). עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

(ב) עֵסֶק הַתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה

וְהִנֵּה מֶה שֶׁכָּתַב בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו וַאֲפִילוּ כָּל אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵיתָא כָּל חֶסֶד דְּעֶבְדֵי לְגִרְמָיָהּ וְכו'. עִם הַיּוֹת שֶׁפָּשְׁטוּ מִבְּאֵר, וּבִפְרָט בְּזִמְנָנוּ זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית קִדְּוָם לַחֲתוּךָ בֶּה אֶצֶל קֶצֶת בַּעֲלֵי תוֹרָה אֲשֶׁר עֵסֶקָם בְּתוֹרָה עַל מִנֵּת לִקְבֹּל פֶּרֶס וְהַסְפָּקוֹת יְתָרוֹת, וְגַם לְהִיוֹתָם מְכַלָּל רֹאשִׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיוֹת שְׂמֵם וְרִיחָם נוֹדֵף בְּכָל הָאֶרֶץ וְדוֹמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאַנְשֵׁי דוֹר הַכְּלָגָה הַבּוֹנִים מְגַדֵּל וְרֹאשׁוֹ בְּשָׂמִים, וְעַקֵּר סִבַּת מַעֲשֵׂיהֶם הִיא מֶה שֶׁכָּתַב אַחֵר כֵּן הַכְּתוּב וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כְּכַתּוּב בְּסִפְרֵי הַזֶּהר בְּפֶרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית (דף כ"ה:) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ עַל פֶּסוּק אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ, שֶׁחֲמִשָּׁה מֵינִים יֵשׁ בְּעֶרֶב רַב, וּמִן הַג' מֵינִים, מֵהֶם הוּא הַנִּקְרָא כֶּת גְּבוּרִים, דְּעַלְיָהּ אֶתְמַר הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם, וְאֵינוֹן מְסֻטָּרָא דְּאֵלִין דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית יא) הֵבֶה נִבְנָה לָנוּ עִיר וּמְגֻדָּל וְגו' וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם בְּבִנְיָן בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מִדְּרָשׁוֹת וְשׁוּיִין בְּהוֹן סִפְרֵי תוֹרָה וְעֵטְרָה עַל רִישִׁיהָ, וְלֹא לְשִׁמָּה, אֲלֵא לְמַעַבְדַּ לֹון וְכו'. וְהִנֵּה עַל הַכֶּת הַזֹּאת אָמְרוּ בְּגִמְרָא: כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה נֹחַ לוֹ שְׁנֵהֲפָכָה שְׁלִיתוֹ עַל פָּנָיו וְלֹא יֵצֵא לְאוֹר הָעוֹלָם.

(ג) רִאֲיָה שְׂאִין עוֹסְקִין לְשִׁמָּה

וְאַמְנָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵרִאִים תִּימָה וְעֲנָוָה בְּאַמְרָם כִּי כָּל עֵסֶקָם בְּתוֹרָה הוּא לְשִׁמָּה:

וְהִנֵּה הַחֲכָם הַגָּדוֹל הַתְּנָא רַבִּי מֵאִיר עָלָיו הַשְּׁלוֹם הַעִיד עֲלֵיהֶם שְׁלֹא כֵּן הוּא בְּאַמְרוֹ לְשׁוֹן כְּלָלוֹת כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשִׁמָּה זֹכֶה לְדְבָרִים הַרְבֵּה וְכו' וּמִגְלִים לוֹ רְצֵי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּנֶהר שְׂאִינוּ פּוֹסֵק וְהוֹלֵךְ וּכְמַעֲיָן הַמִּתְגַּבֵּר מֵאֲלֵיו בְּלִתֵּי הַצֵּטְרָכוֹ לְטָרַח וּלְעֵינָ בֶּה וְלַהּוֹצִיא טָפִין טָפִין שֶׁל מֵימֵי הַתּוֹרָה מִן הַסֵּלַע, הִנֵּה זֶה יוֹרָה שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה

לשמה כהלכתה, ומי זה האיש אשר לא יזלו עיניו דמעות בראותו
המשנה הזאת ורואה חסרוננו ופחיתותו.

ד) בגדר שלא לשמה

האמנם אף על פי שלכאורה אפשר לפרש לשון המאמר על אפן
זה [הגהה - אפשר בנותו על לקנטר כמו שכתב התוספות (פסחים נ):]
אב"ן ח"ן. ובעצ חיים כתב יד של החסיד בעל יסוד ושרש העבודה
גרס אפשר לפרש כו' על עם הארץ ולא על תלמיד חכם כו']. עם כל
זה דבר קשה מאד מאד לומר וכי בשופטני עסקינן ולא בכללות כל
התלמידי חכמים העוסקים בתורה והראיה על זה אמרו דרך
כללות: ואפילו כל אינון דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי
לגרמיהו עבדי, ואין לומר דמלת כל היא יתרה ומשבשבתא, שהרי
מקרא דורש וכל חסדו כציץ השדה, שלא נאמר וחסדו אלא וכל
חסדו, לרמז כי כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקראת
תורת חסד על לשונה הם דומים בחסד ההוא אל ציץ השדה משום
דלגרמיהו עבדי. אבל באור לשון הנזכר לעיל יובן ראשיתו
מאחריתו באמרו ויראה ואהבה על מנת לקבל פרס איהי שפחה
ותחת שלש רגזה ארץ.

והענין יובן במה שכתב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כז:).
ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לא טוב היות האדם לבדו אעשה
לו עזר כנגדו דא משנה אתתא דההוא נער ואיהו שפחה דשכינתא,
ואי זכו ישראל איהי עזר לון בגלותא מסטרא דהתר טהור כשר, ואי
לא איהי כנגדו מסטרא דטמא פסול אסור וכו' דלית יחודא עד
דערב רב יתמחון מעלמא. ובגין דא אתקבר משה לבר מארעא
קדישא, וקבורתא דיליה איהי משנה דשלטא על מטרוניתא דאיהי
קבלה למשה, ומלכא ומטרוניתא מתפרשא מבעלה, ובגין דא תחת
שלש רגזה ארץ תחת עבד כי ימלוך דא עבדא ידיעא, ושפחה דא
משנה, ונבל כי ישבע לחם דא ערב רב.

הנה מבאר כי תורתנו הקדושה כלולה ונמצאת בכל ארבע
עולמות אבי"ע [אצילו"ת בריא"ה יציר"ה עשי"ה] ובהיותה בעולם

האצילות אז נקראה קבלה, כי שם היא מפשטת מכל הלבושים הנקרא פשט מלשון פשטתי את כתנתי, שהוא בחינת המלבושים החיצוני, שהוא על גבי עור אדם המתפשט מעליו לפעמים, וזהו עקר מלת פשט.

(ה) הקדוש ברוך הוא ברא עולמות והשתעשע בסוד התורה

ואמנם בעולם האצילות אשר שם הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה כנזכר במדרשי רבותינו זכרונם לברכה, וגם בדברי המתרגם על פסוק דודי צח ואדם, וכמו שאמר הכתוב ואהיה אצלו אמון וגו', הנדרש לרבותינו זכרונם לברכה על בריאת העולם, שהיה הקדוש ברוך הוא מביט בתורה ובורא עולמות, ואין ספק כי לא כמעשה אדם הראשון ולא כמעשה דבני חרי וכמעשה אתונו דבלעם וכיוצא בהם, בהיותם כפשוטם היה משתעשע בהם הקדוש ברוך הוא אלפים שנה קדם שנברא העולם ובורא בהם עולמות.

(ו) הפשט הוא לבוש הסוד

אמנם שעשועות של הקדוש ברוך הוא בתורה והיותו בורא בה את עולמו היתה בהיותו עוסק בתורה בבחינת הנשמה הפנימית שבה, הנקרא רזי תורה, הנקרא מעשה מרכבה, היא חכמת הקבלה כנודע אל היודעים. וטעם הדבר הוא להיותו עולם האצילות העליון מאד טוב ולא רע, דלא יכיל להתערבא עמיה קליפה, ועליה אתמר וכבודי לאחר לא אתן, כנזכר בספר התקונין (דף ס"ו תקון י"ח), וכן בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כח.) עין שם.

ולכן גם התורה אשר שם איננה רק מפשטת מכל לבושי הגופנים, מה שאין כן למטה בעולם היצירה, עולם דמטרו"ן הנקרא עבד טוב, והוא הנקרא עץ הדעת טוב מסטרא דסמאל שהוא קליפין דיליה, נקרא עבד רע, כי התורה אשר שם, הם שית סדרי משנה הנקראים שפחה כנזכר לעיל וכנזכר בפרשת בראשית (שם דף כז.), ולכן נקראת משנה, לפי ששם יש שנויים הפוכים טוב

מִסְטָרָא דְעֶבֶד טוֹב הָתֵר כָּשֶׁר טְהוֹר רַע מִסְטָרָא דְעֶבֶד רַע אֲסוּר
טָמֵא פָּסוּל.

גַּם הוּא מַלְשׁוֹן כִּי מִרְדְּכִי הִיְהוּדִי מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ, שֶׁהִיא שְׂפָחָה
הַנִּקְרָא עֶבֶד מֶלֶךְ מֶלֶךְ, גַּם נִקְרָא מַלְשׁוֹן מִשְׁנָה כְּנֹזֵכֶר בְּכַרְשֵׁת פִּנְחָס
(דף רמד:): קָם זִמְנָא תַנְיִינָא, וְאָמַר מְאִיר מִתְנִיתִין, נִשְׁמַתִּין וְרוּחִין
וְנִפְשִׁין דְלָכוֹן, אֲתַעְרוּ כְּעֵן, וְאֲעַבְרוּ שִׁינְתָא מְנֹכּוֹן, דְּאִיהוּ וְדֹאִי
מִשְׁנָה, אֲרַח פְּשֻׁט דֵּהֲאִי עֲלֵמָא, וְאֵנָּה לֹא אֲתַעְרְנָא בְּכוּ, אֲלֵא בְּרִזִּין
עֲלֵאִין דְּעֲלֵמָא דְאַתִּי, דְּאַתּוֹן בְּהוֹן לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן (תהלים קכא).

וְזֶה יוֹבֵן בְּמָה שְׂפָתוֹב יוֹתֵר לְמַעֲלָה שָׁם, וְרַבְּנֵן דְּמִתְנִיתִין
וְאִמּוֹרָאִין, כָּל תַּלְמוּדָא דְלֵהוֹן, עַל רִזִּין דְּאוֹרִייתָא סִדְרוּ לִיהּ. וְנִמְצָא
כִּי הַמִּשְׁנָה וְהַש"ס הֵם הַנִּקְרָא גּוֹפִי תוֹרָה.

ז) בַּמִּשְׁנָה הוּא קִלְפַת סוּדוֹת הַתּוֹרָה

וְהִנֵּה דְבָרֵיהֶם כְּחִלּוּם בְּלִי פִתְרוֹן וְרִזְיָה וּסְתָרִיָּה הַפְּנִימִיִּים
הַנִּקְרָא נִשְׁמַת הַתּוֹרָה הֵם הֵם פִּתְרוֹן הַחִלּוּם הַנִּפְתָּר בְּהַקִּיץ בְּסוּד
אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר. וַיִּכְמוּ שְׂפָתֵבּוּ חֻקִּים זְכוּרִים לְבִרְכָּה: "בְּמַחְשָׁפִים
הוֹשִׁיבֵנִי כִמְתִּי עוֹלָם" (אֵיכָה ג ו'), זֶה תַּלְמוּד בְּבִלִּי. אֲשֶׁר אֵינְנוּ מְאִיר
אֲלֵא עַל יְדֵי סֵפֶר הַזֶּה הֵם הֵם רִזִּי תוֹרָה וּסְתָרִיָּה אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם נִאֲמַר
"וְתוֹרָה אֹר". וְאִין סִפֵּק כִּי כְמוֹ שֶׁהִצִּיר נִקְרָא עֶבֶד וְשְׂפָחָה בְּעֶרְוֹ
הָאֲצִילוֹת וְנִקְרָא קְלִיפִין וְלִבּוֹשִׁין דְּחַל כְּנֹזֵכֶר בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר
הַתְּקוּנִין (דף ג:): וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וּבִיּוֹמֵי דְחוּל לְבִישׁ עֶשֶׂר כְּתוּת דְּמִלְאָכְיָא,
דְּמִשְׁמָשִׁי לְעֶשֶׂר סְפִירָן דְּבִרְיָאָה.

וְאִם כֵּן אֵין לְתַמָּה כִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם שֶׁהִיא הַמִּשְׁנָה תִּהְיֶה
נִקְרָא שְׂפָחָה וְקְלִיפִין דְּתוֹרָה דְּאַצִּילוֹת.

וְזֶה סוּד כָּל הַבֶּשֶׁר חֲצִיר הַנֹּזֵכֶר לְעִיל בְּמִאֲמַר הָרֵאשׁוֹן, כִּי כְמוֹ
שֶׁהַחֲטָה שֶׁהִיא בְּגִימְטְרִיא כְּמִנְיָן כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה תוֹךְ
כְּמָה קְלִיפִין וְלִבּוֹשִׁין שֶׁהֵם הַסְּבִין וְהַמְּרָסוֹן וְהַתְּבֵן וְהַקֵּשׁ וְהַעֲשֵׂב
הַנִּקְרָא חֲצִיר, כֵּן הַמִּשְׁנָה אֲצֵל סוּדוֹת הַתּוֹרָה נִקְרָא חֲצִיר.

וְזֶה נִרְמָז בְּסֵפֶר הַזֹּהַר פְּרָשֶׁת כִּי תֵצֵא בְרַעְיָא מִהִימָנָא (דף רעה:):
אֲבָל רַבָּנָן, וְיִי לְאִינוֹן דְּאֶכְלִין תִּבְנִין דְּאוֹרֵייתָא וְלֹא יִדְעִין בְּסִתְרֵי
אוֹרֵייתָא, אֶלָּא קָלִין וְחִמּוּרִין דְּאוֹרֵייתָא, קָלִין אִינוֹן תִּבְנִין דְּאוֹרֵייתָא,
וְחִמּוּרִין אִינוֹן חֲסֵה דְּאוֹרֵייתָא, ח"ט ה', אֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע וְכו'.

וְאֵלּוּ בָּאתִי לְהַרְחִיב דְּרוּשׁ זֶה לֹא יִסְפִּיקוּ מֵאָה קִנְטָרְסִין בְּלִי
סִפֵּק בְּלִי שׁוּם גּוֹזְמָא. הָאֲמֵנָם הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ כִּי דִבְרֵי אָמֶת אָנִי
אוֹמֵר, וְאֵל יִתְמָה הָאָדָם בְּרֹאוֹתוֹ סֵפֶר הַזֹּהַר אֵיךְ קוֹרֵא אֶל הַמִּשְׁנָה
שְׂפָחָה וְקִלְפִּין, כִּי עֵסֶק הַמִּשְׁנָה כְּפִי פְּשׁוּטִיָּה, אִין סִפֵּק שֶׁהֵם לְבוֹשִׁין
וְקִלְפִּין חִיצוֹנִים בְּתַכְלִית אֶצֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה הַנִּגְנָזִים וְנִרְמָזִים
בְּפִנְיֵמִיּוּתָהּ כִּי כָּל פְּשׁוּטִיָּה הֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִבְרֵים חֲמֻרִים תַּחְתּוֹנִים.

ח) לְכוּן הָאֲמֶת בְּפִשְׁט הַתּוֹרָה

אֲמֵנָם הֵם קִלְפִּין טוֹבִים לְמַאֲכָל כְּקִלְפֶּת קֶנֶה הַבֶּשֶׂם, וְלָכֵן
בְּהִיוֹתָם מְבִינֵי פְּשׁוּטֵי הַמִּשְׁנָה כִּהְלַכְתָּא בְּלִתֵּי טְעוֹת נִקְרָא עֵץ הַדַּעַת
טוֹב, אֲבָל כְּאֲשֶׁר חָס וְשָׁלוֹם שׁוֹנִים בָּהּ וּמְטַמְּאִים אֶת הַטְּהוֹר
וּמְכַשִּׁירִין אֶת הַפִּסּוּל וּמַתִּירִין אֶת הָאֲסוּר, אִזּוֹ נִהְפָּכֶת לְעֵץ הַדַּעַת רַע
וְיִמָּר לָהֶם.

ט) שֹׁכֵר עֵסֶק הַתּוֹרָה לְשִׁמְיָה וְשִׁלָּא לְשִׁמְיָה

וְנִחְזֹר עֲתָה לְמַאֲמָרֵנוּ הָרִאשׁוֹן וּלְבָאֵר מֵה שֶׁכְּתוּב וְאֶפִּילוֹ כָּל
אִינוֹן דְּעֵסְקִי בְּאוֹרֵיתָא כָּל חֶסֶד דְּעֵבְדִּי וְכו', וְאָמַר עוֹד שֵׁם כִּי
הַמִּשְׁנָה הִיא שְׂפָחָה מְשׁוּם דְּאִיְהִי עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס, פִּירוּשׁ: כִּי הִנֵּה
כָּל מִדּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ הֵם מִדָּה כְּנֻגַּד מִדָּה, וְלָכֵן הָעוֹסְקִים בְּפִשְׁטִיָּה
הַגּוֹפְנִיִּים הַטּוֹבִים, עֲלִיהֶם נֶאֱמַר בְּשִׁמְיָאֵה עֶשֶׂר וְכְבוֹד, הוּא הַפָּרֶס
הַנֶּתּוּן לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי כֵן עֵסֶקָם בַּתּוֹרָה הוּא בְּבַחֲיִנַת הַיּוֹתֵם
בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִינֵי אֲסוּר וְהִתֵּר טְמֵאָה וְטְהוֹרָה וְכו', וְהֵם כְּנֻגַּד הָעֵבֶד
הָעוֹבֵד אֶת רַבּוֹ שֶׁבּוֹדָאֵי עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס וְכָל חֶסֶד דְּעֵבְדִּי וְכו'
כְּעֵבֶדִים וְשִׂפְחוֹת הַמְּשֻׁמְשִׁים אֶת רַבָּם עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס.

אֲמֵנָם הָעוֹסְקִים בְּרָזֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה כְּפִי מֵה
שְׂעוֹסְקִים בָּהּ בְּעוֹלָם הַבָּא, עֲלִיהֶם נֶאֱמַר אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה, לְעוֹלָם

שָׁכְלוּ אֹרֶךְ, כָּבוֹן הַנִּכְנָס לִפְנֵי וּלְפָנִים וּמִשְׁמֵשׁ לִפְנֵי אָבִיו שֶׁלֹּא עַל מִנַּת לִקְבֹּל פָּרֶס. וְנוֹדַע כִּי תִפְאֶרֶת דְּאֲצִילוֹת נִקְרָא בֶן, וּמִטְטְרוֹ"ן דִּיצִירָה נִקְרָא עֶבֶד, וְעַלֵּיהֶם אָנוּ מִתְפַּלְלִים בְּיוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה "אִם כְּבָנִים אִם כְּעֶבְדִּים".

(י) בַּעוֹלָם הַבָּא לּוֹמְדִים רַק סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְנִשְׁמָתָהּ

וְהִנֵּה בַּמִּדְרָשׁ קֹהֵלֶת אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה עַל פְּסוּק כִּי אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה יִשְׁמַח וְכו', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כִּי אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה וְכו', תּוֹרָה שְׁאֵדָם לְמַד הֶבֶל הִיא לִפְנֵי תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְאִם כֹּךָ נֶאֱמַר עַל תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהִיא בִּהְיוֹתָם בְּגוֹף וְנֶפֶשׁ, כִּמּוֹ שֶׁפָּתְבוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה "אֵין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ אֶלָּא שְׁעָבוּד מַלְכוּיּוֹת בִּלְבַד וְהוּא בְּטוֹל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה קִלְפָה הַחִיצוֹנָה הַנִּקְרָא יֵצֶר הָרַע, כִּמּוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה עַל פְּסוּק "וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ" וְכו' וְסָמִיךְ לִיה "וּמִלֵּאָה הָאֶרֶץ דָּעָה אֶת הַשֵּׁם" וְלִכֵּן תּוֹרַת הָעוֹלָם הַזֶּה הַמִּתְלַבֶּשֶׁת בְּקִלְיָפִין לְסִבַּת הַיּוֹת הַיֵּצֶר הָרַע הַנִּקְרָא קִלְפָה מִצּוּנָה בַּעוֹלָם הִיא הֶבֶל לִפְנֵי תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט קִצַּת מִלְבוּשֶׁיהָ וּקְלִפוֹתֶיהָ, מֵאַחֵר שֶׁגַּם בְּנֵי אָדָם נִתְפַּשְּׁטוּ מִקְלִפַּת הַיֵּצֶר הָרַע, וְקַל וְחִמּוּר בֶּן בָּנוּ שֶׁל קַל וְחִמּוּר בִּהְיוֹתָנוּ לְמַעַלָּה בַּעוֹלָם הַבָּא עוֹלָם הַנִּשְׁמּוֹת נִפְשָׁטוֹת מִכָּל מִינֵי לְבוּשׁ כָּלָל, כִּי עֵסֶק הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לָהֶם, אֵינָנו רַק בְּנִשְׁמַת הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ הַפְּנִימִיִּים.

(יא) יַעֲסֹק תַּחֲלָה בַּנִּגְלָה וְאַחֵר כֹּךָ בַּחֲכָמַת הָאֱמֶת

וְאָמְנָם, אֵל יֹאמֵר אָדָם, אֵלֶכָה לִי וְאַעֲסֹק בַּחֲכָמַת הַקְּבָלָה מִקֵּדָם שְׁיַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, בַּמִּשְׁנָה וּבַתְּלֻמוּד, כִּי כִּבְר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה: אֵל יִכְנֹס אָדָם לִפְרִדָּס אֶלָּא אִם כֵּן מֵלֵא כְּרִסוֹ בְּבָשָׂר וְיִיז. וְהִרִי זֶה דּוּמָה לְנִשְׁמָה בְּלִתִּי גוֹף שֶׁאֵין לָהּ שֹׂכֵר וּמַעֲשֶׂה וְחִשְׁבוֹן עַד הַיּוֹתָהּ מִתְקַשְּׁרֶת בְּתוֹךְ הַגּוֹף בִּהְיוֹתוֹ שָׁלֵם מִתְקַן בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה בְּתַרְי"ג מִצְוֹת. וְכֵן בְּהִפָּהּ, בִּהְיוֹתוֹ עוֹסֵק בַּחֲכָמַת הַמִּשְׁנָה וְהַתְּלֻמוּד בְּבִלִּי וְלֹא יִתֵּן חֵלֶק גַּם אֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְסִתְרֶיהָ כִּי הִרִי זֶה דּוּמָה לְגוֹף הַיּוֹשֵׁב בַּחֲשֵׁךְ בְּלִתִּי נִשְׁמַת אָדָם גַּר הַשֵּׁם הַמְּאִירָה בְּתוֹכָהּ בְּאִפְּן שֶׁהַגּוֹף יָבֵשׁ בְּלִתִּי שׁוֹאֵף מִמָּקוֹר חַיִּים אֲשֶׁר זֶהוּ עֵינָן אָמְרוּ בְּמָקוֹם

אחר ההוא הנזכר לעיל וזה לשונו: דאילין אינון דעבדי לאורייתא
יבשה ולא בעאן לאשתדלא בחכמת הקבלה וכו', באפן כי התלמיד
חכמים העוסקים בתורה לשמה ולא לשמו לעשות לו שם, צריך
שיעסק בתחלה בחכמת המקרא והמשנה והתלמוד כפי מה שיוכל
שכלו לסבל, ואחר כך יעסק לדעת את קונו בחכמת האמת וכמו
שצוה דוד המלך עליו השלום את שלמה בנו "דע את אלהי אביך
ועבדהו".

יב) סדור וכוונת למוד הלכה וקבלה

ואם האיש הזה יהיה כבד וקשה בענין העיון בתלמוד, מוטב לו
שיניח את ידו ממנו אחר שבחן מזלו בחכמה זאת ויעסק בחכמת
האמת, וזה שאמרו: "כל תלמיד חכם שאינו רואה סימן יפה
בתלמוד בחמשה שנים שוב אינו רואה". ואמנם כל האיש שהוא קל
לעיון מחיב לתת חלק שעה או ב' שעות ביום בעיון ההלכה ולכון
ולתרוץ הקושיא הנופלת בפשט ההלכה.

ויכון כי אין הקלפה הרעה מצד הנחש [סמאל] עבד רע נאחזת
אלא בקליפה הטובה היא משנה מטטרון עולם היצירה הנקרא עבד
ושפחה דמטרוניתא, אבל לא במטרוניתא שהיא המוח הפנימי
חכמת האמת ונקרא עץ החיים ועליו איתמר אני השם הוא שמי
בסוד כל התורה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא. וכבודי לאחר
לא אתן דלא יכיל לאתערבא עמה קלפה אלא בעץ הדעת טוב ורע
משנה טמא וטהור אסור ומותר פשר ופסול.

ויכון בעינונו להסיר הקלפה הרעה שהיא הגורמת קשיות שלא
יבין האדם תרומים ויסלקנה מעל גבי עץ הדעת טוב ורע היא
המשנה שפחה דמטרוניתא ואחר כך יכון לקשט המטרוניתא עצמה
שהיא חכמת הקבלה. ודי בזה כי אין מקום באורו של ענין זה.

אמר עוד במדרש הנזכר לעיל ובגין דא "השבועתי אתכם בנות
ירושלים" וכו'. פרוש הדברים: כי הנה היתה השבועה הגדולה
לאלהים שלא יעוררו את הגאולה עד שאותה האהבה תהיה
בחפץ ורצון טוב, כמו שכתוב עד שתחפץ כבן העובד את אבי

וְעַיִן בְּכָל פְּלִטְרִין דִּילִיָּה וּבְכָל גְּנִיזִין דִּילִיָּה וְלֹא כְּעֶבֶד הָעוֹבֵד
בְּמִשְׁנָה וְלֹקַח הַשְּׁפָחָה עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרַס.

וּכְבָּר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה כִּי זְמַן הַשְּׁבוּעָה הִיא
עַד אֵלֶּף שָׁנִים, כִּמּוֹ שֶׁכָּתְבוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה בְּבְרִיתָא דְּרַבִּי יִשְׁמַעְאֵל
בְּפִרְקֵי הִיכְלוֹת עַל פְּרוּשׁ דְּנִינְאֵל, וְזֶה לְשׁוֹנָם: וְאַתִּי הָבֹן בְּיָדִיהָ עַד עֵדֶן
וְעֵדֶנִּין וּפְלַג עֵדֶן וְאִיךָ הָרְאָהוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב אָבִינוּ שֶׁר
עוֹלָם וְהוּא שָׁרוּ שֶׁל בְּבֵל ע' עוֹקִין וְכו' עֵין שָׁם.

וְכֵן בְּזֵהר פִּרְשֵׁת וִירָא (דף קיז.) וְזֶה לְשׁוֹנָם: אָמַר רַבִּי יוֹסִי כָּל דָּא
אֲרִיכוּ זְמַנָּא יְתִיר מִכְּמָה דְּאוּקְמִיה חֲבֵרִיָּא דְּאִיהוּ יוֹמָא חַד
גְּלוּתָא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְתִיר, דְּכָתִיב (אֵיכָה א): נִתְּנִי שׁוֹמְמָה
כָּל הַיּוֹם דְּנָה.

עוֹד מֵאֲמַר אַחֵר כְּתוּב בְּפִרְשֵׁת בְּרֵאשִׁית (דף כו, כז.) וּמִשָּׁם יִפְרֹד
וְהִיָּה לְאַרְבַּעָה רֵאשִׁים אֵלֶּין אֲנֹן אַרְבַּעָה שְׁנֵיכְנָסִי לְפִרְדָּס. חַד עָאֵל
בְּפִישׁוֹ"ן פִּי שׁוֹנָה הִלְכוֹת. תִּנְיִנָּא עָאֵל בְּגִיחוֹ"ן וְדָא אִיהוּ רַמ"ז.
תְּלִיתָאָה עָאֵל בְּחִדְק"ל לִישְׁנָא חַדָּא וּקְלִילָא לְדַר"ש. רַבִּיעָאָה עָאֵל
בְּפִרְ"ת דְּאִיהוּ סוּד מוּחָא דְּבִיָּה פְּרִיָּה וּרְבִיָּה. בֶּן עֲזַאי וּבֶן זֹמָא
וְאַלִישֵׁעַ אַחֵר עָאֵלוּ בְּקִלְפִין דְּאוּרִיָּתָא, הוּוּ לְקָאן בַּהוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא
דְּעָאֵל בְּמוּחָא אֲתַמָּר בִּיָּה נְכִנְס בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, יוֹמָא חַד הוּינָא בְּבִי מְדַרְשָׁא וְכו', בְּגִין
דְּאוּרִיָּתָא מִתְרִין לוֹחִין אֵלֶּין הָוֵה מִשָּׁה נְחִית לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא זָכוּ
בַּהוֹן וְנִפְּלוּ וְאַתְּבֵרוּ, וְדָא גְרִים אַבּוּדָא דְּבִית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, וְיַהֲיִב
לוֹן אַחֲרָנִין מִסְטָרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּמִתְמָן אֲתִיָּהִיב
אוּרִיָּתָא בְּאַסּוּר וְהִתֵּר, מִימִינָא חַיִּי וּמִשְׁמַלְאָל מוּתָא וְכו'. דָּא וְנָהָר
יּוֹצֵא מִעֵדֶן בּוֹדָאי לְעִילָא כְּעֵץ הַחַיִּים וְכו'.

לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דָּא פִּרְדָּס דְּמִטְטְרוֹ"ן דְּתַמָּן עָאֵלוּ בֶּן עֲזַאי וּבֶן
זֹמָא וְאַחֵר. וּקְלִיפִין דִּילִיָּה מִסְטָרָא דָּא טו"ב וּמִסְטָרָא דָּא רַע. וְדָא
אִיהוּ אַסּוּר וְהִתֵּר פְּסוּל וּכְשֶׁר טוּמְאָה וְטַהֲרָה וְכו'.

כְּגֹוֹנָא דָּא אָמְרוּ חֲבֵרֵיא מֵאַרְי מִתְּנִיתִין וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
בְּעִבּוּדָה קָשָׁה דָּא קוּשְׁיָא. בְּחוּמָר בְּקַל וְחוּמָר. וּבְלִבְנִים דָּא לְבוֹן
הִלְכָה. וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשָׂדֶה דָּא בְּרִייתָא. אֶת כָּל עִבּוּדֵתָם דָּא מְשֻׁנָּה.

וְאִי תִיַּיְבִין בְּתִיּוּבְתָא מַה כְּתִיב "וַיֹּרְהוּ הָשֵׁם עֵץ" דָּא עֵץ הַחַיִּים
וַיְבִיָּה וַיִּמְתְּקוּ הַפְּמִים. וְדָא מְשִׁיחַ דְּאִתְּמַר בֵּיה (שְׁמוֹת יז) וַיִּמָּטֶה הָאֱלֹהִים
בְּיָדֵי וְכוּ'. וְכֹלָא אִיהוּ בְּגִלּוּתָא מִחֻמַּת דִּילִיָּה.

(יג) חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁלֹא עָסַק בְּקִבְלָה וְלִכּוֹן גַּם נִשְׁפְּרוּ הַלּוּחוֹת

הִנֵּה נִתְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר הִזָּה כִּי עֲוֹן אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּעֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע הוּא שְׁלֹא בָּחַר לְהִתְעַסֵּק בְּעֵץ הַחַיִּים שֶׁהִיא חֻכְמַת
הַקִּבְלָה, וְזֶהוּ עֲצָמוֹ עֲוֹן הָעֶרֶב רַב הָאוֹמְרִים לַמֶּשֶׁה 'דַּבֵּר אֵתָּה
עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה' בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, 'וְאַל יִדְבֹּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים כֹּן
נִמּוֹת' בְּסִתְרֵי תוֹרָה, כְּסִבְרַת הַטּוֹעִים קִצַּת בְּנֵי תוֹרָה אֲשֶׁר
בְּזִמְנֵנוּ זֶה הַמוֹצִיאִים שֵׁם רַע עַל חֻכְמַת הָאֱמֶת חַיִּי עוֹלָם,
וְאוֹמְרִים שְׁכָל מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בֶּה יִמּוֹת בְּקִצְרוֹת שָׁנִים חָס וְשָׁלוֹם,
וְלִכּוֹן נִשְׁפְּרוּ הַלּוּחוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת מִסֵּטְרָא דְעֵץ הַחַיִּים וְנִתְּנוּ לָהֶם
מִסֵּטְרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע מְשֻׁנָּה שֶׁפָּחָה דְּמִטְרוּנִיתָא וְגֵרַם אֲבוּדָא
דְּחִרְבֵּן בֵּית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי וְגִלּוֹת הָאֲחֵרוֹן הַמֵּר וְהָאֲרִךְ אֲשֶׁר אָנוּ
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים עַד דִּיתוּבוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתִיּוּבְתָא וּבִקְשׁוּ אֶת
הָשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לְהַפִּירוֹ וּלְיַדְעוֹ בְּרֹזֵי תוֹרָה וַיַּדְעוּ אֶת מִי הֵם עוֹבְדִים
וְמִי הוּא מֶלֶכָם, וְכִדִּין יִזְכּוּ לַעֲסֹק בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכְּתוּב:
"וַיֹּרְהוּ הָשֵׁם עֵץ וַיִּמְתְּקוּ" עַל יְדֵי הַמְּשִׁיחַ.

וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפֶרֶשֶׁת נִשְׂא בְּרַעֲיָא מְהִימָנָא (דף קכד:): וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
וּבִגִּין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מְאִילָנָא דְחַיִּי דְאִיהוּ הָאִי סִפְרָ הַזֶּה
יִפְקוֹן בֵּיה מִן גִּלּוּתָא וְכוּ' וְאִילָנָא דְטוֹב וְרַע דְאִיהוּ אֲסוּר וְהִתֵּר לֹא
שְׁלִיט עַל יִשְׂרָאֵל יִתִּיר וְכוּ' כִּי אִזּוּ יִהְיוּ כְּמִלְאָכִי עֲלִיוֹן עוֹסְקִים
בְּחֻכְמַת הַתּוֹרָה דְאֲצִילוֹת וְלֹא בְּתוֹרַת מִטְטְרוֹ"ן מְלַבֶּשֶׁת בְּמִלְבוּשִׁים
וְסִפּוּרִים גִּשְׁמִיִּים. עוֹד אָמְרוּ בְּסִפְרָ הַזֶּה (תַּקּוּן שְׁשִׁית) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

וכמה בני נשא יתפרנסון לתתא מהאי חבורא דילך בדרא בתרא
בסוף יומיא ובגיניה וקראתם דרור בארץ.

יד) הגאלה תבוא פשנעסק באהבה בחכמת האמת

עוד מקום אחר, אמר ליה אליהו זכרוננו לברכה לרבי שמעון בן
יוחאי וזה לשונו: רבי כמה זכאה אנת דמהאי חבורא יתפרנסון כמה
עלאי עד דיתגליא לתתא בסוף יומיא ובגיניה "ושבתם איש אל
אחזתו" וכו'. הרי מבאר כי חטא זה החל להיות מאדם הראשון ועד
עתה, וכאשר נשוב בתשובה לעסק מאהבה בחכמה הזאת יגאלו
ישראל במהרה בימינו אמן.

שמוע שמעתי נאקת ירמיהו הנביא מתנודד ומתמרמר במר
נפשו באמרו (ירמיה ד כא): "עד מתי אראה נס אשמעה קול שופר כי
אזיל עמי אותי לא ידעו וגו' ראיתי את הארץ והנה תהו וגו' ראיתי
והנה הכרמל וגו' כי פה אמר השם שממה תהיה כל הארץ וכלה לא
אעשה וגו' הציקתני רוח בטני" לבאר פסוקים האלו הנאמרים
באמת על ידי ירמיה הנביא עליו השלום בדרך נבואה על הדור
האחרון הזה בהיותו מתמרר על ארך גלותנו יותר משעורו.

וזהו מה שכתוב "עד מתי אראה נס", הוא הנס והדגל של
המשיח כנזכר בפרשת משפטים (דף קב.), וזה לשונו: וייתון נס
דמשיח בן דוד, ארזיה רשים עליה לימינא, ונס דמשיח בן יוסף, שור
רשים עליה לשמאלא וגו'. אשמעה קול שופר, זה קבוצ גליות
העתיד להיות אחר ביאת משיחנו במהרה בימינו אמן, כנזכר בזהר
פרשת תולדות (דף קלט.) וזה לשונו במדרש הנעלם על פסוק "בונה
ירושלים השם" ואחר כך "נדחי ישראל יכנס", וזה שאמר הכתוב:
"והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול" וגו', ונתן טעם אל אריכות
הקץ "כי אזיל עמי" בלשון נתינת טעם אל האמור "עד מתי אראה
נס".

ובאור הענין הוא כי הנה עם בני ישראל נחלקים לשלש

כתות:

פת ראשונה: מהם הם עמי הארץ המון העם.

פת שניה: הם התלמידי חכמים העוסקים בפשטי התורה.

פת שלישית: והיא בעלי חכמת האמת.

והנה כנגד **פת ראשונה** אמר "כי אֵוִיל עִמִּי אוֹתִי לֹא יָדְעוּ" וירצה, הם המון העם הנקראים עם סתם, וכנגד **פת השלישית** הם העוסקים ברזי התורה וסודותיה הנקראים **בנים** כנזכר בתקון (דף א:), וזה לשונו: אפרוחים אילין מארי משנה בנים אילין מארי קבלה, ועליהם אמר "בנים סכלים המה ולא נבונים" כי הם עוסקים בחכמת האמת כפי העולה בדעתם הקצרה ובעיונם החלש ואינם יורדים לעמק הענין להבינו על אמתותו כמו שנכתב בעזרת השם.

וכנגד **פת חכמי הפשט** אותם אשר הם מואסים לעסק בחכמת האמת הנקרא עץ החיים וחי עולם ועוסקים בספורים הפשטים בפשוטן בלבד, ואומרים שאין בתורה אלא הפשט בלבד, חס ושלום, אשר הוא נקרא עץ הדעת טוב ורע כנזכר לעיל, עליהם אמרו (ירמיה שם כב): "חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו", כי בסבת היותם מואסים בעץ החיים אין הקדוש ברוך הוא עוזר אותם והם שונים בפשטי עץ הדעת טוב ורע ומהפכים אותו לרע ומטמאים את הטהור ואוסרים את המתיר ופוסלים את הכשר ותקלות רבות יוצאות מתחת ידיהם בעוונותינו הרבים.

ואחר שכלל אותם הנביא בדרך קצרה חוזר לבארם דרך פרט. וכנגד **הפת הראשונה** אמר "ראיתי את הארץ והנה תהו" הם עמי הארץ אשר נקראים על שם הארץ כי משם נפשם חצבה כמו שאמר הכתוב (קהלת ג כא): "ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ" היא רוח הבהמית אשר להם כמו שאמר הכתוב (בראשית א כד): "תוצא הארץ נפש חיה למינה", כי מלבד היות הגוף נחצב עפר מן האדמה גם נפשם חצבה מן הארץ למינה ממש ונקרא נפש חיה, כי בכלל חיה בהמה. וכן נדרש בפרשת זה במדרש הנעלם בכתב יד, עין שם, ולהיותם נחצבים מן הארץ כל עסקם הוא בשוב הארץ במשא ומתן בנטיעה ובזריעה ובבנינים, דברים שאין בהם תועלת רק אל

הגוף, ומניחים חיי עולם היא התורה, כמו שאמר הכתוב (ירמיה לג כה): "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי", ומחזירים העולם לתהו ובהו, אשר לסבה זאת קראם למעלה אנזלים באמרו "כי אנזל עמי", כי אין לה אנזלת גדולה מזו לקים את גופם ולהחריב נשמתם, וכל זה גרם להם "כי אותי לא ידעו" ולא נתעסקו בתורה הנקרא עץ החיים לחיותם דרך חיי עולם הבא.

טו) כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור והתר פשר ופסול אלא מתוך פנימיות התורה בנודע ליודעי חן – חכמת ספר הזהר היא המאירה אותם, ומבארת הדברים הנאמרים בתלמוד

וכנגד הכת השניה הם התלמידי חכמים העוסקים בתורת השם אשר נפשם חצובה מן השמים ולא מן הארץ אמר "ואל השמים ואין אורם" כי גם שנפשם חצובה מן השמים אין להם אור בתורתם כמו שכתבתי למעלה בשם רבותינו זכרונם לברכה על פסוק במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי. וחכמת ספר הזהר היא המאירה אותם ומבארת הדברים הנאמרים בתלמוד במלבושים כאלו הם חשובים גשמיים, אשר עליהם נאמר "ותורה אור" וזה שכתוב "ואל השמים ואין אורם".

ועל זה נתנבא ישעיה הנביא בנחמותיו ואמר "והולכתי עורים בדרך לא ידעו" וגו', כי התורה הפשטית נודעו במספרם וכמו שכתוב "רבי ישמעאל אומר בי"ג מדות התורה נדרשת" וכו' אמנם ל"ב נתיבות החכמה שבהם נברא העולם הנזכר בריש ספר יצירה לא נודעו, והנה אלו הל"ב נתיבות החכמת האמת נעלמים תוך י"ג מדות של הפשט וכללות כלם הם ל"ב אח"ד, וכמו שכתוב למעלה בשם הזהר בפרשת פנחס (דף רמד:): ורבנו דמתניתין ואמוראין, כל תלמודא דלהו, על רזין דאורייתא סדרו ליה.

ובלי ספק כי העוסקים בתלמוד בבלי בלבד מגששים פעורים קיר בלבושי התורה ואין להם עינים רואות ברזי

התורה הנסתרים בו, כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור והתר פשר ופסול, אלא מתוך פנימיות התורה פנודע ליודעי חן, וכמו שקראם במקום אחר הא' שבאריה לעיל סתימין עיינין וכו'.

וזה שכתוב מי עור כי אם עבדי, אבל הפונה היא למעוטי ולאפוקי חכמי האמת הנקראים בנים אינון מארי קבלה כנזכר לעיל, אבל העוסקים במשנה לבדה בלתי הסתכלותם בסודותיה, וכפי סודותיה יפסקו הדינים אם אסור ואם מתר כנזכר לעיל, הנה אלו עורים בודאי הם, וזה שכתוב "מי עור" כי אם עבדי, כי העוסק בפשט נקרא עבד כנזכר לעיל.

ועליהם נתנבא ישעיה לעתיד לבוא שיזכו ללכת בדרך לא ידעו הוא דרך חכמת האמת, אשר בעולם הזה נתן להט החרב והפרובים לשמר את דרך החיים שלא יובנו רזי התורה אלא לזוכים אליה כנזכר בפרשת נשא (דף קכג.) וזה לשונו: ואית נטירין אחרנים, כגון נחשים עקרבין ושרפין, ונטרין ההוא טוב, דלא ליעול תמן מאן דלאו איהו ראוי למיעל. דאי לאו הכי, כל חייביא הוו עאלין ברזין דאורייתא. ובגין דא מאן דאיהו חייבא, וייעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה וכו' מבבלין מחשבתיא וכו'.

וזה שכתוב עוד (ירמיה מב, טז): "אשים מחשך לפניהם לאור", כי התלמוד בבלי שהוא מחשך המספר בפשט העולם הזה, אשים לפניהם לאור ויסתכלו מתוכו רזין דאורייתא הגנוזים בו הנקרא "ותורה אור". גם כל הקשיות שבתלמוד הנאמר עליהם תניא, והכי קאמר, חסורי מחסרא והכי קתני, ותיק"ו, כל אלו נראים בעינינו מעקשים יחזרו למישור ויראו איך הכרח הלשון להאמר בלשון הזה החסר והמעקש לסבת רמזי התורה הנסתרים ונרמזים בו.

ואל יאמר אדם: אם כן, מעתה אני פטור ומתר מלהתעסק בחקמה הזאת עד לעתיד לבוא כי בעולם הזה אין כח לידעם, ולכן אמר הכתוב (ירמיה שם): "אלה הדברים עשיתם ולא עזבתם". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה אעשה, אעזבם, לא כתיב, שכבר עשיתם

לרבי עקיבא וחבריו, וכמו שפיתבו זכרונם לברכה על רבי עקיבא שהיה יושב ודורש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות, ואם כן לא דבר ריק הוא, ואם ריק הוא מכם ואינכם חפצים לידע עם שהוא בידיכם ובבחירתכם והרי רבי עקיבא השיג בעולם הזה לסודות אלו, והנה זהו הנכון כמו שכתוב במשנה: משמת רבי עקיבא בטל כבוד התורה, ופרשו המפרשים שהיה יודע להשיב ולדרש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות, וזהו כבוד התורה והדרה ויפיה.

טז) אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שאינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם

וזה אצלי פירוש המשנה (אבות ו ב): אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת: אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת כסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהבלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבריות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, כנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת, וזה עצמו הוא בת קול המכריז בכל יום.

ונרמז בפסוק "קול אומר קרא", ועל פיוצא בזה אמרו גם כן בספר הזהר פרשת בהעלתך (דף קנ"ב). וזה לשונו: רבי שמעון אמר, ווי למהוא בר נש דאמר, דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא, ומלין דהדיוטי. ועוד האי מלה דאורייתא לבושא דאורייתא איהו. ומאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יאה ליה חולקא בעלמא דאתי. ובגין כך אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט): 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', מה דתחות האי לבושא דאורייתא וכו'. טפשין

דעלמא, לא מסתכלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא,
ולא יתיר וכו'.

עוד יש מקום אחר פיוצא בזה בפרשה הנזכר עצמה (דף קמט):
וזה לשונו: ומאן דאמר, דההוא ספורא דאורייתא, לאחזאה על
ההוא ספורא בלבד קאתי, תיפח רוחיה. דאי הכי, לאו איהי
אורייתא עלאה, אורייתא קשוט.

והנה בחכמי הפשט עצמם שתי בחינות, אם הפת שהם יראי
השם ועוסקים בה לשם שמים אלא שנשארו בתוך החשך
מנעוריהם ולא למדו סודות התורה ומתיראים לגעת בהם באמרם
"מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו", ומי עלה שמים וירד ויגידה לנו
מה הם רזיה וסודותיה, ועל פיוצא בזה "ואל השמים ואין אורם", כי
גם שהם נפשות חצובות מן השמים אין אורם עמהם ובמחשבים
ישבו ומשם לא יצאו.

ועוד יש פת אחרת והם קצת תלמידי חכמים חריפים
ומפלפלים עוקרי הרים וטוחנן זה בזה בפלפולם בבית המדרש,
עליהם נאמר "ראיתי את ההרים וגו' רועשים ומתיראים לגשת אל
מקום אש אוכלה הם רזי התורה, דבריהם כגחלי אש להבת שלהבת
ומתיראים פן יצרכו בהם צרבת פענין "ההוא ינוקא דהנה דריש
בחשמל ונפק אשא מיניה ואכלתיה", ומה טוב ומה נעים חלקם אם
עלתה להם כף וישרפו בקדשת שמו יתברך כי אש אוכלה הוא, ועל
פיוצא באלו נאמר (משלי כד ז): "ראמות לאויל חכמות", ולכן "בשער
לא יפתח פיהו". ובלי ספק כי החושבים כן אוילים הם כי לולי שהם
חושבים בעיניהם די להם אותה החכמה הפשוטה שיידעו בה וכבר
הם חכמים, לא היו נמנעים מלפנס מפנימיותה, ועל פיוצא בזה
נאמר (משלי כו יב): "ראית איש חכם בעיניו תקנה לכסיל מפנו".

ואם שלמה המלך עליו השלום, אשר עליו נאמר (מלכים-א ה יא):
"ויחכם מפל האדם" וכו', אמר בסוף ימיו בעת שחבר קהלת (קהלת ז
כג): "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני", ולא בדעתו כלל לחשב
שכבר נתחכם אלא חשב שאפשר שלעתיד יתחכם, כמו שכתוב

"אמרתי אֲחַכְמָה" לַעֲתִיד עַל יְדֵי הִיגִיעָה, וְעַם כָּל זֶה רָאָה אַחֵר כֶּן כִּי טָעָה בָּזֶה, וְכִמּוֹ שִׁכְתוּב "וְהָיָא רְחוּקָה מִמֶּנִּי".

וְמָה יַעֲשׂוּ הַפְתָּאִים הַיְתוּשִׁים אֲשֶׁר בְּזַמְנָנוּ זֶה בְּהִיּוֹתָם חֲכָמִים שְׂמַחִים בְּחֻלְקָם וְשָׂשִׁים בְּעִבּוּדָתָם, וְהָרִי רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה חֲכָמִי הַתְּלֻמוֹד הַגְּדוֹלִים וְהָרָאשׁוּנִים אָמְרוּ: אֵין אֲנוּ אֶפִּילוּ כַחֲמוּרוֹ שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֶאֱרִי, וְאֵין לַתְּמָה מִזֶּה, כִּי הָרִי מִפְּרֶשׁ בִּכְתוּב "וַיֹּאמֶר אֲבָרְהָם אֶל נַעֲרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוּר", וְדָרְשׁוּ בּוֹ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה 'עִם הַדּוּמָה לַחֲמוּר', וְאֵין כּוֹנְנָתָם כִּי אָמַר לָהֶם כֶּן עַל הִיּוֹתָם נַעֲדָרִים בְּלִתֵּי חֲכָמָה, כִּי הָרִי הַכְּתוּב אָמַר וְהָעִיד עַל אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא אֶחָד מֵהֶם הוּא דְמַשְׁקֵק אֱלִיעֶזֶר, וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה (יוֹמָא כח:): 'דּוּלָה וּמַשְׁקָה מִתּוֹרַת רַבּוֹ לְאַחֲרִים'.

אֲמָנָם כֶּבֶר בְּאֵרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה עֲצָמָם וְאָמְרוּ הַטַּעַם, לִפִּי שְׁלֵא רָאוּ עֵנֶן הַשְׂכִּינָה קָשׁוּר עַל הָהָר וְלָכֵן קָרְאָם עִם הַדּוּמָה לַחֲמוּר, מָה חֲמוּר אֵינוֹ רוֹאֶה, אֵף אֲתָם כֶּן. וְאֵף אִם בְּמָקוֹם אַחֵר נִרְאָה כִּי קָרָא כֶּן לְאֱלִיעֶזֶר מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֶבֶד, וְהִנֵּה הוּא קִנְיָן כִּסְפוֹ כִּמּוֹ בְּהִמְתּוֹ וְחֲמוּרוֹ, אֵין זֶה רַק אֲסַמְכָתָא בְּעֻלְמָא כִּי הָרִי יִשְׁמַעְעָל בְּנוֹ הִיָּה שָׁם, וְהָרִי יִשְׁמַעְעָל בֶּן אֲבָרְהָם הִיָּה וְהַבֶּן הוֹלֵךְ אַחֵר מִשְׁפַּחַת אָבִיו.

אָמַר עוֹד (יִרְמְיָה ד כד): "וְכָל הַגְּבָעוֹת הַתְּקַלְקְלוּ", כִּי הַגְּבָעוֹת הֵם הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הַבְּחוּרִים הַנִּקְרָאִים גְּבָעוֹת אֶצֶל בְּחִינוֹת הָהָרִים הַנִּזְכָּר, הִנֵּה הַגְּבָעוֹת אֵלוֹ נִתְקַלְקְלוּ לְגַמְרִי, כִּי בְּרָאוֹת הַתְּלַמִּידִים הַקִּטְנִים אֶת הַגְּדוֹלִים הָהָרִים הָרָמִים רוֹדְפִים יוֹמָם וְלַיְלָה אַחֲרֵי הַפְּשָׁטִים וְאֵינָם עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת וְאֵינָם יוֹדְעִים, כִּי מִיִּרְאָתָם לִכְנֹס בָּהֶם נִמְנָעִים מִלְּהִתְעַסֵּק בָּהֶם כְּנִזְכָּר, וְעַל כֵּן גְּבָעוֹת אֵלוֹ נִתְקַלְקְלוּ וְלָבָם שָׂרֵשׁ פּוֹרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה וְעֻלְתָּה בָּהֶם חֲלוּדַת טִיט וְרֹפֶשׁ לְכַפֵּר בְּחֲכָמַת הָאֱמֶת, וְאוֹמְרִים שְׂאִין בַּתּוֹרָה אֵלָּא פְּשָׁטִיהָ וְלִבּוּשֶׁיהָ בַּלְבָּד עַל דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר לַעֲלִיל בְּפִרְשֵׁת בְּהַעֲלֹתָהּ, וְאֵין סִפְקָא כִּי לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא כְּנִזְכָּר שָׁם בַּזֶּהר. וְכִבֵּר נִתְבָּאֵר לְמַעֲלָה הַסִּבָּה כִּי תּוֹרַת עוֹלָם הַבָּא אֵינָנָה כְּפִשְׁטָה רַק עַד שָׁם

עוֹסְקִים בְּרִצֵּי הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ, וְזֶה שֶׁלֹּא בָּחַר בָּהּ וְלֹא טָרַח
בַּעוֹלָם הַזֶּה מִעֶרֶב שַׁבָּת לֹא יֹאכַל בְּשַׁבָּת, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר "הִנֵּה
עֲבָדֵי יֹאכְלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ" וְגו'.

יז) הָרַב חַיִּים וַיֵּטֵאל אוֹדוֹת הַחַיִּיב וְהַשְּׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֹּהַר

וּכְנֶגֶד פֶּת הַמִּתְעַסְקִים בְּרִצֵּי הַתּוֹרָה וּבַחֲכָמוֹת הַזֹּהַר, אֲשֶׁר הֵם
נִקְרָאִים אָדָם, כְּנֹזֵכַר בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִין: דָּבָר אַחֵר, אֶפְרוֹחִים אֵילִין
מֵאֲרֵי מִשְׁנָה, בָּנִים אֵילִין מֵאֲרֵי קִבְלָה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר רִאֲיִתִּי וְהִנֵּה
הָאָדָם, וְלֹא אָמַר אָדָם, אֶלָּא הָאָדָם, יִרְצָה, כִּי גַם שֶׁהוּא עוֹסֵק
בַּחֲכָמָה הַזֹּאת, וְלִכְּוֹן נִקְרָא אָדָם, עִם כָּל זֶה אֵינָנו הָאָדָם הַמִּיֻּחָד
הָרָאוּי לְהִתְעַסֵּק בָּהּ, כִּי אֵין לָהֶם שְׂרָשִׁים וְהַקְדָּמוֹת לְהִבִּין דְּבָרָיו,
וְכִמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ לְעִיל בְּאֲמָרוֹ "בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים", אֲבָל
הָאָדָם הַמִּיֻּחָד אֵינָנו בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֶנְחָנוּ בְּזֹאת הַחֲכָמָה מִגִּשְׁשִׁים
כְּעוֹרִים קִיר, כִּי חֲכָמֵי הָאֱמֶת סָעוּ הֵמָּה לְמִנוּחוֹת, עֲזָבוּ אוֹתָנוּ
לְאַנְחוֹת, וְכֹאֲשֶׁר אֵין הָאָדָם הַנֹּזֵכַר נִמְצָא לְלַמֵּד הַחֲכָמָה, הִנֵּה אֲזַי גַּם
עוֹפּוֹת הַשָּׁמַיִם, אֱלֹהֵי הַתְּלִמִּידִים אֲשֶׁר נִגַּע הַשֵּׁם בְּלִבָּם, הַחֲפָצִים לְעוֹף
הַשָּׁמַיִם, בְּלִי כִנְפִים, וְאוֹמְרִים מִי יִתֵּן לָנוּ אֶבֶר כִּיּוֹנָה, נַעֲוִיפָה וְנִשְׁכּוֹנָה
בְּאֵהָלֵי הַחֲכָמָה הַזֹּאת.

וְהָרִי נִתְבָּאֲרוּ כָּל הַפִּתּוֹת אֲשֶׁר בָּעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּלֵם
כְּאֶחָד נִמְנְעוּ מִלְּהַחְזִיק בַּחֲכָמָה הַזֹּאת, כָּל אֶחָד כְּפִי סִבָּתוֹ וּפְנִיתוֹ,
עַד שֶׁנִּתְקַצְּמוּ בָּנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים "אֵין מְנַהֵל לָהּ מִכָּל בָּנִים יִלְדָּה"
וְכוּ', פִּירוּשׁ, כִּי עִם הַיּוֹתֵם בָּנִים מֵאֲרֵי קִבְלָה, עִם כָּל זֶה נִתְבָּאֲשׁוּ
מִלְּהִתְעַסֵּק בַּחֲכָמָה הַזֹּאת. וְאֵין סִפֵּק כִּי דְבָרִים אֱלֹהֵי בְּנִיבּוּאָה נֶאֱמָרוּ
עַל דּוֹרוֹת אֱלֹהֵי הָאַחֲרוֹנִים. שֶׁלֹּא כְּסִבְרַת חֲכָמֵי דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה,
הַחוֹשְׁבִּים בְּדַעְתָּם כִּי כָּבֵד הַשִּׁיגוֹ מֵהַ שְׂצָרִיף לָהֶם וּשְׂמֻחִים בְּחֻלְקָם,
וְהִנֵּה הַפִּתּוֹב מַעֲיֵד (יִשְׁעִיָּה נ"ט טז): "וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתַּוְּמִם כִּי אֵין
מִפְּגִיעַ", בְּלִשׁוֹן שְׁלִילָה, אוֹי לְאַזְנִים שֶׁכֶּף שׁוֹמְעוֹת וְאוֹי לְעֵינַיִם שֶׁכֶּף
רוֹאוֹת, עֲדוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ עֲלֵינוּ, וְאֵין לָנוּ לֵב לְדַעַת לַחֲזוֹר וּלְהִתְעַסֵּק
בַּחֲכָמָה הַזֹּאת, לְהַחְזִיק יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה ס"ג ה'): "וְאַבִּיט
וְאֵין עֶזֶר וְאַשְׁתּוּמִם וְאֵין סוּמָךְ". וְהוּא בְּהִיּוֹתָנוּ עֲסוּקִים בַּחֲכָמָה

הזאת, כי על ידה תתקרב הגאולה, וכביכול ישועתה לשכינת
עזו, היינו ממהרים להצמיחה, כמו שכתוב "ותושע לי זרעי",
לי ממש כביכול, וכנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת,
כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה
היא גורמת אחור ועכוב בגין בית מקדשנו ותפארתנו המכנה
ונקרא "הדר הפרמל", כמו שאמר הכתוב (שיר השירים ז ו): "ראשך
עליך כפרמל".

וזה מה שאמר הכתוב (ירמיה ד כו): "ראיתי והנה הפרמל
המדבר", כי לסבות הנזכרים לעיל היה הפרמל מדבר שמם
בעוונותינו הרבים, כנזכר לעיל, כי כל דור שלא נבנה בית המקדש
בימיו, הרי הוא כאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא ה.), וכל עריו הם ערי
יהודה נתצו גם הם וכל הרעה הזאת היא מפני השם מפני חרון אפו
(ירמיה שם), פירוש מפני החכמה הזאת, אשר עסקה להורות, כי כל
התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, וזה שכתוב מפני השם, היא
החכמה, שאין מתעסק בה, וגם ומפני חרון אפו, פירוש, כי אין לו
להקדוש ברוך הוא קורת רוח בעולמו, אלא כאשר עוסקים
בחכמה זו.

וכמו שכתוב בתלמוד (חגיגה י"ד): בכל אותם המעשים של רבן
יוחנן בן זכאי ושל רבי אלעזר בן ערף ורבי יוסי הכהן, כשהיו
דורשים במעשה מרכבה, ירדה אש שכינתו יתברך, וסבבה על
האילנות, מה שאין בן בהיותם עוסקים בפשטים, וכמו שכתוב
במדרש משלי (פרשה י) על פסוק (משלי יג) לא ירעיב השם נפש צדיק,
וזה לשונו: אמר רבי ישמעאל, בא וראה כמה קשה יום הדין וכו'.
היה רבי ישמעאל אומר, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה פלימה
וכו', בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה וכו', בא מי שיש בידו
ב' סדרים וכו', בא מי שיש בידו הלכות וכו', בא מי שיש בידו תורת
כהנים וכו', בא מי שיש בידו חמשה חמשי תורה וכו', בא מי שיש
בידו אגדה, בא מי שיש בידו תלמוד וכו', והקדוש ברוך הוא אומר
לו, בני הואיל ונתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה, צפית בגאות שלי,
שאין הנאה לי בעולם אלא בשעת שתלמיד חכם יושבים ועוסקים

ומביטים ומציצים ורואים והוגים המון התלמוד הזה, כסא כבודי
היאך עומד וכו', חשמל היאך עומד וכו', ברק היאך עומד וכו', כרוב
וכו', וגדולה מכלם, מצפוני ועד קדקדי וכו', וכי לא זה הוא הדרי זה
הוא גדלתי זהו הדר זפני, שבני מפירין את כבודי וכו'.

הרי מבאר בפרוש אף בדברי התנאים, שאין האדם יוצא ידי
חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד
בלבד, אלא הוא מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה
ובמעשה מרובה, כי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מכל מה שברא
בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברוי התורה, להכיר גדלתו
ויפיו ומעלתו. כי בפשטי התורה ובספוריה ובדיניה ובמצוותיה,
בהיותם כפשטם, אין בהם שום חכמה וידעה לידע את בוראם
יתברך, אדרבה יש בהם מצוות וחקים שאין הדעת סובלם וכל
אמות העולם מונין את ישראל ואומרים להם, כי מה התורה הזאת
אשר צוה אלקיכם אתכם, דברים שנראין כחידות ומשלים, לקח
קרן פרה ולתקע בו ביום ראש השנה ואתם אומרים שעל ידי כן
שטן הרוחני המקטרג העליון מתערב, וכיוצא מדברים אלו כמעט
רב מצוות התורה, ובפרט פרטי דיניהם, אין השכל סובלם. ואם כן
היכן הוא הדר התורה ויפיה וגדלתה. ועל כיוצא בזה נאמר (איוב לה ו-
ז): "אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו", כי השכר
והענש אשר עליהם הוא לה לבד.

אמנם בסודות התורה ובעסק פונת המצוות, על זה נאמר
בהפך, אם בטובה נאמר (תהלים סח לה): תנו עז לאלקים, ואם ברעה
נאמר (דברים לב יח): "צור ילדך תשי", ונאמר (ישעיה סו כד): "ויצאו וראו
בפגרי האנשים הפשעים בי", בי דיקא, ולא לי, בי ממש כביכול.
ודברי אלו מבארים לאשר נגע אלקים בלבם.

וזה סוד מה שכתוב לעיל, כי הקורא במשנה ובתלמוד נקרא
עבד המשמש את רבו על מנת לקבל פרס, מה שאין כן בחכמת
האמת, כי הוא מתקן כביכול ונותן עז וכח למעלה, וזהו נקרא
עוסק בתורה לשמה בלי ספק.

ולא עוד, אלא שלא נברא האדם אלא כדי שילמד חכמת הקבלה, אלא שצריך שיהיה גופו נקי בתחלה על ידי המצוות המעשיות, שכל תכליתו לדבר זה והם מכרחים על כל פנים, ואחר כך תוכל הנשמה הנקראת "נר השם נשמת אדם" להאיר בגוף הזה, כנר הנתונה תוך עששית זכוכית ומאירה, ונותנת לו כח להבין סתרי התורה ומגלה עמקות מני חשך.

יח) כל מאן דאזיל לזהויה עלמא בלא ידיעה, אף על גב דאית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל תרעי דזהויה עלמא וכו'. תא חזי, מה פתיב אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתפלת בחכמה, עד דלא אתית להכא, ולא ידעת רזין דעלמא עילאה, אף על גב דאנת היפה בנשים במצוות ובמעשים טובים לית אנת פדי למיעל הכא צאי לך

וזה סוד מה שאמר הפתוב (תהלים יט ט): "מצות השם ברה מאירת עינים", רוצה לומר להבין סתרי תורה על ידה שהם תכלית הכל, כנזכר בזהר שיר השירים על פסוק (שיר השירים א ז) הגידה לי שאהבה נפשי וכו' זכאין כל אינון דמשתדלין למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעין ומסתכלים ברזין עילאין, בגין דבר נש כד נפיק מהאי עלמא, בהאי אסתלקו מניה כל דינים דעלמא. ולא עוד, אלא דמתפתחאן ליה תריסר תרעי דאפרסמונא דכיא דכל חכמתא עילאה תליא בהו.

ולא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא חקיק ליה בזהויה פורפירא, דכל דיוקנין גליפין תמן בהאי עלמא ובעלמא דאתי, והקדוש ברוך הוא אשתעשעא ביה בגן עדן, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש, חד למנדע ולאסתכלא ברזין דמאריה. וחד למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודעא מאן איהו ואין איהו, ותיקונא דגופא היאך אתתקן. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא דכולא. וחד, למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתין. מאן

איהו ההיא נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתיא להאי גופא סרוחה, דיומא כאן ומחר בביה קברי.

וחד למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא דאיהו ביה, ועל מה אתתקן. ולבתר, ברזין עילאין לאשתמודע למארי. וכל דא יסתכל בר נש מגו נהירו דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אף על גב דאית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל תרעין דההוא עלמא וכו'. תא חזי, מה כתיב (שיר השירים א ח): **אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמה, עד דלא אתית להכא, ולא ידעת רזין דעלמא עילאה, אף על גב דאנת היפה בנשים במצוות ובמעשים טובים לית אנת כדאי למיעל הכא צאי לך וכו'.**

גם בפרשת פקודי (דף רמז.) וזה לשונו: **האי חיותא קדישא קיימא כד נשמטא סלקא ומטאת לגביה, כדין שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום האי חכמתא דרדיף אבתרה ואדבק, הכי יחבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא בטמירו בכסיפו, וכד נטלי גדפיהו, אינון שרפים דתחותה, כדין פלהו בטשי בגדפיהו, ואוקדון לה וכו'.** וארי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.

ואף על גב דעובדין טבין אית ליה, בגין דלית אגרא בההוא עלמא, כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דידיע חכמתא, ביקרא דמאריהון. עד כאן לשונו.

ואין ספק כי לכאורה ישתומם האדם בראותו מה שכתוב לעיל בשני המאמרים דאף על גב דאית ליה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל תרעא דההוא עלמא ואתדנת בכל יומא. אמנם המשכיל בדברי רבן יוחנן בן זכאי, רבן של תנאים מארי משנה, שראוהו בעת פטירתו שהיה בוכה, והשיב שיש לפניו שני דרכים ולא היה יודע באיזה דרך מוליכים אותו, ובמסכת ספה ספרו עליו גדולות

ונפלאות ואמרו עליו שלא הנח לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד וכו' ומעשה מרכבה שיחת דקלים וכו' ועם כל זה היה מתירא.

גם מצינו ברבי אבהו אשר שופריה מעין שופריה דיעקב אבינו עליו השלום כפי קשר נשמתו בו. ואמרו בגמרא כי עליו נאמר "זקן ונשוא פנים" הוא הראש דא רבי אבהו, שהיו נושאים פנים לדורו בעבורו בשמים, והיה אומר בשעת פטירתו "ואני אמרתי לריק יגעתי לתהו והכל כחי כליתי", וכל בעל שכל יתמה מדברים אלה ולא יובנו, זולתי במה שכתבתי למעלה ענין הפרש עסק התורה בפשטיה, שהם תורת העולם הזה אשר היא הכל לפני תורתו של משיח ותורת העולם הבא וזה סוד "לתהו והכל כחי כליתי".

ואלו באתי להאריך בבאור כל המאמרים האלו, יכלה הזמן והמה לא יכלו. אכן נוכל להבין בדרך קצרה כפי הנזכר לעיל, כי שכר מצוות ותורה הפשטית היא בעולם הזה ובגן עדן הארץ, **האמנם למיעל לעלמא עלאה אי אפשר עד שיעסק האדם כפי יכלתו כפי אשר תשיג ידו בחכמת הזהר, ואי לא כדין מפקי ליה מפל תרעין דעלמא עלאה אף על גב דאיהי יפה במצוות ובמעשים טובים.**

ולכן חלק הנפש והרוח נשארים למטה בגן עדן הארצי, אמנם הנשמה שהיא חלקה בסודות התורה, נענשת ואתוקדת לבר מהיכלין עילאין דגן עדן העליון כנזכר לעיל.

וזה שאמרו: "האי חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא", ולא אמר "כד נפשה או רוחא" והבן זה ולא תתבהל בראותך במה מאמרי רבותינו זכרונם לברכה חלוקים בענין זה.

והנה היה צריך המאמר של שיר השירים באור רחב, אבל מי שיעסק בחבורנו זה ובפרט בשער ח' בשער הגלגולים יוכל להבין את דבריו. וכבר נרמז כל זה גם בדברי רבותינו זכרונם לברכה במדרשים, וכמו שכתוב בשמות רבה פרשת כי תשא וכן במדרש תנחומא בפרשת כי תשא על פסוק "איפה היית ביסדי ארץ" וגם על פסוק "ראו קרא השם בשם בצלאל" וכו', כי כל הצדיקים וכל

באי עולם מזרע ישראל תלויים בגופו של אדם הראשון, זה בגופו וזה בראשו וזה באזנו וזה בצנארו וכו' וכן על דרך זה כל הנפשות תלויות בנפשו וכל הרוחות ברוחו וכל הנשמות בנשמתו.

וכמו שגופו של אדם הראשון כלול מרמ"ח איברים ושס"ה גידים, כן נפשו, רוחו ונשמתו גם כלם תלויים בתורה שיש בה רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה אשר זה סוד מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: אמר ליה רבי פלוני אבון במאי הנה זהיר וכו'.

ואל זה רמזו זכרונם לברכה המאמר הזה בשיר השירים במה שאמרו "ועל מה אתיא להאי גופה סרוחה" וכו', גם כל העולמות כלם הם בחינת אדם אחד כלול מתר"ג איברים וגידים, וכמו שמצינו בפני הארץ, טבור הארץ, עין הארץ, לב השמים, וכיוצא באלו, וכןזכר בפרשת הזהר בריש פרשת תולדות (דף קלד.) וזה לשונו: לית לך כל שייפא ושייפא דקיימא ביה בבר נש, דלא הוי לקבליה ברין בעלמא. דהא כמה דבר נש איהו מתפליג שייפין וכו', הכי נמי עלמא, כל אינון ברין בלהו שייפין שייפין, קיימין אלן על אלן וכו', ואל זה רמז מה שכתבנו למעלה "למינדע ליה לגופא ולאשתמודע מן איהו" וכו'.

ואמר עוד וחד למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא דאיהו ביה ועל מה אתתקון. באופן כי האדם צריך להשיג על ידי טרחו בחכמה הזאת עד שידע שרשו ואחיזתו בגוף האדם העליון היכן, וכן ברוחו ונפשו ונשמתו, וכן אחיזתו במצוות התורה בפרטות היכן עקר אחיזתו. ובזה תבין ותשכיל מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (קדושין פרק א' משנה י'): כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין ימיו ונוחל את הארץ, וכל מי שאינו עושה מצוה אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין ימיו וכו'. במשנה הזאת נתחבטו בה המפרשים, ודי עתה בבאור מאמר זה שאין עתה מקומו.

והנה הנביא ירמיה עליו השלום, אחר שנבא כל הפסוקים הנזכר, סים בנחמה ואמר (ירמיה ד כו): "כי כה אמר השם שממה

תהיה כל הארץ וכלה לא אעשה", ואמר 'כי' בלשון נתינת טעם, והוא כדי לתרץ ענין קושיא אחת הנולדת מעתה עם האמור, כי הנה למעלה אמר 'ראיתי והנה אין אדם', רוצה לומר, אין מי שיודע בחכמה, ואם כן מעתה האדם פטור ומתיר מלהתעסק בחכמה הזאת, אחר שאין לו מי שילמדנה ויקבלנה, ואם קבלה נקבל ואם לאו איך נוכל לקבלה, לכן אמר בלשון נתינת טעם, כי אין כף הוא הענין כמו שתחשב, כי הרי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו, "כי כה אמר השם שממה תהיה כל הארץ".

ירצה, כי אף על פי אשר עתידה הארץ להיות שממה באין מי שעוסק בחכמה הזאת, עם כל זה "וכלה לא אעשה", כי השם צבאות הותיר לנו שריד כמעט איש רשום בכל דור ודור הן רב הן מעט, ואף גם זאת בדור הזה האחרון לא מאסנו ולא געלנו להפך בריתו אתנו חס ושלום, וכמו שכתוב בתקונים כנזכר לעיל, דבדרא בתראה בסוף יומיא יתפרנסון מהאי חבורא ובגיניה "וקראתם דרור בארץ" וגו', כנזכר לעיל גם בספר הזהר פרשת וירא (דף קיח.) וזה לשונו: וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו הני רבני דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחקמתא וכו'.

הרי מבאר כי עד עתה היו דברי חכמת הזהר נעלמת, ובדרא בתראה תתגלה ותתפרסם חכמה הזאת ויבינו וישפילו ברוי התורה שלא השיגו הקודמים אלינו ובזה נסתלקה השגת הפתאים המקשים ואומרים איכשור דרי, ואם דורות שלפנינו לא השיגוה איך נדענה אנחנו, ובזה יסכר פיהם.

ואמנם עם היות זה פשוט ומבאר כי באלו הדורות האחרונים יתפרנסון מהאי חבורא ותתגלה אליהם החכמה הזאת, הנה לא כל הרוצה לטל את השם יבוא ויטל, כי רזי התורה וסתריה לא יתגלה לבני אדם בכח עיונם החמרי, לולי על ידי שפע אלהי המשפע ממרום קדשו על ידי שלוחיו ומלאכיו או על ידי אליהו הנביא זכרנו לברכה, כמו שנבאר בסוף הקדמה זו ונביא ראיה מדברי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בספר התקונים.

וענן שם עוד ראיה לזה, כי רב דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בספר הזהר ובתקונים ובמדרש שיר השירים, הכל נגלה אליו על ידי אליהו הנביא זכרוננו לברכה וכו', ועל ידי נשמת הצדיקים המתגלים אליו בכל דור ודור אשר זה ענין ספרא דרעיא מהימנא שכלם ופוח הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום עם נשמת משה רבינו עליו השלום, וכנזכר בהקדמת ספר התקונים, עין שם בארך בהקדמת השני (דף יג.) וזה לשונו: בההוא זמנא דאתחבר האי חבורא, רשותא אתיהיב לאליהו לאסכמא עמהון ביה, ולכל מארי מתבתא דלעילא ותתא, וכל חיילין דמלאכין עלאין ותתאין, ונשמתין עלאין דצדיקים, למיהוי עמהון באסכמיתא ורעותא וכו'.

**יט) אמר רבי חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון
בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם כלו מיום הדין כו'
ראיתי בני עליה והם מעטים אם אלה הם ובני מהם
אם מאה הם אני ובני מהם אם שנים הם אני ובני מהם**

ובזה יסכר פי הדוברי עתק בגאונה ובוז על הקדוש מלאך השם צבאות רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום וכל ספרו ספר הזהר אשר אף בתלמודא דידן במסכת סכה בפרק לולב וערבה (דף מה:) אמרו שם עליו אמר רבי חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם כלו מיום הדין כו' ראיתי בני עליה והם מעטים אם אלה הם אני ובני מהם אם מאה הם אני ובני מהם אם שנים הם אני ובני מהם. עם היות שהיו בדורו כל התנאים: רבי מאיר שהיה מאיר עיני חכמים בהלכה ורבי יהודה ורבי יוסי עליו השלום וכיוצא בהם ראשי תנאים, וחלילה וחס מלהאמין שהיה משבח את עצמו אף אם אינו כן, כי לא היה נכתב בתוך התלמוד ובלי ספק לא יסבר זה אלא איזה מין או אפיקורוס.

גם בבראשית רבה (פרק ל"ה) וזה לשונו: ויאמר אלהים זאת אות הברית וגו' לדורות עולם אמר רבי יודן לדרת קתיב וכו' רבי חזקיה מוציא דורן של אנשי כנסת הגדולה ומביא דורו של רבי שמעון בן יוחאי רבי חזקיה אמר כן אמר רבי שמעון בן יוחאי אי בעי

אברהם למקרביה עד גבאי ואנא מקרבנא מגבאי עד מלכא משיחא.

והרוצה לידע זכות דור אנשי כנסת הגדולה ותכלית מעלתם יסתכל בפרקי היכלות בפרק ל', ועם כל זה אמר רבי חזקיה מוציא דורם של אנשי כנסת הגדולה ומביא תחתיהן דורו של רבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה, ושם באר הטעם כי בזכותו הוא עצמו לא נראתה הקשת כנזכר שם משמיה דאלהיו זכרוננו לברכה.

(ב) אמר רבי עקיבא לרבי שמעון: דייך שאני ובוראך מבירין ערךך

גם איתא בתלמוד ירושלמי וזה לשונו: אמר רבי עקיבא לרבי שמעון דייך שאני ובוראך מבירין ערךך. עד כאן לשונו.

והנה יש מוציאי דבה על ספר הזהר באמרו כי הנה בריש הקדמת התקונים (בדף ב:) כתב שם שהוא מאמר של אותו אמורא שהיה נקרא רבה בר בר חנה דהנה קאזל בחדא ספינתא וחזא חד צפור וכו'.

וכן בפרשת פנחס ברעיא מהימנא (דף רפג:) וזה לשונו: והא אתמר דאיהו צפרא דבר בר חנה וכו' עוד שם בפרשה פנחס (דף ר"ו): ענין רבי אלעזר בן פדת האמורא וכאלה רבות, ומי פתי יסור הנה ישגיח ויראה כי כל דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום הם ברוח הקדש והיה רואה בעיניו כל נשמות החכמים, אף אותם העתידים להבראות. וכמעשה שארע גם לרבי ישמעאל בבריתות דפרקי היכלות, עין שם. וזה גם כן ענין רבן יוחנן בן זכאי עליו השלום, שאמרו עליו שלא הניח מקרא ומשנה וכו' והיות דאביי ורבא עם שהיו אמוראים. ושם לבד והבן בדברים אלו.

כא) ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשוננו של עולם, אין רשות בפה לפרש ענינם הכמוס והחתום אצלנו

וזכר נא מאמר רבי שמעון בן יוחאי עצמו ובאדרא רבא בפרשת נשא (דף קל"ב:) וזה לשונו: אמר רבי שמעון בן יוחאי, בלהו בוצינן חברין, דאתגין בהאי עזקא קדישא. אסהדנא עלי שמיא עילאה דעלאין, וארעא קדישא עלאה דעלאין. דאנא חמי השתא, מה דלא חמא בר נש, מיומא דסליק משה זמנא תננינא לטורא דסיני. דאנא חמינא אנפאי נהירין, כנהורא דשמשא תקיפא, דזמין למיפק באסוותא לעלמא. דכתיב, (מלאכי ג) וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין, ומשה לא ידע ולא אסתכל. הדא הוא דכתיב, (שמות לד) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו וכו'.

ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשוננו של עולם אין רשות בפה לפרש ענינם הכמוס והחתום אצלנו ועל דרך זה אל תתפלא ממה שנספר בסוף הקדמה זאת מענין החכם הקדוש הנגלה אלינו בזמננו ובדורנו זה, ולא אוכל לפרש. ואם תרצה תבין מה שכתוב בספר התקונין על דור הולך ודור בא דא משה רעיא מהימנא, וכנזכר בתקון ס"ט (דף קי.) אמר רבי שמעון, חבריא, בודאי קודשא בריך הוא אסתכסם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלגליא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה, ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחכם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא וכו', והדברים סתומים וחתומין:

**כב) דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום אשר
דברותיו פלהבי אש אוכלה וחתומים וסתומים באלף
חותמות**

ונחזר לענין הראשון. כי אין ספק שדברים אלו לא יובנו בעיון
אנושי חמריים אלא בקבלה מפה אל פה או מפי אליהו זכרוננו
לברכה או מפי הנשמות המתגלים בכל דור ודור אל הראויים להם.
והרמב"ן זכרוננו לברכה, אחרון המקבלים, קרוב לדורנו, כתב בסוף
הקדמת ספרו על באור התורה בלשון הזה וזה לשונו: ואני הנני
מביא בברית נאמנה נותנת עצה הגונה לכל מסתכל בספר הזה לבל
יספר סברה, ואל יחשב מחשבה בדבר מכל הרמזים אשר אני כותב
בסתרי התורה, כי אני מודיע נאמנה שלא ישגו דברי ולא ינדעו כלל
בשום שכל ובינה זולת מפי מקבל חכם לאזן מקבל מבין, והסברה
בהם, אולת ומחשבה רבת הנזקין ומונעת התועלת, אל יאמין בשוא
נתעה כי לא תבואהו בסברותיו רק דעה כי ידברו אל השם סרה לא
יכלו כפרה אל יהרסו אל השם לראות וכו'.

ואם הרמב"ן זכרוננו לברכה, אחרון כל המקבלים, הפליג לדבר
בזה באמרו שלא ישגו דבריו בעניני הרמזים ובסודות התורה כלל
ועקר, איך יעלה בדעת אנושי להבין בעיונו ובשכלו דברי אלהים
חיים, דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום, אשר דברותיו
פלהבי אש אוכלה וחתומים וסתומים באלף חותמות.

**כג) הספר להעלמת הזהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן
יוחאי**

א. לא נתן לכתב סתרי הזהר אלא לרבי אבא

הלא תראה, כי בעת פטירתו, בריש אדרת האזינו, לא נתן
רשות לשום אחד מאותם שבעה עיני השם העומדים אז אצלו
לכתב סתרי הזהר, אלא לרבי אבא, כנזכר שם: וכך אסדרנא לכו,
רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברי ירחשון
בלבהון. ועם שנתן לו רשות לכתב, מצאנו ראינו בפרשת משפטים
(דף קנג), וזה לשונו: שאל רבי אלעזר לרבי אבא, כל הני תקונים,

אבא גלי לון, בגין דלא ליעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי צריכי לגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דכתבנא אנא מבוצינא קדישא, אמיןא כתבוהו לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מלין, דהא אתיישבון מלין בלבן, ומכאן ולהלאה, סתימין מלין, עד כאן.

ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רבי שמעון בן יוחאי לכתב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועם כל זה הקפיד רבי אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להו מלין סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם כתובים, הם אצלם מלין סתימים, ולא אתגליין אלא לחבריא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוץ, וכמו שכתוב סתימים מלים בגוונא, ולא אמר ביננא.

ג. אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי אמרה החבריא: "אל תתן את פיה להחטיא את בשרך"

וכן בפרשת ויחי (דף ריז.) אמר שם: בכה רבי אבא, רבי שמעון ריחייא דטחנין מניה מנא טבא וכו', ולא אשתאר בעלמא מיניה, בר כמה דכתיב, (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן וכו' למשמרת, לאצנעותא. ואלו בהתגליא לא כתיב, והשתא מאן יכול לגלאה רזין, ומאן ינדע לון. גם בפרשת אחרי מות (דף עט.), וזה לשונו: בטר דשכיב רבי שמעון, הוו חבריא אמרי (קהלת ה) אל תתן את פיה לחטיא את בשרך.

ד. רבי שמעון בן יוחאי הפיר ברבי אבא שיוכל להעלים הדברים אפלו מחכמי דור ההוא

ואין ספק, כי לולי שרבי שמעון בן יוחאי הפיר וידע ברוח קדשו, כי רבי אבא היה חכם גדול וידע להלביש ולהעלים הדברים דרך חידה ורמז, שלא יבינו אפילו חכמי הדור ההוא, לא היה מצוהו שיכתב. כי הנה שם באדרת האזינו עצמה (דף רצד:) אמר,

כל מאן דמגלה רזין, בידיע, דנשמתי לאו איהו מגופא דמלכא קדישא. ובגין דא כד תיפוק נשמתי וכו', ווי ליה, ווי לנשמתי. **זכאה חולקיהון דצדיקים, דמכסיין רזין עלאין דקודשא בריך הוא וכו'.**

וכן בפרשת פנחס (דף רמד.) ברעיא מהימנא, על פסוק ועשירית האיפה סלת וגו', וזה לשונו: אמר רעיא מהימנא, מאן דמזלזל בפרורין דנהמא וכו', כל שכן **מאן דמסר רזין דאורייתא**, וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתון דשמא מפרש, **לאנשים דלאו אינון הגונים וכו', עליה אתמר נדד הוא ללחם איה, ללחמה של תורה ולית מאן דישגח עליה וכו'.**

והנה נודע מה שכתב הרמב"ם זכרוננו לברכה בהקדמת ספר המורה על משנת "ולא במרפכה ביחיד", וזה לשונו: ואלו באר האדם הענינים אלו בספר יהיה כאלו דורשם לאלפים מבני אדם וכו' והטעם לפי שהפתיבה קימת לדורי דורים להגונים ובלתי הגונים ורבי שמעון בן יוחאי נאח דורש ונאח מקים והגם שצוה לרבי אבא שיכתב, ובהיות שיכתבם בהעלם גדול כאלו לא נכתבו כלל דמי.

ומעתה יוכל האדם להקשות על דברינו אלה ולומר, אם כן רבי אבא טרח על חנם ללא צורך לכתב דברים סתומים וחתומים, אמנם תשובתך בצדך ממקום אחר, תקונים הנזכר לעיל, דבדרא בתראה יתפרנסון מהאי חבורא ועתיד לאתגליא וכו' וכן ממאמרו בתקון ס"ט (דף קי.): דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידי דמשה נביאה בדרא בתראה וכו'. וממאמר פרשת וירא (דף קיז.): וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחקמתא וכו'.

ולכן בראות רבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה ברוח קדשו ענין זה, צוה לרבי אבא לכתב ספר הזהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד דרא בתראה קריב ליומיה מלכא משיחא, כדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם,

כַּנְזָכַר לְעִיל בְּכַרְשֵׁת וַיְחִי (דף רי.א): 'עַל דָּא כְּתִיב קַח צְנֻצָּת אַחַת וְתֵן שְׁמָה מְלֵא הַעֲמֹר מִן וְכוּ' לְמִשְׁמֶרֶת לְאַצְנָעוּתָא', וְהֵבֵן זֶה מֵאֵד:

כד) הָרֵאשׁוֹנִים זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה שֶׁלְמִדּוֹ סִתְרֵי חֲכָמָה זֹ מִפִּי אֱלֹהֵי הַנְּבִיא

וְהִנֵּה אֵין בְּכָל דּוֹר וְדוֹר שְׁלֵא נִמְצְאוּ בּוֹ אֲנָשִׁים יְחִידֵי סִגְלָה שֶׁשְׁרָתָה עֲלֵיהֶם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וְהִיא אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה נִגְלָה עֲלֵיהֶם וּמִלְמֵד אוֹתָם סִתְרֵי הַחֲכָמָה הַזֹּאת וְכִמוֹ שֶׁנִּמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵי הַמִּקְבָּלִים.

גַּם בַּעַל סֵפֶר הָרִקְנִטִּי כָּתַב בְּכַרְשֵׁת נִשָּׂא בְּכַרְשֵׁת בְּרַפְת כְּהֲנִים וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהַפִּירוֹשׁ הָרֵאשׁוֹן הוּא דַּעַת הַחֲסִיד רַבֵּינוּ יִצְחָק וְ הָרַב זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה שֶׁהִיא ג' לְאֱלֹהֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה כִּי נִגְלָה לְהָרֹאֵב"ד וְלִמֵּד לוֹ חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְהוּא מְסִרָה לְהָרֹאֵב"ד בְּנוֹ וְגַם נִגְלָה לוֹ וְהוּא מְסִרָה לְבְנוֹ הָרַבִּי יִצְחָק סָגִי נְהוֹר שְׁלֵא רָאָה מַעוֹלָם וְגַם לוֹ נִגְלָה וְהוּא מְסִרָה לְשֹׁנֵי תַלְמִידָיו הָאֶחָד רַבִּי עֲזָרָא שֶׁפָּרוּשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים וְהַשֹּׁנִי רַבִּי עֲזָרִיאֵל וְאַחֲרֵיהֶם נִמְשָׁכָה לְהַרְמָב"ן זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה וְהָרֹאֵב"ד עֲצָמוֹ בְּסִפְרֵי הַשְּׁגוּתָיו לְהַרְמָב"ם זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה עַל הַלְכוֹת לּוֹלֵב פָּרֶק ח' גַּבִּי דִּין הַהֵדֵס שֶׁנִּקְטָם רֹאשׁוֹ כְּשֶׁר הִשְׁיֵג עָלָיו הָרֹאֵב"ד זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה וְכָתַב זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה אָמַר אַבְרָהָם כָּבֵד הוֹפִיעַ רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ בְּבֵית מִדְרָשְׁנוֹ מִכַּמָּה שָׁנִים וְהַעֲלִינוּ שֶׁהוּא פָּסוּל וְכוּ'. גַּם בְּהַלְכוֹת בֵּית הַבְּחִירָה בַּפָּרֶק שִׁשִּׁי בָמָה שֶׁכָּתַב הַרְמָב"ם שֶׁהִנְכָּנס לְמִקְדָּשׁ בְּזֶמֶן הַזֶּה חָיַב כָּרַת הִשְׁיֵג עָלָיו וְכָתַב: "אָמַר אַבְרָהָם וְכוּ' נִגְלָה לִי מִסוּד הַשֵּׁם לִירָאִיו". עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

כה) שְׁבַחֵי הָאֱרִ"י זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה – יוֹדַע בְּכָל מַעֲשֵׂי בְנֵי אָדָם שֶׁעָשׂוּ וְשַׁעֲתִידִים לַעֲשׂוֹת – מִבִּיר בְּרִיחַ הָאָדָם כָּל מַעֲשָׂיו

וְהִנֵּה הַיּוֹם אֲבִיעַ חִידוֹת וְנִפְלְאוֹת תַּמִּים דְּעִים. כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הַפְּלִיא חֲסִדוֹ אֶתְנֶנּוּ, אֵל הַשֵּׁם וַיֵּאָר לָנוּ עַל יְדֵי הַשְּׁרִידִים אֲשֶׁר הַשֵּׁם קוֹרָא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר כַּנְזָכַר, וְגַם בְּדוֹרֵנוּ זֶה אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, לֹא הַשְּׁבִית גּוֹאֵל מִיִּשְׂרָאֵל, וַיִּקְנֵא לְאַרְצוֹ, וַיַּחֲמַל

על עמו, וישלח לנו עיר וקדיש מן שמיא נחית, הרב הגדול האלהי החסיד, מורי ורבי, כבוד מורנו הרב רבי יצחק לוריא אשכנזי, זכרוננו לחיי העולם הבא, מלא תורה פרמון, במקרא, במשנה, בתלמוד, בפלפול, במדרשים ואגדות, במעשה בראשית, במעשה מרכבה, בקי בשיחת אילנות, בשיחת עופות, בשיחת מלאכים, מכיר בחכמת הפרצוף הנזכר ברבי שמעון בן יוחאי בפרשה ואתה תחזה.

יודע בכל מעשי בני אדם שעשו, ושעתידיים לעשות. יודע במחשבות בני אדם טרם יציאום מן הכח אל הפעל. יודע עתידות, וכל הדברים ההווים בכל הארץ, ולמה שנגזר תמיד בשמים. יודע בחכמת הגלגול, מי חדש, ומי ישן, ואיפת האיש ההוא באיזה מקום תלויה באדם העליון, ובאדם הראשון התחתון. יודע בשלהבת הנר ולהבת אש דברים נפלאים. מסתכל וצופה בעיניו נשמות הצדיקים הראשונים והאחרונים, ומתעסק עמהם בחכמת האמת. מכיר בריח האדם כל מעשיו, על דרך ההוא ינוקא בפרשת בלק. וכל החכמות הנזכרים, היו אצלו כמנחים בחיקו, בכל עת שירצה, בלתי יצטרך להתבודד ולחקר עליהם.

(כו) דברים מבהילים לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ מימי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועד הנה – אליהו הנביא היה נגלה אליו תמיד ומדבר עמו פה אל פה ולמדו זאת החכמה

ועיני ראו ולא זר דברים מבהילים, לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ, מימי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום, ועד הנה. וכל זה השיג, שלא על ידי שמוש קבלת מעשיות חס ושלום, כי אסור גדול יש בשמושם. אמנם כל זה היה מעצמו, על ידי חסידותו ופרישותו, אחרי התעסקו ימים ושנים רבים, בספרים חדשים גם ישנים בחכמה הזאת, ועליהם הוסיף חסידות ופרישות וטהרה וקדושה, היא הביאתו לידי אליהו

הנביא, שהיה נגלה אליו תמיד, ומדבר עמו פה אל פה, ולמדו זאת החכמה, וכמו שארע להראב"ד זכרוננו לברכה, כנזכר לעיל בשם הרקנטי. ואף אם פסקה נבואה, רוח הקדש על ידי אליהו זכרוננו לברכה לא פסק, וכמו שהובא בפסוק נביאים, על פסוק ודבורה אשה נביאה, תנא דבי אליהו: מעיד אני עלי שמים וארץ, הן איש או אשה וכו', אפילו עבד, אפלו שפחה, הכל לפי מעשיו, מיד רוח הקדש שורה עליו. ועל דרך זה הזכירו גם כן שם על פסוק ואלה דברי דוד האחרונים עין שם.

גם נזכר בהקדמת התקונין בכתובת יד וזה לשונו: ואנת אליהו עתיד לאתגליא בסוף יומיא, ואית מאן דעתיד לאתגליא ליה אפין באפין. ואית מאן דעתיד לאתגליא ליה בטמירו בעין השכל דיליה וכו'.

והנה מלבד החקירות והנסיונות והמופתים אשר ראינו בעינינו מן הרב הנזכר זכרוננו לחיי העולם הבא, הנה הדרושים והדברים עצמם אשר בחבורי זה יעידון וגידון, וכל רואיהם יכירום, כי דברים עמקים ונפלאים כאלה, אין יכלת בשכל אנושי לחברה, אם לא בכח השפעת רוח הקדש על ידי אליהו זכרוננו לברכה. ולמען אל ישת לבך אל אשר תמצא בקצת ספרי המקבלים המחברים על פי עיון שכלם האנושי אכין לה הדרך ואשכילך בדרך זו תלך בארח מישור.

בז) הסתרת הקבלה של הרבי שמעון בן יוחאי ואחרי הרמב"ן

הנה החכמה הזאת היתה נגלית באתגליא עד פטירת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ומאז ואילך נסתם חזון כנזכר לעיל מאותו המאמר דפרשת ויחי (דף ריז). כאשר ראה בחזיון חלומו רבי יהודה לרבי שמעון בן יוחאי דהוה סליק על ארבע גדפין מתתקנו, וספר תורה עמיה, ולא שביק כל ספרי רזין עלאין ואגדתא, דלא סליק לון בהדיה וכו', ואמר ודאי מדשכיב רבי שמעון, חכמתא אסתלקת מארעא וכו' ולא אשתאר בעלמא, בר כמה דכתיב (שמות יז) קח צנצנת אחת וגו' למשמרת לאצנעותא וכו'.

וְכָל אֶחָד מֵהַחֲכָמִים הַיּוֹדְעִים בַּחֲכָמָה הַזֹּאת מֵאֵז וְאִילָּה, הֵיוּ עוֹסְקִים בָּהּ בְּהִסְתֵּר גָּדוֹל וְלֹא בְּאִתְגַּלְיָא וְלֹא הָיָה מְגַלָּה אוֹתָהּ אֶלָּא לְתַלְמִידוֹ הַיְּחִיד בְּדוֹרוֹ, וְאִף זֶה בְּרֹאשֵׁי פְּרָקִים מִפֶּה אֶל פֶּה, מְגַלָּה טַפַּח וּמִכֶּסֶה אֶלֶף טַפָּחִים, וְהִיטָה הַחֲכָמָה הַזֹּאת מִתְמוּטָטֶט וּמִתְמַעֲטֶט וְהוֹלֶכֶת מִדּוֹר לְדּוֹר עַד הֶרְמֶבֶ"ן זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ אַחֲרוֹן הַמְּקַבְּלִים הָאֲמִתִּיִּים.

וְהִנֵּה כָּל סִפְרֵי הַגְּאוּנוֹת כְּמוֹ רַבֵּינוּ הָאִי גָּאוֹן זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ וְחֻבְרָיו כָּלֵם נְכוּחִים לְמַבִּין אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעֻקֵּשׁ, אֲבָל דְּבָרֵיהֶם בְּתַכְלִית הַהֶעֱלֵם, וְכֵן כָּל דְּבָרֵי אוֹתָם הַחֲכָמִים שֶׁזְּכוּרֵנוּ לְעִיל בְּשֵׁם הַרְקֵנְטִי, שֶׁהָיָה נִגְלָה עֲלֵיהֶם אֱלֹהֵיו הַנְּבִיא זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, כָּלֵם דְּבָרֵי אֱמֶת, וְגַם הֵם סְתוּמִים בְּחִזְקַת הַיָּד, גַּם פִּירוּשׁ סֵפֶר יִצְיָרָה שֶׁמִּכְנָה בְּשֵׁם הָרֶאֱב"ד זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, עִם הַיּוֹת שֶׁחֲבָרוּ חֲכָם אֶחָד אֲשֶׁר־נִזְי וְאִינָם דְּבָרֵי הָרֶאֱב"ד, עִם כָּל זֶה דְּבָרָיו אֲמִתִּיִּים, וְגַם הֵם סְתוּמִים וְנִעְלָמִים. גַּם סֵפֶר הַנִּקְרָאת בְּרִית הַמְּנוּחָה, הִיא נַעֲשֶׂה עַל דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר לְעִיל, כְּעֵנֶן מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, כִּי נִגְלָה אֵלָיו נִשְׁמַת צַדִּיק אֶחָד וְהָיָה מְלַמְּדוֹ, וְכָל דְּבָרָיו סְתוּמִים וְחֻתוּמִים, כִּי נֶאֱמַן רוּחַ מִכֶּסֶה דְּבָר הָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצְאוּנוּ. גַּם הַחֲבּוּר שֶׁעָשָׂה הֶרְמֶבֶ"ן זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, אֱמֶת וְיִצִּיב וְנִכּוֹן וְקִיָּם לְמִי שֶׁיְּבִינֶהוּ, כֹּאֲשֶׁר הוּא עֲצָמוֹ כְּתַב שֵׁם בְּהַקְדַּמַת חֲבּוּרוֹ, וְזְכוּרֵנוּ אֲנַחְנוּ לְמַעֲלָה.

בח) בְּעֵינֵינוּ כָּל סִפְרֵי הַמְּקַבְּלִים

וְהִנֵּה כָּל סִפְרֵי הַמְּקַבְּלִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁהֵיוּ אַחֵר הֶרְמֶבֶ"ן זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ אֵל תִּקְרַב אֲלֵיהֶם כִּי מִן הֶרְמֶבֶ"ן וְאִילָּה נִסְתָּרָה דֶּרֶךְ הַחֲכָמָה הַזֹּאת מֵעֵינֵי כָּל הַחֲכָמִים וְלֹא נִשְׁאַר בָּהֶם כִּי אִם קֶצֶת עֲנָפֵי הַקְּדָמוֹת בְּלִתֵּי שְׁרִשֵּׁיהֶם וְעֲלֵיהֶם בָּנוּ הַמְּקַבְּלִים הָאֲחֵרוֹנִים זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ דְּבָרֵיהֶם בְּשִׁכְלֵי אֲנוּשֵׁי וּמַעֲצָמָה תּוֹכֵל לְדַעַת לַעֲמֹד עַל הַמְּבָחָן כִּי הַמַּעֲנֵן הַחֲרִיף יוֹכֵל לְכַלֵּל וְלִידַע רַב הַקְּדָמוֹתֵיהֶם וּכְלָלֵיהֶם בְּד' או' ה' יָמִים וְכָל דְּבָרֵיהֶם כָּפֹל הָעֵנֶן בְּמִלּוֹת שְׁנוֹנוֹת וְכָל פְּרִי הַקְּדָמָתָם הִיא הַיּוֹת עֶשֶׂר סְפִירוֹת נִמְצְאוֹת וְחֲבָרוּ תְּלִי תְּלִים שֶׁל סִפְרִים בְּעֵינֵינוּ אֲשֶׁר

כָּל־לֹת דְּבָרֵיהֶם יִכְתְּבוּ בִּב' אוּ בִּג' קוֹנְטְרָסִים וְלֹא כֵן מְצִינוּ בְּרֵאשׁוֹנִים.

וְכִמּוֹ שֶׁכָּתְבוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה עַל פְּסוּק קְוֻצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא דּוֹרֵשׁ עַל כָּל קוּץ וְקוּץ תְּלִי תִלִּים שֶׁל הִלְכוֹת גַּם רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא הֵיוּ אוֹמְרִים אִם יִהְיוּ כָּל הַשָּׁמַיִם גּוֹיִלִים וְכָל הַיָּמִים דִּיּוּ וְכָל הַקְּנִים קְלָמוּסִים וְכָל בְּנֵי אָדָם לְבַלְרִין לֹא יִסְפִּיקוּ לְכַתֵּב מֵה שֶׁקִּבְּלָתִי מִרְבוּתִי וְלֹא חֲסִרְתִּי מֵהֶם כְּכֹלֵב הַמִּלְקָק בַּיָּם וְכִמְכָּחוּל בְּשִׁפּוּפָּרֶת וְכִמְרִיחַ בְּאַתְרוּג כְּנֹזֶפֶר, עֵין בְּמִדְרַשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים רַבֵּה.

כִּי הִנֵּה הַתּוֹרָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִקְרָא תּוֹרָה עַל שֵׁם הוֹרָאָה שֶׁהִיא לְהוֹרוֹת עַל בּוֹרָאָה יִתְבָּרַךְ מֵה הוּא וּמֵה עֲנִינוּ וְכִמּוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אֵין לוֹ רְשׁוֹת וְסוּף כֵּן אֵין לְתוֹרָתוֹ קִצְבָּה וְשַׁעוֹר וְכִמּוֹ שֶׁאִמֵּר הַכְּתוּב אֶרְכָּה מֵאָרֶץ מִדֶּה וְרַחֲבָה מִנִּי יָם.

וְאַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי אֵל יִהְיֶהסוּ אֶל הַשֵּׁם לְרֵאוֹת בְּסִפְרִי הָאֲחֵרוֹנִים הַבְּנוּיִים עַל פִּי הַשֶּׁכֶל הָאֲנֻשִׁי וְשׁוֹמֵעַ לִי יִשְׁכֵּן בְּטַח וְשֶׁאֵין מִפְּחַד רָעָה.

וְלָכֵן אֲנִי הַכּוֹתֵב הַצֶּעִיר חַיִּים וַיִּטָּאֵל רְצִיתִי לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים בְּהַעֲלֵם נִמְרָץ וְהַמְשַׁכִּילִים יְבִינוּ. וְקִרְאָתִי שֵׁם הַחֲבוּר הַזֶּה עַל שְׁמִי סִפֵּר עַץ חַיִּים וְגַם עַל שֵׁם הַחֲכָמָה הַזֹּאת הָעֲצוּמָה חֲכַמַת הַזֶּהר הַנִּקְרָא עַץ חַיִּים וְלֹא עַץ הַדַּעַת כְּנֹזֶפֶר לְעִיל, **בַּעֲבוּר כִּי בַּחֲכָמָה הַזֹּאת טוֹעֲמִיהָ חַיִּים זָכוּ וַיִּזְכּוּ לְאַרְצוֹת הַחַיִּים הַנִּצְחָיִים וּמַעַץ הַחַיִּים הַזֶּה מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם.**

וְאַשְׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ דֶּרֶךְ זֶה תִּלְךָ. דַּע, מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר מוֹרִי זְכוּרֹנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, הַחֵל לְגַלוֹת זֹאת הַחֲכָמָה, לֹא זֶה יָדִי מִתּוֹךְ יָדוֹ אֲפִלּוּ רָגַע אֶחָד. וְכָל אֲשֶׁר תִּמְצָא כְּתוּב בְּאַיִזָּה קוֹנְטְרָסִים עַל שְׁמוֹ זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּה, וַיְהִיָּה מִנְּגִיד מֵה שֶׁכָּתְבָתִּי בְּסִפֵּר הַזֶּה, טְעוּת גְּמוּר הוּא, כִּי לֹא הִבִּינוּ דְּבָרָיו. וְאִם יֵשׁ בָּהֶם אִיזָה תּוֹסֵפוֹת שֶׁאֵינוּ חוֹלְקִים עִם סִפְרֵנוּ זֶה, אֵל תִּשִּׁית לִבְךָ בְּקִבְעַע אֱלֹיו, כִּי שׁוּם אֶחָד מֵהַשּׁוֹמְעִים

את דברי קדשו, לא ירדו לעמק דבריו וכונתו, ולא הבינום בלי שום ספק.

ואם יעלה בדעתך, לחשב שתוכל לברר הטוב ולהניח הרע, אל בינתך אל תשען, כי אין הדברים האלו מסורים אל לב האדם כפי שכל אנושי, והסברא בהם ספנה עצומה, ויחשב בכלל קוצץ בנטיעות חס ושלום. לכן הזהרתך, ואל תסתכל בשום קונטרסים הנכתבים בשם מורי זכרוננו לחיי העולם הבא, זולתי במה שכתבנו לך בספר הזה, ודי לך בהתראה זאת.

כט) סדר ותכן הספר

וראיתי לחלק הספר לב' חלקים, וכל חלק מהם יתחלק לד' שערים.

החלק הא': יתחלק לד' שערים. ואלו הם. השער האחד במה שהעתיקתי מכתובת יד מורי זכרוננו לחיי העולם הבא עצמו שבאר כמה מאמרים וכמה דרושים. השער הב' בהקדמות ששמעתי מפי מורי זכרוננו לחיי העולם הבא. הג' בבאור כמה מאמרים מן ספר הזהר וספר התקונים ושאר מאמרי רבותינו זכרונם לברכה בתלמוד ובאגדות. השער הד' בבאור פסוקים נפרדים בכל הכ"ד ספרים.

והחלק הב': גם הוא נחלק לד' שערים. השער הא' בבאור פונת התפלות של החל ושל השבתות וימים טובים וראשי חודשים וחנכה ופורים וכל המעשים והמצוות הנהוגות בכל זמנים אלו. השער הב' בבאור טעמי קצת מצוות וסדרתים כפי מקומם בכל פרשה מספר פרשיות. השער הג' שער רוח הקדש ביחודים והנהגות לקבל ולהשיג רוח הקדש ובקצת פונות ותקונים על קצת עברות ודברים אחרים ולהודיע ענין חכמת הפרצוף מה ענינה וכיוצא בה. השער הד' דרוש הגלגול ובה יודיע גם כן שרשי נשמות פרטיים של הנביאים ותנאים ואמוראים.

ודע כי אף על פי שחלקתי החבור הזה לח' שערים זהו על דרך כללות אמנם אין לך אות ואות שאין בו הקדמות ואין לך שער

ושער שלא נכלל מכל הח' שערים וכמו שתראה בעיניך בעזרת השם בהקדמה מבוא שערים והם הקדמה כוללות כל הספרים ויהיה נחלקים על דרך א"ב ג"ד ואחר כך יהיה ז' היכלות, והן, היכל אדם קדמון, היכל נקודים, היכל כתר, היכל אבא ואמא, היכל זעיר אנפין, היכל נוקבא ולאה, ודור המדבר מטה וסלע, ומן היכל כללות אצילות ב'ריאה ו'צירה ע'שיה, אחר כך כל היכל נחלק לשערים, היכל אדם קדמון, שער עצמות, שער און חטם פה, שער העקודים כו'. סליק ההקדמה.

גם צריך שתדע כי בסוף כל שער ושער כתבתי כמה דרושים שקבלתי ושמעתי מפי קצת תלמידי מורי זכרוננו לחיי העולם הבא, ששמעו מפיו באיזה זמן שאני לא הייתי יושב שם, וראיתי לכתבם בכל סוף כל שער ושער כפי ענינו. עד כאן הקדמת הרב המחבר זכרוננו לחיי העולם הבא.

(ל) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל: – חלקי הספר

הקדמה שקבלתי אני הצעיר חיים ויטאל ממורי ורבי בוצינא קדישא הרב האלהי החסיד הענו כבוד מורנו הרב רבי יצחק לוריא אשכנזי שלמד עם אליהו זה לשונו. גם חברו אליהם קצת כונות התפלות וכונות היחודים וכונות על דרך אמת אשר קראתיו פרי עץ חיים ליחד מאורות עליונים כאשר יבוא לפניך בעזרת השם וקצת באורי מאמרי הזהר ובאור פסוקים על דרך האמת ועל פי הפשט מדרושי נשמות וגלגולים אשר קראנו בשם נוף עץ חיים.

(לא) בענין ספרי קבלה אחרים

ובענין ספרי הקבלה האמתיים הנמצאים, אמר לנו מורי זכרוננו לחיי העולם הבא, כי שלשלת קבלת הראב"ד ובנו הרבי יצחק סגי נהור ותלמידיו, עד הרמב"ן זכרוננו לברכה תלמידו תלמידו כלם קבלה אמתית מפי אליהו זכרוננו לברכה שנגלה אליהם.

ובאור הרמב"ן שעשה על התורה הוא עמק מאד ואין מי שיוכל להבינו שדבריו סתומים עד מאד והוא ספר יקר ונחמד מאד למבינים אותו.

ובאור ספר יצירה להראב"ד איננו להראב"ד זכרוננו לברכה הנזכר לעיל, אלא חכם גדול אחד והיה גדול בחכמת הקבלה וספר הנקרא ברית מנוחה הוא אמתי וחברו חכם גדול בתורה ובחכמה ונאמן רוח וכסה את דבריו בעמק ונעשה על פי נשמת צדיק אחד קדמון שנגלה אליו אליהו זכרוננו לברכה ולמדו. ושאר ספרי הקבלה שלאחר הרמב"ן זכרוננו לברכה אל תשלח ידך אליהם כי הם בנויים בשכל אנושי ולא מקבלים לא מפני אחרונים ולא מפני ראשונים [בעץ חיים כתב יד של החסיד בעל יסוד ושרש העבודה איתא בזה הלשון לא מפני ראשונים ולא מפני עליונים]:

אלו הן הדברים ששמעתי ממורי הקדוש כבוד מורנו הרב יצחק לוריא, וכל דרוש ודרוש יש בו הקדמות וכללים שונים זה מזה מפירטי עשר ספירות דא'צילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה, ועלה בדעתי שלא לפרד ולחלק הדרושים, ולסדר הקדמות וכללות אשר בכל דרוש ודרוש מהם, כל הקדמה והקדמה בפני עצמו על סדר עשר ספירות דא'צילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה, כי בזה יהיה נקל בעיני המעין בהם למצא דברי חפץ תאות מבקשו.

אכן זחלתי ואירא, לפי שיש בדרושים הללו דברים רבים, אשר הוואה יחשב שהם דברים המנגדים זה את זה. ולאפס הפנאי לא היה לי זמן אחרי שמעם, לשאל את פי מורי זכרוננו לחיי העולם הבא. ינחני במעגלי צדק הדרושים האלו, ולסלק ולהרים מכשול אשר בהם למאן דעאל ולא נפק.

ואם ירצה האדם להעמיק את עמק מחשבתו בהם ולהעמיד על נכון, מי הוא אשר ערב לבו להוסיף ולגרע כמלא אות אחת קטנה כאשר לא שמע ולא קבל מרבו, כי עווננו גדול מנשוא, כנזכר בהקדמת הזהר ובפרשת יתרו בפרשת לא תעשה לך פסל, ובמקום

זולתם, אשר הרוֹאֶה דְּבָרֵי זֶהר הַהֵמָּה, תִּסְמַר שְׁעֵרוֹת בְּשׁוּרוֹ, כִּנְזָפֹר
בַּמִּדְרָשׁ עַל פְּסוּק תִּאֲלַמְנָה שְׁפָתַי שֶׁקֶר וְכוּ', יִתְפָּרְכוּן יִשְׁתַּתְּקוּן כּו'.

עַל כֵּן עָלְתָה הַסְּכָמְתִּי שֶׁלֹּא לְהוֹסִיף וְשֶׁלֹּא לִגְרַע כְּמֵלֵא נִימָא
אֶפִּילוּ בְּעֵנֵן הַסֵּדֶר בְּעֶצְמוֹ, כֹּאֲשֶׁר שִׁמְעֵתִי מִפִּי מוֹרֵי זְכוּרֹנוֹ לַחֲיֵי
הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַחֵר כִּי אַחֲבֵר מִרְאֵה מְקוֹם כָּל אֶחָד הַקְּדָמָה בְּפָנֵי
עֶצְמוֹ בְּחִבּוּר זֶה. וְזֶה הַחֲלִי בְּעֶזְרַת צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עַד כָּאן מִכְּתַב יָד
הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא.

**(לב) זאת לוקחת ומעֵתֶקֶת מִסֵּפֶר עֵץ חַיִּים שֶׁבְּדַמְשֶׁק
מִכְּתַב יָד הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה בְּעֶצְמוֹ וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ:**

אָמַר הַצֵּעִיר וְהַזֵּעִיר הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל: בְּרֵאוֹתֵי תְּשׁוּקַת הַחֲרָדִים
אֶל דְּבַר הַשֵּׁם, רָאִיתִי לְחִבֵּר הַסֵּפֶר הַזֶּה, וּלְהֵאִיר עֵינֵיהֶם בְּקֶצֶת
הַקְּדָמוֹת שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמוֹרֵי זְכוּרֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא כֹּאֲשֶׁר אֲבֵאֵר,
וּמֵהֶם תּוּכַל לֵאחֹז וְלִקְחַת מַעֵץ חַיִּים, כֹּאֲשֶׁר תִּרְאֶה בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם,
דְּבָרֵי בְּנוּיִים עַל הַקְּדָמוֹת נִעְלָמוֹת שֶׁנִּתְגַּלּוּ לְמוֹרֵי זְכוּרֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם
הַבָּא בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ עַל פִּי אֱלֹהֵינוֹ זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה.

וְהַיּוֹם אֲבִיעַ חֵידוֹת וְנִסִּים וְנִפְלְאוֹת תַּמִּים דְּעִים, כִּי כְּמוֹ שֶׁכָּבַל
דוֹר וָדוֹר אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים הַפְּלִיא חֲסִדוֹ עִמָּנוּ, כֵּן הַיּוֹם
הַזֶּה חֲשַׁף אֶת זְרוֹעַ קִדְשׁוֹ, וְשָׁלַח לָנוּ עִיר וְקִדִּישׁ מִן הַשָּׁמַיִם נְחִית,
הָרַב הַחֲסִיד הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹהִי [כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאֵן] בְּדוֹרוֹ, כְּבוֹד
מוֹרֵנוֹ הָרַב רַבִּי יִצְחָק לִוְרֵא זְכוּרֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא, וּמִמָּצֵר מִצָּרִים
קָרָאנוּ י"ה, וְעֲנֵנוּ בְּמִרְחַב י"ה, בְּאַרְץ קְדוֹשָׁה וְרַחֲבַת יָדִים, עִיר
גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים צַפ־ת תִּבְנֶה וְתִכְוֶנֶן בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ אָמֵן, גָּלִיל הָעֲלִיוֹן.

כִּי שְׁנֵי שָׁנִים קִדְּם פְּטִירַת הָרַב זְכוּרֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא, בָּא
אֲנוּס מִמִּצָּרִים עַל פִּי הַדְּבוּר, כִּי כֵן הִגִּיד לוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, כִּי הִגִּיעַ עֵת
פְּקֻדַּת רוּחוֹ לְהַשְׁיבָה אֶל מְקוֹמָהּ לְאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה לוֹ, וְגַם זֶה
בְּמִצָּרִים נִצְטָנָה עַל פִּי הַדְּבוּר, וְהַפְּקִיד מִזָּעַר מִקְּצַת חֲכָמָתוֹ הַגְּדוֹלָה

וְהִנֵּלְאָה, כִּי כֵן צָוָהוּ בְּמִתִּיבְתָּא דְרִקִּיעַ לְחִיּוֹת שְׁאֲרִית בְּאַרְץ,
וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים כְּבָשִׁים לְלַבּוֹשָׁה.

וְאִזּוּ בַּעֲלוֹתוֹ מֵאַרְץ מִצְרַיִם, סִמֵּךְ יָדָיו עָלַי, וְהֵאִיר עֵינַי, בְּקֶצֶת
הַקְּדָמוֹת אֲמִתִּיּוֹת שְׁרָשִׁיּוֹת, שֶׁמָּסְרוּ לוֹ מִמִּתִּיבְתָּא דְרִקִּיעַ וְקוֹדֶשׁ
בְּרִיךְ הוּא, לְהַחֲיֹת שְׁאֲרִית בְּאַרְץ, וּמִפִּי אֱלֹהֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה
שֶׁנִּתְגַּלָּה אֵלָיו תְּמִיד, וְרִשׁוּתָּא יִהְיֶה לִּיהּ לְגַלּוֹת תְּמִיד רְזִין סְתִימִין
עַל הַתְּקוּנִים וְהַזֶּהר, שֶׁלֹּא נִתְּגַלוּ מִימּוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְאֵילָּה.

וְלֹלֵא כִּי יִגְרַתִּי מִפְּנֵי אִף וְחִמָּה קִנְאָה הַמִּתְגַּבֵּר עָלַי, יִמָּצְאוּ
בְּאַנְשֵׁי דִּוְרָנוּ חֲכָמִים בְּדַעְתָּם, וַיִּקְשׁוּ עֲרָפִם, לְבַלְתִּי הֶאֱמִן כִּי יֵשׁ
אֱלֹהִים בְּאַרְץ, וַיֵּרֶאֱתִי פָּן מִקִּנְאָתָם בְּשִׁמְעָם גְּדֻלָּתוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו חֵס
וְשָׁלוֹם, יִטִּילוּ פָּגָם בְּקִדְשֵׁים, וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן גָּבֵר בְּגוֹבְרִין, הֲלֹא גַם בְּנוֹ
דְּבַר הַשֵּׁם.

וְלֹלֵא זֹאת הִיִּיתִי מְסַפֵּר מִקֶּצֶת דְּרָכָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עֵינִי רָאוּ
וְלֹא זָר, דְּבָרִים מְבַהֲלִים, לֹא נִרְאוּ בְּכָל הָאֶרֶץ מִימּוֹת תְּנָאִים כְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרִיו, וּמִרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַד הָרֶאֱבִ"ד זְכוּרֵנוּ
לְבִרְכָּה, הִיִּתָּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת הוֹלֶכֶת מִפֶּה אֶל פֶּה, וְאֱלֹהֵינוּ זְכוּרֵנוּ
לְבִרְכָּה נִגְלָה אֵלֵינוּ לְקֶצֶת מֵהַחֲכָמִים עַד הָרַמְבַּ"ן, וּמֵהָרַמְבַּ"ן זְכוּרֵנוּ
לְבִרְכָּה עַד מוֹרֵי זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא לֹא הָיָה מִי שִׁישִׁיג חֲכָמָה זֹ
עַל אֲמִתְתָּה כְּמוֹהוּ.

כִּי הָיָה יוֹדֵעַ בְּמִשְׁנָה וּתְלָמוֹד וְאֲגָדוֹת וּמִדְּרָשׁוֹת עַל כָּל דְּבַר
וְדָבָר כְּמָה פָּנִים בְּפֶרֶד"ס וּמַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית וּמַעֲשֵׂה מְרֻכָּבָה בְּשִׁיחוֹת
עוֹפוֹת וּבְשִׁיחוֹת דְּקָלִים וְאֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים, בְּסוּד כִּי אָבֵן מְקִיר תִּזְעַק,
וְשִׁלְהוּבֵי פְחָמִים, וּבְשִׁיחַת מְלָאכִים, וְהָיָה מְדַבֵּר בְּרוּחוֹת מֵהַגְּלִיגוּלִים
רוּחַ טוֹב וְרוּחַ רָע, וְהָיָה מְקִיר בְּרִיחַ הַבְּגָדִים כְּמוֹ אוֹתוֹ יִנוּקָא דְּפֶרֶשֶׁת
דְּבָרִים, וּבְעוֹפוֹת אֱלָמִים, וּמִבִּיא נִשְׁמַת אָדָם בְּעוֹדוֹ חַי וּמְדַבֵּר עִמּוֹ
כָּל צָרְכּוֹ וְחִפְצּוֹ, וְאַחֵר כֶּךָ מְסִירָהוּ [נוֹסַח אַחֵר: מְחַזְרִים לָהֶם], וְהָיָה
רוּאָה נִשְׁמּוֹת בָּעֵת צֵאתָם מֵהַגּוֹף, וּבְבִתִּי הַקְּבֵרוֹת, וּבַעֲלוֹתָן בְּכָל עָרֵב
שַׁבָּת לְגֹן עֵדֶן, וְהָיָה מְדַבֵּר עִם נִשְׁמַת הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם בְּעוֹלָם הַבָּא,
וְהָיָה מְגַלֵּין לוֹ רְזִי תוֹרָה.

וגם הִיָּה יוֹדֵעַ חֲכָמַת הַפְּרָצוּף וְשִׁרְטוּטֵי הַיָּדִים וּפְתָרוֹן חֲלוּמוֹת
עַל אֲמִתָּתָם, וּבִגְלָגוּלִים יְשָׁנִים וְגַם חֲדָשִׁים, וְהָיָה מְפִיר בְּמִצַּח אָדָם
מִה מְחַשֵּׁב, וּמִה שֶׁחָלַם, וּמִה פְּסוּק קָרָא בְּעֵלִית נִשְׁמָתוֹ לִגֹּן עֵדוֹן
בְּלִילָה, וְהָיָה מְלַמֵּד פִּירוּשׁ שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְהָיָה קוֹרְאוֹ בְּמִצְחוֹ זִכְיוֹת
וְעֵבְרוֹת שֶׁחֲשַׁב, וְהָיָה נוֹתֵן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד תִּקּוֹן [עוֹנוֹם, וְלַחֲבָרִים
נֶתַן לָהֶם יְחוּדִים לְכָל אֶחָד] כְּפִי הַבְּחִינָה הַמֵּיחָדָת, אוֹ לְשִׂרְשׁ נִשְׁמָתוֹ
הָאֲחוּזָה בְּשִׂרְשׁ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן, וְהָיָה יוֹדֵעַ כִּמָּה טַעְמוֹת נִפְלוּ
בְּסַפְרִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ לְהַפּוֹת בְּסִנּוּרִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל מַה שֶּׁשָּׁנוּ
הַחֲבָרִים, וְהָיָה מְלֹא חֲסִידוֹת, וְדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְעֲנוּה, וִירְאָת הַשֵּׁם, וְאַהֲבַת
הַשֵּׁם, וִירְאָת חֶטְאוֹ, וְכָל מִדּוֹת טוֹבוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים הָיָה בּוֹ.

וְכָל זֶה הָיָה יוֹדֵעַ בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה וְרָגַע, וְכָל הַחֲכָמוֹת הָאֵלוּ
תָּמִיד הָיוּ מְנַחִים בְּחִיקוֹ. וְעֵינָיו רָאוּ וְלֹא זָר, וְכָל זֶה הַשִּׁיג מֵרֵב
חֲסִידוֹתָיו וּפְרִישׁוֹתָיו אַחֵר הִתְעַסְקוּ יָמִים רַבִּים בְּסַפְרִים יְשָׁנִים גַּם
חֲדָשִׁים בְּחֲכָמָה זֹאת, וְעָלִיהֶן הוֹסִיף חֲסִידוֹת וּפְרִישׁוֹת וְטִהָרָה וּקְדָשָׁה,
וְזֶהוּ הַבִּיאוֹ לִידֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְהָיָה אֵלֵיהֶם זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה נִגְלָה לוֹ
תָּמִיד, וְזֶה יִדְעָתִי מִפִּי בְּאַמוּנָה. וְאַף אִם אֵין גִּלּוֹי בְּדוּרָנוּ זֶה לְנִבְיָא
וְחוּזָה, אֲפֹלוּ הָכִי לֹא נִמְנַע רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִלְּהִיּוֹת מְרַחֶפֶת עַל פָּנָיו
הַמְּאִירוֹת הָרְאוּיִין לוֹ, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב מַעֲנֵן הָרֹאֵב "ד זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה.

וְהִנֵּה הַדְּבָרִים עֲצוּמִים, וְהֵם יִתְּנוּ עֲדִיהֶן אֲשֶׁר יִצְדָּקוּ וַיַּעֲדוּן
וַיַּגִּידוּן בְּחִבּוּר זֶה, כָּל רוֹאֵיהֶם יִכִּירוּם כִּי דְבָרִים כְּזֶה אֵי אֲפָשָׁר לְשׁוּם
אָדָם נִבְרָא לְהַשִּׁיג בְּשׁוּם שֶׁכָּל וּמִדָּע, לוֹלִי עַל פִּי הוֹפָעַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
מִמָּרוֹם, וְעַל יְדֵי אֵלֵיהֶם זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה, כִּנּוּזָּכַר בְּתַקּוּנִים דָּאָתָּ עֲתִיד
לְאַתְגָּלִיָּא בְּסוּף יוֹמִיָּא וְכו'.

וְאֵלוּ בָּאתִי לְכַתֵּב כָּל אֲשֶׁר קִבַּלְתִּי מִמּוֹרֵי זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא, לֹא יִסְפִּיקוּ כָּל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבִיּוֹת, כִּמְפָרְסָם לְקֶצֶת וּלְשׁוּמְעִים
לְקוֹלֵי בְּחִבְרָתִי. אֲמַנֵּם רְצוֹנִי לְהַעֲלוֹת עַל הַסֵּפֶר קֶצֶת מִהַקְדָּמוֹת
הַכְּרָחִי מֵאֵד מַה שֶׁהֲרִשִׁיתִי לְכַתֵּב, וְאַף גַּם בְּקִצּוֹר נִמְרָץ, כִּמְצִיץ מִן
הַחֲרָכִים, וּקְרֹאֲתִיו שֵׁם הַסֵּפֶר "עֵץ חַיִּים" עַל שְׁמִי, וְעַל שֵׁם הַחֲכָמָה
אֲשֶׁר טוֹעֲמִיָּה חַיִּים זְכוּ וְאֶכֶל מִמֶּנּוּ וְחֵי לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶץ. עַד כָּאן
לְשׁוֹנוֹ.

לג) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא – תנאי למוד הקבלה – הקדוש ברוך הוא מודקדק עם צדיקים כחוט השערה לכן צריך לפרש עצמו מבשר ויין

עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא.

אני הכותב משביע בשמו הגדול יתברך, לכל מי שיפלו הקונטרסים אלו לדוד, שיקרא הקדמה זאת, ואם אותה נפשו לבוא בחדרת החכמה זאת, יקבל עליו לגמור ולקיים כל מה שאכתב, ויעיד עליו יוצר בראשית שלא יבוא אליו הזק בגופו ונפשו ובכל אשר לו, ולא לאחרים, תחת רודפו טוב.

והבא לטהר ולקרב: ראשית הכל יראת השם, להשיג יראת הענש, כי יראת הרוממות שהוא יראה הפנימית, לא ישיגוהו רק מתוך גדלות החכמה. ועקר מגמתו בידיעה הזו, יהיה לבער קוצים מן הפרס, כי לכן נקראים העוסקים בחכמה הזאת מחצדי חקלא, ובודאי שיתעוררו הקלפות נגדו לפתותו ולהחטיאו, לכן יזהר שלא לבוא לידי חטא אפילו שוגג, שלא יהיה להם שיכות בו. לכן צריך לזהר מהקלות, כי הקדוש ברוך הוא מודקדק עם הצדיקים כחוט השערה, לכן צריך לפרש עצמו מבשר ויין כל ימות השבוע, וצריך הזהרת סור מרע ועשה טוב בקש שלום, צריך להיות רודף שלום, ולא להקפיד בביתו על דבר קטן וגדול, וכל שכן שלא יכעס חס ושלום.

וצריך להתרחק בתכלית הרחוק סור מרע:

[א] לזהר בכל דקדוקי מצוות, ואפילו בדברי חכמים, שהם בכלל לא תסור.

[ב] לתקן המעוות קדם שיבוא לעולם הבא.

[ג] יזהר מהכעס, אפילו בשעה שמוכיח את בניו לא יכעס כלל ועקר.

[ד] גם צריך לזהר מהגאונה, ובפרט בענין הלכה, כי גדול כחה, והגאונה בזה עוון פלילי.

[ה] בכל צער שיבוא לו, יפשפש במעשיו, וישוב אל השם.

[ו] גם יטבל בעת הצורך לו.

[ז] גם יקדש את עצמו בתשמיש המטה שלא יתנה.

[ח] שלא יעבר כל לילה, ויחשב בכל לילה מה שעשה ביום, ויתנדה.

[ט] גם ימעט בעסקיו, ואם אין לו פרנסה כי אם על ידי משא ומתן, יכין יום ג' ויום ד' מחצי היום ואילך, ובכונה שהוא לעבודת קונו.

[י] כל דבור שאינו של מצוה והכרחי, יהיה זהיר ממנו, ואפילו דבר מצוה ימנע בשעת התפלה.

ועשה טוב:

[א] לקום בחצי הלילה, ולעשות הסדר בשק ואפר ובכי גדול, ובכונה כל אשר יוציא בשפתיו. ואחר כך יעסק בתורה כל זמן שיוכל להיות בלי שנה, ובלבד שחצי שעה קדם עלות השחר יתעורר לעסק בתורה.

[ב] ילך לבית הכנסת קדם עלות השחר קדם חיוב טלית ותפלין, להזהר שיהיה מעשרה ראשונים.

[ג] קדם שיכנס, ישים אל לבו מצות עשה ואהבת לרעהו כמורה, ואחר כך יכנס.

[ד] להשלים רמז צדיק בכל יום, שהוא צ' אמנים, ד' קדשות, י' קדשים, ק' ברכות.

[ה] שלא להסיח דעתו מהתפללין בעת התפלה, וזולת בעת העמידה ועסק התורה.

[ו] צריך שיהיה עוסק בתורה מעטף בטלית ותפלין.

[ז] לכוון בתפלה הכוונות כמו שכתוב בעץ חיים.

[ח] שישים תמיד נגד עיניו שם בן ד' אותיות הוי"ה, ויזדעזע ממנו, כמו שכתוב שויתי הוי"ה לנגדי תמיד.

[ט] שיכוון בכל הברכות, בפרט בברכת הנהנין.

[י] צריך שיהיה עמל בתורה פרד"ס, שנאמר או יחזק במעוזי. ואל יחשב שיגלו לו רזי התורה בהיותו ריק, כדכתיב יִהְיֶה חֲכָמָתָא לְחַכִּימִין. וצריך לזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא שמע מאדם שראוי לסמוך עליו, וכאזהרת רבי שמעון בן יוחאי וחבריו.

השגת החכמה:

תנאי הראשון: צריך למעט דבורו ולשתק כל מה שיוכל, כדי שלא להוציא שיחה בטלה, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה סג לחכמה שתיקה, גם תנאי אחר, על כל דברי תורה שלא תבינהו, תבכה עליו כל מה שתוכל.

גם עלית הנשמה בלילה לעולם העליון שלא תשוט בהבלי העולם, תלוי שתישן בבכיה, ומדת עצבות מגנה עד מאד, ובפרט להשיג חכמה והשגה, אין לה דבר מונע השגה יותר מזה.

גם בענין השגת האדם, אין לה דבר שמועיל כמו הטהרה והטבילה, שיהיה האדם טהור בכל עת. ומורי זכרוננו לחיי העולם הבא, עם היות שהיה לו חלי השבר שהקור מזיק לו, עם כל זה לא היה מונע מלטבל בכל עת.

העתק ממורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא:

לבל יפל לב האדם בהתעסקו בחכמה זאת, כמו שכתוב כל מאן דעייל ולא נפיק, טב ליה דלא אברי.

פשטי הדברים, שהנכנס בחכמה זאת, צריך שידע לכנס ולצאת. אמנם מי שרוצה לכנס ולא ידע לצאת, וכמעשה דארבעה שנכנסו לפרדס שרבי עקיבא אחד מהם, שידע לכנס וידע לצאת, כי הכיר והשיג הדבר על בוריו, אמנם אחרים נכנסו ולא השיגו, ולא ידעו לצאת מתוך החקירה הזאת בשלום, ולזה כפר אלישע אחר.

והנה בסבא פרשת משפטים, אמר בר יוחאי: לעייל וליפוק וכו'. לכן אסור לעסק בחכמה הזאת, אם לא שכבר נכנס בחקירות ויצא בשלום, ולא נשאר בתוכו מבוכות וספקות. ונראה לעניות דעתי, שאין הכונה כפשוטו, שאם כן לא ימצא בדור הזה כמו רבי שמעון בן יוחאי שיבאר לו ספקותיו. לכן לעניות דעתי, שגם אם האדם מבטח שאף על פי שיראה לו כמה ספקות ודברים תמוהים יאמר בלבו רק מחסרון שכלי אני לא משיג, ולא שחס ושלום בדבר עצמו יש פקפוק, לזה האיש מצוה ללמד עמו, שמתוך כך, מתוך שלא לשמה בא לשמה, ואין אסור אלא למי שאין לו כח לעמוד בהיכל המלך ויבוא לידי כפירה חס ושלום, וזה בחשבו כי הוא חכם גדול ואין העדר מצדו. עד כאן לשונו.

הקדמה קטנה מצאתי בעץ חיים של רבי נחמיה השני להקדמה, וזה לשונו:

הספר הזה, הוא מכתב יד מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה, דהינו מכמה אפנים, ותחלה נמצא ספר אחד שלם התחיל בזה הלשון לקוטי הקדמות, והספר שמנוהו באמצע הספר, ונקרא "מהדורא תנינא" ושמנוהו בפנים, אחר כך נמצא דפים קטנים קרועים מתלעים, וטרח טרחא גדולה מאד החכם מורינו הרב רבי יעקב צמח נר"ו מירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו, עד שסדרם על נכון, כאשר תחזינה עיניכם, ונקרא "מהדורא בתרא", ושמנוהו סביב הספר הראשון.

אחר כך נמצא אצלנו מכתב יד החכם הגדול מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה במהדורי קמא, דרושים שלא הזכירם הרב זכרוננו לברכה בחבור זה, ושמנוהו גם כן איש על מקומו, ונקרא "מהדורא קמא".

ולמען ידע כל המעין שרש כל דבר מהיכן בא, כתבנו זה, אף על פי שנראה לעניות דעתי שיפה דרכו זה "מהדורא קמא" איש על דגלו, עם כל זה כתבנו שרשים אלו, שאם ירצה המעין לשנות, יוכל

לשנות, אבל בב' המהדורות ב' וג' אין כח בְּיָדֵינוּ לְשָׁנוֹת, כי כן נמצא
מכתב יד הרב זכרוננו לחיי העולם הבא.

**לשון החכם הגאון מורינו הרב רבי יעקב צמח נר"ו
בהקדמה לספרו רנו ליעקב וזה לשונו:**

עוד נראה לי, כי גלוי חכמה זאת עתה בדורות גרועות, הוא כְּדִי
שִׁיְהִיָּה לוֹ מִגֵּן עֵתָה לְאַחַז בְּלִבָּב שְׁלֵם בְּאַבִּינוּ שְׁבַשְׁמִים, כי באותן
הדורות, הרב היו אנשי מעשה וחסידים, והמעשים טובים היו
מציילין אותן מפני המקטרגים, ועתה רחוקים משרש העליון, כמו
השומרים בתוך החביות, מי יגן עלינו אם לא קריאתנו בחכמה זאת
הנפלאה והעמקה, ובפרט על דרך שכתב הרב זכרוננו לברכה,
שהנסתרות נעשו עתה כמו נגלות, כי בדור הזה מושל הזנות
ומלשינות ולשון הרע ושנאה שבלב ונתפשטו הקלפות, באפן
שמתביש האדם לנהג דברי חסידות, והשם יגן עלינו וימחל לעווננו,
אמן כן יהי רצון. עד כאן לשונו.

**עוד העתק מלשון מורינו הרב רבי יעקב צמח בהקדמת
ספרו וזה לשונו:** דברים הבאים בתוך הקדמות מפי דרונים אלו
ודברים אלו אמת ויציב. עד כאן לשונו.

להרב חיים ויטאל: דע כי קצת מחברינו כתבו להם ספרים
מה ששמעו ממורי זכרוננו לחיי העולם הבא וזולתו על שמו, וכלם
כתבו הדברים בתוספת וגרעון, כפי בחינת הכותבים וידיעתן,
ובהבנתן הניחו מקום לכמה קשיות. לכן אין לסמוך על אותן
הספרים, וצריך להרחיק מהם.

ודע כי כל מה שכתבתי כאן, הכל שמעתי ממורי זכרוננו לחיי
העולם הבא, לכן כתבתי הכל בחבור אחד לבד, ומה ששמעתי
מהחברים משם מורי זכרוננו לחיי העולם הבא מה שדרש וגלה להם
קדם שלמדתי עמו, הכל כתבתי גם כן לבדו, ועל שם אמרו מפי
מורי זכרוננו לחיי העולם הבא.

– פֶּרֶק כח עֲנָף ב –

סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהִרְמָח"ל בַּעַל סֵפֶר מְסֵלֵת יִשְׂרָאֵל

(א) סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהִרְמָח"ל זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן –
בַּעַל סֵפֶר מְסֵלֵת יִשְׂרָאֵל – וְהוּא הִקְדָּמָה לְסֵפֶר פִּתְחֵי
חֻכְמָה, וְהוּא מְיֻסָּד עַל סֵפֶר עֵץ הַחַיִּים לְמוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים
וַיִּטָּאֵל זְכוּרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

יוֹצֵר הָאָדָם וּמְנַהִיגוֹ הוּא עֹשֶׂהוּ וַיְכַוְנֶנּוּ מוֹכֵן לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל
הַשְׂכָּלָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִמֶּלֶאכֵי הַשָּׁרֵת. וּכְבֹּר אֱמָרוֹ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרוֹנָם
לְבָרְכָהּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה יז): "אָמַר לָהֶם, חֻכְמָתוֹ מְרַבָּה מִשְׁלָכָם! וְכֹאשֶׁר
יַחֲפֹץ בְּתַבּוּנָה עַל פִּי דֶּרֶכוֹ, יִנַּחֲהוּ לְהַשִּׁיג עַד שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם דְּבָרִים
שֶׁהֵם כְּבִשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׂכִיסָם עֲתִיק יוֹמִין.

אֵךְ הֵנָּה טוֹבוֹ בִּידּוֹ, וְלוֹ מִשְׁפָּט הַבְּחִירָה, לְהִתְחַכֵּם וּלְדַעַת אוֹ
לִישָׁאֵר עֲרֵם מִכָּל חֻכְמָה, הַגֵּם שֶׁהַלֵּב וְהַשְׂכָּל בְּקָרֵב גּוֹפּוֹ. וְזֶה תִּרְאֶה,
כִּי שְׁנַיִם הֵם בְּתַבּוּנָה אַחַת נִבְרָאוּ, שְׂכָל הָאָדָם, וְהַתּוֹרָה הַמִּשְׁכָּלֶת
אוֹתוֹ. עַל הַתּוֹרָה נֶאֱמַר (יִרְמְיָה כג כט): "הֲלוֹא כֹה דִּבַּרְי כָּאֵשׁ נָאֵם
הַשֵּׁם". וְהוֹדִיעֵנוּ בְּזֶה, כִּי אֱמֶת הַדָּבָר, שֶׁהַתּוֹרָה הִיא מִמֶּשׁ אוֹר אֶחָד
נֶתֶן לְיִשְׂרָאֵל לְאוֹר בּוֹ, כִּי לֹא כַּחֲכָמוֹת הַנִּכְרִיּוֹת וַיִּדְעוּת הַחֹל, שְׂאִינָן
אֵלָּא יִדְעֵת דָּבָר מָה אֲשֶׁר יִשְׁיג הַשְׂכָּל בְּטָרְחוֹ, אֵךְ הַתּוֹרָה הֵנָּה קִדְּשׁ
הַשֵּׁם, אֲשֶׁר לָהּ מְצִיאוֹת גְּבוּהָהּ בַּגְּבֵהִי מְרוֹמִים. וְכֹאשֶׁר יַעֲסֹק בָּהּ
הָאָדָם לְמִטָּה, אוֹר הִיא אֲשֶׁר תֵּאִיר בְּנִשְׁמָתוֹ לְהַגִּיעַ אוֹתוֹ אֶל גִּנְזֵי
מְרוֹמִים, גִּנְזֵי הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, בְּדֶרֶךְ הָאֶרֶץ וּפְעָלָהּ חִזְקָה אֲשֶׁר
הִיא פּוֹעֶלֶת בָּהּ.

וְהוּא דָּבָר הַחֲכָם (מִשְׁלֵי ו כג): "וְתוֹרָה אוֹר", אוֹר מִמֶּשׁ, וְלֹא חֻכְמָה
לְבַד, וְלֹא שְׂמִרָאָה אוֹר בְּדֶרֶךְ דְּמִיוֹן, אֵלָּא אוֹר מִמֶּשׁ, כִּי זֶה מְצִיאוֹתָהּ

למעלה, ובהכנסה בנשמה יכנס אור בה, כאשר יכנס ניצוץ השמש באחד הבתים. ואף גם זאת, הנה בדקדוק גדול נמשלה לאש ובהשוואה מדקדקת, כי כאשר תראה הגחלת שאינה מלבה, השלהבת היא בתוכה כמוסה וסגורה, אשר בהפית בה אז תתפשט ותתלהב ותצא מתרחבת והולכת, ובשלהבת ההיא נראים כמה מיני גונים, מה שלא נראה בתחלה בגחלת, והכל מן הגחלת יוצא.

כן התורה הזאת אשר לפנינו, כי כל מלותיה ואותיותיה כמו גחלת הן, אשר בהצית אותן כן כאשר הן, לא יראו כי אם גחלים וגם כמעט עמומות. ומי שישתדל לעסק בה, אז תתלהב מכל אות שלהבת גדולה, ממלאה בכמה גונים, הן הידיעות העומדות צפונות בתוך האות ההיא. וכבר פרשו זה בספר הזהר על אל"ף בי"ת.

ואין הדבר משל, אלא עצמי כפשוטו ממש, כי כל האותיות שאנו רואים בתורה כלן מורות על עשרים ושנים אורות הנמצאים למעלה, והאורות ההם העליונים מזהירים על האותיות, ומכאן נמשכה קדשת התורה קדשת ספר התורה ותפלין ומזוזות, וכל כתבי הקדש. ולפי הקדשה שבה נכתבים, כך תגדל ההשראה וההארה של האורות ההם על אותיותיהם. ולכך ספר התורה שיש בו פסול אחד נפסל כלו, כי אין ההארה עומדת עליו כראוי, שתמשך ממנו הקדשה לעם בכם הקריאה בו.

ונשוב לענין, כי האורות עומדים על האותיות, ובאותם האורות כלולות כל הבחינות הפרטיות שיש על כל אות ואות, כאשר זכרתי. אך אין מגיע לנשמת הרואה את האותיות הן אלא אור אחד סתום, כמו הגחלת. אך כשמשתדל האדם להבין, וקורא וחוזר וקורא, ומתחזק להתבונן, הנה כל כך מתלהטים האורות ההם ויוצאים כמו שלהבת מן הגחלת בנשמה. ועל זה אמר התנא (אבות ה): "הפך בה והפך בה דכולא בה", כי צריכים העוסקים להיות הופכים והופכים, עד שתתלהב כמעשה האש ממש.

והנה בהיות השלהבת מתלהטת, כבר אמרתי שיש בה כמה גונים מרקמים, וכן נמצאים כמה ענינים גדולים וכללים בשלהבת

של האור הזה. אמנם עוד ענין אחר נמצא, כי יש כמה פנים לתורה, וכבר קבלו הקדמונים, שלכל שרש מנשמות ישראל יש כלם בתורה, עד שיש ששים רבוא פרושים לכל התורה מחלקים לששים רבוא נפשות של ישראל. וזה נקרא שהתורה מתפוצצת לכמה ניצוצות, כי בתחלה מתלהטת, ואז נראים בה כל האורות הראויים לענין ההוא, ואותם האורות עצמם מאירים בששים רבוא דרכים בששים רבוא של ישראל. וזה סוד (ירמיה כג כט): "וכפטיש יפוצץ סלע". הרי לה, שאף על פי שהתורה היא בלי תכלית, ואפלו כל אות ממנה היא כן, אך צריך ללבותה, ואז תתלהב.

וכנגדה שכל האדם עשוי כן, כי גם כן יש לו כח השגה רבה אך כאשר יתלהט בכח התבוננות. ועל זה כתיב (משלי ב ו): "כי השם יתן חכמה מפיו דעת ותבונה". וזה כי כל הנמצאים מדבורו של הקדוש ברוך הוא נעשו, כמו שכתוב (תהלים לג ו): "בדבר השם שמים נעשו". נמצא, שהפה הזה הוא השרש לכל הנבראים, וזה עצמו מקים אותם, והכל היוצא מן הפה הזה, רוצה לומר ההשפעה היוצאת אל כל הנבראים מן המקור שהוציא אותם. ועל כן נאמר (דברים ח ג): "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי השם יחיה האדם", שהוא זה ההכל היוצא. ומקיים, והוא המתלבש בדברים הנאכלים לזון האדם שכן צריך לו.

והנה החכמה כבר נתנה מן הקדוש ברוך הוא בלב כל בני האדם, אך כדי שתתגבר צריך שאותו הפה המקיים אותה ינשב בכח, ואז נעשה ממש כמו האש גם כן, ששמןפחים בה מתלהבת, כן כשזאת ההשפעה תרד מן הפה כמו נשיבה, תלהט החכמה ויראו הדעת והתבונה הפלולות בה כבר, אלא שלא היו נראות, כי לא היה נראה כי אם חכמה, שהיא השכל עצמו. אך התבונה היא בינת השכל המחברת דבר אל דבר ומקימת דבר בדבר, והדעת היא התולדה היוצאת מכל אלה, ואלה לא יעשו פעלתן אלא בכח נשיבה שינשב הפה העליון בהן.

ונמצא, שהחכמה כבר נתנה, והפה אינו אלא מקיים אותה, אך הדעת והתבונה הן מתחדשות, דהינו שמתחדש גליון תמיד רק בכח

נְשִׁיבַת הַפֶּה. וְעַל כֵּן אָמַר אֱלִיהוּ (אִיּוֹב לֵב ח): "אֲכֹן רוּחַ הָיָא בְּאֲנוּשׁ וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְבִינִים", וְלִשׁוֹן נִשְׁמַת הוּא כְּמוֹ "נִשְׁמַת הַשֵּׁם כְּנַחַל גְּפְרִית", שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן "נִשְׁמָה" וְלֹא מְלִשׁוֹן "נִשְׁמָה", דִּהְיִינוּ נִשְׁמַת הַפֶּה, נְשִׁיבַת הַרוּחַ. וְזֹאת הִיא הַנוֹתֶנֶת הַבִּינָה, וְלֹא הַיָּמִים אוֹ הַשָּׁנִים.

הִנֵּה עַל כֵּן חוֹב הוּא מְטִיל עַל הָאָדָם לָשִׁים עֲצָמוֹ לְהַתְּבוּנוֹ, כִּי אִם אֵינוֹ מִתְּבוּנוֹ וּמַחֲשֵׁב, הִנֵּה לֹא תִּבּוֹא חֻכְמָה לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַר בַּחֲשָׁךְ בְּלֹא יָדִיעָה, וְהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַהֶבֶל וּבִאֲפֵלָה, וְסוֹף דְּבַר יִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ מִן הַחֻכְמָה וּמִן הַכֹּחַ אֲשֶׁר הֻטְּבִיעַ בּוֹ לַעֲשׂוֹת חֵיל. זֶה וְדֹאֵי פְתוּי הַיֵּצֶר, הַסֵּטְרָא אַחֲרָא, אֲשֶׁר יִשְׁתַּדֵּל בְּכָל עֵץ לְהַפִּילוֹ בָּזָה וּבִבְּא, כִּי כִּבְרַת יָדַע אִם נָפַל בָּזָה מֵעֵט נִשְׁאַר לוֹ לְשׁוּב וּלְהַתְּקוּמָם, **כִּי יָדִיעַת הָאֱמֶת מִחֻזְקַת הַנִּשְׁמָה וּמִרְחַקַת מִמֶּנָּה הַיֵּצֶר וְדֹאֵי**, וְאֵין דְּבַר מַחֲלִישׁ הַנִּשְׁמָה לִפְנֵי הַיֵּצֶר כְּחֶסְרוֹן הַיָּדִיעָה.

וְאִם הִיתָה הַיָּדִיעָה רַחֲבָה וְעוֹמֶדֶת עַל לֵב בְּנֵי הָאָדָם לֹא הָיוּ חוֹטְאִים לְעוֹלָם, אֲךָ לֹא הָיָה אֶפְלוֹ הַיֵּצֶר קְרוֹב אֲלֵיהֶם וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁאֵינוֹ שׁוֹלֵט בַּמַּלְאָכִים. וְלִהְיוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה שֶׁהָאָדָם יִהְיֶה בַּעַל יֵצֶר, שְׂיוֹכֵל לְהִיּוֹת מְנַצֵּחַ אוֹ נוֹצֵחַ בְּשִׁקּוֹל אֶחָד, לִכֵּן שֵׁם בָּהֶם הַיָּדִיעָה, אֲךָ סְגוּרָה כְּגַחֲלֵת, וְשִׁתּוּכָל לְהַתְּפַשֵּׁט כְּשֶׁלְּהִבֵּת, וְהַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם. וְחֻכְמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרַכָּה אָמְרוּ (בְּבֹא בַתְּרָא ע"ב): "עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמוֹשְׁלִים בּוֹאוּ חֶשְׁבוֹן" (בַּמִּדְבָּר כ"א כ"ז), "הַמוֹשְׁלִים" - אֵלּוֹ הַמוֹשְׁלִים בְּיֵצֶרָם, "בּוֹאוּ חֶשְׁבוֹן" - בּוֹאוּ וְנַחֲשֹׁב חֶשְׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹשֵׁל בְּיֵצֶרוֹ, לֹא יָשִׁים עֲצָמוֹ לָזֶה לְעוֹלָם, אֲךָ הַמוֹשְׁלִים בְּיֵצֶרָם הֵם יַעֲשׂוּ אֶת הַדְּבַר הַזֶּה, וְיִלְמְדוּהוּ לְאַחֲרִים לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ.

הֲלֹא הָאָדָם רַב שָׁנוֹת יָמָיו עוֹמֵד לְחַשֵּׁב חֶשְׁבוֹנוֹת עֶסְקִיו, עֶסְקֵי חַיֵּי שְׁעָה, וְלָמָּה לֹא יָשִׁים אֶל לִבּוֹ אֶפְלוֹ שְׁעָה אַחַת גַּם לְזֹאת, לְחַשֵּׁב מַחֲשַׁבֶּת מִמֶּשׁ: מָה הוּא? וְלָמָּה בָּא לְעוֹלָם? אוֹ מָה מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? וּמָה יִהְיֶה סוֹף כָּל עֲנִינָיו? זֹאת הִיא הַתְּרוּפָה הַיּוֹתֵר גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה שִׁתּוּכָל לְהַמְצִיא נֶגֶד הַיֵּצֶר, וְהִיא

קלה, ופַעֲלָתָהּ גְדוֹלָה, וּפְרִיָּהּ רַב שִׁיעָמָד הָאָדָם בְּכָל יוֹם לַפְּחוֹת שְׁעָה אחת פְּנוּי מִשְׁאָר כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת לַחֲשֹׁב רַק עַל הָעִנְיָן הַזֶּה שְׁאִמְרָתִי. וַיִּבְקֹשׁ בְּלִבּוֹ, מָה עָשׂוּ הָרִאשׁוֹנִים אֲבוֹת הָעוֹלָם שָׁכַף חֲשֵׁק הַשֵּׁם בָּהֶם? מָה עָשָׂה מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם? מָה עָשָׂה דָּוִד מְשִׁיחַ הַשֵּׁם, וְכָל הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִינֵינוּ? וַיַּעֲלֶה בְּשִׁכְלוֹ מָה טוֹב לָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו לַעֲשׂוֹת כֵּן גַּם הוּא וְטוֹב לוֹ.

אֲזַי יִתְּנוּ מַחְשְׁבוֹתָיו לְדַעַת, בְּאַיִזָּה מַצָּב הוּא נִמְצָא וְעוֹמֵד, לְפִי הַנִּרְצָה בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר דָּרְכוּ אַנְשֵׁי הַשֵּׁם אֵלֶּה אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם הָמָּה, וְאִם אֵין? וְאִם רַב מִמֶּנּוּ כֹחַ הַיִּצָּר וְלֹא יָכוֹל לָדִין עִם שְׂתַקְיָא מִמֶּנּוּ? הֵן לְזֹאת חֲרָד הָיָה וְצוּחַ כְּכֹרֶכֶיָּא הַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי בְּתַקּוּנָיו, תַּקּוּן עֲשִׁירִי, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְיִי לֹון לְבָנִי נִשָּׂא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסִיר עֲמָהוֹן בְּגִלּוּתָא, וַיִּפֶּן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנוּ, בַּעֲסָקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן [אִוִּי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲסוּר עֲמָם בְּגִלּוּת, "וַיִּפֶּן (הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא)] כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ", אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנוּ בַּעֲסָקִין בְּדַרְכּוֹ].

כָּלֵל הַדְּבָרִים, הָאָדָם שְׂאִינוּ חוֹשֵׁב עַל זֶה, קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לַהֲגִיעַ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת, וְהָאָדָם הַחוֹשֵׁב עַל זֶה קָרוֹב אֵלֶיָּה מְאֹד. **וְהַחֲכָמִים הוֹלְכִים הַלּוֹךְ וְחֹשֵׁב תְּמִיד, לֹא יִפְּנוּ דַעְתָּם מִזֹּאת, וְלִכֵּן יַצְלִיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם.** אֶךְ הַמַּמְעִיט לֹא יַמְעִיט מְלָהִיּוֹת לוֹ קַבִּיעוֹת זְמַן לַפְּחוֹת לְשִׁים אֶל לְבוֹ אִם מַעֲט וְאִם הֶרְבֵּה, כִּי אֲזַי יַצְלִיחַ אֶת דֶּרְכּוֹ וְאֲזַי יִשְׁכִּיל.

אֲחֵר שֶׁיִּדְעֶתָ זֶה הֵיכָּתוּב הַמִּשָּׁא הַזֶּה, עֲלֶיךָ לְהִתְבּוֹנֵן וּלְהַשְׁכִּיל עַל זֹאת, עֲתָה אֲשַׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ מִהַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָלִיהֶם תַּעֲמִיד לְהִתְבּוֹנֵן וּלְחַקֵּר.

הִנֵּה הַחֲקִירָה הָרִאשׁוֹנָה אֲשֶׁר תַּחֲקֹר הֲלֹא הִיא עַל כְּוִנָּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ: עַל מָה וְלָמָּה בָּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת? וְאֵל תֹּאמַר, וּמָה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת מַחְשְׁבָתוֹ? וְהַמֶּקְרָא מַעֲיִד (תְּהִלִּים צ"ו): "מִאֲדָּ עֲמָקוֹ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ", וְזֶה נִרְאֶה כְּגִאָּה וְכַגְּדָל לִבָּב לֵאמֹר שְׂיֻכַּל לְמַצָּא כְּוִנָּת הַמַּאֲצִיל יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ! אֲדַרְבֵּה, עַל זֶה נֶאֱמַר

(שם כה יד): "סוד השם ליראיו ובריתו להודיעם", והוא הסוד הפולל כל ענין המעשים אשר עשה ואשר הוא עושה, ושאחריו נמשכים כל חקות הבריאה כאשר שם לשמים ולארץ וכל תולדותיהם, כי הלא לכל המעשים הרבים והגדולים האלה ימצא סוף ותכלית אחד, וזה הוא הסוד המזכר כאן בפסוק. והחקים אשר הושמו על פי הכונה הזאת כללותם הוא הברית אשר הזכיר "ובריתו להודיעם", הוא הברית אשר שם לכל נברא לעמד על מתכנתו ולא יסור, והוא הנרמז במלת "בראשית", "ברית אש", כמו שפרשוהו בתקונים תקון כ"א.

אך כדי להגיעם, תתחיל לדרש בנבראים, מי הוא העקרי: הדומם והצומח והחי הם אינם העקרים ודאי, כי אין תועלת במעשיהם, ואין להם שכל והבנה. נמצא, נשאים בני האדם והמלאכים, וכשתדרש על עניניהם תמצא היות בן האדם עקר והמלאכים טפלים להם. וזה הסוד פרשו המשורר (שם ח ב): "השם אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים", כי הוא ידע הענין על אמתו, איך שהקדוש ברוך הוא מקבל כח, כביכול, ממעשה בני האדם לפעל טובה עמהם ועם כל הבריות. וזה סוד (שם טח לה): "תנו עז לאלהים". וגם משה רבינו עליו השלום, אמר (דברים לב יח): "צור ילךך תשי", וידענו מזה, כי מעשי ישראל מוסיפים כח בגבורתו של מעלה.

וזה סדר ההתעוררות לפי החק אשר שם המאציל יתברך שמו, ישראל פועלים למטה בארץ ומחזיקים כחו של הקדוש ברוך הוא, ואז הכח שנתחזק מראה הודו במשרתים העומדים על פקדת המעשים לעשותם כפי מה שהוא מתעורר לעשות. ולכן כל התעוררות שיהיה המלך ברוך הוא מתעורר לעשות, יראה הענין במשרתיו העומדים על פקדת המעשים לעשותם כפי מה שהוא מתעורר לעשות, בזיו המגיע לו ממנו.

ועתה נחזר לשרש הענין. נמצא, כי הזיו אשר בהם, מהתעוררות המלך, והתעוררות המלך, ממעשה ישראל, הרי ישראל עקר הכל. ולכן נאמר, "מה אדיר שמך בכל הארץ", זה הוא הכח המקבל שם

הקדוש בארץ בסוד "תנו עז לאלהים" שזכרתי, "אשר תנה הודך על השמים", הוא ההוד המתאצל בהתעוררות ומתפשט על השמים במשרתים העומדים שם. ופרש עוד תקון גדול שנעשה על ידי בני האדם, והוא מה שאמר (תהלים ח ג): "מפי עוללים וינקים יסדת עז", וזה כי המלאכים, כיון שאין להם יצר הרע, אין מעשיהם יכולים להעביר אותו. אבל בני אדם שיש להם יצר הרע, הם יכולים להעביר אותו.

וכדי לתת להם כח יותר שיעשו זה התקון בכח גדול, מה עשה? נתן להם שני הערלה, שהן כל הזמן עד שהאדם נכנס למצוות, ואז הסטרא אחרא מתדבקת בהם יותר. וזה סוד (משלי כב טו): "אנולת קשורה בלב נער". אך באותו הזמן העיונות אינם נחשבים, והתורה אדרבה היא חשובה יותר, והוא ענין הבל פיהם של תינוקות, וההבל משבית הסטרא אחרא לגמרי, וזהו "מפי עוללים וינקים יסדת עז, להשבית אויב". וזהו לשון "להשבית", שהוא, כאחד שעומד במלאכה אחת ושובת ממנה. ובמלאכים אין שיך זה, כי כיון שאין יצר שולט בהם, אינם משביתים אותו אלא מגרשים אותו, אבל בני האדם להם נוגע "להשבית". ואפרש לך עתה לשון "יסדת עז".

הנה התורה היא הנקראת "עז", כידוע, שהיא הנותנת כח לקדשה בסוד "תנו עז לאלהים". והנה קדם שהאדם נולד, מלמדים אותו כל התורה כלה, וזה לתת כח לנשמתו קדם שתכנס בגוף שתהיה כלולה מכל התורה לתקן כל מדרגות הקדשה כראוי. אבל בצאתה לעולם, בא מלאך ומשכחו, וזה כדי לתת מקום ליצר להתאחז בו, שאם לא כן, היה נגרש מכח הקדשה, והיה שב להיות כמו מלאך, וגם לא היה נעשה תקון ההשביתה שזכרנו. על כן אז נסתם בו אור התורה והסטרא אחרא שולטת עליו, וזה נקרא שני הערלה שלו, ובאותו זמן צריך ליסרו, כמו שאמר (שם): "שבט מוסר ירחיקנה ממנו". ואומר (שם כג יד): "אתה בשבט תכנו ונפשו משאול תציל", שהיא הערלה ממנו, שאמרו עליה (פסחים צב א): "הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר", כי היא ממנו קבר, ממה שגורמת לה

חשכה שלא יגיע לה אור העליון, ונקראת כאלו היא מתה ממש בקבר. וזה סוד (איכה ג'): "במחשכים הושיבני כמותי עולם".

ובתחלה, כשהערלה בגוף, מעבירים אותה אחר שמונה ימים. אף הערלה הפנימית, שהיא ערלת הלב, אינה סרה אלא לאחר שלש עשרה שנים ויום אחד, ולכן כל אותו הזמן הוא פטור מן המצוות. ועם כל זה באותו הזמן צריך ליסרו, כמו שאמרת, שזה גורם לו שתפרד הערלה ממנו היטב, ואז היא פורשת ממנו לגמרי בזמן המוכן כנאמר למעלה, ועל כן אמר "ירחיקנה ממנו", ולא אמר "יסירנה ממנו", כי אין זה להסירה, כי אם בזמנה תסור. אבל זהו ממש ענין חבוט הקבר, שהחבטה עשויה לרוב הקשר הנמצא לזיהמא של נחש, שאינה יכולה להפרד אלא אחר החבוט. והצדיקים המתקנים עצמם כראוי, מרחיקים אותה מהם כל כך עד שאין צריך לחבוט.

והנה כן הדבר הזה בנער, כי האולת קשורה בו, וצריך חבוט כדי להרחיקה מן הקשר והדבוק הזה, שאז כשהיה זמנה להתפרש, תתפרש לגמרי מכל וכל. ואם הוא הולך בדרך טוב, הוא מרחיקה מעצמו. והנה בזמן הזה, שהוא הרחק הערלה, ההבל היוצא מפיו הוא מכניע סטרא אחרא ושוברה שבירה גדולה, וחוזר וממשיך הכח של התורה שקבל בראשונה קדם שנולד. וכיון שהשלים לקבל הכח, אז יש לו לעשות, ולכן הוא חייב במצוות.

ותדע בודאי בהבל פיהם של תינוקות העולם מתקנים, וזה כי התורה מתחלשת לפעמים, ולפעמים מתחזקת. מתחלשת על בני האדם מפני החטאים, ובפרט הערב רב שבישראל, כמו שאמרו בתקונים, והקדוש ברוך הוא עושה בסיס לתורה מזה ההבל שאין בו חטא ובו התורה מתחזקת, כי כבר הוא מוכן לזה להמשיך כח התורה כנאמר למעלה. וזהו "מפי עוללים וינקים יסדת עז", והוא ממש "יסדת", וזהו "למען צורריך", שהם הערב רב, "להשבית אויב", שהוא הסטרא אחרא, "להשבית" ממש. ואמר "ומתנקם", והוא סוד הנחש שהוא נוקם ונוטר, וזהו סוד לנחש קצצו רגליו, שנאמר בו (בראשית ג'): "על גחנך תלך", ולנקם זה הוא רודף אחר

הרגלים שהוא ענין (ברכות ו) "ברכי דרבנן דשילהי", והן סוד הרגלים של מעלה התומכות לגוף, ובהן תלוי כח תמיכות התורה להחזיק אותה שלא תמוט, בסוד (משלי ג יח): "ותמכה מאשר". נמצא, שהנחש רודף אחר ענין זה, שלא להניח סמך לתורה, חס וחלילה, כי הנחש, הוא שקרא דלא קאי, אף התורה, היא קושטא קאי, והוא היה רוצה להנמק מזה ולגרם לתורה חס וחלילה, שלא יהיה לה סמך בישראל, ותסתלק ותשכח מהם, חס וחלילה. והכל פה התינוקות מתקן ממש תקון זה, כי הם תלויים ממש באלו הרגלים העליונות הנקראות "תינוקות של בית רבן", כמפרש בזהר, והם סמכי קשוט בסוד קושטא קאי, וזהו "להשבית אויב ומתנקם".

נמצא, איך שהתקון הגדול נמצא ביד האדם, ולא ביד המלאכים. על כן נדע, שהוא ודאי עקר כל הבריאה. ומכאן תדע, כי רק זו היא התכלית אשר בעבודה נברא האדם, ולא היה ראוי להמצא לו עסק אחר אלא העבודה הזאת. וכן היה מתחלה, שנאמר (בראשית ב טו): "וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה", שפרשו חכמינו זכרונם לברכה, זו מצות עשה ומצות לא תעשה, והכל במנוחה, כמו שדרשו על מלת "וינחהו". רק אחר שחטא הנה הוא מתהלך בשני דרכים על פי שני מנהיגים, כמאמרם זכרונם לברכה (ברכות סא א): "אוי לי מיוצרי! אוי לי מיצרי!".

ועל כן יתבאר לה, שכל מה שהאדם עושה לעבודת השם, הוא מה שהוא עושה לפי התכלית שבעבודה בראו הבורא יתברך שמו, וכל מה שהוא חוץ מזה, הוא לפי דעתו של הנחש המקטרג, וחפץ לשקעו בדברים אחרים, להרחיקו מן הבורא, יתברך שמו, בהפריעו אותו מעבודתו. ונתן לו לענש לסבל הדבר הזה, על דרך (דברים יא טז): "ועבדתם אלהים אחרים", כי בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכים אותו. וכיון שהוא בחר בתחלה לשמע אל הנחש, כן יהיה משפטו, שלא יעשה בן חורין מעלו, אלא יסבלהו נגד הזמן אשר נגזר עליו, וזוהי גזרת (בראשית ג יט): "בזעת אפיק תאכל לחם", וזה הצער היותר גדול שבכל מיני הצער לנשמה, שסוף סוף תשוקתה אל מקורה.

אך האיש החכם המבין דבר לאשורו, הנה בהשכילו על מוצא דבר, ויראה איה כל עסקי העולם אינם אלא ממה שנסאר האדם בעל כרחו להיות לדעתו של נחש בדבר הזה, שלא יוכל להיות תמיד בדרך אחד בעבודת השם יום ולילה, כי אם יצטרך ללכת אחר הבלי העולם הזה. על כן יבחר להיות בוחר הרע במעוטו, וימעט בעסק כל מה שיוכל, וישתדל להרבות בתורה ובעבודתו בכל אשר תשיג ידו.

ודבר זה פרש אליפו אל איוב (איוב ה ו): "כי לא יצא מעפר און". הענין, כי הנה כתיב (בראשית ב ז): "ויצר השם אלהים את האדם עפר מן האדמה", והיה די לומר "עפר" או "מן האדמה"? אך הענין הוא, כי רצה המקרא לבאר שני ענינים באדם. הלא תראה, כי הוא נקרא "אדם" על שם אדמה, ולא "עפר" על שם העפר. אך זה הוא לפי קשר הנמצא בין האדמה ובינו, והוא, כי השפע הנשפע מלמעלה יורד מן השמים עד הארץ, ואחר כן מקבל אותו האדם. וסוד זה, כי זה למטה בסוד חבור המאורות העליונים, בסוד "דוקרא ונוקבא", ואחר כן יוצא השפע כלול משניהם, כי כן ראוי לפי הסדר העליון. וזה סוד (דברים ח ט): "ארץ אשר לא במסכנת תאכל ביה לחם", וכן "המוציא לחם מן הארץ", שרומז אל ההשפעה העליונה.

ועל כן נקרא האדם "עץ השדה", כמו שפרשו על פסוק (שם כ ט): "כי האדם עץ השדה", יען באמת הוא מן הארץ כמו העץ. ונמצא, שהחמר של אדם הוא עפר, והוא דבק באדמה, שהוא המקום שמקבל כחו, ועל כן נקרא על שמה. ושום אחד מאלה הדברים לא היה גורם לאדם לא עמל ולא טרח, וגם שהיצר הרע שהיה לאדם הראשון היה ממש כחוט של בוכיזא, כמאמרם זכרונם לברכה (ספה נב א) על פסוק (ישעיה ה יח): "הוי משכי העון בחבלי השוא". ונמצא, שאף על פי שחמרו גס, לא זה היה גורם תוקף היצר הרע שיש בו עתה. והאדמה, שהיא מקום קבלת ההשפעה, לא היתה גורמת עמל וטרח לקבל המזון. ולכן אמר "כי לא יצא מעפר און, ומאדמה לא יצמח עמל", כי אם העמל יצא מפני העוון, שאז

הגיע בחלקו לטרם בהשתדלות שאינו הולך אל התכלית אשר אליה נברא.

ומה שלא עשתה האדמה לאדם שיצא ממנה, עשתה האשה, כי כשיצא מן האדמה יצא בלא עמל, וכשנולד מאשה יצא לעמל. ופרש בכאן עקר גדול, שעקר העמל הוא אחר שהתחילו האנשים להוליד, והינו "קין קנא דמסאבותא", כמו שפרשו בזהר, כי אף על פי שגם אדם נטמא בחטאו, אבל עקר זוהמת הנחש יצאה בבני חוה, כי בה הטל הזיהומא, ונמצא שהלדה כף היטה לעמל. ולכן קין היה עובד אדמה, כי האדמה כבר נאררה בעבור האדם, כמו שנאמר (בראשית ג יז): "ארורה האדמה בעבורך". כי כאשר היה ראוי אדם להיות לו מנוחה מכל העמל, הנה האדמה המשפעת מכרח שכן תעלה כחה, ולכן נאררה. וקין שיצא בבחינת עמל, לכן היה עובד את האדמה.

והנה בתחלה השדים וכל מדרגות הסמאה היו שקועים בנוקבא דתהומא רבה, ולא היה להם לשויטט בעולם כלל. וכיון שהאדם ירד במדרגות, כנגדו עלו השדים ממקומם ומלאו כל העולם, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו א): "וקיימי עלן ככסלא לאוגיא", וזה כי כבר הוכן האדם להיות נזוק, חס וחלילה. נמצאת למד, כי האדם לא לתכלית עמל נברא, ולא היה לו להשתדל בזה, אלא מפני שסר לדעתו של נחש, גרם לו שלא יוכל לצאת מתחת ידו עד עת קץ, וזהו מה שאמר שלמה (קהלת א יג): "הוא ענין רע נתן אלהים לבני האדם לענות בו", ענין רע ממש מבחינת הרע, והוא להם למה שלא היו חורין ממנו עד זמן התקון השלם. ולזאת הכונה אמרו גם כן במדרש (בראשית רבה יט): "איכה - איך הוה לך, אתמול היית לדעתי, ועכשו לדעתו של נחש", כי לא היה לאדם לעשות אלא מה שהוא לתכליתו של הבורא יתברך שמו. וכשחטא, נתן עצמו להיות פועל לפי מה שגורם לו הנחש.

והנה על כן ראוי לו לאדם למאס ודאי בכל עניני העולם, ולהתאוות רק לפי מה שהוא לפי תכלית הבורא יתברך שמו. ומה שהוא מכרח לעשות מדברי העולם, לא יעשהו באהבה כלל, אלא כמו שכפאהו שד. ולכן השלים אליפז (איוב ה ח): "אולם אני אדרש

אל אל ואל אלהים אשים דברתי", אניח הבלי שוא של העולם כלו, ולכן אדרש אל אל ואשים עניני לפי מה שכונן בבריאתי הבורא יתברך שמו. אם לזאת הודית איפה שאין לך לבקש ולדרש אלא מה לעשות לפי התכלית שכונן בך בוראך, עתה אבאר לך היטב את הדרך אשר תלך בה לאחז בחכמה על דרך נכון, שמענה ואתה דע לך.

הנה זאת אפרש לך ראשונה, מה כל שכר עבודת האדם וצדקתו לפני השם. הנה הגוף הוא הנושא של כל הענין הזה, כי הגוף בהיותו חשוף, הנה הוא קרוב אל הסטרא אחרא, ויש לה שיכות בו. וכבר רצון המאציל יתברך שמו, הוא שלא לפשט ולהשרות קדשות במקום אשר יש שם טענה ושיכות לסטרא אחרא, ועל כן הקדשה לא היתה לה לשרות על הגוף, אף הנשמה הנכנסת בו יש לה לעשות מעשים על ידו שבכחם יתקון, והינו מעשי המצוות, שהם כמו כן כמו חלקי הגוף. וכל מצוה שהוא עושה, הרי זו קריאה לקדשה לבוא ולשרות על חלק מן החלקים שבגוף המקבל למצוה ההיא, והרי נפדה החלק ההוא של הגוף ושוחרה עליו הקדשה.

ותבין בזה, למה נברא האדם מחבר משתי בריות, נשמה וגוף? כי אי אפשר לעשות עבודה כזו אלא במה שיש שיכות לרע, כמו שבארתי בנתיב הקודם לזה, מה שיש מעלה יותר לבני האדם על המלאכים. אף מצד אחר, אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, ועל כן מי שיש בו הרע אי אפשר לפדות ממנו לעצמו. ועל כן עשה הקדוש ברוך הוא את הגוף שבו הרע, ושם בו הנשמה שהיא טהורה, כדי שהיא תתקנהו ותפדהו מן הסטרא אחרא. וזוהי פונת מה שאמרו, שצריך לאמלק לקודשא בריך הוא בכל איבר ואיבר, כי הקדוש ברוך הוא אינו רוצה להתפשט בקדשותו על איברי הגוף, כיון שיש לרע שיכות בהם, עד שימליכוהו עליהם על ידי המצוות, כנאמר למעלה.

והנה זה מה שהיה מודיע אליהוא לאיוב באמרו (שם לה ה ז): "הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך, אם צדקת מה תתן לו". כי רצה להודיעו בתחלה, איך שאין המאציל יתברך שמו מקבל שום

שנוי מענייני התחתונים, ולקח לו למופת השמים, והוא על דרך מה שאמר ישעיה (ישעיה נה ט): "כי גבהו שמים מארץ". וזה הנה תראה, כי בהתחבר למעלה בגלגלים איזה כוכב עם כוכב אחר, במבטם יולידו טובה בארץ, ואחרים בהתחברם יולידו רעה, חס וחלילה, ולא מפני זה יש שום שנוי בשמים בזמן מבט אחד לזמן מבט אחר, אלא השמים עומדים בסיבובם ומקומותיהם, ואין להם ענין אחר חוץ מזה. וכך הם בענינם בהולד מהם הטוב, כמו בהולד מהם הרע, חס וחלילה. ונמצא, שאף על פי שהם עומדים להשפיע לארץ, וכל ענינם הוא השפעה הזאת, הם אינם משתנים בהשפעתם כלל.

וכן תדמה בשכלך, איך שאין המאציל יתברך מקבל שום שנוי מהשפיעו, כי אף על פי שודאי הוא אינו צריך לבריותיו, הנה אפשר לחשב, שמצד רצונו אם לא מצד הכרח, ברצותו להשקיף ולהשגיח על בריותיו להעניש ולהשפיר, נמצא זה עשה בו חס וחלילה איזה שנוי, על כן הודיעו אליהוא שאינו כן, אלא המאציל יתברך שמו, לא עסק ולא עוסק ולא יעסק כי אם בשלמותו, ושלמותו היא לעשות היותר טוב ולהחזיר כל רע לטוב. ונמצא הוא עוסק בשלמותו, עד שהשמים עוסקים בסיבובם, ונמשך ממנו לכל אחד לפי מעשיו, והוא אינו משנה עסקו משלמותו. וזהו ענין הגבה שיש לשמים על הארץ, שאף על פי שהם משפיעים אליה, הם מרוכזים מענינה, ואינם משתנים לפי השתנות ההתפעלות שלה. ולכן אמר, "הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך".

והנה השמים נקראים בשם שמים מצד מה שהם נתונים כסא למלך, וזהו (שם סו א) "השמים כסאי", (תהלים קטו טז) "השמים שמים להשם", וזה פשוט שהוא מרום מכל עניני האדם. אף שחקים נקראים על שם מה שהם משפיעים, וזה מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (חגיגה יב ב): "שחקים - ששוחקים מן לצדיקים", ואפלו בבחינה זו סוף סוף הם גבוהים מעניני בני האדם ואינם משתנים בשנוניהם. על כן תדע מכל שכן שאין שנוי למאציל יתברך שמו, אלא "אם צדקת מה תתן לו", כי אם (איוב לה ח): "לאיש כמוך רשע". כי האדם במציאות הראשונה הוא להיות קרוב לסטרא

אחרא ויהיה הרע שיק בן, ואם אינו עושה טוב, הוא נשאר כפוף תחת הסטרא אחרא כמות שהוא, והמאציל יתברך שמו בעסקו בשלמותו בדחית הרע, דוחה אותו, ואין הקדשה מתפשטת עליו. "ולכן אדם צדקתך", אם מתקן עצמו, ישרה עליו הדמות כמראה אדם, שהוא השראת הקדשה בכל איבר ואיבר. ועל פי הדרך הזה נמצאת תכלית השלמות, כשיקומו בני האדם בתחית המתים, שאז תהיה הנשמה בתוך הגוף שתקנה וזכתה, ואז יהיה עקר שכרה, והוא שלמות הנצחיות.

ועתה אחל להודיעך הדרך אשר תלך בה על פי הדברים האלה והתכלית הזאת. שנים הנה העבודות היסודיות הצריכות לאדם ליטהר מטמאת החומר ולהמליך את השכינה, כנאמר למעלה, על איבריו: התמימות, והחזוק.

ונבאר התמימות בתחלה, כי היא סבה לחזוק, ודוד המלך עליו השלום, על זה היה אומר (תהלים כו יא): "ואני בתמי אלה פדני וחנני". כי כבר שמעת, איה הגוף בטבעו קרוב אל הסטרא אחרא, והרע שיק לו בן, והוא צריך לפדות ממנו, ואי אפשר לעשות זה כי אם בכח התמימות, וכנגד זה תמשך עליו הקדשה. והוא ענין (זכריה יב י): "ושפכתי, רוח חן ותחנונים", כי מי שהטמאה רחוקה ממנו, חוט של חסד משוף עליו מצד הקדשה, וחננו מטל על העליונים ותחתונים וזה ענין נח (בראשית ו ח): "ונח מצא חן בעיני השם", כי השאר לא היו מוצאים חן מפני הטמאה שהיתה מחשכת אותם, אף הוא היה מוכן לקבל אור הקדשה, ולכן "פדני וחנני", כי הקדשה לא תחן אלא למי שהוא פדוי.

וצריך שתדע, כי אף על פי שאחיות הסטרא אחרא בגוף, היא מועטת, כי החלק היותר קטן הוא השיק לה. והוא מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנה נב א): "יצר רע דומה לחוט של בוכא", כי גם למעלה אין סטרא אחרא יונקת כי אם מן המדרגה התחתונה שבכל המדרגות, וסוד זה אות תיו שבאל"ף ב"ת, סוף הרגל התחתונה שלה היא המדרגה הזאת האחרונה שממנה יונקים, והוא ענין עקום הרגל הזאת. והגוף הנכנס מן העשרים ושתים אותיות,

כִּידוע מה שְׁנִכְנַס בוֹ מִצַּד אוֹת תִּי"ו מִצַּד רֶגֶל הָעֶקְמָה הַזֶּה, וְשֵׁם הוּא מְקוֹם שְׁלִיטַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא. וְכִשְׁאָדָם נִפְדָּה מִן הַסְטֵרָא אַחֲרָא, אִזּוּ מִיִּשְׂר הָרֶגֶל הָעֶקְמָה הַזֶּה, כִּי מַחְזִיר הָרַע לְטוֹב וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ כְּלוּ טוֹב וְקָדוֹשׁ.

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים כו יב): "רֶגְלִי עֲמָדָה בְּמִישׁוֹר", כִּי בְכַח הַתְּמִימוֹת נַעֲשֶׂה תִקּוּן זֶה סוּד הַתִּי"ו שֶׁל "תְּמִים", הַמַּעֲקָם מִתִּישׁוֹר, וְלָכֵן "עֲמָדָה בְּמִישׁוֹר" שְׁלֹא הָיָה כָּךְ בַּתְּחִלָּה, וְזֹהוּ כֹל הָעֲבוּדָה הַמְּטָלֶת עַל הָאָדָם. וְהֵנָּה בַּעֲבוּר זֶה הָרַע שֶׁבִּגּוּף נֶאֱמָר (מִיכָה ו ח): "וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת עִם אֱלֹהֶיךָ", כִּי צָרִיךְ הַסְטֵר, וְאִי אִפְשָׁר כֹּל כָּךְ גִּלּוֹי וּפְרָסוּם מִפְּנֵי קִנְיַת הַיֵּצֶר הָרַע וְקִטְרוּגָיו. אֲבָל כְּשֶׁזֶּה נִתְיַשֵּׁר - "בְּמִקְהֵלִים אֲבִרֹךְ הַשֵּׁם" (תְּהִלִּים כו יב): כִּי לוֹ נֶאֱמָר לְבָרֶךְ, אַחֵר שֶׁכָּבֵד נִטְהַר, כִּי אֵין הַסְטֵרָא אַחֲרָא יְכוּלָה לְהִתְאַחֵז וּלְקַטְרֵג אֲלָא בְּמִקּוֹם שֶׁיֵּשׁ לָהּ בֵּית אַחִיזָה.

וְזֶהוּ (קֹהֶלֶת ד יז): "שָׁמֹר רֶגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֶךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים", כִּי בַתְּחִלָּה צָרִיךְ אֶתְּהָ לְשָׁמֹר הָרֶגֶל שֶׁל הַתִּי"ו לִישׁוֹר אוֹתָהּ, וְאַחֵר כָּךְ תֵּלֶךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים. אוֹ כִּי יָדוּעַ שֶׁמַּלְכוּת נִקְרָאת "בֵּית", וְכָבֵד אֲמָרְנוּ שֶׁאַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא מִן הַמְּדֻרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה שֶׁבְּכָל הַמְּדֻרָגוֹת שֶׁבְּמַלְכוּת. נִמְצָאת זֹאת כְּוִנָּתוֹ, שָׁמֹר רֶגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֶךְ אֶל "בֵּית", כְּלוּמָר לְתִקּוּן אוֹתָהּ הָרֶגֶל שֶׁיֵּשׁ לָהּ אַחִיזָה בְּבֵית, זֶה הִיא בַּחֲנִינַת מַלְכוּת. וְכִשְׁתַּעֲשֶׂה הַתִּקּוּן הַנִּזְכָּר לְמַעַלָּה בַּתְּמִימוֹת, אִזּוּ הַתְּמִימוֹת תִּתֵּן חֲזוּק לְקִדְשָׁהּ, כִּי בְּזִמְנֵה הַזֶּה הַשְׂכִּינָה בְּסוּד מְגִדֵּל הַפּוֹרֵחַ בְּאוֹר."

וְזֶה סוּד (בְּרֵאשִׁית א ב): "וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמָּיִם", שֶׁהִיא מְרַחֶפֶת עַל בְּנִיָּה לְהַצִּיל אֶת מִי שֶׁהוּא רָאוּי לְהִנָּצֵל. אֲבָל כְּשֶׁיִּתְקַן הַכֹּל, אִזּוּ יִהְיֶה נִקְרָא "מְגִדֵּל עֵז", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי יח י): "מְגִדֵּל עֵז שֵׁם הַשֵּׁם בּוֹ יְרוּץ צָדִיק וְנִשְׁגָּב". כִּי הַתִּקּוּן כְּשֶׁיִּהְיֶה בַּתְּמִימוֹת, אִזּוּ יִתֵּן עֵז לַשְׂכִּינָה, וְתִהְיֶה נִקְרָאת "מְגִדֵּל עֵז", בּוֹ יְרוּץ צָדִיק, שֶׁהוּא הַיְסוּד שֶׁנִּקְרָא צָדִיק, וְנִשְׁגָּב מִן הַסְטֵרָא אַחֲרָא. וְנִרְאֶה לִּי מֵאַחֵר דְּאִיתָא בְּמֵאמְרֵי חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָּהּ (בְּרֵכוֹת ו א): "הֵנִי בְּרַכִּי דְּרַבְּנָן דְּשִׁלְהִי מִינֵיהּ הוּא", אֲבָל כְּשֶׁיִּתְקַן אִזּוּ לֹא תִהְיֶה

עֲנִיּוֹת וְשִׁלְהוֹת לְחַכְמֵי הַתּוֹרָה, כִּי אֵז יָקִים מִקְרָא שְׁכָתוֹב (עוֹבְדֵי א
 כא): "וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן" - הֵם הַתָּרִין מְשִׁיחִין שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם
 עֲלֵיהָ מִתּוֹךְ הַקְּלָפוֹת עִם כָּל הַבְּרוּרִים שֶׁבָּרְרוּ עִם הַשְׂכִּינָה, "לְשַׁפֵּט
 אֶת הָרָעָה" - וְאֵז תִּבְעַר הַסֵּטְרָא אַחֲרָא מִן הָאָרֶץ, "וְהִתְהַלַּח לְהַשֵּׁם
 הַמְּלִיכָה" - אֵזִי יְחִיד וְחִבּוּר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּיה, "בִּיּוֹם
 הַהוּא יִהְיֶה הַשֵּׁם אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד" (זְכוּרֵי יד ט). אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה הָאֵל,
 אָמֵן נֹצֵחַ סֵּלָה וְעַד אָמֵן סֵּלָה.

הֵנָּה מִמַּאמְרִים אֵלּוּ תִּבְיִן וְתִשְׁכַּל בְּשִׁכְלָךְ הַזֶּה, כִּי אֵין תְּרוּפָה
 לְמַכְתָּנוּ כִּי אִם בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, כִּי אֵין לָךְ דְּבַר הַמַּחְלִישׁ כַּח הַסֵּטְרָא
 אַחֲרָא כִּי אִם עֶסֶק הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁהֲגִיד לָנוּ, שְׂבִימִי הַמְּנוּחַ הַחֲסִיד
 הַמְּקַבֵּל הַגָּדוֹל הָרַב רַבִּי שִׁמְשׁוֹן אֶסְטֵרִיפָאֵלִי, כְּשֶׁהִיָּתָה הַגִּזְרָה,
 רַחֲמָנָא לִיצְלוֹ, בְּשֵׁנִת ת"ח, הַשְּׂבִיעַ הָרַב הַנֶּזְכָּר לְמַעַלָּה וְשָׂאֵל אוֹתָהּ:
 עַל מָה וְלָמָּה אֶת מְקַטְרָגָת עַל עַמְּנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל הָאֻמוֹת?
 וְהַשִּׁיבָה לוֹ: יִתְבַּטְּלוּ מִכֶּם שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ וְאַחֲזֹר מִקְטְרוּגִי, וְאֵלּוּ
 הֵם: שִׁבְתָּ וּמִילָה, וְתוֹרָה. מִיָּד הַשִּׁיב לָהּ הָרַב הַנֶּזְכָּר לְמַעַלָּה, יֹאבְדוּ
 הֵם כְּהֵנָּה וְכִהְנָה, וְאֵל תִּתְבַּטֵּל אוֹת אַחַת מִתּוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה, חֲלִילָה.

הָרִי תִּבְיִן וְתִדַּע, שֶׁכָּל הַקְּבָלוֹת שֶׁנִּתְּתִי לָךְ עַד הֵנָּה, הֵן אֶמֶת
 וְלִמּוּד תּוֹרָתָנוּ הוּא לִיצֹר הָרַע וְלִסְטְרָא אַחֲרָא סֵם הַמָּוֶת, וְלֹאֲחִינוּ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא סֵם הַחַיִּים. וְהֵנָּה תִּרְאֶה, שֶׁחֲרַבְנָא בֵּית קִדְשָׁנוּ
 וְתִפְאָרְתָנוּ וְשִׁגְלִינוּ מֵאַרְצָנוּ הִיָּה בַּעֲוֹן בְּטוֹל תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאָר
 בְּתוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה (דְּבָרִים כט כג): "וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם עַל מָה עָשָׂה הַשֵּׁם
 כֹּכָה לְאָרֶץ הַזֹּאת, וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת בְּרִית הַשֵּׁם אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתָם", ו"בְּרִית" הָאֹמֶר שֵׁם, הֵינּוּ תּוֹרָה.

וְהֵנָּה בְּאֶמֶת מְצִינוּ, שְׁוֹתֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל עֲבוֹדָה זָרָה
 וְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיָכוֹת דָּמִים, וְלֹא וְתֵר עַל מַאֲסָה שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 (יִרְמְיָה ט יב): "עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי". וּבִפְרוּשׁ צִנֹּה הַנִּבְיָא (שֵׁם טז יא):
 "וְאֹתִי עָזְבוּ וְאֶת תּוֹרָתִי לֹא שָׁמְרוּ", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּהּ,
 "הֲלוֹאִי אוֹתִי עָזְבוּ וְאֶת תּוֹרָתִי שָׁמְרוּ!" (יְרוּשָׁלַיִם חֲגִיגָה פָּרָק א' הֲלָכָה ו').
 נִמְצָא, כָּל הַפֶּעַס שֶׁכַּעַס הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל הוּא
 בְּשִׁבִּיל הַתּוֹרָה, כִּי בְּכָל פְּעָלָה אֵין מִי שֶׁיִּבִּין שֶׁרֶשׁ הַפְּעָלָה, אִיכוּתָהּ

ומהותה, כי אם הפועל בעצמו הוא מבין הפעלה, איכותה, ולא־זה דבר פעל הפעלה הזאת. לכן הקדוש ברוך הוא, שהוא פועל כל הפעלות, יודע שעסק התורה הוא ראש לכל התקונים, לכן הזהיר עליה כמה פעמים, וכעס עלינו כל הפעס הזה על אשר עזבו את תורתו.

והנה כלל זה הוא בידינו, שכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, כאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מאחר שהמה בעלי בחירה והיו יכולים לפעל במעשיהם הטובים שיבנה בית המקדש ולא עשו, לכן מעלה עליהם כאלו נחרב בימיהם. כן הדבר הזה מאחר שלנו משפט הבחירה למאס ברע ולבחר בטוב ולעשות תקונים גדולים על ידי עסק תורתנו ואין אנו עוסקים, נמצא, אנו הגרמא בנזקין, שהסטרא אחרא מתגברת, חס וחלילה, בפרט למוד חכמת האמת, הוא למוד הקבלה, הוא ראש לכל התקונים, כמו שאמר הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, זכרוננו לברכה, בפה מלא: דביה יפקון ישראל מגלותא - בזכות למוד הקבלה יצאו ישראל מן הגלות.

והנה כלל זה הוא בידינו, שכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, כאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מאחר שהמה בעלי בחירה והיו יכולים לפעל במעשיהם הטובים שיבנה בית המקדש ולא עשו, לכן מעלה עליהם כאלו נחרב בימיהם.

והנה זאת התורה אשר נתאוו בה המלאכים, באמרם (תהלים ח ב): "תנה הודך על השמים" - על הקבלה אמרו, כי אין לומר על פשט התורה, וכי לא ידעו שאין שייך בהם פשטי התורה כמו שהשיב להם משה? ואף על פי כן לא נתן הקדוש ברוך הוא להם אלא לישראל. וכל כך למה? רק שידע הקדוש ברוך הוא, שעסק הלמוד זה, הוא ראש לכל התקונים, והתקון אינו יכול להיות על ידי המלאכים, כמו שהארכנו בפרקים הקודמים, מחמת שאינם בעלי בחירה, רק המה כמכרחים, אשר בשביל זה כתיב (זכריה ג ז): "ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה", ונקראים המלאכים "עומדים", מאחר שהם עומדים תמיד במדרגה אחת. אבל בני האדם המה בעלי בחירה,

להם ישתנה התקון על ידי עסק התורה, ולכן נתנה התורה לישראל דוקא, שעל ידיה יהיו נתקנים התקונים האלה.

ועוד נוכל לומר טעם אחר, מאחר שידוע, שאם חטא, אזי אין חברו יכול לעשות תשובה עבורו, אשר בשביל זה אמרו בזהר, "מפני שיבה תקום" - מפני שיבה דידך, ופרשו המפרשים, שלא יאחר זמן התשובה עד הזקנה. כי כיון שפא האדם בעת זקנתו, הוא דומה לאיש אחר ואינו אותו האיש שחטא, והתשובה צריכה להיות דוקא על ידי אותו האיש שחטא, לכך "מפני שיבה דידך", כשאתה בבחרותך, תקום משנת תרדמת הבלי הזמן להתעורר בתשובה, בכדי שתהיה השבה מעלייתא. כן הדבר הזה, כי כיון שתחלת הקלקול היתה על ידי אדם, לכך אי אפשר למלאכים שיתקנו הדבר הזה מה שקלקל האדם. וכבר ידעת, שכל הנשמות כלן היו כלולות בנשמת אדם הראשון. וכשחטא אדם, פגם את נשמתו ונפגמו כל הנשמות כלן, לכך נתן התקון לישראל דוקא שיתקנו מה שקלקלו.

בן אדם, בין תבין את אשר לפניך, והבט נא וראה, שכל התקונים הגדולים המה תחת ידיך על ידי עסק התורה וחכמת האמת. והנה החכמה הזאת בקרן זוית היא מונחת, ואין דורש ואין מבקש.

והכתוב מכריז (הושע ג ה): "ובקשו את השם אלהיהם ואת דוד מלכם", שלא תהיה אצלכם כאבדה שאינה מתבקשת, רק כאבדה המתבקשת, דהיינו שצריכים אנו לבקש תקונים שיתקנו כל הקלקולים, שעל ידי זה יבוא משיחנו. והנה התקון הזה תחת ידינו, ומה נעשה ליום פקדה? אך כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבות דרבי נתן פרק א' משנה ו'): "והוי דן את כל האדם לכף זכות".

והנה יש באחינו בית ישראל כמה כתות, כתות מכתות שונות, כי כת אחת אומרת: "כבוד אלהים הסתר דבר" (משלי כה ב) - אין לך עסק בנסתרות! כת שנייה אומרת: יראתי לגשת אל הקדש מפני האש הגדולה, היא הקלפה אשר קדמה לפרי, והיא הולכת סביב הקדשה לצוד ציד נפשות עניים אמללים, כאשר נצודו אנשי רשע

ופשע ההולכים אחר טעות הצבי, אחר נאוף וגדוף, וילכו ויעבדו אלהים אחרים, וכופרים באלהי ישראל ותורתו. והגם שיש בהם חכמים מחכמים בתורה, אף על פי כן כשנכנסו בפרד"ס נפגעו, שפגעה בהם הסטרא אחרא והטתה את לבבם בהראות להם השקר כאמת והפכה דברי אלהים חיים. וכל שקר שאין אומרים אמת בתחלה, אינו מתקיים, ועל כן הם תולים באילן גדול מאמרי הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, זכרוננו לברכה, ומהפכים הקערה על פיה, ותולים בוקי סריקי באשלי רב רבי דברי הרב הנזכר למעלה, ובשביל זה אין אנו רוצים לגשת אל החכמה הזאת, מאחר שהיא קרובה להפסד גוף ונפש, וכונתנו לשם שמים.

וכת שלישית אומרת, מה מאד חשקה נפשנו ללמוד החכמה הזאת, אף מחמת עמק המשג וקצור דעת המשיג אין אני יכול ללמוד החכמה הזאת. והמה שלש פתות ליום הדין לאמר שהדין עמקו. ואני אומר, אם לדין יש תשובה, לכל פת וכת תשובה הראויה לה. הפת הראשונה נסתרה טענתם, כמו שמבאר בהקדמת ספר הזהר הקדוש פסק הגאון מורנו הרב רבי יצחק דלטאש. וגם כן הארכתי בזה הענין בהקדמת חבורנו ספר "קנאת השם צבאות", משם תראה שאין בדבריהם ממש.

ודברי פת השנייה נסתרה מתוך חבורנו ספר "קנאת השם צבאות" הנזכר למעלה, משם תראה דברי פת הטועים הכופרים באלהים חיים - המה הבל הבלים שאין בו ממש, ודברי הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה - המה צודקים, וישרים דרכי השם, צדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם.

ולטענת פת השלישית, הגם שאין זו טענה, בשביל שאינו מבין - לכך לא יהא רוצה להבין? הלא לא עליך לגמור! כתיב (יהושע א ח): **"והגית בו יומם ולילה"** ולא כתיב **"והבנת בו יומם ולילה"**, אם תבין - תבין, ואם לאו - שכר הלמוד בידיך. והא ראיה מספר הזהר, שאף על פי שאינו מבין, הלשון מסגל לנשמה. אף על פי כן העליתי תרופה למכתם, וחברתי חבור זה, מה שמצאתי בכתב ישן נושן - קל"ח פתחי חכמה, והמה מפתחות גדולים לחכמת

האמת. אך כלל זה נקוט בידי, למגמר והדר למסבר! תחלה תראה
 להבין פרוש המלות, ואחר כן תחזר להבין הדברים על אמתתם.
 וכשזהו ה"קל"ח פתחי החכמה" הנזכרים למעלה שגורים בפיו
 ובלבבה, אזי תלך לבטח בכל ספרי חכמי האמת, ותבין כל דבר על
 בוריו, ותזכה לביאת הגואל במהרה בימינו. אמן כן יהי רצון סלה.

– פֶּרֶק כֵּט –

הַמִּקְבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

א) הַמִּקְבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ
לְבָרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא – מִחֲבֵר סֵפֶר "יִיזַן הָרֶקֶח", וְעוֹד

הַקִּדְמָה

רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה – מַגְדוּלִי מִקְבְּלֵי בָּבֶל. – נוֹלַד בְּבִגְדָד בְּשָׁנַת
תרי"ט – 859' – נִפְטַר בִּירוּשָׁלַיִם בְּשָׁנַת תש"ב – 942'.

בְּשָׁנַת תרס"ה – 905', בְּתַחֲלַת הַמָּאָה הָעֲשָׂרִים עָלָה לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל. – כָּבֵר מִנְעוּרָיו לְמַד קִבְּלָה אֶצֶל גְּדוֹל הַמִּקְבָּלִים בְּדוּרוֹ, הָרַב
יוֹסֵף חַיִּים.

סִפְּרָיו: "בֵּית לָחֶם יְהוּדָה", פְּרוֹשׁ עַל סֵפֶר הַזֶּהֱר – "יִיזַן הָרֶקֶח",
פְּרוֹשׁ עַל הַ"אִידֶרָא רַבָּא" וְהַ"אִידֶרָא זֹטָא" – "מֵתוֹק לִנְפֶּשׁ", בָּאוּר
עַל סֵבָא דְּמִשְׁפָּטִים.

ב) מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה: הַתִּנָּא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי
זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן נִגְלָה בְּחִלּוֹם – רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי
חָפֵץ בְּהַדְפָּסַת הַסֵּפֶר "יִיזַן הָרֶקֶח"

כְּאֲשֶׁר עָלָה רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בִּיּוֹמוֹ הַשְּׁנִי
בִּירוּשָׁלַיִם, בָּא לְבַקְרוֹ הָרַב הַגָּאוֹן רַבִּי אֲבִרָהָם עֲדָס.

רַבִּי יְהוּדָה קִבְּלוּ בְּכָבוֹד הָרָאוּ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ בְּהִתְרַגְּשׁוֹת: "מִדּוּעַ
הִטְרִיחַ כְּבוֹדוֹ אֶת עַצְמוֹ לְבוֹא לְבִקְרָנִי?" – הִשִּׁיב לוֹ הָרַב
עֲדָס: "בְּדִבְרֵי חֲשׁוֹב מֵאֵד בָּאתִי אֵלֶיךָ" – "מֵהוּ הַדְּבָר?" שָׂאֵל הָרַב
פְּתִיָּה.

"כבודו כתב פרוש על האידרא רבא והאידרא זוטא ועדין לא הדפסת אותו?" - "כן" ענה הרב פתיה - "כתבתי את הפרוש לפני כחמש עשרה שנה. אך מניין ידוע למעלת כבוד תורתו על פרושי זה? כי דבר זה לא גליתיו לשום אדם מעולם' ורק אדוני אבי מורי ורבי יודע על כך".

הרב אברהם עדס ספר לו כי נגלה אליו התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן בחלום, וכך אמר לו: "בנימין הקרובים צריך לעלות לירושלים ארי מבבל, רב גדול ומקבל עצום בשם יהודה פתיה, אשר כתב פרוש על ה"אידרא רבא" וה"אידרא זוטא" שחברתי. וזה כמה שנים נמצא באמתחתו ולא הדפיסו. אבקשך להשפיע עליו שיוציאו לאור ולעזר לו בזה", על כן באתי אל כבודו לודא את אמתות החלום ולהשפיע על כבודו להדפיס את הפרושים.

ענה רבי יהודה פתיה ואמר: "צעיר הייתי לימים, ולא רציתי להוציאו לאור, אך כעת ברור לי, כי מהשמים מסכימים לפרושי, והנני בעזרת השם אוציאו לאור בקרוב". אך רק לאחר שלש שנים הדפס הספר, בשל מחלות נאלץ הרב פתיה לחזור לעיר בגדד שבבבל ושם נשלמה הדפסת הפרוש על האידרות.

ג) בית לחם יהודה – חלק ראשון – התעוררות ללמוד חכמת הקבלה

הקדמת ספר "בית לחם יהודה" להרב המקבל האלקי הגאון הצדיק יאודה משה ישועה – פתיא זכר צדיק לברכה:

ידוע הדבר ומפרסם הענין כי למוד עץ חיים הוא עמק מאד מאד כי הוא מים שאין להם סוף והוא קשה מאד גם לחכמים ההוגים בו תמיד וכל שכן למתחילים, כי הוא חזק מצור וקשה מברזל שאי אפשר לחצב ממנו מאומה אם לא על ידי כלי מחצב חזקים מצפון שמיר. וכל המתחיל בלמוד עץ חיים אם לא יהיה לו רב או לפחות איזה מפרש המפרש לו כונת הפרק ההוא לפי פשוטו בל בל, ואינו יכול לעמד על הפרק כי אם לאחר יגיעה רבה

ושקידה עצומה וכולי האי ואולי, כי הרבה פעמים יסבר המעין שהבין הענין שהוא פראוי ואחר שילמד עוד איזה פרקים אחרים ירגיש בעצמו שלא הבין את הפרקים הקודמים, והנסיון יעיד על זה. ולפי שלמוד עץ חיים עמק מאד הן מצד עמק המשג והן מצד קצר המשיג, לכן נמנעו כמה תלמידי חכמים מלמודו, כי כאשר לומדים בו כמו עשרה פרקים או יותר יהיו צוללים במים אדירים וסגר עליהם המדב"ר ולא ידעו ולא יבינו מה הלשון אומרת ותקצר נפשם מלמודו ומושכים את ידיהם ממנו.

(ד) מי שלא טעם טעם חכמת האמת פאלו לא ראה מאורות מימיו ואוי להם לבריות מעלבונה של תורה, והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טב ליה דלא איברי בעלמא.

גם כל הלומדים אינם מוצאים קורת רוח בדברי המפרשים זכרוננו לברכה יען שכל מטרתם אינה כי אם לישב אותן המקומות שנראים כסותרים זה את זה, כדגמת התוספות זכרוננו לברכה, זולתי באיזה מקומות מועטים אחת הנה ואחת הנה הם מבארים פונת הרב זכרוננו לברכה שאין זה מספיק למתחילים. ומימות הרב זכרוננו לברכה עד הזמן הזה לא זכינו לאיזה מפרש שיפרש לנו דברי ספר החתום הזה בדרך צח וקצר כפרוש רש"י זכרוננו לברכה. וסבה זו גרמה בעונותינו הרבים לבטול מצוה הגדולה הזאת ולאורך הגלות המר והנמקרה הזה. ויתהי חכמת האמת נעדרת מונחת בקרן זוית ואין מי מהלומדים נוגע בקצה המטה אשר בידו לטעם מנפת צופיה. כי מי שלא טעם טעם חכמת האמת פאלו לא ראה מאורות מימיו, ואוי להם לבריות מעלבונה של תורה. והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טב ליה דלא איברי בעלמא כמבאר בתקונים תקון מ"ג וזה לשונו:

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא יסלק נביעו

מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה וכו'.

(ה) אמר אליהו לרבי שמעון בתיקונא שתיקא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה.

ויפרש הרב פסא מלך שם וזה לשונו בקצור, שאם היה עם הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא כרסו בשר ונין אבל מאן דיליף תורה שבעל פה ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבא פוגם בלמודו (כמבאר בשער הגלגולים סוף הקדמה י"ז, וזה לשונו: ומי שלא עסק בסודות התורה פוגם בתפארת דאצילות וכו' יענין שם) וטב ליה דלא יוליף ליה כי אחזר עלמא לתהו ובהו שהוא סוד שבירת הכלים וכו'. ומי שיכול לקנות לו רב שילמדהו קבלה או חבר או מתוך הספרים ומתרגל גורם ארץ גלותא ובפרוש אמר אליהו לרבי שמעון בתיקונא שתיקא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות כל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה עד כאן לשונו.

וענין עוד בתקון למ"ד בנתיב תנינא וכסא מלך שם. ובספר הברית חלק ב' מאמר י"ב פרק ה' האריך מאד בזה יענין שם.

(ו) אין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת

ואין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת כמו שכתוב בספא דמשפטים (דף צ"ט סוף עמוד א') כדין איהו בר נש שלים בעל תורה ודאי מארי דביתא וכו'.

(ז) מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם

וכתב במקדש מלך שם: נכתב בצדו, הא למדת שכל מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם. עד כאן לשונו.

ח) הזהר קורא לעוסקים בחכמת האמת "אינון דהו קיימי בטורא דסיני"

ובזהר בהעלתך (דף קנב.) קרי לעוסקים בחכמת האמת אינון דהו קיימי בטורא דסיני, וזה לשונו: חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש וכו'. עד כאן לשונו.

[ונכתב בצדו, אמר מעתיק: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני].

ונראה לי בבאור כוננתו כי בתחלה כשיצאו ישראל לקראת האלקים היו מתניצבים בתחתית ההר ואחר כך נאמר: "וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק", כי היו יראים פן תאכלם האש הגדולה הזאת וימותו. והיה מקצת מהעם שהיו ששים ושמחים לקראת השכינה ולא רצו לזוז ממקומם הראשון לעמד מרחוק אפילו אם ימותו ממש, ועליהם הוא מה שכתוב בזהר הנזכר אינון דקיימו בטורא דסיני, כלומר ולא נעו ועמדו מרחוק אלא עמדו בטורא דסיני מתחלה ועד סוף ולכן הם זוכים לחכמת האמת. ואותן הנשמות אשר נעו עם העם ועמדו מרחוק פן הם עושים גם עתה שנסים ועומדים מרחוק לחכמת האמת מיראתם פן תאכלם האש הגדולה הזאת.

ט) לית אתר פנימאה בכל אינון פאינון דידעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקה בהו בכל יומא.

גם בזהר חיי שרה (דף קל:): אמר ולית אתר פנימאה בכל אינון פאינון דידעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקה בהו בכל יומא, על אלין כתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה וכו' אלין אינון דמאריהון משתבח בהון בכל יומא, אלין אינון דעאלין בין עלאין קדישין, ואלין עאלין כל תרעי דלעילא ולית מאן דימחי בידהון וכו'.

(י) מי שעוסק בחכמת האמת נקרא בן להקדוש ברוך הוא

גם מי שעוסק בחכמת האמת הוא נקרא בן להקדוש ברוך
הוא כמו שפתיב בסוף פרשת בהר (דף קיא:) ברעיא מהימנא יעוין
שם.

וכן בענין הענש המעתד לאותם שאינם עוסקים ברזי תורה
 רחמנא ליצילן אשר בזהר פקודי (דף רמז:): וזה לשונו: האי חיותא
יופיא"ל שמיא, ואיהי קיימא בכל רזי דחכמתא (פי **יופיא"ל**
בגימטריה קבל"ה) לכל אינון מפתחאן דחכמתא קיימין ביה וכו'.
 האי חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא ומטאת לגביה, כדין
 שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדף
 אבתרה ואדבק בה הכי יחבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא ולא
 אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא
 בכסיפו, וכד נטלי גדפיהו, אלן שרפים דתחותה דהאי חיותא,
 כדין פלהו בטשי בגדפיהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת,
 וקיימא ולא קיימא, והכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.
 ואף על גב דעובדין טבין אית לה, בגין דלית אגרא ביהוא עלמא,
 כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהו וכו',
 יעוין שם.

ולא די בענש זה אלא צריך לחזר ולבוא בגלגול כמה
פעמים ולסבל צער עולם הזה וצער המיתה רחמנא ליצילן, ויש
ספק בזה אולי יזכה בנשמתו גוף השני שבו יקים זאת המצוה
כי אין מספיק לו לבוא בסוד העבור, כמבאר בתחלת שער
המצוות וזה לשונו:

לעולם בענין עסק התורה שהיא אחד מרמ"ח מצות עשה אם
 לא השלים אותה שהוא ענין עסקו בפרד"ס התורה שהוא ראשי
 תבות פשט רמז דרש סוד בכל אחת מהם כפי אשר יוכל להשיג עד
 מקום שיסודו מגעת לטרח, ולעשות לו רב שילמדהו, ואם לא עשה
 כן הרי חסר מצוה אחד של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה

כָּל הַמַּצּוּת וְצִרְיָה שִׁתְּגַלְגַּל עַד שִׁטְרַח בְּד' בְּחִינֹת שֶׁל הַפְּרָד"ס הַנֶּזְכֵּר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וימה מאד נמלצו בזה דברי הנביא ירמיה (סימן כ"ב) באמרו אל תבכו למת וכו' שהוא מדבר עם הצביר המתקבצים להספיד על איזה צדיק הנפטר רחמנא ליצלן על שנחסר צדיק אחד מהדור שהיה מגן בזכותו עליהם, וקאמר להו הנביא אל תבכו וכו' לפי שרבים של צדיקים אינם זוכים לעסק בכל ד' חלקי הפרד"ס ואם בן מכרחים הם לחזר ולבוא בגלגול כדי להשלים למודם בד' חלקים כי אפילו הוא עסק בג' חלקי הפרד"ס לא יצא ידי חובתו ועליו נאמר "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר" להחזירו בגלגול ואם בן הויא פסידא דהדרא. ואפשר שבו ביום שנפטר הוא חוזר ומתגלגל כנזכר בזהר ריש פרשת אמר יעוין שם. ואם בן אין לכם פסידא כל כך, אמנם בכו בכו להלך, לאותו צדיק שכבר עסק בד' חלקי הפרד"ס, כי תבת להלך היא חסר ו' ואם תחשב תבת להלך ד' פעמים עם ד' הכוללים שהם כנגד ד' חלקי הפרד"ס הם בגימטריה פרד"ס. שזה הצדיק לא ישוב עוד וראה את ארץ מולדתו כי על ארבעה לא אשיבנו. שזהו פסידא דלא הדרא באמת ונחסר לגמרי מן העולם הזה.

והנה בעירנו בגדד יבנה עירנו אמן, היו לנו שנים כרובים זהב הסוככים על העיר מבית ומחוץ והמה אשר היו לנו לחומה ולמחסה ביום זעם, הראשון בקדש צדיק יסוד עולם חכם רבי יוסף חיים בן חכם רבי אליהו בן חכם רבי משה חיים זכר צדיק וקדוש לברכה. ושני בקדש הרב הגאון חכם רבי שמעון אהרן אבא בר אבא המכנה אגסי זכר צדיק וקדוש לברכה.

המחבר ספר בני אהרן על שער הגלגולים, אשר ב' צדיקים אלו הם לבדם היו נמצאים בעירנו שרב עסקם היה בעץ חיים ובשמונה שערים, כל אחד ואחד הוא עוסק לבדו בחדר משכיתו בפני עצמו, והמה בזכותם וצדקתם היו מגנים על העיר זה מפה וזה מפה, אפי' כשגמרו העוונות ונלקח ארון האלהים חכם רבי יוסף חיים זכרוננו לברכה בשנת ה'תרס"ט בי"ג אלול התחילה העיר להיות צולעת

מהלכת על רגל אחת והתחילו הצרות לבוא כי אחרי קבורתו נלקחו בחורי ישראל לעבודת הצבא למלך. שמעאל ללמדם סדר המלחמה והיו כל העם מיללים ובוכים, והיינו מתנחמים בחכם רבי שמעון אהרן זכר צדיק לברכה וכל העם ענו אחריו עוד לא אבדה תקונתנו כי הוא יכול למלא מקום הרב חכם רבי יוסף חיים זכרוננו לחיי העולם הבא.

אך לא כאשר דמינו כן היתה, כי מעשה שטן הצליח וגם באותו צדיק פגעה מדת הדין, כי אחרי חמשה שנים בליל ו' ח' לחדש מנחם שנת המביט לארץ ותרג"ד נסע גם הוא למנוחות ועזב אותנו לאנחות. ובהסתלק גם חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה אז כבה מהעיר גם שביב האחרון. יוס"ף איננו ושמעון איננו. והיתה עת צרה ליעקב צרה כמבכירה כי בליל כ' י"א מנחם אחרי פטירה חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה בבקר השכם נדבקו מודעות אדמים מטעם המלך וגדוליו בכל השונקים ובכל המקומות ובתוך המודעות מציר חרב אדם לאות מלחמה ממלכה בממלכה. ממלכת קוסטנטינא בממלכת בריטניא. ותכף התחיל לקבץ את בחורי בני ישראל לצאת למלחמה להלחם עם בריטניא והיו מסייעין אותם מעיר לעיר וממדבר למדבר בהרים ובגבעות עד הגיעם עד מקום קשרי המלחמה, ומני אז והלאה מצאונו רבות רעות וצרות והיו הצרות דוחקות זו את זו כל אחת רוצה להקדים את פני חברתה ואין שעה בלא רעה ואין רגע בלא נגע, וגזרות קשות נתחדשים בכל יום נוסף על יום אתמול.

גם מן השמים נלחמו כי בליל ג' י"ג כסלו שנת איכה תרג"ה צפו מי נהר חדקל מרב הגשמים ופרצו גדרי הנהר ושטפו ועברו תוך העיר בעוד היותנו ישנים על מטותינו בלילה וגאו המים מי שתו, ובהי צעקה גדולה בתוך העיר אשר כמוה לא נהיתה רק בזמן יציאת מצרים. וכל אנשי העיר עם מעמסיהם שעל כתפיהם ועם בניהם ובנותיהם הקטנים שנושאים אותם על זרועותם היו בורחים ונסים בתוך העיר ממקום הנמוך למקום הגבוה כי אין דרך לצאת מן העיר כי המים הקיפו כל העיר מכל צד יותר רחוק ממלוא עיניו

שֶׁל אָדָם, וּגְבָהוּ הַמַּיִם וְהַפִּילוּ גְלִיהֶם שְׁלִישׁ הָעִיר וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם
שֶׁלֹא קָדְמוּ לְבָרַח הָיוּ בְּתִיהֶם קִבְרֵיהֶם רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן. וְאַחֵר כֶּךָ בָּא
דְּבַר לֹא תִקּוּם פְּעָמִים צָרָה, גַּם נִתְמַלֵּא אוֹר הָרָקִיעַ פְּרַעוֹשִׁים וְנִלְוָה
עִמָּהֶם מִכַּת בַּצֵּרֶת וַיִּקָּר הַשָּׁעָרִים.

גַּם אֲנָשִׁי הַצָּבָא לֹא הִצְלִיחוּ בַּמִּלְחָמָה וְהָיוּ אֲנָשִׁי חֶרֶב הַרוּגִי
מִלְחָמָה וְנִשְׁאַרוּ נָשִׁיהֶם אֲלֻמָּנוֹת וּבְנֵיהֶם יְתוּמִים, עַד שֶׁרָאָה הַשֵּׁם
אֶת לַחֲץ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּחֵם עַל הָרָעָה וְנִלְכְּדָה בְּבַל בְּלִיל א' י"ז אֲדָר
שְׁנַת עֶזְרָת בֶּיַד סָגֵן הַמִּלְחָמָה שֶׁל בְּרִיטְנֵיָא הַנִּקְרָא מוֹרֶה, וּבִכְחַ
אֲנֹס כָּבוּ אֶת שַׁרְפֶּת הָעִיר אֲשֶׁר הִצִּיתוּ בָּהּ אֲנָשִׁי חֵיל שֶׁל קוֹצֵטְנֵינָא
בַּעַת צֹאתָם מִהָעִיר, גַּם שָׂאָר בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל הַנִּשְׁאַרִים בָּעִיר שִׁבְרוּ אֶת
חֲנִיּוֹת הַיְּהוּדִים וּבָזְזוּ אִישׁ לוֹ עַד שֶׁלֹא הִשְׁאִירוּ כָּלוּם וְאַפִּילוּ
הַדְּלָתוֹת שֶׁל הַחֲנִיּוֹת עָקְרוּ וּלְקַחוּם וְהָיָה דַּעְתָּם לַחֲזוֹר אַחֵר כֶּךָ וּלְבוֹז
גַּם אֶת הַבָּתִּים וּלְשַׁכֵּב אֶת הַנָּשִׁים. וְתִהְיֶה לֵאל שֶׁלֹא הִפִּיק אֶת
זַמָּמָם כִּי בַּהֲכָנָס הָאוֹיֵב נָחָה שִׁקְטָה כָּל הָעִיר וְנִפְשְׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה
מִפֶּח יוֹקָשִׁים.

גַּם בַּתְּחִלַּת קְבוּץ בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְצֹאת לַמִּלְחָמָה הִצִּילָנוּ הַשֵּׁם
עַל יְדֵי חֲכָמוֹת וְתַחֲבֻלוֹת טִבְעִית אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבָּנוּ לַעֲשׂוֹת
מִמַּחֲבֹאוֹת בְּעֵבִי הַכֶּתֶל וְשֵׁם נִסְתָּרוּ ב' בְּנֵי וְהֵם שִׁמְעוֹן זְכָרְוֹנוּ
לְבָרְכָה (שֶׁנִּפְטָר אַחֵר כֶּךָ בְּשְׁנַת תרצ"ב יוֹם ג' ה' שְׁבַט) וְעוֹבַדְיָה
הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ מִרְגָּשֶׁת פּוֹעֲלֵי אֶן שֶׁהָיוּ מְקוֹשְׁשִׁים אֶת הַבָּתִּים
וְלֹא אָרַע לָנוּ דְּבַר רַע. וּבָרוּךְ שֶׁהִחֲיֵנוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזָמַן הַזֶּה.

וְאַתָּה קוֹרָא נְעִים הַבֵּט נָא וּרְאֵה לָמָּה מִצָּאתָנוּ כָּל זֹאת
תִּכְף וּמִיד בְּזָמַן סְלוּקָם שֶׁל ב' צְדִיקִים הַנִּזְכָּר אִם לֹא לְהוֹדִיעַ
לָנוּ שִׁזְכוֹת חֲכָמַת הָאֱמֶת שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בָּהּ הֵם אֲשֶׁר הָיוּ
עוֹמְדִים לְמַגֵּן וְצָנָה נֶגֶד מִדַּת הַדִּין וּבַעֲצָם כַּחַם וְאוֹנָם הָיוּ
דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת, מֵה שֶׁלֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲמֹד נֶגֶד מִדַּת הַדִּין
זְכוֹת כָּמָּה צְדִיקִים וַחֲסִידִים הָעֲסוּקִים בְּחִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה
שֶׁבָּאוֹתוֹ הַדּוֹר.

**(יא) החלום הנורא, שרק בזכות הזהר אוכל להציל את
כל העיר – ומה שקרה אחר כך**

ואעידה לי עדות נאמנה על זה כי בתוך ז' ימי האבלות של חכם
רבי שמעון זכרוננו לברכה בא אלי זקן אחד כבוד מורנו הרב רבי
צאלח שלום משה יעקב שינא השם ישמרהו ויחיהו (זכרוננו
לברכה) ואמר לי שראה אתמול חלום מבהיל. אמנם לא רצה
להגיד לו מה ראה בחלום בשום אופן, רק זו אמר, כי אמרו לו
בחלום שהסכימו בעולם העליון עליך (עלי אני הכותב) להיות
ממלא מקום חכם רבי שמעון נשמתו עדן וצריך להשתדל בכל
עז לטובת העיר הזאת. ואותה המחשבה אשר עלתה על לבך
על משכבך בליל אתמול ללמד בספרי חכם רבי שמעון נשמתו
עדן צריך להשתדל לקימה בפעל בלא עכוב כלל. ואם תתרשל
ידוע תדע שכל אנשי העיר יהיו בסכנה גדולה. עד כאן היו
דברי הזקן צאלח שלום הנזכר לעיל.

**(יב) אחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח
החצר במבלבל וצעק עלי: קום לך**

ואחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח החצר
במבלבל וצעק עלי: קום לך במהרה לבית חכם רבי שמעון
נשמתו עדן וקח לך משם ספר הנצרך עליך כי לא דבר רק הוא
אשר דברתי עליך, עד כאן היו דבריו עמי ותכף חזר לדרכו.

(יג) ידעתי את פונת החלום שירמזון על למוד עץ חיים

ואני הדל ידעתי את פונת החלום שירמזון על למוד עץ
חיים הנזכר. ותכף אחר הסכנות בתחלת שנת ה'תרע"ה אזורתי
כגבר חלצי והתחלתי ללמד בעץ חיים בשקידה גדולה והנה לי
הלילה ללמוד והיום לתפלה ולצעקה ולצאת על קברי הצדיקים
ולסליחות ולתעניות עם הצבור ולעמדם בכל יום התהלים עם ז'
כורתי ברית ולהרבות בצדקות מפני הצרות אשר סבבונו.

(יד) וכתבתי זה להיות מזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שפמה צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתרשלה מעסק רזי התורה

וכתבתי זה להיות מזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שפמה צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתרשלה מעסק רזי התורה כמו שכתוב בתקונים הנזכר לעיל דגרים עניותא וארץ גלותא וכו'. וקצר גלות השכינה וקצר צרת ישראל וקצר גלגולם הכל הוא תלוי בצוארם על שיש בידם יכלת לעסק בחכמת האמת ואינם רוצים למעט משעור למודם הקבוע להם ולהניח פנאי לעסק ברזי תורה וסודותיה והוא רחום יכפר בעדם.

(טו) ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם

ולכן עלה בדעתי כי מדי עברי בלמוד עץ החיים אעשה פרוש פשוט וקצר המובן בדמיון פרוש רש"י זכרוננו לברכה כי אולי שעל ידי סלם זה ישתוקק האדם לעלות עליו ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם. ואף על פי שכבר התחלתי בלמוד עץ חיים משנת ה'תרמ"ב בהיותי בן כ"ד שנים וגם כבר זכני האל יתברך שמו לחבר פירוש קטן על אדרא רבא ואדרא זוטא הנקרא "זין הרקח".

הנה אחר כך משכתי עצמי מהלמוד מסבת צרות הזמן אשר סבבני. ולכן הכרתי בשנת תרע"ה הנזכר לחזר ולהתחיל מתחלת עץ חיים כדי ללמד על הסדר ולעשות עליו פרוש כפי מה שחנני השם יתברך שמו. ובתוך הפרוש הבלעתי איזה תרוצים לקשיות המסתעפים מדברי הרב זכרוננו לברכה ממקומות אחרים. גם לא אצא מענין הסוגיא ההיא לענין אחר רק אפרש הפרק ההוא כפי פשוטו לבד באלו אין בעץ חיים רק הפרק ההוא בלבד כדי שלא יתבלבל המעיין ויכבדו עליו דברי הרב זכרוננו לברכה כי בלא ספק אפילו הרש"ש זכרוננו לברכה עצמו בתחלת למודו בעץ חיים הוא היה לומד דברי הרב זכרוננו לברכה כפשוטן בלבד עד שזכהו השם אחר כך והיה עומד על אמתותן של דברים.

ולכן אין לתמה אם אפרש בכמה מקומות כפשט דברי הפרק
ההוא ואניח את כבוד דברי הרש"ש זכרוננו לברכה במקומו, כי לא
כתבתי פרוש זה כי אם למתחילים בלמוד עץ חיים ולא לחכמים
שכבר מלאו כרסם מחמת האמת, גם כל ענין הנצרך עליו איזה
הקדמה מעץ חיים או משמונה שערים ומבוא שערים העתקנו
אותה ההקדמה המצטרפת לאותו הענין כדי שלא יצטרף המעין
לטרם וללמד כל אותו פרק עד שימלא מבקשו ומבטחני בהשם
שעל ידי כן יוכל כל אדם ללמד בזמן קצר כל עץ החיים. ואם יגמר
השם בעדי להעלותו על מזבח הדפוס, אדפיס עמו עץ חיים עצמו
עם פרוש הרש"ש והריפ"ש זכרוננו לברכה. גם נציג שטר הכללים
בסוף עמוד א' ולא בתחלתו, כי כן הוא מסדר בעץ חיים כתב יד
דשנת ע"ת. וכן הוא מסדר בפרוש הרב שפת אמת. וכן הוא מהראוי
כי אחר שילמד האדם כל עץ חיים עד גמירא, ראוי ללמד שער
הכללים ולא בתחלת למודו.

[אמנם בעונותינו הרבים הן תוחלתי נכזבה, כי לא השיגה ידי
מדי הקסף הנצרך להוצאת הדפוס, כי כבד הוא ממני, וקראתי
לאחינו בני ישראל המתנדבים בעם, אולי יחזיקו בידי להוציא
מחשבותי לפעל, ואין עונה ואין קשב. ולא מצאתי עוזר לי אפילו
לשליש ולרביע ההוצאה, כי אם טפין טפין ממקצת בני עמנו אשר
נדבה רוחם אותם, ישלם להם השם כפעלם הטוב, אמן כן יהי רצון.
עד שבהמשך ג' שנים ויותר נצטרפו אותן הטפין ונענו לשעור
עשירית ההוצאה בלבד. ועל כן זחלתי ואירא פן יהיה יגיעי לריק
חס ושלום.

לכן נמלכתי עם אהובי ומידעי והסכימו להדפיס את הפרוש
לבדו בפני עצמו עם אשר על ידי כן נפסיד את ההגהות אשר הגהתי
את עץ החיים ואת פרוש הריפ"ש זכרוננו לברכה מכמה טעיות
שנפלו בהם. ולכן חליתי היא ממערכת המדפיסים השם ישמרם
ויחיים, שלא ידפיסו את ספרי בפני עצמם, כי אם עם חבור עץ
החיים ועם פרוש הריפ"ש ביחד. גם יעשו הציונים שעל פרוש
הריפ"ש בסדר הא' ב' ג' ד' ה' ו' ז' בהמשך אחד מראש הפרק עד

סופו, כל פרק ופרק בפני עצמו. ולא כמו שקלקלו מדפיסים האחרים אשר הדפיסו את ספר עץ חיים עם פרוש הנוב"י והריפ"ש שעשו ציונים שעל פרוש הריפ"ש א' ב' ג' ד' בעמוד הראשון של הדף. ובעמוד ב' של הדף חזרו כפלו הא' ב' ג' ד', וכאשר היה מזדמן לפניו פרק א' המתחיל בעמוד א' ומסתיים בעמוד ב', היו עושים כמה פעמים ציוני א' ב' ג' ד' בפרק אחד. גם ציוני התו"ח המובאים בהגהות השם"ש זכרוננו לברכה יזהרו המדפיסים להציגם בסוף דברי השם"ש ולא בתחלתו. גם דברי הרב שלום שרעבי זכרוננו לברכה ושאר ההגהות שהדפיסום מחדש בפנימיות דברי השם"ש ודברי הריפ"ש כנדפס בעץ חיים שעם הנוב"י הנזכר צריכים להסירם מהדפיס מכל וכל כי הם מבלבלים את המעיין].

ויש להעיר און להלומד שצריך לידע כי עקר הלמוד הוא שצריך הוא עצמו לטרוח ולהבין משכלו את דברי הרב זכרוננו לברכה כי זהו תקון לנשמתו ואל יפנה אל דברי המפרש אלא במקום שאין שכלו מגיע להבין הענין ההוא ואחר שלמד הפרק ההוא עד מקום שיזדו מגעת אז יחזר הפרק ההוא עם דברי המפרש ויבזה יתברר לו טעותו או טעות המפרש ההוא. ואל תתמה על זה כי הרבה פעמים... כי דברי הרב זכרוננו לברכה הם פשוטים והמפרש הבין בהם כונה אחרת וכדי לפרשם הוא מכריח בחזקת היד את לשון הרב זכרוננו לברכה ומושך אותם אל מקום שלבו חפץ.

אמנם אם המעיין אינו בוטח על המפרש ועודנו לא ראה את הפרוש ועדין הוא הולך בתמו אפטר שיזכה לפרש פרוש היותר הגון ונאות ואמתי מדברי המפרש ההוא. וכך הוא היה סדר למודי, ולכן רב הפרושים שכתבתי אפטר שימצאו גם באיזה מקומות של המפרשים כמו שראיתי בכמה מקומות שפרשתי כפרושם. כי כל מחבר יהיה מה שיהיה אי אפשר להמלט מהשגגות, כי שגיאות מי יבין וכמו שכתוב בגטין (מג.) עין שם, והמכשלה הזאת תחת ידי. ובפרט רזי תורה וכל שכן לעני הדעת כמוני היום. ובפרט היותי לומד ביני לבין עצמי בדרך בלא עזר חבר וסיוע ומה גם שנעשה בזמן מלחמת מלכי הברית שהיתה עת צרה והגיעה בת יעקב עד שערי

מוֹת כְּמוֹ שִׁכְתַּבְתִּי לְעִיל, בְּלֹא סֶפֶק כְּמֵה שְׁגִיאוֹת יֵצְאוּ מִתַּחַת יָדִי, וְעַם שִׁטְרַחְתִּי בַּעֲשֹׁר אֲצַבְּעוֹתַי עַד מְקוֹם שֶׁיָּד שְׁכָלִי מַגַּעַת כְּדִי לְהוֹצִיא כָּלִי לְמַעֲשֵׂהוּ, עִם כָּל זֶה אֶפְשֶׁר שֶׁעֲדִין הַפְּרוֹץ מְרַבֵּה עַל הָעוֹמֵד.

וְלִכְּנֹן אַחֲרֵי גִמְרִי אֶת עֵץ חַיִּים עִם הַפְּרוֹשׁ שְׁלִי בְיוֹם אֶחָד ח"י
לְאֶדָר שְׁנַת רַפְּאוֹ"ת תְּהִי לְשִׁרְיָה, הַצִּרְכָּתִי לְחֹזֵר עָלָיו פֶּעַם ב' בַּעֲזָר
וְסִינַע שֶׁשָּׂה חֲבָרִים יִשְׁמְרֵם צוּרֵם וַיַּחֲיִים, אֲשֶׁר הֵם שָׁמְעוּ אֶת שְׁמִיעִי
וְלֹא רָאוּ עוֹד אֶת כְּבוֹדוֹ וְלֹא טָעְמוּ מִדְּבָשׁוֹ. וְתִהְיֶה לָאֵל יִתְבָּרֵךְ
שֶׁעֲזָרְנוּ עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ וְזָכִינוּ לְהַשְׁלִימוֹ פֶּעַם שְׁנִיָּה כָּל הַחֲבָרִים הַנִּזְכָּר
וְכוֹ' שְׁבַעֲהָ אֲנִי עֵינֵי הַשֵּׁם בְּיוֹם ג' כ"ג חֲשׁוֹן שְׁנַת וְנִשְׂא נֶס לְגוֹיִם
וְאֶסֶף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וְנִפְצוֹ"ת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנִפּוֹת הָאָרֶץ.

וְאֲנִי מַחֲלָה פָּנֵי רַבָּנִן וְתַלְמִידֵיהֶן אֲשֶׁר עָלִימוּ חֲטוֹף אִמְרָתִי
שֶׁלֹּא יִסְמְכוּ עַל פְּרוֹשְׁנוּ כָּלֵל בְּכָל דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל עַד שִׁישְׁקֻלוּ כָּל
דְּבַר בְּמֵאזְנֵי שְׁכָלֵם הַרְחֵב וְאִם יִכָּשֶׁר בְּעֵינֵיהֶם הַפְּרוֹשׁ הַהוּא אֲזַי גַּם
אֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לְסִנִּיף כִּי הַיּוֹדָה וְעוֹד לְקַרְא. וְאִם לֹא יִכָּשֶׁר בְּעֵינֵיהֶם
עַל כָּל פָּנִים יִהְיֶה הַפְּרוֹשׁ סִבָּה לְעוֹרֵר הַלּוֹמֵד לִידַע אֲשֶׁר פֶּה אֶפְשֶׁר
לְטַעוֹת בְּהִבְנַת דְּבָרֵי הָרֵב כֹּאֲשֶׁר טָעִיתִי אֲנִי וַיִּכְרַח הַמַּעֲשֵׂן הַהוּא
לְפָרְשׁוֹ כְּרָאוּי וְלֹא יִהְיֶה מָנַח בְּסִתָּם כְּבִתְחִלָּה וּפּוֹתֵר אֵין לָהֶם
וַיִּכְשְׁלוּ בּוֹ עוֹד אַחֲרֵים וְתִהְיֶה זֹאת נִחְמָתִי.

גַּם עֲצָתִי הִיא עַל הַלּוֹמְדִים לְהַזְהֵר מֵאֵד שֶׁלֹּא לְאַבֵּד זְמַן לְפַלְפֵּל
בְּדְבָרֵי הַמִּפְרָשִׁים לְקָרֵב אוֹ לְרַחֵק אוֹ לִישָׁבֵם כִּי זֶה עֲנִין רַע וְאֵינוּ כִּי
אִם אֲבוֹד זְמַן בְּלִבָּד, שֶׁמִּנְיַחִין דְּבָרֵי הָרֵב וְעוֹסְקִים בְּדְבָרֵי הַמִּפְרָשׁ.
כִּי אֵין עֶקֶר הַלְמוּד וּמִטְרַת הַלּוֹמֵד לְתַקֵּן הַמַּעֲשֵׂה בְּדְבָרֵי הַמִּפְרָשׁ
וְלִהְיוֹת דְּבָרֵי עֵץ הַחַיִּים הָעֶקְרִים. כִּי לֹא תִדַּע מֵה יֵלֵד יוֹם. רַק
לְשִׁירָגִישׁ הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ שֶׁהֵבִין דְּבָרָיו זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּה אֲזַי יִמְשֹׁךְ יָדוֹ
מִלְחָפֶשׁ בְּאַמְתּוֹת הַמִּפְרָשִׁים וַיִּתְחִיל לְלַמֵּד פֶּרֶק שְׁלֹאֲחֲרָיו.

גַּם כָּל קוֹשִׁיָא אֲשֶׁר תִּזְדַּמֵּן לִפְנֵי הַלּוֹמֵד מִמְּקוֹם אֶחָד לֹא יִסְמֹךְ
עַל זְכָרוֹנִי אֶלָּא צָרִיךְ לַעֲיֵן עָלֶיהָ בְּמְקוֹם הַהִיא וְגַם רָאָה יִרְאָה
בְּדְבָרֵינוּ אֲשֶׁר שָׁם כִּי אוֹלֵי הִיא מִתְנַשֶּׁבֶת בְּמֵה שֶׁכְּתוּב שָׁם. וְדִי

בְּהַעֲרוֹת אֱלֹהֵי. וְנִתְּתִי לוֹ יָד וְשֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל "בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה" יַעֲן כִּי
 כָּבֵד מִסִּכְתִּי יִינִי "יֵין הַרְקָח" עַל אֲדָרָא רַבָּא וְאֲדָרָא זֹטָא וְהַגְשֵׁתִי
 לִפְנֵי רַבִּנּוֹ וְתַלְמִידֵיהוֹן וְכָבֵד שְׁתֵּי וָרוּ. וְנוֹדַע כִּי אֵין הַסְעָדָה בְּלֹא
 לֶחֶם וְכִמּוֹ שֶׁכְּתֹב הַרְשָׁב"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה בְּזֹהַר וַיִּקְרָא (דף ד') עַל
 פְּסוּק אֲכָלוּ רַעִים וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מֵאֵן דָּאִית לִיה גְּרַבִּי דְּחִמְרָא, אֲכִילָה
 בְּעֵיָא וְכו' וְכְתֹב לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי וּשְׁתֵּנוּ בֵּינִי מִסִּכְתִּי. לָכֵן עָשִׂיתִי בֵּית
 לֶחֶם לְהַגִּישׁ לְהַיּוֹשְׁבִים לִפְנֵי הַשֵּׁם לֶאֱכֹל לְשִׁבְעָה מִמֶּה שֶׁתֵּגֵן הַשֵּׁם
 אֶת עַבְדּוֹ בֶּן אֲמָתוֹ חֲנָה נִשְׁמָתָה עֲדָן. וּבָכֵן אָנוּ לִיה וְלִיה עֵינֵינוּ. תִּכּוֹן
 תִּכְלָתֵנוּ. וְזֹאת לְיְהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנָּה אֱלֹהֵינוּ. שְׁעָה אֶל שְׁוַעֲתֵנוּ. חוּס
 וְרַחֵם עָלֵינוּ. וּמִבֵּין הַגּוֹיִים קִבֵּץ פְּזוּרֵינוּ. וְתִטְעֵנוּ בְּאַרְצֵנוּ וְאֶת צֶמַח
 דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה תַצְמִיחַ בְּיָמֵינוּ. וּמִלֶּךְ בְּיָפִיו תַּחֲזִינָה עֵינֵינוּ. יִשְׁמַח
 לִבֵּנוּ וְיִגַּל כְּבוֹדֵנוּ. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. כֵּן יְהִי רָצוֹן אֱמֵן.

כֹּה דִבְרִי הַמַּחֲבֵר הָאִי לַחֲמָא עֲנִיא.

הַצֵּעִיר יְאוּדָה מֹשֶׁה יְשׁוּעָה, יְחִזְקָאֵל יְשׁוּעָה פְּתִיָּא
יִשְׁמְרֵהוּ צוּרוֹ וַיַּחֲיֵהוּ

(בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה חֶלֶק רִאשׁוֹן)

– פֶּרֶק ל' –

הַחֲזוֹן אִישׁ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן

הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח – הַחֲזוֹן אִישׁ – מַעֲשֵׂה רַב עֲבֹדוֹת
וְהַנְהָגוֹת וְאִמְרוֹת שֶׁסִּדְּרוּ עַל פִּי סֵדֶר הַהַגָּדָה – וְנוֹסְפוֹ
עֲלֵיהֶם הַלִּיכוֹת וְהַנְהָגוֹת עַל פִּי פֶּסְקֵי מֶרֶץ הַחֲזוֹן אִישׁ זָכָר
צָדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה

נִלְקָט וְנִעְרַךְ עַל יְדֵי: אֲשֶׁר בֶּן לְאֲדוֹנֵי אָבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי הַגָּאוֹן
רַבִּי מֵאִיר צָבִי שְׁלִיט"א בְּרִגְמָן - בְּנֵי בְּרַק שְׁנַת ה'תשס"ד לְפָרֶט
גָּדוֹל.

(א) מֶרֶץ הַחֲזוֹן אִישׁ וְהַזְהָר

שְׁאֵלָה: מִגְדוּלֵי חֲכָמֵי הַקְּבֵלָה שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם, לְדַעַת אִם הָרְשׁוֹת
בְּיָדֵינוּ לְנִדּוֹת אֶת הַחִיצוֹנִים, מִתּוֹךְ כִּנְיָה לְרֹפֵא מַחֲלוֹת חֲשׂוֹכוֹת
מִרְפָּא...

בְּאֻמְרָתוֹ, הַמְהִיָּה מִסְמָךְ נָדִיר בְּיוֹתֵר בְּשִׁלָּל אוֹצְרוֹת מוֹרְשָׁתוֹ
הַרוֹחֲנִית הַכְּבִירָה, פּוֹרֵשׁ רַבֵּנוּ אֶת הַשְׁקָפָתוֹ בְּנִדּוֹן:

"עַל דְּבַר הַשְּׁאֵלָה, אֵין לָנוּ שׁוּם רְשׁוּת לְנִדּוֹת הַכּוֹחוֹת הַחִיצוֹנוֹת,
שֶׁהֵם בְּרוּאֵי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא וְעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרָךְ. רַק קְדוּשָׁי
עֲלֵינוּ, כְּרִשְׁבִּי וְחִבְרִי, הָעוֹמְדִים בְּסוֹד, שׁוֹלְטִים עַל הַחִיצוֹנוֹת וְהֵם
חִיבִים לְשִׁמְעַת אֱלֹהֵיהֶם. וְכֹאֲשֶׁר נִתְחַיְּבוּ לַעֲזֹב מִשְׁכָּנָם, בְּהַזְכַּרַת הַשֵּׁם
בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינָם עוֹזְבִים, רִשְׁאִים לְנִדּוֹתָם כְּדֵין זֶה שֶׁלֹּא צִיַּת דִּינָא.
וְגַם זֶה עַל פִּי סוֹד שְׁאֵין מוֹכֵן לָן, שֶׁהָרִי לְפִי הַגְּלוּי אֵינָם בְּעֲלֵי בְּחִירָה.
אֲבָל אֲנַחְנוּ, אֵין אֶתְּנוּ כְּלוּם מְזֶה וְחִלְלִילָה לָנוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה. וְהָרִי
הַתְּנָאִים וְהָאִמּוֹרָאִים הַשְׁתַּמְשׁוּ בְּרוֹפְאִים וּבְרַפּוּאוֹת וְלֹא הִשְׁתַּמְשׁוּ

בזה. ואנחנו, כחנו בפה ובתחנונים לפני המקום ברוך הוא שישלח דברו וירפא".

(ב) פסק החזון איש להגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א

ככלל התנגד רבנו ללמוד חכמת הנסתר ללא ידיעת הנגלה קדם לכן. בהזדמנות אחת התבטא במרירות כי מלמדים את חכמת הנסתר לסנדלרים ולנפחים.. ועם זאת, כשנשאל פעם על ידי הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א באשר ללמוד ספר הזהר למי שלא הגיע לחכמה זו, השיב: "למען הלמוד - אסור, אף כדי לדעת יראת אלקים - מתר ואף מצוה גדולה, שכן אין לה מאמרי חכמינו זכרונם לברכה המלהיבים כל כך ליראה כמו מאמרי הזהר הקדוש". רבנו הורה לשואליו ללמוד זהר בספר מוסר ואף למד בעצמו עם בן אחותו, הגאון רבי שמריהו גריינמן זכר צדיק לברכה.

בהזדמנות אחת התבטא כי בחכמת הנסתר ישנן סגיות שלמות הקשות יותר מאלו שבנגלה. הוא היה מסביר כי בשל כך נקראת חכמה זו חכמת הקבלה, שכן אין להבינה אלא בקבלה, איש מפי איש עד אליהו, או ממי שקבל מאליהו.

ג) מי היה רבו של הגר"א בחכמת הנסתר? – וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?

כך גם ענה לגאון רבי שמואל וואזנר שליט"א, כשנשאל על ידו מי היה רבו של הגר"א בחכמת הנסתר. היה זה כשנכנס אליו פעם רבה של זכרון מאיר, הגאון רבי שמואל וואזנר. על השלחן היה מנח ספר הזהר נטול פריכה. הרב וואזנר, שהיה מקרב לרבנו, הגיב: "נראה שלומדים הרבה בספר זה..." חיוך עלה על פניו הקדושות של רבנו, ואז שאל הרב וואזנר: "מי היה רבו של הגר"א בקבלה?". למשמע השאלה השיב רבנו בנימת שאלה: "וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?"... "אלו ידעו", הוסיף, "החסידים בדורו של הגר"א על כחו

הגדול שבחכמה זו, לא היה פרוד הלבבות שבין הכתות גדול כל כך"...

ד) ורוח ונשמה שנפחת באפנו

בהתייחסו פעם לתופעת הדבוקים המתגלגלים באדם אמר פעם רבנו משמו של מרן בעל 'חתם סופר' זכר צדיק לברכה, כי חדירת הדבוק אל תוך גופו של אדם נחשבת, אמנם, כענין רוחני גבוה הנשגב מדיעתם של רופאים, אך תוצאת הדבוק היא מחלת נפש טבעית הנתנת לאמצעי רפוי בדרך הטבע, אם רק מסכימים לכך משמים, כמו ברפואה של שאר המחלות. דרך הוצאתו של הדבוק בהשבעות וחרמות, הנעשות על ידי יודעי ח"ן, אינה אלא סלוק הסבה הרוחני, מצב המביא ממילא לרפואתה של המחלה הנפשית הטבעית.

בהזדמנות אחרת הסביר כי אף שדבוקים וגלגולים היו נחשבים לדברים השכיחים בדורות הקודמים, אין לנו אפשרות לראות בזמננו תופעות כאלו מפני שאנו חיים בתקופה שבה הסתור פנים גדול. רבנו הוסיף לבאר כי חזון מעשה אלקי הבא לידי בטוי בהתגלות הדבוק הוא מעשה של הארת פנים הגדולה ממדותיו של דור זה.

ופעם ספר את ספורו המפלא של דבוק שהובא לפני רבה של לומז'א, הגאון רבי מלכיאל צבי הלוי טננבוים זכר צדיק לברכה, הנודע בספרו שאלות ותשובות 'דברי מלכיאל'.

ה) הדבוק משתולל בשהובא לפניו ספר הזהר שלא יכול לסבל הקדשה

היתה בו דבוק, ספר, טמאה כה גדולה, עד כי לא יכל נשוא שום דבר שבקדשה. בשהובא לפניו ספר הזהר השתולל הדבוק עד שהיה צריך שגברתנים יאחזו באיש שבו נכנס הדבוק. היה זה מפני שלא יכל לסבל את הקדשה. גם לאחר שהספר נעטר

בסדין ולא נתן היה לראותו, הרגיש הדבוק בכך והמשיך בהשתוללותו.

רבנו ספר כי רבה של לומז'א שאל את הנוכחים: "הרוצים אתם לראות דבר מענין?". הוא בקש כי יביאו לפניו ספר זהר שנדפס בדפוס אחר, שלא בקדשה כמו זה הראשון. לתדהמת כלם השתתק הדבוק ולא הגיב.

(ו) מה עשה הדבוק בשבת כשבקצה השלחן המפה נשמטה והתגלה מעט?

עוד ספר רבנו על אבדה נוספת שהיה בה כדי להעיד על מדת שקיעתו בטמאה של אותו דבוק: כאשר ראה בשבת קצה שלחן שהמפה נשמטה ממנו והוא התגלה מעט, היה הדבוק מנשק ומגפף את השלחן באותו שטח שהתגלה...

[מכאן אנו רואים, גדולים מעשי צדיקים שמדקדקים שלא תתגלה השלחן בשבת קדש, וידוע מצדיקים שאמרו, והזהירו מאד, שאם המפה נתגלה, זה בדיוק כמו שהאשה הולכת בגלוי ראש].

(ז) מערה מסתורית, בו התבודדו רבותינו רבי ישראל יעקב אלגאזי, בעל ה'קהלת יעקב', בנו המהרי"ט אלגאזי והחיד"א זכותו יגן עלינו

את בקורו הראשון בירושלים ערך רבנו בשנת ת"ש, לרגל השתתפותו בשמחת נשואי בן אחיו הבכור, הגאון רבי שלמה שמשון קרליץ זכר צדיק לברכה, בגבעת שאול. עם שבקש לשמור את בואו בסוד, פשטה השמועה על הגיעו ביום ששי כאש בשדה קוצים והמון אדם החל בנהירה לגבעת שאול. חברת 'המקשר', חברת האוטובוסים שפעלה אז בירושלים, האריכה את שעות הנסיעה ואף הוסיפה אוטובוסים נוספים.

מרגעי הנחת שידעה אז ירושלים נשתמרה תשובה שנונה אחת שענה לרבי יוסף גרשון הורביץ זכר צדיק לברכה, רבה הישיש של מאה שערים, אשר ספר לו כי לא חס על חלשתו ואף שהיתה

הנְסִיעָה כְּרוּכָה בְּמֵאמָץ רַב, הִגִּיעַ גַּם הוּא לְכַבּוּדָּהּ שֶׁל תּוֹרָה. ה'חֲזוֹן
אִישׁ' - כֶּךָ מְסַפֵּר - הִגִּיב בְּהוֹמּוֹר אֶפְיָנִי מִלֹּא עֲנוּה: "נו, וְדַאי שְׁכָרוּ
רַב, וְהִלֵּא אֲמָרוּ כִּי אִם חָשַׁב אָדָם לַעֲשׂוֹת מִצְוָה וְנֶאֱנָס וְלֹא עֲשָׂאָה,
מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כֹּאֲלוֹ עֲשָׂאָה"...

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן עָשָׂה רַבֵּנוּ אֶת דְּרָכּוֹ לְרֵאשׁוֹנָה אֶל הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי.
לִפְנֵי צֵאתוֹ פָּשַׁט אֶת ה'טְלִית קָטָן' שֶׁלוֹ, בְּשֵׁל סֶפֶק שֶׁלֹּא הִכְרַע אֲצֻלוֹ,
אִם יֵשׁ לְקַרֵּעַ גַּם אוֹתָהּ לְמַרְאֵה עֵיר הַקֹּדֶשׁ וְהַמִּקְדָּשׁ. בְּמִקּוֹמָה
הַתַּעֲטָף ב'טְלִית גָּדוֹל', אֲשֶׁר אֵינָה נִחְשָׁבֶת כְּמַלְבוּשׁ וְהִיא וְדַאי לֹא
בֵּת קִרְיָהּ. לְאַחַר שֶׁחָלַף בְּשַׁעַר יָפוֹ קָרַע אֶת בִּגְדוֹ כְּדִין, תּוֹךְ שֶׁהוּא
חוֹזֵר עַל הַפְּסוּק מְסַפֵּר יִשְׁעִיהוּ: "צִיּוֹן מְדַבֵּר הִיתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה".
כְּשֶׁהִגִּיעַ אֶל הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי לֹא קָרַע שֵׁנִית. דּוּמָם עָמַד לִיד הַכֶּתֶל,
דְּמַעּוֹת חֲמוּת זִלְגוֹת מַעֲיָיו. שָׁעָה אַרְבָּה שָׁפַךְ אֶת תַּפְּלָתוֹ, עִם
שִׁנָּהר שֶׁלֹּא לְדַחֵק אֶת אֲצָבָעוֹתָיו בֵּין אֲבָנֵי הַכֶּתֶל, מֵתוֹךְ חֲשַׁשׁ
לְבִיָּאָה בְּמִקְצָת.

מִשָּׁם פָּנָה לְסִיּוּר בְּעִיר הָעֵתִיקָה, בְּלוֹיֵת רַבִּי אֲשֶׁר זָלִיג מְרַגְלִיּוֹת,
הַמִּקְבֵּל הִירוּשָׁלַמִי הַמְּכַרְסִם. שָׁעָה קָלָה הִתְעַכֵּב בְּבֵית הַכְּנִסֵּת
הָעֵתִיק בֵּית אֵל, מְקוֹם תַּפְּלָתוֹ שֶׁל הַמִּקְבֵּל רַבִּי שְׁלוֹם שְׂרַעְבִּי. אוֹתָהּ
שָׁעָה רָחֲשׁוּ שְׁפָתוֹתָיו דְּבָרֵי תּוֹרָה. מִכָּאֵן יָצָא לְחֹצֵר וְאָף יָרַד אֶל
הַבּוֹר, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ מַגִּיעִים לְמַעְרָה מְסֻתּוֹרֵת, מְקוֹם בּוֹ הִתְבּוֹדְדוּ
לִפְנֵים חֲכָמֵי הַקְּבֵלָה 'הַמְּכַנִּים', כְּמוֹ רַבּוֹתֵינוּ רַבִּי יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב
אֶלְגָּאזִי, בַּעַל ה'קֶהֱלֵת יַעֲקֹב', בְּנוֹ הַמַּהְרִי"ט אֶלְגָּאזִי וְהַחִיד"א. נִפְרַע
עָלָיו כִּי הוּא נִרְגָּשׁ לִהְיוֹת בְּמַעְרָה שְׁבָה הַתַּפְּלָלוֹ קְדוֹשִׁים אֵלָּה, מִשָּׁל
צְרוּפֵי הַשְּׁמוֹת שֶׁיִּחַדּוּ עוֹד מְרַחֲפִים בְּאוֹר הַמְּקוֹם.

ח) דִּנְתָּ מֶלֶךְ גֵּרָר בְּחִלּוֹם הַלֵּילָה - הַנִּפְטָר בָּא אֶל הַחֲזוֹן אִישׁ

רַק שְׁמוֹנָה שָׁנִים לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ נִתֵּן פְּמָבִי לְסַפּוֹר
שְׁלֵהֲלוֹן, סַפּוֹר הַנִּחְשָׁב כְּחָרִיג וּכְיוֹצֵא דָפֶן בְּרִשְׁמִית הַסַּפּוּרִים
הַמְּסַפְּרִים עַל מֶרֶן ה'חֲזוֹן אִישׁ' זָכָר צָדִיק לְבָרָכָה.

הספור עצמו התרחש תשע שנים קדם לכן, שנה קדם לפטירתו של רבנו.

וכך מספרת הדמות המרכזית שבספור המעשה, יעקב פלדמן, יליד דנילאב, כפר שבמחוז מרמרוש שבהונגריה:

בן שבע עשרה הייתי כשעזבתי את בית הורי ועקרתי ל"אלמשפיזטי", עירה הונגרית קטנה. מהר מאוד שכחתי את החנוך שקבלתי בבית. השתדלתי להסתיר את יהדותי גם מאימת הצוורים, שרדפו את היהודים, אך יכולתי להמשיך בכך עד לשנת תש"ד. אז העברתי, יחד עם אחי, לאושביץ. בנסים שרדתי את אושביץ, ממנה העברתי לטריזנשטט שבצ'כיה. בתם המלחמה שחררתי מטריזנשטט, אך נשארתי בצ'כיה עד תש"ח, השנה שבה עליתי לארץ ישראל.

כאן נתקתי סופית את כל קשרי עם הדת. לא רק שבת הייתה אצלי סתם יום של חל, עבדתי גם בראש השנה וביום הכפורים.

ט) אם לא תשוב – תמות בלא עת

הגיע ליל יום הכפורים תשי"ג. אותו לילה עבדתי כהרגלי. משנכנסתי למטתי ונרדמתי, נגלתה לפני בחלום דמותו של אבא, רבי חיים מרדכי זכרוננו לברכה. הוא היה נראה כמו בחייו, עטוף בטלית ולבוש בקיטל לבן ומצחצח. הוא קרא אלי: "חזר בתשובה, חזר לדרך שבה חנכת. אם לא תשוב - תמות בלא עת". לא שמתי לב לחלום הנורא, אך הוא חזר ונשנה משך שבוע שלם מדי לילה.

הגיע ליל שבת. עבדתי אז כמנהל המסגריה במוסד 'טיטניק' שבבראשון לציון. בשעת לילה מאחרת נכנסתי לבית קפה. לאחר שאכלתי ושתיתי חזרתי לביתי. נגשתי כדי להפעיל את מקלט הרדיו. באותו רגע שמעתי קול קורא מאחורי. הקול, שדבר באידיש, נשמע ברור: "געוואלד, דו זינדיגסט ווייטער?" ["אוי ואבוי, שוב אתה חוטא?"]. פניתי לאחורי ולחרדתי ראיתי את דמותו של אבי שנספה באושביץ. גם הפעם היה עטוף בטלית

ובקיטל. הוא המשיך בתוכחתו: "אל תחשב שזה סתם חלום. באתי להזהיר אותך שתחזור בתשובה. בשמים כבר נחרץ דינך למות" - -

נחרדתי מהמראה. דמות אבי נעלמה מיד והשלנה חזרה לחדר. אך הפחד עצר אותי. לא עשנתי ולא פתחתי את הרידיו...

במוצאי שבת כבר לא עצרתי כח והלכתי לבתי תאטראות... חזרתי הביתה. אך פתחתי את הדלת ולפני... דמות אבי. שוב עטוף בטלית וקיטל, ממש כבהקיץ. הוא התחנן אלי כי אתקן את דרכי, תוך שהוא מטעים כי זו אזהרתו האחרונה - - -

קמתי למחרת, ביום ראשון בבקר, והלכתי אל המוסף. לאחר שערכתי חלקת עבודה בין הפועלים שמתי את פני לבני ברק, אל ה'חזון איש', עליו שמעתי רבות. התכוננתי לספר לו על החלום ולבקש עצה מפיו.

"אוי ואבוי, אתה עובד בשבת, בראש השנה ואפלו ביום הכפורים, ולאביך אין מנוחה בעולם העליון. נגזרה עליו מיתת כרת". במלים אלו קדם אותי הרבי, אך עברתי על מפתן חדרו, עוד טרם פתחתי את פי...

הוא גמר את דבריו והמשיך בתנוחתו, כמו מנמנם על כסאו וראשו שעון בין שתי ידי. עמדתי נבוך ונסער: מהיכן הוא יודע?...

כמה רגעים של מתח חלפו. הרב פתח לפתע את עיניו ואמר: "בזכות מצוה גדולה שעשית אי פעם בילדותך יוסיפו לך במקום ימים ושנים... מעכשו תחזור למוטב ותלך בדרך הישרה, כפי שחנך אותך אביך"...

י) זכות התעסקות במת מצוה במסירות נפש

"האם זוכר אתה מצוה גדולה שעשית בנעוריך", שאל אותי הרבי.

השבתתי כי אף שהייתי מחלל שבת לא עשיתי רע לאיש מעולם,
ואפלו צדקה נתתי...

אך לרבי זה לא הספיק. "זה לא מספיק", הסביר לי, "לא בשל
כך תזכה כי יקרעו את גזר דינך".

ואז נזכרתי לפתע. נזכרתי בארוע שהתרחש בהיותי כבן ארבע
עשרה, בערך. אל ביתנו הגיעה אשה שספרה כי בכפר הסמוך מטל
ילד יהודי מת. היא ספרה לאבא כי לא נמצא מי שיטפל בו כדי
להביאו לקבר ישראל. אבא שלח אותי אל הכפר כדי להסדיר את
קבורת הילד. הפעלה היתה פרוכה בסכנה של ממש. בדרך
השתוללו פורעים קוזקים. אימת מות אחזה בי כשעברתי יער שלם.
עשיתי, אפוא, את המצוה בשלמות...

למשמע הספור נענע לי ה'חזון איש' בראשו ולא הוסיף לדבר.
יצאתי מביתו, תוך החלטה לשמור תורה ומצוות בשלמות.

יא) מרן ה'סטייפלער': אל ה'חזון איש' בא נפטר מעלמא דקשוט

את הספור המרטיט רשם הרב אליעזר קליין זכר צדיק לברכה,
רבה של קהלת היראים בבאר שבע, אשר נתן לו פרסום בספרו
'קרית ארבע' שעל התורה.

"זהו ספור מפלא, הפלא ופלא, ספור נורא שכתבו לא נשמע",
הגיב לימים בהתרגשות מרן ה'סטייפלער' זכר צדיק לברכה,
כאשר הגיע הספור לאזניו.

באותו מעמד הוסיף את הסברו לתהליך המפלא של הספור:
"כידוע באו אל ה'חזון איש' נשמות. נראה שאביו של יהודי זה
בא אל ה'חזון איש' מעלמא דקשוט. הוא ספר לו על בנו ואף בקש
ממנו לתקן את בנו..."

"זהו ה'פשוט' של הספור", סים מרן ה'סטייפלער' את דבריו.
(הגדה של פסח - החזון איש)

(יב) לשון הזהר הקדוש מעורר

**לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו
זכרונם לברכה.**

(מעשה איש, למרן הגאון הקדוש בעל החזון איש זכר צדיק לברכה)

**(יג) המקבל המפלא רבי שאול חיים בן רבי אליהו
הכהן דוויף זכר צדיק לברכה**

**ד' טבת – יאר צייט (הילולא) דהמקבל המפלא רבי שאול
חיים בן רבי אליהו הכהן דוויף (תרצ"ג)**

הרב השד"ה (-שאול"ל דוויף הכה"ן) נודע בספרו איפה –
שלמה על האוצרות חיים. ולכבוד יום ה'יאר צייט (הילולא) נעתיק
איזה דברים מעוררים מהקדמתו לספרו:

**(יד) על ידי למוד חכמת האמת הם מתבררים יותר
ומתקרבת הגאולה**

**על ידי למוד זה של חכמת האמת מתבררים החסד
וגבורה עם הלבוש שלהם, שכל הגליות הם כדי לברר החסד
וגבורה והלבוש שלהם. ואחר שיתבררו אז יהיה השם אחד כו',
כי בגליות מצרים לא נתבררו כי אם לבוש שלהם שהם 'אֱהִי'ה
כמנין רד"ו ... ונשארו החסד וגבורה עצמם להתברר בשאר גליות,
כמבאר בספר אוצר חיים על התורה. ועל ידי למוד חכמת האמת
הם מתבררים יותר ומתקרבת הגאולה ... על ידי למוד הקבלה
עולה המלכות עד דיקנא דאריך אנפין ששם הוא שרש אדנ"י
במלואו (- תרע"א) ... ואז יהיה השם אחד ושמו אחד ביחודא שלים
דלא פסיק כמו חכמה ובינה עלאין.**

**(טו) כי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש נקרא
לא עבדו**

וכתב בספר הקנה הקדוש על הפסוק "ושבתם וראיתם כו'
לאשר לא עבדו", **כי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש**

נקרא לא עבדו, גם אינו נקרא תלמיד חכם רק בשם תלמיד, כי שם חכם אינו רק על חכמה הפנימית יענין שם...

וכיון שידיעת כמה גדולה מעלת למוד חכמת האמת כו'... יודע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, **כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עלמין**, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחד מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

(לשון הפסא מלך, תקוני זהר מ"ג)

טז) השל"ה: העוסק במעשה מרפבה אינו פוסק אפילו לאמן יהא שמייה רבא, לא יסיח דעתו מהענין אשר עוסק עד גמר אותו הענין, ואין צריך לומר שלא ישיח חס ושלום שום שיחה בטלה

ולענין חמר אסור המפסיק באמצע למוד הקבלה הן עוד נביא מה שכתב השל"ה... **העוסק במעשה מרפבה אינו פוסק אפילו לאמן יהא שמייה רבא כו'.** על כן העוסק בחקמת הקבלה צריך שלא יסיח דעתו מהענין אשר עוסק עד גמר אותו הענין, ואין צריך לומר שלא ישיח חס ושלום שום שיחה בטלה כו'... אשרי שומר פיו ולשונו ובתורת השם יהגה עד כאן לשון (השל"ה). ומכאן אתה למד גדלת שכר החכמה הזאת, כי מרבה מדה טובה.

יז) קדם כל למוד ומסר עצמו על קדשת השם בי זה מועיל מאד

וכדי שיוכל להעלות למודו למעלה ריח ניחוח להשם, **קדם כל למוד ומסר עצמו על קדשת השם בי זה מועיל מאד** כמו שכתוב בשער הפנויות כי עתה בזמננו בעונותינו הרבים אין יכולת לעשות זיווג בתקונו למעלה, ולסבה זו הקץ מתאריך כו' אמנם עם כל זה יש קצת תקון במה שנמסר נפשנו על קדוש השם בכל לב, כי על ידי כן אפילו אין בנו שום מעשים טובים והרשענו עד להפליא, הנה על ידי מסירת נפשנו להריגה מתכפרים עוונותינו כלם ויש בנו יכולת

לעלות עד אִמָּא עֲלָאָה כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה גְדוֹלָה
תְּשׁוּבָה שְׁמֹגַעַת עַד כֶּסֶּא הַכְּבוֹד... עַד כָּאן דְּבִרְיֵנוּ...

(אֲסָרִי לִגְפֹן ד' טַבַּת לְהֵרֵב יוֹדָה שְׁנִפְלָד תִּשְׁס"ה)

(יח) בַּף הַחַיִּים: לַמּוֹד שְׁעָה אַחַת בְּקִבְלָה תוֹעִיל לְאָדָם יוֹתֵר מִלַּמּוֹד שָׁנָה אַחַת בַּפֶּשֶׁט

לַמּוֹד הַתּוֹרָה, עֵין לְהַפֵּךְ חַיִּים זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּה בְּאַרְחַ חַיִּים (סִימָן
קנ"ה אוֹת י"ב) מֵה שֶׁכְּתוּב מִשֵּׁם הַמִּקְבֵּל הַשֵּׁם כֶּסֶּא מֶלֶךְ זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּה
דְּלַמּוֹד שְׁעָה אַחַת בְּקִבְלָה תוֹעִיל לְאָדָם יוֹתֵר מִלַּמּוֹד שָׁנָה אַחַת
בַּפֶּשֶׁט, וְסִימָן הוּא זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּה דְּמִי שְׁאִין לוֹ יָד בְּקִבְלָה הָרִי זֶה
יִלְמַד בְּסִפְר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ עַד כָּאן עֵין שֵׁם וְכֵן רֵאִיתִי שֶׁכְּתַב
כְּמַדּוּמְנִי הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים דָּוִד אֲזוּלָאִי (הַחִיד"א) זְכוּתוֹ יָגוֹן
עֲלֵינוּ בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, דְּלַמּוֹד הַזֶּהר מְלָה בְּמִלָּה וּבְכֹנָה מוֹעִיל
כְּמוֹ לַמּוֹד הַקִּבְלָה.

(יט) מִי שֵׁישׁ לוֹ מִח בְּקִדְקָדוֹ הֵן בְּעוֹדָנוּ חַי יְרוּץ לְקַבֵּעַ עֵתִים בְּסִפְר הַזֶּהר בְּיוֹם וּבְלֵילָה.

וְעַל כֵּן מִי שֵׁישׁ לוֹ מִח בְּקִדְקָדוֹ הֵן בְּעוֹדָנוּ חַי יְרוּץ לְקַבֵּעַ
עֵתִים בְּסִפְר הַזֶּהר (שְׁנַדְפֵּס בְּנִקּוּד) הֵן בְּיוֹם אוֹ בְּלֵילָה לְשֵׁם
שָׁמַיִם, וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֹּךְ נִשְׁמָתוֹ הַפֶּלֶא וְפֶלֶא, וְיִזְכֶּה לַחֲזוֹת בְּנֻעַם
הַשֵּׁם לְעוֹלָם הַבָּא. וְכִבֵּר גַּם יְדוּעַ מֵה שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֹנָם
לְבִרְכָּה דְּרַק עַל יְדֵי לַמּוֹד הַנִּסְתָּר וְסִפְר הַזֶּהר תֵּבּוֹא הַגָּאֲלָה וְיִצְיָלָנוּ
הַשֵּׁם מִכַּמָּה פְּגָעִים וּגְזָרוֹת רָעוֹת וְכו'.

(אֲרָץ נוֹשָׁנָה, סְגֻלוֹת וּתְפִלוֹת לְהֵרֵב אֲבִרְהָם בֶּן יַעֲקֹב הַכֹּהֵן)

(כ) עַל יְדֵי לַמּוֹד הַנִּסְתָּרוֹת אֲפִילוֹ שְׁעָה אַחַת כָּל מֵה שִׁילְמַד בַּפֶּשֶׁט מִתְעַטֵּר בְּאוֹתוֹ הַלַּמּוֹד

שֵׁם: "תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שֶׁבַע שְׁמֵחוֹת אֶת פְּנִיךָ נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ
נֶצַח" כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה דְּבִזְמַן דִּישׁ יַחּוּד עֲלִיוֹן הַזְּמַן מְסֻגֵּל
בְּרָזִי הַתּוֹרָה וְכְתַב הָרַב אֱלִי"ע זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָּה בְּהַקְדַּמַּת סִפְרוֹ דְּעַל
יְדֵי לַמּוֹד הַנִּסְתָּרוֹת אֲפִילוֹ שְׁעָה אַחַת כָּל מֵה שִׁילְמַד בַּפֶּשֶׁט מִתְעַטֵּר

באותו הלמוד יענין שם. וזהו תודיעני ארח חיים שהוא רמז לרזי התורה דעל ידי זה יזכה לאור באור החיים הנצחיים בגן עדן של מעלה.

(באר לחי להגאון הצדיק שלום עגיב, ליוורנו שנת תרח"ם לפרט קטן על ידי אליהו בן אמוזג ס"ט)

כא) נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים

בכלל נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים, ובפרט מוסרי הזהר הקדוש שלשונם הקדושה משפיע מאד לטובה על הנפש, וכמדמני שיצא ספר שבו ערוכים רק מוסרי הזהר הקדוש שאפשר להבינם בנקל, וכמו כן מלקטים הם ב"חק לישראל", כי כל קטעי הזהר הקדוש אשר שם הנם קטעים מוסריים.

וכידוע שלמוד הזהר הקדוש מועיל מאד לקדש את נפש האדם, ולכן טוב שיקרא בזה כמה דפים בכל יום בהתלהבות, וללא ספק שיפעל בו למוד זה להתיש יצרו הרע, כי גם הגירסא ללא הבנה בספר הזהר הקדוש מועילה לשמה מאד כמבאר בספרים הקדושים, וכל שכן כאשר קורא מוסרי הזהר בלשונו ומבינם בודאי שיועיל מאד.

כב) סגלה לטמטום הלב – "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוך וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפלו הכי הוא סגלה.

והנה לשונו של הספר "מאה שערים" (אמרי קדש): טמטום הלב הוא שנעשה הלב אבן, יש לזה עצה היעוצה, והבחירה ביד האדם, והיא ללמד ספר הזהר, כי "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוך וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפלו הכי הוא "סגלה".

והרב מקאמרנא (נתיב מצוותיך, שביל התורה א' סימן לא) כותב בענין מעלת למוד הזהר: וראוי לקבץ עצמו ללמוד 5 דפים זהר בכל יום, והוא תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזכרה, ולכלות קוצים מדות רעות ותאוות רעות, לזכות לנעם השם, וכן נתן מרן האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר 5 דפין זהר או תקונים בכל יום.

(אור לנתיבתי, הרב יעקב ישראל לוגאסי תשס"ה הנתיב הששה עשר - נתיב המוסר)

[ב' דרך פרשת בחקותי להגאון הצדיק יחיאל מיכל זילבער שליט"א]

**(כג) יש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות
התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי
תלכו**

בקרבן אהרן על תורת כהנים וזה לשונו: שיש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו, ולפי שבזה הלמוד מעולם לא ישג הסוף והתכלית בו שכל מה שישגי האדם מזה עדין יש בה יותר ויותר באופן שתמיד האדם הולך בה, כי כל עוד שלא ישג תכלית התנועה לא נפסק התנועה ולזה אמר בלמוד זה תלכו ואמרו זכרונם לברכה צמלים לפי שהוא טרח גדול ודבר קשה ההשגה, והב' הלמוד בפשטי התורה ובהבנת הדינים והמצוות לעשותם כתקנם ולזה הלמוד קרא שמירה שהוא שמירת הדין וההלכה בלב כדי לעשות אותו שלא עם הארץ חסיד הנה זה פרושו כפי גרסת רש"י זכרונם לברכה והרא"ם זכרונם לברכה.

אבל כפי גרסת ספרינו דגריס כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מצוות אמור אין אנו צריכים לזה, אלא שהמצוות להיותם נחלקים לשנים השמירה מעשות מה שנצטוינו שלא לעשות והשנית העשיה במה שנצטוינו לעשות והם מצוות עשה ומצוות לא תעשה, על זה אמר כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מה שיצטרך לומר במצוות שהוא לא

תעשה ועשה אמור, ואם כן מה אני מקים אם בחקותי תלכו שתהיו עמלים בעיון התורה ונקרא לעיון התורה הליכה כפי זה לפי שאין התכלית בלמוד הלמוד אלא המעשה הוא התכלית ואם כן בהיות האדם לומד ועמל בתורה הוא הולך להשיג תכלית חוצה לו והוא המעשה עד כאן לשונו. המבאר מדבריו דיש שני אפנים לפרש לשון הליכה האמור בעמל התורה חדא למוד והבנת סודות התורה והחכמה הכמוסה בה, ועוד יש בה עמל העיון שתכליתו המעשה ועל ידי שלומד ועמל בתורה הוא הולך להשיג התכלית שהוא המעשה. (טז)

כד) למוד הנסתר נקרא בלשון "טיול" בפרדס

הגאון רבי יצחק הוטנר זכר צדיק לברכה אמר לי באחד השיחים שלמוד הנגלה נקרא בלשון "הליכה" ואלו למוד הנסתר נקרא בלשון "טיול" בפרדס (עין רמב"ם פרק ד' מהלכות יסודי התורה הלכה י"ג).

כה) הגר"א: טיול בפרדס הינו סתרי תורה

ומובא ברמ"א יורה דעה (סימן רמ"ו סעיף א') שלמוד שאר החכמות הוא הנקרא טיול בפרדס ואין לאדם לטייל בפרדס רק לאחר שמלא כרסו בבשר ויין והוא לידע אסור והתר ודיני המצוות, ובבאור הגר"א שם סעיף קטן י"ח שחלק בלשון חריף על הרמ"א והרמב"ם ומפרש הגר"א שטיול בפרדס הינו סתרי תורה.

והסביר שהליכה היא אל מקום מסוים וצריך הוא להגיע אל מטרת הליכתו וכן יודע הוא להעריך אם הוא מתקדם אל היעד וכמה מהלך דרכו, כן למוד הנגלה הוא להגיע אל התכלית שהוא אסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא ויודע הוא להעריך מהלך עיונו ותלמודו היכן הוא עומד בדרכו אל המטרה, מה שאין כן טיול מעצם טיבו אינו חותר להגיע לשום מקום אלא יכול הוא לטייל להנאתו הלוך ושוב. והוסיף בחן שיחתו אבל על כל צעד ושעל הוא שואף אור צח המחיה נפשו, כן הוא למוד סתרי תורה שאינו חותר להגיע לתכלית מסוים ואפשר יעסק בעמק עיונו ברצוא

**ושוב אבל שואף אל עמק נשמתו אור צח המטהר ומרומם
את נפשו ודברי פי חכם חן.**

(בים דרך)

**כו) יש מעלה באמירת קטעי זהר אף על פי שלא מבין
מה שקורא**

והנה בהיותי בזה נקדים ונאמר שפשוט הדבר שאין לטען
דלענין למוד הזהר (הנמצא בתקון) כל מי שלא מבין כלל בסתרי
תורה לכאורה אין לו תועלת בקריאתו, ומסתמא הרי עדיף שילמדו
דבר שהם מבינים וכו', כי כבר גלו לנו רבותינו ממש איפכא בזה,
וכמו שכתב הרב חיד"א זכרוננו לברכה להדיא (שם) בזה הלשון
"והתקון הלז בנוי ומשכלל על פי הסוד, רוח יזרעו, כי הגם כי
לא ידעו רזי התורה מכל מקום חיובא רמיא עליהו ללמד
הסדר הלז בכלל כל ישראל", עד כאן לשונו.

ושוב ידועים הם דברי החיד"א זכרוננו לברכה מה שכתב בספרו
מורה באצבע (אות מד) וזה לשונו "למוד ספר הזהר מרומם על כל
למוד בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו הוא
תקון גדול לנשמה וכו' עין שם. וכן בספרו שם הגדולים (ערך ספר
הבהיר) האריך בזה.

**כז) אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמוד, אין טענה זו
פוטרתו ליום הדין כי יכול הוא ללמוד במו שיוודע**

ומצאתי שגם בספר פלא יועץ (ערך זהר) כתב בחשיבות
הענין של למוד הזהר אף על פי שאינו מבין את מה שקורא
וזה לשונו, "למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש,
ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא
חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי
אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר
ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו
לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו

חבה בתורה ורוצה ללמד אף אין דעתו משגת, או אין לו מי שילמדנו, ולומד כמה שיודע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד, אין טענה זו פוטרתו ליום הדין כי יכול הוא ללמד כמו שיודע. עד כאן תכן דבריו עין שם.

עוד ראיתי בשאלות ותשובות וישב הים (חלק ב' סימן י"ב) שהזכיר את מה שכתב מורנו הרב רבי יעקב צמח זכרוננו לברכה בענין חג השבועות בפרט, לאחר שהזכיר שם את סדר הלמוד כתב בזה הלשון **"ואחר כך צריך לקרות בספר הזהר אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו כנודע מכמה טעמים.** עד כאן לשונו.

וכן כתב בספר פסא מלך על התקונים (תקון מ"ג אות ס') וזה לשונו **"כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת שלא יעשה למוד הפשט שנה תמימה עד כאן לשונו.** ושוב מוכח בנדון דידן שודאי ראוי לנו ללמד בליל שבועות בתקון המתקן לנו מפי רבותינו הקדושים, וחלילה לנו לומר שיסדו אותנו עבור בעלי בתים ועמי ארצות שאינם יודעים איך ללמד, כי ראינו ממש ההפך שמיוחד ומסגל ביותר לבני תורה ובמיוחד למבינים בתורת הנסתר. ובכך ישלימו את התקון הראוי לאותו לילה. ואין לטען ולומר מכיון שאינו מבין בדברי הזהר אין בו שום תועלת באמירתו וזה אינו כדפרשנו. והנה למוד התקון בליל שבועות יסודתו בהררי קדש ונתיסד על אדני פז על פי הרשב"י והאר"י זכרוננו לברכה, וכיון שהם יסדו ותקנו מנהג זה ודאי שהם יקבעו את הלמוד הראוי והמסגל לאותו לילה, ולכן לא נוכל לבנות במות לעצמנו וכו'.

(בנים חביבים – דף תכ"ה הרב אליהו הלוי ינאי תשס"ד ליקווד)

– פֶּרֶק לא –

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֱלִיהוּ מִנִּי זֶכֶר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָּה

(א) בִּרְפֹת אֱלִיהוּ תִשְׁכֹּ"ו יְרוּשָׁלַיִם – לְהֵרֵב הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ
סְלִימָאן אֱלִיהוּ מִנִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן

הַקִּדְמָה מִהַמַּגִּיד נר"ו

יִשְׁתַּבַּח הַבּוֹרָא וְיִתְפָּאֵר הַיּוֹצֵר יֵשׁ מֵאֵין בְּחֻקָּהּ וְעָשָׂה הַכֹּל
בְּתִבּוּנָה וּבְחֵר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים לְהִיּוֹת תְּרוּמַת וּסְגֻלַּת הַנִּבְרָאִים
וְהַנְחִילָנוּ חֻמְדָּה גְּנוּזָה וְיִקְרָה, חֻקָּהּ מִפְּאֶרֶה לְיִהוּדִים הֵיטָה אֹרֶה זוֹ
תּוֹרָה לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהַבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכָנוּ הַרְחֵמֵן הוּא יִפְתַּח לָבֵנוּ בְּתוֹרָתוֹ
אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רָצוֹן.

מָה אֲשִׁיב לַהֲשֵׁם כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי, אֹדָה הַשֵּׁם מְאֹד בְּפִי וּבִתְוֹךְ
רַבִּים אֶהְלָלָנוּ עַל שֶׁחֲחִינּוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעְנוּ לְזֶמֶן הַזֶּה.

בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אֹדִיעַ נֶאֱמָנָה עַל אֹדוֹת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל
מִוְרֵינוּ וּרְבֵינוּ וְעֵטְרַת רָאשֵׁנוּ חֲסִידָא קְדִישָׁא הַמְקַבֵּל הָאֱלוֹהִי כְבוֹד
מִוְרֵינוּ הָרֵב רַבִּי חֲכָם רַבִּי אֱלִיהוּ סְלִימָאן מִנִּי זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא זֶכֶר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָּה כִּי הִזָּה גְּנוּז וְצָפוֹן בְּכֶתֶב יָד אֶצֶל הַגָּאוֹן
מוֹפֵת דּוֹרָנוּ מֶרֶן הַמְקַבֵּל הָאֱלוֹהִי חֲכָם רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זֶכֶר צַדִּיק
וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָּה וְחִלֵּק מִמֶּנּוּ אֶצֶל הָרֵב הַגָּאוֹן חֲכָם רַבִּי עֻבְדֵּיהַּ הַדָּאִיָּה
שְׁלִיט"א חֵבֶר הַרְבֵּנוֹת הָרֵאשִׁית לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוֹאִיל בְּטוּבוֹ לְמַסֹּר
לָנוּ אוֹתוֹ בְּכַדִּי לְהוֹצִיאָו לְאוֹר וְעוֹדֵד וְזָרָז אוֹתָנוּ לְהוֹצִיאָו שְׁעָה אַחַת
קִדְּם בְּכַדִּי לְהַבִּיא תוֹעֵלֶת לְרַבִּים שִׁיָּהֲנוּ מֵאוּרוֹ וּכְבֹּד הוֹצִיא לְאוֹר

חלק מהם בפרט החדושים על הקדמת רחובות הנגר בספרו דעה והשכל הנלוים עם ספר שאלות ותשובות ישכיל עבדי, ישלם השם פעלו ותהי משפחתו שלמה אמן. וצרפתיים וחברתים יחד והיו לאחד וחלקתים לשני חלקים, חלק א' הוא סובב והולך לבאר ספר עולת תמיד ושער הפונות ויחוד המרכבה וחלק מהסדור, וחלק ב' סובב והולך על תקון חצות ונהר שלום והקדמת רחובות הנגר והסדור ושער המצוות וסדר מערכות ופסק של שמטה וכו'.

ומיתר להסביר על ערך הספר הקדוש הזה כמה תועלתו רבה שפותח עינים לכל אחד שנכנס בקדש לסדר הקבלה והיה נתקל בכמה קשיות והניות מפרק אחד על משנהו וכבוד מר"ן הממחר זכרנו לחיי העולם הבא זכר צדיק וקדוש לברכה סלל לנו דרך קלה וישרה להבין עמק הענינים על בורים ומזה נראה כמה כחו גדול וכמה השקיע מרבית זמנו ימים ולילות בכדי לעמוד על מדותיו של דברים וזה חלק אחד מששים ספרים שחבר אותם ונפלו בידי האויב בירושלים העתיקה וזה חלקנו שהשם יתברך זכנו להוציא לאור שארית הפליטה וידוע מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על שלשה דברים העולם עומד זה הראשון ואחריו מתעתדים עוד ב' ספרים טובים השנים, השני מערכות והשלישי פרוש על עץ חיים ומבוא שערים ואוצרות חיים ואנו תקנה שכל אחד יתן ידו ויביאו האנשים בידם כיך השם הטובה עליהם בכדי להעלותם על מכבש הדפוס ויפה שעה אחת קדם וזה בנדאי מקרב הגאולה.

וחובה מטלת על כל אחד מישראל ללמד חכמת הקבלה כמו שחובה מטלת עליו ללמד פשט התורה ולא יכול לפטר את עצמו בלמוד הפשט לבד כמו שכתב הרב פסא מלך בתקון ל' וזה לשונו נתיב תנינא זה המאמר הביאו מוריניו הרב חיים ויטאל זכרנו לברכה בהקדמתו לעץ חיים להודיע כמה גדל החיוב על הלומדים החרדים לדבר השם, ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים, כי יעשה בשעה אחד בלמוד הקבלה מה שלא יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה ומפךש כל זה בספר הזהר כי גדול כחה לקרב הגאולה ואם לא ילמדו ווי לון

דְּגֶרְמִין עֲנִיּוֹתָא שְׁלֹא תֹאמַר כְּמָה עֲשִׂירִים יֵשׁ שְׁאִין מִקְפִּידִים אִם יָבוֹא מְשִׁיחַ אוֹ לֹא כִּי יֵשׁ לָהֶם עַל מָה שְׁיִסְמְכוּ וְיִשְׁימוּ זֶהָב כֶּסֶלָם לָזֶה אָמַר דְּגֶרְמִין עֲנִיּוֹתָא יִשְׁתַּקְּקוּ וְלֹא יִמְצְאוּהוּ.

וְכַתֵּב עוֹד בְּתַקּוֹן מ"ג וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: טֵב לִיָּה דְלֹא יִתְבָּרִי וְלֹא יוֹלִיף הֵהִיא אוֹרִיתָא דְּבִכְתָּב וְדִבְעֵל פֶּה אִם הִיָּה עִם הָאָרֶץ יוֹתֵר טוֹב לוֹ כִּי אֵינוֹ פּוֹגֵם אִם אֵינוֹ לוֹמֵד קִבְּלָהּ כִּי אֵין לְטִיֵּל בְּפִרְדָּס קִדָּם שְׁיִמְלֵא כְּרִסוֹ בְּשֶׁר וְיֵין אֲבָל מֵאֵן דְּאוֹלִיף תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב בְּשֶׁר לַחֲמָה שֶׁל תּוֹרָה וְשִׁתָּה יֵין תּוֹרָה שְׁבִעֵל פֶּה עֲנִשׁוּ כָּל כֹּף גָּדוֹל אִם לֹא יִלְמַד קִבְּלָהּ וְאִדְרָבָה פּוֹגֵם בְּלַמּוּדוֹ וְטֵב לִיָּה דְלֹא יוֹלִיף לָהּ כִּי אַחֲזֵר עֲלֵמָא לְסוּד שְׁבִירַת הַכִּלִּים שְׁמַגְבִּיר הַקְּלָפוֹת וְגֵרִים עֲנִיּוֹתָא וְזֶה גֵרִם הַגָּלוּת. וְכִי שְׁיִכּוֹל לִקְנוֹת לוֹ רַב שְׁיִלְמַדְנּוּ קִבְּלָהּ, אוֹ מַחְבֵּר, אוֹ מִתּוֹךְ סִפְרִים, וּמִתְרַשֵּׁל, גּוֹרֵם אֶרֶץ גְּלוּתָא.

וּבִפְרוּשׁ אָמַר אֱלִיהוּ זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּה לְרִשְׁבִּי עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם דְּבִהֵאֵי סִפְר הַזֶּהר יִתְפָּרְקוֹן מִן גְּלוּתָא כִּד אֲתַגְלִיָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמִיָּא וּבִיָּה יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, וּמַגְדֵּל הָעֵנֶשׁ שְׁכַתָּב רַחֲמֵנָא לִיִּצְלָן "וְיִי לִיָּה טֵב לִיָּה דְלֹא יִתְבָּרִי וְלֹא יוֹלִיף", מִכְּמוֹ וְיִדַּע גָּדֵל הַחַיּוֹב וְגָדֵל הַשְּׂכָר לְמִי שְׁלֹמֵד קִבְּלָהּ, כִּי לַמּוֹד הַזֶּהר בְּגִירָסָא בְּעֲלֵמָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וְכָל שְׁכָן אִם יִזְכֶּה לִלְמַד וּלְהִבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמַר אֶחָד יַעֲשֶׂה בּוֹ תַקּוֹן לְמַעַלָּה בְּשַׁעָה אַחַת מִה שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוּד הַפֶּשֶׁט שָׁנָה תְּמִימָה.

(ב) אֵלֶּא וְדֹאֵי לַמּוֹדוֹ כָּל הַשָּׁנָה אֵינוֹ כָּלוּם, אִם אֵינוֹ מַעֲטָרוֹ בְּיוֹם אֶחָד בְּלַמּוּד הַקִּבְּלָהּ כִּי שְׁקוּל הוּא כְּנֶגֶד כָּלָם

וְאֵין צָרָךְ לְהֶאֱרִיךְ בְּרֵאיוֹת לָזֶה הַמְּכַרְשִׁים מִפִּי גְבוּרוֹת הַקְּדוּשׁ עֲלִיוֹן הָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הֵבֵא גַם מֵאֲמַר זֶה מוֹרָה בְּאַצְבַּע כָּל דְּבָרֵי הָרַב זְכָרוֹנוֹ לַחֲיֵי הָעוֹלָם הֵבֵא לְמִדְקָדֵק בּוֹ כִּי קַיָּם לֵן תּוֹרָה מְגֻנָּה וּמַצְלָה אֲפִילוֹ בְּעִידָנָא דְלֹא אֲתַעֲסֵק בָּהּ וְאִיךְ אָמַר טֵב לִיָּה דְלֹא יוֹלִיף הֵהִיא אוֹרִיתָא דְּבִכְתָּב וְדִבְעֵל פֶּה שֶׁהִיא מִשְׁנָה וּגְמָרָא שְׁאִין לָךְ מִדָּה טוֹבָה הִימְנָה, אֵלֶּא וְדֹאֵי לַמּוֹדוֹ כָּל הַשָּׁנָה אֵינוֹ כָּלוּם, אִם אֵינוֹ מַעֲטָרוֹ בְּיוֹם אֶחָד בְּלַמּוּד הַקִּבְּלָהּ כִּי שְׁקוּל הוּא

כנגד כלם וזה שכתוב "וגריס דלא ישתדלון בהון", דוק מינה הא
אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפילו יום אחד לשנה תורתו
כלה עושה פרות למעלה וכל שכן אם קובע עת להשם שעה אחת
בכל לילה אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא ויהיה
מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא ודי
בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל עד כאן לשונו.

וכתב רבינו מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא
עוד על מה שכתוב בזהר שיר השירים על הפסוק **"הגידה לי**
שאהבה נפשי" וזה לשונו: זכאין אינון כל דמשתדלון בחכמתא
דמריהון ואינון ידעין ומסתכלין ברזין עילאין בגין דבר נש כד נפיק
מהאי עלמא דהא אסתלקו מיניה כל דינין דעלמא ולא עוד אלא
דמתפתחון ליה תריסר תרעי דאפרסמונא דכיא וכו' חכמתא
דאיצטריך ליה לבר נש למינדע ולאסתכלא ברזין דמאריה חד
למינדע ליה לגופיה ולאשתמודע מאן איהו ואיך איהו ותיקונא
דגופא היאך אתתקון והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמיה מלכא
דכולא וחד למינדע ולאסתכלא ברזין דנשמתין מאי היא האי נפש
דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום
כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא
דאיהו ביה, ועל מה יתתקון. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא,
לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתכל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אפילו אית
ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מכל תרעי דההוא עלמא.

פוק חמי מאי כתיב הכא, הגידה לי, אימא לי רזין דחכמתא
עילאה, איך אנת רעי ואנהיגת בההוא עלמא עילאה. אוליף לי רזין
דחכמתא, דלא ידענא, ולא אוליפנא עד הכא. בגין דלא אהוי
בכיסופא, בגו אינון דרגין עילאין, דאנא עאל בינייהו, דהא עד הכא
לא אסתכלנא בהו.

תא חזי, מאי כתיב, (שיר השירים א) אם לא תדעי לך היפה בנשים,
אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול

הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילא, צאי לה, לית אנת כדי למיעל
הכא בלא ידיעה, צאי לה. גם בפרשת פקודי (דף רמז): וזה לשונו: האי
חיותא קדישא קיימא פד נשמטא סלקא ומטאת לגביה, כדין שאל
לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדיף אבתרה
ואדבק (ספרים אחרים: בה), הכי יהבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא
ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא
בכסיפו, וכד נטלי גדפיהו, אלן שרפים דתחותה, כדין כלוהו בטשי
בגדפיהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת, וקיימא ולא
קיימא, והכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.

ואף על גב דעובדין טבין אית לה, בגין (בראשית קל"ב) דלית
אגרא בההוא עלמא, כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא
ביקרא דמאריהו, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דידיעי חכמתא,
לאסתכלא ביקרא דמאריהו. עד כאן לשונו.

ואין ספק כי לכאורה ישתומם בראותו מה שכתב בשני
המאמרים הנזכר דאף על גב אית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין
ליה מכל תרעי דההוא עלמא. ואתדנת בכל יומא.

**ג) אוי להם מעלבונה של תורה שאינם עוסקים בחכמת
הקבלה, הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות
לבוא לעולם, אוי לאזנים שפך שומעות ואוי לעינים שפך
רואות, כי הפל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו
מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב כל דבר טוב**

עוד כתב וזה פרוש המשנה, אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום
ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות
מעלבונה של תורה, כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת כסותה
הנה אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם מעלבונה של תורה
שאינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה,
והם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא לעולם, אוי
לאזנים שפך שומעות ואוי לעינים שפך רואות עדותו יתברך

עלינו כמו שכתוב "ואביט ואין עזר ואשתומם ואין סומך" כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב כל דבר טוב.

ובמדרש משלי על פסוק "לא ירעיב השם נפש צדיק", אמר רבי ישמעאל בא וראה כמה קשה יום הדין שעתיד הקדוש ברוך הוא לדון את כל העולם כלו בעמק יהושפט, וכיון שתלמיד חכם בא לפניו ואמר לו כלום עסקת בתורה, אמר הן ואמר לו הקדוש ברוך הוא הואיל והודית אמרו לפני מה שקראת ומה ששנית מכאן אמרו מה שקרא אדם יהא תפוס בידו שלא תשיגהו בושה וכלימה ליום הדין. היה רבי ישמעאל ואמר אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה.

בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה הקדוש ברוך הוא הופך את פניו ממנו ומצרי גיהנם מתגרים בו כזאבי ערב והם נוטלין אותו ומשליכים אותו לגיהנם, בא מי שיש בידו שני סדרים או שלשה הקדוש ברוך הוא ואמר לו בני כל ההלכות למה לא שנית אותם אם ואמר להם הניחוהו מוטב ואם לאו עושים להם כמדרשו ראשון ראשון.

בא מי שיש בידו הלכות ואמר לו בני תורת כהנים למה לא שנית שיש בו טמאת שרצים, טמאה וטהרה, טמאת זבים, וטמאת לדה, ודיני ערכים וכו'.

בא מי שיש בידו תורת כהנים הקדוש ברוך הוא ואמר לו בני חמשה חמשי תורה למה לא שנית שיש בהם קריאת שמע ותפלין ומזוזה.

בא מי שיש בידו חמשה חמשי תורה ואמר לו הקדוש ברוך הוא למה לא למדת אגדה ולא שנית שבשעה שחכם יושב ודורש אני מוחל ומכפר עוונותיהם, ולא עוד אלא בשעה שהן עונין אמן יהא שמייה רבא אפלו נחתם גזר דינם אני מוחל ומכפר עוונותיהם.

בא מי שיש בידו אגדה הקדוש ברוך הוא ואמר לו תלמוד למה לא למדת שנאמר "כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא" ואיזה זה התלמוד.

ד) הקדוש ברוך הוא אומר: אין הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקין בתורה ומציצין ומביטין ורואין והוגין בהמון התלמוד כסא כבודי, היאך הוא עומד

בא מי שיש בידו תלמוד הקדוש ברוך הוא אומר לו בני הואיל והתעסקת בתלמוד צפית במרכבה, צפית בגאונה, שאין הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקין בתורה ומציצין ומביטין ורואין והוגין בהמון התלמוד כסא כבודי, היאך הוא עומד, רגל הראשון במה הוא משתמש שני במה הוא משתמש שלישי וכו' רביעי וכו' חשמל האיקר הוא עומד וכמה פנים הוא מתהפך בשעה אחד לאיזה רוח הוא משמש, הברק האיקר הוא עומד וכמה פנים של זה נראין בו כתפיו לאיזה רוח הוא משמש. כרוב האיקר הוא עומד, גדולה מכלן כסא הכבוד האיקר הוא עומד, עגלה כמין מלבן מתקן כמין גשרים כמה יש בו, כמה הפסק יש בין גשר לגשר, וכשאני עובר באיזה גשר אני עובר, באיזה גשר האופנים עוברין, באיזה גשר המרכבה עוברין, גדולה מכלן מצפוני ועד קדקדי כמה שעור בפסת ידי, כמה שעור בפסת רגלי, גדולה מכלן, כסא כבודי לאיזה רוח הוא משמש בשלישי בשבת, לאיזה רוח הוא משמש ברביעי, לאיזה רוח הוא משמש, וכי לא זהו הדרי, זהו גדלתי, זהו הדר יפיי שבני אדם מכירין את כבודי במדה הזאת עליו אמר דוד מה רבו מעשיך יהוה כלם בחכמה עשית, מכאן היה רבי ישמעאל אומר אשרי תלמיד חכם שמשמר תלמודו בידו כדי שיהא לו פתחון פה להשיב להקדוש ברוך הוא ליום הדין לכה נאמר ארח לחיים שומר מוסר. עד כאן.

(ה) מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, כי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מכל מה שברא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה ובספורה ובדיניה ובמצוותיה

הרי מבאר בפרוש אפילו בדברי התנאים שאין האדם יוצא ידי חובתו בעסק המשנה והמקרא והתלמוד בלבד אלא הוא מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה כי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מכל מה שברא בעולמו רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה ובספורה ובדיניה ובמצוותיה. עד כאן לשונו.

וכתב הרב "שפת אמת" וזה לשונו: אתם חכמי ישראל תופשי התורה והמחזיקים ותומכים בה הביטו וראו מקצת הקדמות שערכנו לפניכם שהוא כמלקט גרגירים מן הגרן כי אם נביא כל מאמרים המדברים במעלת החכמה הזאת תקצר היריעה מהכיל אבל תן לחכם ויחכם עוד ויבין דבר מתוך דבר ויתלהב בניצוץ הקדוש הנתון בו ויתקנא לשם יהוה צבאות.

(ו) כל אחד ואחד ישית אל לבו כי בעבור התרשלותו מללמוד בחכמה הזאת גרם כמה צרות לאחינו בני ישראל – שבמניעת למוד החכמה הזאת גורם עניותא וחרבא ובזה וכו', השם יסלק חרון אפו מעל עמו ישראל, אמן.

וכל אחד ואחד ישית אל לבו כי בעבור התרשלותו מללמוד בחכמה הזאת גרם כמה צרות לאחינו בני ישראל כמו שענינו רואות תמידין כסדרן צרות תכופות ובאות עליו ועל אחינו בני ישראל הנפוצים בארבע כנפות הארץ זה רודה וזה מרדה ודאי נתקיים מאמר המובא לעיל שבמניעת למוד החכמה הזאת גורם עניותא וחרבא ובזה וכו' השם יסלק חרון אפו מעל עמו ישראל, אמן.

אֲשֶׁר עַל כֵּן הָאִישׁ הִירָא אֶת דְּבַר הַשֵּׁם בְּעֵינָיו יִרְאֶה וּבִלְבָבוֹ יִבִּין וַיַּחֲסִי הוּא עַל נַפְשׁוֹ הַנִּשְׁבָּעַת וְעוֹמֶדֶת קִדְּם בּוֹאָה לְעוֹלָם הַזֶּה שִׁילְמִד בְּסִתְרֵי תוֹרָה כְּדִי לְמִינִדַּע לְמִרְיָהּ, וְלֹא יִצְטָרֵף לַחֲזוֹר בְּגִלְגּוּל, וְהוּא עַל נַפְשׁ בָּנָיו שֶׁלֹּא יַעֲנִשׁוּ עַל דְּבַר זֶה בְּמִנִּיעַת לְמוֹדוֹ בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת, וְהוּא עַל נַפְשׁוֹת הָאֲבִיוֹנִים וְהָאֲמֻלָּלִים הַמְטָלִים בְּרָעַב וּבְחֶסֶר כָּל בְּחֶסֶר וְכִס הַקֶּשֶׁה מִכָּלֵם, וְהוּא הַגּוֹרֵם לָזֶה, וְהוּא עַל אֲבוֹד כַּמָּה נַפְשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱבְדוּ בְּקִצּוֹת הָאָרֶץ עַל יְדֵי אוֹיְבֵי וְשׂוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד יֹאמַר בְּשָׁלִי הַצֵּעַר הַזֶּה, וַיִּתְּנֶהּ בְּקוֹל מֶר וַיֹּאמֶר אָהָה מָה עָשִׂיתִי וּמָה גָרַמְתִּי צָרוֹת וּצָעָרִים וּבִלְבוּלִים עַל קִצּוֹרִי בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם וּמִנִּיעַתִּי עֲצָמִי וְאֲחֵרִים כְּמוֹנֵי מִלְלִמִּד בְּחֻכְמָה הַזֹּאת בְּשׁוֹם צַד מִן הַצִּדִּדִּים אִם בְּלִמּוּד וְאִם בְּחֻזֶּק וְאִם בְּהִתְקַרְבוֹת וְאִם בְּמִנִּיעַת הַטּוֹב כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם שֶׁיִּכְלֹת בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת לְהִתְאַמֵּץ וּלְהִתְחַזֵּק בְּכָל חֵזֶק וּבְכָל תַּקְוָה לְעוֹרֵר לְבָבוֹת אַחֲרֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁפִּתְּבָנוּ אַחַת לְאַחַת וַיִּפְנֶה לְבוֹ לַעֲבוּדַת הַשֵּׁם בְּכָל יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו אֲשֶׁר חֵי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה כִּי לִכְךָ נֹוצַר הָאָדָם הַקָּרוֹי בְּצֵלֶם אֱלֹהִים וַיַּעֲזְרֵנוּ עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ וַתִּקְוֶנָנוּ חֲזָקָה שֶׁדְּבָרִים אֵלּוּ הַיּוֹצֵאִים מֵעַמְּקֵי הַלֵּב יִכְנָסוּ בְּלֵב הָאָדָם הַמִּבִּין בְּעֵין הַשֶּׁכֶל וּשְׁכָרוֹ כְּפוֹל מִן הַשָּׁמַיִם. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וְכַתֵּב עוֹד מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בְּהַקְדַּמַּת שַׁעַר הַמִּצּוֹת וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: דַּע שֶׁכָּל נִיצוּצֵי נִשְׁמוֹת מִכָּל נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה מְחִיבֵת לְקַיֵּם כָּל תִּרְיָ"ג מִצְוֹת אִם לֹא אוֹתָם שָׂאִין בִּידוֹ יִכְלֹת לְקַיֵּם כְּמוֹ מַעֲשֵׂה הַקְּרִבָּנוֹת כָּלֶם שָׂאִין נוֹהֲגִים אַחֵר הַחֲרָבָן, בְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא הַשָּׁלִים הַתִּרְיָ"ג מִצְוֹת שֶׁהֵם כְּנֶגֶד רַמ"ח אֵיבָרִים וְגִידֵי נִשְׁמָתוֹ, הֵנָּה נִשְׁמָתוֹ חָסֵר מִן הָאֵיבָרִים וְנִקְרָא בַּעַל מוֹם וְעָלָיו נֹאמַר כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יַגִּשׁ שָׂאִין לוֹ תִּקּוּן עַד שֶׁיִּחְזֹר בְּגִלְגּוּל וַיִּשְׁלֹם כָּל הַתִּרְיָ"ג מִצְוֹת וְכֵן כָּתֵב בְּשַׁעַר הַגִּלְגּוּלִים הַקְּדָמָה י"א וְזֶה לְשׁוֹנוֹ הַשְּׁשִׁית הִיא מִצְוָה פְּרֻטִית וְהִיא לַעֲסֹק בַּתוֹרָה וְהִיא שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת כִּי תִלְמוּד תוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלֶם וַיֵּשׁ בָּהּ ד' פְּרוּשִׁים שֶׁסִּימָנָם פְּרָד"ס פֶּשֶׁט רַמְזוֹ דֶּרֶשׁ סוּד וְצִרִיף לְטִרְח וְלַעֲסֹק בְּכָלֶם עַד מְקוֹם שֶׁיֵּד שִׁכְלוּ מִגַּעַת

**ויבקש לו רב שילמדהו ואם חסר אחת מארבעתם כפי השגתו
יתגלגל על זה. עד כאן לשונו.**

(ז) צריך שיתגלגל עד שיטרח בארבע בחינות של פרד"ס

עוד כתב גם בענין עסק התורה שהיא אחד מרמ"ח מצוות
עשה אם לא השלים אותה שהיא ענין עסקו בתורה שהוא ראשי
תבות פשט רמז דרש סוד בכל בחינה מהם כפי אשר יוכל להשיג עד
מקום שיצדו מגעת לטרח ולעשות לו רב שילמדנו ואם לא עשה כן
הרי חסר מצוה אחת של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה בכל
המצוות וצריך שיתגלגל עד שיטרח בארבע בחינות של פרד"ס.
עד כאן לשונו.

כה דברי הקל מבעל חי

שאול משה סלימאן דוד חי ס"ט

(ח) בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל

בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל.

(רבי אליהו בן סולימן מאני, כסא אליהו, שער ד')

- פֶּרֶק לֵב -

נמצא שצריך האדם לעסוק בתורה כל ימי חייו, ומי שהוא דחיקא ליה שעתא טובא בר מינן והוא טרוד מאד בפעלו ועבודתו על כל פנים לא יבצר מלקבוע עת ביום ובלילה ללמוד בו, כי גדול קביעות עתים לתורה וכמו שכתב הרב פלא יועץ זכרוננו לברכה אות ק' מערכת קביעות, דקיימא לן כל הקבוע כמחצה על מחצה דמי ואם כן השם יתברך יחשב לאדם הקובע עתים לתורה כאלו עוסק בתורה חצי היום וקיימא לן רב חסד מטה כלפי חסד וקובע להם שכר הרבה כאלו למדו כל היום וכל הלילה, ומי ראה כזאת ושמע כאלה ולא תאנה נפשו לזכות בלמוד זה שהוא דבר חשוב ולקבוע זמן בלמודים כאשר תשיג ידו אם חוב לישראל שהוא חשוב הרבה שבזמן מועט הוא לומד כל מיני למוד והוא מסדר על פי הסוד מגוית האר"י זכותו יגן עלינו אמן ובונה בשמים עליותיו.

וכן למוד הזהר זכותו יגן עלינו אמן שהוא נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש וכמו שכתב הרב פלא יועץ זכרוננו לברכה אות ז' שאפלו לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה אפלו הכי הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב ודגלו עלי אהבה ופרשו חכמים זכרונם לברכה אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו עלי אהבה, וזה דומה לתינוק שאינו יודע לדבר ואינו מבטא רק חציין של תבות בלעגי שפה ואביו ואמו יצחקו עליו וישמחו לקולו אפלו באמת אנשים אחרים אינם מבינים מה שהוא אומר, כמו כן יושב בשמים ישחק וישמח כשרואה שהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמוד אך אין דעתו משגת ולומד כמו שהוא יודע, זה ודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.

א) ללמוד הזהר של הפרשה מדי שבוע בשבוע, עושה רשם גדול בשמים

מה גם אם יכול ללמוד הזהר של הפרשה מדי שבוע בשבוע שהוא עושה רשם גדול בשמים, וכן למוד תהלים אשר התפלל עליו דוד המלך עליו השלום שיטל שכר עליהם כעוסק בנגעים ואהלות, ובפרט אם הוא לומד בבית הפנסת בעודו מעטף בציצית ומכתיר בתפלין שהוא מצוה רבה, וכמו שרמזו חכמים זכרונם לברכה בכונת הכתוב ציצית על כנפי בגדיהם סופי תבות 'תלי"ם' מפל האמור אתה למד שעל ידי התורה אדם מקדש עצמו ונחשב לו כאלו קיים התורה כלה, וכאמור.

(גדלת מרדכי להרב מרדכי סגרון תשל"א - דרוש י"ג לחדש איר)

ב) למוד הזהר הקדוש בכמה לילות

לכבוד מורנו הרב מוהרמ"ך [רבינו כלפון משה הכהן] זכר צדיק וקדוש לברכה [שאמרתי כמדמה בשנת ה'תש"ן]

איתא במדרש: לעולם הזקנים מעמידים את ישראל וכו' ומתי ישראל עומדים כשיש להם זקנים שנאמר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך, שכל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נקשל וכו'...

נולד בשנת ה'תרמ"ה ונלקח לבית עולמו בשנת ה'תשי"ז וכבן שבעים שנה יצא מגאבס וחי בארץ ישראל בשנותים שלש שנים וזכה שנקבעה ישיבה על שמו בשם "ישיבת המעין" על ידי השתדלות בניו השם ישמרם ויחיים.

היה דרשן נפלא בעל לשון חרוץ מקסים מאד בדרשותיו. וראה זה פלא מה שרמזו בו בעלי הרמז, שהגימטריא של שמו כגימטריא של שם אמנותו: רבי חיים חורי גימטריא 504 כגימטריא של דרש 504 בדיוק.

תקנות רבות קבע בעיר גאבס וגם אחרי כן, א. תקון פרת. ב. למוד הזהר הקדוש בכמה לילות. ג. תענית הדבור כפי מה שכתוב בספר מצא חיים עמוד 37-38 שתקן אותו בגאבס בשנה

ראשונה 1. בתחלת חדש שבט. 2. יום שבת בשלח בשביל שהרבה אנשים עובדים בחל ורק ביום שבת יכולים לבוא לבית הכנסת להשתתף בתענית הדבור. 3. יום ה' פרשת משפטים הנקרא שבת הפסקה. 4. יום ז' באדר יום פטירתו של משה רבינו עליו השלום. ד. תקון ט"ו בשבט. ה. בקשות. ו. ל"ג לעומר. ז. ליל ט"ו באב. יסד בית דפוס בשם "תורה וחיים" וכפי ששמעתי שנדפסו פחמשים ספר מפסוק הקפה ספרים של רבנים שנפטרם וספרי מוסר ודרושים. חלקו צדקות ועזרות לאין מספר כל הבא לבקש ממנו עזרה לא היה יוצא ריקן ונותן לו מה שיש בידו.

(ספר הילולא דצדיקא חלק שני דרוש א - הרב כלפון משה הכהן טויניס שנת תש"נ)

– פֶּרֶק ל"ג עֲנָף א –
 [ל"ג בַּעֲמֹר – ג"ל עֵינִי]
 קוֹנְטֵרס הַבֵּן אִישׁ חַי וְהַזֶּהר

קוֹנְטֵרס הַבֵּן אִישׁ חַי וְהַזֶּהר

לְרֹגֶל הַלּוּלֵת הַמֵּאָה שָׁנָה שֶׁל "הַבֵּן אִישׁ חַי" י"ג אֱלוּל
 תרס"ט – תשס"ט

ה"בן אִישׁ חַי" חֵבֵר יוֹתֵר מִ-80 סְפָרִים בִּנְגֻלָּה וּבִנְסִתָּה,
 וּבִינֵיהֶם: "סֵפֶר בְּנֵיהוּ: פֶּרוּשׁ עַל תְּקוּנֵי הַזֶּהר, מֵעַל לַחֲמֵשׁ
 מֵאוֹת עֲמוּדִים וְסֵפֶר "סוּד יִשְׂרָאֵל", שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּקִבְלָה,
 וְסֵפֶר "חוּט הַמִּשְׁלֵשׁ" שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּקִבְלָה וְסֵפֶר "דַּעַת
 וּתְבוּנָה": הַקְדָּמוֹת לְלִמּוּד הַקִּבְלָה

פִּיּוּטוֹ הַיָּדוּעַ בְּיוֹתֵר שֶׁל רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים הוּא "וְאִמְרָתֶם כֹּה
 לַחַי" לְכַבּוּדוֹ שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, פִּיּוּט זֶה נִכְתָּב בְּאַרְץ
 יִשְׂרָאֵל ה'תרכ"ט, 1869 בְּצִיּוֹנוֹ שֶׁל הַרְשֵׁב"י וְהַתְּפָרֶסֶם וְהַתְּקַבֵּל
 בְּכָל קְהֵלוֹת יִשְׂרָאֵל.

הצדיק הקדוש החד בדרא מגלה לנו
שקימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל
להחזיק בלמוד הקדוש של
התקונים והזהר יחיד ורבים
מנער ועד זקן

בשער

(א) ריח של קדשה וטהרה נודף מספריו

רבינו יוסף חיים בעל הבן איש חי זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, ידוע שכל ספריו של רבינו הגדול יוסף חיים, ובמיוחד ספר "בן איש חי", אפופים קדשה וטהרה עליונה, שממש כל ההוגה בספריו של רבינו מרגיש קדשה ועדון נפלא, ולשונו הזהב של רבינו מחדירה וראת שמים עמקה ומטהרת הלבבות, כפי שמרגיש כל אחד. ודבר זה הוא מן המפרסמות והנודעות אצל כל מי שלומד בספרי רבינו, וכמו שכבר העיד על זה במפרסם הגאון רבי יעקב דוד הוא הרידב"ז (רבה של סלוצק ואחר כך בצפת) שאמר שריח של קדשה עליונה וטהרה נודף מספריו של רבינו וכל הלומד בהם מרגיש בכך.

(ב) היה אוכל חלין בטהרה

רבינו הגדול יוסף חיים זכר צדיק לברכה היה עובד את בוראו בקדשה גדולה שבקדשות ובטהרה גדולה שבטהרות, וגדל קדשתו וטהרתו הוא דבר שהיה לפלא ולמופת שלא נראה ולא נשמע בכל הארץ לא בדורו ולא בדורות הקודמים לו, שהיה אוכל חלין בטהרה כמו בזמן חכמי התלמוד, ופרישותו וסגופיו היו להפליא שכל ימיו היה שרוי בתעניות וסגופים שונים לטהר את חמרו מכל וכל.

ג) ידוע שעשה גם את תקון הקנה שהוא תענית של שש שנים רצופות יום אחר יום

וכמו שידוע שעשה גם את תקון הקנה שהוא תענית של שש
שנים רצופות יום אחר יום, וגם אחר כך היה ממשיך כל ימיו
בפרישותו וקדשותו (ומובא כל זה בהקדמת ספרו של רבינו "דעת
ותבונה" מתלמידו הקרוב אליו רבי בן ציון מרדכי חז"ן זכר צדיק
לברכה"). והיה פרוש לגמרי מכל עניני ותענוגי עולם הזה, וכל זה

גלוי אליהו הנביא

[נג] ועין מה שכתב שם עוד רבי בן ציון חז"ן זכר צדיק לברכה, שמכין שרבינו היה אוכל
חלין בטירה, לכן כל המשרתות שבביתו היו או ילדות קטנות שלא הגיעו לפרקן, או זקנות
וכו', וכל זה כדי לאכל בטירה. עין שם. והנה בהקשר לזה נכתב כאן איזה מעשה מפלא
ואמתי אשר היה עם הצדקת מרת שרה כותן עליה השלום (סכתו של הגאון הרכ אליהו
טורני שליט"א, ראש ישיבת ברכי יוסף, כאן בכני ברק), אשר זכתה והיתה מאותן ילדות
קטנות אשר היו משרתות בביתו של רבינו, והיתה אז יתומה קטנה בת י"א שנה, (והיתה
אומרת שמכין שכלן היו רוצות לזכות ולשמש את רבינו בהכנת המאכלים והמשקים, לכן
היו מתחלפות וכל אחת היתה משמשת יום אחד או יומים, ואחר כך מתחלפת בהכרתה
וכו'), וכך היה המעשה המפלא אשר היה עם מרת שרה כותן עליה השלום בילדותה, כפי
ששמעתי מילדיה ונכדיה אשר שמעו מפייה: יום אחד כשהגיעה זמנה לשמש בביתו של
רבינו, הגיע רבינו לביתו ועלה מיד לחדרו אשר היה בעליה (ושם היה עוסק בתורה כל ימיו
במפרסם), ואמרו לה בני הבית שתכין לרבינו כוס חמין לשותות ותגיש לו. הסתכלה הילדה
שרה כותן בעליה וראתה לפניו איש אחד יושב עם רבינו ולומדים יחד, והכינה להם שתי
כוסות לשתות. וכאשר עלתה לעליה ראתה שם את רבינו יושב לבדו, והתפלא רבינו ושאל
אותה למה הכינה שתי כוסות, וענתה לו שראתה שיושב עמו עוד איש אחד והכינה גם לו
לשתות. וכששמע זאת רבינו אמר לה: זכית לראות את אליהו הנביא. והזכירה רבינו שלא
תגלה מה שראתה לאף אדם. וכך עשתה מרת שרה כותן עליה השלום, שמרה על סוד זה
מלגלותו במשך כל ימי חייו של רבינו, ורק לאחר פטירתו ספרה זאת למשפחתה. עד כאן
המעשה. ומה נפיר ונלמד אפס קצתו מגדלתו של רבינו אשר זכה לגלוי אליהו זכרנו
לברכה.

גלויים רוחניים

ובהקשר לגלויים הרוחניים אשר היו לרבינו, כדאי להוסיף גם את המעשה המפלא
אשר ספר חכם רבי יהושע שרפני זכר צדיק לברכה (כפי ששמעתי מפי אחד מנכדיו שהוא
תלמיד חכם גדול ומפלג שליט"א, מעיר הקדש ירושלים, ואמר לי ששמע עבדה זאת מסבו
הוא רבי יהושע שרפני עצמו שהיה בעל המעשה) והוא, דבזמנו של רבינו זכר צדיק לברכה
היו מתהלכות בבגדד שמועות מפלאות על גלויים רוחניים שמתגלים לרבינו, וזה היה על

יחד עם דבקותו ואהבתו לבוראו, ואהבתו לתורה שהיתה אש יוקדת בלבבו וכמו שרואים מכל ספריו (ועין בהקדמה לספרו בן איש חי מה שכותב על אהבתו לתורה דברים נוראים ומבהילים), וכל חייו היה עוסק ועמל בתורה לשמה ובעבודת התפלה ותקוני הנפש, ומיחד ומטהר כל מעשיו לשם שמים לכבוד בוראו, וכמו שרואים מהקדמותיו לספריו כמה היה נזהר ונרא וחרד שכל תורתו ומעשיו יהיו זכים וטהורים לכבוד השם יתברך ולעשות רצונו, והכל מגדל אהבתו ודבקותו בבוראו.

ואת כח קדשתו וטהרתו הכניס רבינו לתוך ספריו הרבים,
וכמאמרו המפרסם של הבעל שם טוב הקדוש "כח הפועל
בנפעל", כך שכל הלומד בספריו מרגיש מיד נעימות נפלאה של קדשה וטהרה..

כידוע ומפרסם לכל, שרבי גדולי ישראל בני ספרד שבדור הזה, כלם הולכים ומתנהגים על פי פסקיו של רבינו בספרו בן איש חי (וכן גם שמעתי מהרב הגאון רבי אריה הראל שליט"א, חתנו של רבינו גאון וקדוש ישראל, איש האלקים, רבי ישראל אבוחצירא (הבאבא סאלי) זכרונו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא, שכל הנהגותיו ודרכיו של חמיו הבאבא סאלי זכותו יגן עלינו, היו על פי פסקי רבינו הכתובים בספר בן איש חי...)

ידי שבאשר היה רבינו עוסק בתורה לבדו בחדרו, היו רואים בחדרו אנשים זרים או שומעים מחדרו קולות של אנשים זרים ולא ידועים.

והנה פעם אחת באשר נודע לחכמי הישיבה שבעת הזאת נשמעים מחדרו של רבינו אותם קולות הלא ידועים, ורצו לחקר את פשרם של קולות אלו, ומי הוא זה אשר מתגלה לרבינו, ולזה בחרו חכמי הישיבה את רבי יהושע שרפני זכר צדיק לברכה שהוא יהיה השליח לברר הדבר, ושלחו אותו לשאל את רבינו איזה קשיה בחכמת הקבלה אשר שמו בפיו, והוא יעלה לעליה ויכנס לחדרו של רבינו לשאל הקשיה, ואז יראה מי נמצא בחדרו ומה פשרם של האנשים הזרים אשר נמצאים עמו. וכך עשה חכם רבי יהושע שרפני זכר צדיק לברכה. והנה בהיותו עולה במדרגות העליה, פתאם יצא לקראתו רבינו מחדרו, ופנה אליו, ואמר: חכם יהושע, בישיבה שואלים שאלה כך וכך, לך ואמר להם שהתשובה היא כך וכך. ומיד נכנס חזרה לחדרו וסגר הדלת אחריה... זכותו יגן עלינו, אמן.

ד) גדול הדור – חר בדרא בנגלה ובנסתר

והנה לדבר בשבחו של צדיק, הוא רבינו זכר צדיק לברכה, זה אין בכחנו כלל, כי אין אתנו יודע עד מה ואכלו מקצת מן המקצת מגדלתו לאין שעור של רבינו זכר צדיק לברכה, האדם הגדול בענקים אשר בתורתו ויראתו ומעשיו היו חובק ממש זרועות עולם, בקי בכל חדרי ומכמני התורה, והיה בבחינת "חד בדרא" בדורו, שממש כל חלקי התורה הנגלה והנסתר גם יחד היו אגודים וקשורים בלבבו בעמקות נפלאה. וכל הרואה יראה שכבר כמה דורות מלפני דורו של רבינו לא נמצא אדם גדול כזה שיהיה גדול ובקי ושלם לגמרי בכל חלקי התורה הן בתורת הנגלה והן בתורת הנסתר, כי כידוע היו כאלה מרבותינו האחרונים שהיו גדולים מאד בעקר בתורת הנגלה, והיו כאלה שהיו גדולים מאד בעקר בתורת הנסתר, אבל רבינו היה גדול ושלם בשתי התורות יחד גם בנגלה וגם בנסתר, ותורתו של רבינו וצדקותו היו מכריזים עליו בכל קצוות תבל, ומכל תפוצות ישראל היו שולחים אליו שאלות הן בנגלה והן בנסתר.

ה) רבינו היה חר בדרא שהיו ידוע ומבין בתורת האר"י זכרונו לברכה לעמקם ולאמתתם – כל המקבלים מתקופת רבינו עד היום, כלם הולכים לאור פסקי הלכותיו והבנתו של רבינו בתורת האר"י זכרונו לברכה

ותורתו של רבינו מפרסמת היא הן בהלכותיו של תורת הנגלה והן בהלכותיו של הנסתר על פי רבינו האר"י זכרונו לברכה, וכידוע שכל הנהגותיו של רבינו הם על פי עמקות דברי האר"י זכרונו לברכה שרבינו היה חר בדרא שהיו ידוע ומבין בתורת האר"י זכרונו לברכה לעמקם ולאמתתם. כך שכל המקבלים

מתקופת רבינו עד היום, כלם הולכים לאור פסקי הלכותיו והבנתו של רבינו בתורת האר"י זכרוננו לברכה.

ואל תתמה על זה קורא יקר מנין לנו זה שאנו מכנים את רבינו "חד בדרא" בגדלותו בתורה, והרי היו בדורו כמה גדולים מאד הן בחכמי ספרד והן בחכמי אשכנז שבאותו דור.

ו) בעל הלשם בקש הסכמה מבעל בן איש חי

אבל בא נא וראה מה אמר על רבינו אחד מגדולי חכמי ישראל שבאותו הדור, הוא רבינו הקדוש המקבל האלקי רבי שלמה אלשיב זכר צדיק וקדוש לברכה (שהוא סבו של מרן הגאון רבי יוסף שלום אלשיב שליט"א) בעל הספר הנורא "לשם שבו ואחלמה" פרוש על העץ חיים (והיה נחשב כאחד מגדולי הדור ההוא, וכמו שידוע ומפורסם שמרן בעל החפץ חיים והמשנה ברורה נסע לראותו ולחזות בנעם פניו, וגם אמר לאחד שהלך לפגוש את בעל הלשם, שכדאי לראותו, כי מי יודע אם בעולם הבא נזכה לראות אותו).

וקדם נכתב את ספור הדברים, דהנה כידוע כאשר הוציא בעל הלשם הנזכר לעיל את ספרו "לשם שבו ואחלמה" לאור, שלח אותו לרבינו הבן איש חי לתת לו הסכמה על ספרו, ורבינו כידוע שמח מאד על הספר ואמר על בעל הלשם שהוא "ארי במסתרים". וכששמע בעל הלשם זכר צדיק לברכה שרבינו זכר צדיק לברכה היה ניחא לו מאד ושמח מאד מספרו, אמר על זה שאם היה יודע שרבינו יסכים לספרו היה כבר מוציא את החלק השני, כי מחמת ענותנותו לא היה מחזיק את חכמתו למאומה, ושמחתו של רבינו מספרו עודדה אותו להוציא לאור גם את החלק השני (ומרן הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך זכר צדיק לברכה, היה רגיל לספר גבדה זאת, ומוסיף ואומר שמכאן רואים שגם אדם גדול זקוק לעידוד).

והנה בהקשר לספור זה, מצאתי בחסדי השם יתברך דבר נפלא במאסף התורני הנקרא "ישורון" (חלק ה' עמוד תרס"ד) שם

מביא מכתב^י מרבי צבי הירש פרבר זכר צדיק לברכה שהיה רבה של העיר לונדון, וזכה לשמש תקופה מסיימת את בעל הלשם, ושמע ממנו הרבה דברי תורה וחקמה. וכותב שם בין היתר במכתבו, ששאל את בעל הלשם למה לא לקח הסכמה על ספרו לשם שבו ואחלמה, ומתשובתו של בעל הלשם נלמד ונפיר את גדלתו של רבינו בעיני חכמי דורו. וזה לשונו של רבי צבי הירש פרבר: ילדות היתה בי כי שאלתי (את בעל הלשם) למה לא יקבל הסכמות (על ספרו לשם שבו ואחלמה). ואמר לי, כי אחד הוא יודע, **חד בדרא בנגלה ובנסתרות, והוא הגאון הנורא רבינו יוסף חיים מבגדד זכותו יגן עלינו, כי ראה ספריו בנגלה ובנסתרות והפיר רב גדלותו, יחיד בדור. ושלח לו כתביו ונתעכב הרבה שבועות תשובתו, זאת אומרת כי עין בהם הרבה, והסכים וכו', עד כאן לשונו עין שם.**

ז) בעל אחיעזר והחפץ חיים על הבן איש חי

ותאר זה של יחיד בדור וחד בדרא, לא היתה רק דעתו של בעל הלשם על רבינו, אלא כך גם היתה דעתו של עוד אחד מגדולי רבותינו שבאותו דור, הוא רבן של כל בני הגולה מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי זכר צדיק לברכה בעל שאלות ותשובות אחיעזר, וכך שמעתי מפי תלמיד החפץ חיים הוא הגאון הצדיק רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה (אשר נפטר בקיץ תשס"ב בירושלים בשכונת גבעת שאול, ובצעירותו למד בראדן בישיבת החפץ חיים, וזכה לשמעו מפי החפץ חיים בסוף ימיו שיחות ודברי חזק, כפי שספר לי), ושמעתי מפיו, כי בצעירותו היתה שמועת אמת מפי הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי (בעל שאלות ותשובות אחיעזר) הנזכר לעיל, שאמר **כי גדול הדור האמתי היה הבן איש חי**. ואני כשנודע לי דבר זה (מפי חברי וידידי הרב הגאון מנחם טוקר שליט"א, מפה בני ברק, אשר שמע זאת מאביו הגאון רבי אברהם יצחק טוקר שליט"א מירושלים, אשר שמע כן מפי רבי מרדכי

[נהו המכתב נמצא אצל הגאון רבי שריה דבליצקי שליט"א.

צוקרמן זכר צדיק לברכה), שאלתי את רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה עצמו בכדי לאמת דברים אלו, ואמר לי שזה אמת ויכול אני לפרסם זאת בשמו. (וצדיק וחסיד זה תלמיד החפץ חיים רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה, ידוע הוא שהיה דיקן גדול ודובר אמת בלבבו, וכל דבריו מזקקים ומאמתים, כמפרסם).

ח) הגאון הקדוש מפעלז רבי יהושע רקח זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהבן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קרשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקייעא היו מכריזים עליו הזהירו בפלוגי ובתורתו

ולא רק זאת, אלא שמעו של רבינו היה נודע כיחיד בדורו גם בפולין אצל אחד מגדולי האדמו"רים דאז, הוא הגאון הקדוש והנורא, איש האלקים ובעל רוח הקדש, האדמו"ר השני של חסידי פעלז, רבי יהושע רקח זכר צדיק וקדוש לברכה (אשר היה נחשב כמעט כגדול האדמו"רים בדור ההוא), והוא כפי ששמעתי דבר נפלא אצל הרבה מחסידי פעלז, ומהתלמידי חכמים שבהם, (ומהם הוא הגאון הצדיק רבי יעקב גרינולד שליט"א) ואמרו לי שהוא דבר מקבל ומפרסם וידוע ביניהם, שכאשר בשנת תרנ"ד נפטר האדמו"ר השני של חסידי פעלז, הוא הגאון הקדוש רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה הנזכר לעיל, אמר עליו בנו, הוא הגאון הקדוש רבי יששכר דב רקח (מי שהיה אחר פו האדמו"ר השלישי של חסידי פעלז) שאמר לו אביו רבי יהושע הנזכר לעיל, שלא יכתבו עליו על מצבת קבורתו יחיד בדורו (כפי שכתבו על אביו, הוא האדמו"ר הראשון רבי שר שלום רקח זכר צדיק וקדוש לברכה, שכתבו על מצבת קבורתו יחיד בדורו), אבל עליו לא יכתבו פו, מפני שהיחיד בדור הזה הוא רבי יוסף חיים הנמצא בבגדד, והוא היחיד בדורו. וכך באמת היה שעל מצבת קבורתו של רבי יהושע רקח הנזכר לעיל לא כתבו יחיד בדורו (למרות שמצד גדלותו שאין לשער היה ראוי לכנוי זה, כמפרסם), ומחמת זה לא כתבו פו גם על בנו אחריו האדמו"ר השלישי רבי יששכר דב רקח זכר צדיק

לברכה. והנה, בשנת פטירתו של רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה שהיתה שנת תרנ"ד, היה אז רבינו יוסף חיים זכר צדיק לברכה בעל הבן איש חי, כבן ששים שנה לחייו. והוא דבר פלא שבאותו זמן עדין לא הוציא רבינו את ספרו הבן איש חי לאור, ואם כן מהיכן שמע עליו רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה. אין זאת אלא שתורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו. וגם במתיבתא דרקיעא היו מכריזים עליו הזהירו בפלוגי ובתורתו".

ומלבד שלשת אדירי עולם אלה, שהם בעל הלשם, ובעל שאלות ותשובות אחיעזר, והאדמו"ר השני לחסידות בעלז, כך גם אמר על רבינו עוד אחד מגדולי וגאוני הדור ההוא, הוא רבי חיים ברלין זכר צדיק לברכה (בנו של הנצי"ב מוולוז'ין) בהספידו את רבינו בירושלים (מובא בספר נשמת חיים, דרשות רבי חיים ברלין, הספר על רבי יוסף חיים מבגדד, עמוד ל"ז) ובין היתר אמר על רבינו: **בקי בכל התורה ובחכמת האמת, ולא הניח פמותו.**

והגאון רבי משה צדקה שליט"א ראש ישיבת פרת יוסף, אמר לי ששמע מאביו הוא מרן הגאון רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שהרידב"ז (שכבר הזכרנו אותו לעיל) אמר על רבינו **הבן איש חי, שהוא היה הרבן של כל בני הגולה.**

(ט) בשמים ובמתיבתא דרקיע נתקבלה תורתו של רבינו

ובאמת לא רק זאת שתורתו של רבינו היתה מכרזת עליו בכל העולם כלו, והיתה מקבלת ורצויה על כל חכמי דורו, אלא אפלו גם

[גו] רבינו הקדוש יצחק מסקוירא זכותו יגן עלינו מעיד: כתב בספר סינא בבא סאלי (עמוד ר"ז) וזה לשונו: ספר הרב החסיד יוסף אליהו דייטש זכר צדיק לברכה, כי אחד האדמו"רים המפרסמים, רבי יצחק מסקוירא זכותו יגן עלינו אמן, (שהיה אחד מגדולי האדמו"רים בדור ההוא. מחסידי עליון במפרסם), אמר, כי תפלותיו עולות לרקיע ומשיגות את תפלות כל החכמים, מלבד חכם אחד בבבל שתפלותיו משיגות אותו, ולכן הוא חייב לקשר את תפלתו עם תפלות החכם הבבלי כדי שתעלה למרום לפי סדר הדורות, והפונה לרבי יוסף חיים זכר צדיק לברכה, עד כאן לשונו.

בשמים ובמתיבתא דרקיע נתקבלה תורתו של רבינו והסכימו עליה שהיא תורת אמת ומפומא דקידשא בריך הוא, וזה נודע על ידי המעשה המפלא והמפרסם אשר היה בשנת תשט"ו על ילד אשר נולד למשפחה מעדת החסידים בירושלים, וכאשר היה בן ארבע שנים לערך, ראו כלם שהיה בקי ואומר בעל פה בש"ס ובראשונים דברים שלא שמעה אָזְנוֹ בגלגול זה כלל. (והביא מעשה זה גם מרן הסטייפלער בעל הקהלות יעקב בספרו חיי עולם פרק י"ב עין שם. ואני שמעתי מעשה זה עם כל פרטיו מפי אחיו הגדול של אותו ילד שגר כאן בשכנותנו בבני ברק) [ואני הקטן גם כן בחנתי אותו] והנה היו הרבה תלמידי חכמים שבאו לראות ולבחון את הילד הפלא הזה, וביניהם היה מרן ראש ישיבת פרת יוסף הגאון רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, וכפי ששמעתי מפי רבי יהושע סאלם השם ששמרו ויחיהו (המוציא לאור את כתבי רבינו יוסף חיים החדשים).

(י) תורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים

ומפי רבי יעקב כהן השם ששמרו ויחיהו (בעל הוצאת ספרים "שיח ישראל"), אשר שמעו מפי הגאון רבי יהודה צדקה הנזכר לעיל שהעיד שהוא בחן את הילד המפלא ההוא גם על ספר הבן איש חי וגם אותו ידע (וכן שמעתי מפי מרן הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטינמן שליט"א, שבאותה תקופה היה זה מפרסם וידעו שאותו הילד ידע גם את הספר בן איש חי). ושמעתי מהגאון רבי ברוך שרגא שליט"א, שאמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שהיות שהילד היה בקי בספרי הראשונים וגם בספר בן איש חי, מזה נלמד שתורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים. ושמעתי מרבי יעקב כהן הנזכר לעיל, שרבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה תאר לו איך בחן את הילד מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים, ואחר כך גמרא ומשניות וספרי ראשונים והכל ידע, ואחר כך שאלו בספר בן איש חי בכמה מקומות והילד ידע להמשיך לומר בעל פה את הבן איש חי. וכשספר לו זאת, בכה

רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, ואמר לו שזה פלא איך זכה רבינו לדבר כזה, שזה היה רק קרוב לחמשים שנה לאחר פטירתו, וכבר זכה שתורתו נתקבלה לתורת אמת ומלמדים אותה בשמים.

יא) תורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת

ורבי יהושע סאלם אמר לי, שלאחר שאמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה שהוא עצמו בחר את הילד על הספר בן איש חי וידעו, הוסיף ואמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שמעבדה נפלאה זו נלמד שתורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת. ולכן פקד רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה על רבי יהושע סאלם השם ישמרהו ויחיהו, שיעסק וישתדל בכל כחו להתעסק בהדפסת ספרי וכתבי רבינו יוסף חיים בעל הבן איש חי ולהוציאם לאור, וישקיע בזה את כל הונו ומרצו, כי תורתו של רבינו תורת אמת היא ומקבלת ורצויה בשמים.

(נעתק מתוך הקדמת "אוצרות פסקי הבן איש חי" עם הערות והוספות)

יב) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה, אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבינו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו)

יג) הטעם שנתפשט למווד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר

הני מילי מחיים, מודעת זאת בכל הארץ מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני המאורות, ספר התקונים וספר הזהר, קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של ספר תקונים וזהר יחיד ורבים, מנער ועד זקן. והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלו, אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבים בקריאתם מאד מאד.

ברם אם החזיקו במקום אחד בלמוד זהר הקדוש מאה אנשים, הנה בלמוד התקונים מחזיקים אלף אנשים, כמעט רב בעלי בתים מחזיקים בלמוד התקונים. וזה דרך ומונהגם בכל שנה ושנה. והטעם שנתפשט למווד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר, כי כל אדם אשר יחטא הוא פוגם יותר בעשיה באצילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה שבה, וידוע כי השבעים תקונים שעשה רבי שמעון בר יוחאי, זכותו יגן עלינו אמן, כיון שנדרשים יותר בדרך המספר, על כן למודם מתקן בעולם עשיה יותר ששם הוא סוד המספר והחשבון. לכן בימי התשובה הכל רגילים בספר התקונים.

(בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו)

יד) למווד הזהר הקדוש מגן בעת צרה

אמר רבי טבי אמר רבי יאשיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמד ביום צרה שנאמר התרפית ביום צרה צר כחכה (ברכות דף סג.). ידוע שיש באדם עור ובשר וגידין ועצמות, והם כנגד ד' עולמות אצילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה, וכנגד ד' למודים שהם פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד. והעצמות הם כנגד האצילות, וכן הסוד, וכמו שכתב רבינו האר"י זכרוננו לברכה בעץ חיים. ועוד איתא בתקונים כי למווד הסוד הוא המגן על ישראל להוציאם מן הגלות ורובי הצרות, וזה שאמרו כל המרפה עצמו מדברי תורה, "עצמו" דייקא, שהוא מתרפה בלמוד הסוד שהוא כנגד העצמות

שֶׁהוּא סוֹד אֲצִילוֹת, אֵין בּוֹ כַח לַעֲמֹד בְּעֵת צָרָה, כִּי הַלְמוּד הַזֶּה
הוּא הַמִּגֵּן בְּעֵת צָרָה וּבִגְלוֹת.

(בֶּן יְהוֹדָע לְהַבִּין אִישׁ חַי, בְּרִכּוֹת ס.ג.)

– פֶּרֶק ל"ג עֲנָה ב –

[ל"ג בַּעֲמֹר – ג"ל עֵינַי]

גִּדְל הַחַיִּיב עַל כָּל אֶחָד אֲשֶׁר נִקְרָא בְּשֵׁם
"יִשְׂרָאֵל" לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֶּהר

זְקֵנִים עִם נְעָרִים, הַקְטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים, עָשִׂיר
וְאֶבְיוֹן, גְּאוּנִים עִם הַגְּדוֹלִים, חֲכָמִים עִם הַמוֹנִים
וְצֵאן קִדְּשִׁים, מְקַטֵּן שֶׁהִגִּיעַ לַחֲנוּךְ

וַיְהִיו נִצּוֹלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים

(א) קְרוֹב לַיְמֹת הַמְּשִׁיחַ, אֶפְלוּ נְעָרִים יָדְעוּ נִסְתָּרוֹת

אָמַר לוֹן^י רַבִּי שְׁמַעוֹן לִית^י רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדָא
דִּיתְגְּלִי כָּל כּוֹן לְעֵלְמָא, וְכַד יְהֵא קָרִיב לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא אֶפִּילוּ^י רַבִּי
דְּעֵלְמָא זְמִינִין לְאַשְׁכְּחָא^י טְמִירִין דְּחֻכְמָתָא וּלְמַנְדַּע^י בֵּיה^י
קָצִין וְחוּשְׁבָּנִין, וּבִהְיוּ^י זְמָנָא אֲתֵגְלִיא לְכָלְא.

[נז] אָמַר לוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן. רָצָה לֹאמַר לְרַבִּי יְהוּדָה וּלְרַבִּי יוֹסִי. עֵינַי שָׁם בְּדַבְרֵי הַזֶּהר
בְּתַחֲלִית הָעֲנִין (דף קטו).

[נח] לִית רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדָא דִּיתְגְּלִי וְכוּ' רָצָה לֹאמַר שֶׁהַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֵינוֹ רוֹצֵה שִׁיתְגַּלָּה זְמַן הַגְּאֻלָּה, עֵינַי שָׁם בְּדַבְרֵי הַזֶּהר לְעֵיל.

[נט] אֶפִּילוּ רַבִּי דְּעֵלְמָא זְמִינִין לְאַשְׁכְּחָא טְמִירִין וְכוּ' פְּרוּשׁ אֶפְלוּ נְעָרִים קְטָנִים שֶׁבָּעוּלָם,
יִמְצְאוּ טְמִירִין, נִסְתָּרוֹת שֶׁל חֲכָמָה מְסוּדוֹת הַתּוֹרָה, כִּי אֵז יִתְמַלֵּא הָאָרֶץ דְּעָה, (אֲדָרַת אֱלִיָּהוּ).

[ס] לְאַשְׁכְּחָא טְמִירִין יִמְצְאוּ אוֹצְרוֹת סִפְרִים חֲשׁוּבִים מְסוּדוֹת הַתּוֹרָה, (דָּרָךְ אֲמַת אוֹת ה').

[סא] וּלְמַנְדַּע בֵּיה פְּרוּשׁ וְלִידַע בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה (אֲדָרַת אֱלִיָּהוּ).

[תרגום ללשון הקדש]: אמר להם רבי שמעון אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כן, וכשיהיה קרוב לימות המשיח אפלו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחסבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל.

(זהר הקדוש פרשת וירא דף קיח.)

(ב) קימו וקבלו היהודים קהל ערת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבינו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו)

[סב] ביה קצין וחושבנין פרוש למנרע קצין דגאלה וחושבנין של ימי הגלות, שיתגלה אפלו לנערים. (ניצוצי אורות אות ג' בשם הרב שלום פונגלו).

[סג] ובההוא זמנא אתגליא לכלא רצה לומר, קרוב לימות המשיח יתגלה סודות התורה לכל, כי זה קאי על מה שכתוב לעיל וכד יהא קריב ליומי משיחא וכו'.

ועין מה שכתב מורינו הרב אברהם אזולאי זכותו יגן עלינו בהקדמתו לספר אור החמה (בדף הראשון טור ג') וזה לשונו: ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' (אלפים) ר"ג, ומשם ואילך יקרא דרא בתרא והתורה הגזורה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר.

מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים

עוד כתב שם וזה לשונו: ומשנת ה' (אלפים) ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים.

עוד כתב שם וזה לשונו: ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתיר, ומי שחננו האל יגוע ומצא והשתדל וזכה להשיג חלק החכמה המושג בעולם הזה, זכה לטעם בעולם הזה קצת מתענוג העולם הבא.

אור החמה ולהרב אזולאי כתב שכן אמר רבי שמעון בן יוחאי בעצמו, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם עין שם.

ג) צריכים לעודד את כלם לעסק בספר הזהר, שרק על ידו תבוא האנושות לגאלה הרוחנית ולביאת המשיח, לכן אסור להתחמק מלמוד הקבלה

האסור ללמד קבלה היה רק לזמן קצוב, ומעכשו והלאה צריכים לעודד את כלם לעסק בספר הזהר, מפני שרק על ידי למוד הזהר תבוא האנושות לגאלה הרוחנית ולביאת המשיח. ולכן אסור להתחמק מלמוד הקבלה.

(תכן דברי הרב הקדוש אברהם אזולאי. ספר "אור החמה" באור על הזהר, פרעמישלא, (תכן דברי הרב הקדוש אברהם אזולאי. ספר "אור החמה" באור על הזהר, פרעמישלא, (1896)

ד) לו עמי שומע לי, היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזהר והתקונים, כתבי מרן בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב רבי ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה והיו מבטלין כל הגזרות רעות, בן השפעות פשטיות, בני חיי מזוני

והלומד זקן, בסודות ורזין דאורייתא, רזין דעתיק יומין, זקן מלא רחמים, דומה לדיו כתובה על גזר מחוק, שאינו נחקק כל כך במחו ומחשבתו ויכול לטעות בהם הרבה, כי נמחק חוזר כותב ונמחק. וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי, בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזהר והתקונים כתבי מרן בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב רבי ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה והיו מבטלין כל הגזרות רעות והיו ממשיכין שפע ואור על כל העולמות, בן השפעות פשטיות, בני חיי מזוני.

(רבינו הקדוש יצחק אייזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**ה) חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר ובכתבי מרן
ללמד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה ואהבה כל אחד
לפי השגתו וקדשתו וכל ישראל קדושים**

טעמו וראו כי טוב הוי"ה מממש, חיות אדם הישראלי תלוי
בספר הזהר ובכתבי מרן ללמד בקדשה ובשמחה ובנעם
וביראה ואהבה כל אחד לפי השגתו וקדשתו וכל ישראל
קדושים כו'.

(רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**ו) רבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו אמן במרון – צוה
שם לבני הנעורים לומר זהר**

בבואם למערת רבי שמעון בן יוחאי אזי בני הנעורים עסקו
בתפלה ובלמוד זהר כאשר פקד עליהם הוא זכרוננו לברכה, וממנו
לא ראו שום דבר, רק היה שמח עד מאד. ובכל עת בא אצל האיש
שהיה עמו ואמר לו: אשריך וכו', ובלילה הלך מחדר לחדר, והזהיר
אותם לומר זהר וכו' וכיוצא, והוא בעצמו לא אמר כלום, רק היה
הולך ומנגן בעצמו והיה בשמחה גדולה עד אור היום, וכשהאיר
היום עמד בטלית ותפלין והתפלל כמה שעות.

(ספר שבחי הר"ן מברסלב אות יט)

**ז) למד בקטנותו ספרי הזהר ותקונים וכל כתבי האר"י
זכרוננו לברכה**

היה מתמיד בלמודו מאד ולמד, ולמד הרבה מאד ש"ס
ופוסקים ותנ"ך ו"עין יעקב", וספרי הזהר ותקונים וכל כתבי האר"י
זכרוננו לברכה, ושאר ספרים הרבה מאד וספרי מוסר הרבה מאד.

(ספר שבחי הר"ן מברסלב אות ז)

ח) בלמוד זהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה, היה בוכה הרבה עד שזכה להבין

ספר שכל למודו בא לו ביגיעה גדולה, כי בתחלה היה לומד משניות, ולא היה מבין למודו, והיה בוכה הרבה לפני השם יתברך שיאיר עיניו. והיה בוכה ובוכה כל כך עד שזכה שיוכל ללמד משניות, וכן אחר כך למד שאר ספרים ולא היה מבין גם כן והיה בוכה ובוכה גם כן הרבה מאד עד שזכה להבין. וכן בלמוד זהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה היה בוכה גם כן הרבה עד שזכה להבין. (ספר שבחי הר"ן מברסלב אות ח)

ט) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמוד עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים

ולו עמי שומע לי בדור הזה שהמינות גובר היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים להגות בהם והיה יראת חטא קודמת לחכמתו ויתקנים. וכך היה רוכש יראת שמים במקום חכמה חיצונית.

(רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

למוד ספר הזהר נשגב מאד, אפלו אם שוּגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא ודומה לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חצין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח אפלו אין דעתו משגת.

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוּגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חצין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אף אין דעתו משגת.

(פלא יועץ, ערך זהר)

(י) נְעָרִים קְטָנִים יִלְמְדוּ מִסּוּד הַשֵּׁם

רבי שמעון בן יוחאי בעצמו אמר, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם.

(אור החמה)

(יא) כָּל אַחֲינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִקְבְּעוּ לַמּוֹד בְּסֵפֶר הַזֵּהר הַקְדוֹשׁ יַחַד עֲשִׂיר וְאַבְיוֹן קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא

הבה נקנה כי באפן כזה כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא.
(הקדמת הרבנים לזהר דפוס ג'רבה)

(יב) מַה טוֹב וּמַה נָּעִים אִם יִשְׁתַּדְּלוּ לִקְבַּע חֲבוּרוֹת לַלְמוּד הַזֵּהר בְּפֶרֶט לַעֲת כְּזֹאת אֲשֶׁר נִיצוּצֵי הַגָּאֲלָה הַחֲלוּ לִפְרֹחַ עֲלֵינוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בַּלְמוּד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה הַמְּסַגֵּל לְבִיאת מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ

ומה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר ובפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו כאשר דבר בקדשו אליהו הנביא זכור לטוב לרעיא מהימנא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא וביה יפקון מן גלותא. והשם יחיש גאלתנו בביאת משיח צדקנו בעגלא ובזמן קריב במהרה בימינו אמן.

(הקדמת הרבנים לזהר דפוס ג'רבה)

(יג) כָּל יִשְׂרָאֵל מְחֻיָּבִים לַלְמוּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל רִשְׁבִּי, אֶחָד גָּאוֹן, אֶחָד רַב גָּדוֹל, אֶחָד חָכֵם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהִגִּיעַ לַחֲנוּךְ

אשר על כן כל ישראל מחויבים ללמוד בספר התורה הזה של רשב"י, אחד גאון, אחד רב גדול, אחד חכם, אחד המון,

אחד קטן שהגיע לחנוכה, בעתים מזמנים ומכשרים אשר המה מסדרים דבר יום ביומו מראש חדש אלול עד מנחת יום הכפורים נחתם את עקדת יצחק לקרב הגאולה ויהיו נצולים מכל פגעים רעים. (תקוני הזהר, כגון הירק הקדמת המחבר)

יד) מקטנים עד גדולים חייבים ללמוד זהר הקדוש

התורה נתנה ללמוד וללמד בכדי שכלם יודעים מקטנים עד גדולים דעת השם, וגם מצינו בהרבה ספרי מקבילים שמזהירים על למוד חכמה זו **שכל אדם חייב ללמוד אותה.**

(רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדש, קמ"ז)

טו) הלואי לא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה – והלואי היו מלמדין דרך לתלמידיהם לעסק בחכמה הלזו

ואומר אני, הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה והלואי היו מלמדין דרך לתלמידיהם לעסק בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות החיצוניות והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החשך מפני האור. אף שעוונותיו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את דלת החכמה בפני פרחי הכהנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי מדרגה ורוח הקדש והנה עבור זה נשארונו ערמים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות הפסיל בחשך הולך ובמהרה בימינו **"ויאמר אלקים יהי אור" ויאר לנו.**

(מורנו הרב צבי אלימלך מדינוב, מעין גנים, פרק א' אות ה')

טז) מי יתן שיתחילו ללמוד עם הצאן קדושים כשהם
עדין בני 9 – 10 שנים, ספר הזהר הקדוש, ויהיה בודאי
הגאולה בקרוב בלי שום חבלי משיח

מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדושים כשהם
עדין בקטנותם בן ט' וי' שנים ספר הזהר הקדוש... והיו בודאי
הגאולה בקרוב בלי שום חבלי משיח.

(ספר סגלת ישראל להגאון הצדיק רבי שבתי ליפשיץ - מערכת ז' אות ה')

רמזי "זְהַרֵי חֶמָּה"

אל תשמחי איבתי לי, כי נפלתי קמתי, כי אשב בחֶשֶׁךְ,
השם אור לי. (מיכה ז, ח)

אור לי - לוריא
אור (עם הכולל) - 208
יצחק - 208
נפילתי - 570
צפת - 570
קמתי - 550
כי אשב - 335
רבי חיים ויטל - 335
בחֶשֶׁךְ – 330
שנת ש"ל – 330 - בא האר"י זכרוננו לברכה רבי יצחק לוריא לצפת
אל תשמחי איבתי לי

בין יום פטירת משה רבינו עליו השלום לבין יום פטירת הרבי שמעון בן יוחאי י"ח איר ישנם 70 יום לרמז שהרבי שמעון בן יוחאי בא לגלות את סוד סתרי תורה, וזה שמחת הקדוש ברוך הוא הכי הגדולה, כי תורת הסוד הוא תורה לשמה, וזהו השמחה הגדולה של ל"ג בעומר, מה שאין כן בשבעה באדר.

(אור יצחק פרק א' – מתלמידי הבן איש חי זכר צדיק לברכה)

קונטרס "מי גלה ר"ז זה לבני"

הדפסת ספר הקדוש "אור הזהר"

הוצאה שלישית עם הוספות ותקונים

לרגל התחלת מחזור הגדול ר"ז [בגימטריא או"ר]

של המאור הגדול לממשלת היום

ברכת החמה - ערב פסח שנת תשס"ט לפ"ק

עכשו הזמן להתחיל ללמד ספר הזהר ותקונים

ועל ידי למוד "הזהר היומי" מדי יום ביומו יתקנים "ולכל

בני ישראל היה או"ר במושבבותם"

(א) או"ר בגימטריא ר"ז

או"ר איהו ר"ז כו', דההוא אור דאתמר ביה ולכל בני ישראל
היה אור במושבבותם, כגונא דא בגלותא בתרא (היאורה) הזהר
ביה הנה ר"ז, [אתון הזהר הנהו אתון הו"ה ר"ז] דאיהו אור
דפורקנא בתרייתא, לקים כימי צאתך מארץ מצרים אראנו
נפלאות.

(תקוני זהר תקון כ"א - דף נג:)

רשב"י גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשי"ת, וקרא אותם
תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריא ר"ז, והוא
האור הגנוז שגנוז הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה
ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה
יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם פשנים הללו, שסדורות
ובאות מששת ימי בראשית, ואז פשלג ילבינו.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נא.)

וזהו עצמו היתה עקר פונת רבי שמעון בן יוחאי בחבור ספר הזהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחדה עם התפארת יחוד מועט על ידי חבור זה במה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם ליחד קודשא בריך הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא ר"ז דהינו או"ר, וגם על ידי חבור זה הוא בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת קטרוגם שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד השם ונגד שכינתו ונגד בני' שהם ישראל הנתונים בגלות בין האמות הנקראים חינו, חינו בישין ודבין דאכלין ענא שהם ישראל, ועסק התורה נקרא הקלע והחרב והרמח, והם בחינת הסודות להצילם מרעתם בחבור זה כו', והספר הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאלה בעזרת השם, ובהשם בטחנו שנהיה בכלל הזוכים, אמן כן יהי רצון.

(הקדמה השניה לספר אור החמה)

ודע כי עקר פונת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור הזהר היה לה להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחדה בבעלה יחוד גמור על ידי החבור הזהר כמה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות התו' שזהו גורם ליחד קודשא בריך הוא ושכינתא על ידי הסוד שהוא סוד ר"ז בגימטריא או"ר, וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לוחטים בכל עת ובכל שעה נגד מדת הקדשה והשמות הקדושים הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות בין אמות העולם הנקרא חינו בישין אריות ודבין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורמח, והם בחינת סודות כדי להצילם מרעתם על ידי חבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי לתן סעדא לשכינתא. והנה כל אלו שיזכו אליו יזכו לגאלה כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים.

(חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד)

כל התורה כלה חלק הנגלה והנסתר הכל אחדות אחד,
והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה כלה ונענש, כי
 הדוחה חלק מן האחדות כאלו דוחה כלו. ומכל שכן המלעיג על
 דברי חכמים העוסקים בחכמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב
 בספר הקנה לו חכמו ישפילו זאת, **כי הלומד כל התורה כלה לא**
נקרא חכם רק למדו, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה
הנקראת זא"ת וכו'.

וזה שכתב הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק
 בלבושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה פידוע, ואינו חפץ
 באו"ר התורה, כי או"ר גימטריה ר"ה, הינו ברזי התורה וסודותיה,
 שזהו בחינת תורת השם שנקרא יום, הרי זה דומה כאלו דוחה
 את האחדות כלו ומתחייב בנפשו, מה שאין כן אם חפץ גם בחלק
 הנסתר שבתורה הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם
 בתורת השם חפצו, וכמו שפי' האלשיך, וכאלו השיג גם חלק זה
 שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו כו'.

(תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים (מהרב הקדוש רבי יעקב יוסף כ"ץ מפולנאה,
 מתלמידי הבעל שם טוב) וכן כתוב בספרו כתנת פסים פרשת קדושים)

רבי שמעון בן יוחאי גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשית, ת,
 וקרא אותם **תקוני זהר**, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריא
 ר"ז, והוא האור הגנוז שגנוז הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', **שעל ידי**
זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה,
 ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם כשנים הללו,
 שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז כשילג ילבינו.

ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול
 ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו
 הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן
 הכל על ידי תשובה.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א עמוד א)

הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה
בחלק הנגלה הנקרא ליל"ה כידוע, ואינו חפץ מאור התורה, כי
או"ר גימטריא ר"ז, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת
השם שנק' יו"ם, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות כלו
ומתחייב בנפשו. מה שאין כן אם חפץ גם תורת הנסתר, הגם שאי
אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפי'
האלישיך הקדוש, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק
מן האחדות כאלו תופס כלו וכו'.

(כתנת פסים פרשת קדושים)

עקר הגאולה הוא מרזי דאורייתא, כי או"ר גימטריא ר"ז, וזה
נקרא כ"ן שגימטריא סו"ד מיסו"ד. וזה שכתוב במדרש, אני
אמרתי יהי כו, והרשעים אומרים לאו כו, שהם אומרים שאין
בתורה אלא הפשט, על כ"ן לא יקומו. ועקר היא חכמת התורה
ורזיה שיתגלה לנו ב"ב כו, ועל דור שלנו נאמר משד עניים גופיהו,
עתה אקום, בזכות אמרות השם המזקקות שבעתים, אך השם
ישמרנו מהרשעים אשר סביב יתהלכון ואינם רוצים ברזי
וסודות התורה, שהם כרם זלות, דברים העומדים ברומו של עולם
והקדוש ברוך הוא ירומם.

(אור ישאל על תקוני זהר תקון ל"ו - דף ע"ז ע"ב)

ת.ו.ש.ל.ב.ע.

מִפְתַּח הַסְפָּרִים לִסְפֵּר "אֹר הַזֶּהר הַחֲדָשׁ"

1. גוּרֵי הָאָרֶץ ל', הַחֵיד"א, פֶּלֶא יוֹעֵץ, דָּגֵל מַחֲנֵה אֲפָרִים, רַבִּי חַיִּים פֶּלֶאגִי, שׁו"ת
יִשְׁכִּיל עֶבֶדִי, שׁו"ת פְּרָחֵי בְּהֶנָּה, עֶצִי עֶדֶן קוֹמֵאֲרָנָה, בֶּן אִישׁ חֵי סֵפֶר בְּנֵי־הוֹר,
הַסְבַּמַּת הָרֵב הַקָּדוֹשׁ מֵאֲפֻטָּא תְּקוּנֵי זֶהר דְּפוּס מְעוּבָּז, אֹר נֶעְרַב לְהַרְמ"ק חֶלֶק ג'
פֶּרֶק ג', מִטָּה אֲפָרִים סִימָן תַּקפ"א סְעִיף קָטָן י"ז, וְעוֹד 21
2. הָרֵב מִשָּׁה זְכוּתָא בְּהֶגְהוּתֵי לִסְפֵּר הַפְּגוּנוֹת 75
3. פֶּלֶא יוֹעֵץ אוֹת ז', זֶהר 75
4. סְדוּר פְּגוּנוֹת הָאָר"י זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה מֵהַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי מוֹרְנוֹ הָרֵב רַבִּי יַעֲקֹב קֶאפִּיל
שֶׁל רַבִּי יַעֲקֹב קֶאפִּיל אִישׁ לִיפְשִׁיץ זָכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָּה אֲשֶׁר הָיָה מַגִּיד
מִיִּשְׂרָאֵל בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁל מְעוֹרִיטֵשׁ גָּדוֹל לְפָנָי תְּקוּפַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב – לְפָנָי
300 שָׁנָה. בּוֹלֵל בְּאוּרִים עַל כָּל חֶלֶק הַתְּפִלָּה. בְּסֵדֶר פְּגִיטָה הַלְמוּד 76
5. אֹר צִדִּיקִים לְהָרֵב מֵאִיר פֶּאפְרִישׁ, סִימָן א' סְעִיף קָטָן טז 76
6. עֲבוּדַת הַקָּדוֹשׁ לְהַחֲדִיד"א, מוֹרָה בְּאֶצְבַּע סִימָן מַד 76
7. נֶפֶשׁ חַיִּים מְעַרְכַּת הַז' אוֹת ד', מִשֵּׁם הַגְּדוֹלִים לְהַחֲדִיד"א 77
8. הָרֵב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מִשָּׁה חַיִּים אֲפָרִים מְסִדִּילְקוֹב בַּעַל דָּגֵל מַחֲנֵה אֲפָרִים בְּלִקוּטִים
דְּבוּר הַמִּתְחִיל יִשְׁקֵנִי 77
9. סֵפֶר נְתִיב רִשִּׁי, בְּשֵׁם מוֹרִי, הֵלֵא הוּא הָרֵב הַצַּדִּיק רַבִּי הֵלֵל מִפֶּאפְרִיטֵשׁ 77
10. סֵפֶר מַגִּדֵּל עוֹ, מֵאֲמָרֵי דְבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים מֵאֲדוּמֹרִי חֶב"ד, עֲמוּד תְּכוּ 77
11. חֲנָה אֲרִיאֵל, לְהַרִי"א מְהוּמִיל, שְׁמוֹת עֲמוּד סַד 78
12. תוֹרָה אֹר לְבַעַל הַתְּנָיָא, פְּרִשְׁת בְּשִׁלַּח דְּבוּר הַמִּתְחִיל אֲשִׁירָה לַה' 78
13. תְּקוּנָה לֵיל הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה 78
14. רַבִּי יִשְׂרָאֵל דּוֹב מוֹיִלְעֵדְנִיק, שְׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל שְׁעַר הַהִתְקַשְּׁרוֹת שְׁעַר הָא' דְּרוֹשׁ ה'
מֵאֲמָר ב' 79
15. מוֹרְנוֹ הָרֵב צָבִי אֱלִימֶלֶךְ בְּהֶגְהוּתֵי לִסְפֵּר סוּר מֵרַע, דְּפוּס מוֹנִקֵּטֵשׁ אוֹת ט' 79
16. הֵיכַל הַבִּרְכָּה דְּבָרִים דָּף רח: 79
17. הַקְדַּמַּת סֵפֶר עֶצִי עֶדֶן מִקְאֲמֵאֲרָנָא זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָּה 80
18. מִדְרָשׁ פְּנִיחָס, רַבִּי פְּנִיחָס מִקְאֲרִיץ זצ"ל, קוֹנְטֵרֶס י' אוֹת כ"ט 80
19. חֲכָם הָרָזִים 81

20. הגאון מוילנא. סדור 81
21. הרב אזולאי, ספר אור החמה 81
22. הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, בהקדמה לתלמוד עשר
הספירות, אות לו 81
23. תקוני הזהר, תקון 30 82
24. החיד"א 82
25. הגאון מוילנא. ספר אבן שלמה 11,3 82
26. החפץ חיים 82
27. הרב הקדוש רבי יצחק איזיק מקומרנא, ספר נוצר חסד 82
28. הרב יצחק בדורי 82
29. רבי אליהו בן סולימן מאנז, פסא אליהו, שער ד' 83
30. רבני ירושלים, שנת תרפא 83
31. רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, נשא אות צ' 83
32. אורות נז 83
33. רבי יצחק בר ישעיה עטיה, דורש טוב, ענין זהר 83
34. הרב משה קורדובירו, הרמ"ק, דע את אלקי אביר, טז 83
35. אור צדיקים ודרך סעודה לרבינו מאיר פאפיראש – סימן א' סעיף טז 84
36. רבי חיים צבי עהרנרייך, משה אפרים, קצה המטה, סעיף קטן כג 84
37. רבי חנוך העניף מאלבסטר, סדר הלמוד, אות ב' 84
38. רבי ישראל דוב מוילעדיניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, שער א' דרוש ה'
מאמר ב' 84
39. אור צדיקים ודרך סעודה לרבינו מאיר פאפיראש, סימן א' סעיף טו 84
40. רבי שניאור זלמן מלאדי, אדמור הזקן (בעל התניא), מאמרי האדמור הזקן
הקצרים 1 דף תקעא 85
41. רבי חיים הפהן, הנהגות טובות, אות מה 85
42. רבי חיים הפהן, הנהגות טובות, אות מו 85
43. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, הוספות מהרצ"א, אות ט' 85
44. רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה דברים דף יא 85
45. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ' 85
46. הרב משה קורדובירו, הרמק, דע את אלקי אביר, ב' 86
47. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ' 86
48. מעשה איש לממן הגאון הקדוש בעל החזון איש זכר צדיק לברכה 86
49. רבינו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקנים בניהו 87

50. רבי אליעזר בר יצחק פאפו, פלא יועץ, ערך זהר 87
51. רבי יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בגין יוסף 87
52. רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים רח: 88
53. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נתיב מצותיך, בהקדמה 88
54. רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, ויצא עם פרוש הסלם דף סב. מאמר צדיק עליון
צדיק תחתון 89
55. רבי חיים יוסף דוד אזולאי, החיד"א, מורה באצבע, אות מד 89
56. אהבה ישראל בקדשה, 232 90
57. אגרות א', מא – מב 90
58. הרב משה חיים בן יעקב קורדובירו, הרמק, אור יקר, שער א' סימן ה' 91
59. הרב אליעזר בר שם טוב פאפו, דמשק אליעזר, בהקדמה דרך הקדש אות יב 91
60. רבי משה גרינולד מחוסט, – הנהגות רבי משה גרינולד, אות כא 91
61. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, מעין גנים, פרק א' אות ב' 91
62. רבי צבי הירש איכנשטיין מזידיטשוב, סור מרע, דף ד: 92
63. אור ישראל, מירא דביא 92
64. הנהגות צדיקים – פללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא 92
65. הנהגות צדיקים – פללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא 92
66. הנהגות צדיקים – הנהגות טובות מרבי חיים ויטאל 93
67. הנהגות צדיקים – הנהגות טובות – נסח ב' מרבי יחיאל מיכל מזידיטשוב זכר
צדיק לברכה 93
68. הנהגות צדיקים – הנהגות קדושות על פי סדר אלף בי"ת מרבי יחיאל מיכל
מזידיטשוב 93
69. הנהגות צדיקים – סדר קביעת התורה מרבי שבתי מראשקוב 94
70. הנהגות צדיקים – הנהגות טובות מרבי צבי הירש מגדבורנה 94
71. הנהגות צדיקים – אזהרות ותקונים מרבי חיים יוסף דוד אזולאי – החיד"א 94
72. הרב שלום בן משה בוזגלו, פסא מלך, תקון מג אות ס' 94
73. הרב חיים ויטאל, כתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורנו הרב רבי חיים
ויטאל זכותו יגן עלינו אמן, ג' 94
74. רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ, השלה הקדוש, מאמר ראשון דף ל 95
75. אור יקר, שער א' סימן ה' 95
76. רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים נח: 95
77. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, בני יששכר, מאמר חדש איר מאמר
ג' אות ד' 96

78. הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֲשֶׁלֶּג זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, קִבְּלָהּ לַמִּתְחִיל, הַקְדָּמָה לְסֵפֶר הַזֶּהר, אוֹת סט, עִמּוּד 61 96
79. הָרַב יַעֲקֹב צִמַּח בְּהַקְדָּמָתוֹ לְעֵץ חַיִּים 96
80. רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן מֵרְדֵּכִי אֲזוּלָאִי, אֹר הַחֲמֹה, בְּהַקְדָּמָה 97
81. רַבִּי שְׁבִתִּי בֶן יַעֲקֹב יִצְחָק לִפְשִׁיץ, סְגֻלַּת יִשְׂרָאֵל, מַעֲרֶכֶת ז' אוֹת ה' 97
82. רַבִּי יִצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סִפְרִין מְקוֹמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פָּרָק ד' מִשְׁנָה ב' 98
83. שְׁבִיל הַפְּרִדָּס, כֶּרֶךְ י"א, פָּרִשֶׁת וַיִּשְׁלַח תִּשְׁנֹו 98
84. מִתּוֹף הַקְדָּמַת הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק הַמְּקַבֵּל רַבִּי בְּנִיָּהוּ יִשְׁשֹׁכֶר שְׁמוּאֵלִי שְׁלִיט"א לְסִפְרֵיו הַקְדוּשִׁים זֶהר הַקְדוֹשׁ הַמְּחַלֵּק יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי הַיִּכְלָא דְרִשְׁבִּי – יְרוּשָׁלַיִם 100
85. מִתּוֹף קְרִיאַת הַגָּאוֹנִים הַצַּדִּיקִים: רַבִּי יִצְחָק בְּדוּרִי זָכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָהּ, רַבִּי יְחִיאֵל פִּישֵׁל אֵיזִנְבָּאךְ זָכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָהּ. וְלַהֲבָדִיל בֵּין חַיִּים לְחַיִּים הַגָּאוֹנִים הַצַּדִּיקִים: הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי עוֹבְדִיָּה יוֹסֵף שְׁלִיט"א, הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק הַמְּקַבֵּל רַבִּי בְּנִיָּהוּ יִשְׁשֹׁכֶר שְׁמוּאֵלִי שְׁלִיט"א, רַבִּי רַאובֶּן אֶלְבֹּז שְׁלִיט"א, וְעוֹד 101
86. מִתּוֹף הַסִּבְמַת זָקֵן הַמְּקַבֵּלִים פָּאָר הַדּוֹר וְהַדּוֹר הַצַּדִּיק הַחֲסִיד רַבִּי יִצְחָק בְּדוּרִי זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, תַּמּוּז תִּשְׁנֹו עַל הַזֶּהר עִם פְּרוּשׁ הַסֵּלֶם 101
87. מִתּוֹף הַסִּבְמַת הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים שְׁמוּאֵל בְּהַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי אֱלִיָּהוּ לֵאפִיאַן זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, מַחֲבֵר סֵפֶר רוּחָא שְׁמַעְתָּתָא עַל הַשֵּׁב שְׁמַעְתָּתָא, כַּח תַּמּוּז תִּשְׁנֹו עַל הַזֶּהר עִם פְּרוּשׁ הַסֵּלֶם 102
88. מִתּוֹף הַסִּבְמַת הָרֶאָב"ד הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זוֹנְגֶּנְפֶּלְד זָכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָהּ עַל הַזֶּהר עִם פְּרוּשׁ הַסֵּלֶם 102
89. הַסִּבְמַת הַגָּאוֹן הַקְדוֹשׁ מְקַאשׁוֹי רַבִּי רַפָּאֵל בִּלּוֹם זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמֵן, לְסֵפֶר הַזֶּהר עִם פְּרוּשׁ מִתּוֹק מְדַבֵּשׁ לְהַגָּאוֹן הַצַּדִּיק הַמְּקַבֵּל רַבִּי דְּנִיָּאֵל פְּרִישׁ זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ 102
90. מִתּוֹף מִכְתָּב חוּזֵק שְׁבִתָּב כ"ק אֲדָמוֹר מֵהַאֲלָמִין רַבִּי שְׁלוֹם יְהוּדָה גֵּרָאס שְׁלִיט"א לְ"מַפְעַל הַזֶּהר הַיּוֹמִי" 106
91. הַסִּבְמַת הַגָּאוֹנִים הַצַּדִּיקִים חֲבֵרֵי בֵּית דִּין צֶדֶק הָעֵדָה הַחֲרָדִית תִּשְׁסב, הָרַב יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב פִּישֵׁר זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, הָרַב מֵאִיר בְּרַאנְדְסְדָאָרְפֶּער זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, הָרַב מֹשֶׁה הַלְבֶּרֶשְׁטַאם זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, הָרַב בְּנִימִין רַאבִּינָאוויטֶשׁ זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ, הָרַב יִשְׂרָאֵל מֹשֶׁה דוּשִׁינְסְקִיא זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ. וְלַהֲבָדִיל בֵּין חַיִּים לְחַיִּים: הָרַב מֹשֶׁה שְׁטֶרֶנְבוּךְ שְׁלִיט"א, הָרַב אַבְרָהָם יִצְחָק אוֹלְמָן שְׁלִיט"א – לְסֵפֶר הַזֶּהר עִם פְּרוּשׁ מִתּוֹק מְדַבֵּשׁ לְהַגָּאוֹן הַצַּדִּיק הַמְּקַבֵּל רַבִּי דְּנִיָּאֵל פְּרִישׁ זָכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ 108
92. הַסִּבְמַת הַגָּאוֹנִים הַצַּדִּיקִים חֲבֵרֵי בֵּית דִּין צֶדֶק הָעֵדָה הַחֲרָדִית תִּשְׁסד: הָרַב יִצְחָק טוֹבִיָּה ווִיִּס גֶּאָב"ד יְרוּשָׁלַיִם שְׁלִיט"א, הָרַב מֹשֶׁה שְׁטֶרֶנְבוּךְ רֶאָב"ד יְרוּשָׁלַיִם שְׁלִיט"א. וְלַהֲבָדִיל בֵּין חַיִּים לְחַיִּים: הָרַב מֵאִיר בְּרַאנְדְסְדָאָרְפֶּער זָכַר צַדִּיק

- לברכה, הרב משה הלפרשטאם זכר צדיק לברכה – לספר הזהר עם פרוש מתוק
מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 108
93. הסכמת הגאון הקדוש הגאב"ד רבי יצחק יעקב ווייס זכר צדיק לברכה לספר
הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק
לברכה..... 109
94. הסכמת הגאון הקדוש הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זכר צדיק לברכה לספר
תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר
צדיק לברכה..... 109
95. הסכמת הגאון הצדיק פוסק הדור רבי שמואל הלוי וואזנער שליט"א לספר
תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר
צדיק לברכה..... 109
96. הסכמת הגאון הצדיק רבי יוסף ליברמן שליט"א ראש מתיבתא בולל שומרי
החומות, לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי
דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 110
97. הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א – נדפס בלוח עמוד היומי
על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש
זכר צדיק לברכה..... 110
98. הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב משה הלל שליט"א ראש מתיבתא אהבת שלום
– נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון
הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 111
99. הגאון הצדיק המקבל רבי יחיאל פישל אייזנבאך זכר צדיק לברכה ראש
מתיבתא שער השמים – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש
שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 111
100. הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה – נדפס בלוח עמוד
היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי
דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 111
101. חכם הרזים..... 111
102. חכם הרזים..... 112
103. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס ה' אות י"א..... 112
104. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס י' אות ח'..... 112
105. מגיד מישורים פרשת אמר..... 113
106. הזרת מלך חלק ג' דף רמז..... 113
107. ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה'..... 116
108. ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה'..... 117
109. הבעל שם טוב, מאירות עינים פרשת ראה..... 117

110. ספר הפליאה דף ג' עמוד ג' 118
111. דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יא 118
112. דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יב 119
113. נעם הלכות, רבי אהרן ראטה זצ"ל, מאמר למוד התורה סעיף יא 119
114. קונטרס עץ החיים פרק יג 122
115. קונטרס עץ חיים שם פרק טו 123
116. קונטרס עץ החיים שם פרק כא 124
117. חות יאיר סימן רי 124
118. נעם הלכות מאמר למוד התורה 124
119. חות יאיר סימן רי 125
120. חות יאיר סימן רי 125
121. רבינו חיים פאלאג'י, מועד לכל חי 126
122. שער יששכר מאמר גל עיני אות ב' 126
123. שער יששכר מאמר גל עיני אות ג' 127
124. שער יששכר מאמר גל עיני אות טוב 128
125. שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק ב' הלכה יב ויג 128
126. אמרי קדש סטרעליסק אות יט 128
127. מגדל עז עמוד תכד 129
128. ספר הצואה – שומר אמונים 129
129. בעל יסוד העבודה 129
130. אגרות שומר אמונים אגרת מזה 130
131. בפתר שם טוב 130
132. שפת אמת בחקותי תרמט 130
133. לקוטים יקרים אות ג' 131
134. עמוד העבודה דף א' 132
135. עמוד העבודה 132
136. בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו 132
137. בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות ח' עד 134
138. בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות כט: דבור המתחיל תשיעית 135
139. הוספות מהרצ"א אות ח' 135
140. הוספות מהרצ"א מדינוב אות יח 135
141. נוצר חסד פרק ד' משנה א' 136
142. נוצר חסד קאמארנא פרק ד' משנה א' 136

143. נוצר חסד שביל התורה א' אות י' 137
144. נוצר חסד קאמארנא שביל התורה אות ל' 138
145. נוצר חסד שביל התורה שביל ב' אות ג' 138
146. עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרוננו לחיי העולם הבא, אגרת הקדש.. 139
147. מורה באצבע סימן ח' אות רמח 139
148. ירים משה משפט הבה"ת אות יד 140
149. סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למיד דף יז 140
150. סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למיד דף יז 140
151. ישנמח ישראל פרישת בחקותי 141
152. דברי תורה מהדורא ט' אות לט 141
153. דברי תורה מהדורא קמא אות ס' 142
154. הקדמת המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו 144
155. הנהגות הרב רבי יעקב מליסא זכר צדיק לברכה אות ג' 144
156. עבודת הקדש להרשב"א חלק התבליית פקק יז 145
157. עבודת הקדש חלק התבליית פקק יח 148
158. עבודת הקדש חלק התבליית פקק ע' 149
159. הקדמת מסלות חכמה 150
160. הקדמת המוציא לאור זהר דפוס מנטובה 150
161. ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ג 151
162. אור החמה בהקדמה 151
163. קהלות יעקב ערך סוד 152
164. נתיב מצוותיך שביל התורה א' ל"ב 152
165. המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו 152
166. המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו 153
167. המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו 153
168. של"ה מאמר ראשון 154
169. שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פקק א' סימן ד' 155
170. ראשית חכמה בהקדמה 156
171. בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה 157
172. בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה אות ה' 157
173. קל"ח פתחי חכמה בהקדמה 157
174. ויקהל משה דף ד. 158
175. ויקהל משה דף ד: 159

160	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ה':	176.
161	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ה':	177.
162	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף י' עֲמוּד ג'.	178.
163	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף לז:	179.
163	הוֹסְפוֹת יְסוֹד יוֹסֵף תִּקְוֹן יג	180.
164	הוֹסְפוֹת בְּנֵי יוֹסֵף	181.
165	הַיֵּכַל הַבְּרָכָה קֵאמֶאֱרָנָא בְּרֵאשִׁית דָּף לב:	182.
165	הַיֵּכַל הַבְּרָכָה קֵאמֶאֱרָנָא בְּרֵאשִׁית דָּף צד:	183.
165	הַיֵּכַל הַבְּרָכָה קֵאמֶאֱרָנָא בְּרֵאשִׁית דָּף ריט.	184.
166	הַיֵּכַל הַבְּרָכָה קֵאמֶאֱרָנָא שְׁמוֹת דָּף עב עֲמוּד ג'.	185.
166	הַיֵּכַל הַבְּרָכָה קֵאמֶאֱרָנָא שְׁמוֹת דָּף קד עג.	186.
167	אוֹצֵר הַחַיִּים קֵאמֶאֱרָנָא שְׁמוֹת דָּף נז עֲמוּד ג'.	187.
169	בְּסֵא מֶלֶךְ בַּהֲקֵדְמָה	188.
171	בְּסֵא מֶלֶךְ בַּהֲקֵדְמָה	189.
171	הַקְדָּמַת מְקֻדָּשׁ מֶלֶךְ	190.
172	הַקְדָּמָה בְּלִילִית מְנַחֵם צִיּוֹן	191.
173	מַעֲבָר יֵבֶק מֵאֶמֶר שְׁפָתַי רְנָנוֹת פֶּרֶק כו	192.
174	תּוֹלְדוֹת עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם דָּף עט	193.
174	טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ הַקְדָּמוֹן עֲמוּד קמו	194.
175	טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ הַקְדָּמוֹן עֲמוּד קנב	195.
175	טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ הַקְדָּמוֹן עֲמוּד קנו	196.
175	מְקֻדָּשׁ מֶלֶךְ חֵלֶק א' דָּף כח עא	197.
176	אוֹצְרוֹת חַיִּים דָּף יח:	198.
176	אוֹר נֶעְרַב חֵלֶק ג' פֶּרֶק ג'	199.
177	אוֹר נֶעְרַב חֵלֶק חֲמִישִׁי פֶּרֶק ב'	200.
177	סֵדֶר הַיּוֹם, סֵדֶר הַלְמוּדִים בְּמוֹעֲדֵי הַשָּׁם	201.
178	רֵאשִׁית חֲבֻמָּה בַּהֲקֵדְמָה	202.
178	עֶמֶק הַמֶּלֶךְ בַּהֲקֵדְמָה פֶּרֶק שְׁבִיעִי	203.
179	עֶמֶק הַמֶּלֶךְ בַּהֲקֵדְמָה פֶּרֶק שְׁמִינִי	204.
179	שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת דְּבִיר יוֹסֵף בַּהֲקֵדְמָה, מִתְלִמִּידוֹ בְּעַל יַד מִלְּאָכִי	205.
180	מַעֲרֶכֶת גְּדוּלִים י' שֵׁנִי	206.
180	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ג	207.
181	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ו'	208.

209. ויקהל משה ז. 183
210. זחר חלק א' דף ק"ל: 184
211. אור החמה לזחר שם, בשם הרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא 185
212. של"ה הקדוש מאמר ראשון 185
213. אור יקר, שער א' סימן ה' 186
214. ספר חסד ואמת לחיים חורי זכרוננו לברכה – ועין עוד בפנים הספר, מספר בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו 187
215. שער רוח הקדוש דף ט' עמוד ד' 187
216. יסוד ושרש העבודה, שער הששי, שער הניצוץ 187
217. מטה אפרים סימן תקט"ו סעיף קטן ז' 187
218. סדור בית אברהם לרבי אברהם טבאריק זכר צדיק לברכה 188
219. שם הגדולים להחיד"א מערכת ספרים אות ב' 188
220. לקוטי תורה לבעל התניא, פרשת ויקרא דף ה' טור ב' ואילף 189
221. לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ג' ואילף 190
222. לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' ואילף 190
223. לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד' 191
224. לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד' 191
225. לקוטי תורה לבעל התניא שם דף ו' טור א' 192
226. צואת הר"ד מאיר בן רבי אהרן שורץ זכותו יגן עלינו מפידה"ץ 193
227. היכל הברכה פרשת עקב ז', י"ט 194
228. פתחי שערים נתיב שבירת הכלים – פתח א – שבירת הכלים – שרש לסטרא אחרא 194
229. ספר פתחי שערים נתיב הצמצום – פתח א 195
230. באר מים חיים פרשת ראה – פרק יא 195
231. ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א הקדמה 198
232. הקדמת המחבר ספר נתיב מצוותיך 199
233. היכל הברכה פרשת משפטים דף קצ"ט עמוד ד' 199
234. נתיב מצוותיך קאמארנא, נתיב היחוד, שביל א' אות ב' 200
235. נתיב מצוותיך, נתיב התורה, שביל א' אות ל' 201
236. דברי תורה מונקאטש, מהדורה ו', נ"ז 201
237. מבשר צדק פרשת בא 202
238. ספר לקוטי מוהר"ן – בתחלת הספר 203
239. ספר ברית מנוחה דף ב' 204

240	המקביל האלקי רבי שלום בוזאגלו
241	ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג'
242	בסא מלך להקדמת התקוני זהר דף י"ד:
243	ספר חסידים תתשס"ד
244	אור החמה בהקדמה
245	פרוש הגר"א על משלי ה' י"ח
246	אכן שלמה פרק ח' אות כ"ו
247	אכן שלמה פרק י"א אות ג'
248	אכן שלמה פרק י"א אות ג'
249	חיי מוהר"ן מבקרסלב, תי"ט
250	מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א
251	מאה שערים עמוד 40
252	כתר שם טוב
253	הנהגות רבי משה גרינולד מחוסט אות כא
254	מאור עינים חדושים שבת
255	הנהגות ישרות, רבי צבי הירש האראוויץ מבאקשעוויץ אות ה'
256	סדר הלמוד, רבי חנוך העניף מאלעסק, אות ב'
257	נפת צופים קמ"ד – מדרש פנחס
258	הקדמת בית דין אמסטערדם לדפוס הזהר תקס"ד
259	הסבמת הרב הקדוש מאפסא תקוני זהר דפוס מעזבז
260	מורה באצבע להחיד"א אות מ'
261	מורה באצבע להחיד"א אות מ'
262	פלא יועץ ערך חדוש
263	דברי אהרן בשם הרב הקדוש רבי אשר מסטולין
264	סדור שער השמים, בסדר הלמוד שכתבו הקדמונים
265	בסא אליהו שער ד'
266	בסא אליהו שער ד'
267	בסא אליהו שער ד' אות י"ח
268	תורת שמחה דף נ"ז
269	סמא דחיי חלק ב' אות מ"ח
270	הנהגות צדיקים – בללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא
271	הנהגות צדיקים – בללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא
272	הנהגות צדיקים – סדר היום מרבי אהרן מקרלין

273. הנהגות צדיקים - הנהגות ישראל משה גרינוואלד מחוסט בעל ערוגת
הבשם 216
274. הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט 216
275. הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט 216
276. הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל 216
277. הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל 217
278. הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל 217
279. הנהגות צדיקים - הנהגות ואזהרות מרבי צבי אלימלך מדינאב 217
280. הנהגות צדיקים - הנהגות פרטיות מרבי יוסף זינדל מסלנט על פי הגר"א 217
281. הנהגות צדיקים - סדר עבודת היום מרבי נחמן מטולטשין 217
282. הנהגות צדיקים - תקונים ואזהרות מרבי אליהו מני 217
283. אגרות שומרי אמונים אגרת ה' 218
284. שם אגרת ט"ו 218
285. שם כ"ז 218
286. ספר ברית מנוחה דף ב' 219
287. ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג' 219
288. אור המאיר (זיטאמיר) פרשת פקודי, דף כ"ח טור ג' 220
289. דורש טוב (טשורטקוב) אחרון של פסח תש"א, עמוד קצ"ד טור א' 221
290. זהר חלק ב' רמז: 222
291. זהר חדש שיר השירים בדבור המתחיל שלמה אהיה בעטיה 223
292. בסא מלך להקדמת התקוני זהר דף י"ד: 223
293. פרי צדיק פרשת ויגש דף ק"ה טור ב' 224
294. ספר המדות אות סוד, מבעל לקיטי מוהר"ן זכרנו לחי העולם הבא 224
295. הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף ד: 225
296. הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש י"א: 225
297. הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף י"א: 225
298. מגיד מישרים פרשת בא 225
299. שם פרשת עקב 225
300. הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט 226
301. מדרש פנחס ובארות הפנים 226
302. הנהגות צדיקים - סדר התנהגות מרבי אהרן ראטה 226
303. הנהגות צדיקים - דרך חיים לאחד מגדולי גאוני קדמאי 226
304. ספר פרי צדיק, רבי צדוק הכהן מלובלין וצ"ל, פרשת בהעלתך - אות י' 226

305. הנהגות צדיקים – הנהגות ישרות מתלמיד הבעל שם טוב 227
306. תפארת ישראל מהרב הקדוש מסאטמאב זכר צדיק וקדוש לברכה, פרשת קדושים 227
307. יוסף תהלות להחיד"א, תהלים לב, ט 228
308. מדבר קדמות להחיד"א, מערכת ת' אות י"ד 228
309. זהר חלק א' דף ב"ח. 229
310. תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג: 229
311. בסא מלך לתקוני זהר שם 229
312. תקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב. 229
313. בסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס' 230
314. ספר שיחות הר"ן מבוסל, מ' 231
315. מקדש מלך לזהר פרשת משפטים שם 231
316. דגל מחנה אפרים, פרשת בא, עמוד פ"ד טור ב' 231
317. זהר חלק ב' דף קס"א: 232
318. ספרי יראים 232
319. ספר בית אהרן דף קמ"ט, מבתבים קדש, מהרב הקדוש אדמו"ר רבי אהרן זכר צדיק לברכה 232
320. סדר היום ואזהרות שפכת הרב הקדוש הרב רבי אהרן מקרלין, ספר בית אהרן ... 232
321. אור לישירים 232
322. צפון שמיר סימן ח' 232
323. רבינו משה זכותא דף קמח: לפרוש הזהר 233
324. רבינו משה זכותא דף קעח: 233
325. רבי משה זכותא קע"ג. 234
326. נפש חיים מערכת הז' אות ד', משם הגדולים להחיד"א 234
327. מדרש פנחס מהרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ, ע"ב אות ג. 234
328. שם, יז, אות ב 234
329. שם, לו, אות עג 234
330. שם, לו, אות מג 234
331. ישר דברי אמת סימן לט 235
332. מאור ושמש בראשית, דבור המתחיל ויאמר אלקים יהי רקיע, ב, א 235
333. זהר בהעלתך קנ"ג 235
334. הזרת מלך לזהר פרשת בהעלתך שם, דף רמ"ז. 235
335. מורינו הרב רבי יעקב צמח בסוף הקדמתו לעץ חיים 236

336. פְּרִי עֵץ חַיִּים הַנִּהְגָּת הַלְמוּד 236
337. אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן – בַּעַל הַתְּנִיָּא 236
338. מֵאֲמָרֵי אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן פְּרִשְׁת תִּצָּא דָף תתל"א 236
339. מֵאָה שְׁעָרִים עֲמוּד 40 236
340. זֶהר חֶלֶק ג', רַעֲיָא מִהִימָנָא, דָּף קי"א–קי"ב 237
341. תְּקוּנַי זֶהר בְּהַקְדָּמָה דָּף א 238
342. שֵׁם דָּף ה' 238
343. הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב נָתַן שְׁפִירָא לְפָרִי עֵץ חַיִּים 238
344. מוֹרִינוּ הָרַב צָבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינָב בְּהַגְהוּתֵי לְסַפֵּר סוּר מִרַע, דְּפוּס מוֹנָקטָשׁ אוֹת ט' 238
345. הַקְדָּמַת סֵפֶר עֲצִי עֶדֶן מִקָּאמֶאֲרָנָא וְכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה 238
346. פֶּלֶא יוֹעֵץ אוֹת ז', זֶהר 239
347. הֵיכַל הַבְּרָכָה דְּבָרִים דָּף ר"ח: 239
348. מִדְרָשׁ פִּנְחָס דָּף ל"ו. אוֹת מ"ג 239
349. נְתִיב מִצְוֹתֵיהּ, שְׁבִיל הַיְחוד, שְׁבִיל ב' אוֹת ג' 239
350. שִׁיחוֹת הָרַ"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, ק"ח 240
351. רַבִּי יִשְׂרָאֵל דּוֹב מוֹיִלְעֵדְנִיק, שְׁאֲרִית יִשְׂרָאֵל שְׁעַר הַהִתְקַשְּׁרוֹת שְׁעַר הָא' דְּרוֹשׁ ה' מֵאֲמָר ב' 240
352. הָרַב מֹשֶׁה זְכוּתָא בְּהַגְהוּתֵי לְסַפֵּר הַפְּגוּת 240
353. שְׁבָחֵי הָרַ"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב ז' 240
354. הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי יִצְחָק מִסְקוּוֹיָרָא זְכוּתוֹ יָגֵן עֲלֵינוּ, בָּרִם יִשְׂרָאֵל (רִיזִין), דָּף כ"ו טוֹר א' 241
355. רַחֲמֵי הָאֵב סִימָן ג' 241
356. סֵפֶר מֵאֲמָרֵי אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) תַּקְס"ג חֶלֶק ב', דְּבוּר הַמִּתְחִיל וְהַשְׁתִּיָּה בְּדִת 242
357. אָבֹן שְׁלֵמָה לְהַגֵּר"א פֶּרֶק ח' אוֹת כ"ז 242
358. מַעֲיָן גָּנִים פֶּרֶק א' 242
359. מַעֲיָן גָּנִים פֶּרֶק א' 242
360. יָרִים מֹשֶׁה, עֲנִינִים נִפְלְאִים מִרַבִּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצָאטו 243
361. מִנְחַת עֲנִי" אוֹת כ"ה 243
362. הַכְנָה דְּרַבָּה מִבַּעַל עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם צַעֲהִלִּים 243
363. פֶּלֶא יוֹעֵץ אוֹת ז', זֶהר 245
364. בִּסָּא מֶלֶךְ לְתַקְוֵי זֶהר תַּקֵּן מ"ג אוֹת ט' 246

365. הנהגות מהרב נחום מטשנאביל זכר צדיק וקדוש לברכה..... 246
366. עטרת צבי פרשת בהעלתך..... 246
367. חיי מוהר"ן רבינו נחמן מברסלב, תב"ב..... 246
368. שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח..... 247
369. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס א' אות נ"ג..... 247
370. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס ג' אות ב'..... 247
371. זהר חלק ב' דף קנ"ה..... 248
372. היכל הברכה קאמארנא דברים פסוק י'..... 248
373. נוצר חסד פרק ד' משנה כ'..... 248
374. שער המצוות להאר"י זכרוננו לברכה דף א'..... 249
375. שער הגלגלים הקדוש י"א, דף י"ד..... 249
376. שם סוף הקדמה י"ו..... 249
377. רבינו חיים ויטאל זכרוננו לברכה בשער הגלגלים דף מ"ט..... 249
378. תקוני זהר תקון ו' בסופו..... 250
379. בסא מלך לתקוני זהר שם..... 250
380. ספר שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב אות רעח..... 251
381. ספר לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קיח..... 251
382. חיי מוהר"ן מברסלב, תנח..... 252
383. דברי תורה מהדורא ב' סימן ט'..... 253
384. תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג:..... 254
385. אור החמה לזהר דף ק"ה עמוד ב' בשם הרמ"ק..... 254
386. אור החמה לזהר חלק ג' דף רפ"א, בשם הרמ"ק..... 255
387. הקדמה השנייה לספר אור החמה..... 255
388. מאור עינים פרשת ויצא..... 256
389. רעיא מהימנא בזהר פרשת נשא, דף קב"ד:..... 256
390. מקדש מלך לרעיא מהימנא כאן..... 256
391. תקוני זהר תקון שתי תאה בסופו, דף בד..... 257
392. מקדש מלך לתקוני זהר כאן..... 257
393. תקוני זהר תקון כ"א דף נ"ג:..... 257
394. תקוני זהר חדש דף ע"ב:..... 258
395. הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא בהקדמתו לשערי הקדשה..... 258
396. נפש חיים מערכת הז' אות ה'..... 259
397. של"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון..... 259

398. מתוּף הַקְדָּמַת בְּסֵא מֶלֶךְ..... 260
399. תְּקוּנֵי זֶהר דָּף א:..... 260
400. תְּקוּנֵי זֶהר דָּף קי"א..... 260
401. חיד"א מְעַרְכַת גְּדוּלִים א' רי"ט..... 261
402. רבי יִשְׂרָאֵל דּוּב מוֹלְעֵדְנִיק, שְׁאֲרִית יִשְׂרָאֵל שֶׁעַר הַהִתְקַשְּׁרוּת, דָּף י"ב טור ד'..... 261
403. דָּגֵל מַחֲנֶה אֶפְרַיִם, פְּרִשַׁת שְׁמִינִי..... 262
404. הַקְדָּמַת סֵפֶר עֲצֵי עֶדֶן עַל מִשְׁנֵיזוֹת..... 264
405. נוֹצֵר חֶסֶד עַל מִסְכַּת אָבוֹת פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה א'..... 266
406. נוֹצֵר חֶסֶד עַל מִסְכַּת אָבוֹת פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה ו'..... 266
407. נוֹצֵר חֶסֶד עַל מִסְכַּת אָבוֹת פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה ב'..... 267
408. זֶהר חֵלֶק א' דָּף ט"ז..... 268
409. שֵׁם דָּף מ"ז:..... 268
410. אֹר הַחֲמֶה לַזֶּהר שֵׁם, בְּשֵׁם הָרַמ"ק זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא..... 268
411. זֶהר חֵלֶק ג' דָּף קנ"ב..... 268
412. שֵׁם דָּף רמ"ד:..... 268
413. שֵׁם, בְּרַעֲיָא מְהִימָנָא, דָּף רנ"ד..... 268
414. תְּקוּנֵי זֶהר בְּהַקְדָּמָה דָּף י"ד..... 268
415. תְּקוּנֵי זֶהר תְּקוּנָן כ"א – דָּף נ"ג:..... 269
416. זֶהר חֵלֶק ג' דָּף ו..... 269
417. זֶהר חֵלֶק ג' דָּף ע"ב..... 269
418. זֶהר חֵלֶק א' דָּף קפ"ז..... 269
419. זֶהר חֵלֶק ב' דָּף פ"ג:..... 269
420. זֶהר חֵלֶק א' דָּף ר"א..... 269
421. סֵפֶר הַחֲנוּךְ פְּרִשַׁת תְּרוּמָה..... 269
422. רַבִּינוּ בְּחַיִּי..... 270
423. שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת דְּבַרֵּי חַיִּים חֵלֶק ב' יוֹרָה דְּעָה סִימָן מ"ז..... 270
424. זֶהר פְּרִשַׁת מִשְׁפָּטִים, בְּסֵבֶא, דָּף צ"ט:..... 270
425. מִקְדָּשׁ מֶלֶךְ לַזֶּהר, פְּרִשַׁת מִשְׁפָּטִים שֵׁם..... 270
426. עֲלִית אֵלֶיהוּ עַל הַגֶּר"א..... 270
427. חֶסֶד לְאַבְרָהָם מִעֵין רֹאשׁוֹן נֶהַר כ"ד..... 271
428. תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף פְּרִשַׁת קְדוּשִׁים. וְכֵן כְּתוּב בְּסֵפֶרוֹ כְּתַנַּת פָּסִים פְּרִשַׁת קְדוּשִׁים... 271
429. מֵאוּר עֵינַיִם לְהַרְבֵּה הַקְדוּשׁ רַבִּינוּ מִנְחֵם נָחוּם מִטְשָׁרְנוּבִּיל זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, 272
- פְּרִשַׁת בְּהַעֲלֵתָךְ.....

430. תְּקוּנֵי זֹהַר תְּקוּנָן י"ט – דף ל"ח..... 273
431. סֵפֶר הַקְּנָה, הוֹבָא בְּאוֹר יִשְׂרָאֵל לְהַמְגִיד הַקְּדוּשׁ מִקְּאֻזְנִיץ זְכוּרֹנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא עַל הַתְּקוּנִים שָׁם..... 273
432. תְּקוּנֵי זֹהַר תְּקוּנָן מ' – דף פ'..... 273
433. פְּרִי קֹדֶשׁ הַלְוִלִים דף ב'..... 273
434. דְּבָרֵי הַיָּמִים א' כ"ח, ט..... 273
435. תְּקוּנֵי זֹהַר בְּהַקְדָּמָה דף ו'..... 273
436. תְּקוּנֵי זֹהַר בְּהַקְדָּמָה דף א' עֲמוּד ב'..... 274
437. מִתּוֹף מִכְתָּב בַּעַל עֲטָרַת צָבִי לְרַבּוֹ הָרַב אַבְרָהָם יְהוֹשֻׁעַ הָעִשְׂרִי מֵאֲפֻטָּא זְכוּר
צִדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרָכָה..... 275
438. נוֹצֵר חֶסֶד עַל מִסְכַּת אֲבוֹת פָּרָק ד' מִשְׁנָה ב'..... 275
439. תְּקוּנָן לִיל שְׁבוּעוֹת לְהָרַב רַבִּינוּ מֹשֶׁה זְכוּתָא בְּסוֹף סֵפֶר טוֹב הָאָרֶץ לְמוֹרֵינוּ הָרַב
נִתָּן שְׁפִירָא..... 275
440. הַקְדָּמַת הַמוֹצִיאִים לְאוֹר סֵפֶר הַתְּקוּנִים דְּפוּס לִיווֹרְנוּ..... 276
441. סֵדֶר הַיּוֹם וְאַזְהָרוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּסֵפֶר בֵּית אֶהֱרָן..... 276
442. לְקוּטֵי תוֹרָה (טְשֻׁרְנֹבִיל) הַדְרָכָה ז', דף ט' טוֹר ג'..... 276
443. מוֹרָה בְּאַצְבַּע סִימָן ח' קֹטֵעַ רמ"ח..... 276
444. שָׁם סִימָן מ"ד..... 277
445. לְקוּטֵי תוֹרָה (טְשֻׁעֶרְנֹבִיל) הַדְרָכָה א'..... 277
446. שָׁם הַדְרָכָה ז'..... 277
447. שִׁיחוֹת הָרָן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב סִימָן רפ"ה..... 278
448. שִׁיחוֹת הָרָן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב סִימָן קכ"ח..... 278
449. שִׁיחוֹת הָרָן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב סִימָן ח'..... 278
450. חַיֵּי מוֹהֵרָן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, שֵׁנ"ט..... 278
451. בֵּית אֶהֱרָן, ל"ג בַּעֲמֹר..... 278
452. אוֹר צִדִּיקִים לְהָרַב מֵאִיר פֶּאפְרִישׁ, סִימָן א' סְעִיף קָטָן ט"ז..... 278
453. מוֹרֵינוּ הָרַב רַבִּי צָבִי אֱלִימֶלֶךְ מִדִּינוֹב זְכוּר צִדִּיק לְבָרָכָה בְּסִפְרוֹ סוּר מֵרַע וְעֵשָׂה
טוֹב..... 279
454. דָּגֹל מִחֲנִה אֲפָרִים בִּלְקוּטִים, דְּבוּר הַמִּתְחִיל יִשְׁקֵנִי..... 279
455. סְדוּר הָאָר"י זְכוּרֹנוּ לְבָרָכָה "קוֹל יַעֲקֹב" לְרַבִּי יַעֲקֹב קֶאפֶּיל זְכוּרֹנוּ לְבָרָכָה, בְּסֵדֶר
בִּנְיָן הַלְמוּד..... 279
456. סֵפֶר נְתִיב רֶש"י בְּשֵׁם "מוֹרִי", הֲלֹא הוּא הָרַב הַצִּדִּיק רַבִּי הֲלֵל מִפֶּאֲרִיטֶשׁ..... 279
457. תְּקוּנָן לִיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, סִפְרֵי יִרְאִים..... 280
458. חֲנָה אֲרִיאֵל, לַהֲרִי"א מִהוֹמִיל, שְׁמוֹת עֲמוּד ס"ד..... 280

459. הנהגות צדיקים – הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט 280
460. ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמו"ר חב"ד, עמוד תב"ו 280
461. לקוטי תורה פרשת תבוא 280
462. ספר סור מרע ועשה טוב 280
463. ספר סור מרע ועשה טוב 281
464. ספר סור מרע ועשה טוב 281
465. הקדמה לספר צבי לצדיק 282
466. היכל הברכה, דברים דף כ"ח 282
467. ספר עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ וזכרנו לחיי העולם הבא, לקוטים בסופן 282
468. מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א 282
469. מתוך לשון הסכמת הרבנים דקהלה קדושה ליוורנו לספר הזהר דפוס ליוורנו 283
470. לקוטי תורה פרשת ויקרא דף ה: 283
471. מאור ושמע, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א' 285
472. הגאון הצדיק מוריני הרב רבי יצחק איזיק מזידיטשוב 286
473. זהר חלק א' דף קצ"ה: 286
474. טעמי המצוות להרדב"ז [ורבי דוד בן שלמה אבן זמרא] מצוה כ"ב 286
475. יסוד ושרש העבודה, שערי הששי, שער הניצוץ 287
476. תולדות יעקב יוסף פרשת שלח 287
477. הקדמת מוריני הרב רבי יצחק איזיק מקאמארנא זכר צדיק וקדוש לברכה לפרושו על משניות 288
478. מטה אפרים סימן תקפ"א סעיף קטן י"ז 289
479. קצה המטה למטה אפרים שם סעיף קטן כ"ג 289
480. מטה אפרים סימן תר"ג סעיף קטן ט' 289
481. הקדמת הרב המביא לבית הדפוס ספר התקונים דפוס ליוורנו, פבוד הרב רבי יצחק פרחי זכותו יגן עלינו 290
482. שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, קב"ז 290
483. ספר לקוטי הלכות למוריני הרב רבי נתן מברסלב זכר צדיק לברכה – הלכות ראש השנה הלכה ו' 291
484. נתיב מצוותיך למוריני הרב רבי יצחק איזיק מקאמארנא, שביל התורה אות א' סימן ל"א 291
485. הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א 291
486. עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע' 292
487. בסא מלך בהקדמה 292

488	נְטִיעַי גְּבֵרֵי־אֵל בֵּין הַמִּצְרִים פָּרַק מ"ט סִימָן י"ג.....	292
489	שְׁעָרֵי הַלְשָׁם חֵלֶק ב - סִימָן י"ד - מִשְׁנֵת חֲכָמַת הָאֱמֶת.....	294
490	שְׁל"ה הַקָּדוֹשׁ - בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת - הַמְאֻמֵּר הָרֹאשׁוֹן י".....	294
491	שְׁל"ה הַקָּדוֹשׁ - וְוִי הַעֲמוּדִים - פָּרַק ה'.....	296
492	סֵפֶר דְּרָף עַץ חַיִּים.....	296
493	הַנְהֻגוֹת צִדִּיקִים - בְּלָלִים מֵרַבִּי אֱלִיעֶזֶר צָבִי מְקַאמְרָא.....	297
494	הֵיכַל הַבְּרָכָה קוֹמְרָנָה פְּרִשֶׁת עֶקֶב ז', י"ט.....	298
495	הֵיכַל הַבְּרָכָה קוֹמְרָנָה פְּרִשֶׁת עֶקֶב ז', י"ט.....	299
496	הַקְדַּמַּת סֵפֶר בְּסֵא מֶלֶךְ עַל הַתְּקוּנִים.....	299
497	הָרַב רַבִּינוּ צָבִי הִירֵשׁ זִידִיטְשׁוֹב בְּרִישׁ סֵפֶר הַתְּקוּנִים שְׁלֹו.....	299
498	בֶּן אִישׁ חֵי בְּהַקְדַּמְתּוֹ לְסִפְרוֹ בְּנִיחֻי.....	300
499	מִתּוֹף הַקְדַּמַּת הַמַּגִּיד לְתַקּוּנֵי זֶהר דְּפּוֹס בִּילּוֹגְרָאדוֹ.....	300
500	פְּרִי צִדִּיק לְרַבִּינוּ צְדוֹק הַכֹּהֵן מְלוֹבְבֵלִין זְבוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, סִימָן ח' דָּף נ"א.....	301
501	בְּתֵר שֵׁם טוֹב.....	301
502	בְּתֵר שֵׁם טוֹב.....	301
503	מוֹשִׁיעַן שֵׁל יִשְׂרָאֵל - רֹאשׁ גּוֹלַת אֲרִיֶּאֱל.....	302
504	בְּתִנֵּת פְּסִים פְּרִשֶׁת קְדוּשִׁים.....	302
505	זֶהר חֵלֶק א' דָּף קנ"א: - חֵלֶק ב' דָּף י"ב:.....	302
506	זֶהר חֵלֶק א' דָּף קס"א: בְּסִתְרֵי תוֹרָה.....	303
507	הַקְדַּמַּת ה"סֵלֶם" אוֹת ע'.....	304
508	זֶהר חֵלֶק ג' דָּף קכ"ג: בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא.....	305
509	זֶהר חֵלֶק א' דָּף צ"ד: בְּסִתְרֵי תוֹרָה.....	306
510	זֶהר חֵלֶק ג' ע"ב:.....	306
511	תְּקוּנֵי זֶהר חֲדָשׁ דָּף ע"ב עֲמוּד ד'.....	307
512	זֶהר חֵלֶק ג' דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא.....	307
513	סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת לְמוֹרִינוּ הָרַב רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסֶלַב, הַלְכוֹת בְּרָכוֹת הַשְּׁחָר הַלְכָּה	
514	ה, אוֹת עב.....	308
514	הַקְדַּמַּת סֵפֶר אוֹר הַחֲמָה.....	309
515	סוֹף סֵפֶר וִיקָהֵל מִשְׁה.....	311
516	סֵפֶר פֶּתַח עֵינַיִם לְהַחֲדִיד"א עַל מִסְכַּת סִנְהֶדְרִין דָּף צ"ח.....	311
517	הַקְדַּמַּת ה"סֵלֶם" לְסֵפֶר הַזֶּהר.....	317
518	הַקְדַּמַּת ה"סֵלֶם" לְסֵפֶר הַזֶּהר.....	318
519	הַקְדַּמַּת ה"סֵלֶם" לְסֵפֶר הַזֶּהר.....	318

520. הקדמת ה"סלם" לספר הזוהר 318
521. פסק הגאון והחכם הבולל הנעלה בבוד מוריניו הרב רבי יצחק דילטאש, נדפס ברש ספר הזוהר 320
522. זוהר חלק א' דף קי"ח 321
523. הקדמת הרב חיים ויטאל לעץ חיים 324
524. דגל מחנה אפרים פרשת בשלח 325
525. ספר קהלת יעקב לבעל מלא הרוצים ערך סוד 325
526. אור ישאל על תקוני זוהר להמגיד מקאנין זכותו יגן עלינו – תקון ל"ו – דף ע"ז: 326
527. אנגרא דכלה למוריניו הרב צבי אלימלך מדינוב הפטרת פרשת תבוא 326
528. הרבי רבי ברוך ממזיבוז זכותו יגן עלינו – ספר התודעה ל"ג בעמר 326
529. ספר שיחות הר"ן אות קבח 327
530. ספר שיחות הר"ן אות קבח 327
531. שיחות הר"ן אות רפה 327
532. ספר דברי תורה להגאון הקדוש אב"ד מונקאטש, מהדורא ו' סימן קי"ג 328
533. חכם הרזים 328
534. חכם הרזים 328
535. חכם הרזים 329
536. בנין שלמה 329
537. סוד השם ליראיו חלק ב', מכ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א, דף י"ח 330
538. טעמי המנהגים, הילולא דרבי שמעון בן יוחאי עמוד רס"ג 332
539. ספר מגדיל ישועות מלכו אות נ"ה, בשם הרב הקדוש מבארניב 332
540. לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קבו 332
541. לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קבו 332
542. ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות רפה 332
543. ספר לקוטי הלכות הלכות סימני בהמה וחייה טהורה הלכה ד 333
544. ספר לקוטי הלכות הלכות גבית חוב מהיתומים הלכה ג 333
545. ספר לקוטי הלכות – הלכות סעודה הלכה ד אות ו 334
546. ספר לקוטי הלכות הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו 334
547. ספר לקוטי הלכות הלכות שבת הלכה ז אות ג 334
548. ספר לקוטי הלכות הלכות גזיקין הלכה ד 335
549. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס א' אות י"ד 336
550. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס ג' אות ד' 336

551. אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב יד אחד מתלמידיו, נדפס בספר טעמי המנהגים, עניני הלולא דרבי שמעון בן יוחאי 337
552. ספר החרדים בהקדמה 338
553. טעמי המנהגים סעיף י' מכתב קדש מרבי שלמה שלימל, ספר מצרף לחכמה 338
554. טעמי המנהגים, עניני הלולא דרבי שמעון בן יוחאי 338
555. ספר לקוטי הלכות סמני בהמה וחייה טהורה הלכה ד 339
556. קול בוכים, סוף קינה ב' 339
557. מגיד מישרים פרשת אמר 340
558. החרדים בהקדמתו 340
559. רבי שמואל העליר גאב"ד צפת בסוף פבוד מלכים 340
560. דבר יום ביומו 341
561. הלולא רבא דף כ"ב להרב יעקב אנהורי 341
562. שער יששכר מאמרי חדש איר, מאמר ג"ל עיני, אות כ"ג 341
563. ספר לקוטי הלכות הלכות גבית חוב מהיתומים הלכה ג 341
564. טעמי המנהגים 342
565. עשר קדשות דף לו, מערכת ח', הרב הקדוש מורינו הרב יצחק איזיק מוידטשוב. 342
566. זכירה לחיים דף יד עמוד ד' 343
567. ספר אברהם במחזה דרוש ט"ז 343
568. הקדמת רבי משה בסולה לספר התקונים 343
569. האר"י זכרנו לברכה בשער רוח הקדש דף יא: 343
570. רבי ישראל דוב מוילעדיניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער א' דרוש ה מאמר ב 343
571. שבחי האר"י זכרנו לברכה 343
572. מורה באצבע אות מד 343
573. פלא יועץ ערך זהר 343
574. הגהות מורינו הרב רבי צבי אלימלך אות ט 344
575. מאה שערים לבעל התניא 344
576. בסא מלך על תקוני הזהר תקון מג אות ס 344
577. זהר פרשת וישב דף קפ"ה. בכללות, ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פרשת צו 344
578. רבי אברהם מסלונים בספר תורת אבות 344
579. הרמ"ז בהגהותיו לספר הבנות 344
580. אמרי פנחס שער ט אות ג 344

581. שם שער ו אות עג 344
582. מעשי אמת לתלמיד החוזה מלובלין נדפס בספר אמת ויצוב חלק ד' עמוד ל 344
583. אמרי פנחס שער ט אות ג 344
584. זהר חלק ב' דף קנ"ה. 345
585. הגאון הצדיק מוריני הרב יצחק איזיק מזידיטשוב 347
586. שאלות ותשובות פרחי בהנה ארח חיים סימן יג. 347
587. ספר תענית בבורות עמוד רנח. 347
588. עין שם ובספר סדור פסח בהלכות חלק א' עמוד קע. 347
589. ספר דרך אר"ץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז. 348
590. תקוני זהר תקון ל'. 348
591. מורה באצבע להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, אות מד. 348
592. רמב"ן בהקדמתו לפרוש על התורה. 349
593. ספר שומר אמונים הקדמון להרב יוסף אירגס, בהקדמתו השנייה. 350
594. זהר חלק ג' פרשת בהעלתך דף קנ"ב. 351
595. פרוש ה"סלם" לזהר שם. 353
596. הקדמת ספר זהר הרקיע להאדמו"ר מראדזין ובר צדיק לברכה. 355
597. מאור עינים פרשת צו. 356
598. ספר יוחסין השלם דף פ"ז ואילך. 356
599. ספר חיי מוהר"ן מבקסלב אות תז. 357
600. ספר חיי מוהר"ן מבקסלב אות תח, תכן דבריו. 358
601. ספר לקוטי הלכות הלכות פסח הלכה ט. 358
602. ספר חיי מוהר"ן מבקסלב אות תי. 359
603. הקדמת רבי יהודה ח"ט לספרו מנחת יהודה. 361
604. מעילה דף ז. 362
605. יבמות דף ט"ב: 363
606. ויקרא רבה פרק כ"א, ח. 363
607. פסחים דף קי"ב. 363
608. רישלמי סנהדרין פרק א' הלכה ב'. 363
609. נזיר דף נ"ב: 364
610. פרוש רש"י שבועות דף ב: 364
611. ספר לקוטי הלכות הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו. 364
612. ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד. 365
613. זהר חלק א' דף רט"ז: 367

614. מְגִלָּה עֲמֻקּוֹת, אֹפְנִים, אֹפֶן ע'..... 367
615. תִּקּוֹן ב"ב דף ס"ג:..... 367
616. בְּרָכוֹת דף ז..... 367
617. זֶהר חֵלֶק ג' דף קס"ח..... 367
618. מְכִילָתָא פְּרָשֶׁת בְּשַׁלַּח, פְּרָשֶׁת הַשִּׁירָה, פָּרָק ט'..... 368
619. זֶהר חֵלֶק א' דף קב"ו..... 368
620. תִּקּוּנֵי זֶהר תִּקּוֹן ח"י, דף רל"ז:..... 368
621. וִיקְרָא רַבָּה א, ג..... 368
622. אֶסְתֵּר רַבָּה ו, ב..... 368
623. חֵלֶק א' דף ק"ו..... 368
624. זֶהר חֵלֶק א' דף רב"ה..... 368
625. זֶהר חֵלֶק ב' דף פ"ג, וּבִאֵזֶר הַחֲמִיּוֹה שֵׁם בְּשֵׁם הָרַמ"ק..... 369
626. תִּקּוּנֵי זֶהר בְּתַחֲלָתוֹ..... 369
627. דְּבָרִים רַבָּה רִישׁ פְּרָשֶׁת בְּרָכָה..... 369
628. זֶהר חֵלֶק א' דף פ"ז:..... 369
629. מְגִלָּה עֲמֻקּוֹת, אֹפְנִים, אֹפֶן ע'..... 369
630. בְּסוֹף אֲדָרָא זִיטָא..... 369
631. סְפָרִי סוֹף פְּרָשֶׁת בְּרָכָה..... 370
632. בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן בֶּן עֲזִיָּאֵל עַל הַפְּסוּק בְּרָכָה לֹד, ח..... 370
633. זֶהר חֵלֶק ג' דף רצ"ו:..... 370
634. דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ..... 370
635. הִילּוּלָא רַבָּא דף ב"ב לְהֵרֵב יַעֲקֹב אֲנָהוּרִי..... 370
636. שַׁעַר יִשְׁשֹׁכֶר מֵאֲמָרִי חֹדֶשׁ אֵיזֶר, מֵאֲמָר ג"ל עֵינִי, אוֹת ב"ג..... 371
637. אֹר יִצְחָק פָּרָק א'..... 371
638. תוֹרַת דְּבָרֵי יִחְזַקְאֵל הַחֹדֶשׁ..... 372
639. זֶהר הַקְּדוּשׁ חֵלֶק ב' קמ"ט..... 372
640. רַבִּינוּ חַיִּים פֶּאֱלָאגִי, מוֹעֵד לְכָל חַי סִימָן ז' אוֹת ז'..... 373
641. מִבְּי"ט זְכָרוֹנוֹ לַחַיִּי הָעוֹלָם הָבֵא בְּסִפְרוֹ בֵּית אֱלֹהִים שַׁעַר הַתְּפִלָּה פָּרָק ה'..... 374
642. רַבִּי יְהוֹנָתָן אֵיבְשִׁיץ זָכָר צִדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה..... 374
643. אוֹרָה וְשִׁמְחָה דף ב'..... 374
644. בְּמִכְתָּבוֹ לְאַחֵיו בִּשְׁנַת רמ"ט, נִדְפַס בְּסִפְר דְּרַבִּי צִיּוֹן..... 375
645. יָמֵי מוֹהֲרֵנ"ת מִבְּרֶסֶלֶב..... 375

646. עלים לתרופה, רבי יצחק בן מוהרנ"ת מברסלב, נקבר בצפת סמוך ונראה למרן
הבית יוסף זכר צדיק לברכה 375
647. ימי שמואל להחסיד הצדיק הקדוש רבי שמואל הורוביץ זכר צדיק לברכה, נכד
השל"ה הקדוש 377
648. ספר לקוטי הלכות הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו 378
649. ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ג 379
650. מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א' 380
651. הכנה דרבה אות י"א 381
652. הובא במאיר לעולם שבסוף ספר פרח מטה אהרן על תהלים 381
653. ישמח משה בלקוטים 381
654. מתוך הקדמה לספר צבי לצדיק, עין שם מעשה באריכות 382
655. הגאון מהר"א איסטרוולסה בספרו בן אברהם, פרשת וישלח דף כ"ג: 383
656. מורינו הרב חיים פלאג' זכר צדיק לברכה, בספרו "תורה וחיים", מצות עשה ס'
אות ריז' 384
657. האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן 384
658. ספר לקוטי הלכות הלכות קדושין הלכה ג, אות כב 384
659. ספר לקוטי הלכות הלכות ברכת השחר הלכה ה, אות לו 385
660. שלום ירושלים ספר ראשון: בתבי הרב יהודה אלקלעי, הוצאת מוסד הרב קוק
ירושלים 398
661. תולדות וזכרונות מהרב הקדוש הלל ליבטנשטיין רבי הלל מקאלאמאיע זכותו
יגן עלינו, יוצא לאור סאטמאר שנת תרצ"א 399
662. תשובות שדי תנינא חלק שלישי ירושלים תשל"ד – הרב ברוך צבי מושקוביץ 400
663. תשובת אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק לברכה לחי העולם
הבא – שנת תשס"ה 401
664. רעיא מהימנא סוף פרשת בהר דף קיב. 403
665. היכלות בזהר הקדוש פרשת פקודי דף רמז: 404
666. תקונים מזהר חדש דף קיח: 405
667. רעיא מהימנא תחלת פרשת כי תצא דף ערה: 405
668. תקונים תקון ל' דף עג: 408
669. זוהר חדש שיר השירים דף ע' עמוד ד' 409
670. תקונים תקון מג דף פב. 411
671. רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רנג סוף עמוד ב' 413
672. רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רמד: 413
673. רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד: 414

674. זֶהר הַקְדוֹשׁ פִּרְשֵׁת וַיֵּרָא דָף קיח. 415
675. סֵפֶר סִגְלַת יִשְׂרָאֵל לְהַגָּאון הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁבָתִי לִיפְשִׁיץ – מַעֲרֶכֶת ז' אוֹת ה' 416
676. הֶרֶם"ק רַבֵּינוּ מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, אוֹר נֶעֱרַב 416
677. הֶרֶם"ק רַבֵּינוּ מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, קנ"ו – קנ"ז 417
678. הֶרֶם"ק רַבֵּינוּ מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, קנ"ח 417
679. הָרַב מְשֻׁלָּם פִּיבוֹשׁ מִזְבָּאֲרִיז, יֵשֶׁר דְּבָרֵי אֲמַת, עֲמוּד כ"ה 417
680. רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ הֶרֶם"ח ל' זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ, שְׁעָרֵי רַמְח"ל, מֵאֲמָר הַיּוֹבֵחַ, עֲמוּד פ' 418
681. הֶרֶם"ק רַבֵּינוּ מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, ה' 418
682. רַבֵּינוּ מְנַחֵם מְנַדֵּל מְקוֹצֵק זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן 418
683. הָרַב הַקְדוֹשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֲשֶׁלֶּג זָכָר צַדִּיק לְבָרְכָה, הַקְדָּמָה לְתַלְמוּד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, אוֹת קנ"ה 419
684. רַבֵּינוּ הֶרֶם"ק הָרַב מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, ה' 419
685. רַבֵּינוּ הֶרֶם"ק הָרַב מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, י"א 420
686. רַבֵּינוּ הֶרֶם"ק הָרַב מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, נ"ט 420
687. רַבֵּינוּ הֶרֶם"ק הָרַב מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבֵירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, קמ"ט 420
688. רַבֵּינוּ חַיִּים פֶּאֱלֶאגִי זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, מוֹעֵד לְכָל חֵי סִימֵן ח' אוֹת י"ב 420
689. חֶסֶד לְאַבְרָהָם לְרַבֵּינוּ אַבְרָהָם אֲזוּלָאִי זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, עֵין הַקּוֹרָא נֶהָר י"ג 421
690. מְנַחֵת עֵינֵי אוֹת כ"ה 421
691. הָרַב הַקְדוֹשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֲשֶׁלֶּג זָכָר צַדִּיק לְבָרְכָה, הַקְדָּמָה לְסֵפֶר פִּי חֲכָם 422
692. רַבֵּינוּ מֹשֶׁה בֶּן נַחֲמָן, הֶרֶם"ק, בְּתַבִּי רַמְבַּ"ן, מֵאֲמָר תוֹרַת ה' תְּמִימָה, עֲמוּד קנ"ה ... 422
693. רַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ, הֶרֶם"ח ל', סֵפֶר מְלַחֲמַת מֹשֶׁה, בְּלָלִים, עֲמוּד שמי"ט 422
694. רַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ, הֶרֶם"ח ל', דַּעַת תְּבוּנוֹת עֲמוּד 21 422
695. רַבֵּינוּ חַיִּים וִיטָאֵל, בְּתַבִּי הָאָרִי, עַץ חַיִּים חֶלֶק א', הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וִיטָאֵל זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, י"א – י"ב 423
696. רַבֵּינוּ חַיִּים וִיטָאֵל, הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וִיטָאֵל זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, עַל שְׁעַר הַהַקְדָּמוֹת דָּף ב' 423
697. סֵפֶר בְּתָם פֹּז לְרַבֵּינוּ שְׁמַעוֹן בֶּן לִבְיָא זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, מְחַבֵּר שִׁיר בֵּר יוֹחָאִי, טוֹב וְרַע הַנִּכְלָל בְּאֲדָם 424
698. סֵפֶר בְּתָם פֹּז לְרַבֵּינוּ שְׁמַעוֹן בֶּן לִבְיָא זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, מְחַבֵּר שִׁיר בֵּר יוֹחָאִי, טוֹב וְרַע הַנִּכְלָל בְּאֲדָם 424
699. הַגָּאון רַבִּי אֱלִיָּהוּ מוֹיִלְנָה, הֶגֶר"א, אָבֶן שְׁלֵמָה חֶלֶק כ"ד 425
700. רַבֵּינוּ צְבִי הִירֵשׁ מְזִידִיטְשׁוֹב זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֲמֵן, עֶטְרַת צְבִי, פִּרְשֵׁת בְּהַעֲלֹתָךְ 425
701. הָרַב שְׁלוֹם בֶּן מֹשֶׁה בּוֹזְגֶלוֹ, מְקַדֵּשׁ מֶלֶךְ חֶלֶק א' כ"ח 426

702. שֶׁלֶחַן הַטְּהוֹר סִימָן צ"ג אוֹת ב' 426
703. תְּנָאִים לְלַמּוּד הַקְּבֵלָה מִרַבִּי חַיִּים וִיטָאָל אוֹת י' 426
704. הַנְּהִיגוֹת הָאָדָם מִהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיז'נְסֶק זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, אוֹת
ד-ה-ו 427
705. רַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוֹ, הֶרְמַח"ל, אֲדִיר בְּמָרוֹם, עֲמוּד י"ג 427
706. רַבֵּינוּ רַבִּי מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוֹ, הֶרְמַח"ל, אֲדִיר בְּמָרוֹם, עֲמוּד ב"ד 427
707. רַבֵּינוּ רַבִּי מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוֹ, הֶרְמַח"ל, אֲדִיר בְּמָרוֹם, עֲמוּד ב"ד 428
708. חַיִּים שָׂאֵל, מַעֲרֶכֶת גְּדוּלִים, עֶרֶף סוּד 428
709. דְּבַשׁ לְפִי לְהַחֲיד"א זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, מַעֲרֶכֶת ב' - ד' 429
710. רַבֵּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלְב זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לְקוּטֵי עֲצוֹת הַמִּשְׁלֵשׁ, חֶלֶק גְּרִים וְהַתְּקַרְבוּת
רְחוּקִים, ט"ז 429
711. הֶרְמַח"ק רַבֵּינוּ הֶרֶב מֹשֶׁה קוֹרְדוֹבִירוֹ, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, ע"ב 429
712. בַּעַל עֶטְרַת צָבִי מִזִּידִיטְשׁוֹב, סוּר מֵרַע דָּף ד: 429
713. הֶרֶב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֶשְׁלֵג זָכַר צִדִּיק לְבָרָכָה, מֵאֲמָר עַת לַעֲשׂוֹת 432
714. הֶרֶב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֶשְׁלֵג זָכַר צִדִּיק לְבָרָכָה, גְּלוֹי טַפַּח וְכִסּוּי טַפָּחִים 434
715. רַבִּי יוֹסֵף בֶּן אֲבִרְהָם גִּיְקִטִּילָה, שַׁעֲרֵי אוֹרָה 434
716. הַעֲרוֹת עַל שֶׁלֶחַן עֲרוֹף הֶרֶב שֶׁל הַגָּאֹן רַבִּי זְלִמָן, לְהֶרֶב מְרַדְכִי שְׁמוּאֵל אֶשְׁכְּנָזִי
רֵאשִׁי"ד בְּפֶר חֶב"ד, 2/ה 435
717. וּבִזְחָא רַבָּה - הֶרֶב בְּנִימִין זָאב מִסְּלָאנִים וְהֶרֶב יוֹסֵף מִנְּעַמִּירוֹב 437
718. וְנִכְתָּב בִּסְפָר לְהַגָּאֹן רַבִּי יַעֲקֹב מֵאִיר שְׁכֶטְעַר 443
719. סֵפֶר שִׁיחוֹת הֶר"ן מִבְּרֶסֶלְב אוֹת עו 445
720. חֲכָם הֶרְזִים 445
721. רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל, רַבִּי צָבִי אֱלִימֶלֶךְ מִדִּינוֹב, מַעֲרֶכֶת ז' אוֹת י"ד 445
722. רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל, רַבִּי צָבִי אֱלִימֶלֶךְ מִדִּינוֹב, מַעֲרֶכֶת ז' אוֹת ט"ו 445
723. נוֹצֵר חֹסֶד קָאמְאָרְנָא 446
724. סֵפֶר חֲגִי וּמִוֵּעֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל יְדֵי ר. זְמִיר, וְכֵן נִדְפָס בִּסְפָר שִׁיחוֹת לְנֹעַר כֶּרֶף ד'
תַּשְׁכ"ו - תַּשְׁכ"ח 446
725. עֲלוֹן בְּפֶר חֶב"ד תַּש"מ - תַּשְׁמ"א, דְּבַר הַמַּעֲרֶכֶת 447
726. מִשְׁלֵי הַחֶפֶץ חַיִּים - לְבוֹשׁ יוֹסֵף לְהֶרֶב יוֹסֵף יִשָּׁר מוֹעֲדִים, תַּשְׁס"ג 449
727. לְקַט אֲמָרִים מִהַגָּאֹן הַצִּדִּיק רַבִּי יַעֲקֹב מֵאִיר שְׁכֶטְר שְׁלִיט"א 451
728. לְקַט הַקְּצִיר לְהֶרֶב אֲבִרְהָם בִּלְפֹּן זָכַר צִדִּיק לְבָרָכָה 452
729. לְקַט מִצְוֹת תְּשׁוּבָה וַצְדָקָה בְּשֵׁם רַבֵּינוּ בַּעַל הַחֲיד"א זָכַר צִדִּיק לְבָרָכָה 452
730. שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לְהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ מִיְלַעֲדִינִיק, שַׁעֲרֵי הַהִתְקַשְּׁרוֹת שַׁעֲרֵי הָא' דְּרוֹשׁ ב'
מֵאֲמָר ב', עֵין שָׁם 456

731. פָּדָה אֶת אַבְרָהָם חֶלֶק שְׁנֵי לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק הָרַב אַבְרָהָם י. מוֹנָסָה ס"ט, שְׁנֵת תשס"ב 465
732. קַצוֹר לְקוּטֵי מוֹהָר"ן, קַעֲזוֹ-קַעֲחַ-קַעֲטוֹ-קַפּ 469
733. בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה חֶלֶק רֹאשׁוֹן 557
734. הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח - הַחֲזוֹן אִישׁ 565
735. מַעֲשֵׂה אִישׁ, לְמֶרֶן הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ בַּעַל הַחֲזוֹן אִישׁ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה 566
736. לְשׁוֹן הַכֶּסֶּא מֶלֶךְ, תַּקּוּנֵי זֹהַר מ"ג 567
737. אֶסְרִי לְגִפֶּן ד' טִבַּת לְהָרַב יוֹדָה שֶׁנֶּפְלֵד תשס"ה 568
738. אֶרֶץ נוֹשְׁנָת, סִגְלוֹת וּתְפִלוֹת לְהָרַב אַבְרָהָם בֶּן יַעֲקֹב הַבֶּהֱן 568
739. בָּאֵר לְחֵי לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק שְׁלוֹם עֲגִיב, לְיוֹרְנוֹ שְׁנֵת תר"ח לְפָרֵט קָטָן עַל יָדִי אֱלִיָּהוּ בֶּן אֲמוּזָג ס"ט 569
740. אוֹר לְנִתְיָבְתִּי, הָרַב יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל לוגאסי תשס"ה הַנְּתִיב הַשָּׁשָׁה עָשָׂר - נְתִיב הַמּוֹסֵר 570
741. בָּיִם דֶּרֶךְ 572
742. בָּנִים חֲבִיבִים - דֶּף תב"ה הָרַב אֱלִיָּהוּ הַלֵּוֹי יִנְאִי תשס"ד לְיָקוֹוד 573
743. רַבִּי אֱלִיָּהוּ בֶּן סוֹלִימָן מֵאֲנִי, כֶּסֶּא אֱלִיָּהוּ, שַׁעַר ד' 583
744. גְּדֻלַּת מְרַדְּכִי לְהָרַב מְרַדְּכִי סֶגְרוֹן תשל"א - דְּרוֹשׁ י"ג לְחֹדֶשׁ אֶיֶר 585
745. סֵפֶר הִילּוּלָא דְצַדִּיקָא חֶלֶק שְׁנֵי דְרוֹשׁ א - הָרַב בֶּלְפֹּן מֹשֶׁה הַבֶּהֱן טוֹנִיס שְׁנֵת תש"נ 586
746. נֶעֱתַק מִתּוֹךְ הַקְדָּמַת "אוֹצְרוֹת פֶּסְקֵי הַבֶּן אִישׁ חִי" עִם הָעֵרוֹת וְהוֹסְפוֹת 597
747. רַבֵּנוּ יוֹסֵף חַיִּים, הַבֶּן אִישׁ חִי, בְּהַקְדָּמַת הַתַּקּוּנִים בְּנִיָּהוּ 597
748. בֶּן אִישׁ חִי בְּהַקְדָּמָתוֹ לְסִפְרוֹ בְּנִיָּהוּ 598
749. בֶּן יְהוֹיָדָע לְהַבֶּן אִישׁ חִי, בְּרִכּוֹת סג 599
750. אוֹר יִצְחָק פָּרַק א' - מִתְלַמְּדֵי הַבֶּן אִישׁ חִי זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה 608
751. זֹהַר הַקָּדוֹשׁ פָּרַשַׁת וַיֵּרָא דֶּף קִיח 601
752. רַבֵּנוּ יוֹסֵף חַיִּים, הַבֶּן אִישׁ חִי, בְּהַקְדָּמַת הַתַּקּוּנִים בְּנִיָּהוּ 601
753. תֵּכֵן דִּבְרֵי הָרַב הַקָּדוֹשׁ אַבְרָהָם אֲזוּלָאִי. סֵפֶר "אוֹר הַחֲמֶה" בְּאוֹר עַל הַזֹּהַר, פֶּרַעֲמִישׁ לָא, 1896 602
754. רַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ יִצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סִפְרִין מְקוֹמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פָּרַק ד' מִשְׁנָה ב' 602
755. רַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ יִצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סִפְרִין מְקוֹמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פָּרַק ד' מִשְׁנָה ב' 603
756. סֵפֶר שְׁבַחֵי הָר"ן מִבְּרִסְלָב אוֹת יט 603
757. סֵפֶר שְׁבַחֵי הָר"ן מִבְּרִסְלָב אוֹת ז 603
758. סֵפֶר שְׁבַחֵי הָר"ן מִבְּרִסְלָב אוֹת ח 604
759. רַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ יִצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סִפְרִין מְקוֹמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פָּרַק ד' מִשְׁנָה ב' 604

760. פֶּלֶא יוֹעֵץ, עֶרְף זֶהר 605
761. אור הַחֲמָה 605
762. הַקְדַּמַּת הָרַבָּנִים לְזֶהר דְּפוּס ג'רָבָה 605
763. הַקְדַּמַּת הָרַבָּנִים לְזֶהר דְּפוּס ג'רָבָה 605
764. תַּקּוּנֵי הַזֶּהר, בְּגַן הַיָּרֵק הַקְדַּמַּת הַמַּחְבֵּר 606
765. רַבִּי יִצְחָק בֶּן צָבִי אֲשֶׁכְנֹז, טְהוֹרַת הַקֹּדֶשׁ, קמ"ז 606
766. מוֹרְנוּ הָרַב צָבִי אֲלִימֶלֶךְ מְדִינָב, מַעֲזַן גָּנִים, פָּרָק א' אוֹת ה' 606
767. סֵפֶר סִגְלַת יִשְׂרָאֵל לְהַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁבִתִּי לִיפְשִׁיץ – מַעֲרֶכֶת ז' אוֹת ה' 607
768. תַּקּוּנֵי זֶהר תַּקּוּן כ"א – דף נג: 609
769. פְּרִי צַדִּיק לְרַבִּינוּ צְדוּק הַבֹּהֵן מְלוּבָלִין זְבוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, סִמָּן ח' דף נא: 609
770. הַקְדָּמָה הַשְּׁנִיָּה לְסֵפֶר אור הַחֲמָה 610
771. חֲסֵד לְאַבְרָהָם מַעֲזַן רֵאשׁוֹן נֶהָר כ"ד 610
772. תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף פְּרִשְׁת קְדוּשִׁים (מִהָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי יַעֲקֹב יוֹסֵף כ"ץ מְפוֹלְגָאָה, מִתְלַמְּיֵד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב) וְכֵן כְּתוּב בְּסִפְרוֹ כְּתַנֵּת פְּסִים פְּרִשְׁת קְדוּשִׁים 611
773. פְּרִי צַדִּיק לְרַבִּינוּ צְדוּק הַבֹּהֵן מְלוּבָלִין זְבוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, סִמָּן ח' דף נ"א עַמּוּד א 611
774. כְּתַנֵּת פְּסִים פְּרִשְׁת קְדוּשִׁים 612
775. אור יִשְׂרָאֵל עַל תַּקּוּנֵי זֶהר תַּקּוּן ל"ו – דף ע"ז ע"ב 612

"מפעל הזוהר העולמי" שע"י "חברת מזכי הרבים"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש א' 99093

טל: 0548436784 - פקס: 02-995-1300 - דואר אלקטרוני hazohar.com@gmail.com

אַשְׁרֵי הָעָם הֵם לְמוֹדֶךָ. וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדְךָ

בס"ד, כ"א תמוז תשס"ט לפ"ק.

יהודי יקר!

ודאי ידוע לך גודל הענין בלימוד ואמירת הזוהר הקדוש לכל אחד ואחד, "בהאי ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי" – בספר הזוהר הזה נצא מן הגלות ברחמים. ועוד ענינים רבים ונשגבים שזוכים אליהם על ידי לימוד הזוהר הקדוש [ואפילו באמירתו בלבד].

על כן יצאנו "מפעל הזוהר העולמי" בהשקפה מיוחדת של חלוקת ספרי הזוהר היומי חינם לאלו המקבלים על עצמם את הלימוד היומי ומצטרפים למעגל הלומדים. ניתן להצטרף ללימוד באחד מן המסלולים הבאים:

	הספר	זמן לימוד משוער	מספר עמודים ליום	סיום לימוד הספר
א.	תיקוני זוהר	3-4 דקות ביום	עמוד אחד ליום	שנה
ב.	ספרי הזוהר	3-4 דקות ביום	עמוד אחד ליום	7 שנים
ג.	ספרי הזוהר	5-7 דקות ביום	2-3 עמודים ליום	3 שנים
ד.	ספרי הזוהר	15 דקות ביום	כ-7 עמודים ליום	שנה

**כל הנרשם לאחד מן המסלולים הנ"ל יקבל חינם
בעזה"ש"ת את כל סט ספרי הזוהר ותיקוני זוהר שייצא
בס"ד בקרוב**

בימים אלו אנו שוקדים על הוצאה חדשה של ספרי הזוהר הקדוש מחולקים לפי לימוד יומי וכן את ספר "אור הזוהר החדש" – שבו קרוב לאלף מאמרים מגדולי הדורות המדברים בשבח העוסקים בזוהר הקדוש. הכולל קונטרסים: "גדולי ישראל והזוהר" – "זוהר לזקנים עם נערים" – "אמירת הזוהר כהלכתה", "לימוד זוהר היומי" "שער התיקונים" "שער הזוהר" "שער ארץ ישראל והזוהר" ועוד קונטרסים על מעלת לימוד הזוהר הקדוש. "תיקוני זוהר היומי" – מחולק לעמוד יומי, בו ניתן בלימוד של 3-5 דקות לסיים את החלק היומי.

ברצונינו שכל יהודי בכל העולם כולו יזכה ללימוד ולסיים את הזוהר הקדוש, בוא והצטרף לאלו שכבר לומדים את הזוהר מידי יום ביומו, תהווה חלק מן הכלל, ותהיה שותף בהצלחת עם ישראל.

מאז שהפצנו את הלימוד היומי של הזוהר, בתשע חדשים בלבד, הגענו בס"ד קרוב לשש מאות אלף איש הלומדים, מעיינים, וסוקרים את הזוהר הקדוש. [דרך מפעלינו "מפעל הזוהר העולמי"].

גם אם הנך חושב שלא תוכל לעמוד בלימוד יומיומי, ישנה דרך נוספת בה תוכל להצטרף. על ידי תרומה בשווי של סט זוהר – העומד על סך \$36 – תזכה שיהודי ילמד מכך, וכל הלימוד יזקף לזכותך. אפשר גם לתרום להוצאת העלונים על הזוהר לעילוי נשמת קרוביך ויקיריך, לברכה להצלחה וכל טוב.

נשמח מאוד אם כבודו יטה שכם לענין נשגב זה, ויקדיש מעט מזמנו, הן למילוי השאלון המצורף בזה, והן לפעילות בעתיד.

מלוי השאלון יתרום מאוד להצלחת המפעל הקדוש.

ונסיים בתפילה יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שתתברכו בכל מילי דמיטב וכדאי הוא רבי שמעון זי"ע ועכ"ל לסמוך עליו, ובפרט בשעת הדחק הידוע בדורינו זה. רשב"י הקדוש בוודאי ימליץ טוב בעדינו בכל עת ובכל רגע ובכל שעה להושיענו בתשועת עולמים אמן.

בברכת:

**תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו
הוא ימליץ טוב בעדנו, אדונינו בר יוחאי**

"מפעל הזוהר העולמי" שע"י "חברת מזכי הרבים"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש א' 99093

טל: 0548436784 - פקס: 02-995-1300 - דואר אלקטרוני hazohar.com@gmail.com

בס"ד, בכדי להצטרף לאחד מן המסלולים כנרשם בצידו השני של הדף נא

למלא את הפרטים המודגשים ולשלוח למספר פקס 02-995-1300

או לדואר אלקטרוני: hazohar.com@gmail.com

בהתנדב עם ברכו ה' – אנו זקוקים בדחיפות לאנשים נמרצים המעוניינים להתנדב לפעילות הארגון "מפעל הזוהר העולמי", על כן נצא בקריאה נרגשת לכל אחינו בני הנמצאים בכל אתר ואתר, עורר והתעוררו להאיר את העולם באור העליון, בואו וטלו חלק בקירוב הגאולה. התנדבו לחלוקת עלונים, סיעור בהפצת ספרי הזוהר וכדו'.

כל המעוניין לזכות בכך, נא למלאות השאלון בדלקמן ולשלחו לפקס: 02-9951300

או לדואר אלקטרוני: hazohar.com@gmail.com

שם.....משפחה.....

רחוב.....דירה.....מיקוד.....

טלפון.....פקס.....פלא.....

דואר אלקטרוני (אימייל).....

עיסוק – עובד.....חנות.....

בן ישיבה.....בית מדרש.....

כתובת.....

עיר.....טלפון.....

גיל.....רשיון רכב? כן/לא. רכב בבעלותכם? כן/לא

הנך מעוניין לעזור פעם בחודש/חדשיים/שבוע/שבועיים.

כמה שעות הנך מוכן לעזור?.....

שפת דיבור – עברית/אידיש/אנגלית

שיוך לקהילה או חסידות.....עוד.....

מעוניין להצטרף למסלול א/ב/ג/ד (כנרשם בצידו השני של הדף)

ההתנדבות שהנך מוכן לבצע? –

טלפנות / נקודת חלוקה לספרים / לחלק ספרים.

האם הנך מסכים להכניס את מס' הטלפון שלך בספרי הזוהר של
מפעלינו הקדוש בכדי לזכות את הרבים - בכדי שאנשים יבואו
לקחת מאתך ספרי הזוהר / בשביל לענות לשואלים? כן / לא

האם הנך מוכן לקבל 20 סמים אור הזוהר, תיקוני זוהר, וספרי זוהר
שאנשים יבואו לקחת? כן / לא.

מוכן לקבל יותר? כן/ לא. כמה?.....

האם הנך מוכן לחלק ב 10 בתי כנסיות וישיבות בעיר? כן / לא.
כמה בתי מדרשים?.....

האם הנך מוכן לחלק עלונים על הזוהר ב 10 בתי כנסיות? כן / לא.
כמה בתי מדרשים?.....

האם הנך מוכן להייתג ל- 10 אנשים ולדאוג על החילוק שיתבצע?
כן / לא. יותר, כמה?.....

האם הנך מוכן לקיים אסיפה בביתך להתייעץ בקשר להפצת הזוהר
הקדוש? כן / לא

האם הנך מוכן לעשות טלפונים לקרוא לאסיפה להפצת הזוהר
הקדוש? כן / לא

האם ראית את העלונים?.....עלון אחד.....עלון
שנים.....

האם ראית את הפלקטים הגדולים (בגודל של 9 עמודים) תלוי
בבית המדרש באותו הזמן שחילקו את העלונים הקטנים? כן / לא.
היכן ראיתם את הפלקטים הגדולים? באיזה בית
מדרש?.....

אם לא ראית אנו מקווים להדפיס מחדש ולשלוח לשם.
יש מקומות שהנך מעוניין שיוגיע לשם עלונים ופלקטים ולא הגיע,
היכן?..... נא לציין עלונים..... גליונות.....

מקומות שלא הגיעו.....

.....

.....תאריך.....חתימה.....

הערות, ועצות:

לשמוש משרדי:

דף מספר.....עיר.....פקס.....

אימייל.....

בעזר ה' יתברך ויתעלה

ספר
ליקוטי זוהר תהילות דוד
סדר בראשית

UT
כינוס גדול מספר הזוהר
מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
ז"ע

מסודר על סדר הפרשיות

ליקוט מיוחד מזוהר ק ותקוני זהר וזהר חדש על עניני
דוד המלך ע ה וגודל מעלת אמירת תהלים תורה
ותפילה

עם פירוש הסולם שמבאר ומתרגם כל דברי הזוהר
במלואם החל מענינים הפשוטים עד המקומות
הסתומים ביותר ואינו מניח אף מלה אחת בלי פירוש
והוא ביאור השוה לכל נפש

חלקנו אותם לפרקים כדי שיוכל לגומרם בכל שבוע ובכל
חודש ושנה.

סדרנו כותרת על הרבה מאמרים בצורה תמציתית
מרוכזת באופן שבסקירה אחת יבין הקורא את הענין.
עוד הכנסנו מראה מקומות בפנים הזוהר במקום שהיה
חסר המראה מקומות.

הוצאתי לאור עולם בחמלת ה' עלי
בזכות אבותי ורבותי הקדושים

הרב שלום יהודה גראס
אבדק ק האלמין

בעמח"ס : אור הזוהר קובץ ספרים בעניני כשרות ג"ץ חלקים שמירת
המצות כהלכתן כ"ח חלקים קובץ ספרים בעניני ניקור ק"י חלקים
קובץ ספרים בעניני שחיטה ל"ו חלקים ועוד

חודש מנחם אב שנת ה'תנש"א לפ"ג
ברוקלין ניו יארק יצ"ו

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק א

לִימוּד

זֹהַר

הַיּוֹמִי

תַּשְׁרִי

זֹהַר
הַמְּחֻלָּק
ל-354
יְמוֹת
הַשָּׁנָה

1

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ב

לִימוּד

זֹהַר

הַיּוֹמִי

תַּשְׁוֹן

זֹהַר
הַמְּחֻלָּק
ל-354
יְמוֹת
הַשָּׁנָה

2

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ג

לִימוּד

זֹהַר

הַיּוֹמִי

כֶּסֶל

זֹהַר
הַמְּחֻלָּק
ל-354
יְמוֹת
הַשָּׁנָה

3

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ד

לִימוּד

זֹהַר

הַיּוֹמִי

טִבֵּת

זֹהַר
הַמְּחֻלָּק
ל-354
יְמוֹת
הַשָּׁנָה

4

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ה

לִימוּד

זֹהַר

הַיּוֹמִי

שָׁבַט

זֹהַר
הַמְּחֻלָּק
ל-354
יְמוֹת
הַשָּׁנָה

5

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ו

לִימוּד

זֹהַר

הַיּוֹמִי

אֶדֶר

זֹהַר
הַמְּחֻלָּק
ל-354
יְמוֹת
הַשָּׁנָה

6

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

זוהר

היומי

חלק יב

לימוד

זוהר

היומי

אלול

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

12

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

זוהר

היומי

חלק יא

לימוד

זוהר

היומי

אב

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

11

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

זוהר

היומי

חלק י

לימוד

זוהר

היומי

תמוז

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

10

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

זוהר

היומי

חלק ט

לימוד

זוהר

היומי

סיון

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

9

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

זוהר

היומי

חלק ח

לימוד

זוהר

היומי

אייר

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

8

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

זוהר

היומי

חלק ז

לימוד

זוהר

היומי

ניסן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

7

חברה מזכי
הרבים העולמי